

আকাশীতৰাৰ উপন্যাস সেই প্ৰেম

কলৈ গ'লৈ সামৰি থব পাৰিম মই
তেওঁৰ হেপাঁহৰ শক্তি,
মই যে, মই যে তেওঁৰ ঈশ্বৰ
ওটি ধানৰ হালিচা।

হেপাঁহ মানেই মোৰ দেউতাৰ এখন নিষ্ঠাৰ প্ৰতিচ্ছবি।
মানুহজনৰ নিষ্ঠাৰ প্ৰেমৰ কণিকাৰে। সময়ে কঠোৰ কৰা
মোৰ আইৰ অস্তিত্বনো। তাইটি কল আৰু বাজৰ মেহ আৰু
আবদাৰে। প্ৰেমৰ ভুল অৰ্থৰে জীৱন তোলপাৰ কৰি দিয়া
অশোকৰ কৃত্ৰিমতাৰে। এই সকলোৰে কথা মই কৈ যাম।
তুমি মাথোঁ ওনি যাবা একো প্ৰশ্ন নকৰাকৈ। লৈগৈয়ো সোপালী
দিনৰ সপোনৰ পৰা প্ৰেমে জুৰুলা কৰা অতিশয়
দিনবোৰলৈ.....

Sei Prem

A novel written by Akashitara, Guwahati-781004
and published by Aroha Publishing House, Guwahati-781004

Third Edition : December, 2007

Price : Rupees One hundred twenty Only

সেই প্ৰেম

॥ লেখিকা : আকাশীভৰা, গুৱাহাটী- ৭৮১ ০০৪ ॥

॥ প্ৰকাশক : আৰ'হা পাব্লিশিং হাউছ, গুৱাহাটী - ৭৮১ ০০৪ ॥

॥ তৃতীয় প্ৰকাশ : ডিচেম্বৰ, ২০০৭ ॥

॥ বেটু পাতৰ কণ্টো : কমল বৰ্মণ ॥

॥ মুদ্ৰণ : মণিকুট প্ৰিণ্টাৰ্ছ, আমবাৰী, লেখ ৰোড, গুৱাহাটী, কোন- ২৬০৪৭০২

মূল্য : এশ বিশ টকা মাত্ৰ

উহুগা

মোৰ

আটাইতকৈ শ্ৰদ্ধাৰ আৰু মৰমৰ

পাপাৰ হাতত—

যি মোক সৎ, চৰিত্ৰবান, সাহসী হৈ

মুৰ নোদোঁবাকৈ

জীয়াই থাকিবলৈ শিকাইছিল।

— আকাশীভবা

লেখিকাৰ কথা

শোভনা নামৰ, শান্ত, সবল আৰু আত্মনিশ্চাসী এগৰাকী ছোৱালীৰ ঘটনাক্ৰম জীৱন-প্ৰেম আৰু আশাভৰা এটা সৰু অধ্যায় 'সেই প্ৰেম'। সেই প্ৰেমৰ ভাৱ আৰু কল্পনাজীৱিত বাস্তৱতাৰ প্ৰলেপ অধিক — কেৱল কিতাপৰ পাতত জীৱন বৃদ্ধিবলৈ শিকা শোভনা নামৰ আলসুৱা ছোৱালী এজনী কেনেকৈ পায়ে লাহে মুখামুখি হ'ল পৰিয়ালৰ সংকীৰ্ণ বাস্তৱীতিৰ। কেনেকৈ তাইৰ পট্টবাসিতাৰ বাবে সোমাই পৰিল এক আত্মাৰ গহবৰত আৰু কি দৰে পৰিস্থিতিৰ সৈতে আপোচ নকৰি একমাত্ৰ নিজৰ মনৰ শক্তিৰ আশ্ৰয়ত শোভনাই হাৰ নমানিলে দুৰ্ভাগ্যৰ সৈতে — এই বোৰৰ বিৱৰণ আছে " সেই প্ৰেমত"।

মানুহৰ সম্পৰ্কবোৰৰ, মানুহে পুণ্য মুখৰোচক কথাবোৰৰ, প্ৰতিজন ব্যক্তিকে অনুৰাধাৰ যে ভিত্তিসূৰী ৰূপ আছে — সেই আবেদনে পাঠকৰ কাৰোবাক চুই গ'লে 'সেই প্ৰেম' লিখাৰ উদ্দেশ্য সাৰ্থক হ'ব।

কিবা এটা লিখাটো, বিশেষকৈ উপন্যাস এখন লিখা স্বলম্বন ৰক্ষণীয়হে কেৱল দৰে 'একুৰা জুই দুকুৰ মাজত লৈ থকাৰ দৰে কথা'। ঠিক সন্তান প্ৰসবৰ দৰে যন্ত্ৰণাদায়ক অথচ আনন্দদায়ক এক অনুভূতি। সকলো লেখকৰ দৰে ময়ো বিশ্বাস কৰো 'শত থকালৈকে মানুহ থাকে, আশ্বৰ থকালৈকে জীৱে, প্ৰেম আৰু আশা থকালৈকে জীৱনৰ অৰ্থ থাকে.....'।

'সেই প্ৰেম'ত কম ভাষাত আমাৰ সমাজ, সামাজিকতা আৰু সমাজ ব্যৱস্থাৰ নয় বিৱৰণ আছে।

অভিনয় আৰু কল্পনৰ লগত থকা একান্ত আনুগত্য আৰু বিশ্বাসৰ সাহসেৰে পাঠকক ক'বলৈ বিচাৰিছো — 'সেই প্ৰেম' পঢ়ি নিশ্চয় বেয়া নাপাব। কাৰণ উপন্যাসখনত আছে চিৰন্তন প্ৰেম, শান্তি আৰু প্ৰগতিৰ সুৰ আৰু বাস্তৱৰ প্ৰতিফলন।

কৃতজ্ঞতা

বহুতো পৃষ্ঠা সাবটি লোম্বাকৈ কৃতজ্ঞতা মোৰ বহুতলৈ.....।

মোৰ কৃতজ্ঞতা সেই সকল পাঠকলৈ যিসকলে মোৰ অভিনয় আৰু মোৰ কলমৰ অনুৰাগী হৈ মোক চৰ্তহীন প্ৰেৰণা যোগাই আহিছে.....

মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা মোৰ একমাত্ৰ ছোৱালী অট্টলাটালৈ, মোৰ বাকৰী মাইনু লৈ যি মোৰ উপন্যাসৰ প্ৰথম পাঠক হৈছে।

মোৰ কৃতজ্ঞতা হৃদয়, মহানন্দ আৰু জীভামণিলৈ যাব সহায় নোহোৱা হ'লে 'সেই প্ৰেম' চপা হৈ প্ৰকাশ পোৱাৰ সম্ভাৱনাই নাথাকিলহেঁতেন.....

স্বপ্ন কৃতজ্ঞতা বাঙালৈ যাব সহায় নহ'লে শেষ মুহূৰ্ত্তত 'সেই প্ৰেমে' প্ৰকাশৰ পথ নেদেখিলেহেঁতেন.....

মোৰ আত্মিক কৃতজ্ঞতা থাকিল যদিওট প্ৰিটাৰৰ সকলোটিলৈ বিশেষকৈ ড° সুবীৰ দাস (টিটো দা), বৌ আৰু ছিয়ালৈ...

মোৰ কৃতজ্ঞতা, মোৰ মৰমৰ পাপা কমলা নইকীয়ালৈ যাব নীতি, আদৰ্শ আৰু স্বপ্নই মোক আত্মিক প্ৰেৰণা যোগাই আহিছে....

— আকাশীভবা

“অক্লান্ত মন্থনাও এক ধৰণৰ বহুম্য
যি বহুম্যই উত্তৰণৰ পৰা দক্ষিণৰ পাবে.
এম এক ধৰণৰ মন্থনামৰ উপভক্তি .

নাইবা—

এম অক্লান্ত একমাত্র সমাধা হ'ব পাৰে ।।”

— আকাশীডা —

বৰষুণত গকুলপুৰ

কলহৰ কাণে ঢলা বৰষুণ। যেন গোটেই পৃথিৱীখন নিকা হৈ যাব। দোপালপিটা বৰষুণ। শিলসাঁকোৰ পৰা গকুলপুৰলৈ এই পথছোৱা গাড়ী-মটৰেৰে গ'লে দহ বা পোন্ধৰ কিলোমিটাৰমানৰ বাট, কিন্তু দৈৱ-দুৰ্বিপাকত গকুলপুৰৰ দৰে আওৰুজীয়া। লুংলুঙীয়া বাটবোৰত ফুটকনি হাবিৰ মাজেদি দিনতে, মানে প্ৰায় সাত্ৰ লগাৰ আগতেই বাঘ ভালুক ওলোৱাৰ গুহ, গভিকে মৰসাহ নথকা মানুহ বাতি এই বাটেৰে নোলায়। শিলসাঁকোৰ পৰা বৰষুণপুৰেদি মানুহবোৰ পোনাই বাট লয়, মাজতে থাকে দিৰৌখন — চুৰিয়ালোৰ কোঁচাই, চালকনবোৰ বুলি, দাঁতৰে মোনাবোৰ কামুৰি মানুহবোৰ পানীলিহাৰ লৰে দিৰৌখন পাৰ হয়। বাৰিষা সেয়াও আধা পৰে; ইপাৰ-সিপাৰ হোৱাটোও সমস্যা। গৰিঙা ইপাৰ-সিপাৰ হ'বলৈ মাত্ৰ চাৰিখন নাও। দিৰৌৰ সিপাৰে থকা চালকিবোৰত গকুলপুৰৰ চৰাই গৰুৱীয়াবোৰ সাত্ৰ লগাৰ লগে লগেই গকুল নেজত ধৰি ইপাৰৰ নিজ ঘৰলৈ বাওণা হয় মানে। দীঘল দীঘল ওখনি বাৰিষা লৈ বত। টিকটিকিয়া সেন্দূৰৰ ফোটেৰে সাধাবোৰক যাগ দিয়া, আৰু ঘৰৰ চাৰিওফালে ধূনা দিয়াৰ সময় হয়। সময় হয় তিতা ভিটনীৰে দিৰৌ পাৰ হৈ অহা গৃহস্থক টেকীত বনা পিঠাওৰি, ম'হৰ এঠা মৈ আৰু ওড়ৰ জলপান বাতি উলিয়াই দি পুনৰ আৰলত সোমাবৰ — বাতিৰ সাজৰ বাবে। শিলা হয় কি সাত সাত গৰিৰ টিপ-চালিবোৰ নুমাই যায়। কেতিয়াবা ক'বলৈ তেজুক..... তেজুক..... টেকীৰ লক্ষ হৈ থাকে। বাতিপুৰা সাজৰ বস্তু ঘৰৰ গৃহস্থীয়ে গাভৰুৱাক লগত মিলি টেকীত ধান বানে, পিঠাওৰি, সান্ধহুণি যাপান কৰে আৰু চহৰৰ একমাত্ৰ হস্পিটালখনলৈ যাব নোৱাৰি বনন্দৰ বাই দমাই বহে। সেহিটো উক দিয়া সোমাবৰ বুঢ়া-বুঢ়ীৰ কাহবোৰ..... কুহৰ..... কুহৰ... কুহৰ... মৰজিটীৰ শিলা কেঁচাই নিউ নিউ কৰিলে যেনেকুৱা লাগে..... ঠিক তেনেকুৱাই লাগে।

বাতিপুৰা হ'লেই আকৌ ব্যস্ততা। কুকুৰাই ডাক মিলেই শোভাপাতিৰ পৰা উঠি আহে মহিলাবোৰ। চোৰ চাঙতে, কপোৰ-কনিৰে বাতিৰ আঁহৰত উলং গাটো ঢাকি লয়। পাত লাগি থাকে ন-কইনাবোৰৰ আঁহৰ বাতিৰ চোৰ-চাঙবোৰ ন-বাৰীবোৰৰ মৰমৰ পোত। দিনটোৰ বাবে সাত্ৰ হ'বলৈ বৌৰ মাৰে পা-ধুৰলৈ, দিৰৌৰ পানলৈ। পোহৰী পুৱাতে জুৰুবা এটা হাবি গোসাঁই ফৰলৈ সোমোৱা, তাৰ পাছত বাতিপুৰৰ জলপান, দুপৰীয়াৰ বাবে জলপান, কহি-বাতি বোজা, ল'আ-ছোৱালীঘৰক ল'ৰি দিয়া... কলহবোৰ আছেই! লগতে আছে কিৰা আপতেই উলিয়াই শেৰ কৰিব লগা ভাঁতৰ শালখন

— শিলা চাপে গভীৰ হ'ব। হাতকড়ী কল মানুহ গকুলপুৰত এজনেই আছে — টাইট হাটৰ... পাঁওকৰ আন এ ন মানুহৰ লৰে টাইট হাটৰ ইতিমধ্যে লগত সাত্ৰৰ বাই আছে

চহৰত আই। এ পঢ়িবলৈ গৈ বৃটিছৰ গোলাম নহৰ্ণ বুলি, তুণমূল পৰ্য্যায়ৰ পৰা সমাজবাদ কৰিম বুলি গাঁৱলৈ ঘূৰি আহি কেবল সমাজসেৱাকে জীৱনৰ একমাত্ৰ ব্ৰত কৰি লোৱা শ্ৰদ্ধাৰ ছাৰৰ নিঃস্বাৰ্থ সহায় ; যাৰ গুণত টাইটে, ছাৰে পতা স্কুলতে পঢ়া-শুনা কৰি আকৌ ছাৰৰ স্কুলতে মাষ্টৰীও কৰিছে। ছাৰেই চহৰৰ পৰা টাইটলৈ আনি দিয়া ঘড়ীটো গাঁৱৰ দ্বিতীয়টো হাতঘড়ী, এইটো পিন্ধাৰে পৰা টাইটক গাঁৱৰ ল'ৰা-বুঢ়া, বৃঢ়ী-গাভৰু সকলোৱে জোকাবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। টাইট মাষ্টৰক দেখিলে ম'হৰ পিঠিত জাক পাতি উঠি অহা গৰখীয়া ল'ৰাবোৰে জোকায়ে -

“টাইট মাষ্টৰৰ কি পাইট ;

গপত গংগাটোপ,

ফাটি যাব পাইট -

লাগিবি নেকি ফাইট।”

— এই টাইট মাষ্টৰেই হাতঘড়ীটোলৈ চাই চিঞৰি উঠিল।

: ৰাইজ! ৰাতি ৰাৰটা বাজিল। সোৱা দুৰত দিখৌৰ মাজত হৈ দিয়া নাৱত লেমৰ পোহৰ দেখা গৈছে। উঠক, উঠক, উঠক, টোপনি-কালঘুমতিত পৰি থকাবোৰ উঠক ; বোলো আয়তীসকল, উকলি দিয়ক, উকলি দিয়ক - অই গেলো! বৰ্ষৰ! উঠ কানিয়া ; শুবলৈ ঠাই নাপালি, ঘোঁৰাৰ দৰে থিয়ে থিয়ে শুবহে পাৰ।

- মূৰত জাপি আৰু বোকাৰে লুতুৰি-পুতুৰি গেছেলোক থেলা এটা মাৰি টাইট মাষ্টৰে আকৌ চিঞৰি উঠিল।

: ঐ ৰমলা, বৰ ফুটনি মাৰিছিলি নহয়? ছাৰৰ বিয়াত নাচিবি বুলি, এতিয়া? চাম নহয় বায়েকে.....।

- চিৰিপ, চিৰিপকৈ দি থকা বৰষুণজাক এইবাৰ বান্ধকৈয়ে আহিল, একেবাৰে কলহৰ কাণে ঢলা বৰষুণ। কাৰো মাত কোনেও নুশুনো; দিখৌৰ বুকুত মন্ত মন্ত বৰষুণৰ সোণগুটি টোপাল!! হৈ দিয়া প্ৰকাত নাওখন পাৰত লগাৰ লগে লগেই মূৰত বৰদৈয়া, সৰুদৈয়া জাপিবোৰ লৈ গাঁৱৰ মুনিহ-তিৰোতাবোৰ ওলাই আহিল। মথাউৰিত বৈ থকা শ'শ মুনিহ-তিৰোতাক বাদ দি আন কিছুমানে ওচৰ-পাজৰৰ ঘৰবোৰত অপেক্ষা কৰি আছিল। ৰমলাই বৰপেনৰাৰ পৰা সহতনে উলিয়াই পিন্ধা বুটা বচা বিহাখন মুগাৰ মেখেলাখনৰ কোঁচত খোচ মাৰি লৈ কঁকালত হাত দি গাবলৈ ধৰিলে -

: ঐ - গা হাঁক ফুল, কেতেকী, ৰহিমলা, কেচেলি - গা হাঁক ঐ

“বৰষুণৰ বতৰত.....

দৰা আমাৰ ধুনীয়া.....!

কইনা ডুৰি আহিলা

দৰা আমাৰ ধুনীয়া.....!

বাছি কন কৰিবা -

ওকল বাক্য মানিবা

এ মন তৰা আজিবে উলাহত

নথৰে হিয়া ।”

এ মন তৰা মনমৰ চাব আখাৰ, আজিবে বিয়া

এ মন তৰা

উল্ উল্ উল্ . ল

তাক দিন “কে দিন খেই কলপায়ে কাকত ওলোমাই অনা” ঢোলৰ চাপবন্ত বহলাই
আপোন-পাহৰা হৈ নাচিবলৈ ধৰিলে

নাও এইপৰা ঘাটত জাগিল

আপোনপাহৰা মানুহবোৰ মন্ত মন্ত ঢোলজৰ বৰষুণৰাৰ নেওচ ঘটিত গুৰি-পৰাবাৰ
দৰে ভিৰ কৰিলোহি।

টাইট মাথিৰে আকৌ এবাৰ চিঞাৰ উঠিল, এই আয়ুটী, উৰ্মিল দে উৰ্মিল দে দে
দে এই উৰ্মিল,

দোলালিপিটা বৰকলত ক’ল ছাতি এটাৰ তলত নাওৰ পৰা ওলাই আহিল মুকত কমাল
লৈ দৰাৰ বেণত সোৱা গকুলপুৰ চকুৰমলি ছাৰ।

ধূলতৰ চেহেৰা হুট হুটকৈ ওখ, মানুহজনৰ পাচিৰ পাছাবী ঢোলাটোৰ ওপৰ খোলা
দুটা বুটামৰ ফাকেৰে “দৰা” বুকুৰ পুৰুষৰ বুকু পুৰি একে আখাৰেই কৈ দিব পাৰি। মানুহজনৰ
মাতটো গলগলিয়া (এবাৰ শুনিলে টি টিহাই মতা, পুৰুষৰ মাতৰ প্ৰতি নিতুকা আহিব।)
মানুহজনৰ মুৰৰ ক’লা বকল চুলিখিনিৰ কোনো ঠাঁই নাই, চাটি, কিন্তু লিচমফললৈ ফণিওৱা,
জোঙা নাকটো আৰু পাতল ওঁঠবনেৰে ওঁঠৰ মুখাবয়ব আটাইতকৈ আকৰ্ষণীয় অংগ হৈছে
চকু দুটা কাৰুণ্য আৰু একধৰণৰ মৰসাহে সদায় খেলি থকা খেন লাগে, গাভৰুখিলাকৰ
কলনাৰ বাজকোঁঠৰজন চাগে সাইলাখ এই মানুহজনৰ ঘৰেই। ওখ-পাখ, সুন্দৰ আৰু পাতে
লাগি থকা একধৰণৰ আভিজাত্য, যি আভিজাত্য কেবল বংশ পৰিয়ালে নিদিয় — দিয়ে
সাহস আৰু নিৰ্মল চৰিত্ৰই। আইনাৰ দৰে মুখ চাই কৈ দিব পাৰি, স্বাভিহ আৰু সাহস পেটি
খাই কৰে নথকা কিয় এনে মানুহজনৰ গন্ত আছে। কি সেইকিয়টে, সঠিককৈ কেৱল তেন।

গকুলপুৰত আজি উলু-লুপুৰি — বিয়া এই ধূলতৰ পুৰুষজনৰ। বিৰোধীয়ে মহতিয়াই দিব
বেজা গাঁৱৰ মধ্যটৰি বন্ধাৰ পৰা, হালৰ পক চৰোৱা, পেশুকশাখোক হাত-মুৰ লুটাই
অ আ ক খ শিকোৱালৈকে, এই মানুহজন দেখোৱা হ’লে গকুলপুৰ কিমান ফোজন
বাট লিচুৱাই গ’লহেঁতেন, সেৱা সঠিককৈ উল্লেখ কৰা টান এইজন জনৰে বিয়া
সাজি

কেচেলিহে ওখলিখন জামুৰি ওতৰতে থকা বেজটীক ক’লে

: অই - কইনা চকৰ চেহেলাী, দেউতাক ঢুকল। চাহ-কামত কলুক মৰা মেনেকান
আছিল আৰু পৰিয়াল। হাবৰ কইনা কেৱলন্ত মহাজনৰ ভতিয়াী ।

: কোন কেৱলন্ত অই? কেউতীয়ে আগহেৰে সুহিল কেচেলিক।

: বেবতী মিচিং ছোবালী, গকুলপুৰৰ পৰা নাতিদূৰত সৌখন মিচিং গাঁও, তায়েই মিচিং গাঁৱৰ একমাত্ৰ মেট্ৰিক পাছ কৰা ছোবালী, গাঁৱৰ চাঙত শাক-পাচলি কুটা, মাত্ৰ বাহি বন কৰাৰ বাহিৰেও ছাৰৰ উদ্‌গনিতে তাইৰ দৰে ভালেমান মিচিং মানুহে পঢ়িবলৈ লৈছিল। সিহঁতৰ মিচিং মানুহখিনিৰ বাবে ছাৰেই ভগৱান। বেবতী পায়েষেও মিচিং গাঁওখনত সকলোকে কৈ দিছে – গাঁওত কিছুমানৰ স্বাৰ্থ সিদ্ধিৰ বাবে পতা আনজন জনজাতিৰ স্কুললৈ যাতে আৰু কোনো নাযায়, সকলোৰে চৈধ্য পুৰুষ ছাৰৰ স্কুলতে পঢ়িব, “ছাৰ এইটো এলেকাৰ গাছী মহাৰাজ” -

. বেবতী যোৱা তিনিদিন ধৰি এইখন গাঁৱতে, ছাৰৰ বিয়াৰ বাবে ঘৰ সৰা-মচাৰ সকলো দায়িত্ব লৈছে।

কেচেলিয়ে কোন বেবকান্তৰ মহাজনৰ কথা কৈছে বেবতীয়ে ধৰিব নোৱাৰিলে।

কেচেলিয়ে কিবা এটা ক'বলৈ গৈ মেলা মুখ মেলাতে ৰাখি বেবতীক পুনৰ হেচুকি দিলে... .

: অই চা ... চা... চা... সেয়া কইনা নামিছে। হৈ দিয়া নাকৰ পৰা, ... উৰা..... একেবাৰে অকমানি ফুটিয়া দেও. মুখখন বৰ আজলিকৈ মৰম লগা ; কীল-মীন! - এহেলৈ ছাৰে চাগে নাম একে বুলিয়েই বিয়াত বহিল। ছটিয়া ছটিয়া..... চাউল ছটিয়া..... অই..... কেচেলি আগলৈ আগবাঢ়ি গ'ল.....।

আমতীসকলেও জাত জাত বিয়া নাম গাবলৈ ধৰিলে.....

“দেহ ঐ - কিয়নো জন্মিলা,

দেহ ঐ - এইখন গাঁৱতে,

দেহ ঐ - ভোটা ভৰা ভুমি,

দেহ ঐ - আমাৰে গাঁৱৰে,

দেহ ঐ - আশীৰ্বাদ কৰিলো।”

দাং দোলাকৈ কোলাত লৈ কইনাক হুটপুট মানুহ এজনে মথাউৰিত নমাই দিলে - কইনাই ওৰনিখন ঠিক কৰি ল'লে। আমতীবোৰে-একেলগে একেলগে উতুপি উঠিল।

ইতিমধ্যে দৰা-কইনা একেলগে মথাউৰিৱৰি দৰাৰ ঘৰলৈ বুলি আগবাঢ়িল। মথাউৰিত বৈ কইনাই সকলোলৈকে চালে। কপাললৈ হাত দুখন নি সকলোৰে দেখাকৈ নমস্কাৰ এটা কৰিলে..... .

□ □ বিস্ময়ত কইনাৰ চকু বহল হৈ গ'ল। বাগানৰ বাংলোত, চাহবাগানৰ শাৰী শাৰী চাহপাতৰ মাজত ডাঙৰ হোৱা কইনাই বিয়া এখনত ইমান, মানুহৰ কথা কজনাই কৰিব নোৱাৰে। কি হয় এওঁ ? ন-স্বামীলৈ ওৰনিৰ ককেদি লাহেকৈ চাই কইনাই ভাবিলে আকৌ.

কেন হয় এওঁ ! বাৰ লগত মই আজীৱন কটাবলৈ আহিছোঁ ? বাজকুমাৰতো নহয় ! তেন্তে এই সমস্ত ৰাইজে এই দোলালগিটা বৰদুখ নেওচি কি আবেগত এওঁৰ বাবে বৈ আছে ? এওঁ ৰাইজৰ মানুহ, ৰাইজৰ মানুহজন এতিয়া মোৰ মানুহজন হ'ল - মোৰ।

কইনা-সবাই বভাথলীলৈ খোজ পেলালে। আলতিয়া বোকা মুটিবোৰত খোজকটাব
অভাস নথকাৰ বাবে কইনাৰ লগত অহা চুট-টাই পিন্ধা কোনোবা এজন ধুপুটকৈ পৰিল
(আয়তীসকলে মুখ টিপি হাঁহিলে)।

: ৰাইজ আঁতৰি দিয়ক, আঁতৰি দিয়ক। টাইট মাটিৰে চিঞৰি চিঞৰি আশুৰাই লৈ
গৈ থাকিল দৰা কইনাক।

* টাইট মাটিৰৰ আজি বৰ পাইট। কলপায়ে টাইটৰ কাপৰ কাবতে ক'লে।

: কটা, নিমক মোক এই সময়ত জোকহিছ। টাইটে বক্ততে কলপাইক লাহেকৈ ঢকা
এটা মাৰিলে।

* এই বমলা চহৰৰ ল'ৰা এটা চ'ত্ৰৰ দৰা সিক কৰি দিম কলপায়ে এইবাৰ বমলাৰ
কাহিলে আহি ক'লে।

: দে দে ভালেই হ'ব দে। কলপাহ বাজবাৰী তৈ থাকিম কোণনৰ ছোৱালী গাঁৱৰ ছফলৈ
আহিল বুলি, গাঁৱৰ ছোৱালী কে বমলাৰ ল'ৰাই নিব, কি পেৰাটি? বমলাই মাত লগালে।

: এহু ওফহিডাং নেমাৰিবি ব'ল আগবাঢ় আগবাঢ় লৈ

যেন তীৰ্থ কৰিকৈলে গোট ৰাইছে মানুহ। যেন ভাঙনা চাবলৈ ল'ৰী পাতি নামকৰিলে
গৈছে মানুহ। যেন দিৰৌৰে গ্ৰাস কৰা বনপানীৰ সয়ত মৰাউৰিত আগ্ৰয় ল'বলৈ গোট
বহিছে মানুহ, মানুহ কেবল মানুহ লক্ষ্য মণাউৰিৰ পৰা ছফৰ ফলৈ, ফৰ মানে
কইমাংমানৰ আগতে আটোমটোকৰীক সাজি লোৱা সুন্দৰ তিনিফোঠালীয়া ফৰটোৱেই।
গাঁৱৰ প্ৰতিজন মানুহৰ ঘৰেই তেওঁৰ ঘৰ, প্ৰতিঘৰ মানুহৰ ঘৰেই তেওঁৰ ঘৰ, সেতু-নদক
প্ৰত্যেক সম্বন্ধেই যেন তেওঁৰ সম্বন্ধ।

হাৰীমন্তৰ মুখ দেখানে তেওঁ কিমান দিন? তাতে এই লিচপৰা টাইকোৰত ছফৰ মৰে
মানুহ জৰ নোহোৱা হ'লে বোকাত লুচুৰি-পুচুৰি গাভৰিৰ মৰে হ'লহেঁতেন পঞ ৰাইজৰ
জীৱন ক'ব চুক নেদেখাকৈ দিৰৌৰ উপৰ সিপাৰ কৰিয়েই শেষ হ'লহেঁতেন জীৱন। ভাগ্যে
হাৰীমন্তা আশোলনতে চহৰৰ কলেজ এৰি গৰিলে শুচি আহিল ছফ। সমাজবাদী আশোলনৰ
মোভা হ'ল, গকুলপুৰত এতিয়াও টেলিফোনৰ বুটা এটাও পৰায়ে নাই, নিৰ্বাচন কিন্তু ঠিকেই
হৈ আছে, নতালোৰৰ ভিতৰত ছফৰ সমাজবাদী দলে কেতিয়াও ৰাইজৰ মৰম পোৱালি
নাই কিন্তু এই ছাৰ নহ'লেই এহেঁতৈ পাঠালপুৰী হ'লহেঁতেন গকুলপুৰ।

ছাৰ নাপাকিলে হ'লহেঁতেন অমানিশা।

ৰাতিৰ জেদ নোহোৱা একম আকাশ।

ফুল নোহোৱা একম ফুলনি।

গাই নোহোৱা গোহালি।

অক পানী নথকা এইখন দিৰৌ যেনেকুৱা হ'ল তহ ছাৰ নথকা গকুলপুৰো তেনেকুৱাই
হ'ল তহ। এই ছাৰেই গকুলপুৰৰ ৰাইজক লিকটীয়ে

"নিজৰ জীৱন, নিজৰ বৰখন নিজৰ গোহালি

পৰা হৈ থকা মানুহে মুখ নহ'ব

নিজৰ আশে পাশে থকা সৌখন মিচিং গাঁও
 আগবন্ধ কৈবৰ্ত্ত গাওঁ, ইপাৰে থকা
 মুছলামান গাঁওখনত থকা সকলোৰেই মজ্জলেই
 আচলতে নিজৰ মজ্জল।”

□ □ ৰাতিপুৱালৈ চাগে আধা ঘণ্টা মানহে আছে। পূব আকাশ ধলফাট দিছেই, ছাৰৰ ঘৰত ন-কইনা, ন-দৰা চাবলৈ অহা মানুহৰ ভিৰ লাহে লাহে কমিছে। ঘৰা-ঘৰি গৈছে এটা দুটাকৈ মানুহ, দিনটো ওই ৰাতিৰ ভোজৰ বাবে সাজু হ’বলৈ আছেই,ভিৰৰ মাজত ভাগৰি যোৱা নাই ৰমলা, বেবতী, আইকণ, তগৰ, কেৰপাই, ডম্বক আৰু টাইট মাষ্টৰ. . .।

ছাৰৰ ঘৰৰ কোঠালি এটাৰ পৰা ন-কইনাৰ চেপা কান্দোন শুনা গ’ল - উ.... উ....
 উ ...উ.....

: আই এ দেহি! চহৰৰ ছোৱালী নহয়, মোমায়েক আৰু ভায়েক দুটা যাবগৈ দেখি ভয় খাইছে চাগে -হঠাৎ কৈ উঠিল আইকণে।

: এহু, ভয় খাব কিয়? আমিঘোৰ কিবা ৰাক্সনে? গাঁৱৰ হাঁলো বুলি? দেখা নাই চহৰৰ মানুহকেইটাৰ ভুলনাভ আমাৰ ছাৰক একেবাৰে ৰাজকুমাৰ যেন লাগিছিল। একেবাৰে ৰাজকুমাৰ, মুকুটটোহে বাকী। -ৰমলাই কৈ উঠিল।

এইবাৰ কেবতীয়ে মাত লগালে -

: ছাৰহে আৰু, কেবলীয়া মাধৱ! তনা নাই কদমী আৰু গৰৈমাৰীৰ তগৰ দস্তই বোলে ছাৰৰ মোহত বিয়াত নবহে বুলি প্ৰতিজ্ঞা কৰিছিল, লাভ নহ’ল।

: ভবাটোও ভুল। ভবাটোও ভুল, ছাৰৰ কাৰণে দেশখনেই প্ৰেমিকা, আই মাতৃ ভাৰতী প্ৰেমিকা। আৰু চন্দ্ৰত কলংক থাকিলেও আমাৰ ছাৰ একেবাৰে কলংক নোহোৱা নিৰ্মল চক্ৰিৱৰ মানুহ।

: ব’ল ব’ল; ন-কইনাক চাওঁগৈ, ব’ল ব’ল! -ৰমলা, কেবতীৰ মাজেদি সোমাই গ’ল কে’বাগৰাকীও ওৰণি লোৱা মহিলা - সকলোৱে জুপি জুপি পৰ্দাৰ ফাকেদি কইনাক চাবলৈ ধৰিলে।

: এ এ, এ বা বা - আই - জলপ ন-কইনাই বিখ্যাম লওক। -টাইট মাষ্টৰে ৰমলা আৰু কেবতীক মানুহবোৰ পঠিয়াই নিবলৈ ইজিত দিলে। গল হেলবি এটা মাৰি টাইট মাষ্টৰে ৰমলাৰ কালে চালে।

: এ ৰমলা, চাওঁ জমোল এখন আনচোন। বাৰে বাৰে চিঞৰি চিঞৰি গলা একেবাৰে ওকলি দৈছে।

- ৰমলাই জামোলৰ কটকটী আনি টাইট মাষ্টৰৰ হাতত দিয়ে।

: হোঃ ল, একেবাৰে কেবলীয়া মাধৱ ভই! এইবাৰ কিন্তু তোৰ পাল ককাইটি, তোৰ বিয়াত কিন্তু যই.....

: ৰু’ উ, বিয়া-চিয়া পজাত নাই যই; পাৰ নহয় ছাৰে মজা! চাওঁচোন সিহঁতৰ ভিত্তিত

কোনে টিলিঙা আবে! আৰু এই শুন, কালিলৈৰ পৰা ভাই কইনা নবৌৰ আলখৰা হৈ থাকিব। সাতুৰিব নজনা ছোৱালী নহয়, বাৰীৰ পিছফালে গা-ধোৱা ঘৰত পানী বতনাই দিবি, চহৰৰ ছোৱালী নহয়, ক'ত কি কষ্ট পায় চাবি আৰু শুন - এই ভোৰ পেকপেকনিটো কমাবি। একে লেঠাবিয়ে কথাখিনি কৈ টাইট মাষ্টৰ কাৰাখৰ বেৰখনত বহি পৰিল।

: হ'ব যা পেক পেক নকৰো বাক। ছাৰৰ কাৰণে মই চব কৰিব পাৰো। প্ৰাপটোও দিব পাৰো। যোৱাৰ হাইজাত মৰিবলৈ ওলোৱা নিভাই-বোটি দুয়োটাকে ছাৰে চহৰৰ হাস্পতাললৈ নি বচাইছে। ... হ'ব বাক। কথা কমকৈ কম। শান্তি মজুৰ! -বমলাই কথাখিনি কৈয়েই ঘৰলৈ যাবলৈ উঠিল।

: যা যা - যা অ'! দীঘলতে হামি এটা মাৰি বেৰখনতে হাত-ভৰি মেলি টাইট তলকা মাৰি থাকিল। ৰাতিৰ ভোজটোৰ কাৰণে খাহি-মাছ-চাউল দৈ-চিৰা

- হিচাপ কৰিলে হাতৰ আঙুলিত টাইটে।

- মানুহ জানো কম? ঘৰে পতি বাৰটা-পোন্ধৰটাকৈ মানুহ। দদায়েক, বৰদেউতাক, দেউতাকৰ এমখা ল'-ছালী, অৱশ্যে বুঢ়া-বুঢ়ীবোৰে বৰ বেছি খাব নোৱাৰে বাবে চিন্তা নাই আকৌ ওচৰৰ গাঁওবোৰৰ পৰাও আলহী আহিব, শুনিছোঁ চহৰৰ পৰা বোলে গান্ধী মহাৰাজৰ শিষ্যবোৰো আহিব, নামী মানুহ; শুনা মতে জয়প্ৰকাশ নাৰায়ণৰ শিষ্যও আহিব

- হওক তেওঁ। ছাৰৰ বিয়াখন টাইটেই পাতিলো দেও একধৰণৰ সজ্জাৰে টাইটেৰ গুৰু ভৰি গ'ল।

গান্ধী মহাৰাজৰ কংগ্ৰেছ পাটিত যোগদান দি মন্ত্ৰী-বিষয়বাব নলৈ, জয়প্ৰকাশ নাৰায়ণ, ৰাম মোহন লোহিয়াৰ সৈতে সমাজবাদী ছিটিয়েলিষ্টও যোগ দি ছ'ৰ কঠিন কালেও মন্ত্ৰী হ'ব নোৱাৰে নে পাবি সেয়া বৰ বেছি গকুলপুৰৰ ৰাইজে ভু-ভা নাপায়, কিন্তু ছাৰে বিয়া পতাটোৱেই ডাঙৰ কথা। শুনা মতে, জয়প্ৰকাশ নাৰায়ণৰ 'জীৱনদানী'ৰ দৰে। ছাৰেও গোলে সমাজৰ বাবে ব্যক্তিগত জীৱন ত্যাগ কৰিলো বুলি প্ৰতিজ্ঞাই কৰিছিল। এদৰাহে কথাত তলতে টাইট মাষ্টৰক ছাৰে কৈছিল -

: বুজিছ টাইট, মোৰ বাবে ভু-ভাৰতত ছোৱালী ওলোৱাই নাই। কোন থাকিব ৰাইজৰ কৰ্ম কৰি ফুৰা এই বেণ্ডইনটোৰ লগত।

টাইট মাষ্টৰে অলপ মৰসাহ গোটাই হহভৰ নিদি কৈছিল

: বোলা ছাৰ - "কপাটেলৈও কালীজনী আৰু সেঙেৰাটোৱে সেঙেৰীজনী থাকে, আপোনাৰ দৰে এই সুপুৰুষলৈনো ছোৱালী এজনী বৰা নাইনে প্ৰভু-ঈশ্বৰে"? বোলা কাটিলেও কটিক, মাৰিলেও মানক - ছাৰ কেনে ছোৱালী আপোনাৰ পছন্দৰ হ'ব কওক?

... ছাৰ, পৰিমাৰীৰ কালে গান্ধী মহাৰাজৰ কৰ্ম কৰি ফুৰা ছোৱালী এজনী আছে। ছাৰ - নাম তলৰ দত্ত। এবাৰ আপোনাক কোনোবা সন্তত বহুতা দি থাকোঁতে দেখি ভাই বোলে তীব্ৰ প্ৰতিজ্ঞা কৰিছে - ছাৰক পতিকাৰে নাপালে পাৰ্বতীৰ দৰে বোলে তাই তপস্ৱত বহিব। ছাৰ পাঁওকত মেট্ৰিক পাছ আৰু চাইকেল চলোৱা ভাৱেই একমাত্ৰ ছোৱালী।

- এইবাৰ অলপ গা লৰাই বহিল ছাৰ। টাইটৰ মুখলৈ সামান্য ঘোপাকৈ চাওঁতে টাইটে জোৰেৰে চকু দুটা মুদি দিলে - কি ঠিক ছাৰৰ হাতৰ চৰটো খাই চকু দুটা সুলকিও পৰিব পাৰে!

- ছাৰৰ প্ৰকাণ্ড হাতৰ চৰ এটা!

- ডাওনাৰ বকাসুৰৰ হাতৰ এটা চৰ!!

- কল্পনা কৰি টাইট ভিতৰি কঁপি উঠিল, গহীনকৈ এইবাৰ ছাৰে আৰম্ভ কৰিলে.....

: সাংঘাতিক তেন্তে, কি ক'লি? তগৰ দস্ত! -হোঁ হোবাই হাঁহি উঠিল তেওঁ।

- ছাৰে হাঁহিছে। বাৰিবা বতৰৰ সূৰ্য্য ওলোৱাৰ দৰে ছাৰৰ হাঁহিও আপুৰুগীয়া; অনবৰত কঠোৰ মুখখনত হাঁহি। এইয়া ছাৰ.....! টাইট মাটুৰেও ছাৰৰ লগত হাঁহিত উজান দিলে.....।

- হে: . হে:.... হে:.... হে:.....

: এহ্ এহ্ ছাৰ..... হয়, তগৰ দস্ত, ছাৰ!

: ওন টাইট. . . মই বিয়াত বহিম। -ছাৰে হাঁহি সামৰি এইবাৰ গহীনকৈ ক'লে।

: কি.....ই.....ই ছাৰ। -টাইট একেজাঁপে বহাৰ পৰা উঠিল।

: অঁ, যদিহে মোৰ নামৰ একে ছোৱালী এজনী চাই দিব পাৰ। কাণী, কুঁজী হ'লেও বিয়া কৰাম। -ছাৰে ক'লে।

: ছাৰ। (সঁচানে?) সুখিম বুলিও নুসুখিলে টাইটে। সেইটো আৰু সুখিব লগা কথানে?

ছাৰৰ প্ৰতিটো কথাই শিলৰ ৰেখা। ভীষ্য প্ৰতিজ্ঞা। পৃথিৱী লৰিলেও ছাৰৰ মুখৰ পৰা ওলোৱা কথাৰ লক্ষৰ নহয়। সেই বালিলৈ মৰা শব পাভৰ দৰে চিখা। সেয়েহে চাব আমাৰ আবাধ্য দেৱতা। আৰু সেই কাৰণেই ছাৰৰ চকৰাৰ লগত সময়ে সময়ে ৰণ - হেইলৈ-হেইটো ৰচী টনাৰ দৰে।

: “কেতিয়াবা ছাৰ - এমুৰত

: কেতিয়াবা চকৰাৰ - সিমুৰত”

: ছাৰ। -টাইট এইবাৰ ঘাবলৈ ওলাল।

: এই ডু-ভাকতত ছাৰ আপোনাৰ কাৰণে ছোৱালী এজনী উলিওৱা একো টান কাম নহ'ব। আপোনাৰ নামৰ ছোৱালী পাই যাম ছাৰ। কালিলৈ মই আৰু ফুললৈ নাযাওঁগৈ; আমাৰ গাঁৱৰ কপল বাক লৈ পকুৱাৰ্তীৰ বিলাস ঘটকালিৰ ওচৰলৈকে যাম, ওনিছো বিলাস ঘটকালিয়ে ৰোলে এতিয়ালৈকে দুলতকৈ অধিকৰ বাহি-জোৰা মিলাইছে - ছাৰ মই উঠিলোহে।

- বাই লাং ! থাকে লাং!

- বাই লাং! থাকে লাং! -ছাৰ, ছোৱালী উলিয়ামেই, পাভাল ৰান্ধি হ'লেও.....

..... আৰু বিলাস ঘটকালিয়ে বাঢ়ি উলিওৱা ছোৱালীজনীয়েই ঘটকালিৰ ভান্ধনীয়েক ৰেতকান্ত বন্ধা পৰিৱালৰ.....।

.....: এহ্ ৰাম, এই ডু-ভাকতৰ কথাবোৰ ভাবি থাকোতে পোহৰেই হ'ল। হাতৰকীটোলে চাই টাইট উচাপ খাই উঠিল।

: আও, এইটোত দেখোন দুটাই ৰাজি আছে অ'। এহ্, বৰবুৰ পানীত ভিত্তি ৰঙীটো চাপে ৰেয়া হ'ল। এতিয়া বা ৰাপেকে; চহৰলৈ, ভাল কৰিবলৈ দিব লাগিব।

: ঘড়ী থকা মানুহ গাঁৱত দুটাই এটা হৈছে ছাৰ আৰু আনটো ছাৰৰ হনুমান, 'টাইট'।

: ছাৰৰ ঘড়ীত কেইটা বাজিলে বুলি সোধা নৰমনিচ এইখন গৰ্ভিত নোলাব, হওঁতেনো টাইটৰ ঘড়ীটো লৈ কম টনা-আজোবানে? তথাপি ছাৰৰ মুখলৈ চাই কথা ক'ব পৰা মানুহ এই টাইট - টাইটেই একমাত্ৰ।

...গৰ্ভত টাইটৰ বুকুৰ ভৰণ সাত ইঞ্চিমান হ'ল।

...ছাৰৰ চকুত চকু থৈ কথা ক'ব পৰা আৰু এগৰাকী বাঢ়িল। টাইটে ভাবিলে।

মানে এই ন-কইনা!

মানে এই চহৰৰ ছোৱালী।

মানে এই চহৰৰ ফুলৰ মাটিবনী।

মানে এই বেৰকান্ত মহাজনৰ ভতিজী!

: এহেলৈ টাইটৰ পাইট নহয়। ন-কইনাৰ পাইট হ'ব। পিছে সিহঁতক জানো বশ কৰিব পাৰি? নোৱাৰি। নোৱাৰি। সিহঁত বনৰ বজা। ছাৰেহে কৰাইছে বিয়া - টাইট একেজাটে বহাৰ পৰা উঠিল। ভাঙিলুৱাৰ সূৰ্য্যৰ কিৰণে টাইটৰ চকু ছটি মাৰি ধৰিলে। ইয়াক নেবানেপেৰা বৰবুৰৰ পাছত এয়া সেৱান সূৰ্য্যৰ পোহৰ। সূৰ্য্যালৈ চাই হাততকোৰ কৰি টাইটে বিৰিবিকি নিজেই কৈ উঠিল...

“ৰাতিৰ ভোজটো সুকলমে হৈ যাবলৈ

আশীৰ্বাদ দিয়া সূৰ্য্য দেৱতা!

ওম, সূৰ্য্যে নমঃ

সূৰ্য্যৰ পোহৰে ছাৰৰ নতুন ঘৰটোও স্পৰ্শ কৰিলে। কোঠাৰ এচুকত দৃৱন্ত ওৰণিৰে জাপ ৰাই থকা চকুদুটা মেলি ন-কইনাই কাল পাতি গুনিলে।

“হেই - হবত - হবত -

হেই - হবত - হবত”

গৰবীয়াৰ গৰু ৰেদোৱাৰ শব্দ,

চৰাই-চিকিটিৰ টি-চিয়নি

আৰু কাষতে থকা দিৰৌখনৰ পানীৰ কলকলি।

: ওম সূৰ্য্য নমঃ ...

: কইনাই বিৰিকিৰ জলভাৰে দেখা সূৰ্য্যটোলৈ চাই দুই হাততকোৰ কৰি প্ৰণাম এটা কৰিলে।

সপোনত সপোন

এমাহ, দুমাহ, তিনিমাহ। চাৰিমাহ হ'বলৈ আৰু মাত্ৰ পাঁচ টা দিন বাকী। বিয়াৰ বাবে নতুনকৈ চূণ কাম কৰা ঘৰটোত একধৰণৰ বিয়া বিয়া ভাব এটা এতিয়াও লাগি আছে, দুবাৰৰ গাঠিনিয়ে গাঠিনিয়ে লাগি আছে মৰহি যোৱা শুকান আমপাত, মৰহি যোৱা আমপাত শুকান হৈ গ'লেও বোলে শুচাব নাপায়। তাতে বোলে বিয়াৰ দৰে শুভকামত হ'লে আৰু বেছিকৈ শুচাব নাপায়। দুপৰীয়াৰ গাঁৱৰ সময়বোৰ আচৰিত ধৰণেৰে নিস্তক্ক সময়। গৰখীয়াবোৰ পথাৰত হালে বাই বাই ক্লান্ত হৈ পথাৰৰ কাষৰ আহত বা বাটগছৰ তলত ক্লান্তকৈ জিৰাই লয়, দিনটো পূৰ্ণাবে পৰা গেবাৰি খাটি থকা গাঁৱৰ ঘৰৰ গৃহস্থনীয়ে অলপমান জিৰণি লয়, আৰু বয়সে হাওলাই পেলোৱা বয়স্ককলে এবাগৰ দিয়ে।

নিস্তক্ক দুপৰীয়াৰ স্তব্ধতাক সজীৱ কৰি ৰাখিছে ছাবৰ তিনিকোঠালীয়া ঘৰটোৱে..... নতুনকৈ শ্ৰেয়ত পৰা আৰু নতুনকৈ বিবাহ হোৱা মানুহৰ মুখলৈ চাই এনে ভাব হয় যেন পৃথিৱীত তেওঁলোকতকৈ সুখী আৰু সন্তুষ্ট কোনো হ'বই নোৱাৰে। যথার্থতে এনেকুৱাই হয় - এনেকুৱাই হৈছিল দিখৌৰ পাৰৰ ছাবৰ সৰু ঘৰটোতো ন-দৰাৰ বহল বুকুখনত কেংগেকৰ দৰে সোমাই আছিল ন-কইনা।

ইমান মৰম বাক পৃথিৱীৰ ক'বাত আছেন? ইমান মৰম? ন-কইনাৰ গাৰ পৰা কেঁচা মাহ-হালধিৰ গোন্ধটো তেতিয়াও মাৰ যোৱা নাছিল, কঁকাললৈকে বৈ পৰা সাপৰ ফনাৰ দৰে ক্ৰিকিকিয়া ক'লা চুলিখিনিৰ মাজেদি হাত বুলাই বুলাই ন-দৰা তৃপ্তিত, আমেজত আপোনাপাহৰা হৈছিল..... ইমান মৰম বাক পৃথিৱীত থাকেনে? ন-দৰায়ে ভাবিছিল এবাৰ।

: টোপনি গ'লা নেকি? জুৰি? মোৰ জ্ঞানজনী?

: নাই, নাই যোৱা। -ন-কইনাই লাহেকৈ কৈছিল।

: তুমি বাক হেম বৰুৱাৰ 'কিউপিড-চাইকী'খন পঢ়িছানে?

: নাই, নাই পঢ়া। -ন-কইনাই ক'লে।

: মই আনি দিম, আৰু এইবাৰ নোকেল পাইছে এজন অখ্যাত ক'লা চাফল লোকে, সাহিত্যৰ বাবে, সেইখন আমি দিল্লীৰ এক্সেণ্টৰ জৰিয়তে আমেৰিকাৰ পৰা বিচাৰিছোঁ। সেইখনো পঢ়িবা জ্ঞানজনী! -আবেগত আৰু ওচৰলৈ কাষ চপাই ল'লে ন-কইনাক, ন-দৰাই।ন-কইনাক জোৰেৰে বুকুৰ মাজত সাৱটি ন-দৰাই কৈ গ'ল -

: এসমুহৰ পাছতেই সাহিত্য সত্তা আৰম্ভ হ'ব। এইবাৰ সত্তা হ'ব জিহ্মদত, মই তুমি ভালপোৱা অটাইবোৰ কিতাপেই লৈ আনিম। - ন-কইনাৰ কপালত কোমলকৈ চুমা এটা খালে ন-দৰাই। তাৰ পাছত ন-কইনাৰ কোমল ওঁঠত... বাপৰি গ'ল চুমা, ন-কইনাৰ কপাহ

কোমল বুকখনলৈ ...

আমেজ আৰু প্ৰেমৰ স্পৰ্শত ন-কইনা আপোনপাহৰা হ'ল এইয়া, এইয়াই স্পৰ্শ। এইয়া, এইয়াই স্বৰ্গ! ন-দৰাৰ গাৰ ওপৰেদি এইবাৰ অসংক্ৰিয়কৈ ন-কইনাৰ কোমল হাতখন কাগৰি গ'ল... ..

: আহ.... মুখেদি এটা অশ্লুট শব্দ বাহিৰ হ'ল, দুয়োৰে মুখেদি কণ্ঠক নীলগুৰা। নীলবতাই ওগুণাই কৈ গ'ল -

মোক আশনি নিদিবা -

মই এতিয়া স্পৰ্শৰে কথা কৈছো

মই এতিয়া অনুভৱ হৈছো...

চকু দুটা সামান্যকৈ মেলি ন-কইনাই ন-দৰাৰ বহল বুককৰ মাজৰপৰা সামান্য নিজাকৈ আঁতৰাই নিৰ্বৃত্তকৈ চাই গ'ল স্বামীক, চকু মুঠি থকা ন-দৰাই গম নোপোৱাকৈ

এই গোট গোট ভৰিকৈইটা,

এই ধুনীয়া মুৰখন,

এই ধুনীয়া চুলিকোছা

এই ধুনীয়া মাতটো.

আৰু আটাইতকৈ ধুনীয়া এই মানুহজনৰ অন্তৰখন এই চাৰিমাহে, জীৱনৰ আটাইকেইপদ আকাংক্ষা কৰা সম্পদেই পাইছে মই। ন-কইনাই ভাবিলে এবাৰ কি পুৰুষ বসন্ত পাইছে, মোৰ সপোনেও ঢুকি নোপোৱা মানুহজন? কেৱল ভাল কথা কয়। মানুহৰ কথা; কিতাপৰ কথা। স্বাধীনতাৰ কথা, সমাজবাদৰ কথা, প্ৰেমৰ কথা... ক'তো বুঁত নহি মানুহজনৰ। বিছনাৰ চাদৰখনৰ দৰে, বগলী পাৰিৰ দৰে বগা, মই মাইকী মানুহ বুলি কোনো ধৰণৰ আতুতীয়া ভাব নাই। ইমান ভাল মানুহ বাক সকলো ঠাইতে থাকেনে? মই কিবা দুখ পাম বুলি চিন্তা। গা-পোৱা ঘৰলৈ পানী নিজেই কঢ়িয়াই দি আহেগৈ। কিন্তু মানুহে ইমান ভয় কৰে কিয় তেওঁক? ইমান মৰম, আৰু ইমান ওচৰৰ পৰা ইমান সুন্দৰকৈ চাগে জাকো তেওঁ নিচৰা নাই সেইবাবে

নিজৰ প্ৰশ্নবোৰৰ নিজেই উত্তৰ দি হঠাৎ ন-কইনাৰ বুকখন হাহাকাৰ কৰি উঠিল। গাৰ মাহ হালধিৰ গোন্ধটো যোৱাই নাই, সাহিত্যসভালৈ যাব এওঁ। মোৰ দেহতাই মোক এৰি যাব। কিমান দিনৰ বাবে? এক, দুই, তিনি নে... তাতকৈ বেছি? আৰু এই বাট পথ নথকা গাঁওখনত মই কি কৰিম? দিনত বাক কলন বা আৰু বমলা থাকিব লাচনি-পাচনিৰ দৰে, কিন্তু বাতিটো। বাতিটো কাৰ বুকত সোমাই থাকিম বাক? হাহাকাৰ কৰি উঠিল ন-কইনা।

: মই, মই ক'ত থাকিম? মোৰ ভয় লাগে। -মুখৰ পৰা অকল্যাৎ ওলাই অহা কণ্ঠকেইটাত নিজেই হতবাক হ'ল ন-কইনা।

: হো.... কিহৰ ভয় মই থাকোতে? ন-দৰাই এইবাৰ কইনাৰ হাতখন নিজৰ হাত দুখনৰ মাজত লৈ ক'লে -

: কি হ'ল কুৰি? কি হ'ল জল? কি হ'ল মোৰ কলিজা জোকাৰ?

: নাইতো, একো হোৱা নাই। কিন্তু আপুনি মোক এৰি গ'লে হ'ব - বসন্ত কিয়কিনী হ'ব।

ন-কইনাই মূৰটো ইমূৰ কৰি দুবাই অভিমানে কৈ উঠিল। কৈ থাকোতে তেওঁৰ চকুটো চলচলিয়াত হৈ গ'ল, ঠাট্টা দুটা সামান্য কঁপি উঠিল। অতি আব্দাৰত এনেকুৱাই হয়, কথাবোৰে বাট হেৰুৱায়, পৰুৱাই পায় চাগে কথাৰ বহুৰাত।

: কলৈকো নাযাওঁ কলিজা! সাহিত্য সভালৈহে যাম! আৰু সৌ মোনাটোত এসোপা কিতাপ ভৰাই আনিম তোমালৈ। আৰু.....

: আৰু..... আৰু কালৈ? একধৰণৰ ঈৰ্ষাত জ্বলি-পুৰি দেই গ'ল ন-কইনা।

: গাঁৱৰ এই গাভৰুবোৰ.....! খালি ছাৰ! ছাৰ! ছাৰ! আৰু নিজৰ ঈৰ্ষাবোৰতো দেখুৱাব নোৱাৰি ভালকৈ.....

: আৰু মইনাজনীৰ বাবে?

: কোন মইনা? কোন মইনা?

: কোন মইনা আৰু - তোমাৰ পেটৰ ভিতৰত শুই থকা, এমহীয়া মোৰ দেহীজনীলৈ। - ন-কইনাৰ পেটটোত হাত ফুৰাই, এইবাৰ ন-দৰাই পেটটোত চুমা এটা খাই দিলে।

: এইটো চুমা মোৰ দেহীজনীলৈ। বেচেৰীয়ে নহ'লে ভাবিব, মৰমৰ সিংহভাগ মই মাকজনীকহে দিছো।

: আৰু দেখোন আঠ মাহ আছেই। - ন-দৰাৰ চুলিখিনিত হাত বুলাই কৈ গ'ল কইনাই।

: চকুৰে চাই থাকোতেই শুচি যাব এই আঠটা মাহ! মোৰ মাকজনীয়ে তোমাৰ পেটেতেই আৰম্ভ কৰিব পঢ়-শুনা, ডাঙৰ মানুহ হ'বলৈ; নাজানা? - অভিমুখ্যে বোলে বেহুত সোমোৱা মন্ত্ৰটো মাকৰ পেটেতেই শিকিছিল।

: আৰু বেহুত পৰা ওলোৱা মন্ত্ৰটো পৃথিৱীলৈ আহি নুশুনিলে! - ন-কইনাই হাঁহি হাঁহি ক'লে- "আৰু এই কিতাপবোৰ তেওঁ মইনাৰ কাৰণেহে? মোৰ কাৰণে নহয়?"

: দেখিছা, এইজনীৰ খং আৰু অভিমানে। এই দুটা কিন্তু পেটত থকা মইনাক নিশিকাৰা! তাই বাক দেখিবলৈ মোৰ দৰে হ'বনে? নে তোমাৰ দৰে.... পুতুকী, চুটি-চাপৰ?

: কি হ'ব বাক? কেনেকুৱা হ'ব তাই?

: কি তাই - তাই? ল'ৰাওতো হ'ব পাৰে।

: নহয়, ছোৱালী।

: নহয়, ল'ৰা।

: নহয়, ছোৱালী।

: নহয় ল'ৰা, ল'ৰা, ল'ৰা।

: নহয় ছোৱালী, মোৰ দেহীজনী, মোৰ ডগৰানে এই অনন্তকালৰ সন্ধ্যাসীৰ কথাই শুনিব - ন-দৰাই এইবাৰ বিছনাৰ পৰা উঠি বহিল, বিছনাত।

: ঠাট্টা, ডগৰানে মোৰ কথা শুনিব, মোক আপোনাৰ দৰে সুন্দৰ ল'ৰা এটা লাগে।

: প্ৰথমবাৰ ছোৱালী। মোৰ ল'ৰীজনীক আদৰি লোৱা।

: ঠাট্টা, ইমান ন দি ক'ব নোৱাৰে দেই.....

: ল'ৰা!

: ছোবালী।

: ল'ৰা।

: ছোবালী ..

- কৃষ্ণ ... কৃষ্ণ কৃষ্ণ . গলহেঁকাৰি মাৰি বাহিৰত কোনোবাই চিঞৰি উঠিল।

: সেয়া টাইট চাগে? ওচৰত থকা লুপ্তিখন সাউতকৈ কঁকালত মেৰুটুই লৈ ন-সৰা উঠিবলৈ লৈ আকৌ বিছনাত বহি পৰিল, ন-কইনাৰ দীঘল চুলিখিনি। দুডালমান ল'ৰালৰিতে আঙঠিটোত লাগি ধৰিছে। লাহেকৈ চুলিখিনি আঁতৰাই তেওঁ বিছনাৰ পৰা নামিল।

: কৃষ্ণ . কৃষ্ণ..। গুলহেঁকাৰি মাৰি টাইটে হাতঘড়ীটোলৈ চালে . ছেঃ, অসময়ত আহিলো নেকি বাক? নিজকে সুধিলে টাইটে ভানো পাই, বিয়া পাতিলেহে গম পাম সময় কি? অসময় কি? চৰাঘৰলৈ সোমাই অতি কাঠৰ প্ৰকাণ্ড চকীখনত বহি টাইটক বহিবলৈ ইমিত দি ন-সৰাই সুধিলে -

: কি হ'ল অ' টাইট? অসময়ত?

: ছেঃ অসময়ত? (মনৰ ভিতৰত টাইটে ক'লে) ছাৰ, ২৭ তাৰিখে আমি মুঠ সাত জন যাবলৈ ওলাইছো ছাৰ। সাহিত্য সভাত ওনামতে আলহীঘৰ আছেই। বেতিং পত্ৰ বান্ধিব লাগিব নেকি? তাকেহে সুধি যাওঁ বুলি আহিলো। আক ছাৰ, আপোনাৰ বাবে .. আমাৰ ছুন্দৰ বাবে কি কিতাপ-পত্ৰ আনিব.... তাকো ছাৰ জনা হ'লে ভাল আছিল।

: টাইট, মোৰ সৈতে আঠজন হ'ল, বেতিং-পত্ৰ লৈ লোভা ভাল লগত। মাটিয়ে-বালিয়ে ওব নোবাৰি নহয়। বেমাৰ-আজাৰ হ'ব। আক গ'লে এদিন আগতে পোৱাকৈ গ'লে ভাল হ'ব। মিটিংখন ভালকৈ শুনিবলৈ পাম।

: হেৰা, হে ... চাহ একাপ

: নালাগে ছাৰ! (অসময়ত) উঠোহে ছাৰ ! টাইট বপজপকৈ উঠি গ'ল।

ন-কইনাই কাপোৰঘোৰ ভালকৈ পিন্ধি মুখ হাত ধুই ইতিমধ্যে পাকঘৰত সোমাইছিলেই, চাহ দুকাপ কনাবৰ বাবে। সামান্য অশান্তিৰ ছাপো মুৰত স্পষ্ট।

- এই নিবিবিলি মুহূৰ্তকেইটাই জীৱনৰ আকাংক্ষিত মুহূৰ্ত! অতো মানুহৰ প্ৰভাপ।

বুজিছা জানজনী, সাহিত্যসভালৈ যোৱাৰ আগতে তোমাক মাৰাৰ বকত থৈ আহিবগৈ, মাৰাই, ভায়েৰা-ভনীয়েবাই আলপৈচান ধৰিব, অৱশ্যে মোতকৈ বেজিক নহয় সেই!

আলপৈচান?— বিহুপৰ হাঁহি এটা খেলি গ'ল ন-কইনাৰ মুৰত, লগতে এটা ছবুনিয়াহ, আলপৈচান? তাকো মোৰ মায়ে? মোৰ ৰাজবাণী মায়ে আলপৈচান ধৰিব? মোৰ এপাল বহি-ভনীয়ে? কৈকোৰাই বুকু বুলি বুলি ৰোৱাৰ দৰে সিহঁতে কেৱল মোৰপৰা ল'ৰীলৈকে শিকিলে, — নেউতা চুকোৱাৰ পাছত গোটেই ঘৰখনৰে দৱিৰ ল'লে এই অকল্যাতককয়ে — তব মাজতো মৰ গলিহেৰা আছেই, — বগানৰ ছেনেজাবজনীৰ মেজাজি পলিহেৰা! আক কথা? কথানো কবলৈ সময় পাওঁ ক'ত? — দুজন ল'ৰা ছোবালীকাক পঢ়ুওৱা, পাঠবোকেই কথা .

"পুৰিহীখন বুকীয়া.

পৃথিবীৰ গতি দুটা—

এটা আৱৰ্গিক গতি, এটা বাৰ্ষিক গতি”

আৰু

“সালোক সংশ্লেষণেৰে গছৰ পাত

নিজৰ আহাৰ তৈয়াৰ কৰে”

- কথা এইবোৰেই আছিল। আচল কথাবোৰ মই এতিয়া পাতিছো, — জীৱনৰ আপুৰুগীয়া কথাবোৰ, আপুৰুগীয়া মুহূৰ্তবোৰ এতিয়া দেখিছো— জীৱন মোৰ আৰম্ভ হৈছেহে। শ্ৰেয়ময় জীৱন, সুঠাম বাহ্যৰ মাজৰ নিৰাপদ জীৱন, জীৱনত কেৱল মৰম বিচাৰিয়েই প্ৰাৰ্থনা কৰিছিলো গোঁসাই ঈশ্বৰক আৰু এতিয়া— এইজন্য শ্ৰেয়ময় বিশ্বকৰ্মা মোৰ স্বামী,— এওঁক এৰি থাকিলে হ'ব জানো শান্তি আৰু মোক চাবলৈ যোৱাৰ দিনাই মানুহজনে কৈছিল—

“এই যে মানুহটো দেখিছা ? ডঙুৱা মানুহ, মোৰ ঘৰখনত কিতাপৰ বাহিৰে একোৱেই নাপাবা !”

নালাগেও ! বেছিকৈ ! স্বতঃ-স্ফুৰ্তকৈ নকইনাৰ মুখেদি ওলাই গ'ল, নালাগে মোক আৰু একো নালাগে, মই ৰাজৰাণীৰ সপোন দেখাও নাই,— আপুনি থাকিব, মই থাকিম। মৰম থাকিব, নিজৰ এখন ঘৰ থাকিব, মোৰ সাঁচি থোৱা মৰমবোৰ অন্তৰৰ গড়া ভাঙি বৈ যাব; মোৰ অতীতবোৰ, মাৰ কেতেৰা গালিবোৰ টিলিকিতে পাহৰি যাম। মোৰ সপোনৰ নায়ক ! সপোনৰ নায়ক ? ওহো, মোৰ সপোনৰ নায়কজনতকৈ আপুনি বেছি ধনীয়া, বেছি ভাল, বেছি জ্ঞানী।

মোক এখন ঘৰ লাগে, নিজৰ ঘৰ, নিজৰ কৰি মানুহজন আৰু -আহ মুৰটোও দেখোন ঘূৰাই গৈছে। পেটটোত সামান্য হাত দি ন-কইনাই অনুভৱ কৰিলে পেটৰ ভিতৰত বাঢ়িব ধৰা এমহীয়া ফ্ৰলটো, মোৰ মাজনী ! ওঁ মোৰ মাজনী; এখেতে কৈছে যেতিয়া খাটিং ছেৱালীয়েই হ'ব। মানুহজনৰ কথাবোৰ অদ্ভুত ধৰণৰ সাঁচা, মানুহবোৰৰ মুখবোৰো কিতাপৰ দৰে পঢ়ি দিব পাৰে।

বহুবোৰ কথা একেলগে ভাবিলে ন-কইনাই।

কি হ'ল, আজি নাযাওঁ মহয় মোৰ সোণগুটি ডোখৰ, থৈ আহিমগৈ তোমাৰ মাৰ ঘৰত, দেহীজনী জন্ম নোহোৱালৈকে তাতেই থাকিব, মোলৈ চিঠি লিখিব। কোৱা, লিখিব ? ইমান দিনে ৰাইজ আছিল মোৰ পৰিয়াল। এতিয়া ভূমিয়েই মোৰ সকলো। কোৱা, চিঠি লিখিব ? সদায় ! সদায় ? ডাকোৱালটোক মই চাই ৰ'ম— কোৱা, ওঁ।

: ওঁ ?

: ওঁ।

: সদায় ?

: ওঁ সদায়,

আৰু ৰংটো কমাবা, নহ'লে মোৰ দেহীজনী তোমাৰ পেটতে সাংঘাতিক ৰক্তাক্ত হৈ উঠিব, আমি পিছলৈ চকালিৰ নোৱাৰিম।

একো নাযাওঁলৈ ন-কইনাই; এইবাৰ ন-কইনাৰ চকুৰে ধাৰাসাৰ চকুপানী কবলৈ ধৰিলে, অনন্তকাল নোৰোৱা চকুপানী ! হাঁহাকাৰ কুকুৰ চকুপানী !

কেনেকৈ এৰি থাকিম এই মানুহজনক ?

কেনেকৈ নুগুনি থাকিম এই মিঠা মিঠা কথাবোৰ ?

কেনেকৈ ?

কেনেকৈ ?

ন কইনাৰ চকুৰপানীবোৰ মোহাৰি দি আলফুলে সাবটি ধৰিলে ন-দৰাই পয়লবোৰ বৈ যোৱা হ'লে ধৰাত ? এই চাৰিমাহ সময়ত জীৱনৰ মিঠা শব্দবোৰ কৰ্ণপূৰ্ণ মিঠা শব্দৰ দৰে ভাহি আছিল... .. চিৰিপ. . চিৰিপ. . যেন, টোকাৰী বীণৰ টুং-টু টাং জীপাল লগ এই চাৰিমাহ, নদীখনে পানী, নহয়, মৰম কঢ়িয়াই যেন লাগিছিল আৰু এই নদীখনতে কেইমাহ মানৰ পিছত আমাৰ লগত আহিব অকলমানি এটি দেবশিশু, মোৰ তেজ মঙাহেৰে সজা, এটা দুনীয়া হৰিণা পোৱালী !

নহয় ! ছাগলী ! পোৱালী ! নহয় নাহৰ পোৱালী ! নহয় মানসী ! নহয় ! নাম নথকা মোৰ উপাহ-নিশাহ সোমাই থকা, এটি দুনীয়া 'দেবশিশু দিৱ্যাবেদি ব্ৰহ্মহৈ' নৈ কেইমাহ মানৰ পাছত মোৰ লৰিমী হৈ উভতিব তাই 'ৰাজকুমাৰী' হৈ আহিব তাই, সপোন হৈ আহিব ! নিশ্চয়কৈ আহিব, জীৱনত সকলো জানো বুলি দাবী কৰিবই নোৱাৰি ! নতুনকৈ লিখিছো 'এইয়ে এইবোৰ অনুভূতি —

"দৰা হোৱাৰ অনুভূতি,

বাপেক হোৱাৰ অনুভূতি ।"

নতুন সকলো, নতুন আৰু মৰমৰ সকলো, মোৰ দেশৰ জাতীয় পতাকাৰ দৰে আপুৰুদীয়া নিৰ্ভেজাল ।

ভায়েৰে, অনুভূতিৰে সিক্ত হৈ গ'ল ন-দৰাৰ চকু । নাকৰ পাৰী দুটা ফুলি উঠিল তেওঁৰ ।

কেনেকৈ এৰি থাকিম ?

কেনেকৈ এৰি থাকিম ?

কেনেকৈ এৰি থাকিম ? ?

— সাবটি ধৰিলে দুয়ো দুয়োকে, ন কইনাই ন-দৰাক, ন-দৰাই ন-কইনাক— যেন পথাৰত উমলি থকা দুটা চাকৈ চকোৱা, গছত থাকি আমনি লাগি, ধননিৰ মাঙালি নামি আহিছে— দুয়োটাই দুয়োটাৰে ঠোঁট দুটাৰে স্পৰ্শ কৰি চিঞৰি উঠিছে—

"মই-চাকৈ-চকোৱা,

মই-চাকৈ-চকোৱা "

মই,

মই,

মই;

নহয়,

আমি !

আমি .

আমি ।।।

মইবোৰ আৰম্ভ কৰিছে আমিৰে, আমাৰে—

দিবোৰ ইটোপাকৰ চাপৰিবোৰত কহিবোৰ যেতিয়া হাসিজালি বতাহত গীত গাই আছিল। সেইবোৰ গীত কেবল অনন্ত প্ৰেমত পৰা মানুহে শুনিছিল, শব্দভেদি, ঠাইভেদি— ন-কইনা আৰু ন-সৰায়ে শুনিছিল সেই গীতবোৰ আৰু এজনাই শুনিছিল দিবোৰ সেই কহঁতা বনৰ গীতবোৰ— এমহীয়া এটি ভুলে।

শোভনাই,

প্ৰেমৰ মধুৰ গীত।

সেই প্রেম

চিকাগোৰ এই ব্যস্ত চহৰখনত অভিলাষ, শোভনা আৰু আকাশ অভিলাষ আৰু শোভনাৰ মৰমৰ সাক্ষী, — আকাশ। অভিলাষৰ সৈতে শোভনাৰ এয়া দ্বিতীয় বিবাহ। ভাৰত এৰি অহা প্ৰায় দুবছৰ হ'ল শোভনাৰ। বাহিৰৰ পৃথিবীখন চাবৰ বাবেই অভিলাষ আৰু শোভনা কেইবছৰমানৰ বাবে এই পৃথিবীৰ অন্যতম ব্যস্ত দেশ আমেৰিকাৰ "স্থিতিত দুলিখকা জেনিছৰ" দেশ চিকাগোত।

চিকাগোৰ ব্যস্ততাই কিন্তু একো সলনি কৰা নাই শোভনাক। অভিলাষ একেই আছে জীৱনক যি প্ৰচুবকৈ বৃদ্ধি পায় তেওঁক চাহে একো সলনি কৰিব মোহাৰে। সেওবাকৰ ছুটীৰ দিনটোত আকাশক লৈ পাৰ্কৰ এমুৰত খেলি আছে অভিলাষ, শোভনা আৰু আকাশ।

শোভনা আৰু অভিলাষ। একে চিন্তাৰে, একে মানসিকতাৰে ভগৱানে কৃত্তত কাটি গঢ়ি তোলা দুটা নৰমূৰ্তি। অভিলাষৰ বাবে শোভনা পাৰ বিচাৰি নোপোৱা এখন সাগৰ। গভীৰ, বিচিত্ৰ আৰু বিচিত্ৰ অভিজ্ঞতাৰে ভৰপূৰ — জীৱনৰ সৰু সৰু মুহূৰ্ত্তণোৰ শোভনাই ভাৱেৰে চিন্তাৰে অৰ্থপূৰ্ণ কৰি লয়।

আকাশে খেলি আছে পাৰ্কৰ সেউজীয়া বাঁহনিত। আকাশৰ হাতখন এৰি কোমলকৈ শোভনাই অভিলাষলৈ চালে, —

কিবা ক'লা অভিলাষ? নতুন কিবা? শোভনাই সুধিলে।

কম নহয়, সুধিম বুলি ভাবিছিলো। তোমাৰ প্ৰেমৰ ইতিহাস অভিলাষে ক'লে,

অ' সেই প্ৰেম? সেই প্ৰেমৰ ইতিহাস?

ওঁ, তোমাৰ সেই প্ৰেমৰ ইতিহাস তোমাকলৈ আৰম্ভ হোৱা গল্প শুভকৰ ইতিহাস।

ইতিহাস? ওঁ ইতিহাসেই চাগৈ সেয়া অভিলাষ। শোভনাই কৈ গ'ল খোজ কাঢ়ি কাঢ়ি লগত অভিলাষ

ইতিহাস চাগৈ সেয়া, মইয়ে কৈ আছে তোমাক গৰুণপুৰৰ কথা, ন-হাক? সেয়া মোৰ আই, মোৰ ম' আৰু ন-সৰা ছাৰ সেয়া মোৰ দেউতা, মোৰ মৰমৰ দেউতা, পা পা।

"সোণৰ জপাত সঁচতিয়া যি কল আছে,

ময়ূৰপংখী নাকৰ একাৰত খ'বলৈকে নাটে "

জীৱনটো প্ৰেম আৰু বিৰুদ্ধৰ এটা গাঁথল কবিতা। অভিলাষ, মাজৰবোৰ চৰা মিলি, চৰা কঁকি, মাজৰবোৰ, পেটাৰ তালনাও কৰা কাম চক্ৰবৰ্ত্তীৰ "চ'লম্বল" বানে মানুহ সুখী হয়, অসুখী হয়, ভাল হয়, কিন্তু প্ৰেমৰ মহত্ত্ব কতোৱেই নকমে বৰা বাঢ়ে, হাড়ৰ গৰ্ভত বঢ়া কলম দৰে বাঢ়ি থাকে প্ৰেমৰ লিলা — অভিলিলা, আলা, দুখলা। অচলতে সকলো মানুহৰে

মনবোৰ এক তীব্ৰ আকৃতিৰ দৰে, সকলো মানুহেই ভিন্কাৰীৰ দৰে ভিন্কাপাত্ৰ লৈ চিঞৰি চিঞৰি কবলৈ বিচাৰে।

বৈ যোৱা পথিক, শুনি যোৱা মই দৰাচলতে কি?

মোৰ অভিশপ্ত প্ৰেমৰ বোজাই লৈ মই ভাগৰি পৰিছো, অভিলাষ।

সেয়া ছাগৈ তোমাৰ জীৱনৰ প্ৰথম প্ৰেম আছিল। অভিলাষে কথাৰ মাজতে সুধিলে।

ওহো— শোভনাই ক'লে— এইটো মুহূৰ্তত তুমিয়েই মোৰ প্ৰথম আৰু তুমিয়েই মোৰ শেষ প্ৰেম, আৰু প্ৰথম বা দ্বিতীয় প্ৰেম বুলি কোনো কথাই নাথাকে। কিন্তু ওঁ, এয়া মোৰ প্ৰেমৰ প্ৰথম অগ্নিপৰীক্ষা, এয়া কৈ যাম মই শোভনাৰ প্ৰেমৰ দস্তাবেজ, শোভনাৰ জীৱনৰ সৰু অখচ মহত্বপূৰ্ণ এটা অধ্যায়, শোভনাৰ কথোপকথন, শোভনাৰ আশে-পাশে থকা মানুহবোৰৰ কথোপকথন।

অভিলাষ তন্ময় হৈ চাই ৰ'ল শোভনালৈ। বগাবৰণৰ শাৰীখনেৰে শোভনাক ৰূপকথাৰ নায়িকাৰ দৰে লাগিছে, বাহিৰে বাহিৰে দেখিলে ভোগসৰ্বস্ব আৰু অহংকাৰী যেন লগা শোভনাক একেবাৰে কাষৰতে পাই বুজি উঠিছে অভিলাষে —

শোভনা অন্য এক নাৰী।

শোভনাৰ অন্য নামদেৱী হ'ব পাৰে, স্বাধীনতা হ'ব পাৰে, ৰহস্য হ'ব পাৰে, সাহস বা বিস্ময় হ'ব পাৰে বা বিশ্বাস হ'ব পাৰে।

শোভনা— নিষ্ঠাজ সত্যও হ'ব পাৰে।

অভিলাষে কি ভাবি আছে মন নিদিয়াকৈ শোভনাই কৈ গ'ল.....

মানুহে কি ভাৱে সেয়া ডাঙৰ কথা নহয়, কি কয় সেয়াও ডাঙৰ কথা নহয়, কিন্তু নিজৰ কথা খুলি ক'বলৈ একধৰণৰ আস্থা, বিশ্বাস আৰু সাহসৰ প্ৰয়োজন। নিজৰ মনতো, মনৰ ভাববোৰ তৰপে তৰপে খুলি উলংগ হ'বলৈ একধৰণৰ সাহসৰ দৰকাৰ— এই সাহস মই তোমাৰ ওচৰত কৰিছোঁ। আৰু হেঁপাহ?

“কলৈ গ'লৈ সামৰি থ'ব পাৰিম মই

তেওঁৰ হেঁপাহৰ শলিভা,

মইয়ে, মইয়ে তেওঁৰ ভঁৰালৰ

ওটি ধনৰ হালিচা।”

হেঁপাহ মানেই মোৰ দেউতাৰ এখন নিষ্ঠাজ প্ৰতিজ্ঞাৰ মোৰ “সেই প্ৰেম”ত এই মানুহজনৰ নিষ্ঠাজ প্ৰেমৰ কপিকাবোৰ, অনুভূতিপ্ৰবণ, সময়ে কঠোৰ কৰা মোৰ আইৰ অভিমানবোৰ, ৰূপ, ৰাজ আৰু প্ৰেমৰ ভুল অৰ্থৰে জীৱন তোলপাৰ কৰি দিয়া অশোক, সকলোৰে কথা মই কৈ যাম, শুনি যাবা; মোক প্ৰশ্ন নকৰকৈ— শৈশৱৰ সোণালী দিনৰ সপোনৰ পৰা, প্ৰেমে জুৰুলা কৰা প্ৰেমৰ অভিশপ্ত দিনবোৰলৈকে কেৱল শুনি যাবা.....

কেৱল শুনি যাবা

পদুমৰ পাভৰ শোভনা

জয়পুৰৰ সৰু বাংলোটোৰ এটা কামৰ পৰা কাপোন ভাহি আহিল। সৰু পৃথিৱীলৈ অহা, মাত্ৰ সময়ৰ জোখৰে কেইদুগমান হোৱা সৰু অকলমনি শিশু এটাৰ কাশোৰ আৰা..

আহা । কি পীড়াবিহ্ব বাক তাই! কি বিচাৰিব পাৰে ইমান অকলমনি দেৱশিশু এটাই। মাকৰ গাখীৰ! শুকাই যোৱা ওঠকেইটাত টোপাটোপে পৰিল বগা বগা গাখীৰৰ টোপাল।

কান্দোনৰ শব্দ কাটিল। ইয়াতে দেৱশিশুটোৱে কান্দোৱাৰ বোজৰ শব্দ শুনিলে— মাকক সচকিত কৰি দেৱশিশুটোৱে চকুকেইটা বহলীক মেলি দিলে। ঘেন তহি এই পদশব্দ চিনি পাইছে!— এয়া কোনোবা চিনাকীজনৰ বোজৰ শব্দ। দুবাবখন খোলাৰ লগে লগেই কেৰেককৈ শব্দ এটা হ'ল— বাতিপুতাৰ সূৰ্য্যৰ কিৰণবোৰ দুৱাৰৰ ফাঁকে ফাঁকে সোমাই আহিল, দেখাৰ সূৰ্য্যৰ কিৰণ। সূৰ্য্যৰ কিৰণবোৰ ফালি সোমাই আহিল শোভনাৰ দেউতাক। পিছনত — বগা বৰদৰ কাপোৰৰ পাৰজামা-কুৰ্তী, হাতত এটা বেগ।

মানুহজনৰ নাকৰ পাহিকেইটা ফুলি উঠিল, চকুকেইটা আনন্দত সেমেকি গ'ল; কাছত থকা বেগটো নমাই আলফুলে তাৰপৰা বহু কেইপদমান উলিয়াই আনিলে। মহাছাপাখীৰ “মাই এক্সপিমেন্ট উইথ টুথ”। শকত পুঁচাব এখন বৃহৎ কিতাপ আৰু এটা চিকিৎসিকা সোণালী কলম। কলমটো আৰু কিতাপখন হাতত লৈ, অকলমনি জনীৰ হাতেৰে স্পৰ্শ কৰাই, মানুহজন আবেগত গদগদ হৈ গ'ল। আবেগত বৈ অহা চকুলোবোৰ নোমোচাকৈয়ে মানুহজনে কৈ গ'ল ।

- ল, দেহীজনী, দেউতাৰে চাবলৈ আহিয়ে তোৰ চক্কৰা বুৰ, হাতেৰে ধৰি ল'ল, এইটো কলম, এইখন কিতাপ। মহাছাপাখীৰ “মোৰ সত্য অধ্যয়ন কাহিনী” — “মাই এক্সপিমেন্ট উইথ টুথ”। সত্যৰ কাৰণে তোৰ ভয়, কেৱল পুতলাখেলি ডাঙৰ হ'বলৈ তোৰ জন্ম নহয় আই, কলম আৰু কিতাপৰ লগতে তই ডাঙৰ হ'বি— দেউতাকৰ আধৰুৱা পঢ়াবোৰ, দেউতাৰ আধৰুৱা কথাবোৰ তই সন্ধান কৰিবি আই, মা, মোৰ সপোনৰ পৰী। গাঁৱৰ মানুহ মই। এল এটা দায়িত্বৰ হেঁচা আৰু দেশৰ সেৱাত মই কৰি শেষ কৰিব মোহলা আধৰুৱা কামবোৰৰ বোজা তই ল'বি মা। দেশক বৃদ্ধিৰ কলমৰপৰা বৃদ্ধ কৰিলো, তই বৃদ্ধ কৰিবি অন্ধকাৰৰ পৰা মানুহবোৰক। উহু! ভগৱান! কেনেকৈ কব কব মই তোকে। উহু! মোৰ সাধৰ অৰ্থে ঢুকি নাগাৰ তোকে, ই মান নিশাপাল এই শিশু। বিহা নকৰাম বুলিয়ে কিয় ভাবিছিলো।

কলমনি শিশুটোলৈ চাই চাই, চকুলোৱে সিক্ত চকুটোৱে, অকলমনিজনীৰ বুৰলৈ চাই লাল বান্ধ নোহোৱাক ককায়েকৰ ভাবি থাকিলে মানুহজন।

□□ জয়পুৰৰ নিজান বাংলাটোত বিশেষ আভিজাত্যৰ চাপ নাথাকিলেও, দুইনলীয়া চিকাৰ কৰা বন্দুক দুটা, হৰিণাৰ শিং, বাঘৰ ছাল, হাতীদাঁত— এইবোৰৰ মাজতে এটা আভিজাত্যৰ চাপ নাই বুলিও ক'ব নোৱাৰি। আভিজাত্যৰ এটা গোন্ধও থাকে, ভালকৈ উশাহ ল'ব জনা মানুহে যে এই গোন্ধটো পাই যাব সেয়া নিশ্চিত। বাংলাটোৰ দক্ষিণফালৰ চুঁচুক কোঠা এটাত সৰু পালেং এখনৰ ওপৰত কুচিমুচিকৈ শুই আছিল অকণমানি শিশুটো, মাকৰ বুকুত। ৰাতিপুৱাই গা মালিচ কৰি, মূৰটো তললৈ কৰি ভৰিকেইটা ওপৰলৈ দি, মিঠাতেল এসোপা সানি থৈ যোৱা বেছি দেৰি হোৱা নাছিল, পিয়াজী বাইৰ ক'লা ক'লা অভ্যস্ত হাতদুখনৰ মালিচ, কাৰোবাবেই অচিনাকী নাছিল, এইখন ঘৰৰ, ফুটবল টিম এটাৰ বাবে থাকিব লগা সদস্যবোৰৰ আটাইবোৰৰ উপস্থিতিৰ উমান পাইছিল পিয়াজী। বায়েই প্ৰথম, বাগানবোৰৰ বাংলাবোৰত আৰু শেষত এই জয়পুৰৰ বাংলাত পিয়াজীবাইৰ অভ্যস্ত হাতখনে এইবাৰ এটা নতুন প্ৰজন্মৰ এটি নতুন দেৱশিশুক, পৃথিৱীৰ পোহৰ দেখুৱাইছে।

আৰু এজনে পোহৰ দেখিছিল, জীৱনত আশাৰ পোহৰ। আবেগত আত্মাহাৰা মানুহজনৰ এই আবেগবিহীন ৰূপ কেতিয়াও দেখা নাছিল ন-কইনাই। ন-কইনা এতিয়া মাক হ'ল, ন-মাক। ন-কইনা ওচি ন-মাক।

ন-দেউতাকৰ হাতখন লাহেকৈ স্পৰ্শ কৰি ন-মাকে হাঁহি দিলে।

খুচি এতিয়া? তেওঁ ক'লে।

ওঁ, ধন্যবাদ। মোক দেহীজনী দিৱাৰ বাবে।

জ্যোতিৰীয়ে কি কৈছে?

জ্যোতিৰীয়ে কৈছে— অদ্ভুত ছোৱালী হ'ব তাই.... দৰা থাকিব বোলে বিদেশত আৰু অদ্ভুত জেনী হ'ব তাই। প্ৰতিভাই বোলে পৃথিৱী চুব, নাম ধৰিলে কৈছে 'ন' ইদি। মই ভাবিছো, পোছাকি নাম শোভনা হ'ব, শোভনা..... কেনে হ'ব?

কথাখিনি কৈয়েই ন-মাকে ন-দেউতাকৰ চকুলৈ চালে, আবেগৰ চকুলো ওকাই, একধৰণৰ হাঁহি আৰু আশাই খেলি আছিল তাত। ন-মাকক হতৰাক কৰি হঠাৎ কৈ উঠিল ন-দেউতাকে.....

ব'লা আমি যাওঁ?

ক'লে? ন-মাকে সুধিলে।

বৰলৈ, আমাৰ বৰলৈ। — ন-দেউতাকে ক'লে।

মানুহজন বাপেকি হৈ বলিয়া হ'ল। কেলেই, মোৰ স্কুলখনো গাঁৱলৈ লৈ যাব নেকি? মেটাবনিটি লিভ শেষ হোৱাৰ পাছত জ্বীন কৰিব নালাগিব? তাতে এইৰ মাহেকীয়া অশৌচ খেদোৱা কাম আছেই। ন-মাকে কৈ উঠিল।

অ' ময়োৰে। কিন্তু মোৰতো বহুত কাম আছে। এইবাৰৰ পঞ্চায়ত ইলেক্‌চনতো উঠিব লাগে। ময়ো ইয়াত থাকিব নোৱাৰিম। এই অকণমানিজনী নোহোৱাকৈ মই কেনেকৈ থাকিম? নতুনকৈ আকৌ সমস্যাটো হ'ল। সৰু ল'ৰা এটাৰ দৰে কৈ উঠিল ন-দেউতাকে।

মানুহজন দেখিছে দিনে দিনে সৰুই হৈছে, আপুনি ৰাজনীতিৰ মানুহ; চৰকাৰক দৰ্শাত

কৰক! জয়পুৰত ময়ো নোবাৰো অকলে থাকিব! পাৰিলে টাউনতে চাকৰিটো হ'লে ভাল।

আবেগত কোমল হৈ থকা মনুহজ্জনৰ মুখখন এইবাৰ সামান্য চিন্তাক্ৰিষ্ট হ'ল, লাহেকৈ ওচৰতে থকা চকীখনত বহি তেওঁ নিজকেই ক'লে— কিবা এটা কৰিবই লাগিব। মোৰ ছোৱালী গাঁৱত ডাঙৰ নকৰো! বহুত শিকিবলৈ চহৰত তাইক ডাঙৰ কৰিম; চহৰত, নগৰত — মহানগৰত— তাইৰ ঘৰ হ'ব সকলো বহল ঠাইতে, গাঁৱৰ ঠেক চিন্তাই তাইক স্পৰ্শ কৰিব নোৱাৰিব— মই? মইতো মকৰাৰ দৰে গাঁৱৰ পৰা চহৰলৈ, চহৰৰ পৰা বিদেশলৈ চিত্তাবে, কামেৰে তাতযাতি কৰি থকা এটা শিপিনী— কিন্তু এইকটো মই সামান্য সহজ কৰি দিব লাগিব জীৱন আৰু শিক্ষা।

ওঁহো! গাঁৱৰ মুখে 'তাইক স্পৰ্শ কৰিব নোৱাৰিব' গাঁৱৰ পলিটিংয়ে 'তাইক স্পৰ্শ কৰিব নোৱাৰিব, ওঁহো নোৱাৰিব'।

যাওঁ মই এতিয়া! ঘপহকৈ চৰ্কীৰ পৰা উঠি ন-দেউতাকে ন-মাকৰ মুখলৈ চাই কৈ উঠিল।

কলৈ যায়?— ন-মাকেও আচৰিত হৈ সুধিলে।

ঘৰলৈ। তোমাৰ চাকৰিটোৰ বদলি কৰিবলৈ চৰকাৰক দৰখাস্ত কৰো। 'ব'লৈ সময় নাই।

যাওঁ বুলি উঠিও ন-দেউতাক আকৌ বৈ গ'ল। ন-মাকৰ নুকুত টোপনি কোৱা অকল্যামানিটোলৈ চাই তেওঁ কৈ উঠিল—

চাওঁ, এইক একোলা দিয়াচোন।

দিম। কিন্তু, গাধুইছে ল'ব পাৰিব। এমাহলৈ অশৌচ নাভাঙে নহয় আৰু নামানিলে আয়ুস কমিব কিন্তু।

কাৰ? মোৰ আয়ুস? দেহীজনী জীৱনলৈ আহিল যেতিয়া সোনকালে নমৰো। চাওঁ, দিয়া, দিয়াচোন তাইক একোলা লওঁ। প্ৰকাণ্ড মনুহজ্জনৰ হাতদুখন কঁপি উঠিল।

ফুলশয্যাৰ প্ৰথম নিশা, বিবাহিত বৃদ্ধ জীৱন আৰু এয়া দেউতাক হোৱাৰ শুভকল।

- জীৱনত যদি সুখ কপালত লিখা আছে তেন্তে আৰম্ভ হ'ব এইকপৰা - দেউতাকে আৰম্ভ কৰিলে ক'বলৈ—

: নাপায়! ইমান আশা কৰিব নাপায়। ন-মাকে কৈ উঠিল।

কিয়, কিয় নকৰিম আশা? সৰুতেই বোটিক হেৰুৱালো। চিককলীয়া বোটিক বন্ধৰ বছৰ ধৰি গুচুৱা কৰোতে, ভাই-ভনীক পোহপাল দিয়াৰ দায়িত্ব লওঁতে, হালৰ পৰা কঠিন স্নাত্ত চলাওতে, স্বাধীনতা আন্দোলনত জঁপিয়াই পৰোতে, — গাঁৱৰ সমস্যাৰ লৈ ব্যস্ত থাকোঁতে, নিজৰ যে একেবাৰে আপোন কিবা থাকিব লাগে পাহৰিয়েই পৈছিলো। আজিৰ এই মুহূৰ্ত্তত মোৰ এনে লাগিছে, মোৰ নিজৰ মনুহটোৰো একান্ত পুলিসলৈ কোনোনা আছে। কেইদিনমানৰ এই কেঁচুবাটো মোৰ দেহদুত। তাইৰ ওপৰত যদি মই কৰিব নোৱাৰা কৰ্মব্যৱস্থাৰ কেজাৰো দি দিয়াৰ কথা ভাবো; মোৰ মনুহটোৰ আদৰ্শবোৰ তাহিত প্ৰেক্ষিত কৰাৰ কথা ভাবো, যদি আশা কৰো তাই মোৰ আদৰ্শৰ পলিতা হওক, এয়া কি ভুল হ'ব? আৰু যদি ভুল হ'ব, এই ভুল মই বাৰে বাৰে কৰিম, বাৰে বাৰে কৰিম এই ভুল— জীৱনত কোনো নাপোকে মিলিহা প্ৰেম আৰু শিক্ষাবে মই এইক ডাঙৰ কৰিম।

কথাখিনি কৈ কৈয়েই বিচনাৰপৰা কোলাত তুলি লোৱা অকণমানিজনীক সাৰটি ধৰিলে তেওঁৰ বুকুত। অকণমানিজনীৰ মুখলৈ ৰ লাগি চাই থাকিল তেওঁ ভাবি থাকিল, এইকোচা ডাঠ ঘন ক'লা বৰণৰ চুলি, ডাঠ ডাঠ চেলাউৰি, মাৰ্বল গুটিৰ দৰে ট ট কৈ জিলিকি থকা দুটা চকু, হাত ভৰিৰ অকণমানি অকণমানি আঙুলিবোৰ, এইবোৰ — সকলোবোৰটো মোৰ গাৰে এডোখৰ, মোৰে মডহৰ এডোখৰ। আশ্চৰ্য্য—আশ্চৰ্য্য ভগৱানৰ সৃষ্টি। মানুহে কৰা মানুহৰ সৃষ্টি।

মাত, মা বুলি মাত, কিবা এটা ক, মোৰ সৰণৰ জ্ঞান, মোক দেউতা বুলি মাত, দে..উ..তা. দে..উ..তা, দিগদাৰ পাৰি? মাত মোক তেন্তে পা..পা.., মাত, মাত আকৌ পা..পা..। অকণমানিজনীক সাৰটি ধৰি চুমা খাবলৈ ধৰিলে তেওঁ কাহানিও শেষ নহ'লৈ ধৰা চুমাবোৰ। কণমানিজনী কিন্তু ফেকুৰি নুঠিল, তাই চাই থাকিল দেউতাকলৈ, ট ট কৈ ধুনীয়া চকুকেইটাৰে, যেন কিবা এটা বুজি পাইছে তাই! তাইৰ দেউতাকৰ মৰমৰ স্পৰ্শ!

যেন কিবা এটা গম পাইছে তাই!

তাইৰ মৰমৰ দেউতাকৰ বুকুৰ হাবিয়াস।

. . . গোঁসাই? তুমি হ'বলা মনে মনে ইয়াত? হাতত দেখোন কেঁচুৱা? শ্ৰী বিষ্ণু শ্ৰী বিষ্ণু আয়ুস আধা যাব, এই কানিয়াজনীয়ে তোমাক হ'বলা কোৱা নাই নলব'লৈ। ন মাকক দেখুৱাই মানুহ গৰাকীয়ে চিঞৰি চিঞৰি সোমাই আহিল। শকত আবত এগৰাকী মানুহ। ওখ, পাখ, ক'লা কিতকিচিয়া চুলি আৰু মুখত এখন তামোল, দাঁতকেইটা কিন্তু চিকচিকিয়া বগা, তামোল খাই থকা দাঁত বুলি পোনচাতেই ক'ব পৰা নাযায়, কণমানিজনীৰ আইতাক— বাগানৰ ৰাজবাণীৰ কয়দাবোৰ মানুহ গৰাকীৰ গাতে লাগি থকা যেন লাগে। দেখিলেই কিবা একধৰণৰ ভয় আৰু সমীহৰে গা চেৰাই যায়। মানুহগৰাকীৰ ধৰণ-কৰণ দেখিলেই কৈ দিব পাৰি যে মোৰ কথাই শেষ কথা—ধৰণৰ মনোভাৱ লৈয়েই তেওঁৰ জীৱন আৰম্ভ আৰু নাইবা খবৰলাৰ। কথা শুনিবি — ধৰণৰ কথা তেওঁৰ ব্যক্তিত্বত ফুটি উঠিছে।

হ'ব মা, এইয়া লওক আপোনাৰ নাতিনী। হাতমেলি আইতাকৰ হাতত কেঁচুৱাটো দিবলৈ লওঁতেই মানুহগৰাকী নিছুৱাই গ'ল—

চিনি বিষ্ণু! অশৌচ লাগি থকা কেঁচুৱাটো মোৰ হাতত দি চুৱা কৰে? এইজনী ল' তোৰ কেঁচুৱা— জীয়েকলৈ আঙুলি টেবাই তেওঁ ন-দেউতাকক কেঁচুৱাটো বিছনাত থবলৈ নিদৰ্শ দিলে।

হাঁহি উঠি গ'ল ন-দেউতাকৰ। হাঁহি হাঁহিয়েই তেওঁ ক'লে—

হ'ব বাক মা, মোৰ ছোৱালীক ইয়াত থৈ বেছিদিন আমনি নিদিও; লৈ যাম, মাক-জীয়েকক। এমাহ হৈ বাওঁক আৰু এওঁৰো ছুন্দৰ চাকৰিটোৰ ট্ৰেনফাৰৰ বাবে চেষ্টা কৰোঁগে। কেইমাহমানৰ পাছত একেবাৰে আহিমোঁ, লৈ যাবলৈ পৰিয়াল, চাকৰিৰ সৈতে,— এতিয়া মই উঠোঁ। বাৰাণ্ডাত এমোন চিৰা আৰু মৈ আছে, মাহেকীয়া সন্ধ্যাৰ বাবে অনিলো। কিমান মাহ লগে লগে হিচাপ এটা মি খবৰ এটা দিলে মই চাউলে, মাছে, শাকে-পাতি ট্ৰেইনতে পঠিয়াই দিব পাৰোঁ। কোনোবা এটা মি — এতিয়া উঠোঁ আৰু।

আহিলো মই— ন-মাকলৈ এবাৰ চাই ন-দেউতাক যাবলৈ গুলাল, ওচৰতে থকা শাহবেকৰ চকুলৈ চাই, কণমানিজনীলৈ কোমলকৈ চাই, কৈ উঠিল, দেউতাকী মই আহিলো। তোমাক সোনকালে লৈ যাম ঘৰলৈ, ডালকৈ থাকিব দেই মা।

চকুদুটা সেমেকি উঠিল তেওঁৰ....। পিছফাললৈ নাচাই একেফালে তেওঁ বাংলাদেশৰ বাৰাণ্ডা পালেগৈ। মানুহজন গ'লগৈ— বুকুত এসোপা আশা আৰু সপোন বহিছে ...

- আওঁ, য'ম নে জোঁবাই। অ' বৰ জেদী দেও তোৰ মানুহটো। বান কুলিলে যে গ'লেই। ওন মাজনী, এই তোৰ জীয়েকজনীক ইমান জেদী নকৰিবি, যি দেখিছো বাপেকে ছোৱালী নহয়, ৰাজবাণী তুমিবি। সুগুওঁ! আহিল যি শেনটো অহাদি আৰু গ'লো। শেনটো যোৱাদি। মই বোলে থাকিব যদি এৰীয়া খুৱাম।

ঐ পিয়াজী, যাচোন বাৰাণ্ডাত বোলে জোঁবোৱে চিৰা আৰু মৈ এমোন থৈ গৈছে। মানুহগৰাকীৰ চকুদুটা ক্ষতক্ষতৰ বাবে জ্বলি উঠিল। বিচিনাত শুই থকা নাতিনীয়েকৰ ফালে চাই, সামান্য গৰবেৰে তেওঁ কৈ উঠিল —

মোৰ প্ৰথম নাতিনী, স্কুলত নামটো মই দিম, গণকক চোৱাই চিতাই ল'ব লাগিব, নাকে চকুৰে সাইলাখ গোঁসানী, বঙতো শুখ বগা নহ'লেও, বাপেকৰ দৰেও নহয়। মাজে মধোই যায়, চাওঁ — তাইৰ বুঢ়া আঙুলিটো মেলি দেখোন, হাতখন।

মুঠি মাৰি থকা, হাতখন জোৰকৈ ধূলি দি ন-মাকে ন-আইতাকৰ আদেশ পালন কৰিলে। অ' ধৰি থাক, চাওঁ— হাতৰ বেথাবোৰ। বিচনাৰপৰা আঁতৰত ডিঙিটো মেলি আইতাকে একান্ত মনেৰে লক্ষ্য কৰিলে অকণমানিজনীৰ হাতখন। চাওঁ মই মনেই কৰা নাছিলো— সৌহাৰব এইডাল ভাগ্য বেথানে ৰাম লক্ষণৰ কাঁড়ডাল, ইমান পোন। ঐ পিয়াজী, আহচোন আহ চা, মোৰ নাতিনীয়েকক।

চিৰাৰ বস্তাটো আধা টনাতে এৰি পিয়াজী উৰাই আহি ঠিয় হ'ল আইতাকৰ ওচৰত -- কি কামত মাতিলে আইচু?

কি কামত ঐ? চা-চোন, মোৰ নাতিনীৰ ভাগ্য বেথা। তই কচোন অন্তসোপা কেঁচুবা উলিয়ালি মোৰ পেটৰ পৰা, ইমান পোন ভাগ্যবেথা বগা হাত দেখিছিলিনে? কি ফেল ফেলকৈ চাই আহ, চা; আহ ওচৰলৈ চাচোন এই নাতিনীৰ হাতৰ বেথাডাল। তাইৰ ভাগ্যত বংশ উজ্জ্বল হ'ব। মই ক'লো নেচাং। পিয়াজী! মোৰ ভাগ্য ধূলিলি এইবাৰ। এই দেখোন, উঠাই দে তাইক। জীয়েকলৈ চাই আদেশ দিলে তেওঁ

পিয়াজী! পানী জলপ গৰম কৰি থ', গা ধোৱা দবত। জলপ পোহৰৰে সৈতে তুলনী পানী যোগাব কৰি থ'— ইহঁতবোৰ নাথাকোতেই একোলা লওঁ নাতিনীক, চাওঁ দে, দে মোৰ ভাগ্যবতী নাতিনীক --

পিয়াজী আৰু ন-মাকক হতবাক কৰি আইতাকে বিচনাৰ পৰা কোমলত তুলি ল'লে নাতিনীয়েকক- অকণমানিজনীৰ সৌহাৰতখন মেলি যি তেওঁ আকৌ এবাৰ কৈ উঠিল চা, চা এইডাল ভাগ্য বেথা, মোৰ ভাতৰ নাতিনীৰ ভাগ্য বেথা — হাতচোন একো মাজনীয়েক হাত মোক আ-ই-ভা, আ- ই- ভা-। এ- ই- ই; মোৰ পাতে কৰি দিলে নহয়.....

: আইচু, নাতিশীয়ে মৰমতে কৰি দিলে। পিয়াজীয়ে খোলা দীতকেইটা উলিয়াই হাঁহি দিলে।

আইচু, আপোনাৰ হাতত কেঁচুবা দেখা পাহৰিয়েই গৈছিলো। এতিয়াহে আইতাক আইতাক লাগিছে। আটায়ে সশব্দে হাঁহি উঠিল- জয়পুৰৰ বাংলোত হাঁহিৰ খলকনি।

- ধুনীয়া আৰু আনন্দময় সময়ৰ ভৰত যেন দো খাই গৈছিল - দণ্ড, পল-অনুপল, আবেগ আৰু হেঁপাহৰ দীঘলীয়া বিবৰণ। যদি কিবা আৰম্ভ হয়, তেন্তে সেয়া চাগে আৰম্ভ হৈছিল, ন-মাক আৰু ন-দেউতাকৰ পৰা আৰম্ভ হৈছিল, ন-আইতাক আৰু ন-মাহীবোৰ আৰু মামাবোৰৰ পৰা—। জয়পুৰৰ বাংলোটো কেঁচুবাৰ খলকলনিৰে ভৰি গৈছিল, কণমানিজনীক গা ধুওৱা, কাপোৰ পিন্ধাই দিয়া, নখ কাটি দিয়াবোৰ আছিল— এসোপা মামা আৰু এসোপা মাহীৰ টনটনিৰ পৰীক্ষা, হেল এ- হেইটো খেল-। এমাহ, দুমাহ, তিনিমাহ, চাৰিমাহ আঙুলিৰ পাবত, লেখি জুৰি শেষ কৰিব নোৱাৰা সময়বোৰ শেষ হৈছিল এবছৰত। শোভনাৰ এবছৰ পূৰ্ণ হৈছিল, জয়পুৰত নহয়- গকুলপুৰৰ পৰা ভালেমান কিলোমিটাৰ দূৰৈৰ টাউনত—

□□ 'দেহীৰ জন্মদিনত পাপাকৰ দান'। গোটগোটকৈ আখৰেৰে মাৰ্ক টোৱেইনৰ 'এই নদী মিচিচিপী'— গ্ৰন্থখনৰ প্ৰথম পাততো ভৰি গৈছিল। বগাকৈ আটোমটোকাৰি কৈ বান্ধি লোৱা গ্ৰন্থখন চাইকেলৰ কেৰিয়াৰত ডবাই বেগাই চাইকেলখন চলাইছিল দেউতাকে— 'হাৰকিউলিচ' চাইকেলখনত টাউনৰ পৰা গকুলপুৰলৈ ঘণ্টাদিয়েকহে বাট, ঘণ্টাদিয়েক বাট আজি আৰু সোনকালে পাবগৈ লাগিব। দেউতাকৰ বাবে আজিৰ দিনটো সোণখটোৱা দিন। শোভনাৰ পৃথিৱীত ভৰি দিয়াৰ এবছৰ হোৱাৰ দিন; টাউনৰ দুকোঠালীয়া ঘৰটোত স্বৰ্গ ভৰিব। ঘৰত মাকে নাম-প্ৰসংগৰ আয়োজন কৰিছে, গকুলপুৰৰ পৰা টাউনলৈ এই বাটছোৱাত কিমান বাৰ যে চাইকেল বখালে দেউতাকে—

: অই কীৰোদ, ক'লৈ যাব? চাওঁ ৰ-।

: ছাব বহৰমপুৰলৈ? কীৰোদে খোজ চপাই উত্তৰ দিলে।

: তন, মই পাওঁগৈ মানে, খোজ খব কৰি তই আগতীয়াকৈ ভৰলুক কৈ যা। দৈ এমোন, চিৰা আৰু তন, দহোড়িয়াক কৈ থৈছো, মুখ নলগা পানী অলপ বটলত জাৰি ফুকি দিব দেহীৰ কাৰণে মই লৈ যামগৈ? দেউতাকে আদেশ দিলে।

ছাব, দেহী??

ঐ বুৰ্ৰক, ছাবক জান। ছাবৰ দেহলাওক নাজান? দেহী মানে হেৰ তইতৰ ছাবৰ ছোৱালী, আজি এবছৰ পূৰ হ'ব। কপাললৈ হাতখন নি কীৰোদে নমস্কাৰ ভংগীত কৈ উঠিল।

ছাব, অৰ্থমক কেমিব। মাজনীক গাঁও দৰ্শন কৰিবলৈ নানে নেকি? ছাবৰ ছোৱালী যেতিয়া, গাঁৱৰ ৰাজকুমাৰী, ৰাজকুমাৰীক আৰু টাউনৰ আইতাক মামাকহঁতেহে দেখিবনে ছাব? আৰ্থিবোৰকো ৰাজকুমাৰীৰ দৰ্শন নকৰায় নেকি ছাব? ইমানখিনি কথা আজি কীৰোদে ছাবৰ উল্লহটো দেখিয়েই ক'লে, নহ'লে ক'ত সাধা ছাবৰ চকুলৈ চাই কথা কোৱাৰ! কীৰোদে ৰব ৰোজোৱে বাট ল'লে।

চাইকেলৰ পেডেলত ভৰি থৈ এক ফাৰ্মগেমন গোসাঁৰ পিছত আবেগ বৈ গ'ল পেডেলত।
- অই বপুৰা শুন, মই টাউনলৈ গৈ আছোঁ। দেহীজনীৰ জন্মদিন, দিও নাই, মন চলিলে
কেৰিয়াৰত উঠাই লৈ আহিম। কমল'বাক কবি ঘৰৰ বিছনা পাতি চাফচিকুনকৈ থ'বলৈ। এই
এই— শুনচোন- এ কি নাম আছিল তোৰ?

মথাউৰিৰ কামেৰে চকু-কাণ মুদি পাৰ হ'ব বোজা মানুহটোৱে ভায়ে হ'বলৈ ক'লে
পঠানে ছাৰ।

শুন পঠানে, গাই কেবাজনীও নহয় তোৰ, দুই লিটাৰ গাখীৰ কালি মোৰ ঘৰত দি যাবি,
এতিয়া যা—।

হ'ব ছাৰ। পঠানে নিজৰ বাট ল'লে। চাইকেলখনত আৰু জোৰেৰে পেডেল মাৰিলে
মানুহজনে। পেডেল মাৰি থাকোতেই সুখৰিয়াই সুখৰিয়াই গাই গৈ থাকিল তেওঁ -

“মনৰ আকাশত যে ধলকাট দিলে

পূবেকল পূবেকল,

চকলা ডাবৰ আঁতৰি পলাল

পূবেকল পূবেকল-

হিয়াৰ মানিক, সাগৰ ভেদি,

হিয়াৰ মানিক আতোলতোল—

হ — হ --- হ --- হ --- হ — হ”

উৎসৱটো বহুতেই হয় বছৰত, কিন্তু এয়া প্ৰাণৰ উৎসৱ, দেহীৰ প্ৰথম বছৰ। নিজে
লিখা গানবোৰেই মনলৈ আহিল তেওঁৰ, কবিতা, গীত, উপন্যাস, কিমান যে লিখিছিল তেওঁ,
সকলো আধৰুৱা হৈ ব'ল। গাঁৱৰ মানুহখিনিৰ, লোকগৰ্ভ মুখবোৰত শিক্ষাৰ, জ্ঞানৰ পোহৰ
আনিবলৈ গৈ আধৰুৱা হৈ থাকিল নিজৰ প্ৰতিভাবোৰ। গাঁৱৰ অধৰোঁৰ গাঠৰি কগজবোৰৰ
পৃষ্ঠা ভৰাই ভৰাই, নিজৰ কথাবোৰ ভাবিবলৈ সমগ্ৰেই নাইকিয়া হ'ল আৰু কিমান দিনৰ
মূৰত যে তেওঁৰ মুখৰেদি নিৰ্গত হৈছে নিজে লিখা গীতৰ কলি— কেতিয়া লিখা এই গীতটো।
কেতিয়াৰ বা আছিল? ও, স্বাধীনতা পোহাৰ পিছতে লিখা আছিল।

“মনৰ আকাশত যে ধলকাট দিলে

পূবেকল পূবেকল

চকলা ডাবৰ আঁতৰি পলাল

পূবেকল পূবেকল

খিমিক খিমিক লাৰী পাতি সেয়া

নাচিলে নাচিলে—

ওহৰ — হ — ওহৰ -- হ” ওঠন্ত গানৰ সুৰ শুনি ওকলি লৈ নাছিল পানী মিহলৈ
অহা কমৰীহঁতে ইজনীয়ে সিজনীয়ে চোকাচুই কৰিলে— কি কল এয়া জ্বৰ? কিয়নো কল
এইয়া! জ্বৰে গীত গায়। জ্বৰে সুখৰিয়াই— “গহীন গহীন জ্বৰে এই কল— জ্বৰে-জ্বৰিনী।

— চাইকেলৰ পেডেলৰ জোৰ আৰু বাঢ়ি গ'ল। খৰকৈ পাৰ হৈ গ'ল দিখৌখন ঘৰবোৰ-
সেউজীয়া পথাৰবোৰ— শেষ হৈ আহিল ৰাজপথৰ পকাবন্ধা বাটটো শেষ হৈ আহিল সময়বোৰৰ
অপেক্ষা— চাইকেলৰ পেডেলৰ জোৰ এইবাৰ শেষ হ'ল— সৰু ঘৰটোত,—

চাইকেলখন গেটিতে আঁউজাই থৈ এহাতে কিতাপৰ টোপোলাটো আৰু এহাতে মিঠাইৰ
টোপোলাবোৰ লৈ হ্ৰমূৰকৈ ঘৰলৈ সোমাল।

হেৰা- হেৰা- হেৰা, ক'ত, ক'ত মোৰ মৰমৰ দেহীজনী! ক'ত হে তাই—।

আগতে চেণ্ডল খোলক, হাত-ভৰি ধুই লওক গোসাঁই আহিছে, মাজনীৰ বাবে আগবঢ়োৱা
নাম-প্ৰসংগৰ বাবে, যাওঁকচোন আগতে গা-মূৰ ধুই ধুতিখন পিন্ধি আহক।

হ'ব, হ'ব, আগতে তাইক একোলা লওঁ। মাকৰ কাণৰ কাষত ফুচফুচাই ক'লে দেউতাকে—
আগতে তাইক ল'বলৈ দিয়া।—

ক'ত আৰু থাকিব তাই, সৌৱা বিছনাত, ৰাজকুমাৰী আপোনাৰ। নজগাব কিন্তু। লাহেকৈ
ল'ব, নহ'লে উঠিলেই ভালফাল লগাব তাই।—

বিছনাত শুই থকা, কণমানি শোভনাক, আলফুলে কোলাত তুলি ল'লে তেওঁ— কপালত
চুমা এটা খাই- কিতাপৰ টোপোলাত তাইৰ হাতখন লগাই অশ্লুট স্বৰেৰে লাহে লাহে
দেউতাকে ক'লে—

মাজনী, কলিজাজোখৰ, চা এইখন কি কিতাপ আনিছোঁ; পঢ়িবিনে ডাঙৰ হ'লে? ল- ল
— এইখন লচোন। ফেকুৰি ফেকুৰি সাৰ পাই গ'ল কণমানি শোভনা, কান্দোনৰ শব্দত
লৰি আহিল মাক। বাপেকৰ কোলাৰপৰা তাইক নিজৰ কোলালৈ লৈ ব্লাউজৰ বুটাম দুটামান
খুলি মুখখন লগাই দিলে স্তনকেইটাত। — ওহ — ওহ — ওহ — নাকান্ধিবা মোৰ
মাজনী! পিঠিত থপৰিয়াই থপৰিয়াই মাকে এইবাৰ ন-দেউতাকৰ ফালে চাই ধমকিৰ সুৰত
ক'লে—

দেখিছা, কি উৎপাত দেউতাকৰ। আও, এই প্ৰকাণ্ড প্ৰকাণ্ড কিতাপবোৰ এতিয়া কৈলৈ,
ফালিব ছোৱালীয়ে পঢ়ি। কেঁচুৱাই পুতলা খেলে, জন্মদিনৰ দিনা আনিছে কিতাপ! কাম
নাই আৰু। ক'লো হাত ভৰি ধুই গোসাঁইৰ তালৈ যাওঁক, নাই, — যাওঁক বুলি কৈছে
এতিয়া, ইফালে গোসাঁই ইফালৰ বৈ আছে ছাগৈ।

কেৰাহকৈ চাই দেউতাকে এইবাৰ গাখোৱা-ঘৰলৈ যোৱাৰ আগতে কণমানিজনীয়ে মাকৰ
গাখীৰ ৰাই থকা দৃশ্যটো দেখি ইয়ি দিলে।

নিৰিওঁ, মই এইক পুতলা নিৰিওঁ, বুজিছা। তাই কিতাপৰ লগত খেলিব, তাইৰ প্ৰতিটো
জন্মদিনত মই দি যাম সবছকৈ কিতাপৰ টোপোলা, চাবাচোন তাই কি ভাল পাব ডাঙৰ
হ'লে, - কাক ভাল পাব বেছি তাই তুমি চাবা।

মাকক, মাকক ভাল পায় সত্যনে।— সমান জোৰত ন- মাকে কৈ উঠিল।

কিন্তু মোৰ দেহিয়ে ভাল পাব মোক— বেছিকৈ চাই থাকিবা।

চেপাকৈ মাকে মুখখন ওখোলাই ক'লে—

ইমান উল্লাস ভালৰ বাবে নহয় কিন্তু। যাওক, গা ধোৱাকলৈ ঘেৰি হৈছে।

“অপৰাধ বিনাশন তযু নাম নাৰায়ণ

জানি নামে পলিলো শৰণ,

অপৰাধ ক্ষমা কৰি তুমি দয়াশীল হৰি

মোক ৰক্ষা কৰিও চৰণ.....”

পাৰ্থনাৰ সুৰ, গোসাই ঈশ্বৰে, আৰম্ভ কৰিও শেষ কৰিবৰ হ'ল নাম প্ৰসংগ, মাকৰ বুকুত তেতিয়াও কণমানি শোভনা। কৃষ্ণৰ দৰে পিৰিকপাৰাক চকু দুটাৰে, গাৰীৰ খাই খাই আঁজুৰি আছিল মাকৰ বুকু। তাইৰ পৃষ্ঠখনলৈ চাই, চাই, মাক চিন্তাত বিভোৰ হ'ল।

যোবা এবছৰে দেখি আহিছে, এই মানুহজন সঁচাই সন্যাসীৰ দৰে, ঘৰৰ প্ৰতি চিন্তা নাই কাম কাম আৰু কাম আৰু - দেহী দেহী আৰু দেহী!! মোৰ কোনো অস্তিত্বই নাই যেন। বাতিপুৰাই উঠি খাই বৈ ফুলটো, আহি এই কণমানিজনী আৰু বাতিলৈ, ভাত খাই টোপনি যোবা। ক'ত গ'ল সেই গাঁৱৰ ঘৰৰ মিঠা মিঠা কথাৰ মধুৰ মধুৰ মুহূৰ্তবোৰ।

অলপ, অলপ বাক দেহীকৈ আহিবলৈ দিব লাগিছিল নেকি এইক? হিচো কৰিছে নেকি মোৰ সন্তানক? নে মোৰ কপালত মুঞ্চ মুহূৰ্তবোৰ কেইদণ্ডমানৰ বাবেই আছিল, নাভাবো বুলিওতো ভাবিছে, আকৌ দেখোন মাৰ ঘৰৰ দৰে কেৱল কাম আৰু কামৰ জীৱন। মানুহজনৰ সমাজ প্ৰীতিত মই ভবাতকৈ বেছি পাব লগা মৰমবোৰ ভাগ হৈ গৈছে নেকি?—

“ইমানখিনি — তেওঁৰ মৰমৰ ফুলফলত,

ইমানখিনি — তেওঁৰ গাঁৱৰ মানুহবোৰত,

ইমানখিনি — তেওঁৰ কিতাপবোৰত,

ইমানখিনি — ইমানখিনি তেওঁৰ

দেহীজনীত — আৰু

মোৰ বাবে থাকিল “একনমান হাতেৰে জুখিব পৰা মৰম”— তাকো প্ৰকাশ নকৰা মৰম। পুৰুষবোৰ বাক এনেকুৱাই নেকি? আৰু পুৰুষৰ মৰমবোৰ? জুইৰ দৰে দলৈক জ্বলি দলৈক শেষ হৈ যায় — নাৰীৰ হৃদয় চুই চাব পৰাকৈ কোনোবা পুৰুষ বাক জ্বলি হৈছেনে? এখেতে জানেনে বাক? বিয়াৰ প্ৰথম দিনকেইটাৰ আবেগ বিহীন মানুহজন আকৌ পাৰলৈ যেন মনতো ইচ্ছাকৰ কৰি উঠে!!

কণ্ড বুলি চব কথাই ক'ব নোৱাৰি জীৱনৰ, হৃদয়ৰ গোপন কোণৰ অনুভূতিৰে ভৰ্তি হৈ থকা কথাবোৰ। ঠিক লাজুকী বনবোৰ দৰে, “লাজুকী, এট চুই দিলেই জুই পৰি যায় ধৰা বিধৰ,” কাকো ক'ব নোৱাৰি। মাত্ৰ অনুভৱ কৰিব পাৰি আৰু জ্বলি পুৰি — অকলে অকলে মৰিব পাৰি — অকলে! কোনেও নভৱাকৈ! কোনেও নুবুজাকৈ! কিয় বাক এনেকুৱা লাগি আহিছে, সেই সুখৰ মধুময় দিনবোৰ যেন আৰু নাহিব, কিয় এনে লাগি আহিছে, আকৌ আৰম্ভ হৈ গ'ল, মৰমহীন জীৱন — কিয় অলপ মৰম মকড়ুৱাৰ মাজৰ মকড়ুৱাৰ

দৰে হৈছে? কিয় হৈছে, —

‘পুৰুষৰ প্ৰেমৰ জোৰ নিচেই কম দিনৰ বাবে,!

পুৰুষৰ মৰমৰ বিশালতা নিচেই কমসময়ৰ বাবে!’

নে, মইহে ভুল ভাবি আছো,

প্ৰেমৰ ই এক নতুন ৰূপ,—

অলপ কম ৰোমাঞ্চ, বেছি বুজাবুজি, বক্ত দায়িত্ব, কম স্পৰ্শ, বেছি বুজাবুজি!—
খেলিমেলি হৈ গ’ল চিন্তাবোৰ— মাকৰ। গোসাঁইৰ ওচৰলৈ আশীৰ্বাদ ল’বলৈ উঠিল মাক-
- ভগবান! ভগবানে চৰ ঠিক কৰি দিব, ঈশ্বৰে ঠিক কৰি দিব। সকলো! হেৰোবা ৰোমাঞ্চবোৰ
ঘুৰাই দিব। চৰ দিব ভগবানে; চৰ দিয়ে ভগবানে..... ভগবানে, কেৱল ভগবানে! নিজকে কৈ
উঠিল ন-মাকে।

বাৰে বাৰে।

কেৱল নিজে জনাকৈ!!

হনুমান ককান ডায়েৰীত

হাতত মুঠা এটা লৈ গধূলি গধূলি শোভনাইতৰ ঘৰলৈ আহে হনুমান ককা। ‘হনুমান ককা’ শোভনাই দিয়া নাম। হনুমান ককাৰ আচল নাম কোনেও নাজানে, দুটাহৰ দিনতেই স্থাপন কৰা চৰকাৰী স্কুলখনৰ হনুমান ককা চৰ্কাৰাৰ, শোভনাৰ মাক কাম কৰা স্কুলখনত হনুমান ককাই ঘণ্টা মৰাৰ কামটো কৰে, টং- টং- টং- টং-। ওৰি পৰুৱাৰ দৰে ওলাই আহে নীলা নীলা ইউনিকৰ্ম পিন্ধা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবোৰ। সন্ধ্যাৰ বহল ফিল্ডখনত সিহঁতে লুকাতাক খেলে। ঠাণ্ডা কালি পিঠিত ৰ’দৰ তাল লৈ লৈ শোভনাৰ মাকহঁতে হাততে লৈ যোৱা উল গোঠে- উল গোঠা শোভনায়ে দেখিছে।

“এশলা ওলটা

এশলা চিখা,

এশলা চিখা

এশলা ওলটা।”

হনুমান ককাই, হনুমানে ৰামচন্দ্ৰৰ শৰণত ভক্ত হোৱাৰ দৰে স্কুলখনলৈ ভক্তৰ দৰে পহৰা দি থাকে শুধু বগা এমুৰ চুলি, পিছলত ধকধকীয়া এখন চুৰিয়া আৰু এটা পেছী বা চাপকন, হাতত এডাল লাঠি-লাঠিডাল ককাই কিয় লৈ ফুৰে, কোনেও নাজানে। হনুমান ককাৰ পাৰ গঠন সাহিলাৰ পালোৱানৰ দৰে। ককাৰ দুটা ল’ৰা-ছোৱালী। মাক, সিহঁত সৰু থাকোঁতেই চুকুৱাৰ পাছত তেওঁ আৰু বিয়া নকৰালে। ল’ৰাটো অবাঁহটং। চকুৰ আগতে থকা স্কুলখনতেই পঢ়া শেষ নকৰি ঘূৰি ফুৰে, কনৰীয়া লগ সংগৰ লগত অনাই-কনাই। ছোৱালীজনীৰ বিয়া দি দিয়াৰ বয়স— ককাৰ মতে। ১৩ বছৰীয়া ছোৱালী তাই।

ককাৰ কঁকালত খোচত এখন সৰু পকেট ডায়েৰী থাকে। তামবৰীয়া ডায়েৰীখনত ককাই লিখি থয় ধাওকতে পোৱা সাধুকথাৰ বা ‘ভাগৱতৰ দুই এক শাৰী হাতৰ আখৰ। ককাৰ একেধাৰে আধাকেচলুৱা—

“কৃষ্ণ কৃপাল শুক

জগত শুক ৰাম, ৰাম”

এনেকৈয়ে ভৰি যায় ককাৰ কঁকালৰ খোচনিৰ ডায়েৰী, গধূলি গধূলি ককা ওলাই যায় শোভনাইতৰ ঘৰলৈ। শোভনা উঠি লয় কোলাত, ককাৰ ওচৰত লেপেটা লাঠি ৰখি লয় বাগী, ৰাজু, বিভাৰ, ভাই, কবুলহঁত—

হনুমান ককাই আনন্ত কৰে—

‘তাৰ পাছত নেওৰত ভুই লাগি গ'ল হনুমান’

জুই নুমুৰাবলৈ জাপ দিলে মহাসাগৰত।'

ককা, মহাসাগৰ মানে কিমান ডাঙৰ? সাগৰতকৈ ডাঙৰ নে? সাগৰ বা কিমান ডাঙৰ? মইতো সাগৰ দেখা নাই, নদীহে দেখিছোঁ! শোভনা বিবুখিত পৰিল।

পাক্ষিয়ে তপৰাই উত্তৰ দিলে, তই তাকো নাজান? বহুত ডাঙৰ মহাসাগৰ! তাত সাপ থাকে। পানী ঘোঁৰা শোভনাই সেও নামানি ক'লে— ওহো নাথাকে সেইবোৰ, মই পঢ়িছো নহয়। সমুদ্ৰ মছন কোনে কৰিছিল ক'।

নাজানো— পাক্ষিয়ে ক'লে।

ওঁ কোবা ককা! ককা, হনুমানৰ ফটো বাক কোনে তুলিলে! আমাৰ দেখোন পাপাৰ মাক-দেউতাকৰ ফটোৱেই নাই। হনুমানতো তাতো কৈ পুৰণা যুগৰ। তেওঁ ফটো কেনেকৈ তুলিলে? কোনে তুলিলে? কোবানা ককা?

শোভনাৰ এই প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ সদায় এটাই দি থাকে হনুমান ককাই— ভগবানে জানে। ভগবানেই জানিব কোনে ফটো তুলিলে—

শোভনাই কল্পনা কৰি চালে ভগবানে মানে, শ্ৰীকৃষ্ণৰ ডিঙিত এটা কেমেৰা, ঠিক ফৰেইন মামাই বিদেশৰ পৰা অনাৰ দৰে। ডিঙিত কেমেৰা লৈ কৰিব- ক্লিক্, ক্লিক্ ক্লিক্— বা অটোমেটিক কেমেৰাটো চকীত থৈ নিজেও ফটো তোলে- আৰু ফটো তোলে বামৰ, লক্ষ্মণৰ, সীতাৰ—

ককাই মহাভাৰতৰ কথা কয়। গ্ৰীচদেশৰ সাধু আৰু হাৰকিউলিচৰ সাধুও কৈ যায়। হনুমান ককাৰ সাধুবোৰ শুনাৰ, কল্পনা কৰাৰ লগতে শোভনাৰ ৰাতিপুৱা সোনকালে উঠাৰ কাম এটাও ৰাটিছিল। জ্বললৈ যোৱাৰ কাম।

মন্ত ফিল্ডখন পাৰ হৈ পাদুৰী চাহাবৰ জ্বললৈ যোৱাৰ কাম।.....

আৰু কাম - ফৰেইন মামাক পাৰি চোলাৰ ফৰমাইচ দিয়া -

ৰাতিপুৱা ৰাতিপুৱা মা-পাপাৰ নিঠিত উঠা -

কলমনি কল ভাইটিৰ লগত তিনিচকীয়া গাড়ী চলোৱা-

বিংকি, পুত্ৰ, নব্ৰতা, লানি, জনটিইডৰ ল'গত খেলা -

আৰু কাম, 'ডেকুলী' গাড়ী লৈ ফৰলৈ অহা আইতাক, মাহী, মামাকবোৰৰ বাবে বৈ থকা, -

যেন শেষ নোহোৱা কাম।

ফেটম, ফেটমৰ বগা ঘোঁৰাটো আৰু ফেটমৰ ডেভিল ঘোঁৰাটো লৈ কদমত, কদমত, কদমত কৰাৰ সপোন দেখা এটা ৰাতিপুৱাত সাৰ পাইছিল শোভনা।

প্ৰথমবাৰৰ বাবে তাই মাক-দেউতাকক কাজিয়া ল'গা দেখিছিল.....

: 'চোৰ কৰি মই ধনী হ'ব দেৱাৰো'!— দেউতাকৰ প্ৰচণ্ড চিঞৰ বাধৰত চকু দুটা বহলকৈ মেলি ভয়ে ভয়ে বিছনাৰ পৰা নামি আহি মাকক বিচাৰি পাক্ষৰ পাইছিলগৈ তাই.....

— পাহৰালৰ ঘৰৰ কাষতে লাগি থকা গোহালিটোত জাৰ্টি গাইকেইজনীক পদাৰে বুটাত বান্ধি বান্ধি পাপাকে গালি পাৰি আছিল মাকক —

: বাতিপুৰাই বাতিপুৰাই, কেনেকৈ ওলাল মাটি কিনাৰ কথা আৰু তোমাৰ মৰাইত আহিব সেইকাৰণেই মই একেদিনাই অট্টালিকা এটা সজাই ল'ব লাগে.....

: অট্টালিকা নহয়, ল'ৰা-ছোৱালীহালৰ বাবে নিজৰ ঘূলি ঘৰ এটাৰ কথাহে কৈছে— কেৱল ৰাইজ আৰু ৰাইজ; ৰাইজে আপোনাক একো নুখুৰাই, — আৰু বহুতৰ আগত মোৰ ভাল নালাগে...

: কি ভাল নালাগে? — গৰুকেইটাৰ পঘাডাল এৰি শোভনাৰ দেউতাক আহি সমুখা-সমুখিকৈ থিয় হ'ল, মাকৰ ওচৰত....

: কি কি ভাল নালাগে?

: এনেকৈ ভিক্কাৰীৰ দৰে তিনিকোঠালীয়া ঘৰত থাকিলে। জেকা ঘৰটো স্বাস্থ্যৰ বাবেও বেয়া।

: দেবিছিলো নহয়, গৈছিলো নহয় জয়পুৰলৈ, মই, — ভক্তা বাংলাটোৰ ঠাইত অট্টালিকা হোৱা বেছি বছৰতো হোৱা নাই। এইবাৰহে হৈছে।

: ভক্তা বাংলা নাছিল আমাৰ, কাঠৰ পুৰণি বাংলা আছিল— গাঁতলীয়া ককাৰ।

: কি? কি? কোন গাঁতলীয়া? — দেউতাকে প্ৰকাত জোৰেৰে চৰ এটা মাৰি দিলে শোভনাৰ মাকৰ গালত।

: মাকৰ পকাঘৰ, ভায়েকৰ বিদেশৰ গাড়ী, এইবোৰৰ লগত মোক নিৰ্বিক্কাৰি, মই ককা নহয়, মোৰ লগত থাকিলে, এনেকৈ থাকিব লাগিব, সাধাৰণভাৱে, দেশত থাকিলে নাপাই বহুত মানুহ মৰে, মাটি নথকা খেতি নথকা মানুহ বহুত আছে, মই ককাৰ দৰে ঠহতক খুৰাওঁ.... গাঁৱত ৫০ বিঘাতকৈ বেছি মাটিত মোৰ খেতি হয়, শাক পাচলি, মাছ, কাহ আৰু জহা চাউলৰ ভাত, কেইটাই ৰাই সুধিবি? কেৱল থং থঙকৈ ঘৰটো হ'লেই নহ'ব। টাউনত মাটি ল'ম ক'ৰ পৰা? পইচা ক'ত ইমান?

: কিয় মোৰ চাকৰিৰ পইচাকেইটা? আমুৰিৰ স্কুলৰ চাকৰিৰ পইচাকেইটা? ? কান্দি কান্দি মাকে বকি গ'ল... হ, সমাজসেৱী, মোক বোলে বি এ টো দিয়াত সহায় কৰিব, — ক'তা? ক'তা? একোৱেই নহ'ল মোৰ — ৰাতি স্কুল আৰু পাকঘৰ ।

উচুপি উচুপি কান্দি থাকিল মাকে.....

প্ৰথমবাৰৰ বাবে শোভনাই মাকক ককা দেখিলে, প্ৰথমবাৰৰ বাবে তাই দেউতাকে মাকক হাত দিয়া দেখিলে, কিন্তু?

— কথাবোৰ পাকঘূলি ৰাই থাকিল, তাইৰ মনত আৰু আইতাইত? কেতিয়া.....বা.....আহিব?

একেটা উশাহত গতি কৰি গ'ল তাই— ঘন, টু, দ্বি ক'ৰ, কহিত জাক দিয় ছেডেন, আহ! আহিব এতিয়া আইতাইত.....

— কল্লদাত, বগা এখেচালবন্ধনৰ পৰা নামি আহিল, ফৰেইন মাৰা . . . আইতাক জাক মাহীৰোৰ.....মা.....আ.....মা.....আ.....। আবেগেৰে গাড়ীৰ কৰসৈ দৈ কোলাত উঠিল তাই মাকক।

- চাৰিওফালে হাতত বগা বগা টিকটবোৰ লৈ গোট খাইছিল বিভাষ—ৰিংকি, দিপালীহঁত। পাটকি পিটকি সিহঁতে গাড়ীখন চুই চাইছিল।

: নুচুবি। নুচুবি ; বাক — পইচা দিব নালাগে, উঠ গাড়ীত, খালি গ্ৰাচবোৰ নুচুবি, ছিটবোৰ বেয়া নকৰিবি...

ওঁ, বিভাষ নুঠিবি, তোৰ ভৰিটো লেতেৰা... ..

—গোটাইবোৰ গাড়ীত উঠি লৈছিল — গাড়ীৰ ষ্টিয়েৰিঙত ধৰি শোভনাই মুখেৰে শৰু কৰি গাড়ী চলাইছিল

‘পি. পিট..... ডু ... উ.....ডু.....উ.....ডু.....উ.....

: অই শোভনা, তহঁতি বহু ধনী ন’.....?

— ৰিংকিয়ে ফুৰ্তিতে শোভনাক সুধিছিল। অলপ চিন্তা কৰি শোভনাই লাহেকৈ গাড়ী চলোৱা বন্ধ কৰি গাড়ীৰ পৰা নামি আহিছিল।

— : নাম তহঁতি,— এইখন আমাৰ গাড়ী নহয়, আইতাহঁতৰ গাড়ী ; আমি কেনেকৈ ধনী হ’ম? আমাৰতো গাড়ী নাই। আইতাহঁতৰ নিচিনা ডাঙৰ ঘৰ নাই ; কিন্তু... আইতাহঁততো আমাৰ নিজৰ!!!

শোভনাই পুনৰ ভাবিলে (ভবাটো তাইৰ অভ্যাসৰ দৰে হৈছেগৈ)

নিজৰ মানে একবাৰে নিজৰ হ’ব লাগিব। গাড়ীত উঠি আবেলি আবেলি যদি ৰুগ, মা, পাপা, মই, এইখন গাড়ী লৈ গলোহেঁতেন ফুৰিবলৈ তেতিয়াহে নিজৰ হ’লহেঁতেন এইখন গাড়ী, সদায়। সদায়।

সদায় মানে, কেতিয়াবা নহয়।

সদায় মানে সদায় — সদায়!!.....

...আৰু পাপাই যে কৈছিল ‘চোৰ কৰি কেনেকৈ ধনী হ’ম?’ ধনী মানুহবোৰ চোৰ নেকি? তথাপি তাইৰ ভাল লাগে এইবোৰ, মাক, পাপা, আইতা, ফৰেইন মামা, টিপলু মাহী..... চৰকে.....চৰেই তাইক মৰম কৰে— চৰেই তাইক কয় তাই বোলে পৰিয়ালৰ ৰাজকুমাৰী.....

.....কদমত, কদমত, কদমত,— তাইক এটা বোঁৰা লাগে,

ৰুগ থাকিব আগত, বোঁৰাটো চলাব পাপাই,

আৰু মা—মা পিছত যাব। ঘৰত ভাত কৰাৰ, ন’হলে

কোনে! আৰু বোঁৰাত উঠি পাখি লগাই,— তাই

ফেণ্টমৰ ‘ট্ৰি হাউছ’ লৈ যাব.....

‘ট্ৰি হাউছ’— মনতে তাই আওৰালে। পাহাৰৰ মাজত এটা ঘৰ—পাহাৰ—নদী — আৰু ফেণ্টমৰ ডেভিল—।

: সপোন। সপোনৰ পৃথিৱীখনত ভৰি দিলে শোভনা, অকস্মাৎ শোভনাৰ সপোনবোৰত আহি থাকিল, গৈ থাকিল, পাহাৰ—নদী, ফেণ্টমৰ ধুনীয়া ধুনীয়া ঘৰ আৰু তাইক ৰাজকুমাৰী বুলি কোৱা চৰ মানুহবোৰ.....কদমত, কদমত, কদমত— ৰাজকুমাৰীৰ বোঁৰাত কেনে তাই গৈ থাকিল— নৈ, বিল পাৰ হৈ কৰিবলৈ.. ..

এ এ এ পূৰ্ণিমাৰ গোল জোনটো, প্ৰথমতে গোল আৰু তাৰ পৰিহৃত, কেঁচিৰে কাটি কাটি বেলেগে বেলেগ আকৰত সজাই থোৱাৰ দৰে। হোটেলৰ গ্ৰাছ স্পিগাৰে দেখা — সন্দেশ আৰু কাঁচিজোনৰ মিঠাইবোৰৰ দৰে; প্ৰথমতে গোল তাৰ পিছত গৈ গৈ কাঁচিজোনৰ মংগলময় জোন,— কাঁচিজোনৰ ফালে চাই পইচা এটা দলিয়াই কিবা বিচাৰিলে বালে ভগবানে দিয়ে,

— ভগবানক বিচাৰিবলৈ বহুত থাকে শোভনাৰ, 'ভগবান, মোৰ বস্তু আগৰ সৰু চোতালখনৰ চুকত ৰুই থোৱা নাৰ্জি পুলিটোত সোনকালে ফুল পজাই দিয়।',

'ভগবান, এনিটাইম কাজিয়া লাগি থকা কলটোক মজা এপালি দিয়া'

'ভগবান, পাপাক ইলেকচনত জিকাই দিয়া'

'ভগবান, মোক স্কুলত সদায় প্ৰথম কৰি দিয়া'

'ভগবান, মোক কাজিয়া নলগা আৰু এটা ডাইটি দিয়া'

(ভণি নালাগে, মোৰ চৰ মৰমবোৰ লৈ যাব।)

আৰু..... মাটিৰ সৰু পইচা ভৰাৰ পৰা কলৰ বেংকটোত ভৰাই থকা এপইচা-পাঁচ পইচা-দহপইচা-চাৰিঅনাৰ দৰে ভগবানক বিচৰা বস্তু ব্যাট লৈ থাকে শোভনাৰ।

: ভগবানে ৰুক দিয়েনে, যি বিচাৰে? চৰ?? চ ব ব।

ভগবান বাক কি? — এইযে মায়ে সদায় সদায় আপনাত ৰাতিপুৱা গছলি পূজা কৰে, কি বিচাৰে বাক? — মানুহৰ মনৰ ভিতৰৰ কথা জুখিব পৰা মেচিন এটা থাকিলহেঁতেন যদি। ভেতিয়া গম পাই গলোহেঁতেন কোনে কি ভাবে।। — শোভনা প্ৰায়েই ভৰতেই ব্যস্ত থাকে, কিমান যে বহুসময় পুৰিহীখন। —

প্ৰৱৰোধ? দেখাৰ প্ৰৱ। আকালত দেখা জোনটোৰ দৰে, কেতিয়াবা, বহুত উত্তৰ থকা সম্পূৰ্ণ জোনটোৰ দৰে, কেতিয়াবা আধা উত্তৰ থকা কাঁচি জোনৰ দৰে। হাইকী মানুহক কিয় বাস চাবলৈ নিদিৱে মাজুলীত?..... ?

টা টাক খিন—

খেৰকনি খেৰকনি, খেৰকনি খিনখকি,

বিবিকিটি বিবিকিটি বিবিকিটি খিনটাক

ঢোঁটাক ঢেই,—

খেৰেনি—খেৰেনি,— খেৰেনি খেই.....

টিক হাজৰিকা নাচৰ ছত্ৰৰ কানৰ দৰে, কুৰাই বশোলাক বাটনি ধৰে,

আই মোক গাৰীৰ দিৱা আই।

আই মোৰ ভোক লাগিলে আই।

নবীৰ হাজৰ বীপ, মাজুলী— ইফল ভাঙৰ নাও শোভনাই প্ৰথম দেখিলে, আইভাইজৰ গাড়ীখন কৰিবে ব্যক্তি কৰিৱাই নিব পৰা নাও, ইপাকৰ সোণতটি ৰালি—বেলিয়েই চোৱা যায় ডেনিয়েই ৰালি— কৰ কনক পৰা ৰালি আৰু হাজৰ হাজৰ হাজৰীয়া ফুল। কলিকতাৰ উৰাই আগবঢ়ি গৈছিল..... হাইকি ভিত্তি পিন্ধু হাজা, পিন্ধু হাজাই পিৰিছিল এটা কটকট মেট, টিপলু হাইয়ে চৰ কৰেইখন বস্তু পিন্ধে— বীলা, বলা। ভকিৰ সপত লাগি থকা

শ্ৰেকছ (পিছলৈকো), ডিঙিত এখন বনেট আৰু হাত নথকা এটা ছুবেটাৰ..... ।.....পিছৰ
 ছিটত আইতা, মা, পাপা আৰু শোভনা, ৰূপ..... ।

নামঘৰৰ বাহিৰৰ বাৰাণ্ডাত আন্ধাৰত ট ট কৈ জিলিকি আছিল, মাইকী মানুহবোৰৰ
 কৌতূহলি চকুবোৰ, মুৰত ওৰণি, গাত একেখনকৈ ঠাণ্ডাত কঁপি কঁপি লৈ থকা গৰম কাপোৰ,
 সিহঁতক মেন্দ্ৰেকৰ দৰে লাগিছিল। বাৰাণ্ডাৰ পৰা নামঘৰলৈ সিহঁতৰ দৃষ্টি নিবদ্ধ আছিল;
 বছৰেকত এবাৰেই হয় বাস।

মুৰত সোণ খটোৱা কিৰিটি, হালধীয়া তাম বৰণৰ চুবীয়া আৰু গাত মণিখটোৱা চাদৰ,
 কৃষ্ণ ওলোৱাৰ লগে লগে চাৰিওফালে উৰলিৰ শব্দ হৈছিল। শংখ, ডবা-কাঁহৰ হুলস্থূলৰ
 মাজত আৰম্ভ হৈছিল কৃষ্ণৰ যাদু —

গাখীৰ খোৱা শ্ৰীকৃষ্ণ,
 মাখন চোৰ শ্ৰীকৃষ্ণ,
 ফনাৰ ওপৰত নৃত্য কৰা শ্ৰীকৃষ্ণ,
 বকাসুৰ বধকাৰী শ্ৰীকৃষ্ণ।
 বলোভদ্ৰ শ্ৰীকৃষ্ণ!
 গোপিনীৰ মাজত শ্ৰীকৃষ্ণ।।

..... ভগৱানৰ দৰে, মানুহৰো ইমান ৰূপ থাকেনে? পিছফালে ঘূৰি চাই শোভনাৰ মনটো
 আনন্দত নাচি উঠিল, সৌৱা আইতা, টিপলুমাহী আৰু মা আওৰাই আহিছে— নামঘৰৰ
 ভিতৰলৈ— ৰাতি বাৰ বজাৰ পাছত সত্ৰাধিকাৰৰ বিশেষ অতিথিক, সোমাবলৈ দিয়া হয়।
 মহিলা অতিথিক। সকলোবোৰ শোভনাৰ দৰে প্ৰথম শাৰীত বহি লৈছে— আৰম্ভ হৈ আছে
 শ্ৰীকৃষ্ণৰ নৃত্য।

“তাক যিনি তাক যিনি যিনিতা, যিনিতধেই,”

“আহে, সভাসদ,”

মুৰত বগাবন্তৰ কিৰিটি এটাৰে, টিপলু মাহীৰ মেস্তিৰ দৰে, মন্ত্ৰধ্বনিৰ কোঁচ কোঁচ মেস্তি
 এটা পিঙি থকা, সুত্ৰধাৰ আকৌ এবাৰ ভিতৰলৈ সোমাই গ'ল...।

“ আহা সখী, আহা যাওঁ, গকুলৰে শ্ৰীকৃষ্ণ

নয়ন ভৰি চাওঁ....”

শ্ৰীকৃষ্ণই আনন্দত মন্তলীয়া হৈ নাচিছে ৰাখাৰ সৈতে..... পুৰ্ণিমাৰ জোনত স্বত্ৰ
 পোহৰে নামঘৰৰ ভিতৰৰ মানুহবোৰকো স্পৰ্শ কৰিছে—বিগলিত দৰ্শক — আনতীবোৰ
 বাৰাণ্ডাত ফেৰফেৰিয়া ঠাণ্ডা বতাহক আওকান কৰি বিশ্বয়নেৰে উপভোগ কৰিছে শ্ৰীকৃষ্ণ
 নৃত্য। তালেকেইগৰাকীয়ে চানৰৰ আঁঠলেৰে চকুলো টুকিছে ভগৱানক সাক্ষাৎ দেখাৰ
 সৌভাগ্যত। শংখ, ডবা, কাঁহ, নৃত্যত মন্তলীয়া শ্ৰীকৃষ্ণ

“খেৰেকটি খেৰেকটি খেৰেকটি ধেই ; ”

খেলৰ চেৰত নৃত্য কৰিছে ছেৱালী সাজি লোৱা ল'ৰা গোপিনীবোৰে।

কমলাধাৰী সত্ৰত কিন্তু বটকটিয়া জোনৰ পোহৰত ছেৱালীয়েও নৃত্য কৰে চাব ; —

দেউতাকৰ কাণৰ কাষত ডকডকানে স্পষ্টকৈ কোৱা শোভনাই গুনিলে।

সম্ৰাধিকাৰক সকলোৱে দেখা নাপায়। সম্ৰাধিকাৰ ভঙ্গবন্ধন দৰে। ইচ্ছা কৰিলেই মৰিব পাৰে। মহাভাৰতৰ ভীষ্মৰ ইচ্ছা মৃত্যুৰ দৰে। ইচ্ছা কৰিলেই মৰিব পাৰে মানুহ.....??

..... ভগবানৰ লগত কেৱল কথাই নহয়, গছৰ লগততো কথা পাতিব পাৰি। মাৰুতীৰ পৰা ঘূৰি আহি, সৰু চহৰখনত শোভনাৰ পৃথিৱী ঘূৰি জাহাৰ মিচিলা লুপিছিল। বিভাৱ, দিপালীহঁতে টাউনখনৰ বাহিৰে বাকী ঠাইবোৰ কমকৈ দেখিছে তবু এই বন্দুৰ ঠাই দেখিছে বহুত বেলেগ বেলেগ কথাও জানিছে, বহুত কথা আৰু বহুত কথাবোৰ গুনিবলৈ আৰু একলী লগৰীয়া গোট খাইছিল তাঁহাতৰ, বীণা, পালেডিৰ ছোৱালী, মুখত অহিৰ দাগৰে ভৰ্তি 'বীণা', প্ৰায় শোভনাৰ বয়সৰ নহ'লেও, দেখাত সিমানেই ডাঙৰ যেন লাগিছিল। পালেডিৰ পৰা তামোলেৰে সেলেণ্ডি বোওৱা খুৰুৰু কইৰ লগত হাতত এটা টোপোলা লৈ আহিছিল বীণা। ডুইং কমৰ চুকত ভেকুলী এটাৰ পৰে মাটিৰ লগতে লিপিট বহি 'লাজন্ত মৰি যোৱা' বীণাক শোভনাই হাতত ধৰি টানি ভিড়ৰলৈ লৈ লৈ সুবিছিল—

আৰু যে কিমান কথা শোভনাই নিজক সুবিছিল:

□ □ বহাগ বিহুৰ প্ৰথম দিনটোত ব্যস্ত হৈ আছিল কৰক সকলো। বাৰীৱতী, বীৰলতী, পাতবোৰ চোতালৰ একাধে থৈ, লাও, বেঙেনা, তিয়হবোৰ কাটি কাটি টুকুৰাবোৰ বীহৰ ডোঙত ভৰাই, 'চাত' বনাইছিল মাক দেউতাক দুয়ো লগ লাগি। পোৱা পোৱা বেঙেনা তিতাকেবেলা, লাওৰ টুকুৰাবোৰ বীহৰ ডোঙত সুমুৱাই সহায় কৰি দিছিল, কণী আৰু শোভনাই, চোতালত চুৰীয়া কৌচাই আৰু এজন মানুহে চাহৰ বাতিল পৌহা মি আছিল।
পিং পং ককা! মাকৰ ডাঙৰ মোমায়েক।

পিং পং ককা নামটো, হনুমান ককাক দিৱাৰ দৰে শোভনাই নিজে নামহে। আতল নাম, ইন্দ্ৰসেন ধনুৰাবত পৰ্বতীয়া হাতৰিকা, বীৰল নাম। পিং পং নাম দিৱাৰ ওখিত হ'ল, পিৰিকপাৰাক চকুদুটাৰে ককাৰ কাম হ'ল ক'ত খোৱানন্ত পাৰ বিচাৰি ফুৰ। ককা থাকিলে অহা মানে 'খোজোই গজালি'। এমাহকপৰা পীত মাহ হ'ব পাৰে মাহ। এই পিং পং ককায়েই বাহি জোৰা মিলাই দিছিল শোভনাৰ মাক আৰু দেউতাকৰ।

পিং পং ককাৰ ঘৰলৈ শোভনা সৈছিল এবাৰ অহিভাকৰীতৰ লগত। জৱাল পৰিৱেশ ঘৰৰ দুকাষে দুজোপা বকুল, ডাঙৰ পুখুৰীবোৰ আৰু চকুৰে দেখি নোপোৱা ভীমক ককা, মাক মোমায়েক এহ আটাইবোৰেৰে বিশাল ককজো কুতৰ ঘৰ যেন এটা পৰিৱেশহে মনলৈ আনি দিছিল।

ককায়েকি বৈ যোৱা সৰু ভান এটালৈ চাই চাই মাকে অকস্মাতে তৈ উঠিছিল —

এই ভানটোৱে আমাৰ ভণ্ডি একলীৰে প্ৰাণ লৈছিল। তহি খেলিবলৈ আহি পানীত পৰি মৰি আছিল, জলপ কন্যাসন্ত মাকে ভীমকৰ ককলে বুলাৰে চাই চাই বুৰা ভিড়ৰত কৈছিল।

কিহু ইমান বেয়া পাইছিল মাকে ভীমকৰ ককাক:

পিং পং ককাৰ পৰিৱেশৰ হনুৰুৱাৰে কামবান হৈ যোৱাৰ ওখিত হ'ল, ডাঙৰ মানুহে

কাম নকৰাৰ অহংকাৰ, বোঁৰাত উঠি ঘূৰি ফুৰা ডাবোৰা ককাৰ ছবি এখন কল্পনা কৰি ভাল লাগি থাকিল শোভনাৰ— তথাপি অহংকাৰ থকা মানুহ ভাল লাগে তাইৰ।

এজন ব্যক্তিৰ স্বভাৱবোৰ বোলে পিৰিৰ পৰা পিৰিলৈ সংক্ৰামিত হোৱা বেমাৰৰ দৰে, আজোককাৰ যদি আত্মপৌৰুষ জিনবোৰ, মোৰ গাত মোৰ ধৰ্মনীত বৈ আছে। তেনেকৈ, মোৰ ককাৰ, আত্মত্যাগৰ জিনবোৰো মোৰ ধৰ্মনীত বৈ আছে, এই গোটেইবোৰ মিলি মই হৈছো, কল হৈছে; কিন্তু মই কাৰো নিচিনা হ'ব নিবিচাৰো। মই পাপাৰ কাৰ্বন কপি হ'বলৈ বিচাৰো— পাপাতকৈ ভাল আৰু কোনো হ'বই নোৱাৰে। শোভনাই ভাবি থাকিল।

□□ গাঁৱৰ পৰা অহা দলটোৱে টাউনৰ বাচকবনীয়া কেইঘৰমানৰ ঘৰতহে বঁচৰি গায়। এম এল এৰ ঘৰত, পিতাম্বৰ গোস্বামীৰ ঘৰত দেৱপ্ৰসাদৰ ঘৰত আৰু আৰম্ভ কৰে শোভনাইতৰ ঘৰৰ পৰা। ল'ৰাবোৰ ব্লাউজৰ তলত কাপোৰৰ টোপোলা ভৰাই মস্ত মস্ত কৰি লোৱা বুকুবোৰ আৰু নকল চুলি লগাই খোপা বান্ধি লোৱা, ছোৱালীৰ দৰে জোঙা কৰি লোৱা মস্ত দীঘল নখবোৰ; চৰ মন কৰি থাকে শোভনা, বীণা, বিভাৰ, দিপালীহঁতে। খিৰিকীয়েদি জুমি জুমি চাই সিহঁতে। চাৰ্কাচৰ ফল্গুৰ দৰে টাপলি মৰা হলৌ পেণ্টটো শিল্পী জুৰিৰ লগতে আছে, নটুৱা এটা নাচনিৰ ভাগৰ লাগিলে সি কঁকাল ঘূৰাই নাচে।

ঠেৰি বোৱাৰ পাছত কঁকাল ঘূৰাই ঘূৰাই নাচে শোভনাইতে কলক কনাই দিয়া আমূলস্বেটেমাটো ঢোল কৰি মুকত গামোচা মাৰি লিংকি, বিভাৰ, দিপালী, পুতুহঁতে ঘৰৰ চোতালবোৰত নাচি থাকে....।

“গিৰিণ গিৰিণ কৰি নাচি থকা নাচনী আইজনী

ভোমাৰ মান ওহনি নাই।

নাচোতে নাচিবা ককালটো ভাঙিবা আইজনী

ভোমাৰ মান ধুনীয়া নাই।

ফিন ডাক, ফিনডাক.... বেই.....

ঠেৰিবোৰ বোৱাৰ পাছত, বীণাই গধূলি গধূলি কল আৰু শোভনাইতক তাইৰ গাঁৱৰ কথা কয়-গাঁওবোৰৰ ফিলৰ কাৰত কাছাই কলী পাৰি যায়, কাছাই পৰা কলীবোৰ কি তেল, জিভাৰ পানী পৰি বাৰ ভৰ্ত্তৰ দেখিলে আৰু গাঁৱত যিকিনী থাকে দীঘল দীঘল নখ থকা, বাক থাকে, বুকুত ঢকু থকা; বাকবোৰে পানীত ৰাতি কৰোঁকাক পালে মূৰটো তললৈ কৰি ওপৰলৈ ভৰি কৰি বেঁচি থয়, মানুহ মাৰি বাকবোৰে বোলে কৰ কৃতি পায়।

..... দেউতাক ঘৰত নাথাকিলে লিং পং ককাই ৰাকৰেৰে সৈতে কথা পাতি থাকে।

এইটো ভাবিছ, নিবিয়েকক শিল্পীই দিবি ক'লা সূতাৰে বাউসীত, ইলেকচনত জিকিব, মই চালালী মাৰি চাইছো। মানুহটোক বহুত বেয়া পায়, শত্ৰু বহুত আৰু বহুত বেয়া কাম কৰিছে। তইতৰ লীওজোপাৰ তলত ওপৰমূকৈ খোৱা আছে এটা বটল। উত্তৰকালে কোনোবাৰি বেয়া কাম কৰিছে কলিলৈ পুহৰি পুহাতে মই বান্ধটো মোকলিই দিম, মাত্ৰ টকা পকাশীয়া জলিব।

মোমায়েকক পঞ্চাশ টকা উলিয়াই দি মাকে অসন্তোষ জনেবে উত্তৰ দিয়ে। এওঁ ক'ত তাবিজ পিছিব! যাদু মন্ত্ৰ এইবোৰ একো বিশ্বাস নকৰে, বহুটো ২৬ বেছি বাবে শক্ত বেছি। জানো কি কৰো!

ঠিক আছে তেওঁ শোবা গাকটোৰ ঠিক তলতে তাবিজটো পেলাই ৰখি আক শুন—
কাণে কাণে কিবা মন্ত্ৰ এওঁকি গুৱলৈ শিকাই দিয়ে মাকক পিং পং হুতকে।

বীণা, ভূতবোৰ বাক পিং পং ককাৰ নিচিনা নেকি?

ভূতৰ কথা বাদ দিয়া, তোমাৰ মাৰ কথা ভাব।

... আমাৰ ঘৰলৈ যে আক এটা কেঁচুবা আহিব তুমি জানানে শোভা?

ওহো, মই কিবা ভগবান নেকি? শোভনাই বীণাৰ এই ধৰণৰ কথাবোৰ একেবাৰেই পছন্দ নকৰে। তায়েই যেন বিশ্বাসযোগ্য নহ'ব কথা জানে। আমি ইমান কিতাপ পঢ়ি জনা কথাবোৰ যেন একোৱেই নহয় আৰু সঁচাকৈয়ে একো নহয়ও, মজা মাজে বীণাকেই পৃথিৱীৰ সমস্ত বহস্য জনা যেন লাগে।

বাইদেউৰ পেটটো চাবিচোন, ফুলি গৈছে। তাতে তোমালোকৰ ভাইটিটো আছে।

কথাটো শুনি শোভনাৰ বীণাক ভগবান যেনেই লাগিল।

ও হয়তো; মই আকৌ ভাবিছো, মাৰ পেটত পেলু বেছি হৈছে। সেই কাৰণে পেটটো বাঢ়িছে। শোভনাৰ মুখৰ পৰা ওলোৱা কথাটো শুনি বীণাই হাঁহি মাৰি দিলে।

তুমি সঁচাই অঁকৰা। এফালে বহুত কথা জানা, একালে একো কথাই নাজানা। কিতাপত এইবোৰ নাথাকে নহয়, কিছুমান কথা নপঢ়িলেও হৈ যায়। বীণাই শোভনাক ক'লে।

আজ্ঞা, নাজানো বাক! কিন্তু তই পেটৰ ভিতৰত সোমাই চাইছিলি নেকি কিয় — ভাইটি হ'বনে ভণ্ডি হ'ব। ওলোৱাই সুখিলে শোভনাই। এইবাৰ বীণাই উত্তৰ কি নিব চাওঁ, তাই জাখিলে।

পেটটো কমকৈ ফুলিলে ন'বা হয়, বেছি ফুলিলে ঘোৱালী হয় আৰু তিনি বছৰে আছে বাকী। বীণাই বিজৰ দৰে উত্তৰ দিলে।

খুউব বেছি দুই বছৰ বা তিনিবছৰ ডাঙৰ বীণাই কেৱলকৈ ইমানবোৰ কথা জানে বাক।

..... বিগি বিগি মনত পৰি গ'ল শোভনাৰ, এবছৰ মানৰ আগৰ ঘটনা এটা। ডিব্ৰুগড়ৰ মেডিকেল কলেজৰ পৰা আহিয়েই মাকে বিছানত ব্যাবৰি ব্যাবৰি কৰিছিল, মনে মনে আছিল দেউতাক, কষ্ট কৰি কৰি বাথকমলৈ উঠি বাওঁতে মাকে উত্থাপি উত্থাপি কৈছিল, "ইমান নিৰ্ণয় আপুনি এনে এটা ঘটনাৰ পাছত একেদিনাই এনেকৈ পাৰ্চি কাম আছে বাবে ওঠি আছে নেকি? আপুনি মানুহ নে কচাই"।

কি আছিল 'ঘটনাটো'? শোভনাই ঘটনাটো জনা নাছিল, কিন্তু জানিছিল, মাকৰ কিবা এটা হৈছিল।

ৰাতিলৈ সেইদিনা আলহীৰ বাবে থকা বিছনাখনত, তাঁত নামৰ পীঠকলৰ অলপ দেওৱৰ মানুহটো ওইছিল, ৰাতি শুকৰ সময়ত কলৰ লগত কিছু কিছু ৰোলোতে গৰুৰ পৰা ফুলবোৰ ওলাই গোটেই বিছনাখন তুলাৰে ভৰ্তি হৈ গৈছিল। অহা তুলাবোৰ ভয়ে ভয়ে গুৰুত ভৰাই চুপচাপ কেৱল আঙুলিৰ ওচৰৰ আৰু মধ্যম আঙুলটো দুবত ভৰাই দৈপনি গৈছিল।

কল এনেকুৱাই আছিল। যিমানেই উৎপাত নকৰক, ভাগৰ লাগিলে মুখত আঙুলি সি ভৰাবই। যেনেকে যিমান শান্তি নাপাওক সি শোভনাৰ লগত দন্দ লাগিবই। শোভনা আৰু বীণাক চুলি টানিবই। গধূলি পঢ়া টেবুললৈ পলমকৈ আহোতে, দেউতাকে এবাৰ তাক ঠাণ্ডা কালিৰ হাড় কপাঁ জৰত একড্ৰাম পানীত ডিঙিলৈকে জুবুৰিয়াই থৈছিল।

ক', পঢ়িযিনে মাত্ৰ খেলিবি!

ভয়তে কণে ড্ৰামৰ পানীখিনিতে পেচাব কৰি দিছিল আৰু চিঞৰি চিঞৰি কান্দিছিল 'মা মোক বন্ধা কৰা, বন্ধা কৰা'। মাকে আহি তাক ড্ৰামৰপৰা উলিয়াই আনি টাৱেলেৰে গাটো মোহাৰি সদায় কোৱাৰ দৰে কৈছিল।

দেউতাক নে কচাই, খালি মোৰ ল'ৰাটোক মাৰি থাকিব, সি ডাঙৰ হ'লৈ ভাল হ'ব নহয়! এই ফুকলীয়াতে কি পঢ়িব?

দেউতাকেও বড় চকুৰে এছাৰি এডাল লৈ কলক মাৰিবলৈ আকৌ খেদি গৈ কৈছিল, তাৰ ব্যৱেতে তাৰ বয়সত ৰামায়ণ, মহাভাৰত একেদিনাই পঢ়ি শেষ কৰিছিল।

এখন কিতাপ নতুনকৈ আখৰ শিকা ছোৱালীজনীয়ে পঢ়ি একেদিনাই শেষ কৰিব যদি পাৰে; ই গাধই অ, আ, A, B, C, D কেইটা কিয় শিকিব নোৱাৰে? কিমাননো সৰু সি তাইতকৈ! একেটা পেটৰ পৰা ওলোৱা ল'ৰা-ছোৱালী কেলেই ইমান বেলেগ হয়?

□ □ দেউতাকৰ এই প্ৰশ্নটোকে শোভনাই বহুবাৰ ডাঙৰ হৈ কৰিছিল।

'একেটা পেটৰ পৰা ওলোৱা কল আৰু মই কিয় ইমান বেলেগ, কলৰ স্বভাৱ, কলৰ চিন্তা, কলৰ কথা-বতৰা, ক'তো মোৰ ডাইটি হোৱাৰ চাপ নাই, মাত্ৰ ৰূপটো একে হোৱাৰ বাহিৰে। একেই চুলি, একেই নাক, একেই চেলাউৰি, একেই হাঁহি, কলক দেখিলে চকুমুদি কোনোবাই কৈ দিব পাৰিব কল শোভনাৰ ভায়েক। কিন্তু স্বভাৱ!'

ইমান আকাশ পাডাল পাৰ্থক্য স্বভাৱ?

শোভনাৰ অহৰহ কিতাপৰ লগত থকা সম্পৰ্কৰ বিপৰীতে কল আছিল একেবাৰে বেপৰোৱা। আখৰ সি ভাল নাপাইছিল, সি উৎপাত কৰিয়েই ভাল পাইছিল আৰু সি ভাল পাইছিল মাকক।

কেলে শোভনাই নহয়, সকলোৱে মন কৰিছিল মাকৰো কলৰ প্ৰতি মৰম আছিল আবেগেৰে ভৰা। বহুবাৰ পৰা নোপোৱা বহুবাৰ মাকে ফেন কলৰ পৰা বিচাৰিছিল। কিয় আছিল ইমান দুৰ্বলজা??

কিয় আছিল মাকৰ কলৰ প্ৰতি ইমান দুৰ্বলতা?

এই প্ৰশ্নটো শোভনাই বহুবাৰ কৰিছিল নিজক? জীৱনৰ আটাইতকৈ সংক্ৰান্তময় সময়বোৰত।

জীৱনৰ অভিশপ্ত সময়বোৰতো!

আৰু ৰাজ? ৰাজৰ জন্মই শোভনাৰ বহুসংখ্যক দুৰাবন্ধন খুলি দিছিল ভৰপে ভৰপে। কোনো অভিসাৰী অভিজাত্যৰ ভৰা কেবাৰে নাচনীয়ে তৰপে তৰপে কাপোৰ খুলি উলংগ হোৱাৰ দৰে। ডেমি মৰ'ৰ 'ট্ৰিপটিজ'ৰ দৰে —

প্রথমতে এতবল;

তাৰ পাছত লিহৰ ভৰণ

আৰু তাৰ পাছত

একেবাৰে বস্ত্ৰ নথকা মানুহজনীৰ দৰে।

কিমান বয়সত শোভনাই মানুহ জন্ম হোৱাৰ উলংগ সভ্য চকুৰে দেখিছিল? খুটন বেছি দহ বা এঘাৰ।

বীশাই দেখুৱাই দিয়া ফুলা পেটটোৰ পৰা ফুলকমলীয়া ৰাজে পৃথিৱী দেখাৰ ছবিখন। শোভনাই কাকো ক'ব নোৱাৰাকৈ সঁচি ৰাখিছিল, কি ধৰণৰ বিশ্বয় আছিল সেয়া কথ্যৰে ক'ব নোৱাৰা বিশ্বয় : লকল বুকুৰ নোৱাৰা বিশ্বয়.....।

..... জোনে পৃথিৱী পোহৰ কৰাৰ সময়ত, সূৰ্যই পৃথিৱীৰ পৰা বিদায় লোৱাৰ পাছত, গভীৰ হৈ আহিল ৰাতি,

বিচনা ইকাটি সিকাটি কৰি আছিল শোভনা

টোপনি যোৱা নাই তাই।

কাগৰ কাষতে মৌ-মাখিৰ দৰে গুল গুল লক্ষ

মাক আৰু দেউতাকে সেয়া কথা পাতিছে : কাষতে থকা ছিংগল বিছনাখনলৈ উঠি গৈ মাকে দীঘল দি শুই দিছিল।

আই এ মোৰ বৰ কষ্ট হৈছে, বাওক লেডী সিন্ধুক মাতি নিয়কলৈ।

হাতত বেগ এটা লৈ অলপ সময়ৰ পাছতে লেডী ডাক্তৰ সিং সোমাই আহিছিল, দেহী, কল চাওঁ উঠাচোন। কল টোপনিত লালকাল : শোভনা টোপনিত লালকালৰ দৰে পৰি থাকিল, দেউতাকে মতা ফেন ওনাই নাই।

আৰম্ভ হৈ গ'ল জন্ম যন্ত্ৰণাৰ প্ৰক্ৰিয়া।

কীল স্বৰত মাকে কেঁকাবলৈ ধৰিলে।

শোভনাৰ চকুৱেদি পানী বৈ গ'ল—মায়ে দুৰ পাইছে কলাত ? বুকুত লৈ থকা গাৰুসিত সামান্য আঁৰ কৰি চকু দুটা মেলি দিলে শোভনাই।

এয়া কি ? এয়া কি ? মাকৰ পেটৰ পৰা দেখোন কিবা এটা পৃথিৱীলৈ লাহে লাহে ওলাই আহিছে। প্রথমতে ক'লা চুলিৰে এটা মুৰ, তাৰ পাছত ? তাৰ পাছত গাটো তাৰপাছত ভৰি.....।

এয়া, এয়া দেখোন এটা কেঁচুৰা ! এয়া দেখোন ৰাজ, মোৰ মৰমৰ ভাইটি, ৰাজ ! শোভনা থক থককৈ কঁপিবলৈ ধৰিলে। এয়া কি ! এয়া দেখোন ভেজা ! মাক গাত থকা কাপোৰবোৰত : মাক কি হৈছে ?

কলমানিটোক মেৰিয়াই থোৱা নাভীডাল কাটি, লেডী সিন্ধে ধুনীয়া হাঁহি এটা মাৰি ভক্তা ভক্তা অসমীয়াৰে ক'লে।

কয়েটেই ! ল'ৰা, ল'ৰা এইটো, বৰ ধুনীয়া হ'ব !

কঁপি থাকিল শোভনা, আপলি কলাপাত কঁপাৰি কঁপি থাকিল ভাই ! জন্মলভ ! নে দুখভ !

নে বিশ্বয়ত! তাই একো নাজানিলে; কিন্তু যি দেখিলে সেয়া তাই কাকো ক'বও নোবাৰে।
 বীণাকো ক'ব নোবাৰে, কিন্তু তাই কেনেকুৱা অনুভৱ কৰিছে সেয়া ভাবি উলিয়াবও
 নোৱাৰিব।

“স্বৰ্গৰ পৰা দেৱদূত আহিলে যেনেকুৱা লাগিব

ভেনেকুৱা লাগিছে এতিয়া!

মই ডাঙৰ হৈ গৈছো, ৰাতিপূৱালৈ আৰু অলপমান চাগে ডাঙৰ হৈ যাম!”

ভাবিছিলো, বিভাৰে, কৈছিলে যে ৰাতি বোলে সাৰপাই থাকিলে স্বৰ্গৰ পৰা পৰীবোৰ
 অহাদেৱা পায়, কিন্তু মই দেৱদূত দেখা পালো, মোৰ ভাইটি ৰাজৰ ৰূপত।”

মই এতিয়া, নতুনকৈ বাহিদেউ হৈ গ'লো।

— টিং টঙ।

আবেগ আৰু চিন্তাত থকথককৈ ৰূপি থাকিল শোভনা, শোভনাৰ মনৰ ঘড়ীটো ৰাজি
 উঠিল— নিজকে বীণাতকৈ বেছি ডাঙৰ লাগিল শোভনাৰ। বিভাৰ, দিগালী, পিংকু,
 সকলোতকৈ। গোটেই ৰাতিটো তাই নুওলে।

কলমনি ৰাজৰ লগতে আৰু এটা নতুন শব্দও আহিল, ‘ইমাৰজেন্সী’...

জৰুৰীকালীন/বিনোদ্যৰ দেশৰ মানুহ!

"In the name of democracy it has been sought to regate the very functioning of democracy"

২৬ জুন, ১৯৭৫ ৰ ৭ বজাৰ বেডিঅ'ৰ ব্যৱহাৰিত পদক্ষেপক ইন্দিৰা গান্ধীৰ প্ৰতিটো পক্ষই শোভনাৰ দেউতাকৰ মুখৰ কণক সলনি কৰিছিল। কঠিনৰ পৰা কঠিনতম হৈছিল সেই মুখ, যেন পথাৰত হাল বাই থকা খেতিয়কৰ গাভু বহুপাত হৈছিল। যেন চুই দিলেই মাটিত ধাচকৈ পৰি যাব বিশালকায় এটা মানুহৰ শৰীৰ। যেন তলচৈ হৈ গৈছিল হাতত সপোনৰ তৰা লৈ ছুৰি ফুৰা মানুহ কিছুমানৰ কল্পনা, যেন দুপৰীয়া নিৰ্জন পৃথুৱীত কোনোবাই শিলঙটি এটা মাৰি দিছিল থ-প-প-প। শেষত গৈছিল নিৰ্জনতাৰ আপুৰুৱাৰ পক্ষবোৰ। যেন শেষ হৈ গৈছিল স্বাধীনতা নামৰ সুমধুৰ সোঁতাৰাৰ গুণন।

"Proclamation of Internal Emergency" বাবে বাবে ভোক্তাৰাই মনে মনে উচ্চাৰণ কৰি আছিল তেওঁ—

"চে: কৰ বেয়া হ'ল।"

"চে: বসাতলে গ'ল গলতল।"

'চে: কৰ বেয়া হ'ল।"

বেডিঅ'টো পকাই বন্ধ কৰি থৈছিল তেওঁ। পাৰিলে হয়তো ভাঙি পেলালেহেঁতেন বা দলিয়াই দিলেহেঁতেন ওচৰৰ খালটোলৈ— পাকঘৰত বন্ধ আছিল শোভনাৰ মাক। (বাতিপুৱাৰ পৰা বন্ধ হৈ থাকিব লাগে মানুহজনী)। বাতিপুৱাৰ সৰু-মোচৰ স্বৰে কাৰীলৈ বাট নাচায়। তেওঁ কৰ সৰা মতা, গা-মুই নৌসাইকৰৰ ধাপনা মতা, প্ৰায় আধাকটাৱান সুললিত কঠোৰে বৰীত গোৱা, চিখাই পাকঘৰলৈ গৈ চাহ, বন্ধৰ বাবে জলপান আৰু গাঁওপৰা হাজাৰটা ওজৰ আপত্তি লৈ অহা দুখীয়া মানুহবোৰৰ কাষে ডাঙৰ চকপেমটোত ভাত এসোপা আৰু আছা এসোপা বনাই থৈ যোৱা, ফুলৰ কেল পৰাৰ লগে লগে পাঁচ মিনিটৰ দূৰত থকা ফুললৈ সোঁম কৰা, তিনিবজাত ফুলৰ পৰা আহি হয় ঠাতশালত বহা বা উলগোঠা, বাতিলৈ ভাত বনোৱা, তাৰমাজতে ফুলৰ পানীখোৱা ছুটীত বৰলৈ আহি বাজক গাৰীৰ বুৱাই যোৱা, কাম আৰু কাম আৰু কাম।

এৰ কামবোৰৰ মাজৰ পৰা ল'ৰা-ছোৱালী হালক গা-মুৱাই মিহা, জাতি গাই কেইজনীক চোৱা চিতা কৰা, গাৰীৰ কিবাই মিহা আনিবোৰ ভাগ কৰি লয় বেলিয়া শোভনাৰ দেউতাকে। শোভনাৰ মাকৰ ফনটোত গভীৰ অশান্তিয়ে সিঙ্গলৰ সি আছিল, বন্ধ মাহৰ আগৰ অশান্তি সেন্না।

..... যোৱাবাৰ ঠাণ্ডাকালি ধোৱাবৰীয়া হাফ চুৱেটাৰ এটা গুঠি দিছিল তেওঁ নিজহাতেৰে। মৰম সোমাই আছিল তাত, চেনেহ আছিল। বহুত কামৰ মাজত নিজৰ মানুহটোলে কিবা এটা কৰি দিয়াৰ আগ্ৰহ! চুৱেটাৰটো লৈ ঘূৰি ফুৰিছিল তেওঁ, নিজৰ মানুহজনৰ পিছে পিছে।

পিজি চাওকচোন এইটো! পিজিকচোন।

কি? চুৱেটাৰ? পিছত পিজিম। কোনো ভাবাবেগ নেদেখুৱাই দেউতাকে কৈছিল। কিবা চিন্তাত বুৰ গৈ আছিল তেওঁ।

দেখিছো নহয়, সোঁটো ঘৰৰ সিপাৰে মিশ্টুইতৰ মাকে বনাই দিয়া চুৱেটাৰ দেউতাকে পৃথিৱীখনক দেখুৱাই ফুৰে। আমাৰজন হৈছে শিলৰ টুকুৰা, প্ৰশংসাতো নায়েই, আগ্ৰহো নাই। ভিক্টৰীক দি দিম নিজহাতে গোঠা চুৱেটাৰ। বাঢ়ি যোৱা আবদাৰবোৰত বাধা দি হাত পাতি লৈছিল মানুহজনে চুৱেটাৰটো।

এয়া পিজিলো, হ'ল? বাৰান্দাৰ একাষে থকা চিনাকী চকীখনত বহি টেবুলৰ অসংখ্য কাগজৰ এখন উলিয়াই কিবা লিখাত লাগিছিল তেওঁ।

আবতৰত আহিছিল বৰষুণ এজাক, ঠাণ্ডাকালিৰ আকতৰিয়া বৰষুণত বাৰাণ্ডাৰ চালিৰ কুটা অংশই দি পানী পৰিছিল..... টেবুল-চকীৰ কাষত।

টোপ, টোপ টোপকৈ বৰষুণৰ পানী পৰা ঠাইত বীশাই দৌৰি দৌৰি চৰিয়া এটা আনি পাতি দিছিল—। বৰষুণ বেছিকৈ আহিছিল। চৰিয়া, বাষ্টি, বাতি কেবাহী, এটা এটাকৈ লানি পাতি ভৰি পৰিছিল বাৰান্দাখন—। ওচৰৰ খালটো ওফদি পৰিছিল লেতেৰা পানীবোৰেৰে। এটা সময়ত কাৰান্দালৈকো পানী উঠিছিল।

গেলা ক'লা বৰণৰ, কয়লা মিহলোৱা ঘৰণৰ পানী। নিৰ্বিকাৰ মানুহজনে লিখি আছিল, মাজে মাজে চালৰ কুটামে বৰষুণ পৰি থকা অংশলৈ চাইছিল।

: চালখন চোৱাৰ লাগিব!

: নালাগে, নালাগে। একো কবিল নালাগে ঘৰৰ বাবে। বৰষুণ এদিনহে গিছে, দিয়ক! আপুনি লিখি থাকক। পৃথিৱীৰ সমস্ত দুখৰ পৰা মানুহবোৰ উদ্ধাৰ কৰক। আমিবোৰ— শোভা, মই, কল, ৰাজ, আমিবোৰ আপোনাৰ দুখৰ অশীলাৰ হৈ থাকিম। বৰষুণ পৰা জেঁকা ঘৰত থাকিম গাঁৱৰ পৰা অহা মানুহবোৰক খুৱাম। ওফৰা কৰিম। সিহঁতেতো বজা নবনায়!! উভতি গৈ সিহঁতে কংগ্ৰেছক ভোট দিব।

এসময়ত আমি বুঢ়া হম, মৰি যাম। শোভানাৰ্হতে হাত পাতি কুকিৰ, দুৱাৰে দুৱাৰে। নাইবা মোৰ মাৰ ঘৰলৈ পঠিয়াই দিম সিহঁতক।

দুখ, খং আৰু বেজাৰত একমুখ্য হৈ গৈছিল শোভনাৰ মাক।

কিমান বুজাব মানুহজনক! কিবা বুজি পালেহে!

গান্ধীবাদ যদি এয়া হয়, নীতিবানিতা যদি এয়া, তেনেহ'লে বৰ কষ্টকৰ এই জীৱন" ভৱিষ্যত নোহোৱা জীৱন। জড়ত্বৰ নথক জীৱন। মাত্ৰ শোভনাজনীয়েই ভৱিষ্যত। তায়েই জড়ত্ব হ'বলৈ কিমান দিন আছে!"

: বকবদাৰ, ল'ৰা ছোৱালীৰ নাম মুখত নলবি। এইবাক্যহে যেন মনযোগত আঁঠল লাগিল দেউতাকৰ।

কিমান মাটি লাগে মানুহক? প্ৰতিখন গাঁৱতেই মোৰ বিয়া বিহু খালি আছে, বৰ আছে মোৰ গকুলপুৰুষ।

কোন বাৰ তোমাৰ গকুলপুৰুষে? আক মাটি নামতহে। আখিৰ নামত পশুপায়নৰ ঠাইত পাঁচ মোন ধান দি যোৱা দেখিবোৰ। ছালচিগা ডিকহাৰকৰ মাটি ক্ৰিাৰি হে, ল'ৰা ছোৱালী নাযায়।

ডকাডকি লাগিছিল দুয়োৰে।

ছাল চিগা ডিকহাৰোঁৱেই দেশ ভৰ্তি। খাওক সিহঁতে মোৰ মাটিৰ ধন। মোকতো সিহঁতে লৰোণ্ড বখা হুই, মোৰ ল'ৰা-ছোৱালী ককা-বাপীৰ দৰে ডাঙৰ হৈছে— বৰ চাউল বিলৰ ভীয়া মাছ, কেঁচা শাক-পাচলি— এইবোৰ মৰালৈকে সিহঁতে পাই থাকিব। আক ঘৰ। ক'ত থাকিব সিহঁত। এনেকৈ বৰবুৰ পৰা ডাবাৰকত। লাক নালাগিব সিহঁতৰ। কৰিম নহয়। চৰ হৈ যাব। সময় লাগিব। ধৈৰ্য। ধৈৰ্য। উডাকল কৰিছিল দেউতাকে। নাই, মোৰ ধৈৰ্য নাই। তিনিটা ল'ৰা ছোৱালী লৈ মোৰ ধৈৰ্য নাই আক কিয়েহে পাইছিল মোৰ সমাজসেৱীক বিয়া কৰাবলৈ। হাতত থকা কিছ এটা বঙতে দুখলৈ দলি মাৰি পেলাই দিছিল মাকে।

অসম্ভৱে কানু কৰি পেলাইছিল মানুহজনীক। গধুৰ দাৱিহুই অপান্তি লিছিল মানুহজনীক।

১০০ হেৰা। হেৰা, চাওঁ আহাচোন। দুইশকমৰ পৰা উপাহ নসলোৱাকৈ মাতিছিল আকক শোভনাৰ দেউতাকে।

কি, এইবাৰ কি হ'ল? হাতত পাকঘৰত ডাঙ লৰাই বকা হেঁতাকন লৈয়েই দুইং কয় পাইছিলহি মাক।

বৰ ডাঙৰ কথা হ'ল হেৰা। বৰ ডাঙৰ কথা হ'ল। নোবোৰাকৈ কৰিলে আকল কৰিছিল তেওঁ, কথা কওঁতে কওঁতে, মাকে মাকে তেওঁৰ নামৰ পাই বুটীও ফুটি উঠিছিল।

জানা, যেতিয়া কলেজ আশা এৰি দিলো, আমাৰ কলেজৰ ভাইত চেৰাৰমেনজনে নতুনকৈ ভাইন কৰিছিলহি। তেওঁ আছিল বুঢ়ি। ৩৭ বৰ্ষা বুঢ়ি — নাম “ডগলাচ শিৰ” ওঁঠৰ কাষত বেকাকৈ পাইল এডালত শোহা দি বাঢ়ি বুঢ়িৰ কলকল এখন খাটি বুঢ়ি। বৰ বুঢ়েন ৩৭, বঙতুলি, বীলচকুৰ ডগলাচ শিৰে কলেজত ভাইন কৰিয়েই মোক মাতি পঠাইছিল, অকিচকাইলৈ। হই আছিলো ডেউকা ছত্ৰ নেজ, বুজিছ।

মোৰ পৰা অসমীয়া শিকিবলৈ শিৰক ডাঙৰ অকিচকাইলৈ লোমায়েই মোৰ চকুত পৰিছিল বপীৰ ছবিখন আক বুঢ়ি পঠাককন।

Hi G S., Welcome ' You have to do a favour! you have to teach me Assamese'

সহান আশ্ৰহতে ময়ো কৈছিলো।

“Sir it will be my pleasure to teach you Assamese, Sir, Assamese is a sweet and easy language! Sir, lets start with this”
নমস্কাৰৰ ভংগীত মই কৈছিলো।

You please join your hands and say

“Kukuror Puwali”!

স্থিতি চাহাবে হাত দুখন যোৰ কৰি সশব্দে উচ্চাৰণ কৰিছিল —

“Kukuror Puwali” কুকুৰ পোৱালী।

Like this? Young man? Am I right?

Absolutely Sir. মই কৈছিলো।

কমটোলৈ সোমাই অহা একমাত্ৰ অসমীয়া অধ্যাপক গোস্বামী ছাবলৈ সন্তোষ জনাই
মিঃ ডগলাচ শ্বিথে চিঞৰি উঠিছিল, উৎসাহত। হাতযোৰ কৰি তেওঁ কৈছিল

Yes Goswami! Come, please be seated “Kukuror Puwali”

কুকুৰ পোৱালী! কি— ই — ই — ই ।

তললৈ মূৰ কৰি থয় হৈ থকা মোক দেখিয়েই গোস্বামী ছাবে জানি পেলাইছিল কোনে
শিকাইছিল অসমীয়া ময়ো জানিছিলো, এয়াই মোৰ কলেজত শেষ দিন হ’ব। জাতীয়
পতাকা মাটিত পেলোৱাৰ বাবে, পালোৱান বৃটিছ এটাক একচৰ মৰাৰ বেকৰ্ড আৰু এই কুকুৰ
পোৱালী শিকোৱাৰ বেকৰ্ডে মোক কলেজত পঢ়াৰ আখ্যা পেলাবই।

ভালেই পাইছিলো। দেশৰ বাবে স্বাধীনতা আন্দোলনত জঁপিয়াই পৰাৰ সোৱাদত ব্যাকুল
হৈ পৰিছিলো। ভৱিষ্যতটো আছিল দেশৰ লগত সাতোৰ খোৱা এক ভৱিষ্যত। নিজৰ সুখৰ
ছবিখন দেশ মাতৃৰ সুখৰ লগত একাকৰ হৈ পৰা সেই যি আবন্ত হ’ল, মৰিলে লগত যোৱাকৈ
এতিয়াও থাকি গ’ল।

তাৰপাছত জয়প্ৰকাশৰ সমাজবাদী পাৰ্টি ‘ছটিয়েলিষ্ট’। ঘূৰি আহিলো গাঁৱলৈ— তৃণমূল
পৰ্যায়ৰ পৰা গাঁৱত শিক্ষাৰ পোছৰ বিলাবলৈ, কিতাপ কি শিক্ষাবলৈ, মঞ্চাউৰি কৰাবলৈ,
লগৰ কিছুমান পেচকাৰ হ’ল, কিছুমান উকীল, কিছুমান হ’ল অধ্যাপক।

বৃটিছ পুলিচে দেখিলে লেংটি চিঙি পলোৱা মানুহবোৰে ডিব কৰিছিল মোৰ ঘৰত, মই
চহৰৰ পৰা কিনি অনা চামুচ, কাপ, আলম্বাৰি চাবলৈ ডিব হৈছিল মোৰ ঘৰত। মই আৰু
শিকোৱা মানুহবোৰেই ভোট, গাঁও, ভাগ ভাগ কৰিব পৰা হ’ল— জাত-পাতৰ পলিটিং কৰিব
পৰা হ’ল। তাৰ পাছত তুমি আৰু মোৰ দেহীজনী।

এইবাৰ মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে মোলৈ বাবে বাবে মানুহৰ হতুৱাই বাৰ্তা পঠিয়াই আছে। অসমক
বোলে মোৰ দৰে চকল সাহসী সুপুত্ৰৰ দৰকাৰ আছে। মই সুখি পঠিয়াইছো। —

অসমক নে কংগ্ৰেছক? দেশৰ সেৱা মই সমাজবাদী ছটিয়েলিষ্টত থাকিয়েই কৰিম,
কমতাৰ লোভত বাবে নীতি নেৰো।

আৰু এইয়া গণতান্ত্ৰিক প্ৰক্ৰিয়াটোক কুঠাৰবাত কৰি ইন্দিৰা গান্ধীয়ে ঘোষণা কৰিছে—
ইমৰাজেনী! জৰুৰীকালীন অৱস্থা। কুকুৰন খামুচি ধৰিছিল, শোভনাৰ দেউতাকে।

কন্তেক নীৰৱতা। হাঁহাকাৰ কৰি দিব পৰা নীৰৱতা সেয়া।

শোভনাৰ মাকে ভৱৰ হৈ চাই আছিল, নিজৰ মানুহজনৰ বুৰলৈ। সেই বুকুত ভাপ হৈ উৰি গৈছিল তেওঁৰ অসন্তুষ্টি।

এইটোৱেই মোৰ মানুহটো। কেতিয়াবা শিশুৰ দৰেও লাগিছিল; বুকুত নিহাৰ বাহি থকা এটা শিশুৰ দৰে। কেউকোনো কি হৈ আছে, কেনে উমান নাই। কা কৰিও নোহোৱা, দেশক, বাহিৰক ভালপোৱা মানুহটোক বুকুত সাৰাটি ধৰি কৰ্টল মন গৈছিল মাকৰ।

চিত্ত নকৰিব, চৰ ঠিক হৈ যাব। চিত্ত নকৰিব। কিন্তু কিবা এটা সংকোচ সংকোচ ভাবৰ বাবে সেয়া কৰাবলৰ বিষণ্ণ আছিল।

— সংকোচৰ এই বেষ্ট্ৰ কেতিয়া যে ইমান মজবুত হৈ পৰিল কেনেও গৰ পোৱাকে নাছিল। মন গ'লেই মৰম কৰি দিল নোৱাৰা সংকোচবোৰ নৈৰুতি শোভনাৰ মাকে এবাৰৰ বাবে লানি নিচিনাকৈ ভাবিছিল। মন নোখোৱা, ভাং নোখোৱা, তামোল নোখোৱা, টিপাৰেটো নোখোৱা, কোনোখলৰ কেলেকোকাৰী নথকা, বমভোলা এই মানুহটোৱে সন্ধ্যা ল'লেই ভাল আছিল। কলমডাল ল'লেই, মানুহবোৰে ঘেৰি ধৰিলেই মানুহটো লীৰা হাৰ পদৰে সৈতে, মানুহৰ আত্মীৱন পীড়াবে সৈতে, কেনে কোনোবা বীণাৰুই কুঠৰোপীৰ পাটো পিহি নি কৈছে — ভৱ নকৰিবা ভাল হৈ যাব।

যেন ছক্ৰোটছে বাটত গাই বাই কুৰিছে — গগনত হ'ব, স্বাৰ্ধীনতা হ'ব।

যেন, গেলিলিওৰে কৈ কুৰিছে — সূৰ্য্য নহৰ, পৃথিৱীয়ে সূৰ্য্যৰ চাৰিওফালে ঘূৰে।

বহল বুকুৰ মানুহটোৰ ভিতৰত এটা শিশু গুই আছে।

বহল বুকুৰ মানুহটোৰ ভিতৰত এজন সন্ধ্যাসী গুই থাকে।

বহল বুকুৰ মানুহটোৰ ভিতৰত এখন কিতাপ জাপ বাই আছে।

কোনে পঢ়িব সেইখন কিতাপ। মই নোৱাৰে, মোৰ সময় নাই। থৈৰ্খা নাই। ভাত-কাপোৰত, সন্তানৰ ভৱিষ্যতত বন্ধা মোৰ জীৱন। কোনো পাকিব, মানুহজনৰ বুকুৰ মাজৰ এই কিতাপখন মেলাব।

শোভনাই ছলৈ। তায়েই পাকিব। মাকে অন্তৰৰ ভিতৰত পৰা ভাবিলে, হেজৰলীজনীয়েই শুধৰাব পাকিব সেউতাকক। দুৰ্নীতি কৰাটো যত্নো মিচিচাৰে। কোকেপাৰে চপোৱা ধনো মোক নলগায়ে, কিন্তু মোক অলপ বেছিক মৰম লাগিছিল এওঁৰ পৰা, অলপ আগৰ, এখনিমান একান্ত সময় একেলগে আৰু নিজৰ বুলিবলৈ এটা সৰু ঘৰ।

নিজকে বৰ অসহায় যেন লাগিল তেওঁৰ, 'অহ' ভাত ছলৈ সেই গ'ল — পাকবলৈ দৌৰি গ'ল তেওঁ ।

□ □ চিঞৰি চিঞৰি পঢ়ি থকা শোভনাই কেঁচুৰৰ লগতে পঢ়া বন্ধ কৰি কান পাতি ওনি আছিল, সেউতাকৰ কথাবোৰ। তাই জানিছিল এনেদৰে মাকক সেউতাকে এয়েক নামাতে। নিশ্চয় কিবা এটা হৈছিল।

পঢ়া টেকুৰা পৰা উঠি এবোত দুখোজকৈ 'পানী বাৰ' বুলি উঠি আহি বীণাক কিবা

এটা কৈ আৰামী চকীখনত বহি থকা চিত্তক্লিষ্ট দেউতাকৰ কোলাত প্ৰতিটো সন্ধ্যাৰ দৰে জীপ মাৰি উঠি কোলাতে মুৰটো সুমুৱাই দিছিল।

আবদাৰেৰে তাইক কোলাত তুলি তাইৰ মুখলৈ চাই দেউতাকে কিবা এটা কবলৈ মুখ মেলাওতেই তাই বুঢ়া আঙুলিটো নিজৰ মুখত ভৰাই সংকোচেৰে দেউতাকৰ কাণত কৈছিল।

“কুকুৰৰ পোৱালী”!

কি-ই-ই! ইমান বেয়া কথা ক’বপৰা শিকিলি ইমান ভাল ছোৱালীজনীয়ে?

টানকৈ চাই ডাৰি দিয়া দেউতাকক তাই ভয় নোখোৱাকৈ হাঁহি হাঁহি কৈছিল।

নহয় অ’ পাপা! ডগলাছ শ্বিথক হে শিকাইছে নমস্কাৰ! কুকুৰৰ পোৱালী! নমস্কাৰ!

কু-কু-ৰ-ৰ পোৱালী।

চিত্তই ক’লা কৰি পেলোৱা দেউতাকে হাঁহি দিছিল।

হাঃ হাঃ হাঃ দুটজনী....!

ভাল লাগি গৈছিল শোভনাৰ! দেউতাকে চিত্ত কৰি থাকিলে তাইৰ বুকুখন কিয় বিৰায় যায় তাই নাজানিছিল। কিন্তু জানিছিল —

তাইৰ পাপা যদি কেতিয়াবা মহাভাৰতৰ কৌৰৱো হৈ যায়, কৰ্মৰ দৰে তাই কিন্তু পাপাৰ লগতে থাকিব।

সামান্য মুখলৈ চাই হাউলি— তাই সুখিছিল দেউতাকক।

পাপা! আপোনাৰতো মাতৃ-দেউতা মৰিলে! কিন্তু আমাৰ ককা-আইতাৰ দৰে ফটো নাই কিয়? কেমেৰা নাই নেকি আপোনাৰ গাঁৱত? আপোনাৰ মাতৃ আমাৰ হিটলাৰ আইতাৰ দৰে আছিলনে?

কি? হিটলাৰ আইতা কোন? কোনে দিলে সেইটো নাম?— মাৰে দিব মজা জানিলে!

মাক কোৱা নাই নহয়; আপোনাকহে কৈছে।

আমাৰ আইতাক দেখিলে কিবা হিটলাৰ ফেন লাগে। দেখিলেই হাত দাঙি ফেন ক’ব লাগে—

হেইল হিটলাৰ।

হেইল হিটলাৰ!!

আইতাৰ খণ্টোও কিবা হিটলাৰ হিটলাৰ ফেন লাগে, সেইদিনা মাত্ৰে আমাক সাধুকথা কৈ আছিল। ককাৰ মৃত্যুৰ পাছত বাপানৰ বাৰংলোত বোলে আইতা হাতত বন্ধুকলৈ বাতি বাহিৰলৈ ওলাইছিল, আইতাই বোলে বন্ধুক চলাবলৈ নিজৰ দেউতাকৰ পৰা শিকিছিল! আইতাক বোলে কোনেও আঙুলিলৈকে ককাও দেখা নাই! আইতাৰ দেউতাক বোলে বুঢ়ীৰ দিনৰ ককাৰ নিচিনা ডাৰোগা আছিল। বোঁৰাত উঠি কুৰা মোচাল ককা!

আজোককাই আমাৰ, হাতত লৈ ফুৰিছিল এডাল চাবুক। এবাৰ বোলে কোনোবা গাঁৱৰ মানুহ আজোককাৰ ঘৰৰ আগে দি ছাতি মেলি যাওঁতে তাক ফকলৈ আনি চাবুকৰে ফেৰাইছিল— সৰৌপ— সৰৌপ— সৰৌপ আৰু এবাৰ কোনোবা অঁকৰাই চেঙেল পিন্ধি ঘৰৰ আগৈদি পাৰ হওঁতে মাতি নি শোধাইছিল প্ৰচণ্ড গোৰ।

..... আপোনাৰ মাতৃ কেনেকুৱা আছিল?

শোভনার প্রথম উত্তর দি দেউতাকে কৈছিল — মোৰ মনত আছে বোটি (আমি মাক বোটি বুলিছিলো) বৰ ধুনীয়া আছিল, বৰ আকৰ্ষণীও আছিল, দ্রুতগতির পৰি বিজ্ঞানৰ পৰা বহুত বছৰ উঠিবই নোৱাৰিলে, বোটিৰ আলপৈচাম ঘৰিছিলো মই, মাৰ্কেণ্ড শ্ৰমত বোটিয়ে মোৰ মুৰটোতে চুমা এটা ৰাই আৰ্শীবাদ দিছিল

— তোৰ কল্যাণ হওক বোপাই, স্বামীয়ে কবিলে লগা কামবোৰ জয়েই কৰিলি। আলপৈচাম ঘৰিলি। ডু-ভাক্তত তোৰ নাম হওক বোপাই।

কপালখন চুই মাকৰ চুমাটো যেন অনুভৱ কৰিছিল কন্তেকণৰ তেওঁ। নাকৰ পাহি দুটা ফুলি উঠিছিল ঠেওৰ

— সাধাৰণতে নিজৰ কথা নোকোৱা এই মানুহজনৰ এই কপটো বন্ধাব শোভনাই দেখিছিল। দেউতাকৰ এই মুহূৰ্তবোৰত তাইৰ দেউতাকক দেউতাক যেন লগা নছিল, লাগিছিল বন্ধুৰ দৰে—একান্ত মৰমৰ বন্ধুৰ দৰে, মুহূৰ্ত এটাৰ এটা পিঠিৰ দৰে। নাকিকলৰ মাজত সোমাই থকা পানীখিনিৰ দৰে। বাহিৰে টান, ভিতৰে তেনেই বহু, কোমল মিঠি— মাত্ৰ তাইৰ বাবেই যেন খোলা দেউতাকৰ অন্তৰৰ দুৱাৰ। এই সম্পৰ্কত যেন এটা গভীৰ অৰ্থ আছে— কেৱল সন্তান আৰু পিতৃৰ মাজতে আবদ্ধ নহয় আৰু কিবা— কি কিবা? সেয়া তাই নাজানে, মাত্ৰ অনুভৱ কৰিব পাৰে। তাইৰ গোটেই জীৱনটো যেন এই দেউতাকৰ কিবাবোৰেই উজ্জ্বলাই ৰাখিব। এই কিবাটো যেন এটা হেণ্ডাই।

এটা মৰম

এটা বেজীক জনাৰ আশ্ৰয়।

এটা পৰিধি নোহোকা বৃত্ত।

এটা নিশ্বাস।

এক প্ৰয়াস।

নাথাকিলেই শূন্য হৈ বাৰপৰা এটা অনুভৱ..

দেউতাকক টানকৈ সাঙটি ধৰি বুকুৰ মাজত অনুভৱ কৰিলে তাই একধৰণৰ নিৰাপত্তা।

আৰু 'ভাচাকভমি' মানে কি পাণা? আমনি নাপাইছিল দেউতাকে শোভনাৰ কথাবোৰক উত্তৰ দিবলৈ।

আকৌ কঠেন কি— ভাচাকভমি! কোনো ক'লে, ক'ত পালি এইটো। ভাচাকভমি নহয়—

"VASECTOMY" "V-A-S-E-C-T-O-M-Y"

এতিয়া এইবোৰ জানিবৰ বয়স তোৰ হোৱা নাই। ক'ত ওমিলি তই? আচৰিত হৈ শোভনালৈ চাই তেওঁ সুবিছিল।

সেইদিনা বে গীৰৰ মানুহবোৰে প্ৰচুৰৰ লগত আহিছিল, তেতিয়া ওমিছিলো। প্ৰচুৰৰ আশ্বাই ৰাক শাও মিৰ নেকি পাণা? শোভনাই আগ্ৰহেৰে সুবিছিল।

ওঁ! নিৰ্ৰোৰ মানুহক বুৰ নিলে, নিজেও বুৰ পায়। অহ! বা, বহুত হ'ল আজি কথা। চাওঁ তোৰ বেৰিগাৰজা গাঁতটো।

দেউতাকৰ আদেশ পালন কৰি শোভনাই বেৰিয়াগজা দীতটো দেখুৱাবলৈ মুখখন মেলি দিছিল;

আ— আ—আ

আৰু 'VASECTOMY' ভাচাকডমি নহয় কিন্তু ভেচেটমি? প্ৰহ্লাদৰ VASECTOMY ।।

০০০ প্ৰহ্লাদ বৰা, গকুলপুৰৰ দিখৌৰ মথাউৰিটো য'ত শেষ হৈছে, তাতেই তাৰ ঘৰ, দুখীয়া নিচলা বুলিলে যি যি ধৰণৰ গুণ থাকিব লাগে, তেনেকুৱা বৈশিষ্ট্য আটাইখিনি আছে প্ৰহ্লাদৰ। আকাশ দেখা ঘৰ, লগোনে থকা পেট আৰু ল'ৰা-ছোৱালী! খাবলৈ বিচাৰি থকা মুখবোৰ! পেটৰ বিবত বাটকুৰি বাই-বাই প্ৰহ্লাদ গৈছিল গাঁৱৰ একমাত্ৰ হস্পিটেলখনলৈ। পঢ়িব নজনা প্ৰহ্লাদে ৰেডক্ৰছটো ঠিকেই চিনি পাইছিল। পেটটো এহাতেৰে ধৰি বিষৰ কোবত সি ৰেডক্ৰছ চাইন বোৰ্ডখনৰ তলতে বহি পৰিছিল।

আহ! আহ! উহ ঈশ্বৰ, পাৰ কৰা বয়নাথ সংসাৰ সাগৰ। হে প্ৰভু, বিষৰ বৈতৰণী পাৰ কৰা প্ৰভু। বিবত কেঁকাই কেঁকাই কথমলি উঠি প্ৰহ্লাদ পাইছিলগৈ ডাক্তৰৰ কক্ষ।

খুলজৰ চেহেৰাৰ সুন্দৰ মুখাবয়বৰ মানুহজনে মূৰ তুলি চাইছিল প্ৰহ্লাদলৈ, পাৰ্শ্বখনত সেই এখনেই হস্পিটাল, — চকল ডেকা ডাক্তৰৰ পণ্ডিত গকুলপুৰত — শোভনাৰ পাৰ্ট নম্বৰৰ মোমায়েক। খোৱাবন্ধ কিনিবই নালাগে, গকুলপুৰৰ দৈ, গকুলপুৰৰ নদী, বিলৰ সোৱাদ লগা মাছ আৰু বিজ্ঞৰ বাবদ অৰ্থাৎ পইছা দিব নোৱাৰি মলমলকৈ গোছাই থকা জহা চাউল, আৰৈ চাউল, পুৰণি গামোচাত বান্ধি অনা কোমল চাউলৰ টোপোলা ভৰ্ত্তি হৈ থাকে পাকঘৰত। খোৱা মানুহ নিচেই কম। ৰান্ধনিটো, ড্ৰাইডাৰটো আৰু ডাক্তৰ নিজেই। মাজে মাজে জয়পুৰৰ পৰা অহা মাক, ভায়েক আৰু টাউনৰপৰা জহা শোভনাৰ মাক-দেউতাক। বচ সিমানেই। দৰমহাৰ পইছা কেইটা গোটে গোটে থাকি যায়।

: কি হ'ল, বিবত কেঁকাই আহে যে। তোৰ গোল্লিকৰ অপাৰেচনৰ বাবে পইছা আনিছনে? বহাৰ পৰাই ডাক্তৰে সুধিলে।

এহ ছাৰ পইছা পাতি নাই, কিন্তু জুলুকিয়ৰ কৈ পথালে আপুনি বোলে কিবা 'পইছা দিয়া অপাৰেচন' কৰিছে সেই গতিকেহে পোনালো। ছাৰ, এইটো কি পইছা পোৱা অপাৰেচন?

গালৰ ওলাই পৰা হনু, কোটবত সোমোৱা চকু, কক চালৰ প্ৰহ্লাদক ভৰিব পৰা মূৰলৈকে আকৌ এবাৰ লক্ষ কৰিলে ডাক্তৰে। এবাৰ ককনা কৰি চালে নিজকে। ক'ত লণ্ডনৰ ধুনীয়া ধুনীয়া মানুহবোৰ! ক'ত এইখন খেৰেৰত গাঁৱৰ এই ককালসাৰ মানুহবোৰ। ওহো বেছিদিন থাকিব নোৱাৰি। অলপ পইছা মোটিব পাৰিলেই আকৌ ঘূৰি বাম লণ্ডনলৈ। এইবাৰ চিৰদিনৰ বাবে থাকিবলৈ।

প্ৰহ্লাদ আওৱাই আহি ডাক্তৰৰ মুখানুখিকৈ থকা চকীখনত বহো নবহোটকৈ বহি পৰিল। ডাক্তৰৰ মূৰৰ পিছৰকালে থকা অনুকূল বাবাৰ ফটোখন চাই প্ৰহ্লাদে সুধিলে, সেৱা চাগে চাবৰ দেউতাক। কৰ সুন্দৰ আছিল দেও। যোপাকৈ তালৈ চাই ডাক্তৰে ক'লে,

মোৰ দেউতা নহয়, এইয়া মোৰ শুকজীৰ ফটো। শুক অনুকূল বাক্য।

বাবা—বাবা—বাবা— ফটোকলৈ চাই কিবামেন ভগৱ ভগৱান ভংগীত ডাক্তৰে
দুবাৰমান প্ৰণিপাত জনালে।

অ' ছাৰ, জুলুকিয়ে কৈছিল কিবা বাতি পুৱা ঝড়িপুৱা বোলে প্ৰাৰ্থনা কৰিলে সোপাই ভক্ত।
পইছা দিব লাগে। পইছা দিব লগা ভগৱান ২০, ক'ত আৰু দুখীয়াৰ ভগৱান হ'ল।

কোনে ক'লে তোক পইছা খোৱা ভগৱান বুলি? ডাক্তৰে কৌণাৰকৈ শুলে তাক
এহু ছাৰ, গাঁৱৰ সবেই জানে। আপুনি বিদেশৰ পইছা খোৱা ভগৱানক পূজা কৰে, আমাৰ
সেই ব্ৰাহ্মা, বিষ্ণু, কৃষ্ণ, শিৱ এইবোৰ ভগৱানক পূজা নকৰে আপুনি। ছাত্ৰ বিলাতৰ মানুহ,
সেই গতিকে আদৰ সন্মানও বিলাতী।

টেবুলত থকা ডায়েৰীখনত নামভৰ্তি কৰিলে ডাক্তৰে

প্ৰত্যাহাৰ! নম্বৰ ১৫

আৰু কেইটামান নম্বৰ ভৰিলেই পুৰস্কাৰ পোৱাৰ আশা আছে। (নিজৰ নামটো পুৰস্কাৰৰ
লিষ্টত। তাবিয়ৈই ভাল লাগি প'ল জক্তকৰ।)

বেছি ভেছেকটমি - বেছি পইছা।

বেছি পইছা - বেছি পুৰস্কাৰ।

বেছি পুৰস্কাৰ - ভাল ঠাইলৈ ট্ৰেন্সফাৰৰ আশা।

ভিতৰলৈ যা, কাপোৰ কানি সলাব লাগিব। ডাক্তৰে আদেশ দিলে প্ৰত্যাহাৰ।

নাৰ্চ দুগৰাকীয়ে প্ৰত্যাহাৰ ভিতৰলৈ মাতি নিলে, তেওঁ তেওঁ গোৱাই থকা, কমটোও
বোকাৰ বাবে এখন ওখ বিছনা আৰু কাৰৰ সৰু টেনুলখনত অপাৰেচেনৰ কিছু সঁজুলিৰ বাহিৰে
কেবল আঁৰি থোৱা আছিল এখন কেলেণ্ডাৰ।

'সৰু পৰিয়াল, সুখী পৰিয়াল'

হাতত ধৰি থকা দুফালে বুটা সজ্জাৰ সৈতে মাক শ্ৰেষ্ঠতক

প্ৰত্যাহাৰে হাতত একোপাহকৈ গোলাপ ফুল

: ওঁ, এই অপাৰেচেনৰ পাছত তোৰ পেট্টিক ভাল হৈ যাব আৰু পইছাও পাৰিসোৱাই
আছিল ডাক্তৰ, মুখত বান্ধি ল'লে মুখাঙ্ক, সেউজীয়া মুখা।

পেট্টিকৰ অপাৰেচেন কৰিলে পইছা পাই যদি ছাৰ মোৰ মন্থহৰনীয়ে পেট্টিক আছে।
তাহিলে কৰাই দিব অপাৰেচেন। পইছা লাগে ছাৰ। প্ৰত্যাহাৰে উত্তৰমধ্যে এটা এটাকৈ গাব
কাপোৰবোৰ বুলিৰলৈ ধৰিছিল।

মলিনন বুতীখন, কটা পেজীটো, মলিনন চাপকনটো, আটুলৈকে পৰা বগাবৰণৰ
চোলাটো মুৰেদি সুমুৱাই দি সাঙু হৈছিল অপাৰেচেনলৈ??

অপাৰেচেনৰ সা-সঁজুলিবোৰ ঠিক কৰি ডাক্তৰে হাঁহি হাঁহি কৈ আছিল। এইটো পেট্টিকৰ
অপাৰেচেন মতা মন্থহৰ কাৰে।

কি ছাৰ? মতা মন্থহৰ পেট্টিকৰ পইছা পোৱা অপাৰেচেন??

আবহু হৈছিল অপাৰেচন!

শেষ হৈছিল অপাৰেচন!

অবশ শৰীৰটো কোনোমতে থিয় কৰাই আগহেৰে ডাক্তৰে দিব লগা পইন্টকেইটালৈ বাট চাই থাকিল প্ৰহ্লাদে

VASECTOMY DONE!

হৌ ইয়াতে চহী এটা মাৰ, নহ'লে বুঢ়া আঙুলিৰ চাপ এটা দে!

চহীটো দিব পাৰো ছাৰ, আমাৰ ছাৰে শিকাইছে।

কোন ছাৰ? কৌতুকেৰে চাই সুধিলে ডাক্তৰে!

আপোনাৰ ভিনদেশে, ছাৰ। আমাৰ গাঁওখনৰ দেৱতা সৌজন!

ওঁ। নিছে ইলেকচনবোৰত ভোট দি এম. এল. এ নবনাৰ কিয় তহঁতে? ভেকাহি মাৰিলে ডাক্তৰে। মুখত ব্যংগ হাঁহি।

ছাৰ, মই ভোট দিও। গাঁৱৰ সকলোৱেই দিয়ে। ছাৰ, গুণগোলটো ছাৰৰ পৰিয়ালতে। পৰিয়ালৰ মানুহবোৰে ছাৰক হিংসা কৰে। ছাৰ, কেবমল শইকীয়াৰ দলটোয়ে, পইছা মদে-ভাতে ৰাই সিহঁতে ভিতৰি ভিতৰি কংগ্ৰেছক ভোটটো দিয়ে— প্ৰহ্লাদে ক'লে।

অ' তহঁতে কংগ্ৰেছ তাৰ মানে বেয়া পাৰ। ডাক্তৰে সুধিলে।

এহ ছাৰ, সেইবোৰ নাজানো। ছাৰৰ পাৰ্টি — আমাৰ পাৰ্টি! ছাৰ বৰ ভাল মানুহ, ছাৰ! দেৱতা মানুহ। সুখীয়াৰ দেৱতা। মই থকা জুপুৰীটো ছাৰৰ মাটিতে। ছাৰে দি দিলে! আপুনি ছাৰৰ খুলখালি দেখিহে ইমান ভাল ছাৰ। পইছা দিয়া অপাৰেচন কৰিবলৈ দিছে।

টকাৰেইটা হাত পাতি গতি কৰি ল'লে পইছাকেইটা প্ৰহ্লাদে।

এইকেইটা টকাৰে কলমূল গাখীৰ ভাল বস্তু ৰাখি। অলপ দিন ৰেট ল'বি। কেইটা ল'ৰা-ছোৱালী তোৰ? ডাক্তৰে সুধিলে।

ছাৰ এটা ল'ৰা, এজনী ছোৱালী। ছোৱালীজনী অঁকৰা, ল'ৰাটো বেমাৰী। মানুহজনীৰ গাত লেঠা এতিয়া। প্ৰহ্লাদ যাবলৈ উঠিল।

হ'ব, তেনেহ'লে তিনিটাই যথেষ্ট। এইটো অপাৰেচন কৰিলে আৰু সন্তানৰ আশা নাই। শান্তি থাকিব পাৰিব। এইটো অপাৰেচন কৰিলে আৰু সন্তানৰ বাপেকী নহ'ব।

ডাক্তৰে কি কৈছে। অকস্মাত ডাক্তৰৰ ওচৰলৈ গৈ সি হাতখনত ৰামোচ মাৰি ধৰি চিঞৰি উঠিল।

সৰ্কনাশ কৰিলে মোৰ ছাৰ!

মোৰ সৰ্কনাশ কৰিলে!!

উদভ্ৰান্তৰ দৰে টকা কেইটা দলিয়াই প্ৰহ্লাদ গাঁৱৰ লুং লুঙীয়া বাস্তাটোৱেদি দৌৰ মাৰিলে.... প্ৰহ্লাদ দৌৰিয়েই থাকিল!

মোক মিছা কথা কৈ অপাৰেচন কৰিলে!! চিৰাহি পক্ষায়তৰ অকিচ পাইছিলগৈ সি।

বন্ধ পক্ষায়তৰ অকিচৰ পৰা ঘৰ গৈ পাওঁতে, কনিম্বুনি আছাৰ হৈছিল ভেতিয়া।

এয়া কি?

নিজৰ ঘৰৰ চোতালত বাইজৰ জুৰটো দেখি, মখাউকিৰ পৰাই প্ৰহ্লাদৰ গাটো চেৰাই গৈছিল।

প্ৰহ্লাদ, তোৰ বেমাৰী পুত্ৰটো মৰিল।

যা। ভিতৰলৈ বা। তোৰ অন্যটো পুত্ৰৰ ঘৈণীয়েকৰ পেটেতে মৰিল। শোৱাকোঠাৰ মলিয়ন ফটাৰূপি এসোপাৰ ওপৰত বহি উঠুপি আছিল ঘৈণীয়েক। সন্ধ্যা, যতদেহটো আগত লৈ। কোঠাটোৰ চকু এটাত বহি থকা অঁকল ছোৱালীজনী শাবটি ধৰি প্ৰহ্লাদে বৰাৰ নোৱাৰা কান্দোনটোত ভৰ মি মি চিঞৰি চিঞৰি থাকিল।

“আঠে ডাক্তৰ চাহি, কি হ’ল মোৰ।

বাইজ এ, ভুৱ’ মি ডাক্তৰ মোক অপাৰেচন ক’বলৈ।

বাইজ উ, বল হ’ক, আগতে বিচাৰ, তাৰ পাছতহে অপাৰেচন দাম!”

দুদিনৰ পিছৰ দিনা তিলনিৰ কাম-কাজ কৰি প্ৰহ্লাদ গাঁৱৰ মানুহবোৰক লৈ টাউনৰ শোভনাৰ দেউতাকৰ ঘৰ পাইছিলগৈ। লেৰ-জোৰ নোহোৱা মানুহবোৰে শোভনাৰ দেউতাকৰ ঘৰ খেৰি ধৰিছিল।

ছাৰ, আপুনি অফলটোৰ দেৱতা। এনেকৈ টকৰ লোভত পয় নিদিৱাকৈ অপাৰেচন কৰা কথাটো মন্ত্ৰীৰ কাল চোকাওক। প্ৰহ্লাদে আঠকাটি কান্ধি কান্ধি কৈছিল।

ছাৰ, আপোনাৰ এয়া ধৰ্ম পৰীক্ষা। এই প্ৰহ্লাদৰ মাটি বাৰী, বিদ্ৰা-বাক আপোনাৰ দান। ছাৰ, ডাক্তৰ সখন্তত বুলিছিল আপোনাৰ। মোৰ হ’ল বেৰিৰ। ছাৰ, মানুহজনীয়ে আক সন্ধান বিচাৰিলে ক’বপৰা দিম মই।

ডাক্তৰে পইছাৰ লোভত মোক, বেমাৰী মানুহটোক আৰু বেমাৰী কৰিলে।

কান্ধি কান্ধি মানুহৰ শোভাযাত্ৰাটো গাঁৱলৈ ন’লগৈ, বলা মি ন’ল সিহঁতে ওৰে বাটটো।

“ডাক্তৰৰ ভণ্ডামি নচলিব- নচলিব নচলিব

— মূৰ্খবাদ মূৰ্খবাদ!”

..... শোভনাৰ কপত ভাহি আছিল লৰাবোৰ -- ভেৰেট্টোহি।

০০০ দুদিনৰ আগতে মটৰ গাড়ীত দুখিনীয়ে এটা ভনি সম্পূৰ্ণকৈ হেৰুওৱা ডাক্তৰ মামাকক, মেডিকেলৰ পৰা ৰবৰ কৰি আহি, দেউতাকে হুকুক কোৱা কৰাবাৰ —

: মই আৰু কি ডাক্তৰ ভাৱেৰৰ বিপকে বিপট মন্ত্ৰীক দিম। ভগবানেই বিচাৰ কৰিলে—

ইমান সোণকালে সি পলু হ’ল। নিৰ্ণেৰ মানুহক মোৰ নিলে নিজেও মোৰ পাৰ। ভগৱানৰ আদালত সেয়া। ভগৱান থাকে, ভাল মানুহৰ বাবে।

ভেনেহ’লে VASECTOMY মানে ল’ৰা-ছেৱালী নেহেৰা অপাৰেচন। কিন্তু হুকুক পেটাৰ পৰাহে ল’ৰা ছেৱালী ওদাৰ। দেউতাকবোৰক আকৌ কি অপাৰেচন কৰে?

প্ৰশ্ন। প্ৰশ্ন আৰু প্ৰশ্ন। সেই সময়ৰোপত প্ৰশ্নবোৰে অনৱশ্যকভাৱে সিমান মি আছিল শোভনাক! কতিবাস্ত কৰি আছিল। পইছাৰ বাবে অনুহে কিয় বেয়া কাম কৰে? পৰা মায়েতো নকৰে বেয়া কাম। প্ৰহ্লাদ নামৰ কান্ধি থকা মানুহটোৰ সুখক ভাহি আছিল ভাহিৰ আগত। অননিন্দাৰ হৰে ৰাতিৰ ভাৱেৰীখনত লিখিছিল। শোভনাৰ অনুভৱ :-

- (১) বহস্য জানিলো VASECTOMY ব।
- (২) নির্দোষ মানুহক দুখ দিলে, নিজেও দুখ পায়। মই জীৱনত কাকো জানি বুজি দুখ নিদিওঁ।
- (৩) ল'ৰা-ছোৱালী হ'বলৈ মাকৰ লগতে দেউতাকবোৰো দৰকাৰী।
- (৪) পাপাৰ মাক, মানে আমাৰ আইতা, হিটলাৰ আইতাৰ দৰে নাছিল। জীয়াই থাকিলে আমাক হনুমান ককাৰ দৰে সাধু ক'লেহেঁতেন।
- (৬) EMERGENCY দিছে ভাৰতত। পাপাৰ চিন্তা।

ইমাজেলী চাবলৈ মন গৈছে। টিং টং.....

শোভনাৰ অন্তৰৰ ঘণ্টাবোৰ বাজি উঠিল একেলগে।

টিং টং টিং- টং- টিং- টং- টিং

অন্তৰত ভাবৰ মিচিল। ঘণ্টাৰ দৰে ভাবৰ পবিত্ৰ মিচিল।

□ □ ইমাজেলিৰ এটা গধুৰ সজিয়া। টাউনৰ সেই চুবুৰীটোত প্ৰায়বোৰেই নিতাল মাৰি ঘৰৰ ভিতৰতেই আছে। সজিয়া আঠ বছাৰপৰা বাহিৰলৈ ওলোৱা নিষেধ। টাউনত থিয়েটাৰ, এতিয়া নহয়, ভাৰা আন্দোলনৰ দৰে দুই এটা চুবুৰীত অলপ গণ্ডগোল হোৱাৰ বাবে চহৰত সাক্ষ্য আহিনো ঘোষণা কৰা হৈছে।

টাউনৰ শোভনাৰ ঘৰৰ আৰু চুবুৰীটোৰ পৰিবেশ মৰা সাপৰ দৰে। ৰাস্তাটোৰ দৰে। ক্ষীণ আৰু দীঘলীয়া। ব্যস্ত টাউনখনত যেন চৰায়ে চি-চিঞালেও কোনোবাই ক'ব।

চ : গণ্ডগোল নকৰিবা! ইমাজেলি! ইণ্টাৰনেল ইমাজেলি। চঃ — চঃ হিম্পিতালৰ কৰিডৰত আঁৰি থোৱাৰ দৰে 'ছাইলেল প্লিক্স'।

প্ৰশ্ন কৰিব নোৱাৰিবা। কোনেও! জেলত ভৰাই থব।

নাইহিবা শব্দ কৰি। মাৰি পেলাব।

নুফুৰিবা। ভবি লেভেৰা কৰি থৈ যাব।

নুতনিবা-নকবা-নাচাবা। ঠিক ভেনেকুবা —

ৰং মহলৰ সমুখৰ সদাৰাস্ত ৰাস্তাটো জনশূণ্য। শোভনাৰ ঘৰৰ পৰা ৰংমহললৈ মাত্ৰ কেইকালমান বাট। ৰংমহলৰ এচুকত বহা বিভা ফুলৰীৰ দোকানীটোও নাই। চাৰিওফালে যেন শব্দহীন।

মৰিয়ালিৰ মাজত অনু চৰায়ে চিঞাৰ দৰে আহি আছে, সৈ আছে, মিলিটেৰীৰ ডাঙৰ ডাঙৰ গাড়ীবোৰ। আৰু বন্ধুৰ টোৱাই মাজে মাজে মিলিটেৰীবোৰ ট্ৰাকৰ পৰা নামাৰ শব্দ, যেন সিহঁতে মানুহ দেখিলেই বন্ধুকেৰে ওলি কৰি দিব..... যি— চি— উ — উ—

যি—চি—উ—উ—

মানুহে খোজ কঢ়িলে ওলীয়াব।

প্ৰশ্ন কৰিলে ওলীয়াব।

আৰু হাঁহিলেও ওলীয়াব নেকি?

ওলীয়াব কথা ক'লে, কথাবোৰত ইন্দিৰা গাভীৰ বিন্দকে ক'লে ওলীয়াব! কেলেওবত
সকলৰা এটা মুক্ত আত্মা নি থকাৰ দৰে ইন্দিৰা গাভীয়ে ক'বকৈ কৈছে....

চঃ চঃ চঃ

Silence Please.

ওহো Please টো কাটি দিহে।

থবকাৰ! থবকাৰ!

গতগোল নকৰিবা!

প্ৰশ্ন নকৰিবা!

উত্তৰ নাপাৰা!

গুলি পাৰা!

ধি—চি—উ—উ

আন্ধাৰৰ ডাঠ ক'লা বৰণবোৰ ঠেলি, বিশালকায় মানুহজনৰ হাতত দৰি জন্মণা বাটটোত
গৈ আছিল এজনী কীল-মীন-সক ফুটিয়া ছোৱালী শোভনা! শোভনা আৰু তাইৰ দেউতাক
সেয়া।

: পাপা কোনো মানুহ নাই বাস্তৱত! ভয় লাগিছে, কোলাত লগক না! শোভনাক কোলাত
তুলি লৈ দেউতাকে উত্তৰ দিলে —

ভয় কিহৰ! চাব খুজিছিলি নহয় ইমাজেলী! এয়া Emergency.

হঠাৎ বন্ধুক মূৰলৈ টোৱাই দুটা ভীষণকায় মিলিটেৰী কেইটামান দেউতাকৰ একেবাৰে
কাষতে ব'লহি। বগা থলুৱাৰ কুটাৰ পৰা কিয়া এটা উলিয়াই দেখুৱাই দিহাৰ লগে লগে
মিলিটেৰীকেইটা বন্ধুক সামৰি থৈ গুচি গ'ল..।

পুলিচ কেইটা কিয় গুচি গ'ল পাপা? শোভনাৰ ভয় আৰু চিন্তা তেতিয়াও শেষ হোৱা
নাছিল!

মোক সাংবাদিক বুলি জানিলে কাৰণে।

চব মানুহ কিয় সাংবাদিক নহয় পাপা! তেতিয়া দেখোন চব মানুহেই ইমাজেলীত ওলাই
ফুৰি পাবিলেহেভেন? কাৰণ সাধুকথাৰ হাৰকিউলিচ কেন লাগি গ'ল তটীৰ পাপাকক!

একেবাৰে ভয় নাই দেখোন পাপাৰ! মইতো মিলিটেৰীৰ বন্ধুক সেৰি দৃষ্টি
গ'লোহেভেন। ইমান সাহসী মোৰ পাপা!

কোলাৰ পৰা শোভনাক নমাই থৈ দেউতাকে তাইক অলপ দূৰলৈকে বোজা কঢ়াই লৈ
গ'ল।

নিজৰ পৰা বাটবোৰত শোভনা আৰু দেউতাকে নিশ্চয়তা ভংগ কৰি কথা পাতি থৈ
থাকিল। চুকুৰা চুকুৰা কথা

সেইজনী, সদায় জীৱনত প্ৰথম হ'ব লাগে। সদায় ফলত জীৱনত বিতীৰ হোৱাৰ কোনো
মানেই নাই। সেৱিহ নহয়, টাউনৰ কোনো মানুহ ওলাব মোৱাৰ সময়ত মই ওলাব পাবিলো,
কিয়? এই কলমটো বহুত শক্তিশালী। যেনেকৈ শক্তিশালী কলম! কলমত যেনেকৈ প্ৰথম

হ'ব লাগে, ঠিক তেনেদৰে জীৱন যুঁজতো প্ৰথম হ'ব লাগে। কাৰো বাবেই দ্বিতীয় নহ'ব।
ফাষ্ট ফাষ্ট। জোৰকৈ উচ্চাৰণ কৰিছিল দেউতাকে এই শব্দ দুটা। জনশূন্য পথটোও শোভনাৰ
মনত পাক্ষুৰ্ণী খাই বৈ গৈছিল এটা শব্দ চিৰ জীৱনৰ বাবে —

প্ৰথম, প্ৰথম, প্ৰথম!

দ্বিতীয় নহয়! প্ৰথম!

First! First!

Never be Second! Never!

কথা কৈ কৈ ঘৰ সোমাইছিল তাই দেউতাকৰ সৈতে। এনেকুৱা লাগিছিল শোভনাৰ
---- যেন তাই আৰু অলপ ডাঙৰ হৈ গ'ল.... আৰু অলপ ডাঙৰ।

মনৰ ভাববোৰত ঘূৰি আছিল তাইৰ সেই দিনটো — শোভনাৰ ঘৰলৈ অহা বিনোৱাৰ
দেশৰ আঠৰ মূৰলৈ চুৰিয়া পিন্ধা মানুহজন।

বন্দীভূত সুখৰ ছবি

দেউতাকে আৰু দেউতাক নিৰ্বাচনত জিকাৰ দিমা তাই ডায়েৰীত লিখিছিল

P- FOR PAPA

E- FOR ELECTION

V- FOR VICTORY

ৰাতিপুৱাৰ ভিতৰত কলৰ বহীত এনেকৈ লিখি দিছিল তাই, সেই ৰাতিটোৰ বাবে পঢ়াত মন বহুদূৰলৈ থৈ য়া নাছিল তাইৰ

শিহুদিনাই মানুহৰ ভিৰৰ মাঝতে তাই দেখিছিল, আইতাকহঁতো আহিছে। টিপলু মামাই গাড়ী চলাইছিল।

প্ৰথমবাৰৰ বাবে দেউতাক আৰু আইতাকহঁতে কথাপতা দেখিলে তাই।

তামোলেৰে বোলোতা মুখখনেৰে টপককৈ জোৱায়েকক চুমা এটা খাই আনন্ত কৰিলে আইতাকে -

জোঁৱাই, 'বিলৰ সিপাৰৰ টাউনৰ মাটিখিনি তোমাৰ শত্ৰুৰ পৰিয়ালৰ বাবে চাবা।' মই একোৱেই কবিলৈ নোৱাৰিলো। মোৰ পেকনৰ কাৰ্মাখনি কৰি মিলা দেখিয়া এতিয়া মাটিখিনি দখলিব পৰা বচোৱা।

হ'ব, মই পাছত কথা পাতিম। দেউতাকে দোহাৰিছিল কথাবাৰ।

পাছত।

পাছত নহয় জোঁৱাই। সমান জোৰতে কৈছিল আইতাকে।

মই কিন্তু তোমাক ক'লো, এই সৰু ঘৰটোত আৰু বাল্যৰে থাকিব, নাতিহঁতো ভাঙব হৈছে, তোমাৰ পৰিয়ালৰ মাটিডোখৰ চকুালি লোৱা। মই এইকো কৈ বাৰ, তোমাক পৌষখাই থাকিব। নিৰুপায় হৈ দেউতাকে চাইছিল লাজতকৈল, কি উত্তৰ দিব? ইমান ব্যক্ততাৰ মাজত। ভাতে বয়সত ডাঙৰ, না বুলি ক'বলৈয়ো বেয়া

.. আইতাক সোমাই গৈছিল ভিতৰলৈ। পায়ে পায়ে টিপলু মামাকে, মাকৰ পাকতকৰ ব্যক্ততাত আৰু অলপ ব্যক্ততা মানি আইতাকে কৈছিল—

তেন, জোঁৱাই কটকিলৰ হ'ল যেতিয়া কলি পৰহিলৈকে যতী, এম এল এও হ'ব। এনেকৈ থাকিবিনে আৰু এই সৰু ঘৰটোতে। টাউনৰ নিম্ন পড়িছ বিদ্যা হাতি মাক-হাতিয়াতে পৰি আছে। জোঁৱাইক চকুালি ল'বলৈ কৰি, আহাৰ টোপপূৰ্ণৰ হাতি খিলাই নাহে, মাক বা ভাইলৈকে। অত সোণা হাতি এনেয়ে পৰি আছে।

বন্দা হেৰুৱানিত কল বচোৱা থকাৰ অৱস্থাত ধনীয়া হাত বেনটোৰ পৰা উলিয়াই আইতাকে

ক'লা সূতাৰে বন্ধা তাবিজ এটা জীয়েকৰ হাতত দিলে।—

- ল, এইটো কৰ্কালাত বান্ধিবলৈ দিবি মঙলবাৰে। নিশা ৮ বজাত। কবি, মই দিছো। জেঁৰাইৰ শনি বেয়া। শনিৰ বাবে ক'লা তিল, ক'লা মাহেৰে পঠা এটা মই মন্দিৰত আগ কৰি থৈছো মোক মাননীটো দি দে এতিয়াই।

ভিতৰলৈ গৈ সাউতকৈ মাকে টকা কেইটামান আইতাকৰ হাতত গুজি দিলে।

আইতাকে এবাৰ টকা কেইটালৈ আৰু এবাৰ জীয়েকলৈ চাই ধমকিব সুৰত কৈ উঠিল— ওৰলিখন ভালকৈ ল! ইমান সোপা বাইজ আহি আছে, দাং কাটিব নিচিনাকৈ ওৰলি বাৰলি নাই। শুন এতিয়া আৰু সাধাৰণকৈ থাকিবলৈ নাই, কাপোৰ-কানি আৰু পাৰিলে ভঙাই-চিঙাই গাড়ী এখন কিনি লবি! গিৰিয়েকৰ চলাবি, চলাব পানিব লাগিব। চলাব জানিলেহে গিৰিয়েক!

কিয়, ভাত ৰাই যা!

ভাত বাহিৰত মই নাখাওঁ জানই দেখোন। টিপলুৱে কি আৰু ভাত বনাব এতিয়া? ফল-মূলকে খাম। লৈ আহিছো। কথাবোৰ মনত ৰাখিবি; বিশেষকৈ মাটিৰ কথাটো।

বগা পাটিৰ বিহা কোঁচ দিয়া, পাটিৰ বগা মেখেলা, ক'পালত ক'লা বৰণৰ এটা ফোটোৰে শোভনাৰ আইতাকক কোনোবা ৰাজমাওৰ দৰে লাগিছিল, দেউতাকক ঘেৰি থকা মানুহবোৰে হাতবোৰ কপাললৈ দি নমস্কাৰ কৰিছিল, তেখেতক।

নমস্কাৰ! আইতা!!

নমস্কাৰ। ৰাজকীয় ভংগীত নমস্কাৰ দি বগা বস্তৰ এখেছেমৰখনত উঠিছিলগৈ আইতাক! কোনোবা এজনে গাড়ীৰ দুডাল খুলি দিছিল।

মন কৰি আছিল শোভনাই — আইতাহঁত কেতিয়াও আমাৰ সৰু ঘৰটোত নাথাকে। যাবগৈ নেকি ৰাক সিহঁত এই চুবুৰীটোৰ পৰা। দুখলাগি গ'ল শোভনাৰ! ইয়াতেই কিমান যে স্মৃতি! কল, ৰাজৰ জয়, কিমান যে ঘটনা! বিভাৰ, দিপালী, বিংকু; ইহঁতবোৰক এৰি থৈ যাব লাগিব নেকি? লাগিবইতো।

কিন্তু যাবওতো লাগিব। গোটেই জীৱনটো লোকৰ ভাড়াবৰত থাকিব নোৱাৰি আৰু এই ঠেক সৰু ঘৰটোতকৈ ভাল ঘৰ এটাত থাকিবলৈও মন যায়। আইতাহঁতৰ নিচিনা ডাঙৰ অট্টালিকা নালাগে। মাত্ৰ এতিয়াতকৈ অলপ ডাঙৰ ঘৰ এটা।

..... কেতিয়াবা শব্দৰে বাক্যৰে ভাববোৰ প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰি। মাত্ৰ অনুভৱহে কৰিব পাৰি। মই পাপাৰ কেৱল মৰ্মৰ ছোৱালীয়েই নহয়, পাপাৰ সপোনবোৰৰ এটা অংগ।

এটা অপৰিহাৰ্য অংগ।

অ—প—বি—হাৰ্য।

I — n — d — i — s — p — c — n — s —
a — b — i — c —

Indispensable!

অনুভৱ কৰিলে শোভনাই।

কণৰ নিচিনা নহয় শোভনা পৰাৰ ভিতৰত চৰ কাম পৰাৰ দৰে অনুভৱ কৰা কামটোত খুউব ভালকৈ পাৰে শোভনাই।

খুউব ভালকৈ :

এবছৰ টালকচনৰ ভোটাৰ বাকচ লৈ ভোট গণনা কৰা কেন্দ্ৰটোত, প্ৰবেশ পত্ৰ দেখুৱাই সোমাই যাওঁতে, তাহিকো লৈ গৈছিল দেউতাকে। গতি কৰি আছিল অসুস্থ মানুহে।

কংগ্ৰেছ

সমাজবাদী

নিৰ্দলীয়

কমিউনিষ্ট

কংগ্ৰেছ— এছোচিয়েশ্যন

সমাজবাদী — এছোচিয়েশ্যন

কংগ্ৰেছ — পাঁচ ছোভাৰ ছয়

সমাজবাদী— পাঁচ ছোভাৰ পোন্ধৰ

বাৰাণ্ডাট পাইচাৰী কৰি আছিল অস্থিৰ দেউতাকে

ছাৰ মাত্ৰ চৈধ্যটা ভোট।

কি? কি চৌধ্যটা?

মাত্ৰ চৌধ্যটা ভোটত কংগ্ৰেছতকৈ লিছ পৰি গ'লো আৰ্মি কৰ্মকাৰী শাস্তি বহি পৰিছিল কিনন্দ।

দেউতাকৰ আছাৰ পৰা মুখখনলৈ চাই শোভনাই কান্দি উঠিছিল।

মাত্ৰ চৈধ্যটা ভোটৰ বাবে, বিধানসভালৈ নিৰ্বাচিত নহ'ল পাপা।

বহুত উচ্চাৰণ কৰিছিল দেউতাকে। কাঁহ পৰি ৰীল গৈছিল, টাউনৰ সৰু ঘৰটোত --

মাত্ৰ কাঁহৰ বাতিৰ পুন খুলি ল'বৰ দৰে ব্যক্তি আছিল মাকৰ কথাবোৰ।

ওচৰৰে কাৰোবাক কৈ আছিল মাকে কথাবোৰ। (বেছিক হতাশ হ'লে মানুহজনীয়ে গালি পাবিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। বেছিক দুখ পালেও তেওঁ তাকেই কৰিছিল।)

মানুহসৰাকীৰ দুখ আৰু হতাশাৰ লগত গালিবোৰ আৰু কিছু কথাবোৰৰ এক প্ৰকাৰ একেলগ হৈ গৈছিল।

এক অক্লান্ত মিলন।

মানুহৰ দুখ আৰু হতাশাৰ লগত কিছু কথাবোৰ।

মই জানিছিলো, মন্থিবলৈ যাওঁতে মোৰ হাতৰপৰা পুজাৰ দালান পৰি গৈছিল খ-ন-খনকৈ। মই জানিছিলো কিয়া এটা অৰ্থনৈতিক হ'বই কোনো বন্ধনৰ কথাই নুশুনো অহাৰকাৰী মোৰ মানুহটোৱে। মাত্ৰে নিভা জৰিজটো, ক'লেৰীকালত দাঙক বহি, নিভাস নকৰে বোলে বানু হুহু। নিভাস নকৰে জৰিজ-জৰিজ! নিভাস নকৰে গন্ধা পাত্ৰ

কি নিভাস কৰে তেন্তে? গাঁৱৰ মানুহবোৰ! নিভা হোৱাৰে পৰা, টাউনৰ এই বৰদলিত কিমান মানুহৰ ওচৰা কৰিলো, কিমানৰ বাবে কেবাটো কেবাটো ভোট কমিলো। নিভাৰ পাত্ৰ

পৰা আধা দি বাবলৈ দিব আলহীক; গাঁৱৰ বাবেই মানুহটো মোৰ পৰা আঁতৰি গ'ল। কাকোৱেই সময় দিব নোৱাৰে। ক্ষন্তেক বহি ধেমালি-ধুমুলাও কৰিব নোৱাৰে। এতিয়া? নিস্বার্থ মানুহজনক সবহকৈ ভোট দিও জিকাৰ নোৱাৰিলে তেওঁলোকে। চহৰৰ পৰা বছৰেকত এবাৰ গৈ কয়ল-মদ-পানী বিলোৱা, ঢকা বিলোৱা মানুহবোৰ বাইজে সাক্ষাৎ দেৱতা দেখাদি দেখে। ইমান চোকা মানুহটো ভালকৈ পঢ়া সম্পূৰ্ণ কৰিলে। এতিয়া বিলাতত বেৰিষ্টাৰ হৈ থাকিলহেঁতেন। নাই একো নহ'ল, একো নহ'ল।

মানুহগৰাকীক কথাবোৰ কৈ কৈ এটা সময়ত হুকুকাই কান্দি উঠিল শোভনাৰ মাকে। ছায়ামূৰ্তি এটাৰ দৰে থিয় হ'লহি, ওচৰত দেউতাক।

মাকৰ নিচেই ওচৰত। মাকৰ ওচৰত বহি থকা মানুহকেইগৰাকী নীৰৱে আঁতৰি গ'ল। দুটা এটাত বহি থকা মাকৰ কোলাত মূৰটো থৈ শব্দ কৰি কান্দি উঠিল দেউতাক আছাৰত কান্দি থাকিল, দুটা ছায়ামূৰ্তিয়ে।

মানুহে নুবুজাৰ বেদনা যেন নীড় ভঙা পৰীৰ দৰে উপলব্ধি কৰিছে দুয়োজনে।

মাকৰ গৰ্ভৰ পৰা এইমাত্ৰ প্ৰসৱ হোৱা দুটা যমজ সন্তানৰ দৰে কান্দি থাকিল দুয়োজনে মানুহৰ প্ৰেমৰ কাৰচাকি নজনা দুটা শিশুৰ দৰে। দুটা নিস্পাপ মানুহে ইটোৱে সিটোক ধৰি কান্দি থাকিল। চকুৰ পানীৰে তিতি গ'ল তেওঁলোকৰ নিস্পাপ হৃদয়।

ৰাজক কোলাত লৈ শোভনা আৰু বীণা দুয়োজনীয়ে মনে মনে উচুপি থাকিল। ৰূপো নিঃশব্দে বহি থাকিল সিহঁতৰ ওচৰত। কান্দি থাকিল মানুহ ভালপোৱা মানুহবোৰ। কান্দি থাকিল মানুহৰ প্ৰত্যাকলাৰ বেদনাহত পৰিয়ালটো।

উ-হ-উ-হ-উ-হ-উ-হ।

একো নাথালে কোনেও ৰাতিটো।

ৰাতি ওকৰ সময়ত হালবীণা ডায়েৰীখনত লিখি গ'ল শোভনাই মনৰ কথাবোৰ —
নম্বৰ দি দি।

১) মনটো বেজা লাগিছে। বিকিলাক মানুহৰ বাবে পাণাই ইমান কষ্ট কৰে, সেই মানুহবোৰেই পাণাক ভোট নিদিলে। স্বাৰ্থপৰ মানুহবোৰ।

২) কেৱল মৰম থাকিলেই নহয়। ভাল হ'লেও নহয়, টলেঞ্চনত জিকিবলৈ বক্ত পইছা বিলাৰ পাৰিব লাগিব আৰু মানুহক ভাল নাপালেও যিহঁত কথা ক'ব পাৰিব লাগিব।

৩) আজিৰ পৰা পাণাক মন ভাল লগাবলৈ কেৱল ফাৰ্ষ্ট হ'ম— খেলত, অভিনয়ত, তৰ্কত, পঢ়াত, চৰতে....

promise, promise, promise

টিং - টং -

শোভনাৰ অন্তৰৰ বস্তুটো ৰজি উঠিছিল। কোনেও তেনা নাছিল তাৰ পকিৰ অনুভূতি। কোনেও দেখা নাছিল শোভনাৰ অন্তৰখনৰ মাজৰ দ খালটো। খাল বা নাদ নহয়, তলি নেদেখা সাধৰ আছিল সেয়া।

মোমাঁ ষ্টা গড়ত

কুটিৰাজন, দেওবাৰজন

উৰিবাৰ সগৰৰ পৰা কেৰকেৰিয়া বতাহজাকে কুটিৰাজনৰ টো খেলোৱা চুলিবিবিত
পৰল দি গ'ল

কিমান বছৰ হ'ল এই অসমৰ মহিৰ চহৰখনত ?

হাতেৰে গণ্ডি কৰিলে কুটিৰাজনে — এক, দুই, তিনি, চাৰি, চাৰিবছৰ

কিহে সজয় গাছী। সাগৰৰ পাৰত কোনোবা এজনে নিছৰপৰা মাঙ লগালে।

চিনাকী হৈ গৈছে উৰিবাৰ, পুৰী নামৰ এই সৰু ধৰ্ম মন্দিৰ থকা চহৰখন কুটিৰাজনৰ। প্ৰায়
সকলো মানুহেই তাক জানে।

কিছুমানে জানে দুখৰ পৰা।

কিছুমানে প্ৰয়োজনতকৈ বেছিকৈ জানে।

কিছুমানক কুটিৰাজনে প্ৰয়োজনতকৈ বেছিকৈ জানে

পাৰ্থক্য আছে জনা আৰু বুজাব। মানুহবিলাকে কুটিক পুৰীৰ সজয় গাছী বুজি কয়।।

এনেকৈয়ে কয় তাক মিছেহ কাঠকটিয়াই।

আহোমগটি মানুহজনীৰ ঘৰটো আৰু কুটিৰ ঘৰটোৰ মাজত সীমাৰেখা মাত্ৰ এখন দুখৰ।
গিৰিয়েকৰ নাইট-চিফট হ'ল, দুখৰ আৰু কেৰ সেই ব্যস্তখনৰেখা নাইকিয়া হৈ যায়।

মিছেহ কাঠকটিয়া আৰু কুটিৰাজন সাগৰত পৰা দুখৰ নদীৰ আকৰ হৈ যায়।

খোজ কাটি কাটি পুৰীৰ জগন্নাথ মন্দিৰৰ সমুখত দুকটো বৌ-বুড়াই নিলে কুটিৰাজনে।

চকুৰ মাজত কিন্তু জগন্নাথৰ শাস্তকৰণ পৰিৱৰ্তে আলিঙ্গনকৰ্ত্তা দুনিয় ভিকোতাৰ বৃত্তিবোৰে,
নিগদাৰ সি থাকিল কুটিৰাজনক।

কামাতুৰা নাৰীৰ ভিন্ন ৰূপ সি দেখিছে কৰখন। মিছেহ কাঠকটিয়াই তৰু জীৱন্তত একমাত্ৰ
নাৰী নহয়। কাঠকটিয়াৰ ঘৰ পাৰ হৈ সমুখৰ ঘৰটোৰ তিনিজনী উকিৱা ছোৱালী, সজয়,
ললিতা, কান্তাকো সি পাইছে ওচৰৰ পৰা।

গোনা ব'হৰ দৰে বয়স এয়া! লোকজন কি? লোকজন কি?

মিছেহ কাঠকটিয়াৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাৰ্খলোকে সি অসমলৈ বহিলে ওলাইহে।

পৰিত্ৰাণ। বিবাহিতা কামাতুৰা প্ৰেৰান্ত নাৰীৰ পৰা বৃত্তি পায় লগিব। সজয়, ললিতা
কান্তৰ ওঁঠৰ স্পৰ্শবোৰৰ পৰা বৃত্তত কেনেকা হৈ আছে মোম দেহৰ উন্ন ল'গৈল। কুটিৰাজনে
কেঁকোৰা চুলিবিবিত আকৌ ঠিক কৰি ল'লে।

পুৰীৰ এই মন্দিৰটোৰ নিৰ্মাণকৰণৰ কৃত্ত সি হয় কেইবাবছৰমান আগত এক দৌৰি অহিছিল

অসমৰ পৰা। লগত আহিছিল, মৰমৰ ডাঙৰ ভিনিহিয়েক জেকীয়াৰোৱা নামঘৰৰ পৰা লৈ অনা নিৰ্মালীৰোৰ হাতত দি ভিনিহিয়েক কৈছিল।

:ডেকা ল'ৰা, তোমাৰ বাবে কাম এৰি ওচি আহিছে। পবনে টেলিগ্ৰাম পঠালে।

Come Sharp, Kutti is Serious। কেনেকৈ হ'ল তোমাৰ গেষ্টিক আলচাৰ?। ইমান ধুনীয়া চাহাবৰ দৰে চেহেৰা। ঘূৰি গৈ কিন্তু শোভনাৰ দেউতাকে মাকক কৈছিল... পবনে কৈছিল — It was a clear case of attempting suicide ?

Extra Marital —

Pre Marital —

মিছেছ কাঠকটিয়াৰ বাবে Extra Marital

কুটিৰাজনৰ বাবে Pre Marital

দুয়োটা মিলাই হ'ব Extra-Pre- Marital

মিছেছ কাঠকটিয়াৰ দহবছৰীয়া সন্তানহীন জীৱনটোলে ক্ৰশ এটাৰ আকাৰত ডাঙৰ হৈছিল কুটিৰাজনৰ ৰাতিৰ অভিসাৰ। ধুনীয়া কঁকাললৈকে বৈ পৰা চুলি কোছ মেলি, মিছেছ কাঠকটিয়াই কুটিৰাজনক কান্দি কান্দি কৈছিল।

মোক গ্ৰহণ কৰা কুটি। সন্তান মই ধবংস নকৰো। নহ'লে মই চবকে কৈ দিম। কৈ দিম পুৰীত থকা তোমাৰ আংকলৰ ল'ৰা পবনকো।

কুটি বিয়া কৰোৱা মোক। কিমান বছৰ ভূমি মোৰ লগত ওইছা? চাৰি বছৰ।

মোৰ দহবছৰৰ সন্তানহীন জীৱনলৈ, বেমাৰী স্বামীকলৈ আৰম্ভ কৰা জীৱনলৈ সৰগৰন আনি দিছা। এতিয়া মোক গ্ৰহণ কৰা। নহ'লে কৈ দিম মই চবকে।

কুটিৰাজনৰ ঘৈৰ্য্যৰ বান্ধু ছিগি গৈছিল। ভয় আৰু শৰ্কাৰত ট্ৰেন্সলত থকা টোপনিৰ দৰববোৰৰ কেইবাটাও খাই টোপনি যাব খুজিছিল। ঠিক টোপনি আৰু মৃত্যুৰ মাজতে এটা অৱস্থাত থাকিব বিচাৰিছিল। পবনে ডাঙৰ আনোতে, টোপনিৰ পৰা সাৰ পোৱাদি পোৱা কুটিৰাজনক কৈছিল—

মিছেছ কাঠকটিয়াই মোক চব কৈছে। মই ভাবিছিলো তোৰ সন্ধ্যা ললিতা কান্ধাইতৰ লগতহে হলিগলি। ফটিলি কেনেকৈ? ট্ৰালফৰ ল'। কাঠকটিয়াই কেতিয়াও নাজানিব। জানিলেও একো ক'ব নোৱাৰে। ভালৈই পাৰ নপূসকে, দেউতাক হ'ব।

ভই উৰিষ্যা এৰি যোগে। তোৰ পাপৰ চিন থাকি যাব কাঠকটিয়াৰ কোলাত। ডেকা বয়সত এনেকুৱা ভুল চৰ্বেই কৰে।

এনেকুৱা ভুল! বাসনাৰে জোটি-পোটি খোৱা ভুল। শ্ৰেয় নহয় এয়া। বাসনাৰ ভুল।

বাসনাৰ ভুল কেতিয়াও শুদ্ধ নহয়। যোগে- যোগে এই চহৰ এৰি। কোন নাৰীৰ দেহৰ সুৰংগত সুঘুৱাই নিম্ন নিজকে? গভীৰলৈ, গভীৰতলৈ, আছেনে বাক সন্ধ্যা- ললিতা- কান্ধাৰ দৰে গাভৰুৰোৰ আৰু মিছেছ কাঠকটিয়াৰ দৰে বিছনাত হাত দিলে পোৱাকৈ বাফিনীৰোৰ?

বিছনাৰ স্বাক্ষৰী!

নহ'ব! নহ'ব! দেউতাকে কণন কৰি ক'লে।

হ'ব! হ'ব!

নহ'ব! নহ'ব!

হ'ব! হ'ব!

পিছে তোমাৰ কুট্টি মামাই তোমাৰ এই কাঁইটিয়া দেহাটো দেখি বেয়া পাব।

এই কাঁইটিয়া দেহাটো। শোভনা বৈ গ'ল। এক, দুই, তিনি, চাৰি, পাঁচ, ছয়, সাত। সাতদিনত বেছিকৈ খালে শকত হয়নে মানুহ?

বহুবাৰ কোৰা শুনিছে তাইক দেউতাকে, এইবাৰ কোৰা শুনিলে মাককো। দুদিনমান আগতে শাক পাছলিবিচি কুটি দি দেউতাকে কৈছিল। :-

“হেৰা, এই আমাৰ মাজনী এনেকৈ কেটেঙা মেটেঙা হৈ থাকিবনে সদায়? মাকজনী হৈ তাইৰ খোৱা-বোৱাত অলপ চকু নিদিয়া কিয়? লগৰ পিংকিহঁতৰ শান্তি হ'ল। তাইহে! দেহত ডাঙৰ হোৱাৰ কোনো লক্ষণ নাই, দেখিবলৈ তেনেই সৰু কুটিয়া যেন লাগে! গাঁৱলৈ গৈ মই কিমান ৰে শকত হোৱাৰ দৰৰ বিচাৰি থাকো ডগৰানেহে জানে!”

শকত হোৱাৰ দৰ? ছোৱালীৰ কাৰণে আপুনিও পাগল হ'ব। মাকে কৈছিল।

জানো, বেছিকৈ পঢ়ি থাকে কাৰণে তাই বঢ়া নাই নেকি? আজিকালি চিন্তাও কৰি থাকে তাই, মই দেখিছো — সাধুকথা এৰি এতিয়া গধুৰ গধুৰ কিতাপবোৰ পঢ়িবলৈ লৈছে। মইহে বাধা দিছো। এইটো বয়সত ধৰ্মশাস্ত্ৰ পঢ়িবৰ হোৱা নাই। অকালতে ডাঙৰ হৈ যাব।

পঢ়ক, পঢ়ক। তাইক একোতে বাধা নিদিবা। ডগৰানক ধন্যবাদ দিয়া, বাকীবোৰৰ দৰে তাই চকল নহয়। ভাগ্য ভাল। এই কলভো, তাক বেনেভেনে মেট্ৰিক পাছ কৰিলেই মই গেলামালৰ দোকানী কনাই যিম। দেউতাকে কলৰ কথা কৈ একধৰণৰ ৰঙতেই কলক মাৰিবলৈ লওঁতে মাকে বাধা দিলে।

আপুনি কেবল কলক লৈ বেয়াবোৰকে ভাবে। তাৰ বয়সনো কিমান? সিও বায়েকৰ দৰে হ'ব। সময় লাগিব। ল'ৰা মানুহ চকল হয়েই।

ল'ৰা-ছোৱালী কি আছে? দেউতাকে গহীনাই ক'লে।

ল'ৰা-ছোৱালী কুলি কাকো ডাঙৰ নকৰিবা। চৰবোৰ মানুহ। মানুহ ভাল বেয়া এনেকৈ বিচাৰ কৰিবা। দেখিছই দেখোন, মৰাৰ আগতে সিভাইক কৈ মই গাঁৱৰ মাটিবোৰ সমানে ভাগ কৰাই দিছো বাই ভনী ককাই তাই গোটেইবোৰৰ মাজত। দলিলখন তোমাৰ লগত আছে দেখোন। আমাৰ শোভনাই কোনো কথাতেই হতাশ কৰা নাই আমাক। মাত্ৰ চাবা, কুট্টিবাজন আহিলে ন্দুৰ্ভিত্তে তাই পঢ়া বাতে টিলাই নিদিয়। কুট্টিবাজন তাইৰ বৰ মৰমৰ মামাক আৰু কুট্টিয়ে কি ধাৰ কুলি কৈ পঠাইছিল?

শোভনাই হাতত লৈ থকা চিঠিখনৰ সোটি সোটি আখৰবোৰ এটা এটাকৈ কৈ গ'ল।

মাহৰ পিঠিকা। মাহৰ টেঙা আছা জহা চাউলৰ ভাত কুলকৰিব ভাজি।

হ'ব, হ'ব! জেৰ চাহাৰ মামাক খাই ঢুকৰ নোৱাৰাকৈ মই খুৱাম আৰু এটা সি লিখিবলৈ পাহৰিলেই।

গকুলপুৰৰ এঠা দৈ গাৰীৰ। সেয়াও বুঝাম তাক।

এক, দুই, তিনি, চাৰি— এই সাতদিন যে কেনেকৈ পাৰ হ'ব।

সাতটা দিনৰ অপেক্ষাৰ অন্ত শেলাই কুটিৰাজন উঠি আহিছিল এখন বিজ্ঞাত ডাক্তৰ ডাক্তৰ বস্ত্ৰৰে ঠাহ খাই অহা বিজ্ঞানত কুটিৰাজনৰ কেবল নাকটোহে ওলাই আহিছিল। দুপৰীয়া বজাত ঘৰখনত কোনো নাথাকেই সাধাৰণতে। সেইদিনা কিন্তু কোনো কলকো যোগ নাছিল।

... বৈ আছিল সিহঁত, সিহঁত মানে মাক, দেউতাক, শোভনা আৰু কলকো আৰু অকলমামি আছিল, সিও আনদিনৰ দৰে জলপানৰোবাৰ লিহুত নুতাই তপস্কা কৰিছিল।

বৈ আছিল কেয়েটা প্ৰাণী আদৰিবলৈ সিহঁতৰ বহু আকাংক্ষিত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা।

শোভনাৰ মনে মনে এক ধৰণৰ প্ৰবল হেপাহ এটাও হৈছিল, কাগজৰ মাইক এটা বনটি মুখত লৈ চিঞৰি দিবলৈ।—

“শুনক, শুনক বাইজ,

মোক আটাইতকৈ মৰম কৰা কুটি মামা থাকিবলৈ আহিছে — আমাৰ ঘৰলৈ সদায়ৰ কাৰণে”

(সদায় মানে সদায়! কেতিয়াবা নহয়।)

বিজ্ঞানৰ পৰা নামিছিল কুটিৰাজন! কেঁকোৰা চুলি, সূক্ষ্মৰ, শাট কুটিৰাজন।

বেগবোৰ এটা এটাকৈ বিজ্ঞানচালকক নমোৱাত সহায় কৰি দিয়াৰ পাছত কুটিৰাজনে মূৰ তুলি চাই দেখিছিল দুৱাৰমুখত আটাইবোৰ থিয় হৈ আছে।

হেই চাহাব!

ভিনিহিয়েকৰ সম্ভাষণত গৰ্বিত কুটিৰাজনে ঈষৎ হাঁহি মাৰি— প্ৰত্যক্ষত শোভনাৰ কোলাত লৈ কৈ উঠিছিল—

চাৰ্ণ চুমা এটা চাৰ্ণ! কলিমলি, কাঁইটেকনী, লকত হ'বলৈ শিকা নাই, ব, মামাৰে বুঝাই বুঝাই পেটেলা কৰি দিম।

বাইসেট! বায়েকক সাৰট মাৰি ধৰি কুটিৰাজনে কপালতে চুমা এটা খাই আকৌ কৈছিল।

এইক ভেমালোকে খোৰা-বোৱাত ছটৈ গ্ৰান নিদিয়া। দুয়োটা ছটৈ ভীষণ লাভ হেন পাইছে, ব'বা। মই আহিছে যেতিয়া চব চম্ভালি ল'ম।

চব ঠিক হৈ যাব।

সোমাই গৈছিল ভিতৰলৈ কুটিৰাজন, বিটীৰাই তেনি একল নিয়াৰ চলেৰে আহি কুটিৰাজনৰ কালে চাই দুটো হাঁহি এটা মাৰিছিল।

আপুনি দেখিবলৈ কৰ দৰে জানেনে?

কৰ দৰে? হোঃ

সকল পাছীৰ দৰে।

বেত, ভেনেহ'লে হই এই টাউনৰ সকল পাছী! খালি ভেনকমে নাই।

বিস্তীয়ে বেকাকৈ হাঁহি কৈছিল—

শোভাই কৈ আছিল আপোনাৰ কথা, আপুনি তাইলৈ লিখা চিঠিবোৰো তাই পঢ়ি শুনায
আমাক, যোৱাৰ আপোনাৰ দেখা মনতেই নপৰে। আহিব, আমাৰ ঘৰলৈ, চাহ একাপ খাবলৈ।

আৰু লচকৰা ?

অ' কোনে ক'লে লচকৰাৰ কথা ?

খবৰ মই লৈ থাকো। উৰিষ্যাতে আছিলো কি হ'ল। বাক, লগ পাম।

ওঁ চিয়ৰ !

কৈকোৰা চুলিখিনিত হাত ফুৰাই কুটিৰাজনৰ ওঁঠৰ ফাকেদি খেলি গ'ল অজুত হাঁহিটো।

সন্ধ্যা !

ললিতা !

কলন্ত !

আৰু এয়া বিস্তীৰ্ণতৰ তিনিজনী ছোৱালী।

বিস্তী !

বিস্তী !

পংখী !

ভগবানে মোক বাক কিয় ইমান ভাল পায় ? কিয় কৌচতে ফুলা পদুম ফুলৰ দৰে দলিয়াই
দি থাকে, ধুনীয়া ধুনীয়া পকা প্লাম বগৰীৰ দৰে নখীবোৰ।

এয়া, ভালৈই লাগি গ'ল দেখোন টাউনত। ভাল লাগি যাবই।

নাৰী আৰু সুন্দৰী,

কামনা আৰু শ্ৰেয় থকা সকলো ঠায়েই সুন্দৰ আৰু এই সুন্দৰ পূজাৰীৰ বাবে, মন্দিৰত
পূজাৰীয়ে ফুললৈ অপেক্ষা কৰি থকাৰ দৰে, অপেক্ষা কৰি থাকে বাসনাই।

বাসনাইতো শ্ৰেয় !

নাৰীয়েইতো জীৱন !

ফুৰফুৰিয়া গোন্ধৰ জহা চাউলৰ ভাত আৰু বিধে বিধে মাছবোৰ আশ্ৰহেৰে ৰাখি থাকোতে
কুটিৰাজনক তিনিহিল্লেকে ধেমালিতে ক'লে —

বানেৰাই বেকৰ্ড কৰিছে। ফুললৈ যোৱা নাই আৰু ধোৱাও আনদিনাতকৈ সুন্দৰকৈ কৰিছে।

বেহ সুন্দৰকৈ কৰিছে। আশ্ৰহেৰে ভাত এগৰাহ ভৰাই কুটিৰাজনে ক'লে —

এনেকৈ মৰম কৰি থাকিলে মই গেবেলাই হৈ যাম আৰু ভিনদেশে এই ভঙা আৰু
জেকা ঘৰটো এবক আৰু। আমাৰ টাউনৰ মাজতে থকা বিশাল সাম্ৰাজ্যখন সেই
আখিৰাৰ কেইটাই এনক্ৰাফ কৰি ল'ব। আজি জিৰণি লওঁ। কালিলৈ 'জাইন' কৰিব
লাগিব চাকৰিত।

০০ ধাননিৰ মাজে মাজে কুটিমামাকে সজোৱা নতুন ঘৰটো চাবলৈ গ'ল সিহঁতে—
সিহঁতে মানে— মাক, কল আৰু শোভাৰ কোলাত স্বৰ্গ।

চাৰিওফালে প্ৰকৃতি বিনশ্বীয়া। চাৰিওফালে উকা পথাৰবোৰৰ ওপৰত নীলা আকাশখনে যেন গাভিৰী ধানবোৰ পহৰা দি আছে। পখিলা আৰু ফৰিংবোৰ যেন কিপাল সন্মুখাভাৱে চন্দ্ৰী প্ৰহৰী

আকাশ, পখিলা, ফৰিং।

টাউনৰ মাজ-মজিয়াত যে ইমান বেছিকৈ খালি মাটি পৰি থাকিব পাৰে তেনেখিলে কিয়সেই নহয়।

ইমান, ইমান মাটি আমাৰ ককাইভৰ ? তেনেহ'লে আমিহে সেই সৰু জেকু ভাড়াখৰটোত কিয় আছিলো ? ইয়াত দেখোন ঘৰ এটা কনাই দিলেই হ'লহেভেন — শোভনাই মাকক সুধিলে তাইৰ চকু আছিল বজা, নীলা, হালধীয়া পখিলাবোৰত।

উকা পথাৰখনৰ প্ৰথম ডোখৰত ওখ ঘৰ এটা বনোৱাত ব্যস্ত আছিল পাঁচজনমান কনুৱা আৰু লগত সেয়া মুঢ়া এটাত বহি কুটিবাজন।

কুটিবাজনৰ ওচৰলৈ আগবাঢ়োতে মাকে শোভনাক কৈ গৈ থাকিল।

তাকেইভো, দেউতাবে এইবোৰ কথা নাতাবেই ! মায়ে কিমান ক'লে মাটিবোৰৰ কথা, তেওঁ মাটিৰ জঙ্ঘালবোৰ মাৰি থাকে, কিন্তু ইয়ালৈ আহিব নোহোজে কোনোবাৰে দেউতাকক চপনীয়া বুলি কয় বুলি।

চপনীয়া কি মা ?

চপনীয়া মানে, এহ বাদ দে— পিছত কম, চাচোন তোৰ কুটিমামাটোৱে কেনেকৈ কনুৱাৰ দৰে ঘৰ বনোৱাত লাগিছে, যা চুমা এটা ৰাই বে গৈ। কম ইতিমধ্যেই দৌৰি ফুৰিছিল ফৰিংবোৰ মৰাত। ফৰিং-জিয়াবোৰৰ পাখিবোৰ কাটি দি সি বৰ ৰং পাইছিল।

বাজক মাকৰ কোলাত দি শোভনাই কাম কৰি থকা কুটিবাজনক চুমা এটা ৰাই ক'লে—

আমি কেতিয়া নতুন ঘৰলৈ আহিম মামা ? কোৱা না ?

কেতিয়া আৰু ? আবেদন যাহত। ন-চাউল বোৱাৰ সময়ত। চাওঁ, বাজক দেখোন ! ই একেবাৰে চাহাবৰ দৰে ধুৱীয়া হৈছে। তুমিহে কলি-মলিজনী হ'ল। কুটিবাজনে শোভনাক জোকািলে। শোভনাৰ কপত একেয়েই নোসোমাল।

একন বহল আকাশ। এখন বহল পথাৰ।

এইবোৰে পাগল কৰি দিছিল তাইক। তাতে আকৌ সপোনৰ আহল বহল নতুন ঘৰটো।

ফৰিংৰ দৰে তাই জঁপিয়াই-জঁপিয়াই দৌৰি মছিলে কেঁচা ধানবোৰৰ মাজলৈ।

ইমান ওচৰৰ পৰা তাই ধান গছ কম দেখিছে। ধানৰ কেঁচা গোন্ধ এটাই তাইক আকৌ উৰাউল কৰি তুলিলে।

কল ! কল. ... কল নামাৰিবি জিঞাবোৰ, লাও মিৰ ! মোক দেখা এটা। কল আৰু শোভনা জঁপিয়াই থাকিল ধাননিৰ মাজত।

ভিনিহিহেৰে ভালকৈ নাজানেই আমি ৰে ঘৰটো, সজা খেবেই কৰিছে। ভয়ো সপোন ভেৰেভৰ বিহে ৰং। মামাকৰ ওচৰত বৈ শোভনাৰ মাকে কৈ থাকিল।

কহ ! মুঢ়া এটা আগবাঢ়াই সি কুটিবাজনে ক'লে।

এয়াই সিগদাৰ, ৰাজনীতিত থকা। তাতে ভিনদেউৰ দৰে সমাজসেৱীবোৰ বৰ ইমপ্ৰেণ্ডিকেল। তয়ো আৰু! ইমান ভয় কৰিবলৈ কি আছে, তেখেতে কৰিব লগা কামটো যেনিবা মই কৰিছো। ইহঁতৰ মুখলৈ চাই যদি স্থায়ী ঘৰ এটাৰ কথা ভাব, তেন্তে কি বেয়া? দেখিছো নহয়, ইমান সৎ আৰু খঙাল মানুহে ৰাজনীতিত একো কৰিব নোৱাৰে। ৰাজনীতিত সফল হ'বলৈ হ'লে হ'ব লাগিব সপোন দুবাৰৰ দৰে। এখন গালত চৰ মাৰিলে, আনখন গাল আগবঢ়াই দি ক'ব লাগিব—মাৰা চৰটো। খালি মোক ভোটটো দিবা।

মই ভাবিছো, ইয়াতেই ভিনদেৱে সজাই থোৱা সৰু কমটোতে থাকি যাওঁ। ইটো কোঠালিত যে ভিনদেৱে ৰাখিছে—চকিদাৰটো আৰু তাৰ পৰিয়ালটো, সিহঁতে ভাড়া দিয়েনে?

ক'ত দিব ভাড়া। দুৰীয়া মানুহ কাৰণে ভিনদেউৰে থাকিবলৈ দিছে। এই চকিদাৰ বৰুৱা মানুহটো ভাল মানুহৰ ঘৰৰ আছিল। বৈশীয়েক জনজাতি সম্প্ৰদায়ৰ, অলপ দুষ্ট প্ৰকৃতিৰ। কেঁচুৰা দুটাৰে সিহঁতৰ সংসাৰখন আমিয়েই চাই থাকো।

আৰু কিমানৰ সংসাৰ চাই দিয়ে ভিনদেৱে?

বহুতৰ। কি লেখ-জোখ আছে। গাঁৱত, টাউনত লেখ নাই। কেৱল নিজৰ সংসাৰখন বাদ দি। মই আছো নহয়! এইখন সংসাৰ চাবলৈ!

হ'ব বাইদেউ, মই আছো নহয়। ঘৰটোলৈ আঘোণতে তহঁত আহি যা। মই আজিৰ পৰা এই কমটোতে থাকিম, তই চকীদাৰৰ বৈশীয়েকক কৈ যা, মোক চাহ একাপ বনাই দিয়াৰ বাবদ কিয়া এটা দি দিম। ভাত ভাগিনকেইটাৰ লগতে খাম; মই লৰালৰি কৰাৰ মূলতে হ'ল—মই ট্ৰেনকাৰ বিচাৰিম ইয়াৰপৰা। এইখন টাউন বৰ ভাল নালাগে। চাৰিওফালে মিতিৰ মানুহ, দদাইদেউ, মামা, বুৰা—জঞ্জাল লাগে। মাত্ৰ তহঁতৰ বাবে, ভাগিনহঁতৰ বাবে কিয়া এটা কৰি যাওঁ।

..... কিয়া..... এটা। কুট্টিৰাজনৰ চকুত চলিহা পৰাৰ দৰে লাগিল।

গা ধুইছে চকিদাৰৰ বৈশীয়েকে, বাহৰ খেৰৰ ফাকেদি স্পষ্ট দেখা গৈছে কলগছৰ দৰে তাইৰ ভৰিৰ কলাফুল।

চকিদাৰৰ বৈশীয়েকৰ ভৰিৰ কলাফুল কেইটা ঠিক উৰিষ্যাৰ কাঠকাটীয়াৰ বৈশীয়েকৰ দৰে। ক্ষত্ৰেকৰ বাবে অন্যমনস্ক হ'ল কুট্টিৰাজন। কিমান দিন হ'ল? বাতিনী নাৰীৰ উশাহৰ শব্দ কাণৰ কাষত শুনা নাই? কিমান দিন হ'ল বাক?

এই দিনবোৰ কটাবলৈকে কিমান দিন যে ব'ব লগা হৈছে। আজিৰ পৰা আৰম্ভ হ'ব সুদ্রাণ। সুদ্রাণ, নাৰীৰ দেহৰ।

উহ, চকীদাৰৰ বৈশীয়েকৰ বেকা হাঁহিটো মনত পৰি গ'ল তাৰ। কলট্ৰাকচনৰ ইটা বাগিৰ হিচাপ দেখিলেই ক'ব পৰাৰ দৰে, নাৰীৰ স্বভাৱ, চকিত্ৰ চকু পৰিলেই কৈ দিব পাৰো মই। ভাবিলে কুট্টিৰাজনে।

চকিদাৰৰ বৈশীয়েকে বুকুত মেঠনিখন মাৰি ইচ্ছা কৰি হাউশী কিয়া এটা বুটলি ল'লে তলৰ পৰা। লগতে বেকাকৈ হাঁহিটো। কুট্টিৰাজনৰ ভিতৰৰ পত্তটো আকৌ ভোকাডুৰ হৈ উঠিল। বেছিকৈ এইবাৰ।

□□ এই কেঁচা পকা ধানৰ অজুত গোন্ধটোৱে শোভনাক কৈশৱৰ অলপতে এৰি থৈ
অহা গাঁৱৰ দুটামান মুহূৰ্তলৈ ঠেলি হেঁচি লৈ যায়।

গাঁৱৰ চেনিগুটি।

গাঁৱৰ নদীখন।

গাঁৱৰ নদী পাৰ হোৱা, পানী লৈ ভয় নকৰা ছোৱালীবোৰ।

গাঁৱৰ তামোল চোৰাই থকা বুঢ়ীবোৰ।

কেতিয়াবা দুটা দিনৰ স্মৃতিবোৰ, জীৱনটোলে কঢ়িয়াৰ পৰা স্মৃতি হৈ থাকে। যেন নদীত
ভাহি থকা, বালিত খুন্দা খাই থকা, পুৰণি গছৰ শিপা। পচি পচি শেষ হ'বলৈ বহুত দিন লাগে,
নহ'বও পাৰে শেষ।

গাঁৱত শ্ৰেয়বোৰৰ আলাই আধানি নহয় নিচিনা লাগে, গাঁৱৰ পৰা টাউনৰ সিহঁতৰ ঘৰলৈ
আহি থকা মানুহবোৰক কেতিয়াবা শ্ৰেয় কঢ়িওৱা দেৱতাৰ দৰে লাগে।

চল-কপট বুদ্ধি নোপোৱা গাঁৱৰ মানুহবোৰে যেন পথাৰত খোদিত কৰে আঁভজী শ্ৰেয়ৰ
নতুন গাঁথবোৰ।

সেই দুটামান শৈশৱৰ দিন গাঁৱত।

শেৰালি, সোণপাহি, চিকৰা, শেঙেৰা আৰু লখনহঁতৰ মলিয়ন কাপোৰবোৰ

ঢেকীৰ ধান বনা ঢেংক্ৰুচ, ঢেংক্ৰুচ শব্দবোৰ, হয়তো দুদিনতকৈ বেছি দিন হ'লে পুৰণা
লাগি যাব নদীখন, সোণপাহিহঁতক, নাওবোৰক, বাঢ়িবোৰক।

পানী দেখিলেই সাঁতুৰিবলৈ যোৱা মনটোৱে গাঁৱৰ নদীখন দেখি সুৰী হৈ যায় যেন।

কিয় বেছিকৈ নিনিয়ে আমাক পাপাহি গাঁৱলৈ? দৌ খাই পৰা জিচুজোপালৈ মনত পৰি গ'ল
শোভনাৰ। গাঁৱৰ মাটিবোৰত কিবা চিনাকী চিনাকী গোন্ধ এটা লাগে তাইৰ। সোণপাহি,
ভেদেলাইতক তাইৰ চকুৰী কেন লাগে।

সেই তাইৰ চিৰ লগৰী বাগী বাগী ডাৰটো নিজৰ।

ক'ৰ পৰা আহিল বাক এই বাগী বাগী ডাৰটো?

পাপাৰ পৰা?

অহিতাৰ পৰা?

নে ককাৰ পৰা?

..... আকাশলৈ মূৰকৈ ডাবি আছিল শোভনাই ধানবোৰৰ ওপৰত শুই থাকি, তাই
পেটৰ ওপৰত বাজ, টোপনি গৈছিল। হঠাৎ তাইৰ মূৰৰ পৰা কবিতা এটা ওলাই আহিল।

“আকাশখন ইমান ধুনীয়া,

ধান আছে, গাভীৰী হৈ

মোৰ মাজতে”

কবিতাৰ পাছে পাছে ঘূৰি ফুৰা নাতি দূৰত থকা কলক তাই চিঞৰি চিঞৰি মাতিলে কল-
কল-কল-কল আহ না, ওন, মই এটা কবিতা উলিয়ালো। ওন না কল।

পাখি কেইখন কাটি ফৰিং এটাক ধৰি ৰুণে কৈ আছিল

“কিমান ভাত খালি?

ইমান, ইমান। ইমান?

বা-চা-ওচৰৰ ফিণ্ডখনত, সেই টুকুৰা জেগাত আমি বেণ্ডমিষ্টন খেলিব পাৰিম। ক্ৰিকেটো খেলিব পাৰিম? এইবোৰ চৰ মাটি আমাৰ, ককাইতৰ ইন্মান ধনী ন আমি।

: বা মই দেখোন ঘোঁৰা এটাকে কিনি দৌৰাই থাকিব পাৰিম।

কদমত..... কদমত..... কদমত.....

: শুন না ৰুণ মোৰ কবিতাটো— শোভনাই ৰুশক খাটনি জুৰিলে— শুন না-আ-কা-শ-খন। বৈ গ’ল শোভনা। ঘৰত কাৰোবাৰ কাজিয়া লাগিছে।

কি দৰকাৰ আছিল, ইমান ডাঙৰ সিদ্ধান্ত মোক নোকোৱাকৈ লোৱাৰ?

চুপ থাকক। আপুনি সন্যাসীৰ দৰে সেই চেচুক ঘৰটোত মাৰিব খুজিছিল ল’ৰা-ছোৱালী কেইটাক। কুটিয়ে তাতে অলপ সহায় কৰিলে। পইছা-পাতিতো ময়েই দিছো ঘৰ সজোৱাৰ নহ’লেতো আপোনাৰ গাঁৱৰ মানুহবোৰ.....

: ধৰৰদাৰ, গাঁৱৰ মানুহৰ নাম নলবি।

ল’ম, ল’ম, হাজাৰবাৰ ল’ম, কিয় নল’ম? মই জানিছিলো নহয়, চাকৰিটোৰ বাবে মোক বিয়া কৰাইছিল; আপুনি যাতে নিজে উপাৰ্জন কৰা পইছাবোৰ গাঁৱৰ মানুহক বিলাব পাৰে। ল’ৰা-ছোৱালীকেইটাৰ ভৱিষ্যৎ নিৰাপত্তা কেনে ভাবিব?

: নিৰাপত্তা। নিৰাপত্তা আৰু এই পথাৰখনৰ খাজনা দি আছে মই তোৰ মাৰৰ অনুৰোধত। কিন্তু মোক কিয় এবাৰো কোৱা নহ’ল যে ইয়াতে এটা ঘৰ বনোৱা হৈছে।

ইহ। নাজানেহে যেনিবা। মই, কুটি কোনো চোৰ মহয়। না বুলি ক’ব বুলি জানিয়েই নকলো। ঘৰ কনাবলৈ আপোনাৰ জানো সময় আছে? এতিয়াতো জানিলে।

..... কাজিয়া কৰি আছিল মাক আৰু দেউতাকে, তেওঁলোকে চিঞৰি চিঞৰি কোৱা কথাবোৰ শুনিবলৈ কোনো চুবুৰীয়াও নাছিল। বিশাল পথাৰখনত ঘৰটো গাঁৱৰ নৈৰ মাজৰ কাণ্ডাৰীবিহীন এখন নীৰৱ দৰে আছিল। আকাশে শুনিছিল, খনবোৰে শুনিছিল, শোভনা, ৰুণে, বাজে শুনিছিল।

ৰাজে তাৰ দুবছৰীয়া ৰুশমানি বয়সটোৰে একোৰেই বুজা নাছিল। ৰুণে তাৰ দহবছৰীয়া বয়সটোৰে ফৰিং ধৰাৰ বাহিৰে আৰু যা-কি-য়াৰ সপোন দেখাৰ বহিৰে আন একোকে জনা নাছিল। শোভনাই বুজিছিল। তাইৰ বয়সৰ ছোৱালী এজনীতকৈ বেছিকৈ বুজিছিল। তাই বুজিছিল এই ঘৰটোত নতুন বস্তু এটাৰ আবিৰ্ভাব হৈছে।

অশান্তি! কন্দল।

ৰাজক কোলাত লৈ শোভনা লাহে লাহে ঘৰলৈ বুলি গৈ আছিল। ৰাজক জলপান খুওৱাৰ সময়। ৰাজক কাপোৰ নিছোৱা, কোলাত লৈ লৈ পঢ়ি থকা, জলপান আৰু গ্ৰহিণ ওৱাটাৰ খুওৱা—এইবোৰ কাম তাই কৰি ভাল পাইছিল।

কি হ'ল তিনি? এনি প্রভেয়? ওচৰৰ কোঠাটোৰ পৰা কুটিবাজন ওলাই আহিছিল। পিছনত দীঘল দীঘল আঁচপৰা পাইজামা চাৰ্ট, সম্ভৱ বায়েক তিনিহিৰেকৰ কথাত কটাকটি কুটিবাজনৰ কাপত পৰিছিল।

কি হ'ল? লওক মিউনিচিপেলিটিত পানীৰ বাবে এই এমিকেচনখন দি দিব, আপোনাৰ নামত বা বাইৰ নামত। ঘৰটো বাইদেউৰ নামতে আছে কাৰণ। হাউচিং স্কেন শ্ৰাইব নামতেই আছে, আৰু গুনক.....

এই সমস্ত মাটিবোৰ খাবলৈ কোনো নাহে! আপোনাৰ মাটি এইবোৰ? আজিকালি ল'ৰা-ছোৱালীৰ মাটিৰ ওপৰত সমান অধিকাৰ আছে। পিতৃৰ সম্পত্তিৰ ভাগ খুজিবলৈ কোনো নাহে ইয়ালৈ।

বাইদেৱে বহুত কৰিলে আমাৰ বাবে; দেউতা ঢুকোৱাৰ পাছত। এইবাৰ আমাৰ পাল। মোকা এটাটো দিয়ক ভাই! আপুনি আপোনাৰ কিন্তুখন গজগজিয়া কৰক। মোৰটো ট্ৰেলকৰ হৈ থাকে। আহক, কি ৰং কৰি থাকে অনুবৰত।

ইহঁতে কি লিখিব আপোনালোকৰ পৰা?

শোভনাজনীয়ে বুজিব পৰা হৈছে কথাবোৰ। আহক না.....

(Thank you, Kutti Mama)

এটা 'থেক ইউ' পাপাক বুজোৱাৰ বাবে। আনটো 'থেক ইউ' ঘৰটোৰ বাবে।

মনে মনে কৈ উঠিল শোভনাই।

ৰাজক জলপান খুৱায়ৈ পঢ়িবলৈ ল'ব শোভনাই। ফাইনেল পৰীক্ষা। ক্লছ এইটোলৈ পোৱা পৰীক্ষা। বহুত 'চেঞ্জ' হ'ব। স্কুলৰ ড্ৰেছ, আৰু পঢ়িব লাগিব ভালকৈ। কটন কলেজৰ বাবে প্ৰস্তুতি।

পাপাই কৈছে— প্ৰথমতে কটন। তাৰ পাছত দিল্লী। তাৰ পাছত আমেৰিকা..... কয়কৈ বাহিৰা কিতাপ পঢ়া।

বাহিৰা কিতাপৰ বাবে থাকিব ৩ ঘণ্টা; বাকী ৭ ঘণ্টা পঢ়া। মনতে কটন এখন কনাই ল'লে ভাই।

পোন্ধৰ দিনৰ বাবে কুটিমামা বোলে গুৱাহাটীলৈ যাব। অক্ষিৰ কামত।

বাই কুটিমামা, চিঠি লিখিবা। শোভনাই আদৰেৰে কুটিবাজনৰ কোলাত বহি ক'লে।

শোভনামৰ মুখলৈ কোমলকৈ চাই কুটিবাজনে শোভনাৰ দীঘলীয়া বেনি দুডালত টান মাৰি ক'লে—

এনে একেবাৰে; চিঠি লিখিব লাগে! পোন্ধৰ দিনৰ ভিতৰত কি চিঠিমে লিখিম? তাতে গুৱাহাটীত বহুত কাম আছে। গুৱাহাটীৰ পৰা কি লাগিব কোৱা।

কিতাপ? কিতাপ আনিবা এইবাৰ। নতুনকৈ এটা হিৰিজ ওলাইছে 'দি স্পাইডাৰমেন' নাইবা 'মেড' নামৰ। ইয়াত নাপায়েই; মইহে ইলাষ্ট্ৰেটেড উইকলিত দেখিছো। নাপাহৰিবা কিন্তু।

“এই পৰিলাবোৰ

মোৰ মুৰৰ ওপৰেদি উৰা

হালধীয়া! হালধীয়া

পৃথিবীখন কেউফাৰে ঘূৰুণীয়া...।”

ৰাতি ডায়েৰীত শোভনাই কবিতা এটা লিখিলে কবিতাবোৰ ভাল লগা হৈছে তাইৰ শব্দবোৰ আৰু আখৰৰ লগততো তাইৰ বন্ধুত্ব বহুতো পুৰণি।

□□ শনিবাৰৰ এই দুপৰীয়াবোৰ ভৰি থাকে। এক বজাৰ পাছত পিয়নটোও সদায় শনিবাৰে শনিবাৰেই আহে, মামাকাকৰ বিয়েৰিং চিঠিবোৰ ভৰি থাকে ফৰমাইচেৰে....

ভাগিন টকা ‘এম অ’ কৰি পঠাবা, নাপাহৰিবা। তোমাৰ বিয়াখন ময়েই পাতি দিছিলো।”

(বজাঘৰৰ সন্তানবোৰে ভিক্ষাৰীৰ দৰে পৰিয়ালবোৰত হাত পাতি ফুৰে, কাম নকৰে তেওঁলোকে, হাল নাবায়, আভিজাত্য!)

বংশ গৌৰৱ। ফোপোলা। তেওঁলোকৰ শুকাই যোৱা শৰীৰবোৰৰ দৰে। আৰু কিমান যে মানুহ। পৰিয়াল। সকলোকে সহায় লাগে, আকৃতি। কেৱল আকৃতি।

চাকৰি দিয়া।

খাবলৈ দিয়া !!

সহায় কৰা !!!

ঠিক যেন শোভনাৰ মাক-দেউতাকে জন্মতে শপত লৈ আহিছিল— আমি আনৰ বাবে জীৱন দান দিম। আনৰ বাবে জীৱন আমাৰ।

শোভনা, ৰুশ, ৰাজ— মাক দেউতাকৰ বৃহৎ ৰাইজৰ মাজৰ মাত্ৰ একো একোটা প্ৰাণী।

“Small members or tiny members of the Extended family”

..... শনিবাৰৰ এক বজাৰ পাছত পিয়নটোৱে বাতৰি কাগজৰ আগটো আৰু এখন নীলা ঘৰুণীয়া চিঠি লৈ, জপনামুখত চাইকেলৰ চিনাকী বে'লটো বজালে....।

ক্ৰিং.... ক্ৰিং.....ক্ৰিং.....

দৌৰি আহিল শোভনা.....

ককাই, কেৱল নিউজ পেপাৰ? মোৰ চিঠি?

নাই হে, এইখন তোমালোকৰ চকিদাৰৰ ঘৈণীয়েকৰ চিঠি।

চা- ওঁ - ওঁ। থাপ মাৰি ল'লে শোভনাই। জপনাত বৈ থকা মানুহজনীৰ হাতৰ পৰা।

এয়া দেখোন কুটিমামাৰ আখৰ। নিশ্চয় এড্ৰেছ ভুল কৰিছে? চিঠিখন লৈ দৌৰ মাৰিলে শোভনা।

মা- মা- মা ল'না এইখন। এইখন কুটিমামাৰ চিঠি, নিশ্চয় এড্ৰেছ ভুল হৈছে। কুটিমামাৰ আখৰ মই চিনি পাওঁ। ভুল হৈছে মা। ভুল হৈছে চা। চকিদাৰৰ ঘৈণীয়েকে কৈছে এইখন তাইৰহে চিঠি বোলে। পাগল নেকি কুটিমামা। চকীদাৰৰ ঘৈণীয়েকক চিঠি লিখিব।

চিঠিখন পঢ়ি মাক গহীন হৈ গৈছিল। প্ৰয়োজনতকৈ বেছি গহীন।

কিয় গহীন হৈ গ'ল শোভনাই নুসুমিলে (কিছুমান কথা সুমিব নাপায় বুলি তাই বুজা হৈছিল) কিন্তু অনুমান কৰি ল'ব পাৰিলে। ৰীশায়ে এবাৰ শোভনাক কৈছিল —

ধস্তা ধস্তি খেলে চকীদাৰৰ ঘৈণীয়েক আৰু কুট্টিৰাজনে....

বীণাক তাই ধমকি দিছিল।

তই বুৰ্কে চবকে ধস্তা-ধস্তি খেলাই দেখ, ভাদ মাহৰ 'জিমি আৰু বৰ্ডবাস্ট'ৰ দৰে। মানুহ কিবা কুকুৰ নেকি? পগলা হ'লেহে মানুহে যেতিয়াই তেতিয়াই ধস্তা-ধস্তি খেলে।

কুকুৰ নেকি মানুহ?

জন্তু নেকি মানুহ?

বীণাই বাক সচাকৈয়ে কৈছিল নেকি? তাৰ মানে কুট্টিমামাৰ ৰূপবোৰৰ ভিতৰত এইটোও এক অন্য ৰূপ। মানুহজনীৰ প্ৰতি একধৰণৰ আক্ৰোশমূলক ৰং এটা উঠি গ'ল তাইৰ।

ঘৈণীয়েকে ভাল পাব লাগে গিৰিয়েকক।

কিয় কুট্টিমামাক ভাল পাব?

এক ধৰণৰ ৰং এটাই শোভনাক গিলি পেলালে। ঠিক এনে ধৰণৰ ৰং এটাতেই তাই ফৰেইন মামাকৰ বিয়াৰ দিনা এক চৰ মাৰিছিল, বিদিশা নামৰ সিহঁতৰ সম্বন্ধীয়া মাহীয়েকজনীক। তেতিয়া তাই আছিল মাত্ৰ পাঁচ বা ছয় বছৰৰ। কোনোবা বেলেগ ছোৱালীক ফৰেইন মামাই মৰম কৰিব। তাইৰ সহ্য হোৱা নাছিল।

সেই কাৰণেই ছাগৈ ফৰেইন মামাকৰ বিয়াৰ দিনা, ফুলশয্যাৰ ৰাতিৰ বিছনাত মাহীয়েকৰ ওচৰত তাই শুই আছিল, ৰাতিপুৱা উঠি দেখিছিল তাই দেখোন ফুলৰ মাজত নাই, শুই আছিল কুট্টিৰাজনৰ বুকুত।

“মানুহৰ বুকুৰ উমবিলাকত একধৰণৰ নিৰাপত্তা থাকে। এক অদ্ভুত নিৰাপত্তা, ঠিক টমাচ আলভা এডিছনে নিজেই ‘ইনকুবেটৰ’ হৈ কণীৰ পৰা পোৱালি জগোৱা ধৰণৰ উম।”

মানুহৰ বুকুৰ উত্তাপবোৰত একধৰণৰ সীমাহীন অৰ্থ কিছুমানে লুকা-ভাকু কৰে যেন লাগে শোভনাৰ।

আৰু এই নিৰাপত্তাৰ উম বিলাক শোভনাৰ পৰা কাঢ়ি নি কোনোবাই চিন-মোকাম নাইকিয়া কৰি দিব, সহ্য নহয় তাইৰ।

অৱশ্যে ফৰেইন মামাৰ মাহীজনীয়ে মৰম কৰি থাকে বাবে, শোভনাই জানি উঠিছে, তাইক মৰম কৰা মামাবোৰে তাইৰ সমানে সমানে মাহীবোৰকো মৰম কৰিব। কিন্তু কুট্টিৰাজন??

চেৰেকৈ তাইৰ মনত পৰি গ'ল যোৱহাটৰ সেই ৰাতিটোৰ কথা। প্ৰয়াগ ছাবৰ ঘৰৰ বিয়া খাই পিংকি মামাৰ ঘৰত, আইতাকৰ নিৰ্দেশত সিহঁতে ঠেক কোঠাটোত একেলগে শুইছিল। তাই, ফৰেইন মামা, মাহী, কুট্টিৰাজন, পিংকি... কুট্টিৰাজনক কিবা কথাত মাহীয়েকে বেৱা পাইছিল মনত আছে তাইৰ দেউতাকে মাকক কোৱা—

ই কুট্টিৰাজনে বৌৱেকক বোলে সেৱা কৰিছে অকিচলৈ যোৱা কৰ্মৰে। অতি ভক্তি চোকা লক্ষণ।

কুট্টিৰাজন মোৰ মৰমৰ মামা।

কুট্টিৰাজন ভাল মানুহ নহবও পাৰে।

ভালপোবা মানুহবোৰ যে ভাল হ'বই তেনেকুৱা কোনোধৰণৰ কথা নাই।

ওহঁই, মোৰ কুটিমামা মোৰ আটাইতকৈ মৰমৰ মামা, মোৰ স্পেণ্ডিয়েল মামাটো বেয়া হ'বই নোৱাৰে। শোভনাই নিজকে বুজাইছিল।

শোভনাই অপেক্ষা কৰি আছিল সুধিবলৈ কুটিৰাজনে কিয় এড্ৰেছ ভুল কৰিলে? কিয় তাইলৈ চিঠি লিখিবলৈ সময় নাই বুলি কৈছিল?

উত্তৰ দিবলৈ কুটিৰাজন মৰমৰ মামা হৈ অহা নাছিল। ১৫ ছেপ্টেম্বৰৰ ৰাতিপুৱাৰ শেৱালি ফুলবোৰৰ লগতে শোভনা আৰু ৰীণাই বকুলফুল অলপো বুটলি থৈছিল।

ৰীণাই কৈছিল— বকুল ফুল ডুইংকমত থলে ধুনীয়া গোন্ধায়।

কুটিমামাই ভাল পাব, গুৱাহাটীৰ পৰা আহি।

শেৱালি আৰু বকুলফুলৰ গোন্ধ ল'বলৈ কুটিৰাজন অহা নাছিল।

১৫ ছেপ্টেম্বৰ।

সোমবাৰ।

সন্ধিয়া ছটা বাজিছিল তেতিয়া। পঢ়া টেবুলত বহি পাঠ আঁওৰাই থকা শোভনাই পিছফালে কাৰোবাৰ মাত শুনি চাই দেখিছিল কুটিৰাজন।

হাতত এডাল এচাৰিৰে এইটো কুটিৰাজনক দুৰ্গা পূজাৰ দেৱী দুৰ্গাৰ প্ৰতিমাৰ ওচৰৰ মহিষাসুৰৰ দৰে লাগিছিল।

ৰঙা চকুৰ, অবিন্যস্ত চুলিৰ, কুটিৰাজন অসুৰ।

লোকৰ চিঠি চাবলৈ কোনে শিকালে?

ইমান ফুৰলীয়া ছোৱালী হাৰামজাদি।

পঢ়া চকীখনৰ পৰা কাগত ধৰি তুলি আনি কুটিৰাজনে কোবাবলৈ ধৰিছিল শোভনাক। কুটিৰাজনৰ হাতৰ বাহৰ এচাৰিডাল এটা সময়ত ভাঙি গৈছিল। শোভনাৰ চিঞৰত, শোভনাৰ কান্দোনত বাৰাণ্ডাত উল গোঠাত ব্যস্ত মাকে আহি ধাপ মাৰি লৈছিল এচাৰিডাল।

কুটি তাইক নামাৰিবি। তাই মোৰ ছোৱালী। কিহৰ বাবে মাৰিছ? তোৰ হাতৰ আখৰকেইটা তাই চিনি পালে আৰু জ্বলোঙাৰ মেকুৰী ওলাই পৰিল, সেইবাবে?

লাজ নাই তোৰ, ভুল শোভনাৰ নহয় কুটি ভুল তোৰ স্বভাৱৰ হৈছে।

শোভা, সঁচা কথীয়া, তাই জেদীও। খণ্ডেৰে তই তাইক একেলৈ কৰিব নোৱাৰ। তাই সঁচাবোৰ আঙুত ধৰণেৰে দেখা পায়। তই নিজকে চম্ভাল।

কুটিৰাজনৰ চকু কেইটা আঙঠাৰ দৰে জ্বলিছিল।

চকিদাৰনীক হেৰাব লগা হ'ব বাবে, খণ্ডত নে ধৰা পৰাৰ লাজত সেয়া বুজিবলৈ টান হৈছিল শোভনাৰ।

মাকক অস্বাক কৰি কুটিৰাজনে মাকলৈ হাত এখন উঠাই ৰৈ গৈছিল।

চান্দি মোৰ বদনাম গোৱাৰ আগতেই ধ্বংস কৰি দিম তই তক। ভিক্ষাৰী! আমাৰ মাটিতে থাকি আমাকেই দাদাগিৰি? শুনি ল', তইত যাবি ইয়াৰ পৰা, মই নহয় আৰু শুন চকিদাৰ ইয়াতে থাকিব।

ওলাই গৈছিল খঙত কুটিৰাজন।

কান্দি থকা শোভনাক ঢকা এটা দি মাকে উপায়হীন ধৰণেৰে ক'বলৈ আৰম্ভ কৰিছিল।

তোৰ কাৰণেই মোৰ চৰ বিপদ। কি হ'লহেঁতেন বাক তই চিঠিখন নেদেখাইলে? কুলক্ষী।

..... গোটেই নিশাটো চিন্তাই জুৰুলা কৰি দিছিল শোভনাক। মাকে মানা কৰিছে কাৰণে পাপাটিকো ক'ব নোৱাৰে কথাবোৰ।

কিয় হয় এনেকুৱা? সঁচা কথা ক'লে কিয় বেয়া হয়? কুটিমামাই কিই ইংঘৰ বেয়া পাই গ'ল মোক?

কুটিমামাৰ ১১ বছৰৰ মৰমবোৰ একেদিনাই শেষ হৈ যাবনে?

..... সৰু সৰু কথাবোৰত লাগি থাকিলে জীৱনটো অসুখী হৈ যায়। জীৱন বহল নদীৰ দৰে হ'ব লাগে। বহল সীমাহীন সাগৰৰ দৰে, সৰু সৰু ঠেক চিন্তাবোৰ টোৰ বুৰবুৰণিৰ দৰে আহিলেও, মাৰ যাব লাগে বুৰবুৰণিৰ দৰে। কোনো ঠাই নাই সৰু সৰু ঠেক চিন্তাবোৰৰ জীৱনত। নিজক বুজাই ল'লে শোভনাই— খঙতেই ছাগৈ মায়ে মোক গালি পাৰিলে। মায়ে দেউতাৰ ওচৰতো লাজ পাইছে ছাগৈ। কিমান যে কুটিমামাৰ প্ৰশংসা কৰি থাকে।

গোটেই নিশা শোভনাৰ মাক শোৱা নাছিল। বেজাৰত চিন্তাত খঙত তেওঁৰ চকুৰ পৰা ধাৰাধাৰে পানী ওলাইছিল। বহুত বছৰৰ পিছত কান্দিছিল মানুহগৰাকীয়ে।

পানীবিলাকৰ লগে লগে বাগৰিছিল স্মৃতিৰ সঁফুৰাবোৰ—

পুৰণি বাকচৰপৰা উলিয়াই মাজে মাজে ন-কইনাৰ সাজঘোৰ চাই মনত পেলোৱাৰ দৰে, নিশাৰ আন্ধাৰৰ আঁৰ লৈ, মানুহগৰাকীয়ে মেলি দিছিল স্মৃতিৰ দুৱাৰ—

..... স্মৃতিৰ ভিৰত দো খাই গৈছিল সৰল মানুহগৰাকীৰ হৃদয়। ভাবিছিল এবাৰ হাতত সাৰে ভৰিত সাৰে যাব নেকি মৰমৰ হাৰকিউলিচজনৰ ওচৰলৈ। বুকুত মূৰ থৈ ক'ব নেকি আজি কি হ'ল জানেনে?

ওহৌ, — ঘৰ- ঘৰ-ঘৰ-ঘৰ—

সিটো কোঠাত নাকৰ প্ৰচণ্ড শব্দই মানুহগৰাকীৰ এই হেঁপাহটোক শুৱাই ৰাখিলে— হেঁপাহটোৱে যেন মানুহগৰাকীৰ বুকুৰ মাজত শব্দ কৰি শুই থাকিলে—

ঘৰ-ঘৰ-ঘৰ-ঘৰ-ঘৰ—

দেহ আৰু হৃদয় একাকৰ কৰি মাজে মাজে উৰ্দ্ধমুকনি দিয়া হেঁপাহবোৰৰ, বাসনাবোৰৰ কোঠালিবোৰ এবাঘৰৰ দৰে হৈছেগৈ, এলাই হৈছেগৈ—

হৃদয়ৰ বহঘৰা!

হেঁপাহৰ বহঘৰা!

এক ধৰণৰ নীড় ভঙা পক্ষীৰ বেদনাৰ লগতে সমানে সমানে আগবাঢ়িছে জেদ আৰু ৰং নামৰ দুটা শব্দ—দুয়ো বুকুখনত হাণ্টাৰৰ বুটজোতাৰ দৰে শব্দ কৰি অহা যোৱা কৰি আছে—

লেফট - ৰাইট - লেফট।

লেফট - ৰাইট - লেফট।

কেতিয়াবা মনৰ সমস্ত আবেগ জোকাৰি থিয় হ'বলৈ মন যায় নগ্নকৈ, আদিম ভোকাভুৰ নাৰীৰ দৰে। তেওঁৰ ভিতৰত শুই থকা ঈভজনীক শুবাই থওঁতে থওঁতে কৰ্কশ হৈ গৈছে মানুহগৰাকীৰ কোকিল কণ্ঠ।

সাপৰ দৰে ক'লা কিছকিছিয়া চুলিৰ মানুহগৰাকীৰ নিশাবোৰত শুই থকা ঈভজনীৰ অভিমান হয় এনে সময়বোৰত।

পুৰুষৰ শ্ৰেমৰ জুইকুৰা ধানখেৰৰ জুইৰ দৰে; তুঁহৰ জুই নাৰীৰ শ্ৰেম আৰু বাসনা। উমি উমি জ্বলি থাকে। কিয় ৰাইজক ভাল পালে, মানুহজনীৰ প্ৰতি ভালপোৱাবোৰ কমি যাব লাগে কিয়? এই প্ৰশ্নটোকে বাৰে বাৰে কৰি আছে মানুহগৰাকীয়ে।

বাৰে বাৰে একেই প্ৰশ্ন।

উত্তৰ নোহোৱা প্ৰশ্ন।

কঠোৰ বাস্তৱৰ দাস হৈয়ো, গীতা ভাগৱতৰ দাস হৈয়ো, সাৰপাই আছে নিৰ্জু মানুহগৰাকীৰ মাজৰ ঈভজনী। খুউব বেছিকৈয়ে—।

সেই গকলপুৰৰ সন্ধিয়াবোৰৰ দৰে কেতিয়াবা জ্বলিবনে হৃদয়ৰ চাকি?

বিছনাত চাটি ফুটি শোভনাৰ মাকৰ শৰীৰ।

বেদনাত দক্ষ মাকৰ শৰীৰ। আৰু —

অসহায় শান্ত মাকৰ মন।

খঙাল, অসন্তুষ্টীশোভনাৰ মাক —

কোনোটোৰে কোনোটোৰ লগত মিল নাই।

অলপ বেছিকৈ মৰম আৰু শ্ৰেমে কিন্তু নিৰ্জু সৰল মানুহজনীক নিৰ্জু কৰিয়েই ৰাখিলেহেঁতেন।

পৰিস্থিতিয়ে সলনি কৰা 'হমছেপিয়েল'।

শ্ৰেমে সলনি কৰিব পৰা পৰিস্থিতি।.....

ৰাতিপুৱাৰ কোমল ৰ'দজাকত শোভনাৰ মাকৰ বাবে বৈ থাকিবনে বাক শ্ৰেমৰ 'হিচাপ নথকা প্ৰতিশ্ৰুতি' এয়াই ভাবিছিল। ইয়াৰে সপোনত জীয়াই আছিল শোভনাৰ মাক।—

□□□ কুটুৰাজনৰ এছাৰিৰ বনবাননি এসপ্তাহৰ পাছৰ এটা সন্ধিয়া! টাউনৰ শান্ত এটা সন্ধিয়া।

শৰৎ কালৰ নিয়ৰে বুবাই ৰখা আমেজময় এটা সন্ধিয়া আছিল সেই সন্ধ্যাটো— পৃথিৱীখনকে মমতা আৰু দয়াৰে বুবাই ৰাখিব খোজা দুটা সঁচাকঠিয়া প্ৰাণীৰ এটা প্ৰাণীয়ে কোনোবা গাঁৱত চাগে ৰাইজৰ মাজত ৰাইজৰ উন্নয়নৰ বাবে ব্যস্ত হৈ আছিল অথবা কৈ আছিল অন্তৰেবে উপলব্ধি কৰা কিছু শব্দ :-

'ৰাইজ, তৃণমূলৰপৰা আমাৰ গাঁথনি, বহি নাথাকিব। মোৰ দৰত ৰাতিপুৱা তিনিটাতে উঠি মই গছপুলি, শাকপুলি বোঁও, কামেই ধৰ্ম। গীতাত কৈছে, 'কৰ্মই ধৰ্ম' ৰাইজ—।

হয়তো কোনোবা মহিলাই তেখেতৰ ভৰি দুটাত ধৰি কৈছে, কান্দিছে। উজ্জ্বল কৰক ছাৰ। চৰকাৰে গাঁৱৰ ৰাইজৰ বাবে সহায় দিছে, দৰ্ৰাস্তখন এনেদৰে দিবি।

ছাৰ, মোৰ পেঙ্গনটো ? (যেন জেপতহে লৈ ফুৰিছে ছাৰে)

অ' হ'ব। — নিজৰ জেপৰ টকা পইছা খৰছ কৰি, যাৰ এই মানুহজনে মানুহলোকৰ আৰ্জিবোৰ লৈ—

জীৱনৰ কঠিন পৰীক্ষাত আশাহত হয় শোভনাৰ মাকো, স্কুলত চৰকাৰী খনেৰে ঘৰত টিনপাট লগাই 'ভিকছ স্কুল' কৰি ৰখা 'হেডমাষ্টাৰ'ক ৰঙা চকু দেখুৱাই লৈ। সং, সাহসী মহিলা এগৰাকীয়েই, শোভনাৰ মাক।

□□ শৰতৰ ধুনীয়া এই নিশাটোত, ৰাজক কোলাতলৈ পটি আছিল শোভনা। কণও বহি আছিল পঢ়া টেবুলত। হঠাতে এখন গাড়ী ৰোৱাৰ শব্দ হৈছিল।

ধুমুহাৰ দৰে সোমাই আহিছিল শোভনাৰ আইতাক। কদমত্ কদমত্। ঘোঁৰা নথকা ৰাণী আইতাক, হিটলাৰ আইতাক।

হেইল হিটলাৰ।

হেইল হিটলাৰ!!

..... ভিক্ষাৰী জোঁৱাইক ভাল বুলি বহিবলৈ দিলো, এতিয়া বোলে গোটেই পথাৰখন সি দখল কৰিছে, ফিচাৰি খুলিছে গোটেইখনত, মোৰ আৰু সন্তান নাই? চাওঁ ক'ত গ'ল গোজেই গজালি মোৰ তেজপিয়া জোঁৱাই—

অবাক নেৱে বজ্জ পৰা মানুহৰ দৰে মুখেৰে একো ক'ব নোৱাৰা হৈ যোৱা মাকক চাদৰখনত আঁজুৰি আইতাকে সম্মুখা সম্মুখিকৈ থিয় হৈছিল জীয়েকৰ—

ভিক্ষাৰী গাঁৱলীয়াবোৰৰ লগত ঘূৰি ফুৰা, তোৰ মানুহটো ক'ত? ভয়ত লুকাই আছে নেকি মোক দেখি? ক'ত সি? শুন, তাক কৈ দিবি, এইখন টাউন। তাৰ গন্ধলপুৰ নহয়। কেৱল ঘৰটো পাবি থাকিবলৈ, নহ'লে পইছা সৰহ আছে যদি যাগে ক'বালৈ।

: বেয়া নালাগিল তোৰ জোঁৱাইক তেনেকৈ ক'বলৈ! অজলা মানুহটোৰ অনিচ্ছা সত্ত্বেও মই লৈ আহিছিলো। কুটি, কুটিয়ে কৰা এই বড়মুহ মই বুজিছো, সি চকিত্ৰহীন।—

: খবৰদাৰ, মোৰ ল'ৰা নহয়, তোৰ গিৰিয়েৰেহে, চকিদাৰৰ মৈলীয়েকক পুহি ৰাখিছিল নিজৰ স্বার্থত। তাৰ স্বার্থতে মাটি সোপা হস্তগত কৰিব বুজিছিল। ভাগ্যে পহিলা বেলাতে গম পালো। — আইতাকে হুকাৰি উঠিছিল।

হেইল হিটলাৰ।

হেইল হিটলাৰ।

কাৰো কথা শুনাৰ অভ্যাস তেওঁৰ নাছিলেই, হাতত দা এখন লৈ থিয় হৈছিল পিলিকা মামা। শোভনাৰ দেৱৰাজন।

তাকো অসুৰ এটা যেনেই লাগিছিল। ঠিক হিব্ৰুশিপুৰ দৰে। মাকৰ নিচেই কাষতে বৈ সি চোচৰাই নিছিল মাকক— আধা খন্দা পুখুৰীটোৰ কাষৰপৰা বাঁহৰ জেওৰাবোৰ আঁতৰাই, ঘৰটোৰ কেউকাষে গাৰ জোৰেৰে পুতি দেৱৰাজনে সকলোৰে শুনাকে কৈছিল—

ঐ, বাৰ্গিং! শুন! এই জেওৰাৰ ইপাৰৰ বেজিৰ আগৰ মাটিৰ টুকুৰা এটাও তইভৰ নহয়—

এই ঘৰটোৰ বাহিৰে ক'তো হাত নলগাবি।

চকুলোৰে বাট নেদেখা হৈছিল মাকে। থক্ থক্ কৈ কৰিছিল শোভনা, কল। সাৰ পাই গৈছিল ৰাজ। বীণাই শোভনাৰ হাত এখনত খামোচ মাৰি ধৰিছিল।

দূৰৈৰ মানুহবোৰে বাটত থমকি বৈ ঘৰৰ ওচৰলৈ আহি জানিবলৈ বিচাৰিছিল— কি হৈছে? লাহে লাহে গালি গালাজবোৰ কমি আহিছিল। আইতাক, দেবৰাজন, কুটুৰাজন আটাইবোৰ ওলাই গৈছিল পৰবৰ দৰে শাৰী পাতি। জিৰণি ল'বলৈ কুটুৰাজনৰ ঘৰটোত।

হাতত ঘুৰাই থকা কপৰ বিচনীখনেৰে জীয়েকৰ পিঠিত খোচ এটা মাৰি শোভনাৰ আইতাকে ছংকাৰি উঠিছিল।

এ বেটি! মই যোৱা নাই! তোৰ গিৰিয়েৰ আহিলে আকৌ আহিম। তাক মই চাই লম। — মাকে কৰুণ চকুৰে চাই আছিল আইতাকলৈ।

শোভনাৰ আইতাক— মাকৰ মাক—

উহ মাক নে শাখিনী। —

চুপ। — পূৰ্ণহতিয়া চৰ এটা সোধাই দিছিল আইতাকে শোভনাৰ মাকক।

ৰাজক কোলাত লৈ বীণা, শোভনা, কণে পৰ্দাৰ ফাঁকেৰে লক্ষ্য কৰি আছিল মানুহবোৰ ওলাই যোৱা

মানুহনে কচাই?

নে ৰামায়ণৰ কৈকেয়ী?

নে মহাভাৰতৰ কৌৰৱ?

শোভনাৰ হাতৰ মুঠিটো টান হৈ গৈছিল। নিজৰ মাকক কোনোবাই অপমান কৰিব? তাকো নিজৰ আইতাকে? সপোনতো ভবা নাছিল তাই।

কি হৈছে, ইমান চিঞৰ-বাখৰ কিয়? হাতত বজাৰৰ মোনা এটা লৈ থতমত খাইছিল শোভনাৰ দেউতাক।

ড্ৰাইংৰুম পাৰ হৈ বাৰান্দা আৰু ওখোৰা মোখোৰা চোতাল (নতুনকৈ বন্ধা পুখুৰীৰপৰা বন্দা আলতীয়া মাটিৰ চপৰাবোৰ সমান হোৱাই নাছিল, ধুমুচ দি খুলি থকাৰ পাছতো।)

শৰতৰ পূৰ্ণিমাৰ পোহৰত স্পষ্টকৈ দেখিছিল মানুহজন।

মাছৰ ফিচাৰিৰ বাবে খালি থকা পুখুৰীটোৰ কাষৰ জেওৰাবোৰ ক'ত গ'ল?

এয়া দেখোন কাৰাগাৰৰ দৰে ঘৰটো? কেৱল ওখ ঘৰটো সামৰি এইবোৰ জেওৰা কেউকাৰে, —ভিতৰলৈ সোমাই গৈছিল তেওঁ, মানুহজনীৰ সেন্দূৰৰ ফোটটো দেখোন আধা মোচা আৰু ইহঁত ক'ত, কল, ৰাজ, শোভনা? আকৌ বাহিৰলৈ ওলাই আহিছিল মানুহজন।

কিয় হঠাৎ জেওৰাবোৰ ঘৰৰ কাষলৈ আহিছিল? কিয় নতুনকৈ বান্ধি থকা পুখুৰীটোৰ কাষৰ বন্দা মাটিবোৰেৰে পুখুৰীটো আধা পুতি পেলোৱা হৈছে।

এটা দিনতে ইমান পৰিৱৰ্তন?

কিয়? কিয়?

উহ! মূৰটো দেখোন ঘুৰাইছে, উপাহ ল'ব পৰা নাই দেখোন, বুকুখন—উ—হ—হ—

বাগৰি পৰিছিল এটা সেউজীয়া পাহাৰ, ওখোৰা মোখোৰা মাটিখিনিত !
 বাগৰি পৰিছিল যেন ধুমুহাত কেতিয়াও নপৰা ! মজবুত এজোপা গছ ! !
 হাউলী গৈছিল আইত গছ ।

ছয় ফুট ওখ মানুহজন সৰু বাজটোৰ দৰে বাগৰি গৈছিল ওখোৰা মোখোৰা মাটিৰ
 দলিচপৰাবোৰত—

ঢ—ম—হ— !!

মানুহ এজন পৰিছিল নে এটা সপোন খহিছিল ? মানুহ এজন পৰাৰ শব্দ নে বন্দুকৰ গুলিৰ
 শব্দ আছিল ?

হৃদয়হীন মানুহৰ স্বার্থপৰতাৰ গুলি ।

চাইলেলাৰ লগোৱা স্বার্থপৰতাৰ গুলি ।

..... দৌৰি আহিছিল শোভনাৰ মাক । আউলী বাউলী সাপৰ দৰে চুলিবোৰে, বেকাকৈ
 মোহাৰি যোৱা সেন্দূৰৰ ফোটটোৰে । বাহুৰপৰা পৰি যোৱা অবিন্যস্ত আঁচল, মানুহগৰাকীক
 কাৰ দৰে লাগিছিল ? কিহৰ দৰে লাগিছিল ? সেয়া সঠিককৈ হয়তো হ'ব পাৰিলেহেঁতেন—
 আঁউসীৰ আন্ধাৰে বা চন্দ্ৰক গ্ৰাস কৰি পেলোৱা পৃথিৱীয়ে । চন্দ্ৰগ্ৰহণৰ পৃথিৱীয়ে ।

মানুহজন তেতিয়াও পৰি আছিল । দৌৰি আহিছিল ৰূপ, শোভনা । বাজক লৈ বীণা চুক
 এটাত থিয় হৈ আছিল । চোঁচৰাই চোঁচৰাই লৈ গৈছিল তেওঁক ভিতৰৰ বিছনালৈ । মানুহজনৰ
 সবল বাহুটোত ওখোৰা মোখোৰা মাটিবোৰৰ ঘঁহনি থাই শব্দ কৰিছিল— থ—ৰ—ৰ । মানুহজনৰ
 মাৰি ছালবোৰ ছিগি বৈ অহা তেজৰ বিৰিঙণিবোৰ চাদৰেৰে মোহাৰি মোহাৰি মাকে চিঞৰি
 চিঞৰি অধৈৰ্য হৈ দেউতাকৰ মূৰটো লৰাই দি কৈ আছিল—

হেৰি, উঠক । উঠক, কি হ'ল আপোনাৰ ?

নাথাকো ইয়াত আমি, শুচি যাম । ভাড়াঘৰত থাকিম, গাঁৱলৈ যামগৈ— মাত্ৰ উঠক
 আপুনি, আপুনি নাথাকিলে ল'ৰা-ছোৱালী কেইটাৰে মই কেনেকৈ জীয়াই থাকিম ?

কেনেকৈ ?

ভক্ত হৈ গৈছিল সময়, দক্ষ যজ্ঞতো এনেকুৱাই হৈছিল বাক পাৰ্বতীৰ— !

এনেকুৱাই হৈছিল নেকি পঞ্চগাপ্তবৰ ?

এনেকুৱাই হৈছিল নেকি দ্রৌপদীৰ ?

দ্রৌপদীৰ বস্ত্ৰ হৰণৰ দিনাও চাগে, এনেকৈয়ে বিলাপ কৰিছিল দ্রৌপদীয়ে—

'কৃষ্ণ ! কৃষ্ণ ! কৃষ্ণই যোগান ধৰিছিল আবৰণৰ, দ্রৌপদীক ।'

কৃষ্ণ কৃষ্ণ কৃষ্ণ—

মুক্তিত নিস্পৃহ যিটো

সেহি ভকতক নমো

বসময়—বসময়

মাগোহো ভকতি

ভগবানৰ ওপৰত আৰি থোৱা ফটোখন ঢুকি পাবলৈকে শোভনাক বীণাই ওখ টুল এখন আনি দিছিল, তাৰে ওপৰত কষ্টকৈ থিয় হৈছিল কণ আৰু শোভনা দুয়োটা, ৰাজক কোলাৰ একাষে লৈ বীণাও কঁপি কঁপি আছিল—

সৰুৰেপৰা সলসলিয়াকৈ গাই থকা প্ৰাৰ্থনাটো সিহঁতে গাব পৰা নাছিল। গাৰ কঁপনি, চকুপানী, শৰতত গাৰ ঘাম মিলি পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ দুৰ্ভগীয়া প্ৰাণী যেন দেখা গৈছিল আটাইকেইটাকে। সিহঁতক মৰুভূমিত পানী বিচাৰি ঘূৰি ফুৰা উট পক্ষী যেন লাগিছিল। ভগবানক মাতিবলৈ বিচাৰি সিহঁতে ভাষা বিচাৰি পোৱা নাছিল—

মুক্তিত- নিষ্পৃহ- যিটো

বসময়- মাগোহো ভকতি—

‘ভগবান— আমাৰ পাপাক টোপনিৰ পৰা উঠাই দিয়া ভগবান। আমাৰ পাপাক ভাল কৰি দিয়া।

ভগবান?

ভগবান! কৃষ্ণ!

শুনিছিলনে ভগবানে?

কিন্তু অইন এগৰাকীয়ে শুনিছিল।

হিটলাৰ আছিল তেওঁ— নাইবা, যন্ত্ৰনাই অন্ধ কৰা অগভীৰ এগৰাকী হৃদয়হীনা নাৰী, শোভনা আৰু কণক সোঁহাতেৰে খাপ মাৰি নমাই আনিছিল টুলৰ পৰা কুট্ৰিৰাজনে—
নামি আহ; ভগবানক সেৱা কৰি দেখুৱাব নালাগে, নামি আহ।

বাপেৰৰ চৰ ফন্দী।

ভাও ধৰিছে। ভাও ধৰিছে।

কশমানি ৰূপে হাতৰ মুঠিতো টান কৰি আছিল আইতাকলৈ। মগজুৰ বজ্জে বজ্জে তাৰ এটা শব্দ শিপাই গৈছিল, সেই সময়ত- যা— কি—যা—

ব্ৰচলিৰ কিফটো এতিয়া কাক দিব পাৰিব সি? ঋন্তত তাৰ চকুকেইটাও ৰঙা পৰিবলৈ ধৰিছিল—

শোভনা কঁপি আছিল।

যেন বতাহত কপি কপি আছে কুমলীয়া এখন কলৰ পাত। যেন ধুমুহাত হাউলী আছে বিৰিগাৰ গছবোৰ। যেন স্বচ্ছ পানীত কঁপি আছে তাইৰ প্ৰতিবিম্ব। টোপা টোপে চকুপানী পৰি থাকিল তাইৰ চকুৰপৰা। তাইৰ মগজুৰ বজ্জে বজ্জে পাকঘুকী খাই থাকিল শব্দকেইটা—

— বাপেৰৰ চৰ ফন্দী।

— সি আত্মসাৎ কৰিব বুজিছিল আমাৰ মাটি।

দেউতাকৰ ওচৰলৈ যাবলৈ তাই ভয় খালে; কিজানিবা চকু নেমেলে কেতিয়াও।

তেতিয়া কি হ’ব?

আৰু মা? মা ক’ত গ’ল?—

দৌৰি দৌৰি তাই ভিতৰৰপৰা বাৰান্দা, তাৰপাছত চোতাললৈ ওলাই গ’ল, পিৰালিৰ এটা

এটা চুকত মাকে কান্দি আছে। মাকৰ সাপৰ দৰে ক'লা চুলিখিনি তাইৰ সাপৰ ফণাৰ দৰে লাগিল, চুলেই যেন শব্দ কৰি ফোঁচ ফোঁচাই উঠিব...

কি সেইটো?— চোতালৰ ওখোৰা মোখোৰা আলতিয়া মাটিবোৰত, পূৰ্ণিমাৰ জোনৰ পোহৰত স্পষ্টকৈ তাই দেখিলে কিবা এটা পৰি আছে,

কি সেইটো? ক'লাকৈ?

ওচৰলৈ গৈ কঁপা কঁপা হাতেৰে তুলি ল'লে তাই ক'লা ৰঙৰ সেই বস্তুটো।

দেউতাকৰ মোটা ফ্ৰেমৰ সেই ছশমাযোৰ।

আইনা দুয়োখন মাজতে ফাটি গৈছে।

যেনেকৈ ফাটি গৈছে তেওঁৰ বুকুৰ কোনোবা এটা টুকুৰা।

দেউতাৰ মোটা ফ্ৰেমৰ ভঙা ছশমাযোৰ—

ছশমাযোৰ হাতত লৈ, বুকুত সোমাই লৈ শোভনাই অস্বস্ত স্বৰত কৈ উঠিল—

ছবি পাপা! ছবি পাপা!

মাক কমা কৰি দিয়ক।

আইতাকো।

টিপলু হ'তকো, কুটুৰাজন, আইতাকো?

দৌৰি ভিতৰলৈ গৈ এইবাৰ শোভনাই বিছনাত শুই থকা দেউতাকৰ ভৰি দুটা চুমা খাই খাই কান্দি থাকিল।

মাক তেতিয়াও পিৰালিতে বহি আছিল।

পঢ়া টেবুলত বহি থকা ৰূপৰ গাত লাহেকৈ হাত দি শোভনাই ক'লে—

ৰূপ, প্ৰতিজ্ঞা কৰ, আজিৰ পৰা আমি আৰু ভালকৈ পঢ়িম, আমি ডাঙৰ মানুহ হ'ম। আজিৰ পৰা আমাৰ কোনো নিজৰ মানুহ নাই, পাপাক ইমান কষ্ট দিয়া, মাক ইমান কষ্ট দিয়া মানুহবোৰ আমাৰ আপোন হ'বই নোৱাৰে।

বুজি পাইছনে ভই! আমাৰ আৰু কোনো নাই- কোনো নাই আমাৰ-।

বুকু ভঙা শব্দ যদি বাহিৰত শুনা পোৱা গ'লহেঁতেন, তেনেহ'লে শব্দবোৰ চাণে ভীষণ হ'লহেঁতেন! কাণ ভাল মৰা শব্দ!

EtTu, Kutirajan! প্ৰথমবাৰৰ বাবে তাইৰ মুখৰপৰা ওলাই গ'ল।

The last Supper ত যীশুৰ এনেকৈয়ে আগবঢ়াই দিছিলনেকি বিশ্বস্ত বন্ধুৰে বিশ্বাসঘাতকতাৰ টোপোলা— ভৰিৰ তলৰপৰা, হাতৰ ফাকেদি, বুকুৰ গহুৰৰপৰা এটা শব্দ চিৰদিনৰ বাবে ওলাই গ'ল শোভনাৰ।

Faith

বিশ্বাস।

Don't trust Anybody ! নিজকো বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰি!

যা ৰূপ, মাক ভিতৰলৈ লৈ আহগৈ, মায়ে তোৰ কথা শুনিব। — প্ৰথমবাৰৰ বাবে বাধ্য ৰূপে একে দৌৰে মাকৰ ওচৰত থিয় হ'ল মাকৰ হাতখন ধৰি সি মাকক ভিতৰলৈ লৈ আহিল।

শোভনাই মাকক এগিলাছ পানী খাবলৈ দিলে। এইবাৰ একাষে কশ আৰু আনকাষে শোভনাক বুকুৰ মাজত সুমুৱাই কান্দি উঠিল, মাকে—। কান্দি কান্দি মাকে বিৰবিৰাই গ'ল—

আপোনাৰ কথা নুশুনি, ভাইৰ হাতত ধৰি আহিলো। এয়া হ'ল আজি। মাক নহয়, শাখিনী! ভাই নহয় শত্ৰু,

জনম, জনমৰ শত্ৰু আই ঐ!—

কান্দি কান্দি মাক বহি পৰিল—

খট-খট-খট—দুৱাৰত কোনোবাই টুকুৰিয়ালে—ৰীণাই গৈ দুৱাৰখন মেলি দিলে।

ডাক্তৰ?

কোনে মাতিলে? হাজৰিকা আংকল!

ক'ত? দেউতাৰ বোলে মুচা গৈছে!— চাওঁ।

হাজৰিকা ডাক্তৰে পৰীক্ষা কৰি গ'ল দেউতাকক,—

শ্ৰেছাৰ হাই!

হাট এটাক! ক'ৰবাত দুখ পাইছে!!!

শোভনাই কান্দি থকা মাকৰ চকুলৈ এবাৰ চালে।

নাই। নাই পোৱা। হঠাৎ বাহিৰৰ পৰা অহাৰ পাছতে পৰি গ'ল। — মিছাকৈ ক'লে তাই! কিয় ক'লে? কাৰণ তাই বুজি নাপালে। কেনেকৈ আৰম্ভ কৰিব তাই, অসুৰৰ দৰে মানুহ কিছুমান আহি অজলা দেউতাকক ধৰাশায়ী কৰি গুছি গ'ল। কেনেকৈ তাই বুজাই ক'ব— ক'ত, ক'ত সিহঁতে দুখ পাইছে। কেনেকৈ তাই ক'ব যে দৰাচলতে সিহঁতৰো এক্সকৰ হাট এটাক হৈছে। কেনেকৈ বুজাই ক'ব তাই, কিমান হেপাহেৰে দেউতাকে মাছ পুহিবলৈ খন্দা পুখুৰীটো আজি মাটি হৈ গ'ল—

কেনেকৈ বুজাই ক'ব আজি যেন তাই ভালপোৱা মানুহৰ মৃতদেহে দাহ কৰিবলৈ লৈছে—

গোটাইখন যেন শ্মশানৰ দৰে গোন্ধাইছে।

শ্মশানৰ মানুহ পোৰা গোন্ধ।

মাজনী, দেউতাৰ এয়া প্ৰথমটো হাট এটাক হৈছে ভালকে চাবা, মনত বেছিকৈ দুখ পালে, বা কিবা চকু খালে আকৌ হ'ব এয়া — হাজৰিকা ডাক্তৰ গ'লগৈ।

ৰীণাৰ কোলাত ৰাজ টোপনি গ'ল।

কশ মাকৰ ওচৰত থিয় হৈ থাকিল — খুটা এটাৰ দৰে। এখন হাতেৰে সি মাকক ধৰি থাকিল।

চকু মেলিলে দেউতাকে। ইতিমধ্যেই মুৰ্ছা যোৱা দেউতাকৰ মূৰত পানী ঢালি ঢালিথকাৰ বাবে বিছনাখন প্ৰায় ভিত্তিয়েই গৈছিল।

টাবেলেৰে মুখখন মোহৰি দি শোভনাই পানী এচামুচ আগবঢ়াই দিলে দেউতাকৰ মুখলৈ।

পাপাটি। পাপাটি। একো চিন্তা নকৰিব! মই আছো নহয়।— ঘৰৰ গৃহস্থীৰ দৰে শোভনাই কৈ উঠিল।

পাপাটি? ভাত অলপ বনাওনে?

ওহো — দেউতাকে মূৰ জোকাবিলে—

কালিলৈ ছায়েল আছে, — হাক-ইয়াবলি পৰীক্ষাৰ কথা হঠাৎ মনত পৰিল শোভনাৰ—
মাকক ধৰি আনি বিছনাত শুবাই দিলে কল আৰু শোভনাই।

কল, ভাত খাবি? — তাই সুখিলে।

ওহো, মই শুই যাওঁ। — ভাগৰুৱা পথিকৰ দৰে মাকৰ ওচৰতে সি ওহু-ল'লে। শুই
থকা ৰাজক সাৰটি মাকে এইবাৰ আকৌ উচুপি উঠিল—

বীণা, বাহিৰৰ সজাৰু চাই আহ। — শোভনাই বীণাক আদেশৰ সুৰত ক'লে।

সুৰুখন ঠাণ্ডা পানীৰে ধুই তাই পঢ়া টেবুলত বহিল।

কি পঢ়িব তাই?

কি লিখিব তাই চায়েলত।

বগা বহীৰ পাত এটুকুৰা কালি তাই মনুহৰ পাকস্থলীৰ ছবি এটা আকিলে — কৰবেৰে
মোহাবি দিলে আকৌ ছবিটো— মোহাবি দিলে তাই এটা অধ্যায় মনৰপৰা— অকলমানি শোভনা।
জয়পুৰৰ অট্টালিকাৰ শোভনা। কুট্টিৰাজনৰ শোভনা। টিপুলু মাহীৰ শোভনা। পাৰ হৈ গ'ল
তাইৰ স্মৃতিয়েদি—

কুট্টিৰাজনৰ বাটলুগুটিয়া আখৰবোৰ—

ৰাজকুমাৰী শোভনা।

মনত পৰি গ'ল তাইৰ—

বাৰটা নে তেৰটা বছৰৰ গধুৰ স্মৃতি।

তাইৰ সোণালী শৈশৱৰ স্মৃতি—

ফৰেইন মামাৰ টেপটোত যে তাইৰ কান্দোন ৰেকৰ্ড কৰি শুনিছিল সকলোৱে।

শুন, শোভনাই কান্দিছে।

শোভনাই হাঁহিলে, শোভনাই কান্দিলে যদি সোণ সৰিছিল— আজি কিয় এনে হ'ল?

লাহে লাহে উঠি আহিল তাই চকীৰপৰা শব্দ নকৰাকৈ। বাকচটোৰপৰা তাই উলিয়াই
আনিলে কুট্টিৰাজনে দিয়া কাপোৰবোৰ— আটাইবোৰ কাপোৰ।

নালাগে তহিক এনেকুৱা মৰম। যিবোৰ মৰম মুহূৰ্ততে কৰুঁৰ দৰে উৰি গ'ল। যিবোৰ মৰমে
মাক-কেউজকক কষ্ট দিয়ে। নালাগে সেইবোৰ স্নেহ, বুকুখন আকৌ এবাৰ বিবাই গ'ল তাইৰ।

কণে হয়তো পাহৰি যাব মনত ৰখা বয়স তাৰ হোৱা নাই। শোভনাই নাপাহৰে। মনত
থকাৰেই বয়স সেইটো। কবিতা, শ্ৰেয় আৰু হাঁহিৰে আৰম্ভ কৰিব খোজা সপোনটোৰ মৃত্যু
দেখি শোভনা যেন মুৰ্ছা বাব। নিজকে সুখিলে তাই, পাৰিবনে?

পাৰিবনে তাই আলাসৰ লাড়ু শোভনাক হত্যা কৰি পেলাব? পাৰিবই লাগিব। মনে নিবিচৰা
বহুত কাম জীৱনত কৰিব লগা হয়। কেৱল হৃদয়ৰ তাড়নাত। আত্মসন্মানৰ তাড়নাত, আৰু
আত্মগৌৰৱৰ তাড়নাত—

পাৰ হৈ গ'ল আহত সময়বোৰ।

আচৰিত! শৈশৱৰ যিবোৰ সোণালী দিনৰ বাবে নিজকে পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ শক্তিশালী

আৰু সৌভাগ্যবতী যেন লাগিছিল, সেইবোৰ দিনৰ বাবে শোভনাৰ পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ দুৰ্ভাগীয়া শ্ৰাণী যেনেই লাগিল।

জীৱনত যিকোনো ঘটনাই ঘটি যাব পাৰে-বহীৰ মাজৰপৰা উলিয়াই আনিলে তাই হালধীয়া বৰণৰ ডায়েৰীখন। লিখি গ'ল তাই,

জীৱনৰ ২য় অধ্যায়ত শোভনাৰ অনুভৱ.....

(১) মানুহ কাকো বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰি।

(২) মানুহ, একেবাৰে নিজৰ মানুহো স্বার্থপৰ হ'ব পাৰে।

(৩) ভৱিষ্যতে নিজৰ বাবে, নিজৰকৈ কৰিব লাগিব- যি কৰো।

(৪) সম্পত্তি নিজৰ ন'হলে একেবাৰে মিছা।

(৫) মানুহক ভাল কৰিলেই যে মানুহে বুজিব, সেয়াও মিছা।

(৬) ভগৱানে ভাল মানুহৰ কথা নুশুনিবও পাৰে।

(৭) আমাৰ আৰু কোনো নাই।

(৮) মা-দেউতাৰ সুখৰ বাবে মই আজিৰপৰা চৰম ত্যাগ কৰিবলৈও প্রস্তুত।

(৯) মই পঢ়িব লাগিব, বেছি ভালকৈ, মা-দেউতাৰ সপোনবোৰ দিঠক কৰিবলৈ আৰু যিকোনো ঘটনাৰ বাবে নিজকে প্রস্তুত ৰাখি লাগিব।

(১০) “Good bye my childhood” “My Golden Childhood” Bye—বঙা চিয়াহীৰে তাই লিখি দিছিল ডাঙৰকৈ— Bye Bye Bye Bye—

টিং টং— টিং টঙ— টিং টঙ

শোভনাৰ অনুভূতিৰ ঘণ্টাৰ শব্দ সেয়া।

সৰুতে ট্ৰেইনৰ খিৰিকিয়েদি মুখ উলিয়াই আইতাকৰ ঘৰলৈ যাওঁতে মাকে হাতত ধৰি কৈছিল- টা টা দিয়া মা পাপাটিক-

সৌহাৰতখন ঘূৰাই ঘূৰাই তাই কৈছিল— টা টা পাপাটি। এইবাৰ তাই টা টা কৰিছে- তাইৰ জীৱন ভৰাই ৰখা সোণালী শৈশৱৰ তাইৰ গাৰ মঙহৰ টুকুৰাবোৰক।

জীৱনৰ সকলোবিলাক পাঠ কিতাপত নাথাকে। কিছুমান পাঠ, জীৱনৰ কঠিন সত্যবোৰত লুকাভাকু কৰি থাকে। সেই মুহূৰ্তৰ সত্যবোৰত। সেই সত্যবোৰ ভাল লগা নহ'বও পাৰে। হৃদয় চিৰাচিৰ কৰি দিব পৰা খবৰো হ'ব পাৰে, ঘটনা হ'ব পাৰে সেইবোৰ। সেই সত্যবোৰেই বাঢ়িবলৈ শিকায় মানুহক, যুঁজ দিবলৈ শিকায়।

এইখন যুঁজ দুজন মানুহৰ যুঁজ নহয়। এইখন যুঁজ নিৰ্দোষিতা বনাম স্বার্থপৰতাৰ যুঁজ।

ক'ত বহি আছে মই ? যিখন চালিৰ ভলত বহি আছে সেইখন চালি মোৰ নহয়। মোৰ মাৰ নহয়— পাপাৰ নহয়। কাৰো অনুগ্ৰহৰ সম্পত্তি মোক নালাগে।

পলাই যাবলৈ মন গ'ল শোভনাৰ ঘৰৰপৰা।

আলাউদ্দিনৰ চাকিৰপৰা বুজি ল'বলৈ মন গ'ল তাইৰ মুঠিয়ে মুঠিয়ে পইছা—

আজ্ঞা,

মোক বহুত ব-হুত পইছা দিয়া।

চহৰৰ ভাল ঠাই এডোখৰত ঘৰ মাটি কিনি মই পৰিয়ালটোক ৰাজ সুখত ৰাখিম,
 দিয়া আত্মা, মোক পইছা—
 বহুত পইছা—

পঢ়া টেবুলতে শোভনা টোপনি গ'ল। শোভনাৰ গালখনত চকুপানীৰ দাগবোৰ শুকাই
 গ'ল।

তাচ পাতৰ সৌধৰ দৰে ভাগি গ'ল তাইৰ বিশ্বাসৰ সৌধটো।

বয়সেই আছিল সেইটো! ঠুনুকা হিয়াৰ ঠুনুকা বয়স।

শোভনাৰ অভিধানত বিশ্বাস-মৰম এইবোৰৰ অৰ্থবোৰ বেলেগ হ'ল।

পিছদিনাৰ ৰাতিপুৱাটো আছিল এটা উৰুকা ৰাতিপুৱা।

সূৰ্যটো তাইৰ বাবে নিস্তাপ আছিল।

ৰাতিপুৱা উঠিয়েই তাই দেখিছিল ৰাতিটোৰ ভিতৰতে তাইৰ ঘৰৰ সন্মুখত এখন বাঁহৰ
 ডাঙৰ চকোৱা। কুটুৰাজনে ৰাতিটোৰ ভিতৰতে দিয়া সম্পৰ্কৰ বেৰ আছিল সেইখন। ডাঙৰ
 উকা দেৱাল আছিল সেইখন।

সেই প্ৰেম

শোভনা উচুপি উঠিল। ইতিমধ্যে আকাশে সাৰ পাইছিল। অভিনায়ে আকোৱালি ধৰিলে শোভনাক।—

তাৰ পাছত?

শোভনাই যন্ত্ৰবৎ চকুপানীৰিনি মোহাৰি ক'লে।

তাৰ পাছত বহুত কিবা কিবি ঘটনাৰ আৰম্ভণি। একো ভাল নোহোৱা ঘটনাৰ আৰম্ভণি—
আমাৰ ঘৰ আৰু অহিতাহঁতৰ ঘৰলৈ বন্ধা সুঁতিটো মৰা সুঁতি হ'ল।— মিউনিচিপেলিটিয়ে গুণাই গুণাই ঘৰ ভঙা নটিচ পঠালে 'This is not your house, Vacant the house' নটিচবোৰ দেখি কান্দোনত, ভয়ত, খঙত হিতাহিত জ্ঞান হেৰোৱা মাক দেউতাই সান্তনা দি থাকিল।

বহুত কিবাকিবিবোৰ হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিলে। হিচাপ নিকাচ আৰম্ভ হ'ল মা আৰু দেউতাৰ জীৱনৰ। পোৱাৰ। নোপোৱাৰ।।

ৰাতিপুৱা শুই উঠি মোক কোলাত লোৱা বুলি ক'লে মায়ে ভেকাহি মৰা হ'ল—

এতিয়া কেচুৱা নহয় তই।

কণ, মই আৰু ৰাজ—।

ৰাজে বুজিয়েই নাপালে পৰিয়ালৰ বংশ, মৰম কি— কণৰ শৈশৱৰ স্মৃতিত সাঙোৰ খাই নাছিল, এৰাসুঁতিৰ মৰম। কিন্তু মই? শোভনাজনী!

ভিতৰি ভিতৰি ফোপোলা হৈ গ'ল মোৰ ৰাঢ়েটোকা ঘৰ।

মৰীচিকা হৈ গ'ল ৰাজকুমাৰীৰ শৈশৱ।

মই ডাঙৰ হ'লো, গাভৰু হ'লো। আইনাত নিজকে আৱিষ্কাৰ কৰি শিয়ৰি উঠিলো। মোৰ বুকুৰ বিশেষ অংশ দুটা ফুলি উঠিছে— বুকুত দুপাহ পদুম ফুল ফুলিছে।

সূৰ্যৰ ভিন্নবঙৰ কিৰণবোৰৰ দৰে নিজৰ নিজৰ দিশ বিচাৰি ঢাপলি মেলিলে, -

ভগৱানক বিচাৰি ঢাপলি মেলিলে মোৰ মা, শ্ৰান্ত দুৰীয়া মানুহবোৰক সুখ বিলাবলৈ ঢাপলি মেলিলে পাপাটি, কিশোৰ ৰূপে ঢাপলি মেলিলে জীৱনৰ বিস্ময়বোৰ বিচাৰি। অক্ষমানি ৰাজটো বন্দী হৈ ৰ'ল মোৰ মাজত সিও লাহে লাহে ডাঙৰ হ'ল। তিনিচকীয়া চাইকেল চলাব পৰা হ'ল। তাৰ শৈশৱ কিন্তু মোৰদৰে সোণালী নাছিল, তথাপি নতুনকৈ গাভৰু হোৱা ৰীণা আৰু মই, দুয়োজনীয়ে এতিয়া বহি বহি কথা পাতিব পৰা হ'লো অনৰ্গল— 'কেনেকুৱা হ'ব বাক আমাৰ দৰা? বিয়াৰ ধাৰণাটোও স্পষ্ট হ'ল এইবাৰ।

ষ্টুডেন্ট লিডাৰ মই!

মেথাবী ছাত্রী মই।

চৰতে ভাল মই।

অভিভাৱকে বেৰি ঘেৰি মাক সোধা হ'ল— কেনেকৈ সন্তান ইমান বাধ্য হয়, ইমান মেথাবী হয়। মায়েও গৰ্বত ক'ব পৰা হ'ল—

সকলে পৰা তাই এনেকুৱা, বাধ্য কিতাপৰ বন্ধু। কিন্তু ওঁহো— মায়ে উমান নাপালে—

অবাধ্য মন এটা আৰু খঙে আবৰি ধৰিছিল ভিতৰি মোক। একধৰণৰ ইনছিকিউৰিটিয়ে জুৰুলা কৰিলে মোক। মা-দেউতাৰ তুংগত থকা খঙাবোৰে, হীৰাঁকাৰ কৰিলে হৃদয়।

জীৱনৰ যুদ্ধবোৰত জয়ী হোৱাৰ জেদটো বাঢ়ি যোৱাৰ দৰে নিজৰ কথা কাৰোৰক উজাৰি কোৱাৰ বাসনা এটাই হৃদয় দখল কৰি থাকিল।

এটা নতুন ভোক আৰম্ভ হ'ল

সঁচা বন্ধুৰ লগত মনৰ কথা কোৱাৰ ভোক।

এটা সপোন আৰম্ভ হ'ল—

নিজাবৰীয়া সপোন—

পাপাটিৰ প্ৰতিটো সন্ধিয়াৰ শুকান ৰুক্ষ মুখখনি দেখি মোৰ প্ৰশ্নৰ বোজাবোৰ দিবলৈ মন নগ'ল, জাপ মাৰি পাপাটিৰ কোলাত উঠিবলৈ মনো নোযোৱা হ'ল।

মাৰ সাংঘাতিক ৰুঢ় ব্যৱহাৰত নতুনকৈ অধিক ঘৃণাৰ সৃষ্টি হ'ল। নিজৰ প্ৰশ্নবোৰ বাঢ়ি গ'ল—উত্তৰ বিচাৰি মই এইবাৰ গীতাৰ্থন তুলি ল'লো—

“সমোহহং সৰ্বভূতেসু ন মে দ্বেষ্যোহস্তি নশ্ৰিয়,

য়ে ভগন্তি তু মাং ভক্ত্যা ময়িতে তেষু চাপ্যহম”.....

“হেঁপাহ, কঠোৰ সংকল্প, একশ্ৰকাৰ কোনেও ধ্বংস কৰিব নোৱাৰে, ইয়াক যোগৰ দ্বাৰা স্থায়ী কৰিব পাৰি, যিয়ে মনক, জীৱনক, ইন্দ্ৰিয়ক সুখ দিয়ে—”

ঘণ্টা ঘণ্টা ধৰি যোগীৰ দৰে ধ্যান কৰিবলৈ ধৰিলো। ধ্যান কি নজনাকৈ। প্ৰশ্নবোৰৰ আকাৰ বাঢ়িবলৈ ধৰিলে— বহুবোৰ প্ৰশ্ন।—

ভগৱানক প্ৰাৰ্থনা কৰোঁতে অকণমান ঘৰুৱা শান্তিবাবে আঠুকাঢ়িৰ লগা হ'ল—

ভগৱান, নিজৰ এটা ঘৰ দিয়া।

ভগৱান মা-পাপাক শান্তি দিয়া।

ৰুশক জ্ঞান দিয়া।

আৰু ৰাজক ডাঙৰ কৰি দিয়া।

ভিতৰৰ অহংকাৰবোৰ নিজৰ ভিতৰতেই বুকুৰাণিৰ দৰে মাৰ গ'ল—

যি বিচাৰো তাকেই পাওঁ ধৰণৰ অহংকাৰবোৰ ধূলিৰ লগত মিহলি হোৱা মোৰ শৈশৱবোৰ,—

মামাইতৰ, মামীহঁতৰ মৰমবোৰ আঁতৰাই থওতে কষ্ট বেছি হ'ল—। দিনে ৰাতিয়ে কিতাপ, কিতাপ আৰু কিতাপ। চিন্তাই বুৰাই ৰখা হ'ল জীৱন— পঢ়ি পেলালো ডেল কাৰ্পেণীৰ ‘হাও টু ষ্টপ ৱৰি এণ্ড বি হেণী’ আইনাত নিজকে চাই চাই, মইজনীক ভাল পাই পেলালো। বুকুৰ পদুম কেইপাহ ফুলাৰ দৰে বুকুৰ ভিতৰত এটা বাসনাও ফুলিবলৈ ল'লে। পৃথিৱীৰ সমস্ত গাভৰু

ছোৱালীৰ বাসনাবোৰৰ লগত একাকৰ কৰি জন্ম লোৱা বাসনা।

মোৰ সপোনৰ ৰাজকুমাৰ।

মোৰ সপোনৰ ৰাজকুমাৰ বন্ধু।

মোৰ ঢোকা দি যোৱা উৰলি যোৱা ঘৰটোৰ খালি হৈ থকা কোনোবা এটা কোঠালৈ মোৰ জীৱনৰ শ্ৰেণী আহিল, প্ৰথম শ্ৰেণী আছিল সেয়া।

সৰ্বনাশী শ্ৰেণী।

দুৰ্বল মানুহ কিছুমানৰ আয়ুস টিলিকিতে উৰাই লৈ যাবপৰা ধৰণৰ ভয়ংকৰ প্ৰেমিকৰ ভয়ংকৰ শ্ৰেণী—

জয়প্ৰকাশ, অমৃত আৰু ফেণ্টম আহিছিল কিতাপৰ পৰা মৌলৈ। সপোনত—

সেই শ্ৰেণীৰ দস্তাবেজ ভবিষ্যতৰ বাবে সাঁচি থ'বলৈ।

□ □ “সপোনত কঢ়িয়াও সপোনৰ সংজ্ঞা,

বালিচাহিত নিজৰ মুখ,

মানুহে কঢ়িয়াই সপোন,

নে সপোনে কঢ়িয়াই মানুহৰ বোজ।”

কদমত্ কদমত্ কদমত্—

সকৰেপৰা কেতিয়াবা কেতিয়াবা ৰাতি দেখাৰ দৰে, সেই সপোনটোৱে শোভনাক হেচুকি জগাই দিলে— সেই পুৰণি সপোনটো।

এখন বহল পথাৰত এটা ঘোঁৰাৰ পিঠিত শোভনা,

মেলা চুলিৰে শোভনাই ঘোঁৰা দৌৰাই আছে—

কদমত্ কদমত্ কদমত্—পূৰ্বজন্ম বুলি কিবা থাকে নেকি ? জন্মৰ আগৰ জীৱন আৰু লাইফ আফটাৰ ডেথ— মৃত্যুৰ পাছত জীৱন ? এই সদায় দেখা সপোনটোৱে শোভনাক সদায়েই ভবাই তোলে। কিয় দেখা পায় নিজকে ঘোঁৰাৰ পিঠিত ?

স্বপ্নফল— মাকৰ ছিক্ৰেট ডেৰাজৰপৰা উদ্ধাৰ কৰা কিতাপখন তাই পঢ়ি পেলালে—

‘মঞ্জল অমঞ্জল’ —

সপোনত দেখা সপোনত দেখা সপোনবোৰ বাক সপোনেই, কিন্তু দিনত শুই শুই টোপনি নোঘোৱাকৈ দেখা সপোনবোৰ ? যিবোৰ সপোনে মকছুমিৰ মাজৰ মৰীচিকাৰ দৰে নিজকে জীয়াই তোলে, যিবোৰ সপোনে খেৰ কুটা এডাল নথকা জীৱনটোলৈ শান্তিৰ ৰ'দ কাঁচলি ওপচাই দিয়ে— সেই সপোনবোৰ।

কাণ উনাই, ৰাতি এঘাৰটা বজাত ৰেডিঅ’ পকাই পকাই নেপাল চেণ্টাৰত শুনা বিজ্ঞাপনবোৰৰ দৰে যেন তায়ো পৃথিৱীৰ দুখত জৰ্জৰিত মানুহবোৰৰ বাবে এটা বিজ্ঞাপন দি দিব,

আপুনি দুখত পৰিছে নেকি ?

আপোনাৰ চিন্তা বেছি হৈছে নেকি ?

আপোনাৰ ভৰিৰ তলৰ পৰা, পৃথিৱীখন হেৰাই গৈছে যেন লাগিছে বেকি ?

উপায় আছে: চিন্তাৰ পৰা নিবৃত্তি;

সপোন দেখক।

সপোন দেখক—ৰঙা, নীলা, হালধীয়া, সুমথিৰা, সপোনবোৰে আপোনাক লৈ যাব সুখৰ পৃথিৱীলৈ, আৰু সপোনৰ পিছে পিছে দৌৰি থাকক, পূজাৰ মেলাত পেঁপা বজাই থকা ফেৰিবালাৰ পিছে পিছে মন্ত্ৰমুগ্ধৰ দৰে দৌৰা সৰু ল'ৰা-ছোৱালীৰ দৰে নাইবা বাজীকৰৰ পাছে পাছে পেপাৰ শব্দত ফণা ল'ৰাই নৃত্য কৰি থকা বিবাস্ত সাপবোৰৰ দৰে—

নাচি থাকক সপোনৰ পিছে পিছে—

মাক দেউতাকৰ শোভনাক ডাঙৰ মানুহ হোৱাৰ দেখা সপোনটোৰ আটাইখিনি শোভনাৰ দেহৰ কোনোবাখিনিত 'টটি' কৰাৰ দৰেই, ছালৰ লগত মিলি থকাকে মোহাৰি পেলাব নোৱাৰা সপোন। সেয়াটো হয়েই,— কিন্তু লাইপুলি বঢ়াৰ দৰে— শোভনাৰ নিজৰ হৃদয়ৰ সপোনটোওটো শিপাই গৈছে, সেয়াও হয়।

নিজকে সুধিলে শোভনাই।

কি লাগিব তোক জীৱনত ?

Success ! অলবৎ— পঢ়াও,

আৰু সন্মান ! অলবৎ —।

আৰু কোনেও নুশুনাকৈ লাহে লাহে অনুচ্চ সুৰত তাই ক'লে—

প্ৰেম ! খাটি নিৰ্ভেজাল প্ৰেম।

হেমবৰুৱাৰ 'কিউপিড চাইকি'ৰ প্ৰেম।

আজ্ঞাৰ ৰাতি, চুমাৰে উপচাই পেলোৱা প্ৰেম,— এই ধুনীয়া সাকৰা পদুম ফুল দুপাহ নিয়ৰৰ দৰে সিন্ত কৰা প্ৰেম। খাটি সোণৰ প্ৰেম। মৰম আভজা !

আভজা প্ৰেম !

এই ফেণ্টমৰ মৰম পোৱাৰ সপোনটো যে পোৱাৰ চাবি কাঠি কেৱল ভগৱানৰ হাতত।

কৃতকাৰ্যতাৰ সপোনটোৰ পাছে পাছে তাই কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰি আছে; কৰি থাকিব। কিন্তু এই আভগা মৰমৰ সপোনটোৰ পাছে পাছে কিমান দূৰৈলৈকে দৌৰি থাকিব লাগিব তাই নাজানে। একেবাবেই নাজানে। এই দুয়োটা সপোনৰ জোখটোও সৰুকালৰ খেলবোৰৰ দৰে

ই—মা—ন—

ইমান ইমান পানী।

গংগা ৰাণী

ইমান ইমান বোকা

চাহাব দাদা—

বেজি সীও সীও, নিসিৰা, নিসিৰা

তাঁত বাওঁ বাওঁ, নাবাবা, নাবাবা।—

কোন সোমাব ইমান ভিতৰলৈকে। যেনিবা মনটো এটা মন্দিৰ। তাতে ভগৱানৰ থাপনাৰ দৰে মনটোত সপোনৰ থাপনা”

ভগৱানক কোনেওতো দেখা নাই। অথচ বিশ্বাস কৰে। সপোনটো পূৰ হ'বনে নাজানো, কিন্তু বিশ্বাস কৰো- সদায় কৰাৰ দৰে—

ৰাতি দেখা সপোনৰ 'বোঁৰা চেকুৰাই থকা ৰাজকুমাৰীজনী'ৰ বাবে তাইৰ অহংকাৰ, গৰ্ব, অভিমানবোৰ মৰিমুৰ কৰি দিবলৈ, তাইৰ চকুপানীবোৰ মোহাৰি দিবলৈ, তাইৰ দুখবোৰ বুজি পাবলৈ, তাইৰ ডাঙৰ মানুহহোৱাৰ সপোনটো আৰু আওৰাই দিবলৈ, তাইৰ কলডিলিয়া শৰীৰটো মৰমেৰে ওপচাই দিবলৈ- কোনোবা আহিব।

ৰাজকুমাৰ হ'ব তেওঁ। বোঁৰা চেকুৰাই আহিব ৰাজকুমাৰ—কবিতাৰ শব্দৰে কপছৰা বুকুখনিত ওৰাই দি ৰাজকুমাৰে অভিমানী, খঙাল, মৰম আকলুৱা ৰাজকুমাৰীক ক'ব—

ৰাজকুমাৰী, শোভনা মোৰ। উঠা বেলি হ'ল,
উঠা বেলি হ'ল!!

অশোকৰ পৃথিৱীৰ প্ৰাণী

ছক্ৰেটিছে প্লেটোক মাৰিবৰ আগতে মাতি আনি ক'লে-

ক্ৰিটোক এটা কুকুৰা ধৰি দিবলৈ থাকি গ'ল

মই হেমলক পান কৰাৰ আগতে ক'লো, দি দিৱা।

হেমলক বাতি খাই ছক্ৰেটিছ শুই গ'ল। মানে মৰি গ'ল। ছক্ৰেটিছৰ দন্দুৰী স্ত্ৰীগৰাকীয়ে হিয়া ধাকুৰি কান্দি থাকিল বাহিৰত। সকলোৱে শুনাকৈ।

মানুহটোৱে, এই জখলাটোৱে, গাহৰিৰ দৰে এপাল ল'ৰা-ছোৱালী দি গ'ল। ইহঁতক কি খুৱাম মই ? বজাৰে বজাৰে হলৌ মোনা লৈ নকবলগীয়া কথা কোৱাৰ বাবে মানুহটোক হেমলক খুৱাই মাৰি পেলালে। সিহঁতে. চোৱা বাটকুৰা, মোৰ কি হ'ব এতিয়া, তোমালোকৰ বাবে মোক পাহৰি যোৱা মানুহটো এতিয়া মৰি গ'ল। বুজি বুজিও নুবুজি থাকিলো মানুহজনৰ সৰল হৃদয়। মানুহৰ বাবেই তেওঁ সম্যাসী হৈছিল।—

কোন ভুল আছিল ?

কোন শুদ্ধ আছিল ?

কোনেও নাজানে !

০০০ সমাজৰ বাবে বেছিকৈ ভবা মানুহবোৰ হয়েই নেকি এনেকুৱা ? সম্যাসী, বেপৰোৱা, কেতিয়াবা ৰুঢ়, কেতিয়াবা শিশুৰ দৰে কোমল।

আৰু স্ত্ৰীবোৰ ?

জেন্টিপৰ দৰে হয় তেতিয়া ? ৰুঢ় ! অশান্তিময়।

সমাজে, মানুহে তেওঁলোকক চিহ্নিত কৰে দন্দুৰী তিৰোতা বুলি। দৰাচলতে কিন্তু পৰিস্থিতিয়ে জুৰুলা কৰা তেনেধৰণৰ জেন্টিপবোৰ, সৰলচিহ্নীয়া মহিলাই হয়।

আৰ্কিমিডিছৰ বিজ্ঞানৰ 'ইউৰেকা, ইউৰেকা' বুলি উদ্ধাৰ কৰা থিয়ৰিবোৰৰ দৰে, সুখৰ জীৱনত কেৱল সুখৰ প্ৰতিবিন্দু বিচাৰি পোৱাৰ থিয়ৰিবোৰ দৰকাৰ হয়।

জীৱনত হাঁহিৰ পাছে পাছে দৌৰি থকাৰ থিয়ৰিবোৰ শান্তিৰ থিয়ৰিবোৰ বিচাৰিয়েইতো বুদ্ধই যশোধৰা আৰু ৰাছলক এৰি গুছি গৈছিল ধ্যান কৰিবলৈ। যশোধৰাইতো বিলাপ কৰা নাছিল, কিয় এৰি গুচি গ'লা বুলি।

মানুহৰ সেৱাৰ বাবে নিৰন্তৰ সাধনাত ব্ৰতী দেশপ্ৰেমীবোৰৰ বাবে যশোধৰাৰ প্ৰয়োজন। জেন্টিপৰ নহয়। লাভ-লোকচান বিচাৰি নোচোৱা যশোধৰাৰ। আৰু 'সঁচাকৈয়ে ভাল পোৱাটোও ইমান সহজসাধ্য নহয়—। শোভনাৰ দেউতাকৰ ত্যাগবোৰত, হাঁহিবোৰত হাজাৰ হাজাৰ নিজৰ দেশৰ মানুহৰ সপোনবোৰ সোমাই আছে।

ইমান সহজ নহয় এইখন যুদ্ধ— এটা ছিষ্টেমৰ, কেৰোণ লগা ছিষ্টেমৰ। এটা ছিষ্টেমৰ বিপক্ষে বাৰে বাৰে অকলে থিয় হোৱা।

ইমান সহজে নহয়, জোৰকৈ হাঁহিবলৈ শিকাটো।

০০০ ধুমুহাৰ পিছৰ এটা ঠাণ্ডাকালিৰ ৰাতিপুৱা— শোভনাৰ দেউতাক বহি আছিল। গাত এখন এড়ি চাদৰ লৈ। চকুত গোটেই ৰাতি টোপনি খতি কৰাৰ চিন স্পষ্ট, মুখত এটা শিশুসুলভ হাঁহিটি যেন “ভাৰত জিকিছে ক্ৰিকেট খেলত”।

আউট—

ৰাগ আউট ইংলেণ্ড।

ৰেডিঅ'ত ভাহি আহিছে, বাতৰি পঢ়োতাৰ স্পষ্ট কণ্ঠস্বৰ,—

এয়া বাতৰি কৈছে লিলি দাস মালিকে,

ৰায়বেবেলীত ৰাজনাৰায়ণ বিপুল সংখ্যক ভোটত জয়ী হ'ল - পৰাজিত ইন্দিৰা গান্ধী আৰু—

হওঁক। একনায়কত্ববাদৰ ওৰ পৰিব,—

মুখখন আকৌ হাঁহিৰে ভৰি পৰিল শোভনাৰ দেউতাকৰ—

দেশক ভালপোৱাৰ তালিমটো, ব্ৰিটিছৰ বিৰুদ্ধে যুঁজা যুঁজখনত শিকি ল'লে এই মানুহবোৰে—

হেম বৰুৱাই, গোলাপ বৰুৱাই আৰু খগেন বৰুৱাৰ দৰে নেতাবোৰে—

এই মানুহবিলাকৰ সপোনত, শোভনাৰ দেউতাকৰ সপোনবোৰৰ দৰে নিচাগ্ৰস্ত মানুহৰ দৰে এটা হৈ লাগি থাকে। এটাই সপোন, মানুহৰ কল্যাণৰ সপোন! চিন্তা নাই, ঘৰ উৰলি গৈছে, চিন্তা নাই। সমাজত ঘৰ-গাড়ীৰ প্ৰতিযোগিতা হৈছে। মানুহবোৰে— ধন পাইছে।

ৰাতিপুৱা ৰাতিপুৱা নিজ হাতেৰে সাৰ পানী দি ডাঙৰ কৰা গছপুলিবোৰত, জীৱজন্তুক দিয়া মৰমবোৰত, এই মানুহজনে কঢ়িয়াই ফুৰিছে শ্ৰেমৰ সংজ্ঞা—

নিৰ্ভেজাল মানুহৰ নিৰ্ভেজাল মৰম। যি মৰমৰ চোক যদি কোনোবাই পাইছে পাহৰিব নোৱাৰে।

নিৰ্ভেজাল বস্তু পাইছেই বা কিমান মানুহবোৰে?

নিজৰ পেটতোৰ বাবে চিন্তা নকৰে মানুহজনে, কেবল লোকৰ পেটবোৰৰ চিন্তা।

ঘৰৰ হাঁহবোৰৰ চিন্তা, ধন লাগে সিহঁতক, পতান নাখায়, গাঁৱৰপৰা সিহঁতৰ বাবে ধান অনা হয়, বেলেগকৈ—

ঘৰৰ গৰুবোৰৰ চিন্তা। সিহঁতক সিজাই দিব লাগে তুই, শাক-পাচলি, ঠাণ্ডাকালিৰ বাবে চোলা সী দিব লাগে,— পৰিষ্কাৰ কৰি থব লাগে গোহালি—।

ঘৰৰ মেকুৰীবোৰৰ বাবে চিন্তা, কুকুৰবোৰৰ বাবে চিন্তা।

ঘৰলৈ অহা লক্ষ্মণ নামৰ বিজ্ঞাৱালাটোৰ চিন্তা— তাৰ পৰিয়ালটো, পৃথিৱীৰ সমস্ত মানুহৰ দুখবোৰ পাৰিলে যেন দুহাতেৰে সাৰাটি থব,—

ইমান বহল হৃদয়ৰ ছাঁত থাকি কোনো মানুহেই নিৰ্ণয় হ'বলৈ শিকিব নোৱাৰে— স্বাৰ্থপৰ হ'বলৈ শিকিব নোৱাৰে— ভেজাল হ'বলৈ শিকিব নোৱাৰে।—

শোভনাই নোৱাৰে, শোভনাৰ মাকে নোৱাৰে, ৰুণে নোৱাৰে, ৰাজেও নোৱাৰে।

০০০ হওক তেওঁ, একনায়কত্ববাদৰ ওৰ পৰিব— ঘৰলৈ শুবি পৰুৱাৰ দৰে আহি থকা ৰাজনৈতিক নেতাবোৰৰ বাবে খনে পতি চাহ আৰু খোৱাবস্তুৰ যোগান ধৰিছিল মাকে।

এতিয়া পিছে বিধানসভাৰ বাবে এই সমষ্টিৰপৰা তই উঠিবি নেকি?— সোলামুখৰ বয়সে গৰকি যোৱা কৃষ্ণকান্ত নামৰ মানুহজনে সুধিছিল।

নাজানো, নিজৰ কথা ভবা নাই। তথাপি এইবাৰ যুদ্ধ ৰাইজে নিবিচাৰে আৰু ৰাজনীতিত নোসোমোওঁ, কলমৰ লগতেই সন্ধি কৰিম— আৰু এই যে আহোম বেণ্ট, কলিতা বেণ্ট, এইবোৰ কৰিছে— এইবোৰ ভুল হৈছে— ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি হ'বলৈ যাওঁতে কোনো ধৰ্ম বা কাষ্টৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰা ধৰণৰ কথাই উঠিব নোৱাৰে। কিন্তু কথা হৈছে সঁচা কথাবোৰ মানুহে নকয়।

ভয়ত মানুহে সঁচা কথাবোৰ নকয়। নিজৰ স্বাৰ্থপৰ সপোনবোৰ ভঙাৰ ভয়ত মানুহে চেপিচেপি নিজক কাপুকবলৈ পৰিণত কৰে।

এই ভয়বোৰৰপৰা মই মুক্ত। মই যীশু নহয়, মই বুদ্ধও নহয়, মই মহাত্মাৰ দেশৰ এজন সক সমাজবাদী শিষ্য— মানুহে বেয়া পালেই বুলি সঁচা কথাবোৰ নোকোৱাকৈ মই নাথাকো। — আৰু চাব আকৌ আহিব সুৰঙাইদি কংগ্ৰেছ। এইবাৰ গোজ পুতি বহিব।

নিজৰ ভুলবোৰ নুশোধালে গোজ পুতি বহিব কংগ্ৰেছ। আদৰ্শ ধৰি থকাতো টান কাম বক্তৃতা দিয়াটো সহজ কাম। দৃষ্টান্ত হোৱাটো টান কাম। টোতে খৰলুটি মৰা সহজ কাম। সোঁতৰ বিপৰীতে সঁচাকৈ কোৱা টানকাম—

কথাবোৰ কৈ কৈ, শোভনাৰ দেউতাকে বিদায় দিছিল এজন এজনকৈ মানুহবোৰক—।

মানুহবোৰ যোৱাৰ পিছত বাৰান্দাত থকা কাঠৰ চকীখনত বহি দেউতাকে লিখিছিল মফচলিয়া সংবাদবোৰ।

০০০ শোভনাই মনে মনে গতি কৰি আছিল পঢ়া টেবুলৰ পৰা। কিয় আজি এণ্ট্ৰি দেৱী হৈছে জেণ্টিপৰ? (জেণ্টিপ তাই মাকক দিয়া নাম)

Entry Delayed জেণ্টিপে চৰিয়াৰ সমস্ত পানী ছক্ৰেটিছৰ মূৰৰ ওপৰত ঢালি দি কৈছিল 'সন্যাসী'

ছক্ৰেটিছে কৈছিল— ধুমুহা গাজনিৰ পাছত বৰষুণ আহেই।

ক'ত? Monsoon Delayed

"Fasten your seat Belt" জীৱনত প্ৰথম বাৰৰ বাবে এৰোপ্লেনত উঠা কাহিনীটো শোভনাৰ মনত পৰি গ'ল। ৰাজ তেতিয়া মাকৰ পেটত।

০০০ এই মূৰ খোৱাটো...

"Yes! Entry of the Gentip" শোভনাই পঢ়া টেবুলত গতি কৰিলে Entry of Gentip— Yes, Yes.

মাকে বকি গ'ল দেউতাকক উদ্দেশ্যি।

হোঃ কলম চলি থাকিব। কলম! মানুহ! কি কৰিলে ৰাইজে তোমাক, মুৰত থলে নে নেতা বনালে। মোৰ মাষ্টৰগীৰ পইছাকেইটা নোহোৱা হ'লে, পানীত হাঁহ নচৰা হ'লহেতেন মোৰ ল'ৰা ছোৱালী কেইটাৰ। সংসাৰ ধৰ্ম কেবল ময়েই পালন কৰিব লাগে? নিজৰ মন-কাণ নাই, চকু-কাণ নাই? ঘৰটো বনাব নালাগে? ভোলানাথ! ভোলানাথ! ভাবিছিলো, এম এ (M.A.) টো কে কৰিম! ক'তা সেয়াও নাই, দিনতো গেবাৰী খটাকৈ স্কুল - কেবল স্কুল।

কলমটো সামৰি এইবাৰ দেউতাকে চিঞৰি উঠিল।

এই চুপথাক, খালি কেপকেপাই থাক কিয়?

কি কৰিব? কি কৰিব?

চুপ থাক। এইবাৰে কলম সামৰি দেউতাকে মাকৰ ফালে চোঁচা ল'লে।

মাকে এধাপ আগুৱাই চিঞৰি উঠিল।

মোৰ গাত হাত দিব? দিয়ক। সেইটোৱেইতো বাকী আছে, দিয়ক হাত।— খঙতে মাকে দেউতাকৰ পিন্ধি থকা গেঞ্জীটো চিৰিচিৰকৈ ফালি পেলালে। দেউতাকে জোঁট পোঁট খাই সোঁহাতখনেৰে মাৰি দিলে এটা প্ৰকাণ্ড চৰ। শোভনাই গণ্ডগোল শুনি উঠি আহিল পঢ়াৰ পৰা। মাক দেউতাকৰ মাজত থিয় হৈ তাই ক'লে।

পাপা, কি কৰিছে? মাক হাত নিদিব। যাওঁক ইয়াৰ পৰা আৰু তই? -মাকলৈ স্পষ্টকৈ চাই তাই ক'লে।

তই, তই অশান্তিৰ মূল! অশান্তিয়ে আমুবা নাই তোক, গালি নাপাৰিলে নহয় তোৰ? দেখা নাই পাপাই লিবি আছে আৰু মই, ৰূণে পঢ়ি আছে।

আৰু মই? লিখা পঢ়াবোৰ সামৰি তহঁতৰ আলপৈচান ধৰা বান্দী? ঘৰ সাৰিম, ঘৰ মচিম, ভাত বনাম, স্কুলত পঢ়াম, বান্দী মই, বান্দী মই? হোঃ ছোৱালী তুলিছে। লাট চাহাবৰ জী তাই। একো কাম নকৰে ঘৰৰ, খালি কিতাপ সোপাতে বাপেকৰ দৰে সোমাই থাকে। চাম নহয় কি ফলাব তাই? চাম নহয় কি তৰাব তাই!

এইবাৰ ৰূণ উঠি আহিল পঢ়া টেবুলৰ পৰা, কিতাপবোৰ জাপি জাপি ভোৰভোৰাই গ'ল সি—

মা ঠিক। মায়ে ঠিকেই কৈছে, কলমডালেৰে একো নহ'ব। পইছা লাগে, পইছা লাগে জীয়াই থাকিবলৈ— পাপাৰ গাঁৱৰ পৰি থকা মাটিবোৰত যদি ভাল বিজনেছ কৰিলেহেঁতেন। জমি গ'লহেঁতেন দুনীয়া। আৰে! ধানৰ বিজনেছ কৰি আমি দহখন গাড়ী দৌৰাব পাৰিলেহেঁতেন। পঢ়িলে কি হ'ব? পঢ়া চঢ়াত মই বেছি নাই। কিতাপবোৰ সামৰি ৰূণে বকি থকা মাকক দুহাতেৰে তুলি ল'লে।

মা ডাৰ্লিং খঙ নকৰিবা। লাভ নাই। দিয়াচোন এটা টকা।

কৃত্ৰিম অভিমানেৰে মাকে সুধিলে— কিয়?

কিয় আৰু? কিবা এটা খাম। পকেট মানি। ৰূণে ক'লে।

যা বেগৰ পৰা লৈ লগৈ।

দেউতা— শোভনা

মা— কণ

দুটা— পাৰ্টি

কংগ্ৰেছ—

ছটিয়েলিষ্ট—।

স্কুললৈ যাবৰ বাবে বেগটো সামৰি শোভনা ওলাই গ'ল স্কুললৈ বুলি। ঘৰত কাজিয়া লগা দেখিলে দিনটোলৈ মনতো বেয়া লাগি থাকে তাইৰ! বেগটো খুচৰি তাই চাই ল'লে ভালকৈ 'ব্লেক ডেজ অব ইমাজেশ্ব' খন আছেনে বাক?

'অসীমত যাৰ হেৰাল সীমা' খন? আছে!

স্কুলৰ ফাকে ফাকে এই কেইখনো পঢ়ি শেষ কৰিব লাগিব আৰু অমৃত প্ৰীতম! দেউতাকৰ পুৰণি 'ইলাষ্টেটড উইকলি' ৰ পৰা ফালি লোৱা পাতকেইটা তাই সুমুৱাই ল'লে। টিফিন চাইমত পঢ়িব লাগিব।

অমৃত প্ৰীতম, দ্বিতীয় প্ৰথম ভয় নকৰাকৈ ওঁঠত চিগাৰেট লৈ ফুৰা মহিলা।

অমৃত প্ৰীতম, একাদেমী আৰু জ্ঞানপীঠ পোৱা মহিলা। অমৃত প্ৰীতম। 'ইমৰজত'ক বয়সত ডাঙৰ অমৃত। বিশ বছৰীয়া সৰু ইমৰজক, পঞ্চাশৰ দেওনা মানুহগলাকীয়ে ওভতাই পঠাই দিছিল, যোৱাগৈ এই বয়সত মোৰ দিবলগা একোৱেই নাই, যোৱাগৈ।

ইমৰজ উভতি আহিছিল, এবছৰ পাছত ক'বলৈ—

অমৃত মোক তোমাক লাগে, তোমাৰ বয়সে চুই যোৱা শৰীৰটোক নহয়। তোমাৰ ভিতৰৰ মানুহজনীক নাপালে মই অসম্পূৰ্ণ। মোক আকৌৱালি লোৱা।

অমৃতাই সাৱটি ধৰিছিল ইমৰজক।

কি এই ধৰণৰ প্ৰেম? যিয়েই চিধাচিধি আত্মাকে স্পৰ্শ কৰে? কি এই প্ৰেম। য'ত হেৰোৱাৰ ভয় নাথাকে। প্ৰবন্ধনাৰ ভয় নাথাকে। বয়সৰ বাসনাৰ ৰঙ গৌণ হৈ থাকে।

স্বামীৰ দ্বিতীয় বিবাহক অস্বীকাৰ কৰি ল'ৰা-ছোৱালী এহাল লৈ সংগ্ৰাম কৰা অমৃত। ধুনীয়া অমৃতাক মানুহে চৰিত্ৰহীনা বুলি কৈছিল।

স্বামী নথকা ধুনীয়া নাৰীবোৰক চৰিত্ৰহীনা বুলিয়েই ভাবে।

সাহসী অমৃত,

দৰদী অমৃত,

বিপ্লৱী অমৃত।

বিপ্লৱী হ'বলৈ, হৃদয়হীন নহ'লেও হৈ যায়, সংঘাত আকৌৱালি লওতে পাষণ নহ'লেও হয়।

অমৃত, অমৃত— অমৃত 'শ্বেৰ গিল' নামৰ চিত্ৰকৰ গৰাকীৰ দৰে কৰ্মাণ্যময় অমৃত প্ৰীতম।

ছবিখন চাই শোভনাই মনে মনে সেৱা এটা কৰি দিলে।

"অমৃত, নাজানো মই কি হ'ব বিচাৰো, কিন্তু 'য়েছ' সংকীৰ্ণতাই স্পৰ্শ নকৰা,

মই তোমাৰ দৰে হ'ব বিচাৰো। কিয় থাকিব পুৰুষৰ বাবে আৰু নাৰীৰ বাবে বেলেগ পৃথিৱী? মায়ে কোৱা কোনোবোৰ কথাকেই মোৰ ভাল লাগে।”

মৰমৰ ভাষাবোৰৰ পৰিৱৰ্তনবোৰ বয়সৰ লগে লগেই হৈ থাকে। কিয় জানো অমৃত প্ৰীতমৰ কথাবোৰ পঢ়ি পঢ়ি শোভনা আপোনপাহৰা হৈ গ'ল— আশুৰলাইন কৰি থ'লে তাই অমৃত প্ৰীতমৰ কবিতাবোৰৰ অনুবাদ—

..... জীৱনৰ সকলো ৰহস্যই খুলি দিয়া নহয়— স্কুলৰ কিতাপবোৰ মাজত যে বহুদিন ধৰি শোভনাই চিঠি এখন লৈ ফুৰিছে তাৰ ৰহস্যও তাইৰ নিজৰ বাহিৰে কোনেও নাজানে।

বন্ধু বিচৰাৰ ৰহস্য।

মৰমৰ শ্যামলীমা

মোৰ বন্ধু হ'বানে? মোৰ বহুত কথা ক'বলৈ মন যায়— ইণ্ডিয়াৰ পৰা ছোভিয়েতলৈকে, বাৎসায়নৰ পৰা কৌটিল্যলৈকে — মিঠা মিঠা মোৰ সপোনবোৰৰ কথা। মোৰ ঘৰৰ মানুহবোৰ বৰ ব্যস্ত। মা দেউতা ব্যস্ত। অৱশ্যে দেউতা মোৰ বৰ মৰমৰ। কিন্তু খঙালো। হৈ যোৱানা মোৰ বন্ধু। মই বিশ্বাসী বন্ধু হ'ম। জানা মোৰ বহুত দুখ আছে। মোৰ ভিতৰৰ মইজনী বাহিৰৰজনী নহয়।

শোভনা.....

কি হ'ব যদি শ্যামলীমাই কৈ দিয়ে, নহ'ব! শোভনা.....। পৰাজয় হ'ব মোৰ সং প্ৰস্তাৱ এটাৰ। ফালি পেলাইছিল তাই চিঠিখন। মনত থাকি গৈছিল তাৰ শব্দবোৰ। সচা বান্ধবী বিচৰাৰ অভিযান।

আৰু সময়বোৰ ভাগ হৈ গৈছিল তাইৰ..... সপোনবোৰত

০০০ অকলশৰীয়া হোৱাতো একপ্ৰকাৰৰ জীৱনৰ অন্যতম বিস্ময়। নিজকে আৱিষ্কাৰ কৰাৰ বিস্ময়। প্ৰতিজন মানুহৰে মাজত থকা একাকীত্ববোৰত লুকাই থাকে সন্ভাৱনা। প্ৰচুৰ সন্ভাৱনা। মাক স্কুললৈ যোৱা সময়বোৰত, দেউতাক দিনটোৰ বাবে ওলাই যোৱা সময়বোৰত আৰু বীণাক গাঁৱলৈ পঠাই দিয়াৰ পাছৰ সময়বোৰ, দুপৰীয়াবোৰ, কেৱল শোভনাৰ দুপৰীয়া আছিল। কেৱল নিজৰ কথা পতা দুপৰীয়া। নিজৰ সৈতে পতা কথাবোৰত কিমানয়ে প্ৰশ্ন সাঙোৰ খাই আছিল। সেয়া তাই নিজেও নাজানিছিল। জীৱনৰ প্ৰশ্ন। হাঁহিৰ প্ৰশ্ন। ভৱিষ্যতৰ প্ৰশ্ন। শান্তিৰ প্ৰশ্ন।

জীৱনত যে কিমান বিস্ময় থাকে। দেউতাকৰ পুৰণা ফাইলৰে এটা ফাইলত তাই সৰুতে অপৈগত হাতেৰে আঁকি থোৱা আঁচবোৰেৰে ভৰ্তি হৈ আছিল। সঘতনে থৈ দিছিল সেয়া দেউতাকে। অপৈগত হাতৰ আঁকবোৰে তাইক শৈশৱলৈ লৈ গৈছিল আকৌ।

মোহাৰো বুলিলেই জানো মোহাৰি পেলাব পাৰি অতীত? মুহূৰ্তৰ সুখবোৰেই কেতিয়াবা সুখৰ একমাত্ৰ অৰ্থবহু মুহূৰ্ত হয়। দিশহাৰা পথিকক দিয়া কেইটামান খুচুৰা পইছাৰ দৰে আপুৰুগীয়া হয় মুহূৰ্ত। শোভনায়ে ঠিক তেনেকৈয়ে ভাবি থাকিলে। শোভনাৰ মনত পৰিল বিয়াঘৰৰ কথা।

০০০ বেচ ভিৰ হৈছিল বিয়াঘৰত। অশোক নামৰ সম্পৰ্কীয় ককায়েক এজনৰ বিয়া।

নাম নজনা মানুহবোৰৰ ভিৰ। চিনাকী চিনাকী লগা, আইতাকহঁতৰ পৰিয়ালটো কল আৰু শোভনাৰ বাবে অচিনাকী যেনেই আছিল। দৰা মামাজনে শোভনাক আগলৈ সুৰেৰে এবাৰ ভিৰৰ মাজত কৈছিল। “দিগদাৰ পালে মোৰ লগতেই শুই থাকিব আৰু কিবা অসুবিধা পালে কৰি।”

বিশালকায় মানুহজনৰ নামো— বিশালৰঞ্জন চৌধুৰী।

শুৱ লগা হৈছিল। কিন্তু ঢালাই কৰি— টিপলু নামৰ মামাকটোৱে তাইৰ বুকুখন ইচ্ছা কৰিয়েই বাতিৰ আন্ধাৰত হেচি দি তাইক ওচৰ চপাই লৈছিল।

নিজৰ তেজ মঙহবোৰ বাতি হ'লে হিৰে জন্তুৰ দৰে কিয় হৈ পৰে? মাকক কম বুলিও এইবোৰ কথা কেতিয়াও কব নোৱাৰিব শোভনাই। তথাপিও ৰং উঠিছিল তাইৰ—

গোটেই বাতিটো মাকলৈকে তাইৰ ৰং উঠি আছিল। কিয় ইমান বিশ্বাস কৰিব লাগে মানুহবোৰক! আৰু প্ৰমাণ? প্ৰমাণবোৰতো হাতত লৈ ফুৰিব নোৱাৰি, দেখুৱাইতো দিব নোৱাৰে তাই, পিন্ধি থকা কাপোৰবোৰ গুচাই –

ইয়াতে ধৰিছিল মোক সি বাঘে ধৰাৰ দৰে—

বিশালৰঞ্জন চৌধুৰীয়ে তাইক বাঁওহাতেৰে আঁকোৱালী ধৰিছিল, একেবাৰে কম কথা কোৱা বিশালৰঞ্জনক এক মুহূৰ্তৰ বাবে তাইৰ কুট্টিৰাজনৰ দৰে লাগিছিল।

ফুলশয্যাৰ নিশা কইনা চাবলৈ ন কইনাৰ কমলৈ যাওতে তাইৰ অকলমানি কঁকালটোত ধৰি বিশালৰঞ্জনে কইনাৰ ফালে চাই কৈ উঠিছিল—

এই মৰম লগা ছোৱালীজনী হ'লে বৰ চোকা। পঢ়াত খুউব ভাল।

শুবি নেকি তই ইয়াতে?

ওহো।

কিয়?

নাপায়। দেখাত সৰু হ'লেও কিবা লাজ এটাই নাকত ধৰিছিল তাইৰ। ফৰেইন মামাৰ ফুলশয্যাৰ নিশাৰ দৰে তাইতো আৰু ফুলবোৰৰ মাজত শুই থাকিব নোৱাৰে। এতিয়া তাই ডাঙৰ হৈছে। মনটো মৰম আকলুৱা হৈ থাকিলেও, দেহটো ডাঙৰ হৈছে যেতিয়া।

গুড নাইট। মৰমলগা ন-কইনাক চুমা এটা ৰাই তাই কমটোৰ পৰা ওলাই গৈছিল।

আৰু এই কোঠাটোতে বিয়াৰ এমাহৰ পাছত অহা শোভনাক বিশালৰঞ্জনে কেৱল কঁকালত ধৰাই নহয়, বুকুতো হাত দিছিল।

বাঘ নেকি মই, তোক ৰাই পেলাম?

তাই মুখেৰে একো মতা নাছিল। নিজকে প্ৰস্তুত কৰিছিল বিশালৰঞ্জন নামৰ বিয়াৰ এমাহ নৌ-হওঁতেই, কইনাৰ মাহ-হালখিৰ গোন্ধ নাযাওঁতেই নিজৰ ছোৱালীৰ সমান শোভনাক কৰা অসং ব্যৱহাৰবোৰৰ বাবে। এই সুবিধাটোৱেই তাই বিচাৰি আছিল। নহ'লে তাইৰ বাবে বিশালৰঞ্জনৰ ঘৈণীয়েকে কাপোৰ কিনাৰ কথা কোৱাৰ সময়তেই তাই না বুলি ক'ব পাৰিলেহেঁতেন।

এদিন সুবিধা বুজি বিশালৰঞ্জনক স্পষ্টকৈ কৈছিল—

- নিজৰ বুলি ডবা মানুহে এনে আচৰণ কৰেণে? মই আপোনাতকৈ কিমান সৰু। আপোন সম্পৰ্কৰ মানুহক এনে কৰিব পায়নে? মই যদি ন-কইনাক কৈ দিও? যদি মাক কৈ দিও?” দিনটোত এটাতকৈ বেছি কথা নোকোৱা মানুহটোৱে দুয়োখন হাত যোৰ কৰি তাইক কৈছিল—

মোক ক্ষমা কৰি দে, নিচিঞৰিবি মোৰ সন্মান আছে ইয়াত।

প্ৰকাশ চৰ এটা সোধাই দিবৰ মন গৈছিল শোভনাৰ। বিশালৰঞ্জে তেতিয়াও নমস্কাৰৰ ভংগীত থিয় হৈ আছিল।

ভিক্ষাৰীৰ দৰে আত্মসন্মান নথকা প্ৰাণী এটালৈ ৰূপান্তৰিত হৈছিল মানুহটো। ভিতৰি বিশালৰঞ্জনক শিক্ষা এটা দিবলৈ পাই ভাল লাগি গৈছিল তাইৰ। তদুপৰি নিজকে বচাব পৰাৰ আনন্দত।

এই কলডিলিয়া দেহাটো তাই সপোনৰ কোঁৱৰৰ বাবে ৰাখিছে, পৰাহ'লৈ এতিয়াই তাই ফলক এখন মাৰি ল'লে হয় পিঠিত।

Donot Touch me

Touch me not !

মোক নুচুব। নুচুব মোক। শ্ৰেম নথকাকৈ এই মানুহবোৰ জন্তুৰ দৰে কেৱল দেহৰ আৰু পেটৰ ভোকৰ বাবেই কেনেকৈ জীয়াই থাকিব পাৰে। কোনো পায় এইধৰণৰ মানুহবোৰে কেৱল স্পৰ্শ কৰি? গাভৰু ছোৱালীৰ দেহৰ খলাবমাবোৰ। শ্ৰেম নথকা শৰীৰবোৰ?

□ □ ডুইং কমৰ চকীখনত আমনজিমনকৈ বহি তাই বাবে গীত এটা লিখি আছিল। কইনা দৰাৰ গীত। হঠাতে হাতৰ কলম সামৰি তাই চিন্তা কৰাত লাগিছিল, সময়বোৰ কেনেকৈ মিলাব।

ক্লাছ নাইন-টেনত মইনা-মেল বাদ দি পঢ়াত বেছিকৈ খবিব লাগিব। ঘৰৰ বাহিৰ ওলোৱাৰ প্ৰশ্নই নুঠে। কিন্তু পঢ়াতো কৰি থাকিবই লাগিব।

কম বাহিৰা কিতাপ পঢ়া

কম চিন্তা কৰা।

কম বাহিৰলৈ ওলোৱা

কম তৰ্ক, আবৃষ্টি কৰা—

ভাল বিজ্ঞান্টৰ বাবে ত্যাগতো কৰিবই লাগিব, মনৰ ভিতৰত এখন কটিন তৈয়াৰ কৰি ল'লে তাই -

৫ বজাত শুই উঠা

৫-৩০ ৰ পৰা ৯ টালৈ পঢ়া

৯ টাৰ পৰা ৩ টালৈ স্কুল।

স্কুলৰ পৰা ঘৰ, ঘৰৰ পৰা টিউচন, টিউচনৰ পৰা পঢ়া বচ।

খুলি খোঁচা দুবাৰখনেদি কোনোবা এজন সোমোই আহিল। পিঠিত এটা বেগ,—
পিঠিৰ বেগটো চকীত থৈ, শোভনাৰ ফালে চাই মানুহজনে সুধিলে।

বাইদেউ নাই নেকি ?

কোন আছিল মানুহজন, মানে ল'ৰাতো ?

কিয় চিনি পোৱা নাই ? শোভনাৰ অগ্ৰস্কৃত মুখখন দেখি ল'ৰাজনে সুধিলে।

অলপ অলপ পাইছো। বিয়াত দেখা ? কেৰম বৰ্ড ? এক্সাৰচাইজ ? বাদাম, বুট, নহয়
জানো....।

অশোক, অশোক মামা !! এইবাৰহে যেন শোভনাই চিনি পালে অচিনাকী মানুহজনক।
আচৰিত। বিয়াখনৰ স্মৃতিবোৰ পাহৰি যাব লগা পুৰণা হোৱা নাই, অথচ মানুহবোৰৰ মুখবোৰ
অস্পষ্ট হৈ গৈছিল তাইৰ।

আহক, বহকহি। এইবাৰহে শোভনাৰ দৃঢ়কূৰে অশোকৰ সূঠম শৰীৰ চুই গ'ল।

প্ৰথমতেই চকু গ'ল ডাঠ কেঁকোৰা বৰণৰ চুলিখিনিৰে, ভাৰপাহুত ডাটিখিনিৰে, পাতল
গালৰ হনুৰ দুকাষে বাৰিবাৰ পাহুত আলতিয়া পথকৰা মাটিত গজা বনৰ দৰে সেৰেঙা পাতল
চকুকেইটা সাংঘাতিক ধুনীয়া। আকাশৰ পৰা জোনটো আহি চকুদুটাতে বহি থকাৰ দৰে
লাগে। মুখখন অলপ মঙহাল হ'লেহে ভাল আছিল। নহ'লে কক কক ধৰণৰ ভাব এটাই
অশোক নামৰ ল'ৰাটোক দুৰ্বৰ অপৰাধী ধৰণৰ অবয়ব এটাহে ভাঙি ধৰিছে।

ল'ৰাটোৱে দেহৰ ভীষণ যত্ন লয়। কষ্ট কৰিছে ল'ৰাটোৱে নিজৰ দেহাটোৰ বাবে। কিয়
আহিছে অশোক ? বিশালবগুনৰ দৰে ই বদমাচ নহয়তো ? কি ঠিক, একে পৰিয়ালৰে যেতিয়া।
কপলিং চিগা বেগৰ দৰে অ'ত ত'ত খুন্দা খোৱা শ্ৰমবোৰত বাধা দি অশোকে কৈ উঠিল।
শোভা, বাইদেউ আছেনে ?

অ' অ' আছে, বহক মই মাতি দিও। হয়তো গৌসাই ঘৰত আছে।

বিনয়েৰে কথাখিনিকে তাই ভিতৰলৈ সোমাই গ'ল। বুকুত মৰা মেথনিৰ দৰে মেখেলাখন
আক তাৰ ওপৰত গাটো ঢাকি লোৱাকৈ চাদৰখনেৰেই শোভনাৰ মাক ডুইং কমলৈ ওলাই
আহিল। চকুত একধৰণৰ আনন্দ।

আবে অশোক। কেনেকৈ ইয়াত ? মাৰৰ ভালেনে ? আক দেউতাৰৰ ?

চবৰে ভাল। চুটিকে অশোকে ক'লে।

চাৰিওফালে ঘৰটোৰ চকু ফুৰাই অশোকে নিজেই এটা ধাৰণা কৰি ল'লে। প্ৰাচুৰ্য্য ক'তো
নাই ঘৰখনত। সাধাৰণ পৰিয়াল। অসাধাৰণ এটাই জীৱ। এই শোভনা নামৰ ধুনীয়া লগতে
মৰম লগা। হাঁহিলে চকুকেইটা তৰাই খেলি যোৱাৰ দৰে এটা জিলিঙনি।

আহ মুখ হাত ধুই লহি। ভিনদেউৰো আহিবৰ হৈছেই।

ভিনদেউৰে এতিয়া কি কৰে।

এতিয়া মানে, সদায় কৰাৰ দৰে সমাজ সেৱা। এতিয়া আন্দোলনত পুলিচৰ- টি আৰ
পিৰ মাৰটো মানুহৰ হৈ তেৱেই খাবলৈ ৰাজী।

বেমাৰৰ দৰে এই দেশসেৱা স্বভাৱটো বাইদেউ, মই এতিয়াহে গম পাইছো —

অশোকে কিবা এটাৰ পাতনি মেলিব খুজিছিলহে মাত্ৰ। সচৰাচৰ প্ৰতিটো সন্ধ্যাৰ দৰে এক বেগ শাক-পাচলি, মাছেৰে ভৰ্তি মোনা এটা লৈ সোমাই আহিল শোভনাৰ দেউতাক, হঠাৎ অশোকক দেখি আচৰিত হ'ল। অশোকক কেতিয়াও দেখা নাছিল দেউতাকে।

কোন, এ-ওঁ-এ-ওঁ—

দেউতাকৰ হাতৰ বেগটো নিজেই লৈ মাকে উৎসাহতে ক'লে—

ই অশোক, সেইয়ে বিয়াত গৈছিলো, মোৰ সম্বন্ধীয় ভাইটি। ইহে ঘৰৰপৰা কতো নোলায়। ই বিশালৰঞ্জনৰ ভায়েক, টিপলুৰ সৈতে সমান বয়সৰ ই।

ইমান বেছি আগ্ৰহ? শোভনাৰ দেউতাকৰ চেৰেংকৈ মনত পৰি গ'ল কুট্টিৰাজন অহা দিনটোলৈ, সেইদিনাও মানুহজনীয়ে এনেকৈয়ে ফুৰ্তিত কথা কৈছিল।

পিঠিত থকা বেগটো অশোকে এইবাৰ টেবুলত সাৱধানে থৈ দুবাৰখনৰ চিটিকনি ডাল কাকো নোসোধাকৈ লগাই দিলে।

: যতাহ আহিছে, দুবাৰখন বন্ধ কৰি দিলো ভিনদেউ। ভিতৰলৈ যাব খুজিও দেউতাক চকী এখনতে বহি পৰিল, বৃটিছৰ বিৰুদ্ধে আন্দোলন, ভাষা আন্দোলন, বিদেশী বহিস্কাৰৰ আন্দোলন, প্ৰতিটো দিনতেই আন্দোলন। আন্দোলনকাৰী আৰু বিদ্ৰোহীৰ চকুৰ ভাষা, দেহৰ চাল-চলন স্পষ্টকৈ বুজি পোৱা মানুহজনে কোনো প্ৰশ্নৰ অবতারণা নকৰাকৈ পোনবাটোই সুধিলে—

তোমালোকৰ চহৰৰ সেই বসিৎ কেছটোত তুমি.....?

সৰ্বশৰীৰ ঝমিৰলৈ ধৰিলে অশোকৰ। কি সাংঘাতিক মানুহ এইজন।

আপোনাৰ পৰা আৰু কি লুকাম। পুলিচে কিচাৰি ফুৰিছে, ডিৱাগড়ৰ অৱস্থা বেয়া। ডেকা ল'ৰাবোৰক পুলিচে ধৰি নি হাত ভৰি কোষ্ঠ্য কৰি দিছে। ইয়াত আহি দেখিলো মোৰ নাম ক'লেই সম্বন্ধীয় সকলোৱে দুবাৰ জপাই দিয়ে, ভীষণ ভয়াতুৰ মানুহবোৰ।

এটা ভৰিৰ ওপৰত ইটো ভৰি তুলি আৰামত বহি দেউতাকে হঠাৎ হৌ হৌৱাই হাঁহি দিলে, অশোকক আচৰিত কৰি।

মই তোমাৰ বেগটো দেখিলেই জানিছিলো। ইয়াত বন্দুক-চন্দুক নাইতো, লাইচেন্সটো ছাগৈ নায়েই। ক'ৰপৰা ছান্নাই হয় আৰ্মছবোৰ? একো নুলুকুৱাই অশোকে তাৰ বেগটোৰ পৰা হাতেৰে নিৰ্মিত পিষ্টল এটা উলিয়াই সাৱধানে ডক্কি কাষতে থলে।

এইটো, আৰু আছে।

দেউতাকে অশোকৰ পিঠিত চপৰিয়াই আকৌ হাঁহি হাঁহি ক'লে—

আমি গান্ধীবাদী, অথচ আন্দোলনৰ সময়ত চৰমপন্থীও আছিলো। হাতৰ লাঠিডাল থাকিলেও চৰমপন্থী বোলা হৈছিল ভেতিয়া পঞ্জাবৰ বাহিৰে। ভেতিয়াও চৰমপন্থী আন্দোলনে অসমকো চুইছিল। বীৰেন ভট্টৰ 'মৃত্যঞ্জয়' পঢ়িছা নহয়? ঠিক তেনেকুৱা পৰিস্থিতি উদ্ভৱ সকলো বিদ্ৰোহীৰ মাজতে হয়। দেশক ভালপোৱা মানুহে নৰম পন্থা বা চৰমপন্থা এটা লয়ই। পিছে চিন্তা কৰিব নালাগে, চহৰখনত মোক কেৱল সঁচা কথা কওঁ বাবেই সকলোৱে ভয় কৰে, কলমটোৰ বাবেও সমীহ কৰে। ইয়াত থাকা, বিমান দিন থাকা। মাত্ৰ সাৱধানৰে থাকিবা। শোভনা আৰু ৰূপক এইবোৰৰ গম দিব নালাগে।

শোভনাক দেখিছা নহয়? বৰ বেছি জেদী। লগাটো লাগিবই বুজিছা। কিতাপৰ এটা পোক। নপঢ়া কিতাপ নাই আৰু মহা অসন্তোষীয়া— জহা চাউল নহ'লে ভাত নাখায়, গাখীৰত পানী দিলে গাখীৰ নাখায়। ভাল চোলা নিদিলে কাকো নামাতে। মোৰ বৰ আদৰৰ জী.. কলটো হৈছে তাইৰ বিপৰীত, পঢ়া-শুনাত মন নাই, খালি সেই ব্ৰুচী নে কি, সেইসোপাকে গাই বাই থাকে। তাক পঢ়াতো যদি অলপ পাৰা চাই দিবা। তাক কন্টল কৰাই টান। বায়েৰাও বৰ ব্যস্ত। স্কুল, ঘৰ। মোৰ ঘৰত আহিছা যেতিয়া সকলো গম পাবাই, মোৰ পৰিয়াল ডাঙৰ।

দেউতাকৰ অনৰ্গল কথাবোৰত বাধা জন্মাই শোভনাই একাপ চাহ আৰু লুচি ডাজিৰ প্লেট এখন লৈ অশোকৰ সন্মুখতে ৰাখিলে।

খাওক! পাপা, গা ধুব নে বৰ্ণভিটা খাব?

অশোকে আকৌ চালে শোভনাক। দুডাল বেণী গুঠি থৈছে তাই, এটা হালধীয়া বৰফৰ ফ্ৰক আঠুলৈকে পৰা গহীন এজ্ঞনী ছোৱালী। দেখিলেই কৈ দিব পাৰি, অকণমানি দেহটোত গভীৰ মন এটা লুকাই আছে বুলি।

মই চাহ নাখাওঁ, চাহৰ কাপটো লৈ যোৱা শোভনা।

হেঃ অশোক মোৰ দৰেই দেখোঁল - বৰ উৎসাহ পালে দেউতাকে, মই চাহ, তামোল, মদপানী, একোকে নাখাওঁ। পালে খাও বৰ্ণভিটা এগিলাচ। হাৰ্টৰ আৰু প্ৰেছাৰ বেছি হোৱাৰ বাবে মাংস কমাই খোৱা হ'লো। পিচে মাছ মোৰ বৰ প্ৰিয়। আছা যেতিয়া দেখিবাই নহয়। মোৰ ঘৰৰ দৈ আৰু মাছ চুবুৰীটোতে বিলোৱা হয়। ইহঁতকো কও, ভৱিষ্যতে পইছা ঘটিলেও এইখন ঘৰৰ দৰে খাটি বস্তু খাবলৈ নাপাবি।

খাটি চাউল, খাটি গাখীৰ, খাটি কণী, খাটি মাছ আৰু শাক-পাচলি।

এইবোৰ কথা কলে শোভনাই লাজ পায়। তাই ইংগিতেৰে দেউতাকক মনে মনে থাকিবলৈ দিলে।

হ'ব পাপাটি। এতিয়া যাওক, গা ধোৱাকৈ আৰু ৰাই বৈ উঠিলে আপোনাকো-বাথৰুমটো কুকুই দেখুৱাই দিব।

কু-কু- কু-কু-বেগটো লৈ যা।

বেগটো একেজাৰ্ণেই হাতত সাৰটি অশোকে উদ্ভৰ দিলে।

ওহো নালাগে, এইখন মোৰ ঘৰ এতিয়া, শোভনা তুমি পঢ়াগৈ।

শোভনা পঢ়িবলৈ গ'ল। এটা অসন্তুষ্টিৰে মনটো ভৰি গ'ল। এইখন ঘৰত কেৱল পৰিয়ালৰ মানুহকেইটা থাকিবলৈ নাপাওঁ। মই, কল, মা. পাপাটি, ৰাজ আৰু কুৰু। কেতিয়াবা যদি ককা মামা, কেতিয়াবা গাঁৱৰ পৰা মেট্ৰিক দিবলৈ অহা আলহী ছোৱালীবোৰ, কেতিয়াবা টাউন চাবলৈ অহা গাঁৱৰ মানুহবোৰ— এইখন যেনিবা ঘৰ নহয়, আশ্ৰমহে! হোটেল। এতিয়া আকৌ অশোক নামৰ ল'ৰাটো থাকিব বোলে। ৰং উঠি গ'ল তাইৰ। ষষ্ঠটো মনত লৈয়েই তাই পঢ়া টেবুলত বহিল। কিতাপখন আগত লৈ ভূ-ভাৰতৰ কথা ভাবি থকা কলক তাই ঢকা এটা মাৰি দিলে।

পাটিছ নে খেলাৰ কথা ভাবিছ? যা তোৰ ভাল দিন আহিছে, পালোৱান ব্ৰুচলি এটা তোৰ ঘৰত থাকিবলৈ আহিছে। যা চাই আহগৈ।

যাওঁনে? পাপাই যদি আলহীৰ আগতে গালি দিয়ে।

বুৰ্বক, ডুইংকমত পঢ়া কিতাপখন থৈছো বুলি হাতত কিতাপ এখন লৈ যা।

ঠিক আছে বা, ব'লনা মোৰ লগত, মোক চিনাকী কৰি দিবি। আলহীৰ আগত পাপাৰ গালিটোৰ বিষ মই নলওঁ পাই।

ব'ল, চিনাকী হবি তোৰ পালোৱান ব্ৰুচলিৰ লগত। ব'ল -

শোভনাই ৰুগক হাতত ধৰি অশোকৰ ওচৰলৈ লৈ গ'ল।

এইটো আমাৰ ঘৰৰ নাশ্বাৰ বান, ৰুগ।

আহা। অশোকে ৰুগক ওচৰলৈ মাতিলে। দেউতাক গা ধুবলৈ বুলি বাথৰুমত সোমাল বাবে, অশোক অকলেই বহি আছিল। ৰুগ অশোকৰ একেবাৰে ওচৰলৈ আহি, সুন্দৰ, বাহুটোলৈ চাই অশোকক সুধিলে।

চুই চাওঁনে আপোনাৰ মাচুলটো। বাঃ কি মাচুল, ব্ৰুচলিৰ দৰে। — ৰুগ বিন্ময়ত উৎফুল্লিত হ'ল। নানচাকু আছে আপোনাৰ? না-ন—চাকু! - জেৰদি উচ্চাৰণ কৰিলে সি।

অশোকে একোৱেই নকৈ কোলাতে থকা বেগটোৰ পৰা সাউতকৈ নানচাকু ডাল উলিয়াই ৰুগৰ আগত ডাঙি ধৰিলে। কাঠ আৰু মাজত লোহাৰ শিকলি থকা এডাল নানচাকু। আনন্দত ৰুগৰ চকুদুটা তিববিবাবলৈ ধৰিলে। যেন হাবিৰ মাজত চিকাৰৰ বাবে খাপ লৈ থকা কুকুৰনেচীয়া বাঘহে সি। খাপ মাৰি অশোকৰ পৰা নানচাকু ডাল লৈ ব্ৰুচলিৰ দৰে পজ্ এটা লৈ সি চিঞৰি উঠিল।

কি—য়া—কি—য়া

মুহূৰ্তৰ বাবে ৰুগে পাহৰি গ'ল, তাৰ বাঘৰ দৰে দেউতাকৰ চকু দুটা। মুহূৰ্তৰ বাবে পাহৰি গ'ল মাকৰ গালিবোৰ, মুহূৰ্তৰ বাবে পাহৰি গ'ল সি তাৰ কালিলৈ হ'ব লগা পৰীক্ষাটো। নানচাকুডাল সি মোহাৰি চালে হাতেৰে, ঘোঁৰা কিনিবলৈ অহা অভিজ্ঞ ঘোঁৰাচালকে পিহি পিহি ঘোঁৰাটো হাতেৰে চুই চোৱাৰ দৰে। আলাউদ্দিনৰ চাকিটোৱে যেন তাৰ সকলো অভিলাবেই সেই মুহূৰ্তত পূৰণ কৰি দিলে।

অশোকৰ বাহুটোত দুহাতেৰে ঝামুচি, ৰুগে কৈ উঠিল- থাকিব নহয় আমাৰ ঘৰত? বন্ধত দিন থাকিব লাগিব।

মোক নানচাকু শিকাৰ লাগিব। মোক কেৰাটে শিকাৰ লাগিব। মোক শিকাবই লাগিব।

আৰু পঢ়া শুনা- অশোকে ৰুগৰ আশ্ৰহত চেঁচা পানী ঢালি কৈ উঠোতে শোভনাৰ হাঁহি উঠি গ'ল।

ৰুগ ক্ষন্তেক ব'ল। এবাৰ সি অশোকলৈ চালে আৰু এবাৰ শোভনালৈ। সকলোকে আচৰিত কৰি সি মুখেৰে কৈ উঠিল-

হ'ব পঢ়িম। ভালকৈ। কিন্তু কেৰাটে শিকাৰ লাগিব। নানচাকুডাল বুকুত সাৰাটি সি সুধিলে- এইডাল আজি মোৰ লগত থাকক। পাপাই নেদেখাকৈ থৈ দিম বিছনাত। শোভনাই অশোকৰ

মুখলৈ আৰু চকুৰে চাই এটা কথাই ভাবিলে, বাহিৰা মানুহ থাকিলে মা-পাপাৰ কাজিয়া ক'মে যদি, কণৰ উৎপাতটো ক'মে যদি; অশোক নামৰ ল'ৰাটো থাকিলে ঘৰত বেয়া নহ'ব।

কণ, ব'ল বহুত হ'ল। এতিয়া পঢ়িব লাগে। কালি পৰীক্ষাওটো আছে নহয়! বায়েকৰ আদেশ পালন কৰি কণ পঢ়া কোঠালৈ বুলি গ'লগৈ। তাৰ মুখখনত তেতিয়া সপোন খেলি আছিল এটাই মাথো সপোন -

ব্ৰুচলি হোৱাৰ সপোন।

০০০ আনদিনতকৈ অলপ আগতে সাৰ পাইছিল অশোকে। উঠিয়েই তাৰ চকু গৈছিল দৰ্জাৰ শলখাদাললৈ। পুলিচ আহিছে নেকি? দেহ আৰু মন ভেদ কৰি কলিজাত তাৰ এই শব্দ কেইটা বৈ গৈছিল। ৰাতিপুৱাৰে পৰা ক্ৰিয়া কৰিছিল তাৰ এই কেইটা শব্দই। জীৱনত সদায় কৰাৰ দৰে, জনা অৱস্থাৰ পৰাই। ক্ৰাইম আৰু পুলিচৰ ভয়ত দৌবাৰ ছিল।

জেইল, পুলিচ আৰু হেণ্ডকাফ। জনা অৱস্থাৰ পৰাই এই শব্দকেইটা ঘূৰি ঘূৰি অৱশেষত তাৰ সতেই লীগ গৈছে, অৰ্থাৎ 'পুলিচ' নামৰ শব্দটোৰ প্ৰতি তাৰ মনৰ ভিতৰত সন্নিৱত কিছু ভয়, দ্বিধা আৰু একপ্ৰকাৰৰ ঘৃণা সংকোচ মিশ্ৰিত এক প্ৰতিক্ৰিয়া আছে। মানুহৰ ভিৰৰ মাজতো, এনেকুৱা লাগে যেন পুলিচে তাক খেদি ফুৰিছে— ধৰিব পাৰিলেই তাৰ এটা চকু উলিয়াই দিব, এখন ভৰি ভাঙি দিব। ইমান কষ্ট কৰি গঢ়ি তোলা তাৰ ধুনীয়া আটল শৰীৰটো লাঠি আৰু বেয়োনেটৰ খোচেৰে চুৰমাৰ কৰি দিব।

নিজৰ বিষয়ে বৰকৈ ভাবি নাথাকে সি, জীৱন মানে তাৰ কাৰণে একধৰণৰ ছিল।

তাৰ বাবে এটাই কথা, ভালকৈ খাব লাগে।

অশোকে পেটত হাত দি বৈ গ'ল। আজিৰ পৰা এঁৰচাইজ আৰম্ভ কৰিব লাগিব।

ফ্ৰি হেণ্ডেই কৰিব লাগিব এতিয়া, লোহা-লক্কৰবোৰ, গাঁৱত থকা জেঠায়েকৰ ল'ৰাকেইটাই সুবিধা পালে আনি দিব। লিচে খাবলৈ?

অশোক শুই থকা বিচনাখনৰ বেৰৰ কাষতে হোৱা শব্দটোৰ উৎস বিচাৰি চায়েই দেখিলে, শোভনাৰ দেউতাকে কোৰ এখন লৈ জংঘল চাফা কৰি আছে। মানুহজনৰ দেহৰ কোনো অংশতে চৰ্বিৰ চিন-মোকাম নাই। নিজৰ দেহটোলে তাৰ আকৌ চকু গ'ল। একধৰণৰ অপৰাধবোধ এটাও জাগিল মনতে তাৰ। ইমান দেৰীলৈকে শুই আছে সি? ইমান বছৰৰ মূৰত জীৱনত কেতিয়াও ভালকৈ চিনি নোপোৱা মানুহ এঘৰে কেৱল দেশক ভালপায় বুলিয়েই তাক নিৰাপত্তা দিছে, আশ্বস্তি দিছে।

দেশক ভাল পায়নে নাপায় সি ভাবিয়েই চোৱা নাই, কিন্তু ছিল দিব পৰা চৰখৰণৰ কাম সি ভাল পায় আৰু এই ছিলটোৰ বাবেই জেইল, পুলিচ থানা এইবোৰ তাৰ জাত ঘৰ হৈ আহিছে।

অশোক বিছনাৰ পৰা নামিল। বেগটোত থকা, তাৰ সৰু পিষ্টলটো সি এবাৰ চুই চালে আছে। ফোন এটা কৰিব পৰা হ'লে ভাল আছিল। কিন্তু ফোনতো ইয়াত নাই, ওলাই যোৱাৰ প্ৰশ্নও নাই। বেগটোৰ পৰা টাবেল এখন আৰু ব্ৰাডভাল লৈ অশোক লিফ্টলৈ

বাথৰুমলৈ বুলি পাৰ হৈ গ'ল।

শোভনাৰ মাকে গাধুই গোসাইঘৰত সোমাইছিল। মাকৰ কঠৰ বৰগীত এটাই তাৰ চিন্তাত আউল লগাই দিলে।

‘তেজৰে কমলাপতি পৰভাত নিন্দ,
তেৰি চান্দমুখ পেখো উঠৰে গোবিন্দ।”

কৃষ্ণক উঠাই দিছে যশোদাই— ইমান কৰ্মব্যস্ত পৰিবেশ এটা। ব্যস্ত আটাইবোৰ প্ৰাণী। নিজকে অকামিলা যেন লাগি গ’ল তাৰ। পুলিচৰ ভয়ত পলাই ফুৰা এটা অকামিলা।

ইংৰাজীত But টো কিবাকৈ Verb ত ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি নেকি পাপা? শোভনাৰ মাত। মুখত ব্ৰাচডাল আছিল বাবে তাইলৈ চাই সি চকুৰেই হাঁহি এটা মাৰিলে। হাতত বহীখন লৈ শোভনা কাম কৰি থকা দেউতাকৰ ওচৰ পালেগৈ।

ওঁ পাৰি। But Me No But মোক কিন্তু.....কিন্তু কৰি নাথাকিবা। শোভনাই মনোযোগেৰে লিখি গ’ল। ভিতৰৰ পৰা ৰাজে বায়েকক উদ্দেশ্য কৰি কিবা এটা সুধিলে।

বা, মোক এই গ্ৰামাৰ কেইটা চাই দেখোন। বহীখন হাতত লৈ শোভনা ৰাজৰ ওচৰত থিয় হ’ল।

কি ৰাজ? কি প্ৰভ্ৰেম? — শোভনাই সুধিলে।

এই এইটো।

ওঁ কিছুমান ইংৰাজী শব্দ ‘P’ ৰে আৰম্ভ হ’লেও আচলতে উচ্চাৰণৰ ধৰণ ‘ফ’ ৰ ধৰণৰ হয়। যেনে— ফেনাইল, ইংৰাজীতে PHY ৰে আৰম্ভ হয়। আচ্ছা ৰাজ, কালি ৰাতিপুৱাই তই আৰু বাবলুৱে কলগছত কিয় ঘোচা মাৰি আছিলি? হাতত দুখ নাপাৰি? কোনে শিকালে, কোনে ক’লে তোক, কলগছত ঘোচা মাৰিলে পালোৱান হয় বুলি? ৰাজে সেমেনা সেমেনিকৈ উত্তৰ দিলে।

স্কুলত কোনোবাই ক’লে!

কোন কোনোবাই?

কোনোবাই আৰু।

অ’ ডাঙৰ হৈ পালোৱান হ’বৰ মন, নহয়?

ওঁ। অশোক মামাৰ দৰে।

শোভনা মনে মনে থাকিল। এই ৰূপ আৰু ৰাজ দুয়োটাক অশোকৰ ভূতে লজিছে।

আজি স্কুল নাই ৰাজ বাবা? মৰমেৰে তাই সুধিলে।

আছেও, নাইয়ো। মানে হাফ। নাযাওয়েই। তাতকৈ অশোক মামাই নানচাকু প্ৰেকটিছ কৰাকেই চাম।

মুখ মোহাৰি সোমাই অহা অশোকে নানচাকু শব্দটো শুনিলে। হাঁহি হাঁহি অশোকে টাৱেলেৰে আধা তিতা চুলিবোৰ মোহাৰি মোহাৰি ৰাজলৈ চাই ক’লে—

নানচাকু নহয়, আজি কেমবৰ্ড খেলিম।

কোনে কোনে? ৰাজে সুধিলে।

তাই, মই, কণ আৰু শোভনাই।

ওহো মোৰ পঢ়িবলৈ আছে, নহ'ব। শোভনাই জোৰকৈ ক'লে।

নহ'ব, নহ'ব, খেলা চেলা।

হ'ব হ'ব।

নহ'ব।

হ'বই। দুই ঘণ্টা দিছে বাক পঢ়াৰ কাৰণে।

বাবান্দাৰ টেবুলত অশোকৰ বাবে শোভনাৰ মাকে খোৱা বস্তু সজাই থৈছিল।

অশোক, মোৰ স্কুলৰ সময় হ'লেই তই নিজেই লৈ ৰাখি। টেবুলত তোৰ বাবে চাহ ভাত দুয়োটাই থৈ গৈছে।

কিয়? শোভনাই দেখোন ভাতটো বনাই দিব পাৰে। এতিয়াই কিয় ভাত?

মই ধৃতি মনা মানুহ নহয়। গোসাঁইৰ শৰণ লৈছে। গাভৰু ছোৱালীৰ হাতেৰে বনোৱা অন্ন গ্ৰহণ নকৰো। শোভনাই কি ভাত বনাব আৰু। পঢ়কচোন তাই, মেট্ৰিক দিবৰে হ'ল আৰু।

অ' মাৰ দৰেই নিয়ম মানে আপুনি? মাও একেই নহয়, বেমাৰী গাটোৰেই কুজা কৰ্কালটোৰেই ভাত বনাই ৰায়। গাভৰু ছোৱালীৰ হাতেৰে নাখায়।

শোভনাই হাতত বহীখন লৈ ৰাজৰ ওচৰতে আছিল। অশোকক হাঁহি হাঁহিয়েই তাই ক'লে- মাৰ বহুত নিয়ম, বাৰ মাহত তেৰটা সকাহ পাতে মাই। নিয়মবোৰ কেবল মোৰ বাবেহে। ঠাণ্ডা কালি ৰূপে বাথকমত সোমাই চুলিখিনি ভিয়াই গুচি আহে, একো নহয়। কিন্তু মই গাধুব লাগিবই। ৰূপে লেট্ৰিন গ'লে গা নুধুলেও হয়, মই কিন্তু গা ধুবই লাগিব।

ৰূপে ভাত বনাব পাৰে, মই নোৱাৰো।

মায়ে গাভৰু ছোৱালীৰ বাবে নতুন নিয়ম কিছুমান আৰম্ভ কৰিছে। ডেকা ল'ৰাৰ বাবে কোনো নিয়ম নাই।

হাঁহি হাঁহি ক'লেও কিন্তু শোভনাৰ যে খং উঠিছিল অশোকে গম পাইছিল।

বাপেক জীয়েক একেই হৈছে, মাথো লেকচাৰ? সিহঁতৰ কাৰেদি ল'ৰালৰিকৈ পাৰ হৈ যাওতে ব্যস্ত মাকে অশোকক কৈ গ'ল।

আজি কিন্তু মাছ মাংস নাই, গাঁৱৰ পৰা কিবা আনিলে ভিনদেউৰা ঘৰত থাকে যদি বনাই দিব, বেয়া নাপাবি। মই ওলালো আৰু স্কুললৈ।

টেবুলত অশোকৰ বাবে সজাই থোৱা এগিলাচ গাখীৰ, এটা কলী আৰু চুজিৰ বাতিটো লৈ অশোকে ঠিক কৰিলে আজি দেহাটোৱে বিশ্রাম লওক। কালিৰপৰা এৰাচাইজ আৰম্ভ কৰিব সি। বাদাম, বুট এইবোৰ আনি থব লাগিব।

কেৰম বৰ্ডৰ গুটিবোৰ লৈ, চাৰিওফালে অশোক, কণ, ৰাজ আৰু শোভনা। আটাইৰে চকু কেৰমবৰ্ডৰ গুটিত, ষ্টাইকাৰটো হাতত লৈ অশোকে পকেটত কেৰমৰ গুটি এটা নেদেখাকৈ সুমুৱাই থব খোজোতেই শোভনাই ডিএবি উঠিল।

ওঁ, গেজু-গেজু-গেজু। বীওহাতেৰে কোনে ক'লা ৰঙৰ গুটি জেপত ভৰাইছে মই দেখিছে দেই।

আও, তোৰ চকুদুটা কম নহয়। অশোকক পকেটৰ পৰা ক'লাৰঙৰ গুটিটো কেৰমবৰ্ডত থৈ ক'লে, 'ছাৰেণ্ডাৰ'।

মিছাটো কিন্তু মোৰ পৰা সাৰি নাযায় দেই। শোভনাই কেৰমবৰ্ডৰ গুটিবোৰ ঠিক কৰি থাকিল।

কেৰমবৰ্ডৰ গুটিবোৰ এটা এটাকৈ ঠুইকাৰেৰে মাৰি ব্যস্ত হৈ থাকিল। কণ, ৰাজ, শোভনা।

কণৰ মুখত তেতিয়াও একধৰণৰ বিজয়ৰ হাঁহি এটা লাগি আছিল। অইন দিনাৰ দৰে, সি ৰাতিপুৱাই চাইকেলখন লৈ ৰাতুলৰ ওচৰলৈ ওলাই নগ'ল। মন্ত্ৰমুখৰ দৰে অশোকৰ কাষতেই মৌ মাখিৰ দৰে সি ঘূৰি ফুৰিছে ৰাতিপুৱাৰ পৰা। কেৰমবৰ্ডৰ গুটিবোৰ খেলিমেলি কৰি সি অশোকৰ হাট-পুট দেহটোলৈ চাই সুধিলে-

অশোক মামা, মোৰ বডিটো আপোনাৰ দৰে হ'বনে? মানে এক্সাৰচাইজ কৰিলে?

কিয় নহ'ব, কিন্তু মই কোৱামতে কৰি যাব লাগিল, ফাষ্টত ফ্রি হেণ্ড আৰু পাছতহে বেঞ্চপ্ৰেছ, লোহা লক্কৰ তোলা কম।

অশোক মামা, নানচাকুডাল শিকাই দিয়ক না? কণৰ চকুত আৰু মাতত দুয়োটাতে লাগি আছিল এক অনুনয়ৰ সুৰ।

নানচাকু। চাটটো দাঙি সি পেণ্টত গুজিথোৱা নানচাকু ডাল উলিয়াই অশোকৰ হাতত দি শোভনা আৰু ৰাজক নিৰাপদ দূৰত্বলৈ আঁতৰি যাবলৈ দিলে।

চা, কিমান টান কাঠ। ব্ৰচলিয়ে এইডালেৰে কিমান যে 'এনিমি' ধ্বংস কৰিছিল। 'এণ্টাৰ দ্যা ড্ৰেগন'ত চাইছে।

ক'ত, ক'ত চালি? ক'ত, ক'ত তই ভিডিঅ' খ' চাই ফুৰ? শোভনাই সুধিলে।

ব' মই পাপাক লগাই দিম। শোভনাই কণক জোকালে।

কণৰ মুখমণ্ডলত খঙৰ এক প্ৰতিচ্ছবি ভাহি গ'ল। কোনেও নুবুজে মোক? মই পঢ়া-শুনা ভাল নাপাওঁ, মোৰ কেৰাটে ভাল লাগে, ইহঁতে কিয় নুবুজে অশোক মামা।

ওঁ, কিন্তু পঢ়াটোতো লাগিবই, এটলিষ্ট বি এটো, গ্ৰেজুৱেচন। বাকী তোৰ দায়িত্ব বাক মোৰ।

কণে স্বস্তিৰ উশাহ এটা ল'লে। এইকথাবোৰকে সি কাকো বুজাব নোৱাৰে। নিজৰ লক্ষ্যবোৰ সি মনৰ ভিতৰত জুকিয়াই ল'লে

বেছি পইছা ঘটা, এখন গাড়ী লোৱা, এটা ধুনীয়া ঘৰ বনোৱা,

ব্ৰচলিৰ দৰে কেৰাটে মাষ্টাৰ হোৱা আৰু আৰু অশোক মামাৰ দৰে বডি বনোৱা।

বচ এইকেইটা হ'লেই মই সুখী।

০০০ এই অশোক, বাদ দিয়া ইহঁতৰ লগত; পাৰিলে মোৰ আজি যাব লগা বিপৰ্যটো কপি কৰি দিয়াচেন। গা-পা ধুই, লুণ্ডি এখন আৰু কুৰ্টা এটা শিল্পি হাতৰ কলম এটা আৰু বগা কাগজ এসোপা লৈ পৰ্দাখন সামান্য আঁতৰাই শোভনাৰ দেউতাকে অশোকক কৈ গ'ল।

- চেঃ তেল হৈ গ'ল পাপাৰ কাৰণে, ভাগ্যে গাখা ল'ৰা কাৰণে মোক নিউজ কপি কৰিবলৈ নকয়। হতাশাত যেন ভাগি পৰিল ৰুণ। হাতত তাৰ আধা শিকিবলৈ স্কোয়া নানচকু ডাল। তেনেকৈ নকবি ৰুণ। কেৰম বৰ্ডখন সামৰি শোভনাই চকুৰ ইংগিতত ৰুণক মাতি গ'ল। অনিচ্ছা সত্ত্বেও অশোক বাৰান্দাত শোভনাৰ দেউতাকৰ, চকীখনত বহিল বাধ্যত পৰা পৰীক্ষাৰ্থীৰ দৰে। প্ৰশ্নৰ যেন উদ্ভৰহে লিখিব।

চৰকাৰৰ অমনোযোগিতা.....

হেডলাইনটো সি উচ্চাৰণ কৰিলে। চৰকাৰৰ বিৰুদ্ধে এক সমালোচনা।

‘যোৱা বছৰটোত হোৱা ৰাইজৰ ধনৰ অপচয়ে প্ৰমাণ কৰে চৰকাৰৰ....।

কি দৰকাৰ বাক এনেকৈ চৰকাৰক জোকাই লোৱাৰ? অশোকে কপি কৰি থাকোতে ভাবি থাকিল।

কি আচৰিত মানুহ! সঁচা কথা ইমান সাহসেৰে লিখিব পাৰে! সঁচাকে দেশক ভাল পায় বাবেইতো মোৰ দৰে প্ৰত্নে এটাক নিৰাপদে আশ্ৰয় দিছে। চহৰৰ মাজমজিয়াত নিৰাপদ আশ্ৰয়। অশোকে কপি কৰি গৈ থাকিল।

‘তথাপি গাৰ নোম এডালকে নলৰে চৰকাৰ

স্বাধীনতাৰ ভ্ৰুকুটি।.....

লিখিছানে? এই পাঁচ পৃষ্ঠাও কপি কৰি দিবা। ব্যস্তও থাকিবা। তাতে তোমালোকেও দেখোন চৰকাৰৰ নীতিৰ বিপক্ষেই কাম কৰি আছ। আমি যেনিবা কলমৰ বিপ্লবী। লিখা লিখা। মই সভা এখনলৈ বুলি ওলালো। আবেলি পামহি ৰুণক চাবা, ৰাজ আৰু শোভনাই নিজকে চাব পাৰে। ইহে বৰ অঘাইতং। পাৰিলে তাক পঢ়িবলৈ বা লিখিবলৈ দিবা।

অশোকে লিখিবলৈ লোৱা পৃষ্ঠাবোৰলৈ চাই নিৰুপায়ৰ দৰে লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰা আখৰবোৰৰ ওপৰেদি চকু ফুৰাই গ'ল।

উপায় নাই এতিয়া। পলাই থকা মানুহৰ শান্তি এইবোৰ বিপ্লৱ-চিহ্নৰ এইবোৰ। জামেলা শব্দই একো স্পৰ্শনকৰে তাক। এমাহৰ আগতে সংখ্যালঘু সম্প্ৰদায়ৰ দুটা মানুহক নিজহাতেৰে হত্যা কৰি আহিছে সি, তাৰে এটাক মুখত সোপা মাৰি বন্দী কৰি ৰাখিছিল, কেইদিনমান তাৰ ঘৰৰ পিছফালৰ বাৰনিখনৰ ডাঙৰ গছ এডালত.....

তাক বিচাৰি নিতৌ ঘৰলৈ আহি থকা পুলিচবোৰে, এই বাৰনিখনৰ ভিতৰলৈ সোমাব পাৰিলেই মুক্ত হৈ যোৱাৰ শংকা আছিল। বন্দী এই মানুহটো এই চিন্তাৰ এটা ভয়ৰ বোজাই তাক কোঙা কৰি দিছিল।

ৰাতি বাৰ বাজিছিল তেতিয়া, কঠাল গছজোপাত বান্ধি থৈ দিয়া, মানুহটোক, ধাৰ থকা চুৰিখনেৰে খুচি খুচি হত্যা কৰিছিল সি। ছাগলী কটা কচাইৰ দৰে ভৰি, মূৰ, হাত আৰু পেটত আ....হা....হ। মুখত কাপোৰেৰে সোপা মাৰি থোৱা মানুহটোৰ যন্ত্ৰনাকাতৰ চিঞৰ কেইটাই অশোকৰ মগজুত দিছিল অন্য এক পৰিতৃপ্তি।

‘আহ! ৰক্ষা তেও! চৌচৰাই চৌচৰাই তাৰ মৃতদেহটো সি আৰু তাৰ লগৰটোৱেই ওচৰেদি বৈ যোৱা নদীখনত পেলাই দিছিল।

মানুহ মৰাৰ খিলটোৱে এক অদ্ভুত ধৰণেৰে আত্মবিশ্বাস দিয়ে মানুহক।

নদীখনত শিল এটা বান্ধি মৃতদেহটো সাবধানে পেলাই দিছিল সি আৰু তাৰ লগৰ চমৰীয়া নামৰ ল'ৰাটোৱে।

মানুহ মৰাতো চহৰখনত তাৰ একো নতুন কথাই নাছিল। সংখ্যালঘু অসমীয়া মানুহখিনিয়ে প্রতিটো মুহূৰ্ততে সাজু হৈ আছিল, যেন যুদ্ধ এখনলৈ... বৰ্ডাৰেদি সৰবৰাহ হৈছিল অস্ত্র-শস্ত্ৰৰ।

স্কুলত থাকোতেই, চমৰীয়াই স্কুলবেগত তাক দেখুৱাবলৈ এটা পিষ্টল লুকুৱাই আনিছিল। পানীখোৱা ছুটীত স্কুলৰ পৰা পলাই গৈ ঘৰৰ পিছফালে বাৰনিখনত পেট পেলাই চমৰীয়াই বেগৰপৰা উলিয়াই অনা বন্দুকটো হাতত লৈ সি প্রতিজ্ঞাই কৰিছিল।

“মানুহ মাৰি চামেই”.... মানুহ মৰাৰ খিলটো তাক লাগে। মানুহৰ জীৱন ল'বপৰা শক্তি তাক লাগে, এশাৰ বাবে হ'লেও ভাগ্য বিখাতা হ'বলৈ তাক লাগে। মানুহৰ মৃত্যু নিৰ্ণয়কাৰী বিখাতা।

এতিয়াহে হিৰৰ দৰে লাগে তাৰ নিজকে...। একধৰণৰ সাংঘাতিক ডিম্বেচনে কানু কৰি পেলাইছিল, তাৰ মন আৰু ক্ষীণ- মিন শৰীৰটো।

অষ্টমমান শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ আছিল সি তেতিয়া, অভাবে চুই যোৱা ঘৰখনত আশ্ৰয় আছিল কেৱল মাকজনী। দেউতাকৰ প্ৰতি একধৰণৰ ঘৃণাই তাক সদাসৰ্বদা উতলা কৰি ৰাখিছিল। ঘৰৰ পাছফালৰ ভঁৰাল ঘৰটোত মানুহটোৱে মাকক মৰিয়াইছিল, হিচাপ কৰিব নোৱাৰা ল'ৰা-ছোৱালীবোৰৰ বাবেও বা অনর্থক সন্দেহ কৰাৰ বাবেও।

স্কুলৰ পৰা আধাতে পলাই চিনেমা চাই ওলাই আহোতে অশোকৰ নিজকে তেনেকুৱাই লাগিছিল। হিৰৰ দৰে খঙাল, খঙাল শক্তিশালী।

মানুহক ভয় খুউৱাৰ খিলটোৱে পাগল কৰি দিছিল তাক।

০০০ অশোকে লিখি শেষ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিলে পৃষ্ঠাকেইটা। চেঃ কি যে বিপদবোৰ, এনেকৈ ঘণ্টাৰ পাছত ঘণ্টা বহি থাকি কিবা লিখাৰ দৰে ধৈৰ্য্য থকা হ'লে, পকেটত ছুৰী বেঞ্চত থৈ পৰীক্ষা নিদিলেহেঁতেন সি।

ভালকৈ পঢ়ি পৰীক্ষা দিলেহেঁতেন

অশোকৰ লিখাত বাধা জন্মাবলৈকে শোভনা অশোকৰ পাছফালে থিয় হ'ল।

চাওঁ, এইফালে ঘূৰাচোন।

কিয় ?

কথা এটা সুধিম। আঙুলি ধৰা এটা, ফাষ্ট নে ছেকেণ্ড ? শোভনাৰ মুখলৈ ৰ' লাগি চাই অশোকে তাইৰ পৌফালৰ তৰ্জনি আঙুলিটো থাপ মাৰি ধৰিলে।

Yes, Yes! First division

Yes Yes! কটন কলেজ।

অশোক মামা। ফাষ্ট ডিভিজন নাপালে আৰু কটন কলেজত পঢ়িবলৈ নাপালে মই মৰি যাম, পইজন খাই।

কিয়?

এই কিয়টোৰ উত্তৰ বহুত। তাৰে এটা হৈছে, ঘৰখনত থাকি ভাল মালাগে। কোনেও কাৰো কথা নুশনে আজিকালি, তুমি নাজনা। আমাক শ্রামাইতে

থাকক। অশোকৰ চকুলৈ চাই শোভনাই আধাতে কথাটো কোৱা বন্ধ কৰি দিলে।

ক, কিয় আধা কৈ বৈ গলি। শোভনাৰ হাত এখন খামুচি অশোকে আদৰেৰে শোভনাৰ চকুলৈ চালে।

আগতে হাতখন এৰি দিয়া। এইবোৰ ধৰা মেলা মই ভাল নাপাওঁ। কঠোৰ হৈ শোভনাই হাতখন আঁতৰাই দিলে অশোকৰ।

ঠিক আছে বাক। এতিয়া ক। অশোকে এৰি দিলে শোভনাৰ হাতখন।

কি কৈছিলো? মই? অ' মামাইতে..। সেইবোৰ বহুত কথা মোৰ মনৰ কিছুমান কথা ক'ব পাৰিমনে? মানে এই কিছুমান সৰুসুৰা কথা, মনৰ ভিতৰৰ চৰকে ক'ব নোৱাৰা কিছুমান কথা, যিবোৰ কথাৰ মহত্ব মোৰ ওচৰত বহুত বেছি। এই কথাবোৰ, দুখবোৰ, ক'ব পাৰিলে যেন মই অলপ মুক্ত অনুভৱ কৰিম।

শোভনাৰ ঠিক বিপৰীত ধৰণৰ পাতল সুৰ এটাৰে অশোকে হয়ভৰ দি উচ্চাৰণ কৰিলে। 'অলবৎ ক'ব পাৰিবি' চব কথাই, মই শুনিম। কিন্তু মই এনেকে হাতখন ধৰি থাকিবলৈ দিলেহে?

হাতধৰা আৰু কথাকোৱাৰ কি সম্পৰ্ক আছে?

আছে, আছে, বন্ধুয়েহে বন্ধুৰ হাত ধৰে আৰু আজিৰ পৰা তই মোৰ বন্ধু— এয়া চা। শোভনাৰ হাতখন আকৌ মুঠিত সুমুৱাই ল'লে অশোকে।

ঠিক আছে, আজিৰ পৰা আমি বন্ধু। বুকুৰ পৰা এটা গধুৰ বস্তাৰ বোজা আঁতৰি যোৱা যেন ফৰকাল লাগিল শোভনাৰ মনটো।

পাতল হৈ গ'ল গধুৰ চিন্তাৰ বোজা।

পাতল হৈ গ'ল চিন্তাৰ গধুৰ বোজা।

পূৰণ হৈ গ'ল, কাৰোবাক মনৰ কথা কোৱাৰ হেপাঁহ। অশোকক একেবাৰে আপোন বন্ধুৰ দৰে লাগি গ'ল, শোভনাৰ একেসময়তে অশোকে শোভনাৰ সৰ্বশৰীৰটোলৈ চাই, স্পৰ্শকৰা হাতখন এৰি দি কৰবাত এটা কঁপনি অনুভৱ কৰিলে, মনৰ চকুৰে খেপিয়াই থাকিল অশোকে শোভনাৰ এটা অবয়ব।

নতুনটক বাঢ়িবলৈ ধৰা কলপুলিৰ দৰে চেহেৰা,

ফট্‌ফটিয়া বং।

চিকচিকিয়া ক'লা দীঘল বেণী গাঠি থোৱা চুলি, ইমান গভীৰ আৰু ইমান নিস্পাপ এই কম বয়সতে ছোৱালীজনী।

নিবিদ্ধ পৃথিৱীখনৰ কথা নজনা ছোৱালীজনী মনেদি যেন অহা-যোৱা কৰি পাৰ হৈ গ'ল।
ভিন্নৰূপত —

কেৰম খেলি থকা শোভনা,
কথা কৈ থকা শোভনা,
দেউতাকৰ লেখাবোৰ কপি কৰি থকা শোভনা,
মাকৰ সামান্য গালিত দুগাল চকুপানীৰে ওপচাই দিয়া শোভনা,
পঢ়ি পঢ়ি আমনি নলগা ছোৱালীজনী,
ঘৰৰ কাম কৰিবলৈ দিলে কান্দি দিয়া শোভনা।

সৰ্বশৰীৰত একধৰণৰ জোঁকাৰণি অনুভৱ কৰিলে সি। শোভনাক চুই চোৱাৰ হেঁপাহটোও তাৰ তীব্ৰ হ'ল। নাৰীৰ দেহ চুই চোৱাৰ অভিজ্ঞতা। নাৰীৰ দেহ চুই চোৱাৰ অভিজ্ঞতা আছে মোৰ। অশোকে মনত পেলাই চালে বিশালৰঞ্জনৰ বিয়াৰ দিনাৰ নিশাটোৰ অভিজ্ঞতাবোৰ...।

জুৰি। জুৰি আছিল তাইৰ নাম। ভৰিৰ পৰা মূৰলৈ তাইৰ বৰি আছিল বাসনা। কস্তুৰিৰ গোন্ধে বাউল কৰা হৰিণাৰ দৰে, তাই অশোকৰ দেহৰ গোন্ধ ওচৰৰ পৰা পাবলৈ বাউল গৈ ঘূৰি ফুৰিছিল, বিয়পাই দিছিল তাইৰ বাসনাৰ সুদ্বান। অশোকে শুনিছিল সেই বাসনাই চিৰাচিৰ কৰা কোঁতুহলৰ শব্দ।

মূৰত ৰঙা কাপোৰ ৰাখি দিয়া গোণামহৰ দৰে জুৰিৰ উলংগ দেহটোত সি নৃত্য কৰিছিল, বিশালৰঞ্জনৰ বিয়াৰ মাজতে। অশোকৰ ঘৰৰ ওচৰতে থকা বায়েকৰ ঘৰটোৰ এটা কোঠাত, বিয়াৰ কাম-কাজত মৌ-মাখিৰ দৰে গুণগুণাই থকা মানুহবোৰে গম নোপোৱাকৈ জুৰিক সি চিৰাচিৰ কৰি চাইছিল।

জুৰি হৰিণাৰ দৰে নিৰ্জু নাছিল। তাৰ সমানেই তাৰ দৰেই - কামাতুৰা এজনী গাভৰু ছোৱালী আছিল। জুৰিৰ চহৰৰ ঘৰখনলৈয়ো সি গৈছিল, বহুবাৰ, তাইলৈ ভয়ো খাইছিল সি বেপৰোৱা ধৰণৰ ছোৱালীলৈ ভয় লাগিছিল তাৰ আৰু বিশ্বাসো নাছিল তাৰ তাইৰ প্ৰতি; কি ঠিক, সমান বাসনাত তাই যদি অন্য পুৰুষকো ওচৰৰ পৰা পাইছে। অশোকৰ মনত জিলিকি উঠিছিল শান্ত সৌম্য এজনী নাৰীৰ প্ৰতিমূৰ্তি। তাৰ পত্নীৰ প্ৰতিমূৰ্তি।

উপভোগ কৰিবলৈ বিচৰা নাৰীবোৰ, পত্নী কৰিবলৈ বিচৰা নাৰীবোৰ নহবও পাৰে।

অশোকে নিজকেই ক'লে— “অশোক দ্যা প্লেটৰ থিয়ৰি”।

এইয়ে সহজ সৰল মানুহঘৰত আশ্ৰয় লৈ আছে, তাত শোভনা নামৰ বাঢ়ি অহা কলপুলিতো থকাই এটা মন্ত প্ৰাচ পইণ্ট।

শোভনা।

ভাগিন শোভনা।

কেনে লাগিব বাক শোভনাৰ নতুনকৈ বাঢ়ি অহা উঠন বুকুখন চুই চাই, কেনেকুৱা লাগিব বাক শোভনাৰ লগত উলংগ যোক। শোভনাৰ লগত নিজৰ মৈথুনৰত ছবি এখন কল্পনা কৰি অশোকৰ ভাল লাগি গ'ল নিজৰে।

অশোক। সাবধানে, লাহে লাহে সাবধানে।

অশোক, শোভনা জুৰি নহয় অনবৰতে কামনাৰ জুয়ে দগ্ধ কৰা নাৰী নহয় শোভনা।

অশোকৰ অন্তৰৰ বিবেকৰ ঘণ্টাই শব্দ কৰিলে এইবাৰ টিং টং.....।

শোভনাই ইতিমধ্যে টিউচনলৈ যাবৰ বাবে কিতাপ-পত্ৰ বেগটোত ভৰাই লৈছিলেই। টিউচনলৈ যোৱাৰ আগতে ভাল লগা কেইখনমান পুৰণি আলোচনী উলিয়াই শোভনাই অশোকৰ হাতত দি গ'ল।

বহুবোৰ কথা তাইৰ বুজাবলৈ আছে অশোকক। তাৰে ভিতৰত “তাই কি বিচাৰে জীৱনত”।

ঘৰৰ, মাকৰ পুৰণিকলীয়া নিয়ম-কানুনবোৰ যে বাপেকৰ দৰে তাই ভাল নাপায়।

কেনেকুৱা পুৰুষ তাই কল্পনা কৰে, ইত্যাদি। আলোচনী কেইখন অশোকৰ হাতত দি শোভনাই এবাৰ অশোকলৈ চালে— অশোকৰ মুখলৈ চালেই গম পোৱা যায় যে তাৰ পঢ়াত অলপো ৰাপ নাই, তথাপি পঢ়াতো অভ্যাস কৰা ভাল, কিতাপবোৰ দেখি ভবা অশোকৰ মনটোহে যেন শোভনাই পঢ়ি পেলালে.....।

আমিবোৰ ব্যস্ত হৈ থাকিলে দিনতো, ৰেডিঅ' পকাই থকাতকৈ কিতাপ পঢ়াৰ অভ্যাস কৰক।

এনেয়ে মই পঢ়ো জীৱনী, ছিৰিয়াছ কিতাপ, ফ্ৰয়েডৰ থিয়ৰি আৰু কবিতা, অমৃতা প্ৰীতমৰ কিন্তু এই পুৰণি উপন্যাসবোৰৰ পৰা মই আশুৰলাইন কৰা লাইনবোৰো ভালকৈ পঢ়িব সেইবোৰ মোৰ মনৰ কথা।

অশোকে ৰ' লাগি থাকিল শোভনাৰ, — কলাফুললৈকে পৰি থকা বগা ৰঙৰ এটা ফ্ৰক, কপালত অকণমানি ক'লা এটা ফোট, দুডাল টানকৈ গোঠা বেনীৰে অঙ্কিত, শান্ত আৰু ধুনীয়া লাগিছে শোভনাক। হাঁহিলে অঙ্কিত ধৰণে খেলি যায় শোভনাৰ চকু দুটা যেন যাদু কঢ়িয়াই লৈ ফুৰে চকু দুটায়ো, হাঁহিলে শোভনাৰ সমান সমান বগা দাঁতবোৰ সাগৰৰ বালি চৰৰ দৰে লাগে। শোভনাক দেখিলে যিকোনো পুৰুষৰে এটাই হাবিয়াস হ'ব পাৰে— চুই চোৱাৰ হাবিয়াস— কেৱল ভালকৈ চুই চোৱাৰ হাবিয়াস।

অশোকে শোভনাৰ চকুলৈ চাই চাই কিতাপবোৰ আলোচনীবোৰ আগ্ৰহৰে হাতত লোৱা যেন দেখুৱালে,— চব পাহৰি গৈছে সি এই সময়ত; পাহৰি যাব পৰা হ'লে ভাল আছিল সি, শোভনা-তাৰ সম্পৰ্কৰ, তাৰ আশ্ৰয় দাতা ঘৰখনৰ কথা।

বাই বাই টিউচনলৈ যাওঁ।

ওহো এনেকৈ নহয়, হাতখনত ধৰি তাই অশোকে হেণ্ডচেক এটা দি দিলে— বন্ধু হেণ্ডচেক এইটো—

শোভনাই হাতত বেগটো লৈ ওলাই গ'লগৈ টিউচনলৈ।

চকীখনত শিল পৰা কপৌৰ দৰে বহি পৰিল অশোক। পুখুৰীত শিলগুটি দলিওৱাৰ দৰে অলপ দিনৰ বাবে ভাল হৈ থাকিব খোজা অশোকক জোকাৰি দিলে শোভনাৰ হেণ্ডচেকটোৰে-গাৰীৰ দৰে কোমল হেণ্ডচেক

কলপুলিয়ে দিয়া হেণ্ডচেক

কুমাৰী ফুলকলিয়ে দিয়া হেণ্ডচেক।.....

অশোকৰ ডেকা তেজবোৰ উঠলি উঠিল। কিমান সৰু হ'ব বাক শোভনা মোতকৈ?

সি ভাবিলে।

এঘাৰ বছৰ, বাৰ বছৰ, তেৰ বছৰ বা চৌধ বছৰ।

কিতাপজ্ঞাপ, শোভনাই দি যোৱা কিতাপজ্ঞাপ হাতত লৈ অশোক সোমাই গ'ল বেড কমলৈ— একাষে ৰুণৰ টেবুল, ড্ৰেচিং আইনা, শোভনাই পৰিপাটিকৈ থৈ যোৱা আলনাৰ কাপোৰবোৰ আৰু বগলীৰ পাখিৰ দৰে বগা দেউতাকৰ বিছনাখন।

নিজকে মস্ত অপৰিপাটি যেন লাগি গ'ল তাৰ, অশোকৰ। বেডকমৰ দুৱাৰখন জপাই দিলে সি শব্দ নকৰাকৈ—

শোভনা টিউচনলৈ,

ৰুণ-ৰাজ খেলিবলৈ,

বাইদেউ স্কুললৈ,

ভিনদেউ, ভিনদেউ মিটিঙলৈ।

বিছনাত পেটটো পেলাই, বেডিঅ'টো পকাই পকাই সি হিন্দী গীত কেইটামান শুনিবলৈ চেষ্টা কৰিলে—

দিনবোৰ দীঘল হৈ গৈছে অশোকৰ। ঘণ্টাবোৰ-সময়বোৰো।

থিল নথকা জীৱনটোলৈ তাৰ নিজৰে পুঠোঁ উপজিল। পুলিচৰ ভয়ত হাবিয়ে-বননিৰে পলাই ফুৰাৰ থিল। চেপি-চেপি শুবি কৰি নাৰী দেহৰ সোৱাদ লোৱাৰ থিল।

আলনাৰ একাষে ওলোমাই থোৱা বেগটোৰ পৰা সন্তুৰ্ণনে সি 'My My' নামৰ নিষিদ্ধ আলোচনীখন উলিয়াই আনিলে—

কামাতুৰ পুৰুষ আৰু নাৰীৰ ছবি।

এইয়া এইটো গুলপীয়া নিপোল—

এয়া এয়া ঘন হাবিৰে আগুৰা নাৰীৰ দেহৰ গোপনীয়া অংশ

আহ্ কামনাই দৰ্শ কৰি পেলালে অশোকৰ শৰীৰ—

কিমান দিনয়ে নাৰীৰ সংগ পোৱা নাই সি? গাঁৱৰ পৰা আহিব লগা জেঠায়েকৰ ল'ৰাকেইটাৰ খবৰ নাই, সিহঁতক লৈ এদিনৰ বাবে পলাই গাঁৱলৈ যাব লাগিব।

গাঁৱৰ গাভৰু আৰু গাঁৱৰ লাও পানী— চেক্সি কন্ঠিনেশ্বন।

উ-উ-উ-উ—

জীৱন লালসা বাঢ়ি গৈ থাকিল অশোকৰ—

গাৰুটো টান কৈ বুকুত লৈ অশোকে কল্পনা কৰি পালে এটা নাৰীৰ গাভৰু দেহ কাৰ কাৰ শৰীৰ সেইটো? জুৰিব?

নে গাঁৱৰ মাত্ৰ কেইটামান নিশাৰ বাবে পোৱা ছোৱালীবোৰ, নে বাই নামৰ বেশ্যাজনীৰ?
— ৪৫ বছৰীয়া।

ওহো শোভনা! শোভনাৰ শৰীৰৰ— অনায়াত শোভনা।

কোনে, কোনে প্ৰথমেই পাব শোভনাক? কোনে প্ৰথমে স্পৰ্শ কৰিব তাইৰ কলডিলীয়া দেহা? আহ্—

অশোকে বিছনাত গাৰুটোৰ সৈতে বাগৰ সলায় ল'লে, সম্মুখত এয়া জুণ্টীবাৰ,
জুণ্টীবাৰ 'My My' নামৰ নিষিদ্ধ আলোচনীবোৰৰ নামী মডেল। জুণ্টীবাৰৰ ছবিখনত
তাৰ ডাঠ ওঁঠ কেইটাবে চেলেকি গ'ল অশোকে—

প্ৰথমতে ওঁঠ

তাৰপাছত জুণ্টীবাৰৰ শুন

তাৰপাছত নিতম্ব

তাৰপাছত উৰু

তাৰপাছত।

জীৱনটোত আছেনো কি? ঘন ঘনকৈ উশাহ সলাই গাৰুটো হাতৰপৰা এৰি দিলে
অশোকে।

নাৰীসংগ নোপোৱালৈকে নিজেই নিজৰ শৰীৰৰ ভোকাভুৰা খাদ্য হ'ব লাগিব।

শোভনাই দি যোৱা উপন্যাসবোৰৰ পাতবোৰতো তাৰ my my ৰ পোত নহয়।

জীৱনক ইমান ছিৰিয়াছলি নলয় সি।

কিন্তু শোভনাক সেইয়া সি ক'ব নোৱাৰিব কেতিয়াও

টক্, টক্, টক্, টক্.....

সেয়া কোনোবাই দুৱাৰত টোকাৰ মাৰিছে।

লৰালৰিকৈ বেগৰ ভিতৰত আলোচনীখন ভৰাই, অশোক ভয়ত কঁপি উঠিল।

পুলিচ নহয়টো? যদি পুলিচে লৈ যায় তাক। দুৱাৰখন সাবধানে খুলি অশোকে
খিৰিকীয়েদি মূল দুৱাৰলৈ চাই, স্বস্তিৰ উশাহ এটা ল'লে।

অ' বাইদেউ। ৰ'ব মই টোপনিয়েই গৈছিলো, খুলি দিলে অশোকে দুৱাৰখন, হাতত বাদাম
আৰু বুটৰ পেকেট দুটা লৈ সোমাই আহিল ক্লান্ত শোভনাৰ মাক।

কি এয়া? মোনাটোলৈ চকু দি সুধিলে সি।

কি আৰু, তই যে কৈছিলি এক্সাৰচাইজৰ পিচত তই খাব তোৰ বাদাম আৰু বুট। মৰমত
কৈ উঠিল মাকে।

অশোকৰ মাজত যেন হেৰোৱা কুটিৰাজন বা টিপুলক বিচাৰি পাইছিল মাকে।

বংমহল

“সকলো মানুহৰে হৃদয়বোৰ দুখৰ একোটাইত ভৰাল। কাপোৰৰ মাজেৰে উলংগ শৰীৰটোৰ ভিতৰত ধুক ধুক কৰি থকা কলিজাখণ্ডত বিয়পি থাকে সকলোৰে একধৰনৰ মানসিক নিৰাপত্তাহীনতা। ইয়াৰেপৰাই সৃষ্টি হয় অতিমাত্রাই সন্দেহ কৰাৰ একধৰণৰ বেমাৰ।”

অভিনেত্ৰীয়ে অভিনেতাজনক উদ্দেশ্যি কৈ গ’ল দৰদী হিয়াৰ শৰুবোৰ, কথা কৈ থাকোঁতেই অভিনেত্ৰীয়ে অভিনেতাজনলৈ চাই আঠকাটি দিলে, অভিনেতাৰ হাতখন হাতত তুলি লৈ অভিনেত্ৰীয়ে এইবাৰ চকুলোৰে দুগাল তিয়াই দিলে.....

‘বংমহল’ৰ হাউছফুল দৰ্শকৰ শাৰী পূৰাই প্ৰথম ছিটত বহি আছিল শোভনাৰ দেউতাক, মাক, অশোক, ৰাজ আৰু শোভনা। অশোকৰ এই টাউনখনত সম্পূৰ্ণ এমাহ হ’ল তাৰিখৰ জোখেৰে আজি।

শোভনাৰ দেউতাকেই লৈ আহিছিল অশোকক, বাহিৰলৈ ওলাবলৈ ভয় কৰা অশোকক অভয় দি তেওঁ বাৰে বাৰে কৈ পতিয়ন নিয়াইছিল।

এইখন মোৰ চহৰ, মই হৈছোঁ ৰিপটাৰ, পুলিচৰ কামকাজ মোৰ নখ দৰ্পণত, তোমাক কোনেও নোম এডালকে লৰাব নোৱাৰিব হে। ব’লা, মই বিজ্ঞ লৈছোঁ তোমাৰ, এমাহ আছা নহয়, গম পোৱা নাই হ’বলা, মই কোন মানুহ।

অশোক মান্তি হৈছিল ‘বংমহল’ত নাটক চাবলৈ যাবলৈ, নিজেই যে ইমান ভয় কৰে সেয়াটো দেখুৱাব নোৱাৰি, কোনেও নেদেখাকৈ পেটাৰ পেণ্টত খুচি লৈছিল সি তাৰ ৰিভলভাৰটো।

পুলিচে গুণগোল কৰিলে, পলাম। ভাবিছিল সি, হালধীয়া ৰঙৰ চাৰ্ট আৰু ক’লাৰঙৰ এটা জিনছ আৰু মূৰত অভ্যাস নাথাকিলেও আধা কপাল ঢকাকে টুপি এটা পিন্ধি লৈছিল সি।

এটা সময়ত স্ব’ শেফ হোৱাৰ পাছত গুৰি পৰুৱাৰ দৰে ৰং মহলৰ বাহিৰলৈ ওলাই অহা দৰ্শকবোৰৰ ভিৰৰ মাজেদি শোভনাৰ হাত এখন ধৰি অশোক ওলাই আহিছিল।

ওহু, চাবি শোভো! বংমহলৰ তলৰ ওখ চিৰি এটালৈ চাই সাৱধান কৰি দিছিল অশোকে—
তললৈ চাবি।

দৰকাৰ নাই। বংমহলৰ চিৰিৰ পৰা বেৰত ওলমি থকা মহ-ডাঁহবোৰেও মোক চিনি পায়।—
গৌৰৱত কেঁচিল তাই।

সৰুৰেপৰা বংমহলত কিমান বাৰ যে নাটক কৰিছোঁ, নাচিছোঁ, তৰ্ক কৰিছোঁ, পুৰস্কাৰ পাইছোঁ। বংমহলক লৈ কিমান যে মোৰ গল্প আছে, সৰুৰেপৰা আনকি পাপাৰ লগতো মই ড্ৰামা কৰিছোঁ।
গাঁওবুঢ়া— নাটকখনৰ নাম আছিল।

আপুনি নাজানে? পাপা খুব ভাল এষ্টৰ আছিল আৰু সেইকাৰণেই মই ভাল অভিনেত্ৰী।
অশোকে বৰ বেছি মন নকৰিলে শোভনাৰ কথাবোৰ, চাৰিওফালে ঝাঁকীৰতৰ ইউনিফৰ্ম
পিন্ধা মানুহ দেখাৰ ভয় এটাই তাক কবু কৰি ৰাখিছিল।

ৰংমহলৰ পৰা ওলাই লৈয়েই আন্ধাৰখিনিত থিয় হৈ অশোকে পিছলৈ চাই মাত লগালে।
আহক ভিনদেউ।

বাইদেউ ক'ত? ৰাজ?

আহি আছে সোঁৱা,

ভাল লাগিল খ' চাই।

একাটিং মানে, এই মীনাকুমাৰীৰ লগত কোনেও ফেৰ মাৰিব নোৱাৰে বুজিছ।

এতিয়া আকৌ মীনাকুমাৰীজনী ক'ৰপৰা আহিল? ঈৰ্ষাজড়িত মাত এটাৰে মাকে ক'লে।

মীনাকুমাৰীৰ আচল নাম আছিল— মেহজবিন আৰু মেহজবিন চিনেমালৈ আহি হৈ গ'ল
“মীনাকুমাৰী” বিয়া হ'ল কমল আমোৰোহীৰ সৈতে। পিছফালৰ পৰা শোভনাই দেউতাকক
উদ্দেশ্যি কৈ গ'ল দেউতাকৰ সুৰত সুৰ মিলাই।

কেনেকৈ জানিলি?

কিয় আইতাৰ ঘৰত বহুত বছৰৰ আগতে টিংকুমামাৰ কামত মীনাকুমাৰী পঢ়ি কান্দি থকা
নাছিল?

(আন্ধাৰত দেউতাকৰ নাকৰ পাহি দুটা ফুলি উঠা শোভনাই মন কৰিলে।)

অতি আবেগত দেউতাকৰ এই অভিব্যক্তিয়ে শোভনাক বেলেগ একধৰণৰ পৰিভূপ্তি
দিয়ে, মাকৰ ভাৱলেশহীন মুখখনৰ বিপৰীতে দেউতাকৰ এই মুখখনে শোভনাক জীৱনৰ
পৰা বহুত কিবা কিবি বিচাৰিবলৈ প্ৰেৰণা যোগায়। এই নাকৰ ফুলিউঠা পাহি দুটা চাবলৈকে
শোভনাই পৃথিৱীৰ সকলো ভাল কামেই কৰিব পাৰে, যিকোনো কষ্টও কৰিব পাৰিব তাই—
জীৱনৰ যিকোনো হাবিয়াস, নিজৰ ভাললগাবোৰো তীব্ৰবেগত হেচি ৰাখিব পাৰিব তাই।

সদায় যে কথাবে মনৰ ভাব বুজাই দিব লাগে, তেনেধৰণৰ কথাও নাথাকে, মানুহৰ মুখ
চায়েইতো কৈ দিব পানি, আকাশ চাই কৈ দিব পৰা বতৰৰ দৰে, ভিতৰৰ মানুহবোৰৰ কথা।

..... টুকুৰা টুকুৰ কথা পাতি খোজকাড়ি গৈ থাকিল, সকলো। ৰংমহলৰ পাছত দীঘলীয়া
চাৰিআলিটো, তাৰ পাছত, স্কুলখন, তাৰ পাছত বাঁওহাতে কেঁকুৰীটো আৰু সিহঁতৰ ঘৰটো।

ইতিমধ্যে কিছু কিছু মাটিত মানুহে ঘৰসজা কাম আৰম্ভ হৈছেই— অথচ দুটা বছৰৰ
আগেয়ে বিশাল পথাৰখনত একমাত্ৰ শোভনাইতৰ ঘৰটোৱেই ঘৰ আছিল। এতিয়া বহুত ঘৰ
হ'ল।

কুটিৰাজনে পকাঘৰটোৰ পাইখানাৰে টেংকিটো শোভনাইতৰ দুৱাৰ মুখতেই সজালে।

বিশাল পথাৰখনত, শোভনাইত উশাহ নোহোৱাকৈ গাঁতৰ পৰা ওলাই গাঁতত সোমোৱা
এন্দুৰৰ দৰে সোমাই থাকিব লগা হ'ল।

দুয়োফালে দুটা ঘৰৰ মাজত সিহঁতৰ ঘৰটো।

গিৰিপথত সিহঁতৰ ঘৰ— ঘৰটোলে সোমলেই যেন ঘৰখনৰ অটাইবোৰ প্ৰাণীৰে মুৰবোৰ উতলা গৰমপানী হৈ যায়। কোনেও কাৰো কথা নুশনে। কোনেও কাৰো দুখ নুবুজে। কোনেও কাৰো কথা বুজিবলৈ চেষ্টা নকৰে। ওজৰ আপত্তি। “মোৰ নহ’ল আৰু” “আৰু নহ’ব আৰু”। নিৰাশজনক এই অবস্থাটোত অশাৰ পতাকাখন সপোনত উৰুৱাই ধৈৰ্য্য ধৰি থাকিব লাগে প্ৰাপ্তবয়স্ক প্ৰাণীৰ দৰে তিনিটা জীৱন নেদেখা প্ৰাণীয়ে জীৱন কি ভালকৈ নাজানে।

শোভনা—

কণ—

ৰাজ—

০০০ ইতিমধ্যে বাঢ়ি থোৱা ভাতবোৰ মাকে অশোক, কণ আৰু শোভনাৰ বাবে টেবুলতেই উলিয়াই দিলে—

মাক, দেউতাক আৰু ৰাজে পাকঘৰতেই খাব।

মা, এইটো কাৰ মাংসৰ বাতি ?— কণৰ মাংসৰ বাতিটোলে আঙুলিয়াই শোভনাই খঙত সুমিলে।

কণৰ। কিয় ?

কণক কিয় বেছি মাংস দিছ ? আৰু মোক দিছ এটুকুৰা কমকৈ।

এহ, মই জুৰি থকা নাই আৰু ঋ, ঋ, বৰ জেৰ ধৰি থাক। সকৰে পৰাই খালি-টেন টোনাই থাক। এতিয়া মনে মনে থাক।

শোভনাৰ মাতটো এইবাৰ কঠোৰ আৰু বেছিকৈ ওলাই গ’ল—

তই সদায় এনেকুৱা কৰ মা, ঠাণ্ডাকালি কণে তিনিদিন গা নুধুলেও তই একো নকৰ। কণক মোতকৈ বেছি গাখীৰ দিয়, কণে পঢ়াত লাড়ু পালেও তোৰ গালি নুশনে। মোক তই শত্ৰুৰ দৰে গালি পাৰ, চব কথাতে—মই ঘৰ চৰ চফা কৰি থও, তই মনেই নকৰ, তোক মই সন্তুষ্ট কৰিবই নোৱাৰো।

কিয় কিয় তই কণক ইমান বেছিকৈ মৰম কৰ ? কিয় কিয় মোক তই শত্ৰুৰ দৰে ব্যৱহাৰ কৰ। ল’ৰা কাৰণে নহয় কণ ?

নাখাও তোৰ ভাত। ভাতখিনি থেকেচা মাৰি শোভনা উচাট মাৰি গুচি গ’ল ভিতৰলৈ। মাকেও সমানে বকি থাকিল।

বেছি কৰিবলৈ আহিছে, এনে একেবাৰে নিজৰ ধুনীয়া চেহেৰাটো লৈ অহংকাৰ তাইৰ। চববোৰ হৈছে দেউতাকৰ কাৰণে। তাইক লাই দি দি সকৰে পৰা, জেদী, অহংকাৰী কৰিছে। মোক আকৌ কিয় টানিছ। খোৱা পাতৰে পৰা দেউতাকে মাত লগালে।

নাটানি কি কৰিম ? কি কৰিম ?

সকৰে পৰা কোলাত লৈ লৈ ঘৰৰ কাম-কন নকৰাই নকৰাই এতিয়া লাট চাহাবৰ জীয়েক হৈছে নহয়। চাম মই, কি তৰায় জীয়েৰে। এহু চুল থাক। মুখখন ধুই, খোৱাটেবুলত বহি থকা

অশোকৰ ফালে চাই দেউতাকে সামান্য হাঁহি ক'লে।

দেখিছা নহয়, অশোক ? স্বাক্ষৰ জীয়েকৰ দৰে।

ভিতৰৰ পৰা শোভনাই আহি দেউতাকৰ ডিঙিত ধৰি কান্দি কান্দি ক'লে—

পাপা, মায়ে মোক কিয় ইমান বেয়া ব্যৱহাৰ কৰে ইমানকৈ, মা মোৰ মাহীমা নেকি ? নিজৰ মা নহয় নেকি ?

কি কলি, মাহীমাক মই ব্যক্তিপূৰাৰ পৰা গোবাৰি খাটি থাকিব লাগে; লাটচাহাবৰ দৰে খালি স্কুল, ঘৰ আৰু কিতাপ, সহায় নায়েই।

কি ? কি সহায় কৰিম মই ? পাকঘৰলৈ যাব নোৱাৰো, ভাত বনাব নোৱাৰো, তোৰ নিয়ম-কানুনৰ বাবে, গা-নুখুলে পাকঘৰলৈ যাবলৈ নিদিয় কিন্তু ৰুগ কয় দিয় ? তই মোৰ মাহীমাৰ দৰে।

শোভনাক একচৰ সোধাই দিলে মাকে। কান্দি কান্দি শোভনা আকৌ ভিতৰলৈ গৈ বিছনাখনত বহি পৰিল।

গুচি যাম মই, এইখন ঘৰ নেকি ? ঘৰ নেকি এইখন, খালি দন্দ, কাজিয়া, হলমূল মাকৰ মৰম নথকা ঘৰ ঘৰ নেকি ? গুচি যাম মই, হে ভগৱান মোক কটনৰ হোষ্টেলত থকাকে ফাৰ্ষ্ট ডিভিজন এটা দিয়া, নহ'লে মই মৰি থাকিম আৰু দুবছৰ এইখন ঘৰত থাকিলে মই মৰি ভুত হৈ যাম। কান্দি কান্দি নিজকে কৈ থাকিল শোভনাই। হঠাৎ কাৰোবাৰ হাতৰ স্পৰ্শ এটা দুবাৰত অনুভৱ কৰিলে শোভনাই মুখখন তুলি চালে তাই।

অশোক মামা।

মোৰ মৰমৰ শোভাজনী। শোভনাৰ থুতৰিতটোত ধৰি আলফুলে তাইৰ চকুপানীবোৰ মোহাৰি দিলে অশোকে।

কান্দিব নাপায় নহয়, মই আছে নহয় ? মই তোক মৰম কৰো নে নকৰো ?

কৰো নে নকৰো ?

কৰো নে নকৰো ?

Yes or no ?

Yes or no ?

শোভনাই মূৰ দুপিয়ালে।

Yes যদি ? কন্দাতো No হ'ব ? আৰু জীৱনত যাতে তোৰ চকুপানী মই নেদেখো, তাই নাজান একো; তোৰ চকুপানী তোৰ মানুহজনীৰ লগত একেবাৰে নুশয়, একেবাৰে।

আহ, এতিয়া ভাত খাব লাগে। শোভনাৰ কঁকালত লাহেকৈ ধৰি অশোকে তাইক টেবুলত বহুৱাই দিলে, থাল এখনত নতুনকৈ ভাত অলপ লৈ অশোকে শোভনাক খুৱাই দিবলৈ লৈছিল। শোভনাই বাধা দিলে—

ওহো মই নিজেই খাম।

চাই থাকিল চকুৰ পানীৰে তিতি থকা কোমল মুখখন অশোকে। শোভনাক চাই থাকোতে

তাৰ অদ্ভুত মৰম লাগি গ'ল তহিলৈ— মৰম আকলুৱা জীৱ।

মৰম আকলুৱা জীৱ এই শোভনাজনী, অশোকে বুদ্ধি পালে। বাকী কিতাপৰ কথাবোৰ, তাইৰ গহীন গহীন কথাবোৰ, চ'ব মিছা। সামান্য গালি এটাই থকা সৰকা কৰা এইজনী ছোৱালীৰ অন্তৰখন ছাগৈ কপৌ চৰাইৰ দৰে কোমল। কোলাত বহুৱাই মৰমৰ চুমাৰে ওপচাই দিবলৈ মন গ'ল অশোকৰ তহিক।

থেংক ইউ। শোভনা থোৱা টেবুলৰ পৰা উঠিল।

কিহৰ বাবে?

মোক ভালকৈ কথা কোৱাৰ বাবে। নহ'লে মোৰ ঘৰখনৰ প্ৰাণীবোৰে ভালকৈ কথা কবলৈ পাহৰি গৈছে। মোকতো মায়ে ঘৰৰ সকলো অনৰ্থৰ মূল বুলিয়েই ভাৱে। সেইকাৰণে কণ দিনে দিনে উদণ্ড হৈ গৈছে। ওভতাই কথা কয় সি মোক, পাপাক। মাৰ বাহিৰে কাকো কেয়াৰ নকৰে সি, চবতো দেখিছেই লুকুৱাবলৈ কি আছে। গুড নাইট।

শোভনা গুচি গ'ল শুবলৈ।

অশোক শুবলৈ গ'ল। আচৰিত ছোৱালী এইজনী। হঠাৎ দুৰ্বল, মিনিটতে সবল কৰি লয় নিজকে, সি ভাবিলে; ভাবি ভাবি বিছনাখনতে বহি পৰিল সি। শোভনাৰ মাকলৈ অপেক্ষা কৰি। অইন দিনাৰ দৰে মুখত তামোল এখন ভৰাই, দিনটো কামত ব্যস্ত মানুহগৰাকী তাৰ ওচৰত চকীখনত বহিল গাটো সামান্য হলুই দি, অশোকলৈ চালে তেওঁ (সম্মুখত কুট্টিৰাজন বহি থকাৰ দৰে লাগিল তেওঁৰ..।)

- অশোক; শোভনাজনী দিনে দিনে ঝিঁঝিঙীয়া হৈ গৈছে, মনৰ কৰ্মবাত ছাগৈ মামাক মাহীয়েকহঁতৰ পৰা দূৰত থাকি তাই বেয়া পাইছে। সৰুৰে পৰা বৰ আদৰত ডাঙৰ হৈছে তাই। তাই বেয়াও নহয়, মাত্ৰ বৰ জেদী, নকৰো বুলিলে নকৰেই একো। বুজাবলৈ বাট নাৰাখে।

বাইদেউ, তাইক মৰমত কথা ক'ব। তাই শুনিব। অশোকে ক'লে।

তামোল চোবাই চোবাই মাকে কৈ থাকিল। তাইক কম কষ্টত ডাঙৰ কৰিছোনে মই। দেউতাকতো সন্যাসীৰ দৰেই, জয়পুৰৰ বাংলাত তাইক মোৰ ভণ্টীজনীয়েই ডাঙৰ কৰা, আয়া বিজ্ঞাৱালা, এইবোৰেই তাইক ডাঙৰ কৰিলে। বাপেকৰো ভুল আছে। তাইক কেৱল কিতাপকেই ভাল পাবলৈ শিকালে। ছোৱালীয়ে শিকিব লগা, জন্মিব লগা একো কামেই তাইক আমি নিশিকালো— পঢ়ক তাই। ময়ো বিচাৰো দেউতাকে বিচৰাৰ দৰে তাই আই. এ. এছ পাওক। কিন্তু তাইৰ এই ঋং আৰু জেদেৰে তাই কি কৰিব মই নাজানো। একো বিশেষ দিব নোৱাৰিলেও অভাৱ আৰু কষ্ট দিয়া নাই সিহঁতক। তাকে নুবুজিলে বৰ বেয়া লাগে অ'।

যাওক বাইদেউ শুই থাককহেঁত, মই আছো নহয়, মই আছো নহয়, কুট্টিৰাজন, টিপলু, সিহঁত নাই কি হ'ল। মই আছো, কিম্ব মই জানো ভাই নহয় আপোনাৰ।

অশোকৰ কথাখিনিৰে সঁকহ দিলে মানুহগৰাকীক—

০০ শোভনাৰ টোপনি ধৰ্মা নাছিল। বহুত দিনৰ মুৰত তাইক কোনোবাই ন চকুপানী মোহাৰি দিলে।

অশোকক প্রথমবারৰ বাবে তাইক ভাল লাগি গ'ল। আৰু যে ক'লে মই থাকোতে তই কেতিয়াও নাকান্দিবি। এয়াওতো তাইক আগতে কোনেও কোৱা নাই।

আপোনবন্ধু যেন লাগি গ'ল তাইৰ অশোকক— কেতিয়াবা স্পৰ্শৰে আচৰিত ধবংগেৰে সন্মহাদিবি পাৰে মনুহুঁক। কিমান দিন যে মৰমৰ স্পৰ্শ পোৱা নাই তই? এইবন্ধনলৈ অহাৰ পৰা।

মৰমৰ স্পৰ্শৰ দামবোৰ কমি গৈছে। কিন্তু কোনেও কিয় ভবা নাই সৰুকালৰ শোভনাজনীৰ অভ্যাসবোৰতো একেই আছে।

মৰমে বাউল কৰাৰ কুমলীয়া অভ্যাস।

বিছনাৰ পৰা সন্তপনে উঠি আহি শোভনা পঢ়া টেবুলত বহিল কলমটো বেগৰ পৰা উলিয়াই কবিতা এটা লিখিবলৈ ল'লে তাই।

“ক'ত থাকিলে পোহৰ হ'ব মোৰ

হিয়াৰ বহঘৰা,

ক'ত থাকিলে পোহৰ আহিব

সিপাৰৰ পৰা

ক'ত থাকিলে শিল হৈ বাগৰি পৰিব,

মোৰ হিয়াৰ ভিতৰ মৰমৰ টুকুৰা

আচাৰি আচাৰি বুকুত বাগৰি পৰিব ফলগুৰ ধাৰা।

কুট্টিৰাজনহতে গুণগোল কৰাৰ পাছত অশান্ত মনটোক মাজে মাজে বুজাই থাকিব লগা হয় তাই, হতাশাবোৰকো— ডায়েৰীখন উলিয়াই এফালৰ পৰা পঢ়ি গৈ থাকিল তাই—

‘প্ৰতিকূল পৰিস্থিতিত জয়ী হোৱাজনহে সাহসী। যাৰ কোনো নাই তাৰ ভগৱান আছে’ - টুকাৰাম।

স্বৰ্গ যদি আছে তেনেহ'লে থাকিব নিজৰ মাজতে, ইয়াতে

শোভনা শান্তি নিজৰ মাজতে থাকে

শোভনা স্বৰ্গ নিজৰ মাজতে থাকে।

আৰু স্বপ্ন আৰু বাস্তবৰ মাজত এডাল সাধাৰণ সূতা থাকে সহজ সাকো,

শোভনা পঢ় আৰু গুচি যা দিগন্তলৈ

এইখন পৃথিৱীত আত্মস বেছি নাই তোৰ

গুচি য়া, তোৰ সপোনৰ পিছে পিছে

শোভনাৰ অন্তৰৰ ঘণ্টাটো বাজি উঠিল -- টিং টং

তেতিয়াও শোভনাৰ বাহুদুটাত লাগি থকা অশোকৰ স্পৰ্শটো মনত পৰি গ'ল তাইৰ।

নতুন বন্ধুৰ স্পৰ্শ!

হাতেৰে ছুই চালে তাই কোমল কপাহৰ দৰে বাহুটো।

এনেয়ে এবাৰ!

সেই প্রেম

অভিলাষে শোভনাৰ চকু দুটালৈ চালে, শব্দই ভিৰ কৰিছিল তাত, ঘটনাই মানুহক আবৰি
বাৰেই, ডাঙৰ কথা নহয় ; কিন্তু ঘটনাবোৰ বুকুৰ অনুভূতিৰে আৰ বেৰ নৰখাকৈ, কোৱাটোও
ডাঙৰ কথা, ঘটনাবোৰৰ সৰু সৰু মুহূৰ্তবোৰেৰে নিজক কঢ়িয়াবলৈ দিয়াটোও ডাঙৰ কথা;
শোভনা, — মই শুনা মতে, কলেজতেই তোমাৰ সংঘটি আৰম্ভ হৈছিল, অভিলাষে
শুধিলে,

ওঁ, সংঘাটেইটো জীৱন আছিল — কিন্তু কলেজৰ সংঘাটোবোৰ আছিল নিৰ্মম, এখন
বেলেগ জগতত ভৰি দিছিলো মই ইৰ্ষাকাতৰ দুঠেঙীয়া প্ৰাণীৰে ভৰ্তি জগতত, য'ত সৰু
ঠাইখনৰ একছত্ৰী সম্ৰাজ্ঞী মই সঁচা মানুহ বিচাৰি হাঁহাকাৰ কৰিব লগা হৈছিল,

হোষ্টেলত দুজনীমান চিনিয়েৰে 'মোক অহংকাৰী শোভনা' বুলি ব্লেণ্ড কৰি দিয়াৰ পাছত
মোক লৈ এমাহৰ ভিতৰতে দুটা দল হৈ গৈছিল —

For Sobhana!

Anti Sobhana!

কিন্তু কলেজততো তুমি অনন্য আছিলি? তোমাক চাবলৈ চাইলৰ ক্লাচ বাংক কৰা
ল'ৰাবোৰৰ ভিতৰত মইয়ো আছিলো অভিলাষে হাঁহি মাৰি ক'লে —

কি.....ই.....কি.....ই..... মোক চাবলৈ ক্লাচ বাংক কৰিছিলি? শোভনাৰ ভাল
লাগি গ'ল। আচলতে খ্যাতি আৰু পপুলাৰিটি এই দুটা মোৰ গাৰ লগতে লাগি থকা শব্দ
আছিল। মোৰ যিবোৰ গুণৰ বাবে টাউনখনৰ আটাইয়ে গৌৰৱ কৰিছিল, সেই গুণবোৰৰ
বাবেই কলেজখনত, হোষ্টেলখনত ইৰ্ষাকাতৰ বহু বান্ধববোৰ বৃদ্ধি হ'বলৈ ধৰিলে, — এটা
সময়ত মোৰ উশাহ বন্ধ হোৱাৰ উপক্ৰম হ'ল। 'মানুহৰ ইমান ভয়ংকৰ ইৰ্ষাকাতৰ মাৰাত্মক
ধ্বংসকাৰী কপ' মই ক'তো দেখা নাছিলো। নতুনকৈ দেখিলো, নতুনকৈ চালো কি এইখন
জগত? অসমৰ সকলো মেধাই উচপচপ কৰা কটন কলেজৰ দ্বাৰা বিৰিকিবোৰত দীঘলী
পুখুৰী, ইঞ্জিনিয়াৰিংৰ বি বকুৱা, কমাৰ্চৰ মেডিকেল, আদিৰ গুৰাই গুৰাই, মোৰ বাবে—
শোভনাৰ বাবে পাগল হোৱা, যুৱক বোৰলৈ, সিহঁতৰ অচিনাকী মুখবোৰলৈ ভালকৈ নাচাই,
মই চালো এজন শ্ৰেমিকৰ মুখলৈকে? অশোকৰ মুখলৈ।

: তেতিয়াতো মোক চোৱা হ'লেই অশোক কোনোতো সুকণ্ঠাইদি সোমাবই
নোৱাৰিলোহেঁতেন। অভিলাষে ৰগৰ কৰি ক'লে শোভনাক—

শোভনাই অভিলাষলৈ এবাৰ চাই, অলপো উৎফুল্লিত অনুভৱ নকৰি কৈ গ'ল—

অভিলাষ, মানুহ দৰাচলতেই মৰম আকলুৱা প্ৰাণী, — কিছুমান মানুহক মৰমে এলেছবা

কৰি তোলে, তোমাৰ দৰে মানুহ এজন তেতিয়াই পাই যোৱা হ'লে, জীৱনৰ বন্ধজো কথাই মই নজনাৰে থাকি গ'লোহেঁতেন।

ডাঙৰ নহ'লো হেঁতেন মই। নবাড়িলোহেঁতেন মই। নাৰাড়িলোহেঁতেন যদি জীৱনৰ কৰল সত্যবোৰ নাজানিলোহেঁতেন যদি মানুহ কেনেকৈ হ'লোহেঁতেন মই? সম্পূৰ্ণ মানুহ?

: তোমাৰ এই গুণটোৱে মোক পাগল কৰি দিয়ে শোভনা Positive Thinking। জীৱনৰ সকলো যেন কেৱল ভালৰ বাবেই হয়। অভিলাসে শোভনাৰ হাতখনত ধৰি চুমা খাই দিলে।

: অভিলাসৰ হাতখনত ঠানকৈ মুঠি মাৰি শোভনাই নিজকে হলাই দিলে অভিলাসৰ কাঙ্কত—

কেতিয়াবা উপায়েই নাথাকে অভিলাস। যিবিলাক মানুহক ভগবানে কেৱল যুঁজিবলৈকে পঠিয়াই সেইবিলাক মানুহৰ এটাই মূলধন থাকে, আত্মবিশ্বাস আৰু এইয়া তোমাৰ মোৰ মাজত সোমাই থকা Positive Thinking এ জীয়াই ৰখা ঠাই। 'সেই প্ৰমৰ' এইখিলা হ'ল প্ৰধান পৃষ্ঠা, মাজত একো নাই। একো নুসুখিবা মই শেষ নকৰালৈকে — কৈ উঠিল শোভনাই।

অন্য গ্রহ-অন্য প্রেম- অন্য প্রাণী

এখন মন্ত পথাৰত আচল উৰুৱাই থকা, এজনী সম্পূৰ্ণ বগা কাপোৰ পিন্ধা, গাভৰুৰ ফটো এখন ফ্রেমত বন্দী কৰিলে যেনেকুৱা লাগিব, এখন পাৰাপাৰ নথকা সাগৰত উটি থকা সৰু পালতৰা নাৱত গৈ থাকিলে কিমান অসহায় লাগিব, হঠাৎ অকস্মাতে ভালপোৱা মানুহজন নাইকীয়া হৈ গ'লে যিমান বেয়া লাগিব, আশে পাশে কোনো নাইকীয়া হৈ গ'লে যিমান শূন্য লাগিব তাতোতকৈ বেছি অসহায় লাগিছিল শোভনাৰ নিজৰে — সৰু ঘৰটোৰ, কুটিৰাজনৰ পৰ্ববোৰ, মা-দেউতাৰ দন্দবোৰ, এইবোৰত একধৰণৰ স্বচ্ছতা আছিল, শোভনাই ভাবিছিল, এইবোৰৰ একোটাইত দেখি পোৱা সত্য আছিল, আৰু এতিয়া এনেকুৱা লাগিছে যেন শোভনা হোৱাটোৱেই একধৰণৰ অপৰাধ, শোভনা ধুনীয়া হোৱাটো অপৰাধ, শোভনাৰ ধুনীয়া চুলিকোচা, ধুনীয়া চকু জুৰি, ধুনীয়া দাত দুপাৰি, ধুনীয়া মাতটো, আৰু অনবৰতে পুৰস্কাৰ পাই থকা স্বভাৱটোৰ প্রশংসা কৰিবলৈ কোনো নাছিল, নতুনকৈ শুনা পাইছিল হোটেলত কিছুমান শব্দ নতুন শব্দ - ঈৰ্ষা, লেচবিয়ান, ফটো ৰোমান! বন্ধু কম আছিল শত্ৰু বহুত। নাম আছিল তাইৰ জেনিছ, জেনিছ গল্ডস্মিথ, ইংৰাজী আলোচনী এখনৰ এটা পৃষ্ঠাত “Want a penfriend” পোৱা বিজ্ঞাপনক সহাবি জনাই শোভনাই চিঠি লিখিছিল জেনিছলৈ — প্রথম খন আছিল চুটি।

সৰল সহজ ইংৰাজীতে চিঠিৰে প্ৰকাশ কৰি গৈছিল জেনিছে তাইৰ আমেৰিকাৰ, চিকাগো নামৰ চহৰখনক তাই সৰু চহৰ বুলিছিল, চিঠিৰ, প্ৰশ্নৰ, শেষ নাছিল জেনিছৰ, কল্পনাৰ চকুৰে শোভনাই চাইছিল জেনিছক প্ৰথম বাৰতেই, শোভনাই জেনিছলৈ লিখিছিল,

‘ফটো নপঠিয়াবা জেনিছ! আখৰবোৰেই মই তোমাৰ প্ৰতিমূৰ্তি এটা গঢ়ি ল’ম। জানানে, হিন্দু ধৰ্মত তেতিয়া কোটি দেৱতাৰ মূৰ্তি বনাব জনা কাৰিকৰৰ দেশ এই ভাৰতবৰ্ষ।

জেনিছে হিন্দী শিকা আৰম্ভ কৰিছিল। মহাভাৰত আৰু ৰামায়নৰ শুদ্ধ হিন্দীৰ কিতাপ দুখন তাইলৈ পঠিয়াই দিওঁতে শোভনাই খৰচ হোৱা টকাবোৰ গোটাৱলৈ এমাহৰ দুটা হৰলি’ নোখোৱাকে আছিল।

জেনিছৰ গোট গোট আখৰৰ মাজত, শোভনাই প্ৰত্যয় বিচাৰি পাইছিল, অসাধু এমাহ ইৰ্ষাকাণ্ডৰ ছোৱালীৰ মাজত শোভনাৰ বাবে সাত সাগৰ ভেৰ নদী পাৰ হৈ জেনিছেই হৈ পৰিছিল সোঁতু

কেনেকুৱা হ’ব বাক জেনিছ? কল্পনাৰ চকুৰে আঁকি আছিল শোভনাই জেনিছৰ ছবি।

মাত্ৰ পাঁচ মাহ আছিল এই শব্দৰ সোঁত!

পাঁচ মাহৰ ভিতৰতে জেনিছে শোভনাক মুক্ত কৰি থৈছিল শব্দেৰে, প্ৰতিমাহতে শোভনালৈ পঠোৱা সৰু সৰু শত্ৰুবেৰে এটা মাহত জেনিছে শোভনালৈ এখন স্মাৰ্ক পঠাইছিল— গুলপীয়া বৰণৰ। এই গুলপীয়া বৰণৰ স্মাৰ্কখনতে বৰষুণত তিতি তিতি তাই, লেটাৰ বক্সটোৰ পৰা লৈ আনিছিল এখন চিঠি।

জেনিছৰ মৰমৰ দেউতাকৰ — হেনৰিৰ।

“Your pen friend is no more, She met an accident and.....”

গুলপীয়া বৰণৰ স্মাৰ্কখনেৰে খামটো আৰু চিঠিখনৰ লগতে, জেনিছে দিয়া আটাইবোৰ চিঠি, শোভনাই, ব্ৰহ্মপুত্ৰত উটাই দিছিল।

কাকো নকলে জেনিছৰ কথা শোভনাই।

থিক কোনেও যেন নুবুজিব শোভনাই কি হেৰুৱালে। থিক, সেই মাটিৰ চপৰাৰ মাজত ট টকৈ জিলিকি থকা ভগ্না ফ্ৰেমৰ দেউতাকৰ চশমাযোৰৰ দৰে, জেনিছৰ বাটলু গুটিয়া আখৰবোৰত কি ধৰণৰ এক আশাৰ-দুৰাশাৰ, স্বপ্ন বিবাদৰ টো আছিল কোনেও বুজি নাপাব—

.....মানুহে বুজি নোপোৱা বা নাপাব পৰা অনুভূতিবোৰ বন্ধ বাকচত সোমাই যোৱা পুৰণি কাপোৰৰ দৰেই বন্ধ কৰি ৰাখিব লাগে, মন গ’লে তলা খুলি লিখিকি বিদাৰি চাব লাগে, পুনৰ বন্ধ কৰি থব লাগে বাকচত। চকুপানী নোলোৱাকৈয়ো হৃদয়ে কেতিয়াবা কান্দি থাকে। কুটিৰাজনহঁতে বিধ্বস্ত কৰা মনতো, সেই ঘটনাবোৰ, কাঁহৰ বাতিৰ স্কীণ সুৰৰ দৰে এতিয়াও জন জন কৰি থাকে শোভনাৰ হৃদয়ত। হৃদয়ৰ অতল তলিৰ পৰা ঘনে ঘনে তাই এটাই শব্দ উচ্চাৰণ কৰে আজিকালি —

মানুহবোৰ কেনেকৈ ইমান নিৰ্দয় হ’ব পাৰে? কেনেকৈ নিজৰ স্বার্থৰ বাবে মানুহে অহৰহ আনক আঘাত কৰিব পাৰে? শব্দৰ টো শব্দতে মাৰ যোৱাৰ দৰে, শোভনাৰ পঞ্চৰ টো শোভনাতেই মাৰ যায়।

কাকো আমনি নিদিয়ে তাই আজিকালি,

আমনি দিবলৈইনো আছে কোন? কলেজ আৰু হোষ্টেলৰ দুৱাৰ খিৰিকিবোৰ?

শোভনাৰ মাজতে উৰু দিয়া ডিপ্ৰেচন নামৰ ব্যাধিটোৱে তাইক আকৌ ধাৰাশায়ী কৰি পেলালে।

উহু কাৰোবাক ক’ব পৰা হ’লে কথাবোৰ! কোনোবাই অলপকৈ বুজি পোৱা হ’লে মোৰ ভিতৰৰ অসহায় মইটোক কোনোবাই অলপ সময়ৰ বাবে এই দুঃশ্চিন্তাৰ বোজাতো কঢ়িওৱা হ’লে! কোনোবাই জেনিছৰ দৰে অলপ আশা দিয়া হ’লে—

গুছি অহা মোৰ দেশলৈ, পইচাৰ বাবে চিন্তা নকৰিবা, থকাৰ বাবেও, খোৱাৰ বাবেও
.....।

.....জেনিছ, জেনিছ, উচুপি উচুপি গুই পৰিল শোভনা, চকু দুটা মুদি শোভনাই কল্পনাৰ চকুৰে এবাৰ এবাৰ চাই গ’ল, তাইৰ কমমেটবোৰক —

সৌ বিচনাৰ বাওঁফালে নিলাক্ষী, কথা একেবাৰে নকয়। ভৰি পথানত সেয়া বাসন্তী

কবিৰাজ, খালি পঢ়ি থাকে। দুয়োফালে পূবা-পশ্চিমকৈ কমা আৰু বেবী— জনজাতীয় ছোৱালী, জীৱনৰেখা একেধাৰেই নহৈ।

আন্ধাৰত চকুৰ মণিবোৰত তাইৰ ভাঁহি উঠিল — ছোৱালীবোৰ পুনৰ, হোটেলৰ মনিষা, জুলি, বিশাখা, নম্রতা.....

ওহো কোনোবোৰ মুখেই চিনাকী নহয় — কোনোবোৰ মুখেই তাইৰ শুভাকংক্ষী নহয়।

চকু দুটা তাই আকৌ মুদি দিলে — এইবাৰ চকুৰ আগত তাইৰ ভাহি উঠিল এখন মুখ

অশোকৰ।

ও, আশাকৰো ক'ব পৰা যাব এইবোৰ। বুজি পাব অশোকে। ঘগহকে বিচনাৰ পৰা উঠি শোভনাই হাতৰ ওচৰতে থকা বহী এখনৰ পাত এখিলা ফালি, পঢ়া টেবুলখনৰ পৰা কলমটো লৈ, লিখিবলৈ বহিল,— অশোকলৈ এখন চিঠি। চিঠিখন ভাজ কৰি দিওঁতে শোভনাৰ হাতখন কপি গ'ল,—

জীৱনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে ঘৰৰ বাহিৰৰ কাৰোবালৈ এনেকে চিঠি লিখিছে - ঘৰৰ বাহিৰৰ কোনোবা পুৰুষলৈ! এৰা, বন্ধুৱেইটো বিচাৰি থাকে তাই, চিন্তাত গধুৰ হৈ থকা, তাইৰ মনৰ কথাবোৰ পাহ পাহ কৰি খুলি দেখুৱাবলৈ, বন্ধু লাগে কথা ক'বলৈ

বন্ধু লাগে কথা বুজাবলৈ, কেৱল নিজকে বুজাবলৈ,

টং টং টং টং

০০০ হোটেলৰ ৰাতিৰ খোৱাৰ বাবে মৰা ঘণ্টাটোৱে শোভনাক যেন টোপনিৰ পৰাহে জগাই দিলে।

জেনিছৰ মৃত্যুৰ পাছত দুদিন ভাত নোখোৱাকৈ থকা দুৰ্বল মনটো আৰু দুৰ্বল দেহাটো লৈ শোভনাই হাউচকোটটো সুমুৱাই ললে গাত। ঘৰত হ'লে জ্বলজ্বল লগাই দিলেহেঁতেন তাই।

ইমান সোনকালে কিয় ভাত দিছ বুলি মাককে ভেকাহি এটা মাৰিলেহেঁতেন, কিন্তু হোটেলৰ এই নিয়মবোৰত তাই মান্ত দিব নোৱাৰে।

: বল, বল শোভনা, আমি আছিলো। নিলাক্ষী আৰু বাসন্তী হাতত ধৰাধৰিকৈ ডাইনিং হললৈ বুলি ওলাই গ'ল।

হাতত গ্লাচটো আৰু চামুচখন লৈ শোভনা নামি থাকিল তিনিমহলাৰ পৰা দুই মহলা আৰু তলৰ ডাইনিং হল।

ডাইনিং হলত বৈ আছিল মনিষা আৰু পিয়ালি, চিনিয়ৰ, বেছি বেছি কৰা চিনিয়ৰ।

: এই ছোৱালীবোৰ, কাইলৈৰ পৰা মাৰ্চপাষ্ট আৰম্ভ আৰু কালি কম নম্বৰ ৩০৪ত কোনে গান গাইছিল? এই বিলু, ৰঙা ৰঙাৰ কাপোৰ নিপিকিবা বুজিছা! তোমাক বান্দৰৰ দৰে লাগে.....।

নিলাক্ষীহঁতে তলমুৰ কৰি মনীষা, পিয়ালীহঁতৰ বৰ বৰ কথাবোৰ পাঁচটা মাহ শুনি আহিছে।

সদায় নতুন নতুন সিহঁতৰ ঠাট্টা কৰা কৌশল! আৰু শোভনা? কিহে পদ্মিনী কোলহাপুৰী, দুদিন বোলে ভাত খোৱা নাই, আহিয়েই প্ৰেমত পৰিবৰ হ'লনে?

: হঠাৎ সদায় উঠাৰ দৰে উদগু খং এটা উৰ্দ্ধ দি উঠিল শোভনাৰ। সৰুৰে পৰাই ঠাট্টা বস্তুটো তাই একেবাৰে হজম কৰিব নোৱাৰে। আৰু এতিয়া, এইকেইদিন জেনিছৰ মৃত্যুয়ে তাইক কাবুও কৰি পেলাইছে — ডাৱৰৰ দৰে আন্ধাৰ হৈ পৰা তাইৰ মনটোৰ বুজ ল'বলৈ কোনো নাই। নাথাকক, কিন্তু এই ঠাট্টাবোৰ কিমান হজম কৰিব লাগিব?

: হাতত থকা গিলাচটো শল কৰি বেঞ্চত থৈ, ঠাট্টা কৰি হাউচকোটৰ পকেটত হাত ভৰাই, অদ্ভুত ৰাজকীয় ভংগীত বৈ থকা মনীষাৰ সমুখা সমুখিকৈ থিয় হ'লগৈ শোভনা, নিলাক্ষীহঁতে ভয়তে তলমুৰ কৰা শোভনাই দেখিলে, মনীষাৰ চকুত চকু থৈ শোভনাই, তাইৰ গহীন মাতটোৱে ক'বলৈ আৰম্ভ কৰিলে — “চাওঁক, ভাতৰ খাল আগত লৈ থকাৰ সময়ত ঠাট্টা কৰি কথা নক'ব,” আমি চববোৰ ঘৰ এৰি পঢ়িবলৈ আহিছো, অলপ সপোন লৈ, অলপ সহায় লাগে, মৰমৰ মাত লাগে আমাক প্ৰেৰণাৰ বাবে, নতুন পৰিবেশ, নতুন ঠাই, যোৱা কেবামাহো আপোনালোকক দেখিছো, কেবল ঠাট্টা কৰে ছোৱালীবোৰক, কেতিয়া শেষ কৰিব এইবোৰ? আৰু যোৱা দুদিন মই ভাত খোৱা নাই। কিয় প্ৰেমত পৰিলেহে ভাত নোখোৱাকে থাকে নেকি? আজি — আজি শেষ বাৰৰ কাৰণে মই আপোনাক ক'লো,

মনীষাৰ ফালে খঙেৰে চাই শোভনাই আগৰবাৰতকৈ জোৰেৰে শব্দ কৰি চিঞৰি ক'লে, ‘কাকো বেয়াকে কোৱাৰ অধিকাৰ আপোনালোকৰ নাই’, “Enough is enough”!

কোনেও কাকো নামাতিলে, পিনড্ৰপ চাইলেঞ্চ.....

মনীষা, পিয়ালি, কোনোও একো নক'লে সেই দিনা।

ভাত খাই সকলোবোৰ সুৰসুৰকৈ, নিজৰ নিজৰ কমলৈ বুলি গতি কৰিলে,—

নিলাক্ষী বৈ আছিল শোভনাহঁতৰ কমত, তায়েই প্ৰথমতে আৰম্ভ কৰিলে,—

‘শোভনা কথাবোৰ কলি, সঁচা কথিয়েই কৈছ! কিন্তু তই সাৱধান হৈ থাকিব, মনিষা পিয়ালীহঁতৰ তাওতো অলপ বেছি। তোৰ শত্ৰু বাঢ়িব।

কমৰ এটা কোণৰ পৰা কপচিতাই এবাৰ কৈ উঠিল —

শোভনা তুমি অলপ বেছি বেছি কৰা।

কিয়? কিয় তেনেকৈ ক'লা। শোভনাৰ খঙে মুৰৰ চুলিৰ আগ পালেগৈ,

: ক'মতো অথনি চিনিয়ৰক জোকাই ল'লা, পিছত আমাৰ কমটোকে বয়কট কৰিব?

কৰিলে কৰক! শোভনাই ক'লে, মইতো তোমালোকৰো ভালৰ বাবেই....

কপচিতাই এইবাৰ কথাৰ মাজতে দুবাৰখন জোৰকে বজা কৰি দি কৈ উঠিল —
হেছে শুই থাকা চব। কালিলৈ ইলেকচন আছে কলেজত।

০০০ গোটেই বাতিটো সাৰ পাই থাকিল শোভনা, ইলেকচন, স্কুলৰ কথাবোৰ টুকুৰা টুকুৰ কৈ মনলৈ আহি থাকিল তাইৰ।

‘ওহো এইবাৰ চিলেকচন হ’ব, শোভনাই যাকে বিচাৰে তাকেই কৰা হ’ব G. S.। ইন্দিৰাগান্ধীৰ দৰে প্ৰিন্সিপাল বাইদেৱে থিয় হৈ কৈ আছিল ছাত্ৰীবোৰক ১২ বছৰৰ মূৰত স্কুলত নিৰ্বাচন পতা শোভনা নামৰ ফুকলীয়া ছোৱালীজনীক দেখি এবাৰ ইহি দিছিল টাউনৰ আইন মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ সম্পাদকে, শোভনাৰ বস্তুতা এখন সভাত শুনাব পাছত সেইজন সম্পাদকে শোভনাক হেণ্ডখেৰ দি কৈছিল।

: Sorry মই তোমাক ফুকলীয়া বুলি ইহিছিলো! তোমাৰ ভৱিষ্যত উজ্জ্বল, চাই ল’ৰা, তুমি এটা সময়ত অসমৰ নাম উজ্জ্বল কৰিবা সাংঘাতিক তোমাৰ বস্তুতা। সৰোজনী নাইদুৱে কথা কৈ থকা যেন লাগে। ইন্দিৰাগান্ধীয়ে কথা কৈ থকা যেন লাগে। “you are different.”

০০০ আক সেইয়ে, ছাত্ৰীৰ অধিকাৰৰ বাবে শোভনাই, অকলেই বন্ধ কৰি দিছিল নিৰ্বাচন, শ, শই ছোৱালীবোৰ মন্ত্ৰমুগ্ধৰ দৰে শোভনাৰ কামাণ্ডা মানিছিল।

কোনেও প্ৰতিবাদ কৰা নাছিল।

কোনেও বদনাম গোৱা নাছিল।

কোনেও প্ৰশ্ন কৰা সোধা নাছিল।

শোভনা যেন একছত্ৰী সম্ৰাজ্ঞী, কেৱল ঘোঁৰাটোহে নাই।

প্ৰজা আছে, দেখাৰ।

লেখ জোখ নোহোৱা প্ৰজা

শোভনা সম্ৰাজ্ঞী—

আক মেট্ৰিকৰ আগৰ সেই বিদায় বেলাৰ ককশ দিনটোত ৰবিজিতা বাইদেউ, যাৰ বাঘৰ দৰে ট ট ৰঙা চকু কেইটাৰ শোভনাৰ বাহিৰে কোনো মুখামুখি হ’ব নোৱাৰে, সেই ৰবিজিতা বাইদেউৰ চকুকেইটা চকুপানীত সেমেকি আছিল, নিয়ৰত তিতি থকা ভেটফুলৰ দৰে,

শোভনাক এবাৰ সাবটি কপালত চুমা খাই, — ৰবিজিতা বাইদেৱে থুকা থুকি মাতেৰে কৈ গৈছিল—

এইজনী মোৰ জী’ৰ দৰে, এইজনী সাধাৰণ ছোৱালী নহয়, এই এইখন স্কুলৰ সন্মান, স্কুলৰ তৰ্কত পোৱা, নাটকত পোৱা অটাইবোৰ কাপ শ্বিন্ডৰ সৰহভাগ তাইৰ ভাগৰ ধন। নাজানো এইখন স্কুলৰ শোভনাৰ দৰে পঢ়াই-শুনাই আৰু নাটকে তৰ্কই সমান ভাল কোনোবা ছোৱালী ওলাবনে?

শোভনাক প্ৰশংসা নকৰি নোৱাৰি, সক ক্লাছৰ ছাত্ৰীসকল হ’ব লাগিব শোভনাৰ দৰে — সকলোতে ভাল, স্কুললৈ সন্মান কঢ়িয়াই অনা সং চৰিত্ৰৰ ছোৱালী, আৰু ক্লাচ ফাইডৰ পৰা আজিলৈকে কেৱল আছুৱে আহ্বান কৰা বন্ধ কেইটাৰ বাহিৰে, কেতিয়াও

ক্লাচ খতি নকৰাৰ বেকৰ্ড।

শোভনাক ওচৰলৈ মাতি চুমা খাইছিল প্ৰিন্সিপাল বইদেৱে — বিদূষী, কন্মি, থকা ঠাইতে আটায়ে ইজনিয়ে সিজনীক ধৰি কান্দিছিল, সৰু ক্লচৰ ছোৱালীবোৰে শোভনাক মালাৰে ওপচাই দিছিল আৰু নৰিনা, তাইৰ হৈ প্ৰেম পত্ৰ লিখি দিয়া, শোভনাক সাৰটি ধৰি ছক্কাই কান্দি নবীনাই কৈছিল —

‘শোভনা, ক্লাচ এইটৰ পৰা এতিয়ালৈকে জুৱেললৈ তই মোৰ হৈ লিখি দিয়া ‘Love Letter’ বোৰ পঢ়ি পঢ়ি জুৱেলে মোক এবি নোৱাৰা হ’ল, এতিয়া কি হ’ব?

: বিয়া কৰাই ল’বি — শোভনাই হাঁহি হাঁহি কৈছিল,— মইতো ইয়াত নাথাকো, কটনলৈ যামগৈ,—

: নৰিনাই সদায় কৰাৰ দৰে, ককালত ধৰি শোভনাক কোলাত তুলি লৈছিল —

: ল’ এয়া তোৰ ‘কনাচ’ শেষ বাৰৰ বাবে, কটনত তই কিন্তু Change নহ’বি হাঁ, আমাক নাপাহৰিবি, নৰিনাই কান্দি কান্দি কৈছিল,—

: শোভনাৰ দুচকু সেমেকি উঠিছিল,...

: স্কুলৰ পৰা ঘৰলৈ গিঠিত বেগটো লৈ, কান্ধৰ দুয়োফালে বৈ পৰা কেনী দুডালত হাত বুলাই বুলাই, শোভনাই ভাবি লৈছিল —

এইযে স্কুলটো, এইযে লগবোৰ, এইযে বাইদেউৰ কথাবোৰ, সকলোবোৰে মোক ইমানকৈ ভাল পাইছিল, বুজি পাইছিল।

কোনোতো নাছিল সিহঁত মোৰ, —

অথচ সকলোবোৰ যেন এটা পৰিয়ালৰ আছিল—।

ঘৰত নোপোৱা নিৰাপত্তাবোৰ স্কুলত পাইছিলো—।

মোৰ বিখ্যাত লেখিকা হ’বৰ মন,

মোৰ বিখ্যাত অভিনেত্ৰী হ’বৰ মন,

মোৰ বিখ্যাত সমাজসেৱী হ’বৰ মন,

ছাঁৰ দৰে থাকিব মোৰ ফেণ্টম,

মোৰ চকু দুটা দেখি ফেণ্টমে কৈ দিব পাৰিব মোৰ মনৰ কথা,

মোক বুকুৰ মাজত

লৈ ফেণ্টমে দেখুৱাই যাব মোক স্বাধীন কৰাৰ বাটটো —

মই নিজৰ ডৰিৰ ওপৰত নিজে থিয় হ’ম

মোৰ এটা ধুনীয়া ঘৰ হ’ব

মোৰ এখন গাড়ী হ’ব, নিজেই চলাম মই সেইখন গাড়ী,

ধুনীয়া ধুনীয়া কাপোৰ গিঞ্জি, মই মানুহৰ মাজত প্ৰথম শাৰীত বহি থাকিম —

সৰু সৰু ল’ৰা-ছোৱালীবোৰে মোৰ আৰু ধৰি অটোগ্ৰাফ ল’ব,

অটোগ্ৰাফ দি দি, যেতিয়া ঘূৰি চাম তেতিয়া দেখিম দূৰত বৈ পাপাই চাই আছে,

নাকৰ পাহি দুটা ফুলা।

নকলেও গম পাম, আনন্দত আহলাদত,

‘চাই ল’, ডাঙৰ হৈ গ’ল মোৰ ছোৱালী।

মোৰ নিজৰ সপোনবোৰ লগত, পাপাৰ মোক ডাঙৰকৈ দেখা সপোনতো কিয় বাক,
লগ পাই থাকে, কিয় বাক স্বার্থপৰৰ দৰে মই, ভাবিব নোৱাৰো — পঢ়িম, বিয়া কৰাম,
মা হ’ম, গাড়ী ল’ম, বচ হৈ যাব??

: কি হ’ব? একো নহ’ব। এই জঙ্কসোপাৰ লগত থাকি যুদ্ধ কৰি কৰি হয় ৰণুৱা
হ’ব লাগিব মইয়, কাপুৰুষ হ’ব লাগিব।

স্কুলৰ দিনবোৰৰ পৰা, কলেজলৈ ঘূৰি আহিল শোভনা, ৰূপচিতাৰ কথাবোৰ তাইৰ
মুৰত সোমাই থাকিল বেয়াকৈ — শোভনাই বেছি বেছি কৰে....।

বেছি, বেছি!

“বেছি বেছি । যদি মই বেছি বেছি তেনেহ’লে —

কম। কম কি?

শোভনাই, যোৱাৰ আগতে এনেয়ে নিজকে এবাৰ সুধিলে!!

ইৰিকটি, মিৰিকটি ছবি

হেই, গাইজ, হেই লিচন,
গেটিং বৰড্ হিয়েৰ,
লেটচ বাংক দ্যা ক্লাচ,
লেটচ গ' চামহোবেৰ?
হেই পামেলা, হাৰ্ড এবাউট ইঅ'ৰ বয়ফ্ৰেইণ্ড,
হাই এণ্ড বাই,

পাঁচ মাহৰ পাছতো, কবিতা নামৰ ছোৱালীজনীৰ বাহিৰে বিশেষ বন্ধুত্ব তাইৰ কাৰো
লগতে হোৱা নাই, হোষ্টেলতো হোষ্টেলেই, কলেজতো বিশেষ শান্তি পোৱা নাই শোভনাই,

— ক্লাচলৈ সোমাই আহিল বৃন্দাবন চাৰ,

অদ্ভুত ভংগীত থিয় হৈ তেওঁ আৰম্ভ কৰিলে

“This poem depict the story of a lady who's beautiful and
পিছফালৰ পৰা মূগেনে লাহেকৈ ক'লে

A.....N.....D

চাৰে আকৌ ক'লে A.....N.....D

মূগেনে অলপ চিঞৰি ক'লে The end.....

কিতাপ জপাই বৃন্দাবন চাৰ এলাই গ'ল।

I won't be able to take your class idiot.....

বৃন্দাবন চাৰ ওলাই যোৱাৰ লগে লগেই মূগেনে চাৰ্টটো খুলি মুৰৰ ওপৰেদি ঘূৰাই,
ককালতো হলাই, চিঞৰি চিঞৰি গাই দিলে —

He's a jolly good fellow,

He's a jolly good fellow,,

He's a jolly good fellow.....

এইবাৰ চাৰ্টটো শোভনাৰ মুৰৰ ওপৰত পেলাই, কায়দাত হাতখন আগবঢ়াই দি সি
ক'লে—

Maam, will you dance with me

: লাজত শোভনা ৰঙা পৰি গ'ল,...

মূগেনে, এইবাৰ পুনৰ সাহস কৰি ক'লে —

Beautiful, Sobhana dear!

Will you?

Will you dance with me?

আনখন বেঞ্চত বহি থকা সমৰে কেৰা চকুৰে শোভনালৈ চাই, বিৰবিৰাই কিবা এটা ক'লে,

‘সমৰ’ নামৰ লৰাটোক বহুত দিনৰ পৰাই শোভনাই মন কৰি আছিল — সাধাৰণতে বিনিতি, গৰিমাইতৰ লগত একেলগে বহি হাঁহি ধেমালী কৰি থকা ল'ৰাটো শোভনাক দেখিলেই অকস্মাৎ গহীন হৈ পৰিছিল।

০০০ মূগেনে এইবাৰ আঠ কাটি কিবা এটা দেখুৱাবলৈ লওঁতেই হৰমুৰকৈ সোমাই অহা কলেজৰ ইউনিয়নৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদকে সকলোকে ইউনিয়ন হলত গোট খাবলৈ নিৰ্দেশ দিলে—

পৰুৱাৰ দৰে কলেজৰ গোটেইবোৰ ল'ৰাছোৱালীৰে হল নধৰা হ'ল.....

ইতিমধ্যেই অৰুণ বৰুৱাই মাইকত চিঞৰি চিঞৰি বস্তুতা দিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিলেই, 'চৰকাৰৰ শোষণ আমি সহ্য নকৰো,

এই নীতিহীনতাৰ বাবে আমি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসমূহ ওলাই আহিব লগা হৈছে ৰাজপথলৈ, হাত চাপৰিত ইউনিয়ন হ'ল ৰজনজনাই গ'ল—

এতিয়া নতুন কটনিয়ানৰ মাজৰ পৰা দুআৰাৰ আহান কৰা হ'ল,—

: যা, যা, শোভনা, — বস্তিয়ে কিলাগুটিৰে শোভনাক ঠেলি দিলে, হোটেলত দেখোন লেক্‌চাৰ দিয়াই থাক।

: শোভনাই বস্তিলৈ এৰাৰ চাই, ঘৰহকৈ, খিয় হ'ল, আগবাঢ়ি গ'ল শোভনা ষ্টেজলৈ, এক দুই তিনি

মূগেনে দুপ্ত চাবনিৰে শোভনালৈ চাই বাট এৰি দিলে। সমৰে মূগেনলৈ কেৰাকৈ চালে।

: চাৰিওফালে ছলছুলৰ মাজত শোভনাই আৰম্ভ কৰিলে —

আচলতে আমাৰ চিষ্টেমটো গণতন্ত্ৰৰ নামত একনায়কত্ববাদ, জয়প্ৰকাশ নাৰায়ণৰ নাম আমি কিমান জানো, কিমান জানো আমি বাকী ৰাজনীতিজ্ঞৰ নাম, আৰু শাস্ত্ৰীজী যিয়ে 'জয় জোৱান, জয় কৃষাণ' বুলি কৈ একত্ৰিত কৰিছিল সকলোকে সেই শাস্ত্ৰীজীৰ নাম নিচান নাই, আমাক পঢ়িবলৈ দিয়াৰ বাবে এক পৰিৱেশ দিয়াৰ দায়িত্ব কাৰ.....

মন্ত্ৰমুগ্ধৰ দৰে দুপৰীয়াৰ শান্ত পুখুৰীত মাটি চপৰাবোৰ দলি মৰাৰ দৰে বহল হলঘৰটোত, শোভনাৰ কথাবোৰে টুকুৰিয়াই গ'ল সকলোকে।

‘মানুহৰ কঠ ইমান স্পষ্ট আৰু ধুনীয়া কেনেকৈ হয়।’ - ভাৰতীয়ে ওচৰতে বহি থকা কপকক কাণে কাণে সূধিলে।

কপক - ‘সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থাৰ’ ওৱাহাটী গোটৰ সম্পাদক। কপকে হঠাৎ হাঁহি ভাৰতীক সৰুকৈ ক'লে, ... ছোৱালীজনীও পুতলাৰ দৰে ধুনীয়া, ওৱাহাটীৰ নে?

: নহয়, হোটেলত থাকে,। ভাৰতীয়ে ক'লে

: তেতে “She is the future secretary of this college” কপকৰ কথাত
সুৰতো হাৰ্ভলী ভাৰতীয়ে কৈ উঠিল,

Ya, after me,...!

: শোভনাই মূৰৰ পৰা নামি অহাৰ লগে লগেই, হাত চাপৰিত হলখৰ বজনজনাই গ'ল, —

চাৰ্ভ, এইফালে - কপকে শোভনাক ওচৰলৈ মাতিলে,

: Keep it up.— তোমাৰ দৰে ছোৱালী আমাক লাগে! লিডাৰৰ যোগ্য।

পৰৱৰ্ত্তৰ দৰেই বিশৃংখল হৈ যোৱা অনামিকা, কবিতাহঁতৰ মিচিলটোৰ মাজত অন্যমনস্ক
শোভনাই হৈ যোৱা মিটিংখনৰ কথাবোৰ ভাবি ভাবি খোজ কাঢ়ি গৈ থাকিল। সভা ভগাৰ
পাছত স্কুলত সদায় প্ৰথম বেঞ্চত বহা তাই, স্কুলৰ বহুত নিয়মৰ পৰা বেহাই পাইছিল, লিডাৰ
হোৱা বাবে আৰু পঢ়াত ভাল বাবে মাজে মাজে স্কুলখনত আনকি স্কুলখনৰ শিক্ষয়ত্ৰীসকলেও
ভাবিছিল কি হ'ব শোভনা নাথাকিলে — এই এক ধৰণৰ দায়িত্ববোধ, এই একধৰণৰ নেতৃত্ব,
কামাণ্ডাত তাইৰ যেন এক ধৰণৰ নিচাৰ দৰে হৈছিল,

০০০ স্কুলৰ মিটিঙৰ দৰে বহুত দিনত মূৰৰ নিজৰ আত্মবিশ্বাস ঘূৰি অহায়েন লাগিছিল
তাইৰ।

পুনৰ স্কুলৰ সম্ৰাজ্ঞী যেন লাগিছিল তাইৰ।

হোটেলৰ গেইট পাৰ হৈ কবিতা আৰু অনামিকা, তাইতকৈ আগবাঢ়িছিল, মনীষা আৰু
পিয়ালিহে বাৰান্দাৰ ওচৰত পায়চাৰি কৰি আছিল।

শোভনাই তাহাতলৈ নাচাই পাৰ হৈ যাব খোজোতেই মনীষাই মাত লগালে —

: শোভনা চাৰ্ভ—

সংকোচেৰে শোভনা সিহঁতৰ কাষ চাপিল, ডাইনিংহলত ঘটনাটোওটো বেছি দিন হোৱা
নাই। কি থিক কিবা কয়? আৰু এইটো মুহূৰ্ত্তত শোভনাৰ দন্দ লাগিবলৈ ইচ্ছা নাছিল,
দৰাচলতে দন্দ লাগি তই একেবাৰে ভাল নাপায়।

: তুমি বৰ ভাল লেক্‌চাৰ দিয়া, কংগ্ৰেইছ - পিয়ালিয়ে ক'লে।

: যাৰ্ভ! Thank you.

শোভনা আচৰিত হ'ল, ডাইনিং হলৰ পৰা আবেলিৰ চাহ ব্ৰেড আৰু ঠাণ্ডা ঘূগনিৰ বাটিটো
লৈ এটা এটাকৈ চিৰি বগাই তিনিঘল্লাৰ নিজৰ কমটোলৈ বুলি গৈ থাকিল, মনতে আওবাই
গ'ল তাই, মনীষাৰ মুখখনৰ ভংগী,

: কংগ্ৰেটচ—!

: নিজৰ ওপৰত হেৰুওৱা বিশ্বাস তাই ঘূৰাই পালে, —

নহ'লে এই পাঁচমাহ তাইৰ নবকৰ কীটৰ দৰে লাগিছিল নিজকে, খালি কলেজ আৰু
হোটেল, দন্দ, কাজিয়া, কোনেও কাকো ভাল নোপোৱা কায়দা,

এইটো মুহূৰ্ত্ততহে যেন তাই নিজকে বেছি বুজি পালে, জীৱনত কিছুমান অৰ্থপূৰ্ণ মুহূৰ্ত্ত
লাগে,

এইটো মুহূর্তত নিজকে অর্থপূৰ্ণ যেন লাগিল তাইৰ,

কমৰ ভিতৰ পোৱাৰ লগে লগেই ৰূপচিটাই সচৰাচৰ চিঞৰাৰ দৰে পাতিহাঁহৰ দৰে
টেংটেঙিয়া মাতটোৰে চিঞৰি উঠিল

কি অ', কি ক'লে মনীষা আৰু পিয়ালিয়ে?

তোক, মই কৈছিলো নহয়? পাংগা নলবি।

: ক'লে —Sobhana, We appreciate you, you are great। শোভনাই
কৌতুকেৰে চালে ৰূপচিটালৈ —

: কি, কি I donot believe this!

ৰূপচিটা বহাৰ পৰা জাপ মাৰি উঠিল, তই কিন্তু সচাই চুপাৰব লিডাৰ, কি লেক্চাৰ।
কিয়, মনিষাহঁতে গম পাই গ'ল, আছুৰ মেইন লিডাৰবোৰ তোৰ একেটা লেক্চাৰত কাবু
হৈ গ'ল, সিহঁতে অকল ছোষ্টেলত লিডাৰগিৰি কৰিলে কি হ'ব, ৰূপজতটো নাই—

তই Really great! তই বেলেগ। ৰূপচিটাই, শোভনাৰ দুডাল বেনীৰ এডাল টানি
দিলে...

ৰূপচিটাৰ হাতখন বেনীৰ পৰা আতৰাই দি শোভনাই, ৰূপচিটালৈ চাই চাই টিফিনৰ
বাতিটো আৰু বেগটো টেবুলত থৈ ক'লে —

'মই বেলেগ নহয়, বেছি বেছি!!

মই বেছি বেছি কৰা ছোৱালী ৰূপচিটা!!

বাকীবোৰ কম কম কৰা ছোৱালী,

কমটোত কোনেও একো নামাতিলে, ৰূপচিটাৰ মুখখন লাজত কেহেৰাজ বৰণৰ যেন
হ'ল ..।

ৰাতিৰ পঢ়া টেবুলত শোভনাই দেউতাকলৈ লিখিলে —

পাপাটি, কটনৰ হলঘৰত থিয় হলো। বক্তৃতা দিলো। পূজাৰ বন্ধত গৈ আছো.....

০০০ জীৱনৰ সকলো পাঠ এদিনতে শিকা পাঠ নহয়, আৰু জীৱনৰ পাঠবোৰ বহুৰে
শিকোৱা পাঠ, উপলব্ধিয়ে শিকোৱা পাঠ, দূখে শিকোৱা পাঠ, সংঘাতে শিকোৱা পাঠ— এইয়ে
নিজৰ বাবেই, কেবল নিজৰ বাবেই কিছুমান নিয়ম বনাই লোৱাৰ দৰকাৰ, এই নিয়মবোৰ
স্বভাৱে লিকোৱাই নিয়ম, মোৰ নিয়মবোৰৰ ভিতৰত এটা নিয়ম হ'ল, অন্যায় হ'লে প্ৰতিবাদ
কৰা, অকলে হ'লেও, আৰু মূৰ দোওৱাৰ প্ৰশ্নই নুঠে। কিতাপত লিখি থকা কথাবোৰৰ পৰা
নিজৰ বৃত্তান্তলৈকে এই ঘটনাবোৰেইটো জীৱন।

জীৱনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে ঘৰৰ পৰা আতৰি একান্ত নিজৰ লগত থাকিলো, পাঁচটাকৈ
মাহ, বাচৰ চকাৰ লগত ঘূৰি থাকিল শোভনাৰ মনভো, কাষতে সেৱা পাপাটি তাইৰ,
নাগাঁৱত চাহ খাবলৈ সকলো নামিল বাচৰ পৰা, তাইয়ো—

পুনৰ চিটত বহুতে, দেউতাকে তাইৰ মুখলৈ চাই সুমিলে, এইবোৰ ওঠত কি লগাইছ,
আগতেটো লগোৱা নাছিলি?

: শোভনাই এনেকৈ দেউতাকে তাইক মন কৰিছে বুলি ভবা নাছিল, তাইৰ বুকখন ভয়তে চিৰিংকৈ গ'ল—

অ' লিপষ্টিক, নেচাৰেল কালাৰৰ।

: আৰু এইবোৰ হ'বলা নতুন কাপোৰ পিন্ধিছ, কেতিয়া ল'লি, অকলে অকলে বজাৰলৈ গৈছিল নে?

: ইয়াত মানে ফ্ৰেন্সি বজাৰত, কবিতা আৰু মই গৈছিলো।

: কিমান ল'লে?

: বেছি নহয় — মাত্ৰ হাফ্ৰেদ।

: ভালকে পঢ়িছতো, আৰু ভই যে লিখিছিলি কিবা মিটিং.....

: ও, পঢ়িছো পাৰাটি, ইয়াত চবতেই ফাষ্ট হৈছো, ফ্ৰেচাৰ্ছত চবতেই ফাষ্ট আৰু বাইভেলবি বহুত কিন্তু অহাবাৰ যে ইলেকচনত উঠিম, 'final' - আছৰ কপম বৰুৱাই কৈছে,

: কি কলি, ইলেকচনত, কটনৰ, কিহত উঠিবি?

: ভাবিছো, সদায় উঠাৰ দৰে ছোৱালী কমন কমত নহয় for a change, debatingত নাৰুৰ পাহি কেইটা ফুলি উঠিল বাপেকৰ।

দেউতাকৰ মুখলৈ নোচোৱাকৈ শোভনাই নিজৰ লগতে কথা পাতি গ'ল।

পাপাটি পপুলাৰ হম নে নহও নাজানো কিন্তু ফেমাচ হমেই। যেনেকৈ যেতিয়াৰ পৰা নিজক জানো তেতিয়াৰ পৰা মানুহৰ মাজত থকাৰ নিয়ম এটা হৈ গৈছে। তেনেকৈ এই পোন্ধৰবছৰৰ কিতাপৰ পাঠবোৰ, চটিয়েলিজিমৰ পাঠবোৰ, লিবাৰিজিমৰ পাঠবোৰ, ভালহোৱাৰ পাঠবোৰ, দেহৰ বন্ধে বন্ধে সোমাই গৈছে, এতিয়া আৰু বিশেষ পথ মোৰ দৰকাৰ নাই, ঘৰৰ কোনো নোহোৱাকে থাকিব লগা পাঠবোৰ লিখি ল'লো—

অকলে যুঁজাৰ পাঠ, অকলে শিকাৰ পাঠ।

০০০ বাছখন গৈ ঘৰ পায়গৈ মানে সৰু চহৰখনত লাইটবোৰ জ্বলিছিলেই,

বাছষ্টেণ্ডৰ পৰা বিজ্ঞা এখনত মন্ত টাংকটো, চুটকেছ আৰু কিবা কিবি পলিথিনৰ বেগবোৰ লৈ দেউতাক আৰু শোভনাই ঘৰলৈ বুলি গ'ল,

চাৰিআলিত বৈ থকা, মাখন গুপ্তাৰ আড্ডাটোত বহি থকা ল'ৰাকেইটাই তাইক নোজোকালে, মাত্ৰ হাঁহিলে।

মাথো ৰাতুলে হাত দাঙি চিঞৰিলে, আহিলা কটনিয়ান.....

: ও, শোভনাৰ ভাল লাগি গ'ল। সৰু সৰু লাগিল চহৰখন, গুৱাহাটীখন বেছ ডাঙৰেই। মানুহ বেছি, যানবাহন বেছি, ঘটনা বেছি।

এইখন চহৰক জীৱনৰ পোন্ধৰতা বছৰ দিলো

গুৱাহাটীক দিম কেইটামান বছৰ

তাৰ পাছত দিল্লী আৰু তাৰ পাছত বিদেশ....।

কেঁকুৰিটো ঘূৰিয়েই অশোকৰ বুলটেক্সন দেখি শোভনা আনন্দত মনে মনে নাচি উঠিল —

এনফিল্ড বুলেট, নতুন।

কিমান যে কথা ক'বলৈ আছে অশোকক..... ফ্ৰেইণ্ড অশোকক.....

ডুইংকমত বাট চাই আছিল তহিলৈ, মাক, ৰূপ ৰাজ ...।

বিক্ৰাৰ পৰা চুটকেচ, ট্ৰাংক এইবোৰ ৰূপে নমাই আনিলে। শোভনাই পোন্দোৱাকৈ চালে ৰূপক।

: এই ৰূপ, এই চুটি জিনছটো কিয় পিন্ধিছ? এনেকুৱা ড্ৰেছ কৰি মোৰ হোষ্টেললৈ নাযাবি কেতিয়াও।

: ৰূপেও তহিলৈ পোন্দোৱাকৈ চালে। ষ্টাইলিষ্ট কলেজৰ ষ্টাইল শিকিবলৈ গৈছেতো, চুটকেছটো সি থেকেচা মাৰি থ'লে—

ৰাজ বাবা, চাও এয়া তোমাৰ কমিক। চোৱা ৰাজক কোলাত লৈ কোনো নাই চুমা এটা খাই দিলে, ক্লাছ চিন্স পালা চাগে নহয়—

: ওঁ, ৰাজে বায়েকলৈ চাই ফুৰ্তিত কমিক কিনিবলৈ বনকৰা ল'ৰাটোক ছিএৰি মাতিলে, এই প্ৰহ্লাদ, এই আহ।

: প্ৰহ্লাদ ল', এইটো তোৰ ছাৰ্ট।

কাপোৰ কানি নসলোৱাকৈ চুটকেছটো খুলি, মাকলৈ অনা স্বলখন ওলিয়াই, তাই মাকক ক'লে,

: মা, ল' এইখন তোৰ বাবে

: তই হ'বলা পইচাবোৰ চব কাপোৰ কিনি খৰছ কৰিছ। মাকে ক'লে,

: নহয় মা, মই বেডিঅ' চেণ্টাৰৰ দুটামান এনাউঞ্চমেণ্ট পাইছো। তাৰে পইচা, আক খৰছ কৰিবলৈ পাপাইনো কিমান পইচা পঠায়। মোৰ কমমেণ্ট জৰ্ণীলৈ দেউতাকে পঠায় মাৰ্হে এহেজাৰ।

: অ', তই হ'বলা এতিয়া পইচাৰ প্ৰতিযোগিতাত নামিলি। আমাৰ এইবোৰ তেজৰ পইচা, তোৰ লগৰজৰীৰ দেউতাকে বা কি কাম কৰে। মাকে পুনৰ ক'লে।

: নহয় অ'মা; তই চব ওলোটাকৈ কৰ আক বুজ, মই কৈছোহে, কাৰো বিশেষকৈ তইতৰ ওপৰত টেকা মাৰি খোৱাৰ মোৰ মন নাই, নিজে ঘটিম নিজে ৰাম। চুটকেচটো বন্ধ কৰি তাই চিএৰি ক'লে, ৰূপক, এই বান্দৰ তোৰ এইটো জিনছ পেণ্ট ল'।

পিন্ধি থকা পুৰুষা পেণ্টটো খুলি ৰূপে প্ৰায় থপিয়াই ল'লে পেণ্টটো, Thank you। তাই দেখিছো মালদাৰ হৈ গৈছে।

ঐ! ভিতৰত কোন আছে? — নজনাৰ ভাও ধৰি শোভনাই ৰূপক সুধিলে।

: কোন আক, নানচাকু, পালোৱান দ্যা গ্ৰেট।

: অ' অশোক মামা, মই কিন্তু অশোক মামাৰ কাৰণেও চাৰ্ট এটা আনিছো।

চুটকেচটো পুনৰ খুলি শোভনাই চাৰ্টটো ওলিয়াই ওই থকা অশোকৰ কাপত চিএৰি দিলে—

: হেই অশোক দ্যা গ্ৰেট, ইটছ ইয়ৰছ।

থকামকাকৈ সাৰ পোৱা যেন কৰি অশোক উঠি বহিল, শোভনাৰ মুখলৈ এবাৰ আৰু চাটলৈ এবাৰ চাই চকু দুটা মোহাৰি অশোকে শোভনাক শুধিলে —

: ইমান দামী চাট! পইচা ক'ত পালি? ক'ৰবাত গণ্ডগোল আৰম্ভ কৰা নাইটো?

: গণ্ডগোল? শোভনাই ঠিক কৰিব নোৱাৰিলে কি বুজাব খুজিছে অশোকে? মাত্ৰ তাই অশোকলৈ চাই চকু পকাই ক'লে—

: কিয় মই হোষ্টেললৈ যোৱাৰ আগতে কোনে মোৰ হাতত দি গৈছিল, এহেজাৰ? তাৰে পইচাৰে এইয়া চাট

: মই তোকেহে তোৰ বস্তু কিনিবলৈ দিছিলো — অশোকৰ অলপ বেয়াও লাগিল শোভনাৰ বিষয়ে বেয়াকৈ ভবাৰ বাবে। হয়তো অনবৰত বেয়া ছোৱালীবোৰ পাই থকাৰ বাবেও এনেকুৱা হ'ব পাৰে। অশোকে শোভনাৰ মুখলৈ চালে।

একেই সৰলতা, এইবাৰ তাইক আগতকৈ বেছি ধুনীয়া আৰু ডাঙৰ যেন লাগিল।

: নালাগে লেকচাৰ দিব, নিজৰ বস্তু নিজেই কিনিম। পাপাহঁত আছেই, লগাবোৰ দিয়েই, শোভনাই আত্মপক্ষ সমৰ্থনত ক'লে।

: মোৰ কাৰণে ক'ত চাট? জিনছটো পিন্ধি ৰুণে শোভনাক আলনাখনৰ ওচৰৰ পৰাই সুধিলে ধমক মাৰি।

: হ চাট? চব লাগে তাক? ভালকে পঢ়, তেতিয়া পাৰি নেক্সট টাইম।

আৰু ৰাজ বাবা, ৰাতিপুৱাই ৰাতিপুৱাই কলগছত ব্লচলি যোচা মাৰিছানে?

শোভনাৰ নিজকে বায়েক বায়েক যেন লাগিল এইবাৰ

“Responsible citizen of the town!” নিজকে এনেকুৱাই লাগিল তাইৰ—

এই ৰূপ, গুনছোন? কুটুৰাজনে কিবা দিগদাৰ কৰিছেনেকি?

নাই— শোভনাৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত ৰুণে ডেকাহি এটা মাৰিলে, কিন্তু ডাঙৰ মানুহৰ দৰে সি কৈ উঠিল— দিগদাৰ কৰিবলৈ কি আছে আৰু বাকী?

মা-পাপাৰ দন্দটো ৰেণ্ডলাৰ কটিন? একেই কথা! একেই কমপ্লেইন! আৰু ঘৰৰ আগে পিছে সি ঘৰ, পাইখানাৰ টেংকি চব বনাই মুৰ্গীৰ গৰালত ৰখাদি আমাক ৰাখি থৈছে। কুকুৰৰ পোৱালী, ডাঙৰ হৈ লওছেন, অলপ পইচা হওক, ইহঁতৰ মাটিত হাগি-মুতি, বেলেগত ঘৰ বনাম।

: বেছি পইচা নাই কাৰণে সেই কামতো যেনিবা পাপাহঁতে কৰিব নোৱাৰে।

যাওঁ, চিনেমা এখন চাই আহো, যাৰ নেকি পালোৱান? অশোকক সি বেপেৰোৱাকৈ শুধিলে —

: মাহত কিমান চিনেমা চাব তই?

শোভনাৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিবলৈ গৈ সি হিৰৰ কায়দাত লুকি গ্ৰাচত নিজকে চাই চুলিখিনি থিক কৰি ক'লে প্ৰথমতে সপ্তাহত এবাৰকৈ, মাহত কেইবাৰ দুটা হলতে সেইবাৰ!

ৰূপ বাহিবলৈ ওলাই গ'ল।

আজি থাকিব নহয়? বহুত love letter পাইছে — অশোকক শোভনাই ক'লে।

: তাৰ মানে তই আগৰ ভাল শোভনাজনী নহয়! বেয়া হৈছে। অশোকৰ কপালৰ শিৰবোৰ থুপ খাই গ'ল।

: বেয়া? প্ৰেম কৰিলে মানুহ বেয়া হয় নেকি? মায়েতো মোক পাৰমিচন দি থৈছে মাত্ৰ কৈছে যাকে ভাল পাব তাক বিয়া কৰাবি আৰু কথাতো ঘৰত কবি, নিজৰ জাতৰ আৰু তোৰ দৰে একেই হ'লে ভাল।

কিয় বেয়া হ'ব প্ৰেম? ওলোটাই শোভনাই প্ৰশ্ন কৰিলত অশোকে বুজাই ক'ব নোৱাৰিলে শোভনাক, প্ৰেমত কি বেয়া হ'ব। হয়তো কেতিয়াও কবও নোৱাৰিব সি, তাৰ পৃথিৱীখনত প্ৰেমৰ পৰিভাষাবোৰ শোভনাই চাগে কেতিয়াও বুজি নাপাব! শোভনাক ওচৰৰ পৰা চুই চাবৰ মনযোৱা বাসনাতো আকৌ সাৰ পাই উঠিল অশোকৰ।

০০০ কেনেকৈয়ে চাই থাকোতে থাকোতে সময়বোৰ পাৰ হৈ যায় গমকে পোৱা নাযায়, ইলেকচন, হোটেলৰ চাদৰ ওপৰৰ পৰা বাদুলীৰ দৰে ওলমি ওলমি তলৰ পুখুৰীটোৰ পাৰৰ মানুহবোৰ চোৱা আৰু কল্পনা কৰা, কলেজৰ ইউকৰ বাবে ব্যস্ততা, এইবোৰৰ মাজত ভূতৰ ওপৰত দানহ পৰাদি, ল'ৰাবোৰৰ উৎপাত, ছোৱালীবোৰৰ হিংসা আৰু ডিপ্ৰেচন, হ'মটিকনেচ, এইবোৰ ভিৰৰ মাজত ফাইনেল পৰীক্ষাৰ বাবে সাজু হ'ল শোভনা আৰু লগৰবোৰ।

মাত্ৰ এমাহ আছে পৰীক্ষালৈ, ফাইনেললৈ.....

শোভনা, শোভনা, হোটেলৰ গেটত কোনোবাই, 'কনডম' আৰি থৈছে, যা না এনেয়ে ফুৰাৰ নিচিনা কৰি চাই আহগৈ।' স্নিদ্ধাই চিঞৰি চিঞৰি কমলৈ সোমাই আহিল।

: কনডম? কি কনডম? শোভনাই বিস্ময়ত শুমিলে,

: কনডম চিনি নাপাব? চিৰিয়াচ ছোৱালীতো, বেলবুং! কপচিটাই সুবিধা পাই গ'ল শোভনাক ঠাট্টা কৰিবলৈ, আৰু বয়স্ক্ৰেইণ্ড নাইটো, কপচিটাই দুৱাৰখন শব্দ কৰি বুলি বেলকনিৰে পৰা তললৈ চাই, আকৌ চিঞৰি ক'লে — চাহি তই শোভনা! কিচ্ কৰিছে— 'অপেন এয়াৰ', বৰ্ণালীয়ে বয়স্ক্ৰেণ্ডক, চাহি —' শোভনা আৰু স্নিদ্ধা দৌৰি অহি, কপচিতাৰ শাৰী পুৰালেহি। ক'তা? ক'তা? পুখুৰীৰ পাৰৰ মস্ত কৃষ্ণকুড়া জোপালৈ আঙুলিয়াই দেখুৱালে দুয়োজনীকে— তাত নেকি? দেখা নাই দেখোন?

: আন্ধাৰ হৈছেতো, ভালকেচা — অ'হ, লাভ নাই, সেয়া বৰ্ণালী! গেটৰ ওচৰত সৌটো চা ৰঙা জেকেট পিন্ধা, লেডি ক্লাৰটো, মহান ডেকা! ৰঙা ৰঙৰ বুলেটখন ষ্টাৰ্ট কৰিছে।

: কপচিতা একেজাপে তললৈ যাবলৈ ওলাল, যাওঁ, বৰ্ণালীক শোধোণৈ কি কি কৰিলে? তাইতো চব কৈ দিয়ে। পৰহি তাই গালৰ কাষত দাগতো দেখুৱাই কৈছিল —

মহানে কামুৰিলে বোলে?

: শোভনাই কিবা এটা শুমিব খুজিও নুসুখিলে কপচিতাক, 'ভাল পালে কামুৰিব লাগে কিয় আৰু লেডি ক্লাৰক ভাল পাব লাগে কিয়? বিয়া নকৰাই বুলি জানিও কেনেকৈ ভাল পাব পাৰে, ইত্যাদি। নুসুখিলে।

মই কিন্তু ভাল পালে বিয়া কৰামেই, প্ৰেমত কন্দ্ৰমাইজ কিয় কৰিম, স্নিদ্ধাই শোভনালৈ

চাই চাই কৈ থাকিল —

শোভনা, বৰ্ণালীহঁতে প্ৰেম কৰিব, এনজয় কৰিব, পঢ়াতো ভাল কৰিব, কাফো কেয়াৰ নকৰে, ঘৰৰ পৰা পইচা বহু পঠিয়াই, শোভনা মোৰ ডয় লাগিছে, পৰীক্ষা বেয়া হ'লে, দেউতাহঁতে বৰ দুখ পাব, দেউতাৰ বিটোয়াৰ হ'ববো হ'ল।

..... এইএইএই শোভনা তলৰ পৰা বাসন্তীয়ে চিঞৰি চিঞৰি শোভনাক মাতিলে, তললৈ আহ, তোৰ বস্তু এটা আছে।

শোভনা তললৈ দৌৰ মাৰিলে দুপ দুপকৈ, বৰি বাসন্তীয়ে বেগৰ পৰা কাৰ্ড এখন উলিয়াই দি শোভনাক ক'লে—

‘ল, বিনজিতৰ চামচা বুদ্ধদীপে দি গৈছে, All the best কাৰ্ড চাগে, যাওঁ ভাই, গোটেই দিনটো লেববেটৰিত আছে ভোকো লাগিছে, বিশেষ কৌতুহল নেদেখিবাকৈ দি যোবা কাৰ্ডখন হাতত তুলি ললে শোভনাই,

বঙা খামৰ ভিতৰত এখন কাৰ্ড।

কোনোবা দিছে? হ'ব চাগে কোনোবা! অভ্যস্ত হৈ গৈছে শোভনা কাৰ্ড লৈ লৈ, হোটেটলত তাই আৰু পৰিনিতালৈ অহা কাৰ্ডৰ সংখ্যা যোৱাবছৰ ৫০-৬০ খনমান আছিল চব একেই — “I love you”!

কাৰ্ডখন হাতত লৈ শোভনাই পঢ়া টেবুলত দলিয়াই থ'লে, ফ্ৰান্সৰ পৰা গৰম পানী অলপ উলিয়াই হৰলিঙ্গ অলপ বনাই কিছুটো দুটা মুখত ভৰাই পঢ়া টেবুলত বহি, তাই উলিয়াই ল'লে কাৰ্ডখন,

গোটা গোটা আখৰৰ, Because your friendship means for more,
Rinjeet.

বিনজিতে দিছে এয়া — দেহৰ মাজেদি এসোতা ভেজ পাৰ হৈ গ'ল শোভনাৰ।

০০০ এয়া কেনেকৈ হ'ব পাৰে? শোভনাৰ সৰ্বশৰীৰ কপিবলৈ ধৰিলে.....

‘বিনজিত, বিনজিত অশোকক কোৱা, কুমাৰ গৌৰব বিনজিত, মনে মনেতো বিনজিতক লৈ বহুত কল্পনা কৰিছিল শোভনাই, কেমেস্ত্ৰি বিন্ডিং, কলেজ উইকত, বিনজিতৰ চকু কেইটাই তাইক আমনি দি সদায় আছিল আৰু বিনজিত আৰু তাইক লৈ জোকোৱা কাৰবাৰতো আৰম্ভ কৰিছিল, চিনিয়ৰ গৰিমা বাই, বিনজিতে বোলে প্ৰায়েই তাইক মোৰ কথা শুখিছিল।

‘বিনজিতক মোক লাগে। মনে মনে তাই ভগৱানক কৈছিল! হয়! কিন্তু ভগৱানে কেনেকৈ শুনিলে? আৰু পৰীক্ষাৰ ওচৰত এতিয়া কি হ'ব? পঢ়িবলৈ মন নাযাব আৰু,

মাই ফাৰ্ট লাভ, আই এম ইন লাভ,

শোভনা কপি থাকিল কাৰ্ডখনৰ আখৰবোৰ যেন বাকুহি বাকুহি বুকুৰ ভিতৰত সুনুৰাই থ'ব তাই—

.....নিজৰ ওচৰত থকা মানুহবোৰৰ লগত সম্পৰ্ক হ'ব লাগে নিভাজ! —

হ'ব ৰাতিপুৱাই লেক্চাৰ বন্ধ কৰ, স্নিক্কাই গালত জোৰেৰে টিপা এটা মাৰি শোভনাক ক'লে—

যি নহওক, তোক যোনে পাব, পাব আক? তোৰ মাখনৰ দৰে কেলমল দেহটো, তোৰ এই চেপ্তি চুলিকোচা, আৰু তোৰ মাৰাম্বক হাঁহিটো।

: 'ফুলশয্যাৰে নিশা বেছ হৈ যাব তোৰ মাত শুনি বিনজিত'

: তোক দেখি মই সদায় ভাবো শোভনা,—

: ভগৱানে তোক মৰমত বনাইছে, বহুত মৰমত,

তোৰ মনতোও বৰ ভাল অ', — আমাকহে ভগৱানে বেকা হাতেৰে বনাইছে নহ'লে লেবেৰীয়া হাতেৰে!

: হ'ব, আৰু নকবি, মোৰ কি হৈছে মই নাজানো, কিন্তু মোৰ কিবা এটা হৈছে অ'—

: প্ৰেম, প্ৰেম Love —

.....চ.....চ.....চ — লাহেকৈ, কাকো নকবি স্নিক্কা

প্ৰমিজ?

প্ৰমিজ?.....

০০০ প্ৰমিজ নাৰাখিলে বিনজিতে, শোভনাৰ চিঠিখনৰ উত্তৰ দিবলৈ বিনজিতে দেবী কৰিলে। পাহাৰৰ দৰে গধুৰ পলবোৰত শোভনা হাঁহাকাৰ কৰি ৰৈ থাকি কিয় উত্তৰ নিদিলে বিনজিতে, সাধাৰণ কথাবোৰৰ উত্তৰ দিবলৈ কিয় সাহস নাই বিনজিতৰ? ভাবি থাকিল তাই.....

.....উত্তৰ দিব? তাতে এনেকুৱা চিঠি— বুদ্ধ কৰবাৰ। অশোক হাঁহি হাঁহি পাগল হৈ গ'ল।

'বেছিকৈ নিচিঞৰিবনা! প্ৰিজ! মায়ে গুনিব'

পঢ়া টেবুলত বহি বহি শোভনাই ক'লে, 'কিন্তু মইতো একো বেয়া লিখা নাছিলো!

: বেয়া মানে,! প্ৰেম হ'লেই বিয়া নহয় নহয় বুৰ্বক!

অশোকৰ কথাবোৰ শুনি শোভনাই পতিয়ন গ'ল,

'মই বাক কিয় চিঠি লিখো? এতিয়া বাক কি কৰিম তেন্তে?

: কান্দি থাক?

: ধেমালি নকৰিব কিন্তু। মই কিন্তু লাজ পাইছো। মোৰ ইগ'ত লাগিছে।

: থ তোৰ ইগ'— ভালকৈ পঢ়। নহ'লে লোকেল কলেজত পঢ়িব লাগিব।

: হয়তো, জীৱন বৰবাদ হৈ যাব— ইচ ৰাম নাই পাই, বজাে চিন্তা বাদ, এতিয়া পঢ়াত লাগিম.....

: আছা বাক ফ্ৰেইণ্ড — এটা বিকুৰেট কৰিব পাৰো নেকি?

: কি?

: Can you stay longer to inspire me!

: মানে? অশোকে, শোভনাৰ চকুলৈ স্পষ্টকৈ চাই শুখিলে, আছা! কিন্তু এটা চুমা দিব লাগিব!

ৰাতি চৰ শোৱাৰ পাছত! মোৰ ওচৰলৈ আহি,

: চুমা? কিয়, কিয় দিম? শোভনা সচাকৈয়ে আচৰিত হ'ল—

: মোৰ ফ্ৰেইণ্ড কাৰণে। কিয়, চুমা বেয়া বস্তু নেকি?

তেনেহ'লে ৰাজক কিয় চুমা খায়? পাণাই তোক কিয় চুমা খায়?

: কিন্তু মনে মনেতো নাখায়! শোভনাইয়ো অশোকক কৈ দিলে, ফ্ৰেইণ্ডবোৰৰ কথা অলপ বেলেগ, ভাল কথাও বেয়া ভাবি লোৱাতো কিছুমান মানুহৰ স্বভাৱ, ধৰি ললো তই ভাল, বা ময়ো ভাল, কিন্তু!

: থিক আছে বাক কেতিয়াবা, “Someday”!

শোভনাই কোৱা কথাৰ ওপৰতে অশোকে বেছ জোৰতে কৈ উঠিল, T-O-D-A-Y- “Today is the day”

আজি ৰাতি!

আজি ৰাতি?

আজি? আজি ৰাতি? নহ'লে No friendship! আৰু বিনজিতৰ কথাতোও মই বাইদেউক কৈ দিম!

: No, নহয়, দিম বাক। ভাত খাবলৈ মাতিলেই মায়ে, শোভনাৰ অলপ সকাহ পোৱা যেন লাগিল,—

ভাত খাই উঠিয়েই পুনৰ পঢ়া টেবুলত বহি টেবুল ক্লকটোলৈ চাই থাকিল তাই মাজে মাজে—

এয়া বাৰটাৰ কাটা সম্পূৰ্ণ বাৰটাত।

পাণাটি টোপনিত ঘোৰঘোৰাইছে — ঘৰ্ ঘৰ্ ঘৰ্ মাও টোপনিত, গোটেই দিনটো কামৰ বাবে চান্ধে!

ৰাজ আৰু ৰণো, টোপনিত,

: বুকুখন ধান বনাদি বানি আছিল শোভনাৰ, শব্দ নকৰাকৈ শোভনা বহাৰ পৰা উঠিল।

কিয় বা অশোকে চুমা বিচাৰিছে! এই ৰাতিখন? কিবা বেয়া মতলব নাইতো, জানো চাওঁচোন?

লাহে লাহে শোভনা আগবাঢ়ি গৈ থাকিল, নিজৰ কমতো পাৰহৈ দেউতাকৰ কমটো পাৰ হৈ, ড্ৰইংকমটো পাৰ হৈ, অশোক শুই থকা কমটোলৈ,

: আহ, কিমান বহুৰৰ অপেক্ষাৰ পাছত Target সকল হ'ব,

কলপুলিৰ প্ৰথম Kiss!

‘কুমাৰী গাভৰুৰ জীৱনৰ প্ৰথম চুমা লোৱাৰ ভাগ্যবান মই।’

‘গাৰুৰ তলৰ পৰা জটিকাৰ উলঙ্গ ফটোখন ওলিয়াই চাই ললে এবাৰ অশোকে।’

ইমান দেবী হ'ল? নাহিবই নেকি বাক তাই?

অৰ্থেৰ্ব হৈ উঠিল, অস্থিৰ হৈ উঠিল অশোক —

‘বুত কৈ এটা শব্দ হ'ল’— বেৰৰ চিলিঙৰ ওপৰেদি বাগৰি অহা জোনৰ পোছকত

অশোকে দেখিলে শোভনা নিচেই কাষতে! মুখত কোনো কামনাৰ চিন নাই, কেবল শংকা আৰু নিৰ্দোষিতাৰ চিন স্পষ্ট।

গালখন আগবঢ়াই দি শোভনাই চকু দুটা মুদি দিলে ভয়ত — মই আহিলো, তাই ক'লে,—

শোভনাৰ বুকুখনত সোহাতখনেৰে হেঁচা এটা দি অশোকে গালত নহয়, ওঠ দুটাৰ মাজেদি জিভাখন হেঁচি চুমা এটা খাই দিলে,

: চিহ্ন - থুই - থুই, সামান্য জোৰত, আৰু আতংকত শোভনা সিঞৰি উঠিল, সোহাঁতেৰে অশোকৰ মুখখন ঠেলি দি দৌৰি গৈ নিজৰ বিচনাৰ লেপৰ ভিতৰত সোমাই তাই নিশদে কান্দি থাকিল।

‘কিয়, কিয় কৰিলে অশোকে এনেকুৱা?’

এইটো কেনেকুৱা ধৰণৰ চুমা?

ইমান দিনে চুমা মানে গালত খায় বুলিয়েই জানো, এইটো কেনেকুৱা কিচ!

এনেকুৱা কিচত যদি ছোৱালী Pregnant হয়, তেতিয়া?

কাক কম মই! কাক কম?

কান্দি কান্দি শোভনা অচল হৈ শুই গ'ল.....

০০০ নোকোৱা নহয়, কৈছিল!

মাকহঁতে নজনা কৈয়ে কেবাদিনো শোভনাই অশোকক মতা নাছিল।

সব পুৰুষ বাক কিয় একে হ'ব লাগে?

দেহাটো বাদ দি মনৰ ভিতৰখন গুৰি কৰি চাবলৈ সিহঁতে কিয় বাক মন নকৰে, তাই ভাবিছিল।

তাই আৰু ভাবিছিল, অশোকৰ লগৰ বন্ধুত্বত, এই চুমা তুমা ধৰণৰ বস্তুবোৰ নাথাকিলেওতো হয়।

কেবল কথা আৰু ভাব বিনিময়, নিৰাপত্তা নিৰাপত্তা লগা, অনুভৱ, এইবোৰেৰে সম্পৰ্ক কিয় হ'ব নোৱাৰে?

অশোক সলনি হৈছে — পঢ়ি থাকোতে এইবোৰ কথাই ভাবি আছিল শোভনাই।

শোভনাৰ ওচৰত লাহেকৈ বহিছিলগৈ অশোক।

শোভনাৰ হাতখন দুহাতৰ মাজত লৈ, কোমলকৈ অশোকে ক'বলৈ আৰম্ভ কৰিছিল,—

কিয় মতা নাই এইকিদিন? মই কি অপৰাধ কৰিলো?

এইবাৰ শোভনাৰ বিস্ময় হোৱাৰ পাল?

ইমান ডাঙৰ কাণ্ডো কৰিছে আৰু No Reaction!! তাই ভাবিলে

: কিয় কিয় সেইদিনা এনেকুৱা কৰিলে? তাই শুধিলে

: কি? কি কৰিলো? ওলোটাই শুধিলে অশোকে।

: মই, মই যদি কিচ, মানে “Pregnant” হৈ যাওঁ?

শোভনাৰ নিৰ্দোষ মুখখনলৈ চাই হাহিত ফাটি পৰিল অশোক।

শোভনাই গাৰ জোৰেৰে অশোকৰ হাতৰ পৰা মুকলি কৰিব খোজা হাতখন আৰু জোৰেৰে টান মাৰি ধৰিলে অশোকে আৰু হাঁহি হাঁহি ক'লে — এইজনী সঁচাকৈয়ে অঁকৰা! মই আকৌ ভাবিছিলো কটনলৈ গৈ তাই চান্দু হৈছে, কিন্তু ওহো, কেবল পোকৰ দৰে কিতাপবোৰৰ মাজত থাকি থাকি তাইয়ো তাহাঁতৰ দৰে পোক হৈ গৈছে।

কিতাপৰ পোক!

সংসাৰত কি হৈ থাকে একো নাজান!

অশোকে ভালকৈয়ে শোভনাক চাই ল'লে এইবাৰ ভৰিৰ পৰা মূৰলৈকে—।

০০০ ভিতৰখনত তাৰ শাস্তি নামৰ শব্দ এটাই ডিৰ কৰাৰ দৰে লাগিল। তাৰ গুণ্ডা ইমেজটোৰে সি লগ পোৱা প্ৰায়বোৰ মূনিহ তিৰোতাই দুই নম্বৰী। যিখন ঘৰত সি থাকে তাৰ প্ৰতি তাৰ, আকৰ্ষণ জিৰ', শূন্য। দেউতাকৰ প্ৰতি এক ধৰণৰ ঘৃণাই তাক সময়ে সময়ে পাগল কৰি তোলে, সৰুতে মাকক হালোৱা এচাৰিৰে কোবোৱা ছালবোৰ দেখা বাবেই চাগে এনে হয় তাৰ।

সৰুৰে পৰা পুলিচ, মাৰপিট আৰু গুণাগিৰি আৰু প্ৰেম?

কেতিয়াৰ পৰা সি প্ৰেম কৰিবলৈ শিকিছিল?

ঘৰৰ ওচৰৰ শকত আকত লীলাক সি স্কুল চুটিৰ পাছত চাইকেলেৰে ফ'ল' কৰিছিল বহুতদিন।

শকত গাঠলু লীলাই, তাৰ ভয়ত এদিন স্কুলৰ পৰা আহোতে কাষৰে পুখুৰীত সোমাইছিলগৈ, ভয়ত ফোপাই ফোপাই তাই কৈ আছিল—

মৰি যাম, তোৰ নিচিনা গুণাক ভাল নাপাওঁ।

চহৰৰ কয়লাৰ খাদত বনুৱাৰ কাম কৰিছিল সি, ঘৰৰ লগত জেদ লাগি, শৈশৱ বুলিবলৈ বিশেষ একো নাই তাৰ, অভাৱ অনাটন, মাৰপিট, সন্দেহ। এইবিলাকতে লুতুৰি পুতুৰি গাহৰীৰ দৰে তাৰ পৰিয়ালৰ আটাইবোৰ সদস্য। কেবল সন্দেহৰ জুইত জ্বলি থকা তাৰ মাকে একেঘাপে মাৰি পেলাব খুজিছিল, এজনী বনকৰা গাভৰু, মিছা সন্দেহত! তেতিয়া সি মানে অশোক মাকৰ পেটত আছিল। সেয়ে চাগে, সন্দেহৰ আৰু নিৰাপত্তাহীনতাৰ ভূততো বেমাৰৰ দৰে তাৰ এনিটাইম গাতে লাগি থাকে, ভীষণ সন্দেহী সি!

জুৰি! ড্ৰাম বেলবোৰ! বাইচেপ বনোৱা! বাদাম কেচা বুট আৰু নেপালী নাৰীৰ কেঁচা দেহৰ গোন্ধ.....

“আহ বন্দুকৰ বাৰুদৰ গোন্ধটো মোৰ নম্ন নাৰীৰ দেহৰ পৰা ওলোৱা ফুৰফুৰিয়া গোন্ধৰ দৰে লাগে,”

কিয়ে তুলনা! বন্দুক আৰু নাৰী।

পইচা আৰু বাইচেপ থাকিলে অনায়াসে নাৰী কাবু কৰিব পাৰে বুলি থকা ধাক্কাটো চুৰমাৰ কৰি দিলে এই নিম্নাখিত ছোৱালীজনীয়ে।

শোভনাৰ অলঙ্কিতে বহুবোৰ কথাই ভাবি দিলে অশোকে।

‘কেতিয়াবা এনে হয়! মুহূৰ্তবোৰ স্মৃতিবোৰ বোকোচাত উঠি নিজে নিজেই ঘূৰি ফুৰে, ভাবৰ ঘোৰাতো তেতিয়া লেকাম লগাব নোৱাৰি। কেতিয়াবা স্মৃতিয়ে, কেবল স্মৃতিয়ে দৈত্যৰ দৰে খেদিফুৰে অহৰহ।

পখিলাৰ দৰে স্মৃতি!

দৈত্যৰ দৰে স্মৃতি!

শোভনাৰ দৰে এইয়া বাস্তৱ। তাৰ চকুৰ আগতে মাত্ৰ দুটা বছৰত, এইজনী কেঁচা পতিয়া ধুনীয়া গাভৰু।

‘চুমা খালে গৰ্ভৱতী হয় বুলি ভবা শোভনা।’

‘জ্ঞানী কিন্তু, সৰল শোভনা।’

: শোভো, মৰম সদায় পবিত্ৰ হয়,— তইয়ে পঢ়িবলৈ দিছিলি সেই উপন্যাসৰ এটা লাইনহে কৈছে— আৰু ছোৱালীবোৰ (খেইজপিয়েৰে) কৈছে নহয়, সাপতকৈও মাৰাঘৰু। সাপে খোট মাৰিলে গম পায়, কিন্তু নাৰীয়ে খোতটো মাৰিলে গমকে নাপায়—

কল্পনাৰ পৰা ঘূৰি আহিছিল বাস্তৱলৈ অশোক, শোভনাক খং তুলিবলৈ।

: নহয়! নহয়! পুৰুষবোৰহে এক নম্বৰ চেলফিচ্

: সেই কাৰণে মই চিৰকুমাৰ হৈ থাকিম।

: এনে একেবাৰে চিৰকুমাৰ হ’ব। চবতকৈ আগেয়ে বিয়া পাতিব মই জানো।

: ওহ! তোৰ বিয়াখন মই পাতি দিম ধুমধামকে। তোৰ কুমাৰ গৌৰৱৰ দৰে দৰাটোৰ লগত। বেয়াও লাগে, চিঠিৰ উত্তৰ নিদিলে। শোভনা চিৰিয়াচ হৈ গ’ল।—

: শ্ৰেয়ত ধেমালি নাই, সিহে প্ৰথমে মোক কাৰ্ড দিছিল?

: কিন্তু জ্বলি পুৰি মৰিছে কোন? অশোকে পুনৰ জোকালে।

: নাই মৰা, ল’ৰাৰ কাৰণে অন্ততঃ মই নমৰো।

: চাওঁ এইফালে আহচোন।

: নাহো। শোভনা চকীৰ পৰা উঠি দৌৰ মাৰিলে, গিছে গিছে অশোক।

এটা সময়ত অশোকে শোভনাক ধৰি বিচনাখনত বহুৱাইছিল। অশোকে পুনৰ শোভনাৰ কোমল হাতখনত জোৰকৈ ধৰিলে, শোভনাই অশোকৰ হাতখন একৰাবলৈ আপ্ৰাণ চেষ্টা কৰি থাকিল।

: সুন বেয়া ভাল থাকে এই মনটোত, এইয়ে হাতখন আঁতৰাই থকা হৈছে তাৰমানে বেয়া বুলি ভবা হৈছে মোক।

: বেয়া, ভাল, বুলি ভবা মনৰ কথা, মই কোৱা নাই, তোৰ এখন কিতাপৰ, পেজ্ নাংখাৰ কৈ দিওঁ নেকি? অশোকে ক’লে

: নালাগে, নালাগে —

তেনেহ’লে সুন, আকৌ এটা চুমা লাগে মোক।

গালত ! এইবাৰ তই দিব লাগিব।

: কি? কি?

: কিয় মই তোৰ দোষ্ট নহওঁ— তই তাতে মোক বেয়াও পাই আছ। সেয়ে এটা ‘স্মৃতি পূৰণৰ চুমা’ “A Patch-up-kiss”

: ওহো! কিয় দিয়?

: কিয়? ৰাজক দেখোন কিমান চুমা খাব!

: ৰাজটো মোৰ ভাই।

: আক মই তোৰ বন্ধু! বচ! দে এতিয়া!

অশোকে গালখন আগবঢ়াই দিলে,

শোভনাই লাজ লাজকৈ অশোকৰ গালত লাহেকৈ এটা চুমা খাইছিলে, এইবাৰ অশোকে শোভনাৰ এৰি নিদিলে, হাতখনেৰে টানকৈ ধৰি শোভনাৰ কপালত এটা চুমা খাই ওঠত আন এটা চুমা দিয়াৰ আগতে বৈ গ’ল।

‘অশোক, লাহে লাহে আগবাঢ়িব লাগিব,

অশোক, ধৈৰ্য্য ধৰিব লাগিব,

অশোক, কুমাৰী ছোৱালীক সম্পূৰ্ণ পাবলৈ ধৈৰ্য্য!

অশোক লাহে লাহে,

কুমজেলেকুৱাৰ দৰে,

লাহে..... লাহে!

টিং- টং

অশোকৰ মনৰ ভিতৰত ঘণ্টা বাজি উঠিল,

উস্তেজনাতে সি ঘামি গ’ল, অপ্রস্তুত অশোকে শোভনাক, মুঠিৰ পৰা এৰি দি কৈ উঠিল একেবাৰে অনুচ্চ কণ্ঠত ক’লে — যা! যা! পঢ়গৈ এতিয়া। ফাইনেললৈ বেছি দিন নাই নহয়।

: ওঁ যাওঁ — পঢ়া টেবুললৈ যাওঁতে শোভনাৰ অনুশোচনাও হ’ল এক প্ৰকাৰৰ

‘খেং, কিযে ভাবিছিলো, অশোক মামাৰ মনত একো বেয়া ভাব নাই, কথাবোৰ ধুনীয়াকৈ বুজাই দিয়ে, কিন্তু বিনজিত — বিনজিতে কিয় অপমান কৰিলে মোক।

উত্তৰ দিব নোৱাৰা চিঠিতো মই দিয়া নাছিলো!

০০০ ফাইনেল পৰীক্ষা দিবলৈ গৈ, শোভনাই কলেজৰ বাৰান্দাত বিনজিত তাইৰ বাবে বৈ থকা দেখিলে

: ‘অল দ্যা বেষ্ট’ বিনজিতে ক’লে।

: খেংক ইউ! শান্ত স্বৰেৰে ক’লে শোভনাই,

: বেছি চিৰিয়াচ হ’ব নালাগে, ভালকৈ পৰীক্ষা দিবা!

: ওঁ, বিনজিতৰ কথাৰ উত্তৰত শোভনাই ক’লে।

বিনজিতলৈ এবাৰ শেষবাৰৰ বাবে চাই, শোভনাই অনুভৱ কৰিলে নিচেই সাধাৰণ অলপ ধুনীয়া এই ল’ৰাটোৰ বাবে কিমানৰে সময় মই অপচয় কৰিলো, —

নিচেই সাধাৰণ সাহসহীন এই ল'ৰাটোৱে কিমানলৈকে বুজিলেহেঁতেন মোক, বুজিলেহেঁতেন নে মোৰ আদৰ্শক? মোৰ লক্ষ্যক? মোৰ অতীতক! মোৰ ডিপ্ৰেচন নামৰ ব্যাধিটোক! আৰু মই কি বিচাৰো তাক?

ওহেঁ। ফাইনেল পৰীক্ষাৰ পেপাৰখনলৈ শোভনাই উত্তৰ বহীত আৰম্ভ কৰিলে লিখা.....

‘বাই, বাই, বিনজিত,

বাই বাই মোৰ প্ৰথম প্ৰেম—

বাই বাই মাত্ৰ এদিনৰ বাবে লগ পোৱা, মাত্ৰ এখন চিঠি দিয়া, মাত্ৰ এখন কাৰ্ড দিয়া মোৰ সপোনৰ কোঁৱৰ—

“You donot deserve me”

Bold ত লিখা সেই কাগজখনৰ পৃষ্ঠাটো ফালি পেলাই, পৰীক্ষা হ'লৰ পৰা ওলাই আহিল শোভনা.....

এইবছৰ পৰীক্ষা নিদিয়ৈ তাই! সিদ্ধান্ত ল'লে, ভালকৈ পাচ নকৰিলে দিল্লী কি গুৱাহাটীতে চিট নাপাব কলেজত।

হতাশাই আৰু ধৰিছিল শোভনাক! এই ল'ৰাটোৰ মুখখন কল্পনা কৰি কিমান পল অনুপল তাই পঢ়া টেবুলত, আখৰত, সপোন দেখিছিলিয়ে হিচাপ নাই। কিয়, কিয় সম্মান জনাব নাজানিলে বিনজিতে তাইৰ মতামতক! সিটো ক'ব পাৰিলেহেঁতেন কিবা এটা।

কবটো পাৰিলেহেঁতেন! বুৰ্বক ছোৱালী! তেতিয়াও তাই শান্তি পালোহেঁতেন, কলেজৰ পৰা হোষ্টেললৈ, হোষ্টেলৰ পৰা কমলৈ গৈ শোভনাই দহটা বিষৰ টেবলেট তুলি লৈ একেলগে খাই দিলে—

হঠাৎ মৰিবলৈ মন গ'ল তাইৰ।

চকু দুটা তাইৰ মুড খাই আহিল।

দহটা বিষৰ টেবলেট।

মৰিব নেকি বাক তাই! শোভনাৰ চকুৰ পতা দুটা অৱশ হৈ আহিল, —

মৰিবই বিচাৰিছো মই।

‘নিজৰ ওপৰত বিশ্বাস নথকা ছোৱালীয়ে মাক দেউতাকক দুখ দিয়াতকৈ মৰাই ভাল,—

লেবেজান হৈ শুই পৰা শোভনাই পিছদিনা, ৰাতিপুৱা, চকু মেলিলে,..

ঘড়ীটোলৈ সেই শোভনা জাপ মাৰি উঠিল ৬-৩০...

নমৰিলো মই। শোভনাই নিজকে এবাৰ ক'লে।

হাতত কাষতে পোৱা কাগজ এখনত শোভনাই দেউতাকলৈ চিঠি এখন লিখিবলৈ বহিল, প্ৰজ্বাৰ পাৰা,

হাৰি গ'লো মই। হাৰি গলো পৰীক্ষাত। এনে লাগিছে পৰীক্ষা মোৰ ভাল নহ'ব, অহাবছৰ পৰীক্ষা দিয়াৰ সিদ্ধান্ত ললো। গাটো মোৰ বেয়া—

মৰমৰ

দেহীজনী

চিঠিখন লিখাৰ পাছত এসপ্তাহ শিহুৰ পৰীক্ষাটো দিবলৈ দিয়াৰ আগ্ৰহ নেদেখুৱাই গোটেই দিনটো, বিচনাতে পৰি থাকিল শোভনা।

এদিন।

দুদিন।

তিনিদিনৰ দিনা দুপৰীয়া কক্ষৰ দুৱাৰ মুখত স্বয়ং মাকক দেখি শোভনাৰ বুকুখন চিৰিংকৈ গ'ল— নিজৰ পৰা পলাবলৈ মন গ'ল শোভনাৰ।

মাকক বহিবলৈ দি, বেলকনিৰ পৰা বাৰান্দাৰ গেণ্ট কমত থিয় হৈ থকা দেউতাকৰ ক'লা পৰি যোৱা মুখখন দেখি নিজকে তাইৰ বেছিকৈ দোষী দোষী লাগি গ'ল। ভিতৰত বহি থকা মাকৰ মুখামুখি হ'বলৈ, সাহস নাথাকিলেও, শোভনা মাকৰ মুখামুখি হ'বলৈ লগা হ'ল।

: মাত্ৰ এদিনৰ বাবেই আহিলো, পৰীক্ষাতো দি দে, বাকী চিন্তা বাদ দে, পাপাৰে তোক বুজাবলৈকে মোকো লৈ আহিছে। তই বুজা ছোৱালী, পৰীক্ষা বেয়া নহয়, এবছৰৰ বাবে ড্ৰপ দিয়া মানে দেউতাৰৰ কষ্ট।

: হ'ব বাক দিম পৰীক্ষা। বেয়া হ'লে গালি নাপাৰিবি।

মাকে তীক্ষ্ণ দৃষ্টিৰে শোভনালৈ চালে, কেনেবাকে কিজানি বুজিব পাৰেই কি হৈছে তাইৰ, —অসন্তুষ্ট মাকে, মুখেৰে বিৰবিৰাই ক'লে— কেৱল পঢ়িবৰ বাবেই আছ ইয়াত. পৰীক্ষা বেয়া হোৱাৰ চিন্তা আহিল ক'ব পৰা?

শোভনাই একো উত্তৰ দিয়াৰ প্ৰয়োজন বোধ নকৰিলে, ক'ব পৰা আৰম্ভ কৰিব তাই, ৰেগিং, খামখিয়ালি, হ'মচিকনেচ, নে কিনজিত, নে অশোকৰ পৰা, নে চুটিত ঘৰলৈ উভতি গৈ সদায় মুখামুখি হোৱা মাক-দেউতাকৰ তৰ্কাতৰ্কিৰ পৰা, নে ভিতৰত তাইৰ বাঢ়ি অহা জেনিছৰ মৃত্যুৰ পাছৰ পৰা ডিপ্ৰেচন নামৰ ব্যাধিটোৰ পৰা.....

মাক, দেউতাকক আগবঢ়াই দি শোভনাই পৰীক্ষা দিয়াটোক থিক কৰিলে।

এদিন, এদিন, ভালকে পঢ়ি পৰীক্ষা দিব। মেট্ৰিকলৈকে পঢ়াবোৰেৰে চাগে ওৰে জীৱন চলাই দিব লগিবি।

কিতাপৰ, পৰীক্ষা পদ্ধতিবোৰৰ প্ৰতি এটা অনাস্থা বাঢ়ি গ'ল তাইৰ, মানুহবোৰক, সম্পৰ্কবোৰক, জীৱনবোৰক, ভালকে জানিবলৈ ভিতৰখন ধুমধুপাল হৈ উঠিল,—

পঢ়িয়েইটো আছে বহুত কিবা কিবি, কিমানযে চৰিত্ৰ।

: ৰেগিং সহ্য কৰিব নোৱাৰি হোষ্টেল এৰি ঘৰলৈ ওচি যোৱা কবিতা।

: আশ্ৰমলৈ ওচি যাবলৈ মন যোৱা বন্দনা।

: গৰু-পশুৰ দৰে যাকে তাকে হিংসা কৰি ভাল পোৱা ছোৱালীবোৰ।

: কিতাপৰ পঢ়াৰ বাহিৰে একো চিনি নোপোৱা কৰাইচ-কবিতাজ্ঞ বন্দিতা।

: চাৰ্টৰ দৰে বয়স্কেণ্ড সলোৱা কল্পনা, ৰজনী।

: মাৰ্ক্সবাদত বিশ্বাস ৰখা ৰাজি, আৰু কলেজখনত কিমান যে চৰিত্ৰ।

- : নিজকে সাঙুৰ খুৱাই গঢ় লৈ উঠা অশোক।
- : নিজকেই দেখোন সাঁথৰ সাঁথৰ লাগে কেতিয়াবা।

০০০ শেষ দিনৰ বাবে পৰীক্ষা দি আহিও এই একেবোৰ কথাকেই পাণ্ডুলি থাকিল তাই এনেতে বৈশাখী দৌৰি দৌৰি আহি শোভনাৰ গুচৰতে ৰ'ল, নিজৰ বেগৰ পৰা এটা খাম উলিয়াই দি, তই শোভনালৈ অৰ্থপূৰ্ণ ভাবে চাই ডললৈ মূৰ কৰি ক'লে —

- : বাইদেউ, সমৰ মোৰ বৰদেউতাৰ ল'ৰা।
- : তাতে কি হ'ল? শোভনাৰ এইবাৰ আচৰিত হোৱাৰ পাল—
- : মই যাওঁ, বৈশাখীয়ে আক একো নকৈ গুচি গ'ল।

‘আক বা কি অঘটনে বাট চাই আছে মোৰ বাবে —

এই নিগোটিত চিন্তাবোৰে মনত একেবাৰে বাঁহ কৰি লৈছে।

সমৰ। মনত পেলাবলৈ মন কৰিলে শোভনাই, সেই বোৰা দুইটা বছৰে তাইক সদায় এভাইড্ কৰি থকা সমৰে আকৌ কিয় চিঠি লিখিব তাইক?

পাগল হোৱা নাইটো সমৰ।

কি লিখিছে সি?

চিঠি লিখিব লাগে কিয়?

প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ পাবলৈকে শোভনাই খামটোৰ পৰা চিঠিখন উলিয়াই ল'লে—

খুনীয়া হাতৰ আখৰৰ গোট গোটকৈ লিখা চিঠি।

শোভনা মৰমৰ,

আটাইতকৈ,

বিদায় তোমাক এইখন চিঠিৰেই দিছো। প্ৰথম দিনাই তোমাক কটনত দেখি ভাবিছিলো অহংকাৰী ছোৱালী কিন্তু লাহে লাহে তোমাক বুজি পেলালো। কটনৰ মজত আবৃত্তি, অভিনয়, বক্তৃতা এইবোৰৰ শোভনাজনীক মোৰ ভাল লাগি গ'ল। মাকো ক'লো, মা মই শ্ৰেষ্ঠত পৰিছো। যদিও পঢ়াৰ বাবে দিল্লী পামগৈ কিন্তু এই মই নামৰ সমৰটো তোমাৰ বাবে বন্দী হৈ থাকিব, সদায়। তুমি ছাগে বেলেগক ভাল পোৱা, এৰা স্বাভাৱিক। অন্ততঃ তোমাৰ দৰে খুনীয়া ছোৱালী এজনীৰ বাবে একো নিবিচৰাকৈয়েই তোমাক মই ভাল পাই থাকিম। চিৰকাল

বিদায় — সমৰ।

এটা সৰল ছমুনিয়াহ সৰি পৰিল শোভনাৰ ভিতৰৰ পৰা।

চিঠিখন জাপি ইতিমধ্যে জমা হোৱা তেনেকুৱা ৫০ খনমান চিঠি থকা পলিথিনৰ বেগটোত ভৰাই থ'লে তাই।

কলেজৰ ব্ৰেক বোৰ্ডত লিখিথোৱা...

‘মায়াবীনী শোভনা।

‘অ’ মোৰ অপকপা, — এইবোৰ বাক সমৰৰ কাণ্ড আছিল নেকি?

অথচ, চিঠিখন পোৱাৰ আগলৈকে এই ল’ৰাটোৱে তাইক জানি গুনি বেছি বেছি কৰি কৰি থাকে বুলি তাইৰ ঋণ এটা আছিল।

তাৰ মানে সেয়া সংকোচ আছিল সমৰৰ।

ভাল পোৱা ছোৱালীজনীক ক’বলৈ চাগে তাৰ কথাই নাছিল।

খালী আবেদন নিবেদন,

নিবেদন আবেদন,—

প্ৰেমিক! গুণা! গুণা

প্ৰেম পত্ৰ! গুণা! গুণা,

শোভনা, I love you!

০০০ মংগল গ্ৰহৰ দোষ আছে নহয়, তোক পুৰুষে দিগদাৰ দিবই তই নমৰালৈকেই—
— মাকৰ কথাবাৰ মনত পৰি গ’ল তাইৰ চেৰেংকৈ।

অথচ কাকো ভাল লগা নাই মোৰ।

কিয়?

পাৰিব, এই প্ৰেমিকবোৰ মোৰ কাৰণে মৰিব?

পাৰিবনে সিহঁতে মোৰ বাবে চৰ্ত নোহোৱাকৈ জীয়াই থাকিব??

নোবাৰে! উত্তৰতো তাই নিজেই দিলে,.....

কিন্তু এই সকলোৱে যে বিচাৰিছে মোক, এই বিচৰাটোও অদ্ভুত ভাল লগা,... এক ধৰণৰ আত্মবিশ্বাস বেছি কৰাৰ দৰৰ।

বিনজিতক কাপুৰ যেন লাগিল আকৌ, তাইৰ—

নাই নাই সমৰৰ চিঠিখন বেলেগ, সি একো দাবী নকৰাকৈ মাত্ৰ তাৰ মনৰ ভাব প্ৰকাশ কৰিছে,.....

চিঠিখন ডৰায়েই শোভনাই বৈশাণীক বেলকনিৰ পৰা চিঞৰি চিঞৰি মাতিলে—

: বৈশাণী, সমৰক কৈ দিবা তাক মই যোৱাৰ আগতে লগ কৰিবলৈ বিচাৰিছো.....

যোৱাৰ আগতে, সঁচাকৈ তললৈ মূৰ কৰি থকা সমৰ অশ্রুত হৈ হোটেলৰ মুখত বৈ থকা দেখি শোভনাই মাতি আনি গেষ্ট কমত বহুৱাইছিল। সমৰক তাই কৈছিল —

সমৰ, তোমাৰ অনেকেই মোৰ ভাল লাগিছে, মোৰ Boy friend নাই, কিন্তু প্ৰেমৰ কথাও ভবা নাই। কেৰিয়াৰৰ কথা ভাবিছো, এইবাৰ বিজাল্ট বেয়া হ’লেও অহাৰ M A কৰিবলৈ দিল্লী যাম, আৰু তই। হঠাৎ সমৰক ‘তই’ বুলি সন্মোহন কৰি দিছিল তাই।

সমৰলৈ হাতখন আগবঢ়াই। তাই কৈছিল—

“Somor! will you be my friend, only a true friend?”

সমৰে বিবৰ হাঁহি এটা মাৰি মূৰ দুপিয়াইছিল।

আৰু গুন, “I love you when you write” ভোৰ চিঠিত, আৰম্ভ হ’ল যাদু আছে,

ভবিষ্যতে বিখ্যাত সাহিত্যিক হ'ব পাৰিবি। চেষ্টা কৰিবি। মোৰ এড্ৰেছ ল। ঘৰৰ।

মাক তোৰ কথা কম, মাইতে পঢ়িব পৰাকৈ চিঠিবোৰ লিখিবি। মোৰ দেউতাৰ নাম.....

: জানো! সমৰে তলমূৰকৈ কৈছিল।

জানো!

কি জানে আৰু সমৰে? ভাল পালে সকলো কথাই চাগে জানিবৰ মন যায়।

.... সমৰ গধূলিৰ দীঘলীয়া ছাঁ হৈ আন্ধাৰৰ লগত মিলি গৈছিল। নিজৰ কৰ্মলৈ গৈ ঘৰলৈ যাবৰ বাবে কাপোৰ কানি বান্ধিবলৈ লৈ শোভনাই খঙতে কান্দি উঠিছিল, বন্দিতা আহি শোভনাৰ ট্ৰাংকটোত বস্তুবোৰ ভৰাই ভৰাই শোভনাক ঠাট্টা কৰিছিল—

এনে একেবাৰে, বস্তুবোৰ ভৰাওতেওঁ ভয় খায় — কটনত লেক্‌চাৰ দিবলৈ ভয় নাখায়।

বন্দিতাৰ নিজৰো স্বার্থ আছিল। তাই প্ৰেমত পৰা কথাতো ক'বলৈ আহিছিল, সুবোধ নামৰ ল'ৰাটোৰ প্ৰেমত।

পৰীক্ষা বেয়া হ'লে কান্দিবলৈও আহিছিল বন্দিতা।

আৰু এতিয়া ট্ৰাংক সামৰি দিবলৈ তাই আহিছে।

কবিরাজ বন্দিতাৰ পঢ়া টেবুলত মাজে মাজে লিখি থৈ অহা শোভনাৰ প্ৰেমৰ কবিতাবোৰ পঢ়ি আবেগত কান্দি দিয়া বন্দিতা এইজনী।

কাক, বাক নিজৰ দৰে লাগিছিল এই দুবছৰত?

বাহিৰত বৈ আছিল শোভনাৰ দেউতাক।

বন্দিতা, কণুমীহঁতক মাত লগাই, হোষ্টেলটোলৈ ঘূৰি চাইছিল শোভনাই —

আকৌ আহিমনে বাক?

আহিলেও, এই দুবছৰৰ দৰে নতুন নতুন নালাগিব।

আৰু পৰীক্ষাৰ বিজ্ঞাপ্তি?

দুবছৰত ইমানবোৰ পৰীক্ষা দি ভাগৰি লৈছে নেকি,

নে অলপ দোখোৰমোখোৰত পৰিছে। শোভনাই যাবৰ সময়ত ভাবিলে — ।

সেই প্রেম

কলেজৰ সেই দুবছৰৰ কথা ক'লেই মোৰ খং উঠে অভিশাষ—

কিয়? আকাশৰ কোকোৰা চুলিখিনিত হাত বুলাই দি অভিশাষে শোভনালৈ চাই সুধিলে।
বেছিকৈ প্ৰেম পত্ৰ আৰু প্ৰেমিকৰ ভিৰ লাগিছিল বাবে নহয়? নহয়। নহয়। শোভনাই
ন- দি ক'লে,

‘কলেজৰ প্ৰথম দুবছৰ চাগে মোৰ বাবে এটা “Shock Therapy আছিল’ — মই
শ্বক প্ৰুফ নাছিলো।

জীৱনৰ চৈধ্যটা দীঘল বছৰৰ কিতাপ, ঘৰ আৰু ভাল ভাল মানুহবোৰৰ পৰা আৰু
কুটুম্বাজনতকৈও জটিল মানুহবোৰ দেখি চাগে ক'ৰবাত কিবা এটাই আঘাত পাইছিল,

: ভবা ধৰণেৰে মই পুৰস্কাৰ পোৱাৰ খুচি উত্ৰাবল হোৱা পাৰাটিৰ বা স্কুলৰ বাহিৰেউবোৰ
নেদেখি ভিতৰি ভিতৰি চাগে মোৰ খং উঠিছিল —

শ্বিলঙত পঢ়াৰ বাবে নিজকে অন্যগ্ৰহৰ প্ৰাণী বুলি ভবা প্ৰেৰিতা, ৰাতিৰ আন্ধাৰত ভায়লিন
বজাই থকা সুম্ৰিতা, এনেকুৱা ক'ত যে ভিন্ন ভিন্ন মানুহে, ভিন্ন ভিন্ন চৰিত্ৰই মোক অবাক
কৰিছিল ঠিকনা নাই।

লিপিকা নামৰ ‘পেন ফ্ৰেইণ্ড পাতি পাতি শেষত, পেন ফ্ৰেণ্ডৰ প্ৰেমত পৰা ছোৱালীজনী।

বহুত । বহুত ভিন্ন সুৰী চৰিত্ৰ....

সেই বছৰতে মই ভাবিছিলো, লিখা কামতো ভালকে কৰিম, ভৱিষ্যতে।

আৰু উপলব্ধি কৰিছিলো, কোনো কাৰো লগত নিমিলে।

: আৰু..... আৰু..... বুজিছিলো,

পৃথিৱীত ভাল মানুহ, বহুত কম আছে।

ঘৰৰ সমস্যাৰ পৰা সেইবাৰ নিজৰ ভিতৰলৈ সোমাইছিলো, ঘৰৰ সমস্যাৰ পৰা, খালি
এৰাপৰলীয়া ঘৰৰ দৰে আছিল ভিতৰৰ হৃদয়ৰ কোঠাবোৰ—

: কাৰোবাক মই বিচাৰিছিলো অভিশাষ, কাক নাজানিছিলো।

এই কথাবোৰ ক'বলৈ, মোক দিশ দেখুৱাবলৈ, মোক উৎসাহ দিবলৈ, মোক অলপ সান্নিধ্য
দিবলৈ,...

মোক কোনোবাই বুজাতো বিচাৰিছিলো। পৰীক্ষা বহীৰ উত্তৰৰ শোভনাজনীক সঁচাকৈয়ে
কোনোবাই জনাতো বিচাৰিছিলো।

সঁচা প্ৰেম বিচাৰিছিলো—

বয়সেই আছিল চাগে সেয়া।

প্ৰেমৰ বয়স।

অথচ অপাত্ৰত প্ৰেম জাহিৰ কৰিবলৈও মন নাছিল।

পৰীক্ষাৰ পিছত মাত্ৰ এবছৰ—

বছৰৰ খোজত এই এবছৰৰ অভিজ্ঞতা, গোটেই জীৱনতোৰ অভিজ্ঞতা আছিল—

নতুনকৈ প্ৰেম কি বুজা, পখিলাৰ দৰে উৰি ফুৰা, কলেজ, এক্সাৰচন, পিকনিক্, কেৰিয়াৰ, এইবোৰলৈ ব্যস্ত থকা মোৰ বয়সৰ ল'ৰা-ছোৱালীবোৰৰ বিপৰীতে এবছৰতেই মোৰ অম্লিপৰীক্ষা হৈছিল।

ঘৰত।

সমাজত।

কলেজত।

আৰু অশোকৰ ওচৰত।

ৰত্নাকৰক বাস্তৱিকীলৈ পৰিবৰ্তন কৰিবলৈ গৈ, পোত খাইছিলো চকুপানীত, ভেজত, অন্ধকাৰত, আৰু এক দোষবোধত।

মই ভালপোৱা দেউতাক কষ্ট দিয়াৰ দোষবোধত।

মোৰ পৰা মোৰ কষ্টবোৰৰ মাজত আৰু কোনো নাছিল,

মোৰ পৰা মোলৈ, চকুপানীৰ এখন দীঘল শেলুক লগা সাকো আছিল সেইখন।

বৰ পিছল শেলুক লগা সাকো!!!

‘সেই প্ৰেম’ৰ প্ৰথম আৰু শেষ পৃষ্ঠাটো এইয়া কৈছো মই অভিলাষ—

শুনি যাবা, শোভনাই অভিলাষৰ চকুলৈ চাই কৈ গ’ল,

অভিলাষৰ চকুত তেতিয়া খেলি আছিল কৌতূহলে—

‘সেই প্ৰেম’ৰ অধ্যায়টো জনাব কৌতূহল!!

৩ পয়জন - ১

কেতিয়াবা কেতিয়াবা জীৱনটোকেই কাঠগড়াৰ দৰে লাগে। কেবল প্ৰমাণ আৰু প্ৰমাণ,
আৰু এক প্ৰকাৰৰ যুক্তিতৰ্ক —

কৃষকই বুজাইছিল অৰ্জুনক, গীতাত।

যীতব্ৰট্টই বুজাইছিল।

হিটলাৰে বুজাইছিল ইহুদিবিলাকৰ বিপক্ষে।

নিজক ভুল নাই কৰা বুলি পতিয়ন নিয়াবলৈকে যেন সংসাৰ বাণীৰ সৃষ্টি, গুৰুৰ সৃষ্টি,
জীয়াই থাকিবলৈ এক মূল্যবোধৰ দৰকাৰ, সঁচা।

কিন্তু এই মূল্যবোধ লৈ, আদৰ্শ লৈ জীয়াই থকাতো বেচ কঠিন।

কোৱা কথাবোৰ কাৰ্যক্ষেত্ৰত পালন কৰা কঠিন কাম।

ভীষ্ম, পিতামহ ভীষ্ম হ'বলৈ সাধনা লাগিব।

বহুত সাধনা.....।

প্ৰলোভনৰ পৰা আঁতৰাই ৰাখিবলৈ মনোবল লাগিব,

ভাল হৈ থকাৰ বাসনা,

বগা কাপোৰখন মাটিত পৰি প্ৰায় আধাঘণ্টামান.....

চকুযুৰি মুদি থকা ধ্যানস্থ শোভনা পুনৰ ঘূৰি আহিল নিজৰ মাজলৈ—

এইদৰে ধ্যানত বহা, ঘণ্টা ঘণ্টা ধৰি ভগৱানৰ লগত কথাপতা — আত্মা-পৰমাত্মা—

এইবোৰ ভাল লাগে তাইৰ, কেতিয়াবা সন্ন্যাসীৰ দৰে আসক্তিহীন জীৱন এটা কটাবলৈও
ভীষণ ইচ্ছা হয়।

ডঃ এনটন মেচমাৰে যে ১৭৭৫ চনতে মানুহৰ গাত এক ধৰণৰ চৌম্বকীয় (মেগনেটিক)
শক্তি আছে বুলিছিল, কিমান সঁচা? এইয়ে ভিতৰত, মনতো ইচ্ছাশক্তি, এইবোৰ কিমান
সঁচা? পৃথিৱীত সঁচাটোৱেই যদি জয় হয় তেন্তে ক'তা কেবল সঁচাৰে উপাহ নিশাহ লোৱা
এই মা-দেউতা নামৰ সহজ সবল পৰোপকাৰী প্ৰাণী দুটাৰ ইমান বিলৈ কিয়? ভগৱানৰ
প্ৰতি বিশ্বাস কেতিয়াবা কমি যায় তাইৰ!

লাহেকৈ, মুখেৰে আওৰালে তাই.....

.....That knowledge by which one undivided spiritual na-
ture is seen in all living entities.....

গীতাই সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ, কমই ধৰ্ম, যুদ্ধও কৰিব লাগিব, শত্ৰু বিনাসৰ বাবে, নে গীতা এক প্ৰবোধ, এক ধৰণৰ চিৰাচৰিত Reasoning—

০০০ হ'ব, হ'ব তপস্বীনী, কি এইবোৰ ধ্যান-চ্যান!

হুলস্থূল কৰি অশোক সোমাই আহিল— বাকী কি খবৰ কুমাৰ গৌৰৱ আৰু তোৰ সমৰৰ। যোৱাবাৰ যে চিঠিত লিখিছিলি?

ক্ষন্তেক মৌন হৈ শোভনাই আৰম্ভ কৰিলে, সমৰ বেলেগ ধৰণৰ ল'ৰা, সি মোক পাবলৈও বিচৰা নাই।

: ওহো, মিছা! চব ভালপোৱাৰ শেষ হয়গৈ লাভত, পোৱাত। তই Yes কৈ দেখোন সমৰেও তোক বিচাৰিব। মই কিন্তু ভাল পালে নিজৰ কৰিমেই! বিৰবিৰাই ক'লে অশোকে।

: কাক? কাক? শোভনাই শুধিলে

: যাক ~~কাল~~ পাম।

: তেন্তে চিৰকুমাৰ হোৱাৰ প্ৰতিজ্ঞা.....

অ' মোক ইম্প্ৰেছ কৰিবলৈ কোৱা কথা?

: নহয়?

: হয়, শোভনাই চিঞৰি ক'লে, আৰু এইবোৰ কথা পাতিবলৈ মন নাই, এইবাৰৰ পৰা বচ কেৰিয়াৰ, পঢ়া এয়াই আৰু —

: IAS হোৱাৰ ধাঙা,

ওহো, ভাবিছো, হয়ো নহয়ো, মুঠতে কাৰো গোলাম নোহোৱা, নিজৰ ভৰিত থিয় হোৱা, যিটো পাপাইতে বিচাৰে —

: মই হ'বলা নিবিচাৰো তোৰ ভাল হোৱাতো —

অশোকৰ এই অনুযোগৰ সুৰতো তাইৰ ভাল লাগিল, কথাবোৰ ক'বলৈকে অশোকৰ ওপৰত যে তাই নিৰ্ভৰশীল হৈ আহিছে এই কথাতো গম পাইছেই তাই। অশোকৰ লগত নতুন এনফিল্ড বুলেটত ঘূৰি ফুৰোতে কিবা একধৰণৰ নিৰাপত্তায়ে অনুভৱ কৰিছে তাই। কি এই নিৰাপত্তা?

প্ৰেম নহয়তো। ওহো বন্ধুত্ব। শোভনাই ন দি বুজালে নিজক 'তাতকৈ বেছি ভবাতো পাপ, হ'ব!'

এক তাৰিখে বিজাল্ট দিব। ৩১ তাৰিখে, মানে আজি মোৰ ভয় লগা আৰম্ভ হ'লেই। বাতি এবাৰ মোৰ ওচৰলৈ আহিবন্য? কেৱল মোৰ হাতখন ধৰি থাকিবলৈ? এইবাৰ মোক Moral Support এটাৰ দৰকাৰ হৈছে, বেছিকৈ।

সঁচাকে, তাই অনুভৱ কৰিছিল, কোনোবাই তাইক কেচুৱাৰ দৰে বুকুত সাবতি বা হাতত ধৰি থাকিব; মাত্ৰ আজি ৰাতিটোৰ বাবে,

আহিব? তাই পুনৰ সুখিলে—

ও, sure অশোকে ক'লে—।

সাপৰ দৰে শব্দ নোহোৱাকৈ খুপি খুপি আহিছিল অশোক। হাতত থকা ৰেডিয়ামৰ পোহৰ ঘড়ীটো জিলিকি আছিল। আন্ধাৰ ৰাতি ক'লা মেৰুৰী এটাৰ ট ট দুটা চকুৰ দৰে। আঠবাখন ডাঙি বিস্ময়ত চকু বহল হৈ গৈছিল অশোকৰ —

‘হালধীয়া ৰঙৰ চিহ্নৰ নাইটি এটা পিছি, বিচনাত এইজনী শোভনা তপস্বীনীটো নহয়, মায়াবিনী।

ককাললৈকে বৈ পৰা সাপৰ ফনাৰ দৰে চুলিকোচা,

গুলপিয়া বৰণৰ ওঠ,

পদুম ফুলৰ দৰে গাৰ পৰা ওলাই থকা গোন্ধ,

এইজনীৰ লগত যদি তাৰ এতিয়া সম্পৰ্ক হয় এয়াই সম্পৰ্ক হ'ব—

আদম আৰু ঈভ

আদম আৰু ঈভ—

নিজকে বুজাব নোৱাৰিলে আৰু অশোকে শোভনাক টানকৈ সাবতি ধৰি চুমাৰে তাইৰ সৰ্বশৰীৰ কামাতুৰৰ দৰে গিলি পেলাব খুজিলে অশোকে— এটা পলৰ বাবে অৱাক শোভনাই অশোকৰ বাহু বন্ধনৰ পৰা আঁতৰাবলৈ অশোকৰ উদং পিঠিটোত নৰেৰে আচুৰিবলৈ ধৰিলে — ‘মতলবি, এৰি দে, তই কি বুজিবি, একো নুবুজিবি। শোভনা খং আৰু দুখত ফেঁকুৰি উঠিল — অশোক এনেকৈ ভোকাতুৰ বাঘৰ দৰে জপিয়াই পৰিব বুলি শোভনাই ভবাই নাছিল—

জুত আহিয়েই অশোক কমটোৰ পৰা ওলাই গ'ল —

ছেত্ৰ নোহোৱাকৈ শ্ৰেয় হ'ব নোৱাৰে নেকি?

বন্ধুত্ৰ শ্ৰেয় হয় নেকি?

নে মই অলপ Abnormal? নে মই ডাঙৰ হ'লো সঁচাকৈয়ে? চকু দুটা মেলি, কান্দি কান্দি থাকোতেই — সূৰ্যৰ পোহৰৰ লগে লগে তাইৰ কাণত পৰিল বুলেটখনৰ চিনাকী শব্দ। কাকো মাত নলগোৱাকৈ অশোক গুচি গ'ল,

হাতুৰীৰে যেন তাইৰ বুকুখনতে কোবাই থৈ গ'ল সি.....।

বিচনাৰ পৰা উঠিয়েই শোভনা চিধাই বাথৰুমত সোমাল, চাবোনেৰে ঘৰি ঘৰি নিবিচৰা ৰাতিৰ চুমাবোৰ তাই ধুই পেলাব বিচাৰিলে.....

পিছদিনা ৰাতিপুৱাতো বিস্ময়ৰ ৰাতিপুৱা, বিজাল্ট ভাল হোৱাৰ ...

শোভনাৰ হাঁহি উঠি গ'ল। এদিন এদিনকৈ পঢ়া পৰীক্ষাৰ বিজাল্ট ইমান ভাল কেনেকৈ হয়?

জেঠাই, কালিলৈ মন্দিৰলৈ যাম ওলাবা!

শিব মন্দিৰলৈ, পৰীক্ষাত যদি পাঁচ কৰিছো তেওঁৰ বাবেই, গাঁৱৰ পৰা প্ৰায়েই আহি থকা, বিধবা জেঠাই গৰাকীয়ে কলে, হ'ব বাক কালি সোমবাৰো যেতিয়া সেনাকালে ওলাবি.....

সোমবাৰে সোমবাৰে মন্দিৰলৈ গ'লে নিজৰে মনটো বৰ পবিত্ৰ যেন লাগি যায় —

ঘৰৰ পৰা ওলায়েই জেঠায়েকে শোভনাক কৈ গ'ল —

শোভনাই শুনি গ'ল, তিনি দিনো হোৱা নাই, অশোকৰ আচৰণে তাইক তেতিয়াও দুখ দি আছিল, একো উস্তৰ দিবলৈ বা কথা পাতিবলৈ তাইৰ মন নগ'ল—

মন্দিৰৰ বিগ্ৰহৰ সন্মুখত বেলপাত এটা দি প্ৰণাম কৰোতেই হঠাৎ তাই চক খাই উঠিল, এয়া দেখোন অশোক। নিচেই কাষতে। অশোকৰ চকুৰ চকুপানী দুটোপাল স্পষ্ট দেখিবলৈ পালে শোভনাই।

তাইৰ কাণৰ কাষত সি সৰুকৈ আবেগতে কৈ উঠিল,
Sorry সেইদিনাৰ বাবে। কিন্তু মই তোক সচাকৈয়ে ভাল পাওঁ।
মোৰ ভুল হৈ গ'ল।

মাত্ৰ এটা মুহূৰ্ত, তেজবৰষা চকুৰে শোভনাই তালৈ চাই,—
মন্দিৰৰ বিগ্ৰহৰ চাৰিওকাষে ঘূৰাত লাগিল, অশোকে সমানগতিত গৈছে পিছে ঘূৰি মন্ত্ৰৰ দৰে উচ্চাৰণ কৰি গ'ল

Forgive me, sorry, sorry—

মন্দিৰৰ পৰা ওলাই আহি দীঘলকৈ উশাহ এটা ল'লে শোভনাই।
সৌৰা ভালেমান দূৰত জেঠাইয়ে ভগবানক আঠু কাঢ়ি প্ৰণিপাত কৰিছে। কিমানবা দেৱী কৰিব আৰু উহু...।

অশোক মন্দিৰৰ পৰা খৰ খোজেৰে ওলাই শোভনাৰ হাতখন ধাপ মাৰি ধৰিলে।
শোভনা উচাপ খাই উঠিল, সৌহাতখনত অশোকৰ এটা বেণ্ডেজ। তেজ বিৰিঙি আছে।
বেয়াও লাগি গ'ল তাইৰ। তথাপিও চকু মুখত বেয়া লগাতো প্ৰকাশ নকৰি তাই ক'লে,
'এইবোৰ কি? আজিৰ পৰা আৰু বন্ধু নহওঁ?'

: তেতিয়াহ'লে ঠিক আছে, সমান জোৰতে অশোকে ক'লে, বাইদেউ মানে তোৰ মাকো মই sorry ক'ম, কৈ দিম, তই মোক বেয়া পাইছ আৰু কিহৰ কাৰণে তাকো.....

: হাৰে পাগল নেকি, মাক কিয় ক'ব লাগে এইবোৰ? মায়েতো ভুল বুজিব, বুজি পাব মায়ে এইবোৰ মিছাকে? ক্ষন্তেক অশোকৰ চকুলৈ চাই তাই বুজি ল'ব বিচাৰিলে আচলতে অশোকৰ চৰিত্ৰটোত কিমান বেছি অনুতাপ সনা আছে। অশোকৰ মুখৰ পৰা পুনৰ তাই চকু গ'ল হাতৰ বেণ্ডেজটোলৈ।

: ইচ ৰাম, তেজ ওলাই আছে দেখোন, বলক ঘৰলৈ যাম, ইতিমধ্যে জেঠায়েকে পূজাৰীক দীঘলকৈ সেৱা এটা কৰি শোভনাৰ ফাললৈকে আহি আছিল

: বলক

জেঠায়েকে খৰ ধৰকৈ গৈ থাকোতে কৈ গ'ল.....

মাৰ চাগে স্কুললৈ বুলি ওলাইলৈ, ময়ো ১০ বজাৰ বাছখন ধৰিব লাগে। দেউতাবা বা ওৱাহাটীৰ পৰা তোৰ কেতিয়া আছে। মোৰ ছেৱালীজনীৰ চাকৰিৰ কথাতোও ক'ব লাগিছিল।
তহঁতি হালেইতো আমাক চাই আহিছ।

ঘৰ পায়েই জেঠায়েকে চাহ একপা খায়েই যাবলৈ ওলাল। জেঠায়েকৰ পদূলি মুৰত থৈয়েই, শূন্য কোঠালীবোৰলৈ সোমোওতেই কপত স্পষ্টকৈ পকিল তাইৰ চিনাকী শব্দটো

ঢক.....ঢক..... ঢক.....ঢক.....

নতুন এনফিল্ডখনৰ শব্দই বিদিৰ্শ কৰি গ'ল তাইৰ হিয়া।

ঢক.....ঢক.....ঢক.....ঢক..... বুকু চেবাই যোৱা শব্দ।

অশোক আহিছে, শব্দই যেন মেহগনি পালেঙত শুই শুই কথা কয়, শব্দই দিয়া বিন্দয় আৰু অনিশ্চয়তা এয়া।

আৰু এইয়া মাত্ৰ এহাত আঁতৰত কান্দি আছে এটা সুঠাম পুৰুষ, সোঁহাতখন কাটি প্ৰায়চিন্ত কৰিছে, তললৈ মূৰ কৰি কৈ আছে পুৰুষজনে।

যথেষ্ট নহয় জানো এয়া, মোৰ পাপৰ প্ৰায়শ্চিত্ত যিমানেই তোক বুজি পাইছে, সিমানেই মই ভাল পাই গৈ আছো তোক। তই বহুত ভাল, বেলেগ, আৰু মোক তোৰ দৰেই ছোৱালী এজনীৰো প্ৰয়োজন আছিল।

নাকান্দিবা, মিজ মিজ আবেগেৰে অশোকৰ মূৰতো বুকুত সাবতি লৈ শোভনাও কান্দি উঠিল,

মিজ, আমি আকৌ বন্ধু হ'ম, পাক্কা বাদা, এয়া We are friends again, শোভনাক অশোকে, ডাঙি লৈ এইবাৰ বিচনাখনত গুৱাই দি, ওঠত আকৌ তাই বেয়া পোৱা চুমাতে খাই দিলে, বাধা নিদিলে তাই, অৰ্ধচ স্পৰ্শৰ বিশেষ একো অনুভৱ নকৰিলে, এইটো মুহূৰ্ত্তত, এটা অনেষ্ট মানুহক শান্ত কৰাটোৱেই যেন তাইৰ দায়িত্ব আছিল, — নিজকে দায়িত্বশীলা মাকৰ দৰেহে লাগিল তাইৰ, আৰু বিগ্ৰহৰ ওচৰত কান্দি থকা অশোকৰ দেহসৰ্ব্বৰ পুৰুষ যেনো তাইৰ নালাগিল,

যাওক, মুখ হাত দুই আহুক, মই চাহ বনাম, মাকৰ দৰে কথাখিনি কৈ শোভনা পাকদৰলৈ বুলিয়েই কমটোৰ পৰা ওলাই গ'ল—

বাধ্য ল'ৰাৰ দৰে মুখহাত ধুবলৈ গৈ বেডকমৰ দীঘল আইনাখনত নিজৰ মুখখন দেখি অশোকৰ হাঁহি উঠি গ'ল,—

হাতত মাৰি যোৱা বেণ্ডেজটো আৰু তাত লগাই থোৱা ডেজ বৰলৰ কাহৰ দৰবৰিনি সি এবাৰ শুদ্ধি চালে,

ভিতৰি ভিতৰি হাঁহিত কাটি পৰিল সি... ভাল ছোৱালী পোৱাই নাযায়, আৰু এই শোভনা নামৰ ভাল ছোৱালীজনীক সম্পূৰ্ণ পাবলৈ, অশোকে যি কোনো ফৰ্মুলাই বটাই যাব—।

ইন্ডিল, ডেভিল, চব ফৰ্মুলা—

অশোকে ওঠ দূটা জিতাবে তিয়াই ল'লে,

শোভনাৰ ওলালী ওঠ দূটাৰ স্পৰ্শ পুনৰ অনুভৱ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিলে সি—

০০০ ডাঙৰ হ'লো নেকি মই, শোভনাই নিজকে চুই চালে আৰু এবাৰ। সেই যে সকলো বুকুত দুপাহ পদুম ফুল নুকুলাৰ বাবে মনে মনে অহিনা চাই কান্দিছিলো। আগৰ দাঁত দুটা বেৰিয়া গজি দেখিবলৈ বেয়া হয় বুলি ভয়ত দাঁত লুকুৱাই হাঁহিছিলো। এতিয়া? এতিয়া দেখোন চব ভাল হৈ গ'ল — বুকুত যেন এইয়া দুটা নক্ষত্ৰ।

চুই চালে তাই, ভৰিৰ গোবোহাৰ কাষৰ দকৈ ঘূৰ্ণীয়া গাতমে। চাইকেলৰ স্প'কত লগা দাগটো এতিয়াও আছে। দেউতাকে গাঁৱৰ স্কুললৈ লৈ গৈ তাইক বহুতাই থৈছিল ওচৰতে। হাতত পেঞ্চিল লৈ তাই আঁকি থাকে। আঁকিবোৰ শেষ হ'লে আকৌ আকৈ— ঘূৰ্ণীয়া, চেপেটা, বৃত্ত..... আৰু স্কুল চুটিৰ পিছত চাইকেলৰ কেৰিয়াৰত দুফালে দুটা ভৰি মেলি আগলৈ হাউলী দুয়োখন হাতেৰে পকা ধানৰ মুঠা ধৰাদি দেউতাকৰ কঁকালত ধৰি চকু দুটা মুদি গৈ থাকে ঘৰলৈ বুলি। আৰু..... সেই এদিন চকাৰ স্প'কত লাগি তেজৰে ৰাঙলী হৈছিল তাইৰ ভৰি। গম নোপোবাকৈ অকণমানি ভৰিটো চাইকেলৰ চকাত সোমাই গৈছিল। ডাক্তৰে নোচোবাকৈয়ে দিছিল পেনিচিলিনৰ খোঁচ.....

ৰাতিপুৱা দেউতাকে তাইক কান্ধত লৈ ওচৰৰ হস্পিতেললৈ দৌৰিছিল।

: চোৱা ডাক্তৰ, মোৰ ছোৱালীৰ যদি কিবা হয় মই জুই লগাই দিম হস্পিতেল। ডাক্তৰী কৰিবলৈ আহিছে? Test নকৰাকৈ পেনিচিলিন দিয়ে — চান্ধা ঠুপিড়.....

.....আৰু বহুত মাহ লাগিছিল সেই পেনিচিলিনে পিষ্ট কৰা অকণমানি দেহাটিয়ে স্বাভাৱিক অৱস্থা ঘূৰাই পাবলৈ। তাইৰ মনত আছে, স্পষ্ট মনত আছে তাইৰ। চকুমুদি কৈ দিব পাৰিব তাই। কেনেকৈ তাই ফুলিছিল বাৰিষাৰ বাঢ়নী পানী ফুলা দি। গেলা দোকানৰ মাৰোৱাৰীৰ পেটটোৰ দৰে তাইৰ ফুলা দেহাটোত গাঁৱৰ কোনোবাই খৰিকাৰ ৰচী বান্ধি দিছিল। তাইক কোলাত লৈ দেউতাকে চুমা খাইছিল। ডাক্তৰবোৰক গালি দিছিল....।

দাঁতৰ আলুবোৰ ক'লা পৰি গৈছিল তাইৰ। নখবোৰ এবাৰ গৈছিল মকছুমিৰ চিৰাল ফটা মাটিৰ দৰে। কিযে বিড়ম্বনা.....! সেই তেতিয়াৰ পৰা দেউতাকে ভালকৈ মূৰত ভৰাই দিছে তাইৰ — মা, দেহীজনী! No peniciline – No penicilin.....

মই মৰিলেও, তই পেনিচিলিন নল'বি। কেতিয়াও নল'বি। তোৰ দেহে নলয় এই দৰৱটো। তই মৰি যাবি..... পেনিচিলিন কিয়, দৰৱলৈকে সেই ভয়টো তাই কঢ়িয়াই ফুৰিছে। মৰাতকৈ দৰৱ নোলোৱাই ভাল।

আৰু সেই পূৰ্ণজীৱন পোৱা সেহাতি যিদিনা পূৰ্ণযৌৱনা হৈছিল, দেউতাকে যেন আকাশৰ বামধেনু বুকুৰ মাজতে দেখা পাইছিল। হয়তো, সেই বয়স তিনিৰে পৰা ভিতৰৰ তেজবোৰে তাইক দিগদাৰ দিছিল। অ'ত ত'ত সৰু সৰু কোঁহা, ভৰিৰ বিষ, দাঁতৰ বিষ — এইবোৰে কাবু কৰি ৰাখিছিল তাইক অসবৰত। অসবৰত দেউতাকৰ কেলাত উঠাৰ অভাৱৰ দৰে এই মেমাৰবোৰে খুঁটখাটকৈ তাইক দিগদাৰ দিছিল আৰু সেই ডিঙিত হোৱা কোঁহা এটাৰ অপাৰেচন কৰাৰ দিনাই হঠাৎ তাই আবিষ্কাৰ কৰিছিল তাই গাভৰু হৈছে। মাক উদ্বেজিত হৈছিল। নিয়ম; নিয়ম পালিব লাগিব। ছোৱালীৰ পতিহীনা যুগ — পতিহীনা। হয় মাহ ব্ৰত কৰিব লাগিব।

হয় মাহ। দেউতাকে টিএবি উঠিছিল। এই ফুকলীয়াজনীয়ে হয় মাহ মাহ-মাংস, কলী-ভাত নাখাই পিঠাপুৰি আৰু এসাজ ভাত খাই থাকিব?

: নহ'ব ??

সমান জোৰত মাকে কৈছিল— নহ'ব। মানুহতকৈ নিয়ম ডাঙৰ আৰু এইবোৰ শাস্ত্ৰৰ নিয়ম।

: শাস্ত্ৰ — শাস্ত্ৰ! এই মানুহজনীয়ে বলিয়াৰ দৰে কেবল শাস্ত্ৰ — শাস্ত্ৰ লৈয়েই পগলা। হেৰ' মানুহৰ জীৱনতকৈ শাস্ত্ৰ ডাঙৰ নে। ছোৱালী কেবল মোৰেইনে, তোৰো ছোৱালী চাচোন তাইৰ মুখখন — পৃথিৱীত কিতাপৰ শব্দবোৰৰ বাহিৰে, মঞ্চখনৰ বাহিৰে একোৱেই নাজানে। কেং-মেং দেহটোৰে কিমানষে তাইৰ জঞ্জাল।

পাপাটি, এইটো নাখাওঁ।

পাপাটি, উখুৱা চাউল নাখাওঁ।

পাপাটি, সৰু মাছ নাখাওঁ....

পাপাটি, দাইল নাখাওঁ.....

তাই খায় কি? আৰু এই শাস্তি হ'ল বুলি, পূজাৰীয়ে ক'লে বুলি ছয় মাহ তাইৰ ওপৰত উপবাসৰ অত্যাচাৰ চলিব??

ওচৰৰ বৰবোঁ আহিছিল তাইৰে খবৰ ল'বলৈ। বৰবোঁৱে মাজতে মাত দি কৈছিল—

: বোলো মাষ্টৰনী, মোৰজনীৰো একেই যুগ। কিয়, এই আমাৰ ডাঙৰজনীৰ যুগ আছিল পতিৱ্ৰতা। কিন্তু বিয়াৰ এবছৰৰ পাছতে তাই বিধবা হৈছিল। এইবোৰ ক'বলৈহে। ৬ মাহত ৩ মাহ ধৰি ১৫ দিন ব্ৰত কৰোৱা। হ'ব আৰু। পঢ়া-শুনাত ভাল ছোৱালী। তাইৰ কপালখন দেখিলেই ক'ব পাৰি ভাগ্যৱন্তী তাই। ৬ মাহ ব্ৰত কৰাই ক্ষেত্ৰালী নামাৰিবা। আএ, এই আলাসৰ লাড়ুটো। দেউতাকৰ কোচতে দেখোন সোমাই থাকে।

ভয়ত তাই থকথককৈ কঁপিছিল। বান্ধু ভাঙি অহা ফাকুৱাৰ বঙৰ দৰে তেজৰ নৈ এখনে তাইক বিস্ময়ৰ চূড়ান্ত শিখৰলৈ লৈ গৈছিল। নিজকে লৈ তাই ভয় খাইছিল। মাকলৈ তাইৰ ভয় লাগিছিল। বহুত বেছি ভয়। বহি থকাৰ পৰা তাই স্পষ্টকৈ শুনিছিল মাক-দেউতাকৰ কাজিয়া —

: এতিয়া দহ দিনলৈ তাই খেৰত শুব লাগিব।

: কি খেৰত? মধ্যযুগত আছে নেকি আমি? দেখা নাই তাই অপাৰ্কেচন কৰি আহিছে? ডাঙৰে মাছ-মাংস খাবলৈ কৈছে আৰু তাই তুলিত শুব! পেলাই দিবি চুৰা হ'লে। এই ঠাণ্ডাখনত, পকাৰ ঠাণ্ডাত তেৰেঙা লাগি ছোৱালী যদি মৰি যায় তোকো উটুৱাই দিম নদীত। চূপ্! অই বীণা, দেহীজনীক শুবলৈ পকাত তুলি দুখন পাৰি দে।মাকে মতা নাছিল। — কিন্তু মাছ-মাংস।

: ক'ত যায়, ব'ব। পুৰুষৰ মুখ তাই পাঁচ দিনলৈ চাব নাপায়। চাওঁ দিয়ক বেগটো। মাছ-মাংস খাব তাই নোৱাৰে। গাৰীৰ-বুট-মণ্ড খাব, বহু। তাকো এবেলা। নিয়ম আছে নহয়।

: পাঁচ দিন হ'বলা তাইক চাবলৈ নাপায়..... দেউতাকৰ মাতটো শুনি তাইৰ বুকুখন বিবাই গৈছিল। — পাঁচ দিন আৰু পাণ্ডুটিৰ কোলাত বহিবলৈ নাপাওঁ। হঠাৎ উচুপনি এটাই তাইক কানু কৰি পেলাইছিল। মাকৰ প্ৰতি দৃশ্যত তাইৰ হাতৰ মুঠি দুটা টান হৈ গৈছিল।

মাক নে কচাই। নাৰীৰ সহানুভূতিৰে তাইক বুকুত লৈ মাকে আঁকোৱালি লোৱা নাছিল। বা ওচৰতে বহি, তাইক তাই বিচৰাৰ দৰে হাতত এগিলাচ গাৰীৰ লৈ খুৱাই দিয়া নাছিল। সময় ক'ত? ভগবান, পূজাৰী, স্কুল, আলহী, পাকঘৰ আৰু দেউতাকৰ লগত দ্বন্দ্বৰ পৰা তাইৰ বাবে সময় ক'ত বাচিছিল ?

হয় মাহ, মাত্ৰ এবাৰ এবাৰ ভাত খাব পাৰিম? স্কুললৈ বা যাবলৈ নিয়ম আছেনে শাস্ত্ৰত ? নিজকে তাই সুখিছিল.....

গাঁৱৰ পৰা তাইৰ খুৰাকৰ জীয়েকবোৰ আহিছিল। — জোনালী! তাই কথা পাতিছিল তাইৰ লগত। সূৰ্যৰ পোহৰ নপৰিবলৈ, খিৰিকি বন্ধ কৰি দিয়া আন্ধাৰ কমটোত অসূৰ্যস্পৰ্শা তাই অগ্নিগড়ৰ উৰা যেন। জোনালীয়ে কৈছিল— ‘শোভনা, তোৰ মাজনী মানে আমাৰ বৰবৌ বৰ কাঢ়া। ল’ এইয়া তোৰ বাবে আনিছো, খা। হাতৰ টিপত তাই বসগোন্ধা এটা আনি দিছিল— ‘আলসূৰা, খা। কেতিয়াবা ব্ৰত কৰি পাইছ? ভোক লাগিব। খা, ভোকত থাকি কি নিয়ম?’

: নাই.... নাই নাখাওঁ। —হাতেৰে আঁতৰাই দিছিল তাই মিঠাইটো। নাই নাখাওঁ। মন নাই, গাটো দুৰ্বল লাগিছে....। মায়ে জানিলে ছলছুল কৰিব। তই খাই দে।

জোনালীক ওচৰতে বহুৱাই তাই কৈছিল— উহু কেতিয়া যে গা ধুম।

: কৈলৈ, ভোক কইনা সজাব নহয়। তোৰ কাৰণে বনোৱা সোণৰ চেটটো বৰবৌৰে আমাক দেখুৱাইছে। মন্ত বাখৰ খটোৱা চেট। ওঁহতি ধনী মানুহ নহয়, আমাৰ দৰে নহয়তো। তোৰ বিয়া চাগে কিমান ডাঙৰ হ'ব? শান্তি বিয়াৰ বাবেই ডাঙৰ বিয়াৰ দৰে আয়োজন। গাঁৱত দৈ বনাইছে। মানুহ হ'ব চাগে হাজাৰৰ ওচৰা-ওচৰি.... কইনা, কইনা খেলি ভাল লাগিবনে? তই তোৰ পাটৰ কাপোৰবোৰ চাবি? — লাহেকৈ দুৱাৰখন জপাই তাই সাৱথানে বগা গুণাৰ পাৰীৰ পাটৰ কাপোৰবোৰ উলিয়াই আনিছিল। বিয়াত দিয়া কলগছৰ লগত তাইক বিয়া দি দিয়াৰ নিয়মবোৰ কৰি গৈছিল।

গাঁৱৰ মানুহবোৰ চহৰলৈ তাইৰ শান্তি বিয়াৰ বাবে আহিছিল।

মানুহবোৰ বোৱাৰ পাছত আইনাখনত তাই তন্ন তন্নকৈ নিজকে চাইছিল। কাপোৰবোৰ, খোপাটো আৰু খোপাৰ কুলবোৰ.....

আৰু এয়া! এয়া দেখোন আইনাত পাপাৰ ছবি। পিছলৈ চাই তাই সিঞাবি উঠিছিল। তাইলৈ একান্ত মনে চাই আছিল তাইৰ মৰমৰ পাপাটিয়ে।

তাইক..... তাইক — কইনাক! দহ দিনৰ পাছত। হয়, মানুহজনে একান্তই চাই আছিল। পাহৰি গৈছিল নিজৰ অৱস্থাৰ।

এই আইনাখনত এইজনীয়েই মোৰ সোণজনীনে। সেই পেনিচিলিনত মৰিবলৈ ওলোৱা লৰীয়া কইটজনী..... উহু, বেমনা আৰু আহুদন্ত বুকুখন বিৰাই গৈছিল তেওঁৰ। এইক এনেকৈয়ে সঁচাকৈয়ে এদিন উলিয়াই নিব লাগিব নহয়। সেইদিনা বাক জীয়াই থকাৰ অৰ্থ থাকিবনে? চকুদুটা বেমনাত তিতি গৈছিল তেওঁৰ। দুহাতেৰে সাউতকৈ মোহাবি কমটোৰ পৰা তেওঁ ওলাই গৈছিল।

শোভনাই দেবিছিল সেই চকুপানী! বেদনাত তায়ো কঁপি গৈছিল। দেউতাকে নোকেৰাকৈয়ে তাই বুজি পাইছিল দেউতাকৰ মনৰ ভাব। জলজল-পটপট হৈ তাই খেপিয়াই ফুৰিছিল নিজক। আক মাক? —

: হ'ব হ'ব। আক পোন্ধৰ দিনৰ পাছত স্কুললৈ যাব পাৰিব। কিন্তু ছয় মাহ ব্ৰত কৰিব লাগিব। যদি অসুবিধা হৈ যাব তেতিয়া কৰিব নালাগে। কিন্তু তেতিয়ালৈকে কৰিব লাগিবই.....।

ছয় মাহ তাই ব্ৰত কৰিছিল। ভোকত স্কুলৰ পৰা আহি বেলি পৰালৈকে তাই বাট চাইছিল মাকৰ আদেশলৈ। মাটিৰ মলা এটাত আমৰ খৰিৰে তাই ভাত কনাই নিজেই খাব লাগিছিল। মাত্ৰ এমুঠি ভাত। আক মশু দাইল। অলপমান ঘিউ। মাকৰ প্ৰতি দুৰ্দান্ত ঘৃণা এটাই পুনৰ তাইক বিহুল কৰিছিল। কিন্তু ফাঁকি দিয়া নাছিল তাই। স্কুলত বিনীতাহঁতে তাইক কৈছিল — 'বাদ দে, খা চিৰা।' স্কুলৰ কেণ্টিনত একো খোৱা নাছিল তাই।

মাকে গালি পাৰিছিল তাইক। জহনিজাতি — খাবলৈ তত নাই। বেলি নপৰিলে খাব নোবাবিবি। পতিহীনা ব্ৰত তোৰ। তাই কান্দিছিল। মাকক অন্তৰেৰে শাও দিছিল। ভগবানক প্ৰাৰ্থনা কৰিছিল— 'ভগৱান, কাৰো এনেকুৱা মাক নিদিবা। স্কুল, ব্ৰত আৰু তাৰ ওপৰত গালি।মাকক বেয়া পাবলৈ, বেছিকৈ বেয়া পাবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল তাই। জেনালী মাজে মাজে গাঁৱৰ পৰা আহিছিল। তাইৰ লগত খেলিছিল, কথা পাতিছিল। বৰীহঁতৰ লগত গধূলি গধূলি খেলিবলৈ তাই যাব পৰা নাছিল। মাকে কৈছিল— খবৰদাৰ, ব্ৰতৰ সময়ত খেলা-খুলা নাই। পাপ লাগিব।

পাপ! পাপ! এইযে মোৰ অকলমানি মনটো, ভোকলগা পেটটো — এই দুটাক কষ্ট দিয়াৰ পাপটো বা কোনে কৰিছে? তাই নিজকে কৈছিল.....

আক ছয় মাহৰ অন্তত তাইক মুখত মাহ-মাংস দিবলৈ মাকে আয়োজন কৰিছিল ভোজৰ। দেউতাকৰ মুখত হাঁহিটো তাই দেবিছিল। স্বস্তিৰ হাঁহি। বেছি একো কথা নকৈ তাই চিখাই দেউতাকৰ কোলাত জাপ মাৰি তেওঁক সাৱটি ধৰিছিল। 'পাপাটি!'

দেউতাকে একো কোৱা নাছিল। কিন্তু নিশ্চয় বুজিছিল— নিয়ম আৰু শাস্ত্ৰই বলিয়া কৰা নিজৰ মানুহজনীৰ বুজিহীন ভৰ্কবোৰ। আচলতে ভৰ্ক কৰি তেঁৱো ভাগৰি পৰিছিল। লাভ যে নাছিল তেঁৱো জানিছিল।

: অহু এতিয়া মাহ-মাংস ঝিকচে খাই ডাঙৰ হ'ব লাগিব। চাৰ্ভ তোৰ ডিভিৰ দাগটো, চাৰ্ভ..... তললৈ হাউলি হাতেৰে চুই চাইছিল তাইৰ অপাৰেচনৰ দাগটো। ঠিক আছে, ঠিক আছে। আক সুন— No peniciline.....

: Yes Papa, No peniciline.....

: আক সুন, কটনত পঢ়িবলৈ বেটী হ বাদ দে মাকৰ নিয়ম-চিৰম। বহুত কৰিলি..... ছয় মাহ ব্ৰত!

: বুকুৰ ওপৰলৈ উজাই অহা দুখটো তাই কথাৰ পৰা নাছিল। ৰাতি তকৰ সময়ত তাই আকো এবাৰ ভাবি চাইছিল— মাক নে কতাই। ক'ত, আজি ইটা মাহ এবাৰোতো মাকে তাইৰ ওচৰত নবহিলে..... তাইৰ হাতত হাত ৰৈ চুলিখিনিত হাত কুলাই এবাৰোতো নক'লে

— মাজনী, কলিজা, ভোক লাগিছে নেকি? বা — বাদ দে নিয়মবোৰ। নোখোৱাকৈ থকাৰ কিবা নিয়ম আছে নেকি? স্কুললৈ অতদূৰ খোজ কাঢ়ি যাবি, দিনটো নোখোৱাকৈ কষ্ট নাপাবি জানো মা??

— ওঁহো! মানুহজনীয়ে নিজৰ বাহিৰে কাৰো কথাই ভবা নাছিল। মানুহজনীৰ মৰমবোৰো আছিল নিয়ম মফিক। মানুহক আঁতৰাই পেলোৱাৰ নিয়ম। মানুহজনীয়ে চাগে গমেই পোৱা নাছিল। এই অমানুহ নিয়মবোৰে মানুহজনীৰ পৰা আঁতৰি গৈছিল প্ৰথম সন্তান শোভনা।

মৰমৰ বাহিৰে জানো কিবা নিয়ম থাকে? ভগৱান মানেইতো প্ৰেম। নিয়মৰ তুলনাত মানুহজনী কঠোৰ হৈ গৈছিল। পাষণ টুকুৰা শিল যেন হৃদয়। এই নিয়মবোৰে কণক কিয় স্পৰ্শ নকৰে? কণ নিৰ্ভয়ে মাকৰ বুকুৰ মাজত শুই আছিল। এক ধৰণৰ সৰ্পিল হিংসাজড়িত চিন্তা এটাই কিলবিলাই আছিল শোভনাৰ মূৰটোত? ক'ত কলৰ বাবেতো মাকে নিয়ম বনোৱা নাই। কলৰ বাবে নিয়ম নাই। যেতিয়াই মন যায় খেলিব পাৰে, চিনেমা চাব পাৰে আৰু টি.ভি চাব পাৰে। চব মফ। শাস্ত্ৰত ল'ৰাৰ বাবে নিয়ম নাই।

মাকৰ শাস্ত্ৰত ল'ৰাৰ বাবে নিয়ম নাই।

মোৰ জন্ম নিয়ম ভঙাৰ নিয়ম গঢ়িবলৈ। পাপাৰ নিয়মবোৰৰ অৰ্থ আছে। যেনে— মিছা কথা নোকোৱা, বেছিকৈ পঢ়া, শুদ্ধকৈ উচ্চাৰণ কৰা, বজাৰৰ চানা-বুটো নোখোৱা। এইটো তাই বুজি পায়; কিন্তু এই অৰ্থহীন নিয়মবোৰ! মাকৰ। আৰু চাগে ক'ত নিয়মৰ উৎপাত আৰম্ভ হ'ব? টোপনি নখৰিল তাইৰ। ছয় মাহৰ ব্ৰত কৰাৰ খংটো ভিতৰি ভিতৰি উমি উমি জ্বলি থাকিল।

সাপৰ দৰে নেকি মই? বছৰে বছৰে ভিতৰে ভিতৰে খঙত অগ্নিশৰ্মা হৈ থাকো যে? কিয় সহজে ল'ব নোৱাৰো? যাত্ৰণা — সেইবোৰ যাত্ৰণা, যিবোৰৰ বাবে মই দায়ী নহয়। কিয় সহ্য কৰিব নোৱাৰো ভুল..... শোভনাই নিজৰে লগত কথা পাতি থাকিল।

অমৃত প্ৰীতমে যে আইতাকে আছুতীয়াকৈ ল'ৰাৰ বাবে থোৱা পানীৰ কলহটো ভাঙি পেলাইছিল। মনত পৰিল তাইৰ। ৰাতিটো তাই নুশলে। ৰাতিপুৱাই চাইকেলখন লৈ তাই ফিল্ডলৈ ওলাই গ'ল। চাইকেল শিকিব নতুনকৈ তাই। জোৰেৰে চলাব, ডাঙৰ হ'লে জোৰেৰে গাড়ী চলাব। দেহটোৰ বাহিৰেনো ল'ৰা-ছোৱালীৰ কি পাৰ্থক্য থাকে?

একো নাই।

একো নাই।

থকা হ'লে, পাপাটিয়ে মোক কলতকৈ বেছি মৰমেৰে নুতুলিলেহেঁতেন। ইন্দিৰা গান্ধীও দেখোন প্ৰধানমন্ত্ৰী? তেনেহ'লে? মাৰ গালিবোৰ এইকাণে সুমুৱাই সিকাণে উলিয়াই দিম..... আৰু মাকৰ চিঞৰ-বাখৰ আৰম্ভ হৈছিলেই..... — হৰি বিকু। কালি-পৰহি ব্ৰত ভাঙিছেহে, দেও আজি চাইকেল লৈ দাংকাটি ওলাই গ'লেই। কাক বা গা দেখাবলৈ গৈছে? দাংকাটি — এইজনী গাভৰু হোৱাৰে পৰা উদণ্ড হ'ল? হাবামজাদী। দৰব কাম এটা কৰিব নোৱাৰে, খালি কিতাপ। আৰু এতিয়া চাইকেলত ধৰিছে। দাংকাটি, মোৰ মূৰটো ৰাব এই...।

চাইকেলখন জোৰেৰে টেঙত থৈ, মাকৰ মুখামুখিকৈ থিয় হৈ তাই স্পষ্টকৈ মাকক প্ৰশ্ন

কবিলে— 'চাইকেল শিকিলে কি হয়? দাংকাটি? আচ্ছা। কিন্তু কশ? তেনেহ'লে সি কি?

: সি ল'ৰা আকৌ!

: পঢ়াত কোন ফাষ্ট হয়? মই নে সি?

: সি কাঁহি-বাতি খোবেনে? ঘৰ কোনে চাফা কৰে?

: শুন, ঘৰটো মই চাফা কৰিম। কিন্তু কাঁহি-বাতি মই নোধোওঁ, চিলাই নকৰো। ছোৱালীয়ে কৰা একো কামেই নকৰো। শুনি ল। নকৰো — ন - ক - ৰো — ন-ক-ৰো। আগতে যদি কৰিছিলো এতিয়া নকৰো। মৰমেৰে ক'লে কৰিলোহেঁতেন। কিন্তু মই নকৰো। আৰু তই জানই, মই নকৰো বুলি ক'লে নকৰো। মৰি গ'লেও নকৰো।

এক ধৰণৰ তিস্ততাই চৰমসীমা পাইছিলগৈ শোভনাৰ মনত। মাকলৈ আঙুলি টোৱাই তাই তেতিয়াও চিঞৰি আছিল।কি কৰিবি তই মোক? মাৰিবি? মাৰ! কিন্তু মোক খঙেৰে একো কৰাব নোৱাৰিবি। জন্ম তই দিছিলি, মই নিজে হোৱা নাছিলো নহয় —

: নিজৰ সুখৰ বাবে মোৰ জন্ম।

: কি.....। মাক শুদ্ধ হৈ গৈছিল।

: অ' নিজৰ সুখৰ বাবে মোৰ জন্ম। মই নাজানো নেকি? কিয় মই ডাঙৰ হোৱা নাই? ব' মই এবাৰ এইখন ঘৰৰ পৰা ওলাই যাম। আৰু তোৰ কেটেৰা-জেঙেৰা খাবলৈ নাহো। কেতিয়াও ল'ৰাই কৰিব নোৱাৰা কাম মই কৰিহে মৰিম। চাম ল'ৰা ডাঙৰ নে মই ডাঙৰ। ল'ৰা ডাঙৰ নে ছোৱালী ডাঙৰ। পাপা থকালৈকে মই তোৰ আৰু কেয়াৰ নকৰো। মই চাম, তই কেনেকৈ কশৰ বোৱাৰীৰ লগত থাকিব পাৰিবি। তোৰ লগত কোনো ছোৱালী থাকিব নোৱাৰে। তই কাকো ভাল পাব নোৱাৰ, স্বাৰ্থপৰ তই! — You are sick, তোৰ মই ঘিণ কৰো মা। I hate U — I hate U.... মোৰ লগৰ বস্তি-বিজিহঁতৰ মাকবোৰ লখিমীৰ দৰে। কিমান মৰম। আৰু তই — তই মোক কেৱল গালিয়েই পাৰি থাক। তোৰ পৰা মই দূৰলৈ যামগৈ। মোক তই ধৰি ৰাখিব নোৱাৰিবি!

: এই হ'ব হ'ব — চূপ্ থাক। মাজনী, তই ডাঙৰ হৈ কিয় মাৰৰ লগত লাগ'। জানই দেখোন মাৰাৰ এনেকুৱাই.....। পঢ় পঢ়, পঢ়। দেউতাকে কৈছিল।

: ওঁ, পঢ়িম। পঢ়িম। পঢ়িলেই চাগে ওচি যাব পাৰিম এই নৰকৰ পৰা। ঘৰ নে নৰক এইখন? খালি দ্বন্দ্ব। কেনে কি দিছে তাকে লৈ দ্বন্দ্ব। ৰালি হিচাপ নিকাচ গেলামালৰ দোকানীৰ দৰে — খালি আব্দাৰ.....

— চব কুট্টিৰাজনৰ বাবে হ'ল। তাৰ আগলৈকে কিমানযে ভাল আছিল জীৱন!

— কুট্টিৰাজন! কুট্টিৰাজন! শোভনাৰ মাকৰ ওপৰত উঠা ঝণ্টো কুট্টিৰাজনলৈ বিয়লি গ'ল। সমুখত তাইৰ আয়নাৰ দৰে স্বচ্ছ হৈ উঠিল তাইৰ মামাক আৰু মাহীয়েকৰ লানি.....

চান্দা — চাৰিবছৰ পাব হৈ গ'ল, কোনেও খবৰ ল'বলৈ নাছিল। চব কুট্টিৰাজনৰ দাস। যেতিয়া কামৰ বাবে দৰকাৰ হ'ব, তেতিয়া চাগে চব আহিব। চব.... পাপাৰ ভৰিত ধৰিবলৈ মৰিলেও কিল'ব্লাই কুৰিব। সম্পৰ্কৰ ওপৰত আহাৰোৰ তাইৰ সঁচাকৈয়ে ছেৰাই গ'ল।

মোৰ নিয়ম হৈছে নিয়ম ভঙাৰ সঁচা নিয়ম

মোৰ নিয়ম হৈছে, পাপাই কোৱা কথাবোৰ,
 মোৰ নিয়ম হৈছে —
 মানুহৰ বাবে থকা — মানুহক শান্তিৰে জীয়াই
 থাকিবলৈ দিয়া নিয়মবোৰ
 মোৰ নিয়ম মায়ে বনাই দিয়া
 মিছা নিয়মবোৰ ভঙাৰ.....
 — টিং - টং

মনত ঘটনাটো আকৌ সবৰ হৈ উঠিল শোভনাৰ।
 এইবাৰ কঠোৰকৈ —।

□□□

২য় পয়জন -২

সেয়া কটনত ২য় বাৰৰ বাবে মই প্ৰবেশ কৰিছিলো। ৰূণ ডাঙৰ হৈছিল, ৰাজ্য। লাহে লাহে কথাবোৰ বুজাকৈ..... ভাল লাগি গৈছিল জীৱন, কবিতা ওলাই গৈছিল কলমেৰে —

সোণোৱালী জখলাৰ সিমালে

আছে চাগে, মই বিচৰা

স্বৰ্গ —

স্বৰ্গ? নে সুখৰ পাৰাপাৰ হেন্দোলনি

এই আকাশ,

ভয়ানক — মূৰ্ত কৰা মোৰ বুকুৰ শব্দ

ভিতৰত কিহবাৰ কম্বোল

কাৰোৱাৰ কৰাঘাট —

মৃদু মৃদু ধ্বনি.....

ওহ সুৰৰ চিন্ধনী —

ওহ সুৰৰ চিন্ধনী

পগলাৰ দৰে চলচলাই আছিল মন। ভাষা, স্বপ্ন, পৃথিৱী.....

আৰু এয়াই আছিল সুখৰ শেষ স্বপ্ন। নুমাই যোৱাৰ আগতে বোলে চাকিৰ পোহৰ বেছি হৈ যায়। মোৰো হৈছিল চাগে এনে। কাৰণ অশোক জীৱনলৈ অহা মানেই — মৃত্যু আৰু নৰকৰ কীটৰ কাইটভৰা মৰুভূমিৰ গৰম বতাহ আছিল। এই বতাহত উশাহ ল'ব নোৱাৰি পিয়াহত ছুঁফট কৰিলেও পানী নাপায় যেন এয়া আছিল — মিৰেজ Mirage পানীৰ ভুৱা ছাঁয়া।

শোভনাই কৈছিল অভিলাষক—।

০০০ দুবছৰৰ আগেয়ে সপোন সপোন লগা একেই কলেজৰ একেই হোটেলৰ বাৰাণ্ডাত ভৰি দি শোভনাই এক ধৰ্ম্মৰ স্বস্তিৰ নিশ্বাস এটাই পেলালে। কোনো ধৰ্ম্মৰ স্বস্তিয়ে তাইক আমনিও নকৰিলে। কলেজৰ প্ৰতিটো চুকে-কোণে যেন লিখা আছে— শোভনা ৱেলকাম।

আহা, ভালকৈ পঢ়া। আমি তোমাক ভালকৈয়ে জানো। কলেজৰ সন্মুখৰ সৌধন কেণ্টিন। হাঁহি উঠি গ'ল তাইৰ। এবাৰ তাইৰ জন্মদিনত সিহঁতি মানে, বাজু, প্ৰাঞ্জল, বেবী, মুঠতে দহটা মান অধ্যয়নতলৈ গৈছিল। দেউতাকে জন্মদিনৰ বাবে বেলেগকৈ পঠাই দিয়া পইচাবে তাই সকলোকে বুৱাইছিল। ৰবিন কেবিনৰ মাসে আৰু পৰঠা, কমলা টেঙা।

চকুচৰহা ইমনহঁতে প্ৰাঞ্জলক শোভনাৰ চামুচা বুলি কওঁতে প্ৰাঞ্জলে হাতৰ গ্লাচটো মাৰি পঠিয়াইছিল। লণ্ডনত কেণ্টিনখনৰ কথা পিছতহে ৰাজুৰে কৈছিল শোভনাক। কল্লনাৰ কলেজখন কেনেকৈ যে কজা হৈ গ'ল মোৰ — এটা গৌৰৱৰ হাঁহি মাৰিলে শোভনাই।

নিজকে চাগে মই এনেকৈ চোবাই নাছিলো ইমান গুৰুত্ব দি। প্ৰয়োজনতকৈ গহীন, প্ৰয়োজনতকৈ চিৰিয়াছ, এইবোৰ নাড়ি-নক্ষত্ৰ বিচাৰি নিজক চোবাই নহয়।

: হেই শোভনা, ডিবেটিং চেফ্ৰেটেৰী প্ৰভাতে পিচফালৰ পৰা মাত লগালে। — “হেই শোভনা বাঃ এই বিহাযোৰেৰে তোমাক অপূৰ্ব লাগে। আমাৰ লগৰ প্ৰাঞ্জলে তোমাৰ নিকনেইম থৈছে ‘বিহামাই’। তোমাৰ ড্ৰেছ চেফ্ৰেটো একেবাৰে বেলেগ! — প্ৰশংসাৰ দৃষ্টিৰে মুগ্ধ হৈ প্ৰভাতে শোভনাক ক'লে..... আৰু প্ৰাঞ্জল তোমাৰ কাৰণে পাগল।

: কোন প্ৰাঞ্জল? — শোভনা এইবাৰ ৰৈ গ'ল।

: পি-জিৰ। হাতীমুৰীয়া। তোমাৰ বাবে সি বোলে জান দি দিব।

: মই কাৰো জান নলওঁ দেই। — শোভনাই হাঁহি হাঁহি ক'লে।

: কোবা, কি খবৰ? কেতিয়া আহিলা, মেজৰ কিহত ল'লা? আৰু শুনা, এইবাৰ কিন্তু তুমি ডিবেটিঙত উঠিব লাগিব। জিকিবাতে জিকিবাই, ছোবালীবোৰৰ কথা নাজানো কিন্তু ল'ৰাবোৰৰ আধাবোৰ তোমাৰ প্ৰেমিক যেতিয়া তোমাক ভোট দিবই। — প্ৰভাতে ক'লে।

: আহা কেণ্টিনত, চাহ-চিংৰা খুৱাম।

কলেজৰ বাৰান্দাৰ পৰা কেণ্টিনলৈ শোভনা, প্ৰভাতৰ সৈতে লাহে লাহে খোজকাটি গৈ থাকিল। কলেজত বহুবোৰ অচিনাকি মুখৰ মাজৰ চিনাকি মুখবোৰেৰে হাঁহি আৰু চকুৰ বিনিময় কৰি গ'ল শোভনাই।

: শোভনা, তোমাৰ বয়স্ৰেণ্ড আছে নেকি?

: ওঁ কিয়? অকস্মাৎ প্ৰভাতৰ এই প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰৰ বাবে তাই প্ৰস্তুত নাছিল।

: নহ'লে, ময়েই তোমাক প্ৰপ'জ কৰিলো হয়। — প্ৰভাতে হোঁ-হোঁবাই হাঁহি দিলে। “আৰু হোষ্টেলত তোমাক লৈ পাগল বাকীবোৰৰ পৰা আৰামচু চুলিহিটো খাই ল'লোহেঁতেন।”

: বিদ্যা, শপত। প্ৰভাতে শোভনাৰ চকুলৈ স্পষ্টকৈ চালে এইবাৰ। চিৰিয়াছলি। শোভনা, তুমি জানানে — কলেজত তুমি কিমান পপুলাৰ। সমৰে তোমাক লৈ কবিতা লিখে, বিভাষে ভাল পায় তোমাৰ কঁকাললৈকে বৈ পৰা চুলিকোছা, চিলভিয়াছ নামৰ চাহ-বাগিচাৰ ল'ৰাটোৱে তোমাৰ মাতটো ভাল পায়। তোমাৰ মাতটো বোলে সাগৰৰ টোৰ দৰে। উটি-ভাঁহি যাব মন যায় তাৰ। আৰু বিক্ৰমে ভাল পায় তোমাৰ খোজটো। তুমিয়ে অলপ আগলৈ হাউলি খোজ দিয়া — এইটো বোলে প্ৰচণ্ড আত্মবিশ্বাসৰ চিন। এ..... তোমাৰ প্ৰতিভাবোৰৰ গুণানুকীৰ্তন কৰে, নাটকৰ কথা, কবিতাত, লিখাত.....

এইয়া কেইটা হ'ল — এক, দুই, তিনি, চাৰি আৰু মই প্ৰভাতে ভাল পাওঁ। কিদা হওঁ তোমাৰ বন্ধুবোৰত আৰু এই..... এই..... হাঁহিটোত। বিদ্যা-শপত — এই ৰহমত কই, এটা লালমোহন শোভনাৰ নামত দিয়া, দুই চিংগল চাহ। সঁচাকৈ শোভনা, বিদ্যা-শপত — তোমাৰ নেতৃত্ব দিব পৰা অদ্ভুত এটা গুণ আছে। ইন্দিৰা গান্ধীৰ দৰে এক চকিচটিকেশ্বন

আছে। এটা কামাণ্ড আছে।

গৰম চাহকাপ হাতত লৈ শোভনাই ক'লে— “কিন্তু well wishers হে নাই। ছোবালীবোৰৰ কোনেও মোক ভাল নাপায়।

: নাপাবতো! মই ছোবালী হ'লে ময়ো ভাল নাপালো হয়। ভাল নোপোৱাটো একপ্ৰকাৰ ইনফিউৰিটি কমপ্লেক্সৰ বাবে হয়। তোমাক কোনোবাই ঈৰ্ষা কৰিলে জানিবা তোমাৰ কিবা এটা বেছিকৈ আছে।

: প্ৰভাত, হেই.... তোমাৰ কথাবোৰ বৰ মৰম লগা।

: কিন্তু মানুহটোক কিয়যে মৰম লাগি নাযায় তোমাৰ। বিদ্যা-শপত! একেবাৰে বিয়া কৰাই দিলোহেঁতেন। আৰু চালাহেঁতেন প্ৰভাতে কি কি কৰিলেহেঁতেন! চিৰিয়াছলি।

: আকৌ “Back to square one” শোভনাই লাহেকৈ প্ৰভাতৰ পিঠিতে ঢকা এটা দি দিলে।

প্ৰভাতে পুনৰবাৰ শোভনাৰ চকুলৈ চাই ক'লে— চিৰিয়াছলি শোভনা, এইবাৰ মোৰ পাছতে তুমি চেফ্ৰেট্টেৰী আৰু। মোৰ প্ৰেমৰ বিল চাবমিট কৰিলো, পাচ কৰা নকৰা তোমাৰ কথা। বিদ্যা-শপত শোভনা, তোমাৰ গাত যাদু আছে, যাদু..... শোভা, কলেজ উইকৰ কিন্তু চব এনাউন্সমেন্ট তোমাৰ। চিলাভিয়াচে ভাল পাব, সাগৰৰ টোত খেলি থকা যেন লাগিব তাৰ। আৰু শুনা, প্ৰভাতে শোভনাৰ চুলিকোছাত লাহেকৈ টান মাতি ক'লে— তোমাৰ হালধীয়া মেখেলা চাদৰঘোৰ পিচ্ছি আহিবা, অপূৰ্ব লাগে তোমাক। কেতিয়াযে মোৰ বিল পাচ কৰিবা।

প্ৰভাতৰ নিৰৱচ্ছিন্ন কথাৰ আধাতে বাধা দি শোভনা, যাবলৈ ওলাল, ঘড়ীটোলৈ চাই তাই উচাপ খাই উঠিল, ১০ তাৰিখ। আজিভো অশোকৰ চিঠি অহাৰ কথা, কলেজৰ পৰা হোষ্টেললৈ প্ৰায় দৌৰি যোৱাদি শোভনা গ'লগৈ। লেটাৰ বন্ধত, সেয়া তাইৰ চিনাকি আখৰৰ অশোকৰ চিঠিখন — বুকুখন ঢুক-ঢুক কৰিলে তাইৰ। প্ৰবল আগ্ৰহত চিঠিখন বাঢ়তে খুলি ল'লে তাই।

“শোভা, পূজাৰ বন্ধৰ আগতে মই যাম, হোষ্টেললৈ, বহুত প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰি.....
—অশোক”

পূজাৰ বন্ধততো পাপাও আহিব।

ভয়ত শোভনাৰ অঠ-কঠ শুকাই গ'ল।

এইবাৰ কলেজলৈ অহাৰ আগতে, ঘৰত দেউতাকে মাকক কোৱা তাই স্পষ্টকৈ শুনিছিল—
‘এই অশোকটোৰ বাবেই কলটো উদণ্ড হৈছে... গুৰু-গোঁসাই নমনা হৈছে।

: মোৰ পৰিয়ালৰ মানুহ আপুনি বেয়া পায়েই, গাঁৱবোৰহে ভাল। মাকে সচৰাচৰ কোৱাৰ দৰে ভেকাহি মাৰিছিল।

: নহয় অ’। অশোকে কলক হিংসাৰ শিক্ষা দিয়াটো ঠিক হোৱা নাই। ইহঁতক অহিংসাৰ পাঠ শিকাই মই ডাঙৰ কৰিছো।

: তেন্তে প্ৰথম দিনা তাক কিয় আশ্ৰয় দিছিল?

: দেশপ্ৰেমিক বুলি ভাবি, বিপ্লবী বুলি ভাবি। স্বাধীনতা আন্দোলন, ভাষা আন্দোলন, এতিয়া বিদেশী বিতাৰণৰ আন্দোলন— এইবোৰতে জীৱনটো শেষ হ'ল। এতিয়া জীৱনটোৰ অৰ্থই ল'ৰা-ছোৱালী কেইটাক উপযুক্ত শিক্ষাৰে মানুহ কৰা।

: থওক লেক্চাৰবোৰ, অশোকৰ লগত থাকি ৰূপে ব্যায়াম-চ্যায়ামবোৰ শিকিছে, ভালহে হৈছে।

: ভালনে কাল হৈছে, গম পোৱা যাব। খুউব তীক্ষ্ণ আৰু কঠোৰ এইযাৰ কৰ্ম্মাত্মক মাকৰ বুকু কঁপি গ'ল।

: সি আজিকালি অসময়ত অহা হৈছে, আমাৰ মাজনীক সঘনাই খবৰ কৰিবলৈ হোষ্টেললৈও যোৱা হৈছে, তাইৰ কথাই ভাবিছো। কিবা বেয়া হ'লে নক'বি মোক।

: কি বেয়া হ'ব। মোৰ ছোৱালীৰ ওপৰত মোৰ পূৰ্বা বিশ্বাস আছে। বেয়া হোৱা বয়সবোৰত তাই কিতাপ আৰু পঢ়া লৈয়েই ব্যস্ত থাকিল। এতিয়া ইমান ডাঙৰ কলেজখনত তাইক প্ৰিন্সিপালৰ পৰা ছাত্ৰলৈ চৰেই মৰম কৰে। (মাকে নিজকে কোৱাদি ক'লে)

: ভাল কাৰণেইতো ভয় লাগে, বেয়াবোৰ বৃদ্ধি নাপায়। আৰু তোৰ কটৰীৰ দৰে জিভাখনৰ বাহিৰেতো মগজু বুলিবলৈ একো নায়েই, অশোকক বেছি লাই নিদিবি।—মাকে শুনি থাকিল।

.....ৰূপটো সঁচাকৈয়ে উদণ্ড হৈছে। পাপাৰ কথাবোৰ সি উপলুঙা কৰিবলৈ লৈছে। ডিমাণ্ড বেছি হৈছে তাৰ — কেৱল লাগে লাগে, বন্দুক-বাকন্দৰ কথা সুধি থকা হৈছে অশোকক। কথাই পতি ঘৰ এৰি যোৱাৰ ভাবুকি দিবপৰা হৈছে, হোটেলত খাবলৈ ঘৰৰ পৰা মাক তেল মাৰি পইচা সৰকাব পৰা হৈছে। আৰু শোভনাক, পাপাৰ চাম্‌চা বুলি বেছিকৈ ক'ব পৰা হৈছে। চব কথাই সি অশোকৰ দৰে কৰিব বিচৰা হৈছে।

.....হোষ্টেলৰ কমটোৰ কমমেটবোৰ বেলেগ বেলেগ— এতিয়া—। অশোকৰ চিঠিখন জাপি থাকোতেই এসোপা নতুন ছোৱালীয়ে শোভনাক বেৰি ধৰিলেহি —

: শোভনা বা, কলেজ উইকৰ বাবে ৰোমাণ্টিক কাপোল আৰু আবৃত্তি এণ্টিং শিকাব লাগিব।

: হ'ব, কালিলৈ আহিবা। এসপ্তাহৰ ভিতৰত, সময় কমই আছে। নিজকে স্কুলৰ দিনবোৰলৈ ঘূৰি যোৱা যেন লাগিল শোভনাৰ। দেউতাকে কোৱা কথাবোৰ চেৰেং চেৰেংকৈ মনত পৰি গ'ল।

“দেহীজনী,

যি ভাল, যি প্ৰতিভাময়ী— সুযোগ, সময় আৰু কৃতকাৰ্যতা তাৰ পিছতেই ঢাপলি মেলে। ঠাইনো কি? ওৱাহাটী, লণ্ডন, আমেৰিকা। এইবোৰৰ মানুহবোৰ একেই। মাত্ৰ প্ৰথম হ'বি, প্ৰথম। ফাৰ্ষ্ট, প্ৰথম শাৰীৰ। প্ৰথম জ্বেলীৰ নাগৰিক।

এক ধৰণৰ অদ্ভুত, এক মাদ্যবিক শব্দ প্ৰথম-Ist। ক্লচ টেনত টিউচন ক্লচত, ইংৰাজীৰ নৰোত্তম চাবে বাসন্তীলৈ চাই বাৰ্কাবিলাকক ৰে কৈছিল— ইহঁতে 2nd div. পাব। গাৰ নোমবোৰ শিয়ৰি উঠিছিল তাইৰ। কি সাহসত নিজে ভাল পালেই বুলি চাবে কিয় ক'ব

তাই 2nd div. পাব। পাঁচ দিন পাঁচ ৰাতি তাই নোশোৱাকৈ পঢ়িছিল। অক্লান্ত এই জেদটো — তাইৰ দ্বিতীয় নোহোৱাৰ জেদ। এক যেন নিৰাপত্তা আছে প্ৰথম হৈ চৰতে। সেয়াও এক নিৰাপত্তা। এক ধৰণৰ দায়িত্ববোধ। এই যে স্কুলত প্ৰথম, এয়া কটনত। সেয়া এক গোঁৱৰ, অহংকাৰ নহয়। ঠিক এক আত্মবিশ্বাস।

সদায় হৈ থাকিমনে বাক প্ৰথম চৰতে!?

চৰতে ———?

সম্পৰ্কত ———?

ক্লাচত ———?

কেৰিয়াৰত ———?

তাই ভাবিলে। নিজকেই ক'লে— ওহু এতিয়া কলেজখনত স্কুলৰ দৰেই মই প্ৰথম শ্ৰেণীৰ নাগৰিক। একপ্ৰকাৰ হ'ব লগা ব্যক্তিবোৰেতো মোক দুখী কৰিব। —শোভনাই, ডায়েৰীৰ পৃষ্ঠাবোৰত কৰা প্ৰতিজ্ঞাবোৰত টিক-মাৰ্ক দি গ'ল।

কলেজৰ শ্ৰেষ্ঠা অভিনেত্ৰী,

কলেজৰ শ্ৰেষ্ঠা লেখিকা,

কলেজৰ শ্ৰেষ্ঠা প্ৰতিযোগী,

কলেজৰ শ্ৰেষ্ঠা তৰ্কিক।

মডেলবোৰ আৰু শিল্পবোৰ বাসন্তীয়ে হাতত লৈ সহায় কৰি দিছিল, শোভনাই ছোট্টলৰ গেটৰ মুখত থিয় হৈ পুনৰবাৰ গতি কৰিছিল— গোটেইবোৰ ছোৱালী আহিছেনে?

— ও....

গেটখন মেলি দি চকীদাৰটোৱে শোভনাৰ হাতত এটুকুৰা কাগজ দি চকুৰ ইঙ্গিতত ৰ'বলৈ দিলে।

: কি হ'ল মধু কাই? দেখিছা এইবোৰ পুৰস্কাৰ?

: মধুকাইৰ মুখত হাঁহি বিৰিঙি উঠিল। শোভনা মানেইতো পুৰস্কাৰ, কিয় যোৱাবাৰতো তুমি বহুত পুৰস্কাৰ আনিছিল। — তোমালোকৰ লগৰবোৰ ভাল আছিল দেই। শোভা, এটা মন্ত মানুহে, মানে তোমালৈ স্নিপটো দি যোৱা মানুহটোৱে মোক বহুত গালি পাবিলে।

ছোট্টলত বোলে নিয়ম-কানুন নাই।

ছোৱালীবোৰ এৰি দিয়ে।

ভাল কলেজ নহয়।

মই ক'লো বোলো, শোভনা বাইদেৱে ছোৱালীচৰৰ 'কেচপনচিবিলাটি' লৈ গৈছে, কলেজ উইকত দেখি হ'বই।

মোক মানুহটোৱে গতা মাৰি দিলে।

তোমাৰ মানুহ কাৰণে মই হৈ-হাল্লা কৰা নাই। আৰু ৰ'বা, দৌৰি গৈ মধুকায়ে নিজৰ কমৰ পৰা এটা হৰলিন্স আৰু এপেক্ট মিঠাইৰ টোপোলা এটা লৈ আহিল। তোমাৰ বাবে দি গৈছে।

হাতত মুঠি মাৰি থোৱা স্লিপটো ঠাইতে পঢ়ি পেলালে শোভনাই—

“আহিছিলো, নাপালো। ৰাতি ১২ টালৈকে!

ৰৈছিলো, বেয়া লাগিল।”

— friend.

অ’ অশোক!

: মধুকাই, (ওচৰলৈ গৈ তাই ক’লে) এইবোৰ কথা কাকো ক’ব নালাগে। মোৰ নিজৰ মানুহ। হেঁপাহত আহিছে, নাপাই খং উঠিছে। বেয়া নাপাবা হা। — হৰলিঙ্গ বটলটো আৰু মিঠাইৰ টোপোলাটো দুহাতত লৈ শোভনা ভয় আৰু শংকাত ঘামি গ’ল।

— অশোকে সন্দেহ কৰিছে মোক? ক’তবা গ’ল সি!

এনেকৈ কিয় ক’লে মধুকাইক? হঠাতে কিয় আহিল খবৰ নিদিয়াকৈ অশোক!

মধুকাইক কিয় ইমান অভদ্ৰামি কৰিলে! কি বুজাব খুজিছে সি!

কলেজ উইকত কি কৰিছো মই, সেইবোৰ খবৰ সি নল’লেই দেখোন।

: মিত্ৰা! অশোকৰ বায়েকৰ ঘৰটোৰ ওচৰতে তোৰ ঘৰ নহয়। ছোৱালী জাকটোৰ মাজৰ পৰা মিত্ৰাক একাধৰীয়াকৈ মাতি আনি শোভনাই তাইক সুধিলে— “ঘৰলৈতো নাযাবই আজি। বয়স্ফেণ্ডৰ লগত ৰাতি থাকিবলৈ যাব নালাগে। আজি মোৰ লগতে থাক। অশোক তোৰ সম্বন্ধীয়া বুলি মই জানো আৰু তোৰ ঘৰটো তাৰ বায়েকৰ ওচৰতেই যেতিয়া কালিলৈ ৰাতিপুৱাই মোক তালৈ লৈ যাবি, মোৰ কাম আছে।”

মিত্ৰাই আপত্তি নকৰিলে।

গোটাই ৰাতিটো শোভনাই চকু মেলি ভাবি থাকিল। এনেকুৱা প্ৰথমবাৰৰ বাবে হৈছে। কলেজত চব প্ৰতিযোগিতাত ফষ্টি আৰু মই কুৰ্তি কৰা নাই। ঘৰত হ’লে মায়ে চাগে গোসাঁইলৈ শৰাই আগবঢ়ালেহেঁতেন ভগৱানক ‘Thank you’ দিবলৈ। আৰু পাপাটি— নাকৰ পাহিটো ফুলি গ’লহেঁতেন। কশ-ৰাজে চিঞৰিলেহেঁতেন।

— বা - বা - বা — Hip Hip Hurray !

ৰাতিপুৱা মিত্ৰাক হৈ-হাল্লা কৰি উঠাই শোভনা একেবাৰে অশোকৰ বায়েকৰ ঘৰৰ আগতহে স্বস্তিৰ উশাহ এটা ল’লে। চুচুক চামাককৈ শোভনা মানুহগৰাকীৰ ঘৰৰ ভিতৰলৈ সোমাই গ’ল।

: নমস্কাৰ, মই শোভনাই হাত দুখন জোৰ কৰি ভদ্রকৈ ক’বলৈ লওঁতে মানুহগৰাকীয়ে কৈ উঠিল —

: এহু নমস্কাৰ চমস্কাৰ থ। মোৰ ভাই-বোৱাৰী হ’ব যেতিয়া। ৰাতি ক’লে গৈছিলি? ইয়াৰ খং উঠিছে বৰ, যা সি ভিতৰতে আছে।

শোভনা হতবাক হ’ল। ভাই বোৱাৰী! ক’তা অশোকৰ লগততো বিয়াৰ কথা পতা নাই তাই! আৰু আমিহঁতো সম্পৰ্কৰ — পাগল নেকি অশোক? ইমান ডাঙৰ কথা এটা ইমান ডাঙৰ লগত পানী খোৱা ধৰণেৰে কৈ দিছে। আৰু এই মানুহগৰাকীয়ে? অশোকৰ বায়েকে, ইমান সহজকৈ কৈছে কথাটো ??

দুৰ ঘমাদি ঘামি উঠিল তাই !!!

: ভয় কৰিব নালাগে। তহঁতি আমাৰ দূৰ সম্পৰ্কৰ। চাউথ ইণ্ডিয়ান ফেমেলিভতো একেবাৰে নিজৰ মোমায়েককেই বিয়া পাতে। সিহঁতি হিন্দু — কিয় আমাৰ পৰিয়ালৰ ঘনুচ। মাহীৰ পুতেকে নিজৰ পেহীয়েকৰ জীয়েককে বিয়া কৰা নাই।

: আহ্ আহ্ বেডকমত ই শুই আছে। ই বৰ জেদী ল'ৰা, তই নক'লি যে কালি ৰাতিটো ক'ত থাকিলি ?

: অ' আমাৰ কলেজ উইকত দেৰি হ'ল। পাইজ ডিষ্ট্ৰিবিউচনত, মই বেণ্ট হৈছো চবতে।

বায়েক কমটোৰ পৰা ওলাই গ'ল। শুই থকা অশোকৰ আগত শোভনাই বেগৰ পৰা উলিয়াই মেডেল কেইটা দাঙি ধৰিলে।

: অশোক চাৰপাইজ! এয়া চোবা, মেডেল!

অশোকে একো উচ্চাস নেদেখুৱালে একেবাৰেই। শোভনালৈ কঠোৰকৈ চাই সি খঙত কৈ উঠিল— 'কালি ৰাতি.....?'

খং আৰু আশাহত শোভনাই এইবাৰ খঙতে উত্তৰ দিলে— "কালি ৰাতি! কালি ৰাতি! মই কৈছোৰেই দেখোন, পাইজ ডিষ্ট্ৰিবিউচনত..... মিছা কথা কিয় ক'ম মই? জীৱনত মিছা কথাই কৈ পোৱা নাই। —চকুৱেদি পানী নিগৰি আহিল শোভনাৰ। 'মই যাওঁ, এইবোৰ কি সন্দেহ!'

যাবলৈ খোজা শোভনাৰ হাতত থাপ মাৰি ধৰি অশোকে কোলাত বহুৱাই ল'লে। — ক'ত যাবি! আজি থাকিবি।

: কেনেকৈ? চুপাৰৰ পাৰমিচন লাগে। আৰু পাপাটিক নোকোৱাকৈ।

: তোৰ বাপেৰ থাকে শ শ মাইল দূৰত! আৰু এতিয়া তই ডাঙৰ হৈছ, নিজৰ সিদ্ধান্ত নিজে ল'ব পৰাকৈ। ফোন কৰি ক চুপাৰক, তই L.G-ৰ তাত থাকিবি, গা বেয়া।

: কিন্তু মিছা কথা!

: একো নহয়। তোৰ লগত মোৰ কথা আছে। আৰু বাইদেউৰ ঘৰতহে থাকিবি, মোৰ লগত অকলে নাথাক নহয়।

সংকোচেৰে শোভনাই ফোনটো দাঙি ল'লে.....

: আৰু মিত্ৰাৰ দৰে বদমাচী ছোৱালীৰ লগত তোৰ সম্পৰ্ক হৈছে কেনেকৈ?

: তোৰ বায়েৰ ঘৰটো চিনি নাপাওঁ কাৰণে তাইক ৰাতি লগত ৰাখিছিলো। তাই যে তহঁতৰ কোনোবা হয় মই জানো। —খঙত ফোপাই ফোনটো ঠোকেচা মাৰি থৈ দিলে। আৰু প্ৰশ্নৰ উত্তৰ মই নিদিওঁ। ইমান সন্দেহ!

শোভনাৰ খঙাল মুখখনত চুমা এটা খাই দি অশোকে হাঁহি দিলে শৰু কৰি। কাপৰ কাষত সি তাইক ফিচ্‌ফিচাই ক'লে— 'আজি ৰাতি মোৰ কমলৈ আহিবি।'

: কিয়? নাযাওঁ।

শোভনাৰ স্পষ্ট উত্তৰত আহত হ'ল অশোক, উজ্জ্বল মাৰি সি গুচি গ'ল ইটো কমলৈ। লাহে লাহে আন্ধাৰ হৈ আহিল, কেউকাষ। হোটেললৈকে যাওঁ বুলিও শোভনা নগ'ল।

অশোকৰ বায়েকৰ লেঠাৰি নিছিগা কথাবোৰত কেৱল শলাগি গ'ল তাই.....

: ভই ইয়াতে শো, অশোকৰ ওচৰৰ কমটোত। এনেও সি তোৰ লগত কিবা কথা আছে বুলিয়েই কৈছিল।

: সংকোচেৰে শোভনা বিছনাখনত শুই পৰিল। ভাগবো লাগিছিল তাইৰ। বিছনাৰ কাষতে থকা টেপ-বেকৰ্ডাৰটোত জগজিৎ সিঙৰ গজল এটা তাই লগাই দিলে—

“পৰেশাঁ ৰাত, চাৰি হে,

চিভাৰো তুম ভি চ' যাৱ.....

“বহুত পহলেসে,

ইন কদম কি আহত জ্ঞান লেতেহে,

তুঝে এ জিন্দেগি হয় দুৰসে পহচান

লেতে হে.....”

বিছনাৰ মূৰৰ ফালে থকা শিৰিকিখন খুলি দিওঁতে পূৰ্ণিমাৰ জোনাক আহি শোভনাক যেন ধুৱাই গ'ল..... শিৰিকিৰ কাষত, জোনটোলৈ চাই বৈ থকা শোভনাক এটা সবল প্ৰাৰ্থনাৰ দৰে লাগিল।

খোলা চুলি,

প্ৰসাধনবিহীন শোভনাৰ ধুনীয়া মুখাবয়ব —

কামনাবিহীন প্ৰেমাচ্ছন্ন শোভনা.....

ক্ষত্ৰেৰ বাবে উন্নয়ন হৈ শোভনাই ভাবিলে— অশোকেতো ভাল পায় কাৰণেই তাইক ওচৰত বিচাৰিছে। তাতে তাইক বিয়া কৰোৱাৰ কথাই ভাবিছে। চেঃ অশোকক বেয়াকৈ ক'ব নালাগিছিল।

সামান্য জপাই থোৱা দুৱাৰখন মেলি সোমাই গ'ল শোভনা। অশোক ওপৰমুৱা কৰি বিছনাত পৰি আছিল। শোৱা নাছিল।

: চৰি, বাবাটো! কোৱা কেলেই মাতিছিলো?

আবেগত শোভনাই সৰু ল'ৰাৰ দৰে অশোকক সাৰাটি ধৰিলে। অশোকে একো নকৈ শোভনাক বিছনাত লাহেকৈ শুৱাই দিলে। অশোকৰ ওঁঠে স্পৰ্শ কৰিলে শোভনাৰ কোমল ডৰিটো, তাত থকা তিলটো। শোভনাৰ চকু দুটা। শোভনাৰ ওঁঠটো.....

অলপো চঞ্চল নহৈ অশোকৰ ওঁঠত পাতলকৈ চুমা এটা আঁকি শোভনাই কাণৰ কাষত ধুনীয়াকৈ কবিতাৰ দৰে অশোকক কৈ গ'ল—

মোক পবিত্ৰকৈ ৰাখিবা অশোক ; নহ'লে নিজৰ ওচৰতে মই সৰু হৈ যাম। মোক সম্পূৰ্ণকৈ যদি কোনোবাই পায়, মোক বিয়া কৰোৱাজনেই পাব।

শোভনাৰ কোমল বুকুৰ মাজত ঘন ঘন উশাহ লৈ থকা অশোকে আবেগেৰে কৈ উঠিল—

: বিয়া..... তোক মই নিজৰ কৰি বিচাৰো। একেধাৰে নিজৰ কৰি.....।

: নহ'ব। অশোক, মা-দেউতাক ঠগি এই কামটো মই কৰিব নোৱাৰিম। কিন্তু এবাৰ তোমাক স্পৰ্শ কৰিবলৈ দিয়া শৰীৰটো মই কাকো নিদিওঁ। অশোকৰ কোঁকৰা চুলিবিহীন

হাত বুলাই শোভনাই কবিতাৰ দৰে গাই গ'ল—

“পৰজনমৰ শুভ লগনত
যদিহে আমাৰ হয় দেখা
পূৰাবানে প্ৰিয়ে এই জনমৰ
মোৰ হিয়াৰ অপূৰ্ণ আশা.....”

: মোৰ কাৰণে বিয়াটো ডাঙৰ কথা নহয়, বাবাটো। ডাঙৰ কথা মৰম, প্ৰেম আৰু বন্ধুত্ব।
আমি এনেকৈয়ে থাকিম। অশোকৰ চকুদুটাত পাতলকৈ চুমা খাই শোভনাই কৈয়েই থাকিল।

মোক এনেকৈ মৰম কৰি থাকিবানে?

সঁচা মৰম।

বুঢ়ী হৈ গ'লেও, তোমাৰ বুকুৰ মাজতেই বাক মোৰ
ঘৰটো পাতিলো।

: হঁ — অশোকে এইবাৰ জোৰেৰে সাৰাটি ধৰিলে শোভনাক। মৰমৰ দৰে কোমল এইটো
শৰীৰ তোৰ মই আৰু কাকো চুবলৈ নিদিওঁ। মই তোৰ জীৱনত প্ৰথম আৰু শেষ পুৰুষ
হৈ থাকিম। তই কেৱল মোৰ হৰি....!

জীৱনত মনে বিচৰা বস্তুবোৰ লৈ লোৱাটো মোৰ অভ্যাস।

থাকিব নেকি বাকী মানুহবোৰ? তোৰ মা-দেউতাৰ।

মাৰেতো তোৰ দেউতাৰ বাবে ঘৰৰ মানুহবোৰ এৰি দিলে।

কিহৰ ত্যাগ? নিজৰ বিচৰা বস্তু হেৰুৱাৰ ভুল মই নকৰো।

: নহয় অশোক। ভালপোৱা মানুহবোৰৰ বাবে কিবা এটা ত্যাগ কৰাৰ এটা আনন্দ আছে।
সুখ আছে। এই সুখৰ কোনো দাম নাই কিন্তু, শান্তি আছে। মা, বিশেষকৈ পাপাটিক মই
দুখ দিব নোৱাৰো।

: মই সেইবোৰ নাজানো। একো নুবুজো। মই জানো মোক এইজনী লাগে। শোভনাৰ
থুতৰিটোতে টোকাৰ এটা মাৰিলে সি সৰুকৈ। “মোৰ চকুৰ আগতে ডাঙৰ হোৱা এইজনী
ভাল ছোৱালীক মোক লাগে। — অশোকে সৰু ল'ৰাৰ দৰে ফঁকুৰি উঠিল।

জোনাকত বিধৌত দুটা শৰীৰ। অশোক আৰু শোভনা, যেন ৰাতি ফুলা কেইপাহমান
শেৰালী ফুল। আলফুলীয়া কেইপাহমান দ্ৰোণ ফুল। ফুলৰ বাহিৰে যেন একোৰে লগত ডুলনা
নোহোৱা অনুভৱ। আলফুলকৈ বিছনাৰ পৰা দাঙি কোলাত তুলি অশোকে শোভনাক
বাৰাঙ্গালৈ লৈ গ'ল।

জোনাকৰ পোহৰত মন্ত্ৰমুগ্ধৰ দৰে অশোকে চাই ব'ল শোভনালৈ। লাজ আৰু কঠোৰতাই
আৱৰি ৰখা, সংকীৰ্ণ সঁচাকটীয়া — হৃদয়ৰ ভাষা বুজি পোৱা; দেহৰ ভাষা বুজি নোপোৱা
এজনী কুমাৰী ৰাঢ়িবলৈ ধৰা ছোৱালী।

আবেগেৰে সাৰাটি ধৰিলে শোভনাক অশোকে।

শোভনাক দুবৈৰ পৰা প্ৰকাণ্ড বনৰীয়া ৰাঙ এটাৰ বুকুত সোমাই থকা ফুটফুটীয়া হৰিশা
পোৱালী এটাৰ দৰে লাগিল।

০০০ ৰাতিপুৱা হোটেললৈ থবলৈ যাওঁতে অশোকৰ চকুকেইটা সেমেকি গ'ল, শোভনাৰ হাতত সৰুকৈ চুমা এটা খাই অশোকে ক'লে— 'কেতিয়া ঘৰলৈ যাবি ?'

: দুসপ্তাহ পাছত। পূজাৰ বন্ধত।

: দুসপ্তাহ, মই নোৱাৰিম থাকিব।

: কিয় ? কাম কৰিবা অশোক, মোৰো বহুত কাম আছে। পঢ়াটো প্ৰথম প্ৰধান কাম।

: যোৱাগৈ। Take care.....

পিছলৈ নোচোৱাকৈ হোটেলৰ কমলৈ গৈ চিখাই শোভনা বাথৰুমত সোমাল। গোটেই ৰাতিটোৰ ফুচুচাই পতা কথাবোৰ তেতিয়াও কাণৰ কাষত তাইৰ বাজি থকায়েন লাগিল। এহেজাৰ এনিশাৰ সাধুবোৰহে যেন দুটা মস্তমুগ্ধ মানুহে ইটোৱে সিটোক কৈ আছিল। কিউপিডে চাইকীক কোৱা কথাবোৰ চাগে এনেকুৱাই আছিল। চাবাৰৰ শীতল পানীত গা ধুই ধুই শোভনাই নিজৰ শৰীৰটো চুই চালে। অশোকৰ ওঁঠটো তাতে থাকি যোৱা যেন লাগিল তাইৰ। আৰু অশোকৰ গাৰ গোন্ধটো। নাকেৰে উশাহটো ওপৰলৈ উজাই আকৌ ল'লে তাই গোন্ধটো। অশোকৰ ঘামৰ গোন্ধ। ঘামৰ গোন্ধটো যেন তাইৰ গাৰ গোন্ধৰ লগত একাকাৰ হৈ গৈছে। যিদৰে— নাকেদি শেৱালী ফুলৰ গোন্ধ পালে শৰৎ আৰু তগৰ ফুলৰ গোন্ধ পালে বহাগ অহা যেন লাগে ; ঠিক অশোকৰ গাৰ গোন্ধটোৱে তাইক যেন বাৰে বাৰে কৈ গ'ল— 'প্ৰেমত পৰিছ। প্ৰেমত। প্ৰথম প্ৰেমৰ। স্পৰ্শৰ প্ৰেমত। বুকুৰ এঠাইত ৰঙা পৰি থকা দাগটো চাই ৰঙা পৰি গ'ল তাই লাজত। টাৱেলেৰে ঠাইডোখৰ তাই নোমোহাৰিলে..... মৰমৰ দাগহে, ৰ'লে বৈ যাওঁক। —তাই ভাবিলে।

দুই দিনৰ পিছত পূজাৰ বন্ধ। এইবাৰতো পাপা পাগল হৈ যাব মোৰ মেডেলবোৰ দেখি। ক'লা ৰঙৰ চিনাকি ট্ৰাংকটোত পাৰেমানো জাপি জাপি কিতাপবোৰ ভৰাই ল'লে শোভনাই। এমাহত পঢ়িব লাগিব ভালকৈ। নহ'লে আহি ইলেকচনত ব্যস্ত হ'ব লাগিব।

হাতেৰে তাই মনৰ আঙুলিত গণ্ডি কৰিলে —

B.A – 1st class

M.A – 1st class (Delhi University)

IAS – or job of a lecturer.

ৰেডিঅ'ৰ অডিচন, চিনেমা এখনৰ বাবে তাইৰ লগত বিনোদে কথা পাতিছেই, আলোচনী দুখনৰ বাবেও তাইৰ লগত কথা পাতিছে দুজন সম্পাদকে। মুঠতে পাঁচ বছৰৰ ভিতৰত এটা চিকিৎসক কেৰিয়াৰ। কি ঠিক দিল্লীত বা কেনেকুৱা ধৰণৰ সুবিধা ওলায়।

: টক - টক - টক — কমৰ দুৱাৰত কোনোবা অস্থিৰ হাতে আঘাত কৰিলে।

দুৱাৰখন খুলি দি শোভনা আচৰিত হ'ল। অশোকৰ বায়েকৰ অকণমানি ছোৱালীজনীয়ে তাইৰ হাতত ধৰি বাৰাণ্ডালৈ টানি নিলে— 'মামী ব'লানা, জ্বল দেখি হৈ যাব।'

: ক'লে ?

: তলত অশোক মামা বৈ আছে। ব'লানা।

শোভনা অপ্রস্তুত হ'ল। চাৰিদিনহে হৈছে অশোক যোবা। এই শোভনা, তোক মামী বুলি মাতিলেযে? —পাপৰিয়ে সুখিলে।

: জানো? অকণমানি নহয়! একো নাজানে.....

: তুমি তললৈ যোবা, মই গৈ আছো। অকণমানি জুৰীক তললৈ পঠাই শোভনাই চুৰিদাৰযোৰ সলাই ল'লে। একেদৌৰেই তললৈ নামি গৈ শোভনা সঁচাকৈয়ে হতবাক হ'ল।
ড্ৰাইভিং চিটত অশোক।

: ওঁ, ব'ল।

: ক'লৈ? মোৰ ক্লাচ আছে.... অশোকৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত শোভনাই কোবা কথা শুনি অশোকে সামান্য মনে মনে থাকি ক'লে—

: এদিন ক্লাচ নকৰিলে একো নহয়! ব'ল।

: নাযাওঁ, নাই —

: কিয়, তীক্ষ্ণ দৃষ্টিৰে চাই অশোকে সুখিলে— 'নতুনকৈ কোনোবা বয়স্কেণ্ড গোট খাইছে নেকি?

ইমান সন্দেহী কিয় তুমি? মাইতেই মোক সন্দেহ নকৰে। যোৰাবাৰ চক্ৰিকাৰ লগত দ্বন্দ্ব লাগিছা? ইমান সন্দেহ কিয়? শোভনাই উত্তৰ দিলে।

: ঠিক আছে, আজি আৰু ক্লাচ নকৰো।

: নালাগে। কোনোবা বয়স্কেণ্ড বৈ আছে যদি। তাতে চাৰি দিনতে আহি গ'লোতো। মোক চাঙ্গে আহিম বুলি ভবাই নাছিলি।

: উঠিব খোজা খণ্টো দমাই শোভনাই ক'লে— 'গ্লিভ, বেয়া কথা নক'বা। ব'লা...'

: আবেলি কিন্তু হোষ্টেলত এৰি দিব লাগিব?

: কিয় ?

: পাপা আজি অহাৰ কথা। (শোভনাই মিছাকৈয়ে ক'লে।)

: ঠিক আছে। ভিনদেউক ভয় লাগে। মিছাকৈ গণ্ডগোল কৰিব। শোভনাৰ হাতখন মুঠি মাৰি ধৰিলে অশোকে।

শোভনাৰহে ভাল নালাগিল। এই সন্দেহী অশোকতো, আৰু খালি বিয়া বিয়া বিয়া। এইটো মাহত তাই পাগল হৈ গৈছে। অশোকৰ হাতখন একবাৰি তাই যাবলৈ উঠিল।

: আৰু ইমান ঘনে ঘনে আহি থাকিব নালাগে।

: কিয়? নতুন বয়স্কেণ্ডে বেয়া পাব? শোভনাই একো নামাতিলে। অজুত ঋণ এটাই তাইৰ মূৰৰ ওপৰলৈকে যেন বাগৰি গ'ল। খঙতে তাই দাঁত কৰচি উঠিল।

: অশোক, মোক পঢ়িবলৈ দিয়া। পাপাৰ মোক লৈ বহুত সপোন। আৰু বিয়া মোৰ লিষ্টৰ শেষৰ বস্তু। বন্ধু এটা বিচাৰিছিলো, বড়। তোমাক পাই গ'লো। কিন্তু বিয়া-চিয়া এইবোৰ আমাৰ নহয়। — Impossible !

: I make it possible — অশোকে উঠি আহি পাচফালৰ পৰা শোভনাক সাৰাঠি ধৰি কান্দি দিলে।

: তই মোক ঠগিব নোৱাৰ। আক দিল্লী! হঁ, তাৰ আগতেই তোক মই বিয়া কৰাম।
: মোৰ মাত্ৰ ষোল্ল বছৰ অশোক। ওঠবছৰ বয়স নহ'লে বিবাহ আইনমতে দণ্ডনীয়।
: মোৰ কথাই আইন।

: আক মোৰ কথাই শেষ সিদ্ধান্ত। সমান জোৰত শোভনাই ক'লে— মই তোমাক ভাল পাই থাকিম অশোক, কিন্তু মোৰ কেৰিয়াৰত বাধা নিদিবা। কিমান কষ্ট কৰি পাপাই পঢ়ুৱাইছে। মা-পাপাৰ কষ্টৰ ধন খৰচ কৰি মই বেইমানি কৰিব নোৱাৰো। পাপা মৰি যাব মই ভালকৈ নপঢ়িলে.... তুমি কিয় নুবুজা? আমাৰ ঘৰত দেখোন ইমান দিন থাকিলা। নাজানা পাপাৰ মোক লৈ কিমান সপোন?

: মই যাওঁ। আক খবৰ দি থাকিবা। শুনা, মই বিয়া নহওঁ বুলি কৈছো; কিন্তু আমি বন্ধু নহওঁ বুলি কোৱা নাই।

পিচলৈ নোচোৱাকৈ শোভনা হোষ্টেললৈ সোমাই গ'ল।

০০০ মাত্ৰ এসপ্তাহৰ পাচৰ কথা। শ্ল' পয়জন! লেটাৰ বক্তৃত আচিনাকি হাতৰ আখৰৰ চিঠিখনৰ আধাখিনি পঢ়ি শোভনা ভয়ত আক উত্তেজনাতে ঘামিবলৈ ধৰিলে। লৰালৰিকৈ কমলৈ গৈ গোটেই চিঠিখন উধৰ পৰা মুখলৈ বাৰে বাৰে তাই পঢ়ি থাকিল.....

শোভনা,

মই বিপুল্লয়, অশোকৰ বন্ধু। কাৰেণ্ট সেইদিনা নাছিল, অশোকৰ টেপটোৰ বেটাৰী চেলটো খুলি দেখিলো এখন চিঠি। লগতে পঠালো। অশোকে শ্ল' পয়জন খাইছে। অশোকৰ চিনাকি হাতৰ আখৰৰ চিঠিখন পঢ়ি শোভনা ভিতৰি ভিতৰি কঁপি উঠিল —

মা মোক ক্ষমা কৰিবা, বাইদেউ ক্ষমা কৰিবা। এগৰাকী দেবীক জীৱনত নাপালে জীয়াই থকাৰ লাভ নাই, এই মৰণ যাত্ৰাৰ শেষ হ'ব দুমাহ পাছতে।
মই শ্ল' পয়জন ৰাইছো.....

বিদায় — বিদায় মোৰ দেৱী.....

বিপুল্লয়ে লিখিছে— 'তুমিয়েই সেই গৰাকী দেৱী। আহা শোভনা, অশোকৰ হাতত সন্দেহ তুলি দিয়া। মৃত্যুতকৈ জীৱন ডাঙৰ! নহ'লে অশোকৰ মৃত্যুৰ বাবে তুমিয়েই দায়ী হ'বা।

— বিপুল্লয়।

ইমান ভাল পায় মোক অশোকে?

নাই, অশোকক কিয় মৰিবলৈ দিম?

বচাব লাগিব অশোকক! কিন্তু কেনেকৈ? বিয়া?

আক পাপাটি, পাপাটি যদি মৰি যায় হাৰ্ট এটেক হৈ —

মা, কপ, ৰাজ, সমাজ —

সোথো নেকি পাপাটিক? কি কৰে এতিয়া? নাই!

শোভনা ভয়ত কান্দি থাকিল— আশংকাত, দয়াত, প্রেমত। শোভনা পান্থীৰ দৰে হ'ল। কি হৈ আছে এইবোৰ? মাত্ৰ কেইটামান মাহ। অশোক জীৱনলৈ অহাৰ পাছৰ পৰা ওলট-পালট হৈ গৈছে সিদ্ধান্ত।

কিয় অশোকে এইবোৰ কৰি আছে?

কিয় অশোকে মোক পঢ়ি ল'বলৈ দিয়া নাই?

কিয় 'ম' পয়জন খাইছে অশোকে?

কাক ক'লে বুজিব? কোনে বুজিব? কোনোতো একান্ত বন্ধুৱেই নাই তাইৰ। টেনুলত থকা ভগবানৰ ফটোখন বুকুত লৈ তাই হাতৰ তলুবাখন ব্লেডেৰে কাটি দিলে। টপ্ টপ্ কৈ তেজবোৰ ফটোখনত পৰিল। হাতঘোৰ কৰি তাই কাতৰেৰে ভগবানক প্ৰাৰ্থনা কৰিলে — বচাই দিয়া ভগবান, অশোকক বচাই দিয়া। মোৰ বাবে কোনোবা মৰিব, হ'বই নোৱাৰে।

বিপুল্লয়ে কোৱা মতেই তাক টেলিগ্ৰাম এখন কৰিম। মই যাম অশোকৰ চহৰলৈ। অশোকক বচাবলৈ, ভগৱানে বুজিব। দুটা দিন কান্দিয়েই থাকিল শোভনা। হৃদয়ে শুনিলে সেই কান্দোন।

ক'লৈ সোমাই গৈ আছে মই। দুচকুত শোভনাৰ দেউতাকৰ মুখখন ভাঁহি উঠিল। শান্ত, গহীন, কঠোৰ, দয়ালু, ভাল মানুহ এজনৰ মুখ। কেনেকৈ কণ্ড পাণাটিক, আৰু পঢ়া আধাতে এৰি বিয়া। হ'বই নোৱাৰে। কিন্তু সময়যে কম —

বিপুল্লয়ৰ চিঠিখন আকৌ উলিয়াই ল'লে শোভনাই। সময় কম, মৰি যাব সি..... নিজকে 'তাগ অফ ৱাৰ'ৰ খেলুৱৈ যেন লাগিল। এফালে ঘৰ আনফালে অশোক।

কাক লাগে মোক?

দুয়োকে। মনে ক'লে।

আৰু নিজক? নিজৰ সপোনবোৰ। তাততো গৃহিণী হোৱাৰ সপোন নাই, সৰুৰে পৰা অমুতা হোৱাৰ সপোন আছে। ইন্দিৰা হোৱাৰ সপোন আছে, এইটো সপোনতো নাছিল কেতিয়াও। আৰু এয়াতো আৰম্ভহে জীৱনৰ, শেষটো নহয়। লক্ষ্যস্থান যে কিমান দূৰত। বিয়া-বাক, ল'ৰা-ছোৱালী, এইবোৰতো সপোন বহুত যোজন দূৰৈত মোৰ —

মোৰ সপোন।

মোৰ পাণাটিৰ মোক ডাঙৰ কৰাৰ সপোন।

আৰু মা।

০০০ এইবাৰ পূজাৰ বন্ধত ঘৰৰ সিনবোৰলৈ শোভনা উভতি গ'ল। তুলসী তলত চাকি এগছ জ্বলাই সেৱা কৰা মাকক তাই সাৱটি ধৰিছিল।

: মা, ক কি নতুন খবৰ আছে?

: তোৰ বিয়াৰ খবৰ। মাকে হাহি হাহি ক'লে— 'দেউতাকক বোলে লগৰে কিনা পাঠকে আমেৰিকাত ইঞ্জিনিয়াৰিং পঢ়ি থকা ল'ৰাটোলে তোক নিবলৈ বিচাৰিছে। তোৰ প্ৰফাল খুৱাকৰ ওচৰলৈ তিনিটা প্ৰশ্ন জেল আহিছে। এটা ডাঙৰ, এটা বেংকৰ মেনেজাৰ।

: আৰু চাগে এটা উকীল হ'ব! হাঁহি দিছিল তাই। “এই কল, এইবাৰ পূজা ফাংচনত হেঁদ কৰিবি, কবিতা গাব লাগিব। তোৰ মাততো ভালতো।”

কণে উৎসাহত কৈছিল— “এ বা, চকু মুদি থাকোঁচোন — বস্তু এটা দেখুৱাম।”

: কি বস্তু ?

: চা..... বান, টু, থ্ৰি, টেপ ৰেকৰ্ডাৰ.....

: কোনে আৰু ? গ্ৰেট পাপাই।

: হয়, মোৰ বিশ্বাসেই নহয়!

মাকে আনন্দতে কৈছিল— “কল কম জানো, অশোকৰ পৰা পইচা খুজিম বুলি কোৱাৰ লগে লগেই পেঞ্চনৰ টকা কেইটাৰে টেপটোকে কিনি দিলে। এতিয়া ভালকে পঢ়িবি দেই বাবাটো।”

: হ'ব মোৰ প্যাৰি প্যাৰি মা। পইচা ঘটিবলৈ পঢ়িবই লাগিব। এইজনীৰ দৰে কবিতাজটো মই নহয়েই। আৰু শুনা, পাপাই কি গান শুনে জান?

প্যাৰ কিয়াতো ডব্বা ক্যা,

প্যাৰ কিয়াতো চু'ৰি নেহি হেই,

চুপ চুপ আহে ডব্বা ক্যা.....

: ঠিক আছে, ঠিক আছে। ডিয়েৰ, মোক আনি দিবি জগজিৎ-চিত্ৰাৰ গজল।

“খুটি ছটি আপচে জীনা

আখিৰ কবতক

কবতক আখিৰ।”

: শুন মা, কালিলৈ পৰমাইতৰ বিয়া। মেখেলা-চাদৰ পিন্ধিবি।

: ধুব, কোনে পিন্ধে? জীৱনত ঢেকেৰী ড্ৰেছ নকৰো। পিন্ধাত কি আছে!

: চাম নহয় বিয়াৰ পিন্ধত কি কৰ। মাকে কোৱা কথাত বস পাই মাকৰ ওচৰলৈ আহি শোভনাই, হাতেৰে অঙ্কিত ভৰ্তী এটা কৰি ক'লে—

বহুত দূৰ হে হামাৰা চান্দী

মতলব, ছান্স জিতনা দূৰ —

মোৰ দৰাটো তই কৈছই দেখোন বিদেশত আছে,

জন্মই হোৱা নাই চাগে। মোতকৈ সৰু হ'বতো।

: এই কল, তই কি গান শুন?

কণে গীটাৰ খোৱাৰ দৰে হাতখন কৰি চকীৰ এটা মূৰত ভৰি দি গাই দিছিল— I am a funnky fellow and donot know why he - rock - Rock - Rock ...

টেং - টেং - টেং - টেং টেং..... টেং..... ঢক ঢক ঢক..... গভীৰ শব্দেৰে অহা এনকিন্ডখনত অশোক —

জোনাকৰ বিৰোধিতাৰ পিছত লগ পোৱা অশোকৰ গোছটো! অশোক আহিৱেই কলক সাৱটি ধৰিছিল। আৰু কল্পমূৰ্তি ধৰি ওলাই আহিছিল দেউতাক।

: বন্ধ কৰ কুকুৰ। খালি ছলছুল। বাজে কাৰবাৰ। অশোকক দেখিও দেউতাকে নতাই নাছিল।

ৰূপে বিব্বিৰাই আছিল। বস্তু কিনিও দিব, বজাবলৈও নিদিয়। ব'লক অশোক চাব, হোটেলত চিকেন-টিকেন অলপ দি আহে।

পূজাৰ বন্ধৰ এটা দুপৰীয়াতে অশোকৰ লগত দ্বন্দ্ব লাগিছিল তাই : ডেতিয়া তাইৰ হাতখন ধৰি অশোকে কৈছিল— “শোভা, পলুৱাই নিম তোক। ঘৰততো নিদিবই।”

: কি, ওঠৰ বছৰ নোহোৱাকৈ বিয়া কৰালে আইন মতে দণ্ডনীয়। —বেছিকৈয়ে আচৰিত হৈছিল শোভনা।

: মোৰ লগত ‘ক্ৰ’ নামৰ নেপালীটোৰ বৈলীয়েকে বাৰ বছৰত বিয়া পতা।

অশোকৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিবলৈ গৈ তাই বিবুদ্ধিত পৰিছিল। ক'লৈ বহুত কথাই ক'ব লাগিব অশোকক।

: অশোক, লাহে লাহেহে মই গম পাইছো— তোমাৰ প্ৰায়বোৰ বন্ধু ক্ৰিমিনেল। ক্ৰাই ৰেপ কেচত ফচিচিল, আৰু তোমাৰ জেঠাইৰ ল'ৰাটোৱেই কৈছে— তাইতৰ গাঁৱত বোলে তুমি চৰিত্ৰহীন ছোৱালী এজনীৰ ঘৰত সোমাই থকা। আৰু আছে, বন্তি নামৰ তোমাৰ সম্পৰ্কীয়া ছোৱালী এজনীৰ লগতো বোলে তোমাৰ সন্দেহজনক সম্পৰ্ক আছে। বহুত কথাই মই শুনিছো। বিশ্বাস কৰা নাই, কাৰণ মই সন্দেহ নকৰো।

নবমীৰ কাংচনতো অশোকে মদ খাই বেছ হৈ আছিল। বাস্তৱত পোৱা অশোকৰ লগত কথা পাতেতে ভেকেটা-ভেকেট গোন্ধ পাইছিল।

‘নহ'ব।’ পূজাৰ বন্ধ শেষ হোৱাৰ দিনা, হোটেললৈ অহাৰ আগদিনাও মন্দিৰলৈ আহোতে লগ কৰা অশোকক তাই কৈছিল, নহ'ব। অসম্ভৱ! আৰু কাৰণতো সমাজ, মাক-দেউতাক কোনো নহয়, তাই নিজেই — ইমান কম বয়সতে বিবাহৰ কোনো ধাৰণা তাইৰ নাই

দুটা দীঘলীয়া দিনৰ দিনপঞ্জী যদি লিখিবলগা হয়, শোভনাই লিখিব— তেজ, চকুপানী, শংকা, ভয়, সন্দেহ আৰু অনিশ্চয়তাৰ দিন সেয়া। এয়া জানো প্ৰেম হয়! সঁচা প্ৰেম? সঁচা প্ৰেমতো বাঢ়িবলৈ শিকায়, গঢ়িবলৈ শিকায়। অশোকৰ প্ৰেমত কবিতাৰ কথা নাই, অভিনয়ৰ কথা নাই, গদ্যৰ কথা নাই, মাত্ৰ লাগে লাগে —

কি লাগে ?

এনেকুৱাওতো হ'ব পাৰিলেহেঁতেন — পঢ়া, চাকৰি আৰু তাৰ পাছত বহুত ডাঙৰ মানুহ হোৱাৰ সপোনটো, তাৰ পাছত বিয়া। এনেকুৱাওতো হ'ব পাৰিলেহেঁতেন— বহল, জটিল সাগৰত অশোকৰ সুঠাম দেহাটো সুঠাম হাতখন সাগৰৰ টোৱে বালিচৰত নেপেলোৱা এখন নৌকা, জাহাজৰ জিলিকি থকা মণ্ডলৰ দৰে অশোকে দেখুৱাই যায় শোভনাক সৰগৰ দিশ — পাপাটিৰ দৰে। অশোক এজোপা আহঁত গছো হ'ব পাৰিলেহেঁতেন। নাই, হয়তো অশোক দুৰ্বল। হয়তো প্ৰেমত সি দুৰ্বল হৈ গৈছে। কচাব লাগিব তাক, কচাবই লাগিব। জেনাক খিঁচোত

নিশাটো বন্ধা নিশা যেন লাগিল তাইৰ।

চকুপানীবোৰ মোহাৰি শোভনা ডাকঘৰলৈ বুলিয়েই ওলাল— “Reaching your town tomorrow”.

জীৱনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে মিছা কথা ক’ব তাই— ঘৰক, চুপাৰক, লগৰবোৰক। জীৱনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে জীৱনটো আধাতে শেষ কৰি কাৰোবাৰ জীৱনৰ বন্তি জ্বলাবলৈ যাব। হয়তো কোনোও নাজানিব। ‘ম’ পয়জনৰ এই অধ্যায়’। ‘Do or die situation’.

হাৰি যাম নেকি মই, ভাগ্যৰ সৈতে নিজকে কৰ্মনা কৰি চালে শোভনাই। পঢ়া-শুনা এৰি হেতা লৰাই থকা শোভনা, কলেজ নাই, লগৰীয়া নাই, লক্ষ্য নাই আৰু যদি মৰি যায় পাণাটি। দুখত, তেতিয়া হঠাৎ আকৌ এবাৰ suicideৰ Tendency এটা আহিল তাইৰ— মৰি যোৱাই ভাল।

কালিলৈ অটিনাকি অশোকৰ টাউনলৈ যাম অশোকক বচাবলৈ। ভগৱানৰ ফটোখনত সেৱা এটা কৰি সেইখন বেগটোতে তাই ভৰাই ল’লে। কি হ’ব যদি গৈ দেখে অশোক মৰি আছে! মৰি যাম! মৰি যাম! নিজেই নিজকে ক’লে তাই।

একো নোখোৱা, চকুৰ টিপ এটা নমৰা ভাগৰুৱা শৰীৰটো লৈ অশোকৰ টাউনখনত বাচৰ পৰা তাই নামিল। বিপুল্লয়ে চাগে টেলিগ্ৰাম পাইছে, বুকুখন আকৌ ধপ্ধপাবলৈ ধৰিলে তাইৰ। বাচত আহোতে বাটতে নদীৰ ওপৰত দলং এখন দেখিছে তাই। কোনো নাহিলে তাৰ পৰাই জাপ মাৰি মৰি যোৱাৰ সিদ্ধান্ত এটা ললে তাই। বেগটো কান্ধত লৈ দুখোজ আগবাঢ়োতেই চকুত পৰিল অশোক। অশোক কিয় ইয়াত? বিপুল্লয়ে যদি কৈছে, তেন্তে মোক কিয় কালি মানা কৰিলে। ধেমালি নেকি এইবোৰ? জীৱনক লৈ ধেমালি ইমান সহজ? মূৰটো ঘূৰোৱা যেন লাগিল তাইৰ। চকুদুটা জোৰকৈ মেলি দাঁত দুপাৰি কামোৰ মাৰি ধৰিলে তাই। ভিতৰৰ পৰা উদণ্ড খং এটাও উঠি আহিল তাইৰ। কোনো ভেলু নাই নেকি কথাৰ।

: আৰে ইয়াত তই? মই আকৌ বিপুল্লয়ৰ তালৈ বুলি আহিছিলো মোৰ বন্ধু অলপ দিবলৈ।

মূৰৰ পৰা ভৰিলৈকে তল তলকৈ চালে তাই অশোকক। ক’তা, ম’ পয়জন খোৱাৰ দৰে কোনো লক্ষণতো চকুত নপৰে। নে অশোকে অভিনয় কৰিছে বিপুল্লয়ে কোৱাৰ দৰে? হয় চাগে, বিপুল্লয়ে মিছা কৈছে বুলি এবাৰো নাভাবিলে তাই। বিনা বাক্যব্যয়ে অশোকৰ এনফিল্ডত উঠি চহৰত এমূৰৰ অশোকৰ ঘৰটোলৈ আহি থাকিল তাই।

কমটোত সোমায়হেই শোভনাই গাৰ জোৰেৰে কমটোৰ একাষত থকা হিটাৰটো বেৰলৈ দলিয়াই চিঞৰি চিঞৰি কান্দিবলৈ ধৰিলে। এটা সময়ত কান্দি কান্দি শোভনাই লাহে লাহে ক’বলৈ আৰম্ভ কৰিলে—

: অশোক মই পাগল হৈ যাম। এইবোৰ কি হৈছে? তই কিয় ম’ পয়জন ৰাইছ? বেগৰ পৰা সন্দূৰৰ টেমা এটা উলিয়াই তাই সেইটো অশোকৰ মুখৰ আগত দাঙি ধৰিলে— দি দে সন্দূৰ তই। তই সদায় কৈছিলি নহয়, মই তোকে মোৰ কেৰিয়াৰতকৈ কম ভাল পাওঁ। এয়া চা, মই তোকে মোৰ পাণাটিকৈও বেছি ভাল পাওঁ, কেৰিয়াৰ বহুত পাছত, মাত্ৰ মোক

এনেকৈ শান্তি নিদিবি। নিজকে কষ্ট নিদিবি।

তাইৰ হাতৰ পৰা সেমুৰৰ টেমাটো মাটিত ধৈ অশোকে অৰ্থপূৰ্ণ হাঁহি এটা মাৰিলে। শোভনাৰ মানসিক অবস্থা অলপো জানিবলৈ আগ্ৰহ থকা যেন নালাগিল অশোকে। একেবাৰে শান্ত স্বৰেৰে সি ক'লে— এতিয়া নহয়, দুমাহ পাছত মুই লৈ আহিম তোকে আশ্বৰ্য্যে।

: কিয়, কিয়? দুবছৰৰ পাছত নহয়। কিয় চাৰিবছৰৰ পাছত নহয়। উপায়হীন শোভনাৰ চকুপানীৰে মুখমণ্ডল তিতি গ'ল।

: নালাগে নালাগে। আক মাত্ৰ দুটা বড়ি, মই মৰি যোৱাই ভাল। অশোকে ব্যঙ্গ হাঁহিৰে শোভনাক সন্ধিয়াই দিলে। আহ..... ডিঙিটোত ধৰি অশোকে সেহাই সেহাই পানী বিচাৰিলে।

পানী..... পানী..... পানী..... আহ ডিঙিটো শুকাই গৈছে.... মোক মৰি যাবলৈ দে শোভা — I feel lonely....

: নাই, নাই। ভয়ত অষ্ট-কষ্ট শুকাই গ'ল শোভনাৰ। ওচৰত থকা গিলাচটোত পানী অলপ ঢালি অশোকৰ মুখত দি ভাগৰুৱা শোভনাই অশোকৰ চকুলৈ স্পষ্টকৈ চাই ক'লে— হ'ব, তই যি কৰ তাকেই হ'ব। নমৰিবি। পাপাটিৰ মা আছে, কল আছে, ৰাজ আছে — অশোকৰ শোভনা থাকিব। হ'ব অশোক, তই যি কৰ তাকেই হ'ব।

গোটেই ৰাতিটো শোভনাৰ অন্তৰায়া কঁপি থাকিল। কি হ'ব যদি পাপাটি হোটেললৈ গৈ তাইক নাপায়? কি হ'ব যদি পাপাটি দূৰত মৰি যায়?

শোভনাক নিজৰ চহৰখনত ধৈ আহিবলৈ অশোক টেক্সিৰ বাবে ওলাই গ'ল। শোভনাই লাহেকৈ ভগবানৰ ফটোখন বেগত সামৰি ল'লে। গাৰুটো ভালকৈ ধৰিলে গৈ তাই গাৰৰ তলৰ পৰা আলোচনী কেইখনমান কৌতুহলবশত উলিয়াই আনিলে।

My My !

বিভিন্ন ভঙ্গীত উলজ নাৰী-পুৰুষ। ছিঃ — লাজতে চকুদুটা মুদি দিলে তাই।

ল' পয়জন লোৱা মানুহে এইবোৰ মেগাজিন পঢ়ে?

জীৱনৰ প্ৰতি মোহ নথকা মানুহে এইবোৰ চায়?

অশোকে কিয় বাক এইবোৰ নাটক কৰিছে.....?

ইতিমধ্যেই গাড়ী লৈ অহা অশোকৰ মুখৰ আগত আলোচনী কেইখন দাঙি ধৰিলে তাই।

: এহু এই ষ্টুপিড ৰিপুঞ্জয়টো। ইহু! সি এনেকুৱাই। পুৰি পেলা সেইবোৰ। জেপৰ পৰা জুইশলা এটা উলিয়াই অশোকে শোভনাৰ হাতৰ পৰা মেগাজিন কেইখন লৈ পুৰি পেলালে। হতভম্ব শোভনাই বেগত থকা ভগবানৰ ফটোখন সাৰটি টেক্সিত বহিলগৈ। ওৰে বাটটো মুখেৰে এটা শব্দও উচ্চাৰণ নকৰিলে তাই। মাত্ৰ ভাবি গ'ল— সবগৰ পৰা নৰকলৈ এই বাটটো কেনেকৈ দীঘল হ'ল? কি হ'ব তাইৰ দুমাহৰ পাছত। বিয়া নহ'লে অশোক মৰি যাব, গোটেই জীৱন কাৰোবাৰ মৃত্যুৰ বাবে দায়ী দায়ী দোষ ভাবতকৈ ভাল ভূতৰ দৰে তাই ভাগ্যক যিৱাই অশোকক জীৱাই ৰাখিব। আক সন্ধান.....?

কিয়ান কষ্ট আক ধৈৰ্য্যেৰে এতিয়ালৈকে নিজৰ বাটটো শুদ্ধ কৰি থৈছে তাই! কেৱল শ্ৰেয়ৰ বাবে, পাপাটিৰ প্ৰতি থকা শ্ৰেয়ৰ বাবে কোনো বেয়া কামেই তাই কৰা নাই।

কুটিৰাজনহঁতক ডাঙৰ হৈ দেখুৱাই দিবলৈ, নিজে নিজেই বুজি লৈছে তাই। তাইৰ জন্ম দেউতাকক সুখ দিয়াৰ বাবেই।

চহৰৰ গৌৰৱ !

কলেজৰ গৌৰৱ !

পাপাটিৰ গৌৰৱ !

এইবোৰ ধূলিস্যাং হৈ যাব দুমাহৰ পাছত— যিদিনা তাই মনে মনে বিয়া হৈ যাব অশোকৰ লগত। তাতকৈ মৰিয়েই যাওঁ নেকি। অশোকৰ পৰা পলাই ক'ৰবালৈ গুচি যাবলৈ মন গ'ল শোভনাৰ। চিন্তাৰ বোজাত ভিতৰৰ ক'ৰবাত শোভনাৰ তেজ বৈ থাকিল নিগৰি নিগৰি। এক ধৰণৰ অনিশ্চয়তাৰ ভয় এটাই শোভনাক কাবু কৰি পেলালে।

এটা এটাকৈ ভাঁহি আহিল তাইৰ চকুলৈ 'My My' মেগাজিনৰ পৃষ্ঠাবোৰ, হোটেলৰ চকিদাৰক গালি পৰা দৃশ্যবোৰ, অশোকৰ সন্দেহবোৰ। আৰু এই স্ন' পয়জন আৰু বিপুলজয়ৰ চিঠিখনৰ। ক'ৰবাত কিবা গুণগোল যেন লাগিল তাইৰ।

□□□

কাৰাগাৰ - কৰাগাৰ

বিশ্বাসৰ ঘৰটো তাতপাতৰ ঘৰ। এবাৰ তচনচ হৈ গ'লে আৰু কেতিয়াও সজাব নোৱাৰি। মানুহৰ সকলো পাঠেই বোলে শৈশৱৰ পঢ়াশালিতে শিকা হয়, যদি এয়াই হয় শৈশৱৰ পঢ়াশালিত— পৃথিৱীৰ সকলো গল্প কিতাপেই তাই পঢ়িছে। প্ৰায় হাতে ঢুকি পোৱা সকলো কিতাপ। পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ সৰল, জ্ঞানী অনুভূতিশীল, সং মানুহ দুটাৰ মৰমৰ ডেউকাত যি বিচাৰিছে তাকেই পাইছে তাই। ধুমুহাৰ দৰে কুট্টিৰাজনহঁতৰ স্বাৰ্থপৰতাত বিক্ষম পৰিয়ালটোৰ একমাত্ৰ আশা তায়েই। মানুহৰ বাবে সেৱা কৰি কৰিও ভাগৰি নপৰা দেউতাকৰ বাবে তাই সন্তান নহয়, এটা সপোন.....

শোভনাক ডাঙৰ কৰাৰ সপোনেৰে ভালকৈ জীয়াই আছে এজন সাহসী সং মানুহ, তাইৰ দেউতাক।

জীৱনত কোনো দিনেই এই বিশ্বাসৰ বান্ধোন ভাঙিম বুলি তাই ভবা নাই।

প্ৰয়োজনো নাই, নিজাববীয়া স্বাধীনতা, শিক্ষা, সকলো পাইছে তাই, যি বিচাৰে তাকেই পায় তাই। কিয়, এইবোৰ জানো প্ৰেম নহয়? প্ৰেমৰ পৰিভাষাৰ.....

মই,

মোৰ,

কেৱল মোৰ। এই শব্দবোৰ, এই স্বাৰ্থপৰ শব্দবোৰ তাই প্ৰথমবাৰৰ বাবে শুনিছে।

প্ৰশ্ন, প্ৰশ্ন আৰু প্ৰশ্ন!

ইমানবোৰ মিছা কথাৰ বোজা যেন আৰু বৰ নোৱাৰা হৈ আহিছে তাই। ভাবিছিল তাই, শামুকৰ দৰে হ'ব অশোক। বাহিৰৰ কঠোৰ মানুহটোৰ ভিতৰখনত শামুকৰ ভিতৰখনৰ দৰে কোমল কিবা এটা থাকিব। কিন্তু নহয়, দিনে দিনে কম সময়ত আৱিষ্কাৰ কৰা এই মানুহটোৰ ভিতৰখন সন্দেহ, স্বাৰ্থপৰতা, অযুক্তিকৰ কাৰ্য-কলাপেৰে ভৰ্তি — শোভনাই কি কৰিছে, শোভনাৰ হৃদয় খুলি অতল তলিৰ পৰা দুখ বা সুখ উদ্ধাৰ কৰাতকৈ শোভনাক ওচৰত - পোৱাটো মানুহটোৰ একমাত্ৰ কাম হৈ পৰিছে। দহ-বাৰ বছৰৰ ডাঙৰ অশোকৰ জীৱনত সকলো উপভোগেই পূৰ হৈছে। বাকী আছে বিয়া!

শোভনাৰ জীৱনৰতো আৰম্ভহে এয়া, বয়স বোয়ল মাত্ৰ।

কলেজৰ নিৰ্বাচন আছে —

হাতলৈ অহা বোলছবি আছে,

পঢ়া কামবোৰ।

কিমান যে উত্তৰণৰ খবৰ !

আৰু প্ৰলোভন.....?

আমেৰিকাৰ পৰা অহা ল'ৰা....।

তানজানিয়াৰ পৰা বিচৰা ভাৰী বোৱাৰী।

আৰু গধূলি গধূলি ঘৰ, তাকো নিজৰ ঘৰ যেন লগা চহৰ খনৰ মাক-দেউতাকবোৰে ল'ৰা-ছোৱালীবোৰক দিয়া গালিবোৰ।

শোভনাৰ দৰে হ'ব নোৱাৰ জখামূৰ্খ। পঢ়াই-শুনাই, ভৰ্কই-অভিনয়ে জাতিজাৰ, তাইৰ দৰে সন্তান লাগে আমাক।এইবোৰ সকলো অৰ্থহীন হৈ যাব। মাত্ৰ এসপ্তাহৰ পাছত। আকৌ এবাৰ নিজকে সুখি চালে শোভনাই— 'মানুহে স্ব' পয়জন খাই মৰেনে? মৰিব পাৰে। আগাথা ক্ৰিষ্টিৰ নভেল এখনত পঢ়িছিল, 'প্ৰকেচাৰ গিন্ডস্মিথে ডিপ্ৰেচনত স্ব' পয়জন খাইছিল।' ইমান ভাল পাব পাৰে মানুহে মানুহক? মানে অশোকক মোক? মোক নাপালেই মৰি যাব? মই সেন্দূৰ তুলি নিদিলে হাতত পৃথিৱী এৰি যাব।

খট্ - খট্ - খট্ - খট্

চিলাই মেচিনৰ শব্দ ভাঁহি আহিল সিটো কৰ্মৰ পৰা। অশোকৰ বায়েকে মেখেলা-চাদৰ এযোৰ চিলাই আছে। তেনেই সাধাৰণ। অশোকৰ ব্যৱসায় ভাল নহয়। একেবাৰেই পইচা নাই। কিন্তু কামাখ্যাত বিবাহৰ দিনা নতুন কাপোৰ পিন্ধাবই লাগিব।

মেখেলা-চাদৰ, নে শব্দেহৰ ওপৰত পাৰি দিয়া বগা কাপোৰ। মন, হৃদয়, দেহ, কোনোটোৱেই প্ৰস্তুত নহয় কালিৰ দিনটোৰ বাবে।

বিয়া নে মৃত্যু শোভনাৰ। অশোক আৰু বায়েকক মাত নলগোৱাকৈ শোভনা হোটেললৈ বুলি বাচত উঠিলে। বহুত কামৰ ভিতৰত আছে — দেউতাকলৈ এখন চিঠি লিখা, বিয়াৰ দৰে সিদ্ধান্ত এটা কমমেট কাকো জনাব নোৱাৰিব। আৰু শেষবাৰৰ বাবে প্ৰভাতক লগ কৰি কোৱা— পাৰ্চনেল প্ৰব্লেম আছে, ইলেকচনত উঠিব নোৱাৰে।

কালিৰ দিনটোৰ পিছত বহুত ঘটনাই ঘটিব পাৰে।

পাপা মৰি যাব পাৰে —

কলেজত পলাই যোৱা মুখা পিন্ধা ছোৱালী বুলি বদনাম হ'ব পাৰে।

নিজৰ টাউনখনত ভাল ছোৱালী নষ্ট হৈ গ'ল পঢ়িবলৈ গৈ বুলিও বদনাম ওলাব পাৰে। হোটেলৰ পৰা বৰ্ষান্ত কৰিব পাৰে। জীৱনত পঢ়া, অভিনয়, এইবোৰ একো নহ'বও পাৰে। মা, কশ, বাজাইতে সমাজত লাজত মুখ উলিয়াব নোৱাৰিবও পাৰে।

..... এটা মানুহক মৃত্যুৰ পৰা বচাবলৈ —মন্ত্ৰৰ দৰে উচ্চাৰণ কৰিলে তাই এই শব্দ।

ট্ৰাংকটোত ভৰাই ল'লে কিতাপবোৰ। ভগবানৰ কটোখন বুকুত সাৱটি সশব্দে কান্দি উঠিল তাই। কৰ্মৰ সকলোবোৰ কলেজলৈ গৈছিল ভেতিয়া।

উহ — হাঁহকাৰ কবি উঠিল শোভনা। নিজকে মাৰি পেলাবলৈ মন গ'ল তাইৰ। হোমৰ জুইত বিট ঢালি দিয়াৰ গোন্ধটোত তাইৰ এটা সপোন আছিল। তাইৰ ডাঙৰ হোৱাৰ, বিখ্যাত হোৱাৰ সপোনৰ সমানে সমান সেই সপোনটো।

তাইৰ ফেণ্টমৰ হাতত হোমৰ জুইৰ কাষে কাষে ঘূৰাৰ সপোন, তাইৰ ৰূপালত সেকুৱাৰ বেৰ টানি দিয়া, তাইৰ ইমৰজৰ সপোন। ফেণ্টম বা ইমৰজ। তাইৰ বাহিৰে কাকো ভাল নোপোৱা, তাইৰ সপোনবোৰৰ হাতত ধৰি তাইক আগবঢ়াই নিয়া পুৰুষজনৰ সপোন। আন্ধাৰালিৰ তলত মোটা ক'লা ফ্ৰেমৰ চশমাৰে চকুলো বোৱাই পাপাটিয়ে এইবাৰ কথা কোৱাৰ সপোন..... — “চাবা এইক! বৰ মৰমত ডাঙৰ কৰিছো।”

আৰু ফেণ্টমে উত্তৰ দিয়াৰ সপোন— ‘হ’ব চাম। “নিজৰটো নাছিল তাই কেনোদিনে”, নিজৰ প্ৰতিটো কামতে পাপাটিৰ সপোনৰ চাব মৰা আছিল। সেই সপোনবোৰ পাপাটিৰ বুকুৰ পৰা ফেণ্টমৰ বুকুলৈ যাব।

এটা শান্তিৰ নীড়ৰ পৰা আনটো শান্তিৰ নীড়লৈকে এই পথটোৰ সপোনটোতো ইমান কষ্টকময় নাছিল। সহজ-সৰল ছোৱালী এজনীৰ সহজ-সৰল গতানুগতিক এটা সপোন, সপোনবোৰ আধাখিনিহেঁতেনো তাই আহিছেই। ক’তো জটিলতা নাই।

আৰু এইবোৰ, কি হ’ব এতিয়া? পৰিহৰি গিছৰ দিনবোৰৰ ভয়কেৰে ৰূপটো তাইৰ ভৰিখলৈ মন নগ’ল আৰু। মাটিৰ ক’লা চপৰাৰ মাজত ভাঙি যোৱা মোটা ফ্ৰেমৰ চশমাৰোৰ। অহ — ভগৱান, পাপাটিক ভালৈ ৰাখিব। একো জানিব নালাগে তেওঁ। অশলাদী উদণ্ড সন্তান বুলি মোক পাহৰি যাবলৈ তেওঁক মনত বুল দিবা। তেওঁ বুজিব; কাকো নুবুজিলেও তেওঁৰ আটাইতকৈ মৰমৰ জেদী সন্তানটোৱে যুক্তি আৰু কাৰণ নোহোৱাকৈয়ে একেল নকৰ, সেয়া বুজিব। কঁপা কঁপা হাতেৰে ভাই এখন চিঠি লিখিবলৈ ল’লে।

Papa,

Forgive me – Donot harass the super. I’ll explain everything

to you, later on. Right now I have saved a life. I have to sacrifice a lot.

Papatee forgive me –

চকুপানীত ভিতি যোৱা সেই চিঠিখন তাই তিনিবাৰ কালি পেলাব লগা হ’ল। আখৰবোৰ বিয়পি গৈছে চাৰিওফালে.....

ৰবিজিতাৰ সৈলুৰ ওপৰত, দেউতা আহিলে এইখন চিঠি দি দিবি বুলি লিখি ৰামটো থৈ নিশৰে বন্ধুবোৰ তাই তললৈ নমালে। হাউলি পঢ়া টেকুলখনত চুমা এটা ৰালে তাই। শেষবাৰৰ কাৰণে এবাৰ হোষ্টেলটো চাই ল’লে। আধাতে পঢ়া-শুনা এৰি এয়া কি কৰিবলৈ ওলাইছো মই! সৰ্বশৰীৰতে বিজুলীৰ দৰে অনিশ্চয়তাৰ বেৰ এডাল পাৰ হৈ গ’ল তাইৰ।

লাভ নাই আৰু। চাওঁ কি হয়।

ভাবক পৃথিৱীয়ে, সমাজে, কলেজে, ঘৰে, পৰিয়ালে মই স্বাৰ্থপৰ। কোনেও নাজানিলেও অন্ততঃ অশোকে জানিব, মই কি? কোনোবাই যদি সঁচা প্ৰেমৰ বুৰঞ্জী লিখে, ত্যাগৰ যদি উদাহৰণ দিবলগা হয়, তেতিয়া চাগে লিখিব মোৰ কথা!

প্ৰেম নে দায়িত্ববোধ, নে পুতৌ, নে চৰম ত্যাগ — ??

ওলাব খোজা চকুপানীখিনি কমালেৰে হেঁচি ধৰিলে তাই। কাৰোবাক ক'ব পৰা হ'লে ভাল আছিল। কোনোবা বন্ধুক। কোনেও নুবুজিব বা ভুল বুজিব।

অশোকেইটো বন্ধু আছিল। অশোকে বাক নিজৰ পৰা ওলাই এবাৰ ভাবি চাইছেনে, অশোকৰ বাবে সাধাৰণ কথা এটা, মোৰবাবে ইমান মাৰাত্মক হৈছে? অশোকে বাক এবাৰ ভাবিছেনে? জীৱনৰ আটাইতকৈ ভয়ংকৰ সময়ত সহায়ৰ হাত আগবঢ়োৱা মানুহটোক, পৰিয়ালটোক আটাইতকৈ ভয়ংকৰ বাতৰিটো দিবলৈ ওলাইছে সি? ভাবিছেনে এবাৰ অশোকে, অশোক বিশ্বাসঘাতক হ'বলৈ ওলাইছে! নে ভূতৰ দৰে অন্ধ হৈছে অশোক!

স্বার্থপৰ অশোক !

নাই, শেষবাৰৰ কাৰণে অশোকক মই বুজাব লাগিব। মাত্ৰ চাৰিটা বছৰ পঢ়িবলৈ দিয়ক মোক। সোতৰ বছৰ হোৱাই নাই দেখোন। অন্ততঃ নিজৰ ভৰিৰ ওপৰত থিয় দিলে মোৰ সকলো সিদ্ধান্তই কোনেও না নকৰে। স্বাধীনতাক সন্মান কৰা মানুহ আটাইবোৰ।

০০০ অট'খনৰ পৰা এটা এটাকৈ বস্তুবোৰ অশোকৰ বায়েকৰ ঘৰৰ আগত নমালে তাই। এটা ট্ৰাংক, হ'লডল, দুটা ডাঠ বাকচৰ কিতাপৰ কাৰ্টুন। মুখেৰে একো নমতাকৈ ভিতৰলৈ টানি লৈ গ'ল তাই বস্তুবোৰ। অশোকে সহায় কৰি দিলে। শোভনাৰ ৰুঢ় মুখখনলৈ আৰু কান্দি কান্দি ৰঙা হৈ থকা চকু দুটালৈ চাই অশোকে ঠিকেই বুজি পালে— শোভনাই ইচ্ছাৰ বিপৰীতেই এইবোৰ কৰিছে।

বুৰ্বক ছোৱালী! এই কাৰণেইতো তাইক কালিলৈ নিজৰ কৰি ল'ম। শোভনাৰ শৰীৰটো সম্পূৰ্ণকৈ পোৰাৰ বাসনা এটাই অশোকৰ মুখত ক্ৰুৰ হাঁহি এটা সানি দিলে।

পাগল। হাঁঃ, খুউব বেছি তাৰ দেউতাক বা ককায়েক দুটাই তাৰ এই বিয়াখনৰ বাবে তাক নমতাকে থাকিব। বাকী এয়া বায়েকে কাপোৰ চিলাই আছে, বাকীবোৰ বায়েকক বুজাই ল'ব পাৰিব সি। মাকক সি যি ক'ব তাকেই শুনিব।

কোনে care কৰে? সিহঁতে আজিৰ দিনত শোভনাৰ দৰে জ্ঞানী, ভাল, ধুনীয়া, কুমাৰী ছোৱালী এজনী আনি দিব পাৰিব?

আৰু বাকী থাকিল শোভনাৰ দেউতাক? সাংঘাতিক মানুহ। গণ্ডগোল লগাব পাৰে। সাৱধান হ'ব লাগিব। শোভনাৰ মাক, ৰুণ, ৰাজ..... মুখকেইখন ভাৰি উঠিল অশোকৰ আগত। উপায় নাই। লাভ নাই ভাবি। ঘড়ীটোলৈ চালে অশোকে। গধূলি হৈ আহিছে। ৬টা বাজিছেই।

..... একো নোখোৱাকৈ বায়েকৰ ঘৰৰ নিভৃত কোঠা এটাত শোভনা বহি থাকিল। ৰাতি তেতিয়া নটা বাজিছিল চাগে। অশোক শোভনাৰ কাষতে বহি তাইৰ হাতখন হাতত ল'লে। শোভনাই হাতখন আঁতৰাই দি কঠোৰ স্বৰেৰে অশোকক সুধিলে—

- ঃ এইযে অৰ্থনি চিলাই থকা কাপোৰযোৰ, কাৰ কাপোৰ?
- ঃ তোৰ, আৰু কাৰ?
- ঃ মেখেলা-চাদৰ? কিয়?

: কিয়? বিয়াৰ পিছততো এয়াই পিঙ্কিৰ লাগিব।

: ইমান চেঞ্জ হ'ব লাগিব? মইতো মাৰ কথাই নুশুনো। পাপাটিয়েতো মোক ফ্ৰস্ক আৰু পেণ্টন বাহিৰে একো ড্ৰেছেই নিদিয়ো। আৰু ইমান বেয়া বডৰ, আৰু ক'ত থাকিম মই বিয়াৰ পিছত?

: ক'ত আৰু, মোৰ ঘৰত।

: আৰু পঢ়া কি হ'ব?

: ঘৰত পঢ়িব।

: নহ'ব, নহ'ব। মই এইবোৰ নিপিন্ধো। মই বিয়া নহওঁ। মই তোমাকেই ভাল পাই থাকিম অশোক। কিন্তু মোৰ এইবোৰ ভাল লগা নাই। মোৰ বয়স হোৱা নাই অশোক। মই যাওঁ, মই হোটেললৈ যাওঁগৈ..... — পগলাৰ দৰে শোভনা যাবলৈ ওলাল।

: চালি, কুটি!মোক ঠগিবলৈ আহিছ। মই মৰি যাম তোৰ খিয়াল নাই, পিন্ধা-উৰাত মন দিছ। মোক ঠগিবলৈ আহিছ? হিংস্ৰ জন্তুৰ দৰে অশোক গুজৰি উঠিল। — কালিলৈ আমাৰ বিয়া। তই এই মেখেলা-চাদৰ পিন্ধিব লাগিব।

: নহ'ব, মই মৰি যাম। ওচৰত থকা ব্ৰেড এখনেৰে শোভনাই নিজৰ হাতৰ তলুৱাখন কাটি দিলে। চৌ-চৌৱাই তেজ বিয়পি আহিল। ওচৰতে থকা ডেটলৰ বটলটোৰ পৰা ডেটল অলপ আনি হাতত লগাই দিবলৈ ধৰোতেই পাগলীৰ দৰে অশোকক খামোচ মাৰি ধৰি বিকট শব্দ কৰি শোভনা কান্দি উঠিল—

: আজি.... আজি বিয়া হ'ব মোৰ। আজি! এতিয়াই। দে, দে সেন্দূৰ দি দে মোক....

: এই..... ইমান জোৰ-জবৰদস্তি তোক বিয়া নকৰাওঁ মই। —অশোক দুখোজ পিছুৱাই গ'ল।

: কিয় কিয়? নহ'লেতো তই মৰি যাবি। চিন্তাৰ ভৰত উন্মাদৰ দৰে শোভনা অশোকৰ ওপৰত জঁপিয়াই পৰিল। ড্ৰেটিং টেবুলৰ বায়েকৰ সেন্দূৰৰ টেমাটো ঘপহকৈ তুলি অশোকৰ ভৰিৰ বুঢ়া আঙুলি লগাই কপালখন লগাই দিলে শোভনাই।

: চা, এয়া সেন্দূৰ মোৰ কপালত..... এয়া মোৰ বিয়া হৈ গ'ল। এইয়া! এইয়া!..... Happy? অশোক? Happy তই?

সেন্দূৰ, চকুপানী, অবিন্যস্ত চুলি! কোঠাটোৰ চুক এটাও বহি বহি কান্দি কান্দি শোভনা এটা সময়ত টোপনি গ'ল। অশোক ওচৰতে বহি থাকিল। শোভনাৰ কপালৰ সেন্দূৰবোৰ, বা চকুপানীবোৰ মোহাৰি দিয়াৰ সাহস বা ইচ্ছা দুয়োটাই সি নকৰিলে। কান্দক, মৰক। যি নকৰক, ভালকৈ পঢ়িলেই দিল্লীলৈ গ'লৈই এই ছোৱালীজনী মোৰ ওচৰলৈ নাহিব আৰু। বেলেগ হৈ যাব শোভনাৰ পৃথিৱী! এক অদ্ভুত আক্ৰোশত অশোকে হাত দুখন শব্দ কৰি মুঠি মাৰি ধৰিলে।

কালিলৈ ৰাতিপুৱা নটা বজাত কামাখ্যাত শোভনা মোৰ হ'ব, বহু। নিজকে মই কোনো প্ৰশ্ন নোসোধো। এই নাটকবোৰ কিয় কৰিছো — Slow Poison-ৰ নাটক। শোভনাক ভাল পাওঁ বাবে। নিজৰ কৰি বিচাৰো বাবে। তাইক দেখিছো বাবেই জানো। এই জেলী ছোৱালীজনীক মৃত্যু ভয়ৰ বাহিৰে একোৰে কবু কৰিব নোৱাৰিম।

ফর্মুলা! বহু !

বাকী একো নাভাবো!

পড়িৰ খুজিছে, পড়িব। মোৰ চহৰৰ কলেজত।

আৰু ড্ৰামা-ছ্ৰামা — এইবোৰে ছোৱালীবোৰক বেয়া কৰে। উদগু কৰে। মোৰ যেতিয়া, শোভনাক বেয়া কিয় হ'বলৈ দিম? ছোৱালী মানুহ, গিৰিয়েকৰ কথা শুনিবই লাগিব। আৰু দুবছৰ.... দুবছৰ কিয় ব'ম? কি বিশ্বাসত!

ছেক্সৰ সোৱাদ নাপালেও স্পৰ্শৰ সোৱাদ পাই গৈছে বেটীয়ে। বেয়া হৈ যাব, দুবছৰত তাই পুৰুষক সম্পূৰ্ণকৈ বিচৰা হ'ব। ছেহ্ন বিচাৰিব। আৰু সেই পুৰুষতো মই নহ'বও পাৰো দুবছৰৰ পাছত। ছোৱালীৰ বিশ্বাস নাই। মাইকীৰ বিশ্বাস নাই। কি হ'ল, যোদ্ধা-সোতৰ বছৰ হ'ল? খাবলৈ দিম, গিৰিবলৈ দিম.... মোৰ ওচৰত ৰাণীৰ দৰে ৰাখিম শোভনাক।

এতিয়া পইচা নাই। পইচা হ'ব। বন্দুক থাকিলে হাতত আৰু এই মন্তু ফিগাৰটো লৈ চব কৰিব পাৰিম। ছোৱালীৰ কি আকাল! লাগ বুলিলেই মিত্ৰা, জুৰি, বন্তি বা যাকে তাকে উঠাই নিব পাৰো। কিন্তু সিহঁতৰ বিশ্বাস নাই। মই নাথাকিলে মোৰ দৰে যিকোনো মতাৰ লগতে সিহঁত ওই দিব পাৰে। সেয়ে শোভনাক লাগে। ভাল পাওঁ মই তাইক। তাইৰ চৰিত্ৰ ভাল। তাইক পোৱাৰ সৌভাগ্য কিয় বেলেগ এটা পুৰুষৰ হ'ব? নহ'ব। নহ'ব।

টোপনিত লালকাল হৈ পৰি থকা শোভনাৰ কপালৰ আগৰ পৰা চুলিখিনি নিশৰ্বে হাতেৰে আঁতৰাই দিলে অশোকে। চুমা এটা খোৱাৰ লোভটোৰ পৰা নিজকে কষ্ট কৰি আঁতৰাই ৰাখিলে। দেউতাকক ভাল পোৱা সঁচাকঠিয়া ছোৱালীতো— অলপ কষ্ট হ'বই। অলপ ভয় খাবই, সৰু ছোৱালী। ডাঙৰ হৈ যাব কালিৰ পাছত। ল'ৰা-ছোৱালী হ'লে পাহৰি যাব কিতাপৰ মোহ, কেৰিয়াৰৰ মোহ.....প্ৰথমবাৰ ছেহ্নৰ সোৱাদ পোৱা মাইকীবোৰ বোলে ভোকাভূৰ বাঢ়িবীৰ দৰে হৈ উঠে। —নিজৰ ভাষাতেই ভাবিলে অশোকে।

ঠাণ্ডা কৰি দিম তাইক বিয়াৰ পাছত। কিমান ছেহ্ন লাগিব তাইক! কিমান ভোকাভূৰ হ'ব তাই বিয়াৰ পিছত? ইমান বেছিকৈ ভয় খুৱাই দিম জীৱনত আৰু ছেহ্নৰ বাবে বেলেগ পুৰুষক নাচাব ভাই। এনেয়ো মোক লাহে লাহে ভয় কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছেই তাই। জুৰি হ'লে ক'ত, ওলোটাই মোকেই ভয় খুৱালেহেঁতেন। মাক-দেউতাকৰ পৰা দূৰত শোভনাৰ ওপৰত ৰাজত্ব কৰিম মই। ভাল পাওঁ কাৰণেইতো কৰিম ৰাজত্ব।

শোভনাৰ ভৰি কেইটালৈ চকু গ'ল অশোকৰ। উত্তেজনাৰ সৰ্বশৰীৰ কঁপি গ'ল তাৰ। মেকুৰীৰ দৰে কোমল এইজনী। চকুৰ আগতে ইমান লোভনীয় হৈ গ'ল। কঁকাললৈকে বৈ পৰা কিচকিচিয়া ক'লা চুলিখিনি, তাম বৰণৰ শৰীৰটো। কালিৰে পৰা মন গ'লেই চুব পাৰিম।

হাঃ —

অলপ দিন underground হ'ব লাগিব পাৰে। দেউতাকে পুলিচত দিবতো দিবই। কথা নাই বভৰা নাই, ছোৱালীজনী নাইকিয়া হৈ ৰাব। যেমালিতো নহয়? কিন্তু লাভ নহ'ব। দেউতাকে ছোৱালী পালেও, পেটত বাচ্চা থৈ পঠিয়ই দিম। মোকেই আঠ কাড়ি খুৱাই দিব লাগিব তাইক— অশোক, লৈ বোৱা এইক।

সকৰে পৰা পুলিচ, কৰ্ট, বন্দুক লৈ ধেমালি কৰা অশোকৰ ফৰ্মুলা —
পাৰফেক্ট” ফৰ্মুলা।

চ: চ: উঠি যাব ৰাজকুমাৰী! মনে মনে অশোক.....

গোটেই বাতিটো নুশলে অশোকে। কি ঠিক, শোভনা ওচিও যাব পাৰে মনে মনে।
কাকো বিশ্বাস নকৰো! আৰু মাইকীক? No way.....

এক.... দুই.... তিনি..... কেতিয়া উঠিব শোভনা? ঘড়ীটোলৈ চাই থাকিল অশোকে।
ছয়..... সাত..... আঠ..... শোভনাক জগাই দিব খোজোতেই শোভনাই নিজেই চকু দুটা
মেলি দিলে।

মাজনী.... মাজনী.....

দেহীজনী..... দেহীজনী.....!

কোনে? কোনে মাতিছে? পাপাটি? সপোন নে দিঠক.... স্পষ্ট শুনিছে শোভনাই।
পাপাটিয়ে মাতিছে। চকুদুটা বহলকৈ মেলি ঘপহকৈ উঠি বহি ল'লে তাই।

ইতিমধ্যে দুবাৰত অশোকৰ বায়েকে টুকুৰিয়াই আছিল। —শোভা, দেউতাৰ আহিছে।
উঠি আহ।

: কি....? বাৰান্দাৰ দুবাৰখন খুলি বতাহৰ দৰে অশোক নাইকিয়া হৈ গ'ল।

: ক'লৈ গ'ল অশোক? দুবাৰখন লাহেকৈ খুলি শোভনা আগবাঢ়ি গৈ থাকিল.....

: পাপাটি? পাপাটি?

বুকুখনত খামোচ মাৰি ধৰি শোভনাৰ দেউতাকে মূৰৰ পৰা ভৰিলৈকে শোভনাক চাই
থাকিল।

অবিন্যস্ত চুলি। কপালত সেন্দূৰ! হাতত তেজ।

: কি.... কি হৈছে মা! কি হ'ল? এই....কি হ'ল? কি.... কি কৰিছা এইক তোমালোকে?
আবেগত, মৰমত সাৰাটি ধৰিবলৈ হাত আগবঢ়ালে দেউতাকে। শোভনা বুলি কৈ.....

: নুচুব পাপাটি। নুচুব মোক। মোৰ বিয়া হৈ গৈছে। মই ক'লৈকো নাযাব। দেখা নাই
নাই মোৰ কপালত সেন্দূৰ! —দুখোজ পিছুবাই গ'ল শোভনা।

বুকুখনত সামান্য খামোচি অলপো উত্তেজিত হোৱা যেন নেদেখুৱাই দেউতাকে শোভনাক
আকৌ সাৰাটি ধৰিবলৈ হাত আগবঢ়ালে।

: এক মিনিট, মই বাথৰুমৰ পৰা আহো।

বাথৰুমত সোমাই খিলিটো মাৰি দিওঁতেই শোভনা উচাপ খাই উঠিল। বাথৰুমৰ ভিতৰত
অশোক। সম্ভৱতঃ পিছফালৰ দুবাৰেদি পলাই আহিছে ইয়ালৈ। শোভনাই কিবা কোৱাৰ
আগতেই অশোকে শোভনাৰ কপালত বাথৰুমৰ একাষে থোৱা সেন্দূৰৰ টেমা এটাৰ পৰা
সেন্দূৰ ৰেখা এটা টানি দিলে।

: চা শোভনা! তোক সেন্দূৰ দি দিলো। তই যাগৈ, নহ'লে দেউতাবে গতগোল কৰিব
আৰু বাইদেউক কোনোপধ্যেই মই বিপদত পেলাব নোৱাৰো। তই য'তেই নাথাক, আজিৰ
দিনা সন্ধ্যাৰ।

: কিন্তু মই! গোটেই সৰগখন ভাঙি যেন শোভনাৰ ভৰিতেই পৰিল! —কিন্তু মই, মই, অশোক! ইমান মিছা কথা কৈছো, ঘৰত মোক কিন্তু মাৰি পেলাব। কেনেকৈ মুখ দেখুৱাম? তাতকৈ তুমি পাপাটিক মুখামুখিকৈ কৈ দিয়া এতিয়াই।

: পাগল নেকি? বলিয়া কুকুৰক জোকাই ল'ম? তই যাগৈ, মই ঘৰৰ পৰাই তোক লৈ যাম। 'I love you'.

বাথৰুমৰ পৰা উদ্গাদৰ দৰে শোভনা ওলাই আহি বিছনাৰ খুটা এটাকে সাৰটি ধৰিলে। — ইমান সাহস নাই অশোকৰ! ইমান ভয়াতুৰ অশোক! দেউতাকৰ চকুৱে চকুৱে চাবলৈ সাহস গোটাৰলৈ চেষ্টা কৰিলে তাই। অলপো নৰৈ ধুমুহাৰ দৰে সোমাই আহিল দেউতাক। শোভনাৰ গালত প্ৰকাশ চৰ এটা সোধাই দেউতাক ফঁকুৰি উঠিল।

— কি হৈছে এইবোৰ? ব'ল..... মা, ঘৰলৈ ব'ল। আৰু সেন্দূৰ, এইবোৰ? তই জাননে মা, কুমাৰী ছোৱালীয়ে সেন্দূৰ নলয়।

: যা আকৌ, দেউতাৰে মাতিছে। তাইৰ গাটো বেয়া বাবে মোৰ ইয়ালৈকে আহিলে। কালি মন্দিৰলৈ গৈছিল। গণেশ মন্দিৰলৈ। অশোকৰ বায়েকে ক'লে।

বলিৰ পঠাৰ দৰে অশোক আৰু বায়েকে শোভনাক যাবলৈয়ে ক'লে—

ইমান কম সাহস অশোকৰ? অথচ কালি ৰাতিটো অশোকে একপ্ৰকাৰ আশ্ৰয়লৈ আহিছিল। প্ৰতিকূল পৰিস্থিতিহে ভিতৰৰ মানুহটো ওলাই পৰে! মুখা পিন্ধি কোনো থাকিব নোৱাৰে অনন্ত কাল!

থুই..... থুই..... থুই..... থুই..... উদ্গাদৰ দৰে বিশালকায় মানুহটোৱে জেপৰ পৰা কমালখন উলিয়াই শোভনাৰ কপালৰ সেন্দূৰবোৰ মোহাৰি গ'ল ভিতৰখনত।

থুই.... থুই..... থুই.....

বাটেদি যোৱা মানুহ দুই-একে চাই গ'ল অদ্ভুত চাবনিৰে। .

থুই.... থুই..... থুই..... কপালৰ সেন্দূৰবোৰ! যেন ছালখনৰ সৈতে উভালি আনিব দেউতাকে। বিকট শব্দ এটা ভিতৰত আৰম্ভ হ'বলৈ ধৰিলে শোভনাৰ ভিতৰখনত।

আশাভঙ্গৰ কিবা শব্দ থাকে নেকি?

কালিলৈকে উৎপাত কৰি থকা মগজুৰে কাম নকৰা, মৰিবলৈ ওলোৱা অশোক নামৰ ল'ৰাটোৱে বলিশালত সেন্দূৰৰ ফোট দি এৰি দিয়া ছাগলীৰ দৰে এৰি দিলে মোক। কি হ'ব এতিয়া? ঘৰত কি হ'ব? মাকৰ কালসপিনীৰ দৰে প্ৰতিচ্ছবি এখন ভাই উঠিল তাইৰ চকুৰ আগত।

বাহুৰ চকাৰ লগত পাকঘূৰণি খাই ঘূৰি থাকিল দুজন মানুহৰ শংকা।

শোভনাৰ দেউতাক !

শোভনা নিজেই !

কোনোও কাকো একো ক'ব নোৱাৰিলে। মৌনতাই চুই গ'ল দুটা মানুহৰ অন্তৰৰ গোপন অনুভূতি। আঘাতপ্ৰস্তু দুজন মানুহৰ বিশ্বাস, আশা আৰু ভাগ্য এই শব্দকেইটা জাৰকালিৰ শুকন গছৰ শেষ সৰু পাতখিলাৰ দৰে ওলমি থাকিল। ঘৰ পাই কি হ'ব? আঘাত! কেনেকুৱা

আঘাত ? আৰু কি আঘাত পাবলৈ বাকী থাকিল ! কি আঘাত দিবলৈ বাকী থাকিল ? বিশ্বাসৰ সৌধটো এনেকৈয়ে ভাগিব বুলি কোনোবাই ভাবিছিলনে শোভনাৰ দেউতাকে ! বা শোভনাই !

অশোকৰ মুখখনৰ ঠাইত, প্ৰেমত কাতৰ মৰিবলৈ ওলোৱা অনুভূতিশীল মানুহ এটাৰ ঠাইত, জিলিকি উঠিল বেলেগ এটা মানুহৰ অবয়ব। স্বাৰ্থপৰ। সন্দেহী। ভীৰু, অবিশ্বাসী মানুহ এটাৰ অবয়ব। মুখা পিঙ্কি থকা মানুহ এটাৰ অবয়ব।

কিন্তু কিয় ময়েই হ'লো ! কিয় মোৰেই এনে হ'ল.... !

নিজেই ভাল হ'লেই সকলো ভাল নহয়।

নিজেই শুদ্ধ হ'লেই সুখৰ পাৰাপাৰ নহয়।

কুটুৰাজনহঁতৰ মুখখন আকৌ এবাৰ ভাহি উঠিল শোভনাৰ চকুৰ আগত।

অহ — কিয় এই মানুহবোৰক মই দুখ দিছো। কিয়, মই ক'ব নোৱাৰিলো অশোকক — মৰিব খুজিছা, মৰি যোৱা। পাৰ্শ্বাটৰ বাটলুগুটীয়া সপোনবোৰ তচনচ কৰি বুকুৰ ওপৰেদি বগাই মই তোমাৰ হ'ব নোৱাৰো ! আৰু হ'লোৱেইবা — কি দিবা তুমি মোক ?

আমি ভিন্ন মনৰ প্ৰাণী। ভিন্ন দেশৰ ভিন্ন লক্ষ্যৰ। জীৱনৰ লক্ষ্যবোৰ মই শব্দত বুটলো, বিশ্বাসত, কবিতাত, গল্পত, অভিনয়ত। এনেকৈয়েই ডাঙৰ হৈছো।

আৰু তুমি ? আহাৰ, মৈথুন, নিদ্ৰা — এয়াইতো। আমি প্ৰেমিক হ'ব নোৱাৰো। হয়তো বন্ধুও হ'ব নোৱাৰো। প্ৰেম অসম্ভৱ দাবী নহয়। প্ৰেম ভাগ। প্ৰেমবিশ্বাস — যোৱাগৈ, যোৱাগৈ। মোক কষ্ট নিদিবা।

কিয় ক'ব নোৱাৰিলো !

কিয় নোৱাৰিলো !!

কিয় নোৱাৰিলো !!!

অনুতাপত দন্ধ ছোৱালীজনী, গৈ থাকিল অনিশ্চয়তালৈ।

ইমানবোৰ চিন্তাৰ বয়স নাছিল এয়া। তাই নাজানিলেও দেউতাকে জানিছিল। ৰঙা কোমল মুখখন চাই চাই ওৰোটো বাট দেউতাকে ভাবি গৈছিল — এই কণমানীজনীক, মোৰ হিয়াৰ আমঠুজনীক তোৰ জালত তই বন্দী কৰি পেলালি ? কিহৰ মোহত তোক মই ঘৰত থাকিবলৈ দিছিলো, দেশপ্ৰেমিক বুলি। বুকুখন জোৰে বিষাই উঠিল শোভনাৰ দেউতাকৰ।

নাই ! নাই ! ঘৰ পাবলৈ লাগিব। ভগৱান, মোক নামাৰিবা। মোৰ কলিজাডোখৰক মই মানুহ কৰিব লাগিব। অশোকৰ ভূতটো খেদাব লাগিব। ভগৱান ! অশ্বটু স্বৰেৰে উচ্চাৰণ কৰিলে তেওঁ মনৰ ভিতৰত ভ....গ....ৱান..... উহ.....

০০০ কানিমুনি এক্সাৰত চহৰখন ভালকৈ নাচালেই শোভনাই। চকুদুটাও কেৱল এক বিভৎস দিনৰ প্ৰতিচ্ছবি ভাহি উঠিল। কি হ'ব ? কি হ'ব ? আজি দুটা মাহে এই এটা প্ৰশ্নই তাইক খুলি খুলি খাইছে, কি হ'ব ?

এতিয়া কি হ'ব ?

এতিয়া কি হ'ব?

জীৱনৰ আটাইতকৈ অনিশ্চিত গধূলিটোৰ কেনেকৈ মুখামুখি হ'ব তাই? গোটখন খুলিয়েই দেউতাকৰ পিছে পিছে চুচুক-চামাককৈ শোভনা ঘৰত সোমাল। বুকুখন তাইৰ কঁপিবলৈ ধৰিলে। ডুইংকমত বহি থকা মাক আৰু ৰূপে এক মুহূৰ্ত বাট নাচালে। যেন সিহঁতে অধীৰ আগ্ৰহেৰে এই দিনটোলৈকে অপেক্ষা কৰি আছিল। দুটা উন্মত্ত জন্তুৰ দৰে সিহঁতে শোভনাৰ ওপৰত জপিয়াই পৰিল। শব্দত প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰা ক্ষোভবোৰ উজাৰি আহিল মাৰ, কিল, ভুকু হৈ.....!

কেং কেং কেং কেং — ৰাস্তাৰে গৈ থকা ফপৰা কুকুৰবোৰক শিলগুটি দলিয়াই খেদিলে যেনে শব্দ হয় তেনে শব্দ — কেং কেং কেং কেং.....

চকুপানী, তেজ আৰু কান্দোন —

বুকুভঙা কান্দোনবোৰৰ লগতে মাক আৰু ভায়েকৰ মাৰৰ কোবত নাক আৰু মুখৰ পৰা বৈ অহা তেজবোৰৰ লগত বুকুৰ ভিতৰৰ তেজবোৰ গোট খাই গোটেইখন তেজময় হৈ গ'ল। নিজকে কামাখ্যা মন্দিৰত বলিশাললৈ আগবঢ়াই দিয়া পঠা এটাৰ দৰে লাগিল তাইৰ। আৰু এবাৰ। অশোকে আগবঢ়াই দিছে মাক-দেউতাকক, ভায়েকক।

মাক-দেউতাকে, ভায়েকে তাইক আগবঢ়াই দিছে অনিশ্চয়তালৈ।

ইতিমধ্যেই তেজেৰে ভিত্তি যোৱা কাপোৰযোৰ সোলোকাই অৱশ দেহাটো কোনোমতে চোঁচৰাই তাই নিজৰ বিছনাখনতে শুই পৰিল।

হঠাতে কাৰোবাবে মাতত অকল চকুৰ পতা দুটা সামান্য মেলি শোভনাই দেখিলে— ওচৰত বহি আছে দেউতাক, হাতত এগিলাচ গাখীৰ, নে বৰ্ণভিটা..... হাতৰ গিলাচটো তাইৰ ফালে আগবঢ়াই দি কঁপা কঁপা মতেৰে দেউতাকে তাইক ক'লে—

: খা দেহীজনী, বৰ কষ্ট হৈছে তোৰ, খা আই, খা.... খা..... —বলিয়াৰ দৰে একোটা শব্দকে বাৰে বাৰে কৈ দেউতাকে তাইক সাৱটি ফেঁকুৰি উঠিল। শোভনাৰ চকুৰ পৰাও টপ্ টপ্‌কৈ পানী পৰিবলৈ ধৰিলে। বুকুৰ বিষবোৰ, দেহৰ বিষতকৈ কিমান যে ভয়ানক হয়।

দেউতাকৰ ধৈৰ্যৰ বান্ধ চাগে জ্বিগি গ'ল। কিমান সাৱধানাবে, ধৈৰ্যৰে গোটেই বাটটো লৈ আহিছে তাইক। গালি এটা পৰা নাই, ধমকি এটা দিয়া নাই। পঢ়ি-শুনি I.A.S হ'বলগা ছোৱালীজনী, বিয়া নহ'ব লগা বয়স এটাত শিৰত সন্দূৰ লৈ লোকৰ ঘৰত বহি আছে— কিয়, কিয় নহ'ব অধৈৰ্য? সকলো বুজি পায় কাৰণে সহ্য কৰিছে তাই। সেয়াইতো বিপদ। ক'ৰপৰা আৰম্ভ কৰিব তাই? একো নুবুজিলেও তাই বুজিছে— এই নিৰ্দোষী মানুহকেইটাই আঘাত পাইছে।

হাতৰ গাখীৰৰ গিলাচটোত শোহা এটা মাৰি শোভনা বহাৰ পৰা উঠিল। লগত অনা বেগটোৰ ভিতৰৰ পৰা ৰঙা ৰঙৰ ডায়েৰী এখন উলিয়াই দি তাই অনুচ্ছ সুৰত দেউতাকৰ হাতত দি ক'লে—

: পাপাটি, জীৱনত মই এই এটাই মিছা কথা কৈছো। এটাই নজনোৱাকে কাম কৰিছো। কিয় কৰিলো এয়া লিখা আছে, পঢ়িব। মা আৰু ৰুশৰ কথা নাজানো, আপুনি মোক ভুল নুবুজিব। লওঁক!

শোভনাৰ চকুলৈ চাই দেউতাকে বঙা বঙৰ ডায়েৰীখন হাতত তুলি ধৰিলে। শোভনাৰ মূৰত হাতখন ফুৰাই দেউতাকে বৈ অহা চকুলোখিনি বোধ কৰি নিঃশব্দে নিজৰ কঁমলৈ গ'লগৈ। গোটেই ৰাতিটো মানুহজনে নুশলে। বঙা ডায়েৰীখন তেওঁ এফালৰ পৰা পঢ়ি গ'ল। পঢ়ি পঢ়ি এটা সময়ত তেওঁৰ চকু শোভনাৰ আখৰৰ এটা পৃষ্ঠাত বৈ গ'ল।

Slow Poison..... —অশোকে এইবোৰ কৰিছে ??

প্ৰচণ্ড খঙত পৃষ্ঠাটো তেওঁ সামৰি থলে। অন্তৰ ভেদি, তেওঁৰ মুখেদি এটা গেঙনি বাহিৰ হ'ল। হাতৰ মুঠি দুটাও টান হৈ গ'ল।

— কুকুৰৰ পোৱালী! সোতৰ বছৰীয়া এই কণমানিজনীক তই Slow Poison-ৰ দোহাই দি তাইৰ সৰলতা আৰু বদান্যতা স্পৰ্শ কৰিব খুজিছ, বুঢ়িছ খেদোৱা এইখন হাত, ইমান সহজে তই এই সপোনৰ পৰীজনীক মোৰ পৰা ছিঙিব নোৱাৰিব।

কি দিবি তই তাইক? কি দিবৰ বাবে সি তাইক বিচাৰিছে? জ্ঞান দিবলৈ? ভৱিষ্যত দিবলৈ? নে প্ৰেম.....?

মিছাত প্ৰেম নাথাকে — এই ফুকলীয়া ছোৱালীজনীক মিছা কথা কৈ তাৰফলীয়া কৰি লৈ যাবলৈ বিচাৰিছে। আৰু আমি বোৰ! আমাৰ সপোনবোৰ সি লাঠিয়াই যাব?

আহ বাপেকে!! —এইবাৰ মুখৰ পৰা প্ৰচণ্ড চিৎকাৰ এটা ওলাই আহিল দেউতাকৰ।

নিশাৰ নীৰৱতা ভেদি, সেয়া এটা চিৎকাৰৰ দৰে লাগিল। বিছনাবোৰৰ পৰা ধূ-মহকৈ মাক-ভায়েক সকলোবোৰ উঠি আহিল। কি হ'ল, কি হ'ল..... হঠাৎ হাট এটেক হ'ল বুলি মাকৰ মুখখন শেঁতা পৰি গ'ল। মাকৰ ওচৰত কণ। কণে এগিলাচ পানী আনি দেউতাকক খাবলৈ দিলে।

পানী গিলাচ খাই দেউতাকে কাৰো ফালে নোচোৱাকৈয়ে ক'লে, 'যা, ভইতি শুই থাকগৈ। আৰু শুন, দেহীজনীৰ গাত আৰু হাত নিদিবি। তাইক বেয়াকেও নক বিহক। তাই নজনা কৈয়ে পাকচক্ৰত পৰিছে। অশোক নামৰ কুলাঙ্গাৰ এটাৰ পাকচক্ৰ। তাই জ্ঞানী ছোৱালী, তাইক বুজাই দিব লাগিব অশোকৰ দৰে দুষ্ট প্ৰকৃতিৰ গুৰু-গোসাঁই নমনা ল'ৰা এটাই তাইক লৈ বহুত ৰড়যন্ত্ৰ কৰিব পাৰে। তাইক বেচি পইচা লোৱাৰ ৰড়যন্ত্ৰ। তাইৰ মগজুৰে ডকাইতি কৰাৰ আৰু অসং কাম কৰাৰ ৰড়যন্ত্ৰ। তাইৰ গাত দোষ নাই। তাইৰ ওচৰত সি মুখা শিদ্ধি আছে। তাইক তইতি আমনি নিদিবি। বুজাই-বঢ়াই তাইক আকৌ হোটেললৈ পঠাই দিম। ওচৰৰ কোনেও জ্ঞানিব নালাগে কি হৈছে, ছোৱালী মানুহ এনেয়ে বদনাম হ'ব। যাইক, শুই থাকগৈ।

দেউতাকৰ চকু দুটা তেতিয়াও বঙা পৰি আছিল। খঙত, ক্ৰোধত, বুকুখনত সামান্য বিষ হোৱা যেনো লাগিল তেওঁৰ।

০০০ মাকে বহুত কথাই কৈছিল তাইক— খঙত, কেতিয়াবা মৰমত আৰু কেতিয়াবা হুমুনিয়াহ কাঢ়ি, কিহৰ বাবে মাকৰ ইমান খং উঠিছিল, কিহৰ বাবে কণেও তাইৰ গাত হাত দিছিল! মাকৰ কথাৰ সংৰাংশ আছিল —

দেউতাকক ময়েই পঠাইছিলো, ইতিমধ্যে তই বোলে অশোকৰ টাউনলৈ যোৱাই নহয়, অশোকৰ লগত ৰাতি আছিলিও। আমি বিশ্বাস কৰা নাছিলো ; কিন্তু তথাপিও বাপেকক পঠাই দিলো। বুজিয়েই পোৱা নাছিলো কি হৈছে।

কণ আৰু মই, দেউতাকৰ গুৱাহাটীলৈ পঠোৱাৰ দিনা অশোকৰ টাউনলৈ গৈছিলো। অশোকৰ মাকে মোক বাৰান্দাতে বহিবলৈ দি বহুতো নক'বলগীয়া কথা কৈছিল।

মই বোলে পইচাৰ বাবে অশোকৰ হাতত তোক গতাই দিছো।

মই বোলে অশোকক ধ্বংস কৰিলো, আৰু বহুত কিবা কিবি.....

একো নোকোৱাকৈয়েই, ৰাতিয়েই আমি গুচি আহিছিলো আৰু পিছদিনা তোক লৈ আহিছিল দেউতাৰে।

: তই সঁচাকৈয়ে অশোকক ভাল পাব নেকি? কিয়, তোক মই কৈছিলো নহয় — পুৰুষবোৰৰ সঞ্জাত নাই, পুৰুষৰ সম্পৰ্কৰ হিচাপ নাই। তই কিয় নুবুজিলি?

নিজৰ মানুহক ভাল পাব নোৱাৰি, বিয়া হ'ব নোৱাৰি। বংশত কলংক হয়। আৰু অশোক! তাক নিজৰ পেটৰ পোৱালিৰ দৰে বিপদৰ দিনত ৰাখিলো। ভাইৰ মৰম তাৰ পৰা পাম বুলি ৰাখিলো। সি ইমান বিশ্বাসঘাতক! সি বাক নুবুজিলে? তই?

গোটেই জীৱন কিতাপৰ মাজতে ডাঙৰ হৈ কিতাপৰ পৰা মাক-দেউতাকক দুখ দিয়াৰ শিক্ষাহে ল'লিগৈ। মইতো বাক তোৰ কোনো নহয়! তোৰ পাপাৰ! তোকে লৈ জীয়াই থকা এই মানুহটোক কিয় দুখ দিলি?

এই কিয়টোৰ উত্তৰ শোভনাৰ চকুত নাছিল; জিভাটো নাছিল, মগজুত নাছিল, হিয়াত নাছিল, ক'তোৰেই নাছিল। এই দীঘল কিয়টোৰে বহুদিন শোভনাৰ হৃদয়ত খুন্দা খাই ঠেকা খাই খাই দীঘল এটা কিয়ৰ সৃষ্টি কৰিছিল — এটা জান্তৰ কিয়ৰ.....

কি.....য়?কি.....কি.....য়.....য়?

আৰু এই কিয়টোৰেই এতিয়া পৰিয়ালৰ সকলোৰে বুকুত ঠেকা ৰাইছে, যেন গুহাত ঠেকা খাই একধৰণ ই'ক এটা বাহিৰ হৈছে। প্ৰতিধ্বনি.....

কি.....য়.....? কি.....য়.....কি.....য়?

ঘৰলৈ অহাৰ পাছত এই এসপ্তাহত বহুতো কিয়ই শোভনাক জুমুৰি দি ধৰিছে।

ক'তা, এসপ্তাহে অশোক নাছিল কিয়? এটা দিনো তাইক এৰি থাকিব নোৱাৰা অশোক এতিয়া পৰিস্থিতিৰ মুখামুখি হ'ব পৰাকৈ সাহসী নহয়। অথচ তাই ভাবিছিল যিমান বলিয়ালিৰে অশোকে তাইক বিয়াত বহিবলৈ বাধ্য কৰাইছে সিমান বলিয়ালিৰে সি দেউতাকৰ খঙৰ আগত মুৰটো পাতি ক'ব— “মাৰক মোক, কাটক মোক। এই মোৰ দেহলাও, তাইক মোক দিয়ক।”

নাই, অশোক দেখোন নাছিল। আৰু দেউতাকে তাইক ৰাতিপুৱা বহুৱাই শান্তকৈ কোৱা কথাবোৰ —

মাজনী, তোৰ ডায়েৰী মই পঢ়িলো, তই নিৰ্দোষ। যি কৰিলি তই কৰিলি, কিন্তু Slow Poison এটা ধুং, এয়া প্ৰেম নহয়, আক্ৰোশ। প্ৰেম হোৱা হ'লে সি তোৰ উত্তৰণ

বিচাৰিলে হয়, তোক ডাঙৰ হোৱাটো বিচাৰিলেহেঁতেন। ভাল হোৱা হ'লে তোৰ সম্পৰ্ক হ'লেও মই তাক তোলৈ দিলোহেঁতেন, কিন্তু সি ভাল নহয়। তাৰ চৰিত্ৰ বেয়া, বন্ধুবৰ্গ বেয়া। তোক নি ক'ৰবাত বেছি দিয়ে যদি আমি কি কৰিম? আৰু তই কোৱা মতে সেইদিনা সি বায়েকৰ তাতেই আছিল, তেন্তে? মোক সাহসেৰে কিয় নক'লে সি, লুকাই গ'ল কিয়? বেয়া কিবা কৰিবলৈ লৈছে বাবেই..... সৎ সাহস নাই তাৰ। সৎ সাহস নথকা ম্যনুহ পও হয়। মানুহ নহয়। তেতিয়াও মই ভাবি চালোহেঁতেন।

যি হ'ল হৈ গ'ল, আৰু এসপ্তাহৰ পাছত তোক কলেজত থৈ আহিম। তোৰ ওপৰত মোৰ পূৰ্বা বিশ্বাস আছে— তই পঢ়....পঢ়, ডাঙৰ মানুহ হ। আই, মই সম্পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰা কামবোৰ তই সম্পূৰ্ণ কৰ।ক'ৰবাত আবেগত খুন্দা খাই দেউতাকৰ মাতটো বন্ধ হৈ গৈছিল।

হয়তো! হয়তো!! সৎ সাহস নাই অশোকৰ।

শোভনা পঢ়িবলৈ সাজু হৈছিল। বুকুখন মোচৰ মাৰি দিয়াৰ দৰে লাগিছিল তাইৰ।

কি অৰ্থহীন প্ৰেম এয়া? মানুহৰ জীৱনৰ প্ৰথম প্ৰেম ইমান অৰ্থহীন হয়নে? আৰু এই জীৱনৰ প্ৰথম প্ৰেমিকজন, যাৰ বাক্ত মূৰ থৈ থৈ পৃথিৱীৰ তৰাবোৰ গণাৰ সাহস কৰিছিল তাই, যাৰ বুকুত মূৰ থৈ দেউতাকৰ দৰে সৎ মানুহজনক পাহৰি যোৱাৰ চেষ্টা কৰিব খুজিছিল তাই। যাৰ জীৱন ঘূৰাই দিবলৈ গোটেই জীৱনটোলৈ বদনামৰ বোজা লোৱাৰ সাহস কৰিছিল তাই! যাৰ প্ৰেমৰ ছাঁত তাই ঘৰ বন্ধাৰ সপোন দেখিছিল। নিজৰ মাটিত এটা নিজৰ সৰু ঘৰ! যাৰ সৰল হাতত হাত দি নিজৰ ভৰিত নিজে থিয় দিয়াৰ সপোন দেখিছিল তাই। যাৰ চকুত চকু থৈ পাহৰি যাব খুজিছিল তাইৰ উজ্জ্বল এটা কেৰিয়াৰ। কি ডুল আছিল সেয়া! বুজি পাইছে। কিমান মিছা আছিল অশোক! ইমান মিছা কেনেকৈ হ'ব পাৰে মানুহৰ কথা?

.....শোভো, আজি কাতি বিহু নহয়। মন মাৰি থাকিব নালাগে, গা-পা ধুই ল, আৰু এবাৰ তোৰ কাৰণে শৰাই দিছে তুলসীৰ তলত— ভাল হৈ যাব চব। ৰাক্ষসটোকো ডগৱানে চাব। যা - যা, বহি থাকিলে মনটো বেয়াহে লাগে। দেউতাবা আহি পালে কবি, পুৰালী সংঘৰ মানুহে কালিৰ মিটিংখনলৈ মাতি গৈছে। আৰু এই ৰুগটো, ৰাতি ৰাতি দৰিকৈ ঘৰলৈ অহা হৈছে। অশোকৰ বাবেই সি ধ্বংস হ'ল। গোটেই ঘৰখন সি কুকুৰে ধ্বংস কৰি গ'ল।

মূৰটো পাতল পাতল লাগিল শোভনাৰ। মাকে মৰমেৰে কথা ক'লে তাইৰ বৰ ভাল লাগে। মৰমেৰে কথা ক'বলৈ নজনাই হৈ গৈছে মাকে— হ'বও। যাকে বিশ্বাস কৰিছে, মৰম দিছে সিয়েই বিশ্বাসঘাতকতা কৰিছে।

প্ৰথমতে মাকে, তাৰ পিছত ভায়েকহঁতে, তাৰ পিছত গিৰিয়েকে, তাৰ পিছত জীয়েকে, তাৰ পিছত অশোকে..... কিমান যে দীঘলীয়া লিষ্ট! আৰু এইয়ে বিশ্বাস, ডগৱানে চব ঠিক কৰি দিব। এইয়ে পূজা-পাতলবোৰ! ইমান বেছিকৈ কিয় ডগৱানক সমৰ্পণ কৰি দিছে মাকে.....? মাকৰ বক্তব্য কথাই তাইৰ ৰহস্যময় স্কেন লাগে। গাভৰু কালত বুকুত হেঁচি হেঁচি বন্ধবোৰ দুখ ভৰাই থোৱা যেন লাগে। লাগে মানে হয়েই চাগে। এইয়ে বাৰে বাৰে মাকে

কৈ থকা — কাকো বিশ্বাস নকৰিবি! নিজৰ মামাবোৰকো, কাকোৱেই! তাত কিবা ঘটনা আছে নেকি? হ'বও পাৰে, নহ'বও পাৰে। গাটো জোকাৰ এটা মাৰি শোভনাই গা ধুবলৈকে ওলাল। মাক ইতিমধ্যেই গোসাঁইঘৰত সোমাইছিল।

বাথৰুমৰ পৰা ওলাই শোভনাই আঁঠুলৈকে পৰা হৰিণা বৰণৰ ফ্ৰকটো পিন্ধি ল'লে। এই ফ্ৰকটো পিন্ধিলে হোষ্টেলত তাইক চৰেই ক্লাচ ফাইভ বুলি জোকাইছিল। মূৰ ফণিয়াওঁতে আইনাত তাই নিজক তন্ন তন্নকৈ চালে।

কঁকাললৈকে বৈ পৰা চুলিখিনি।

ডিঙিৰ ক'লা তিলটো,

বাদামী ৰঙৰ চকুৰ মণি —

ক'লা ঘন চেলাউৰি.....

অলিভ ৰঙৰ দেহৰ বৰণ..... নাই, ক'তো আঁচোৰ নাই। মুখখনতো চিন্তাৰ চাপ নাই, চকুৰ ওৰি ক'লা পৰা নাই। নিজকে ভাল পায় তাই। নাৰ্ছিছাছ। পাবই লাগিব, নিজক ভাল পালেহে মানুহক ভাল পাব পাৰি। আনক ভাল পাব পাৰি।

নিজৰ ওপৰত আস্থা নেহেৰুৱা তাই এসপ্তাহৰ পাছত আকৌ যাবগৈ কলেজলৈ। এইবাৰ আৰু একো চিন্তা নকৰে তাই। মাত্ৰ পঢ়িব, মাত্ৰ পঢ়িব! I.A.S নকৰালৈকে, ডাঙৰ মানুহ নোহোৱালৈকে। মূৰ ফণিয়াই থাকোতে চুলিৰ ওৰিত এক প্ৰচণ্ড বিষ অনুভৱ কৰিলে তাই। সেইদিনা মাকে চুলিত টনাৰ পৰা এই বিষটো। আচৰিত লাগে তাইৰ, মাকৰ ইমান আক্ৰোশ কিয়? নে অশোকহঁতৰ প্ৰতাৰণাৰ পৰা হোৱাৰ বেদনাৰ জোৰ?

“গোপাল গোবিন্দ যদু নন্দন,

কৃষ্ণৰ চৰণে লৈলো শৰণ।

গোপাল গোবিন্দ যদু নন্দন.....”

হাত চাপৰি বজাই বজাই মাকে গোসাঁইঘৰত প্ৰাৰ্থনা গাবলৈ আৰম্ভ কৰিছিলেই।

দুডাল বেণী গুঠি শেষ কৰি শোভনা পোনছাটেই ড্ৰইংৰুমত বহিল। গোসাঁইঘৰৰ পৰা প্ৰাৰ্থনা শেষ কৰি মাক তুলসীৰ তললৈ যাব। তেতিয়াই প্ৰাৰ্থনাত বহিব তাই।

চোফাখনত গাটো পেলাই বহি দিলে তাই। নিৰাপদ লাগিল, নিজকে তাইৰ ঘৰখনত। স্মৃতিয়ে তেতিয়া আমনি নকৰে যেতিয়া তাত সঁচাৰ বিন্দুমাত্ৰও নাথাকে। এসপ্তাহতে অশোকক পাহৰি গৈছে তাই। পাহৰি ঠিক যোৱা নাই, চেষ্টা কৰিছে। কৰিবহঁতো লাগিব।

চিন্তা কৰি কৰি মাকৰ প্ৰাৰ্থনা গোৱা শুনি থাকোতেই ড্ৰইংৰুমৰ সেউজীয়া পৰ্দাখন ঠেলি বিশালকায়, দড়িয়া অচিনাকি যুৱক এজন সোমাই তাইক অবাৰ কৰি নিচেই কাষতে ব'ল.....। ভয়ত শোভনাৰ মুখৰ পৰা আৰ্ত্তনাদ এটা বাহিৰ হ'ল। আ.....আ.....আ.....! চকুদুটা ভয়ত মুদি দিলে তাই। হাত দুখন কোনোবাই চেপি ধৰা যেন লাগিল।

এয়া....এয়া দেখোন অশোক.....!

: ব'ল শোভনা! — অশোকে উদ্বেজিত হৈ শোভনাৰ হাতত এবাৰ নোৱাৰাকৈ মুঠি মাৰি ধৰিলে।

: ক'লে?

: ক'লে? মোৰ লগত! এতিয়া বাপেৰৰ ঘৰ পাই মোক ঠগিবলৈ আহিছ? নোৱাৰ ঠগিব, ব'ল.....

হাতখনেৰে তাইৰ বাহু এটাত অশোকে থাপ মাৰি ধৰিলে। আনটো দড়িয়া মনুহে তাইৰ আনটো বাহু থাপ মাৰি তাইক চোঁচৰাই ড্ৰইংৰুমৰ পৰা উলিয়াই লৈ গ'ল। এটা বিকট চিঞৰ শোভনাৰ মুখৰ পৰা ওলাই গ'ল— মা.....মা.... মোক.....বচা।

থাপনাৰ সন্মুখত প্ৰাৰ্থনা গাই শেষ কৰা মাকে স্পষ্টকৈ শুনিলে— সেয়া শোভনায়ে চিঞৰিছে। উধাতু খাই মাক দৌৰি আহি ড্ৰইংৰুম পালেহি।

ইতিমধ্যে শোভনাক চোঁচৰাই চোঁচৰাই অশোক আৰু বিশালকায় মানুহটো বাৰান্দা পাইছিলগৈ —

মাকে দুটা বিশালকায় মানুহে চকুৰ আগতে শোভাক চোঁচৰাই লৈযোৱা দেখি থাপ মাৰি ধৰিলে এটা মানুহৰ চাৰ্টটোত..... এৰি দে মোৰ ছোৱালীক! ধা....প.....

প্ৰকাশ গোৰ এটা শোভনাৰ মাকৰ বুকুত পৰিল — অ.....শো.....ক..... তই.....

শোভনাৰ মাক মাটিত বাগৰি পৰিল.....

শোভনাক ভেতিয়াও মানুহ দুয়োটাই এৰি দিয়া নাছিল.....

বাৰান্দাৰ পৰা গেটলৈ, গেটৰ পৰা ৰাস্তাত দুটা উদ্যত ৰিভলভাৰ লৈ ৰখি থকা বগা এম্বেছেদৰ খনলৈ, চোঁচৰাই লৈ যাওঁতে, শোভনাৰ দুয়োটা আঠৰ পৰা চৌ-চৌৰাই তেজ ববলৈ ধৰিলে..... ৰঙা ৰঙা তেজ !!!

মুহূৰ্ততে শোভনাক অশোকে এম্বেছেদৰখনত তুলি ল'লে। ভয়তে তাই চিঞৰা বন্ধ কৰি দিলে—

চুবুৰীটোৰ মাজেদি ভুচুংকৈ গাড়ীয়ে গতি ল'লে,

দুয়োখন বিৰিকিৰ দুয়োফালে উদ্যত দুটা ৰিভলভাৰেৰে, আৰু দুটা বিশালকায় মানুহক শোভনাৰ চকুৰে আৱিষ্কাৰ কৰিলে— এই মানুহকেইটা শোভনাই কেতিয়াও অশোকৰ লগত দেখা নাছিল। তাইক টানকৈ আঁকোৱালি ধৰি থকা অশোকৰ হাতখন আঁতৰাই অশোকৰ শিয়ালৰ দৰে জিলিকি থকা চকুকেইটালৈ চাই তাই কঁকুৰি উঠিল।

অশোক! মায়ে চাগে বহুত দুখ পাইছে। মোক ঘৰত থৈ আহা অশোক। মই কলেজলৈ যাব লাগে। শোভনাৰ হাতখন সামান্য শিথিল কৰি দি, সামান্য কঠোৰ স্বৰেৰে অশোকে তাইক সুধিলে — কিয়? কিয় চিঞৰিছিলি? কিয়? —

ফোপাই ফোপাই এইবাৰ শোভনাই চিঞৰি কৈ উঠিল— No, No - you will rape me, No. No..... I hate you.....

অশোকে একো নক'লে। চকুৰ থাকেৰে আগছিত্ত বহি অহা দুটা মানুহৰ এটাক কিবা এটা ইঙ্গিত দিলে।

ইতিমধ্যেই গাড়ী যথেষ্ট জোৰত টাউন পাৰ হ'ল— ক'লে গৈ আছে গাড়ী শোভনাই ধকিই নোৱাৰিলে।

টু মেৰা জানো হে,
টু মেৰা দিলবৰ হে,
মেৰে প্ৰেম কাহানীকা
টু হিৰ' হে.....

জেকি শ্ৰফে হিৰ'ত গাইছিলে এই গীতটো.....

শোভনাৰ প্ৰিয় চিনেমা, প্ৰিয় হিৰ, প্ৰিয় গীত..... গাড়ীৰ টেপটোত গানটো বাজি উঠিল।
তাই চকুপানীবোৰ মচি ল'লে।

চাৰিওটা মানুহৰে মুখত মদৰ ভেকেটা-ভেকেট গোন্ধ। হঠাতে ভলিওম কমাই দি আগৰ
চিটৰ দড়িয়া মানুহটোৱে পিছলৈ চাই অশোকক কৈ উঠিল— তই কৈছিলি নহয়, এওঁ কবিতা
ভাল পায়। চা মই প্ৰফেচনেল কিলাৰে এতিয়া কবিতা গাম....

“তুমি মোৰ জোনাকৰ বুটা বহা,
কবিতাৰ শাৰী,
বিলত পদুম ফুলৰ দৰে — ”

অটুহাস্য কৰি হাঁহি উঠিল আটাইকেইটাই— “প্ৰফেচনেল কিলাৰ”?

শোভনাৰ মনত আন এটা ভাবে ঠাই ল'লে — পলাই যোৱাৰ।

য়েচ, এই মানুহবোৰৰ হাতত পৰা কায়দা কৰি ঘৰলৈ আহিবই লাগিব। গাড়ী চলি থাকিল।
ওৰে বাটটো শোভনাৰ চকুত, মাকৰ বুকুৰ গোৰতো ভাহি থাকিল।

মা.....আ.....মা.....আ.....

বুকুখন ভাঙি গ'ল তাইৰ। অশোকে তাইক ধৰি থকা মুঠিতো শিথিল কৰি মৰমেৰে
তাইলৈ চাই এবাৰত সুমিলে —

: এসপ্তাহত ইমান চেষ্টা হৈ গ'লি তই, জৰুল তোক যাদু-মন্ত্ৰ কৰিছে, মোৰো মানুহ
আছে, মইয়ো চাই লম সিহঁতক। বহুত কথা ক'বলৈ তাইৰ মন আছিল। কিন্তু তাই নক'লে।
লাভো নাই। কিয় হ'ল বাকু এইবোৰ? এতিয়া কি হ'ব?

মূৰটো আচম্ভাই কৰিলে তাইৰ। কি কৰিছে বা মাইতে? একেটা কথাই তাইৰ বুকুত খুন্দা
মাৰি থাকিল।

তাইক অশোকে যি কৰে কৰক! কিন্তু মাইতৰ যাতে একো নহয়, ভগৱান। — অন্তৰেৰে
তাই কাবৌ কৰিলে।

চকুদুটা মুদি হাত এখন কপালত লগাই তাই কোনেও নেদেখাকৈ কান্দি উঠিল। ভগৱান
— ঘৰখনৰ একো বেয়া নকৰিবা!

গাড়ীখন আন্ধাৰ বাটেদি গৈ থাকিল। চাৰিওকাষে জোনাকী পৰুৱা। ক'লৈ গৈ আছে
বাকু? নিজকে কৰা প্ৰশ্নত নিজেই উত্তৰ দিলে তাই— নৰকলৈ! নৰকলৈ! বাৰে বাৰে মনৰ
ভিতৰত উচ্চাৰণ কৰিলে শোভনাই।

০০০ মাটিত পৰি থকাৰ পৰা ক্ষন্তেক তভক মাৰি উঠি শোভনাৰ মূৰ্কে নিজৰ বুকুখন খামোচ মাৰি ধৰিলে। কিহবাই মুচৰি নিয়া যেন লাগিল বুকুখন তেওঁৰ। বুকুত হাতখন মোহাবি দি হঠাৎ মাকে এটা চিংকাৰ মাৰিলে—

: আঁ, মোৰ বুকুৰ ধনজনীক লৈ গ'ল অ' ৰাক্সেস....! মেলা সাপৰ দৰে কিংকিচিয়া চুলিখিনি নবন্ধাকৈয়ে মাক ঘৰৰ বাহিৰ ওলাই পুলিচ ষ্টেচনলৈ দৌৰ মাৰিলে।

ৰাস্তাৰ অলেখ মানুহ,

চহৰৰ ৰংমহল পাৰ হৈ মানুহগৰাকী দৌৰি থাকিল পুলিচ ষ্টেচনলৈ —

কাকো একো নোসোধাকৈ মানুহগৰাকী চিধাই অ'চি জনৰ কমলৈ সোমাই গ'ল।

: হেই হেই, কৰ মাইকী মানুহ? এপইণ্টমেণ্ট নোলোৱাকৈ কিয় সোমাইছে? জক্জকাই উঠিল। পুলিচ কনিষ্টবল এজন।

কাৰো কথালৈ কেৰেপ নকৰি মানুহগৰাকীয়ে অ'চিৰ কমটোত সোমাইয়ে কান্দিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে..... ক্ষন্তেক কন্দাৰ পিছত মানুহগৰাকীয়ে আৰম্ভ কৰিলে— মই.....

বহাৰ পৰা অ'চিজন ঘপহকৈ থিয় হ'ল।

কি.....ই.....আপুনি চহৰৰ বিখ্যাত সাংবাদিকজনৰ বাইফ!

: অহু — hard to believe. I am sorry —

: বহক, বহি লওঁক।

: এই — কলিং বেলটো টিপি অ'চিজনে এগিলাচ পানীৰ অৰ্জাৰ দিলে। যথা সময়ত পানী লৈ কনিষ্টবলজনে টেবুলত থৈ কমটোৰ পৰা ওলাই গ'ল।

: খাই লওঁক বাইদেউ! বেয়া নাপাব, আপোনাক মই চিনিবই পৰা নাছিলো। কওঁক কি হ'ল.....?

ক্ষন্তেক সুস্থিৰ হৈ মানুহগৰাকীয়ে মেলা চুলিখিনি বান্ধি ল'লে। তেতিয়াও তেওঁৰ দুচকুত পানীৰ দাগ শুকোৱা নাছিল। তললৈ মূৰ কৰি থকাৰ পৰা অ'চিৰ চকুলৈ চাই তেওঁ আৰম্ভ কৰিলে ক'বলৈ— 'কি ক'ম চাৰ — দুৰ্দিনত পৰিলো। ঘৰৰ ডাঙৰ ল'ৰাটো নথকা অৱস্থাতে মোৰ ছোৱালীজনীক দুজন মানুহে ঘৰৰ পৰা অপহৰণ কৰি লৈ গ'ল। জীৱনত এয়া প্ৰথমবাৰৰ বাবে পুলিচ থানালৈ আহিছো। কিবা এটা কৰক।

: আৰু? কোনে লৈ গ'ল? চিনি পাইনে মানুহকেইজনক?

: এজনক পাওঁ। মোৰ সম্বন্ধীয়া। অশোক তাৰ নাম। অলপ সংকোচ ভাবেৰে মাকে ক'লে।

: তাৰ মানে চিনাকি মানুহে অপহৰণ কৰিছে।

: কি, কি নাম আপোনাৰ ছোৱালীজনীৰ? বয়স —

: মাত্ৰ সোতৰ বছৰ। নাম শোভনা। কটনত পঢ়ে তাই।

: অ' হু — কটনৰ। মানে এই বছৰৰ বেণ্ট কটনিয়ান নহয় জানো?

: অঁ। অ'চিৰ উত্তৰত মাকে মূৰ দুপিয়ালে।

: কিবা ভালপোৱা আছিল নেকি এই অশোক নামৰ ল'ৰাজনৰ সৈতে?

অ'চিৰ মুখলৈ টানকৈ চাই মাকে স্পষ্টকৈ উচ্চাৰণ কৰিলে— নাছিল! সি এইবোৰৰ যোগাই নহয়।

বোঁকা হাঁহি এটা অ'চিৰ মুখেদি বাগৰি গ'ল। তেওঁ কায়দা কৰি হাঁহিটো লুকুৱাই মুখেৰে সহনুভূতিৰে উচ্চাৰণ কৰিলে।

ইচ্..... ইমান আদৰ্শবান সাংবাদিকৰ সন্তানক অপহৰণ! এনেয়েতো তেখেতে আমাৰ পুলিচৰ বিপক্ষেই ৰিপ'ৰ্ট লিখি আছে। কিন্তু আমি বেয়া নাপাওঁ। চাওঁকচোন, এতিয়া আমিহেইতো সহায় কৰিব লাগিব।

০০০ লিখক। — বগা কাগজ এখিলা আৰু কলম এটা আগবঢ়াই দিলে তেওঁ মানুহ গৰাকীক।

: কি লিখিম? বিবুদ্ধিত পৰিল মানুহগৰাকী।

: ঠিক আছে, মই লিখি দিলো, আপুনি মানসিকভাৱে বৰ সুস্থ নহয়। পঢ়ি চহীটো কৰি দিব।

অ'চিজন হাতেলিখা কাগজখন আগবঢ়াই দিলে মাকলৈ। চকু ফুৰাই গ'ল মানুহগৰাকীয়ে কাগজখনত।

মোৰ নাম, স্বামী.....

থাকো..... বয়স অনুমান ৩৬ বছৰ।

আজি ইং ১৭/১০..... তাৰিখে আবেলি ৭.১৫ মান বজাত নিবাসী,
.....ৰ পূতেক অশোকে লগত ৩জন মুখত ক'লা কাপোৰ বন্ধা লোক
লৈ মোৰ ঘৰত প্ৰৱেশ কৰি মোক আঘাত কৰি মোৰ ছোৱালী শোভনাক বলেৰে ঘৰৰ পৰা
উলিয়াই আনি এখন বগা বঙৰ এম্বেছেদৰ গাড়ীত উঠাই লৈ গ'ল। মোৰ ছোৱালীৰ বয়স
১৭ বছৰ। এই সংক্ৰান্তত তদন্ত কৰি মোৰ ছোৱালীক উদ্ধাৰ কৰাৰ প্ৰাৰ্থনা.....

মই লিখিব-পঢ়িব জানো, কিন্তু মনৰ সুস্থিৰতা নথকাত অ'চি চাহাবে এই এজাহাৰ লিখাত
পঢ়ি চাই, মোৰ কথা মতে লিখা কথাখিনিত চহী দিলো। মোৰ অপহৃত ছোৱালীৰ বিৱৰণ
ঃ— ওখ প্ৰায় ৫ ফুট ২ ইঞ্চি, বৰণ মিঠা, চেহেৰা সুন্দৰ, চুলি কঁকাললৈকে বৈ পৰা আৰু
পিছনত বগা আৰু মাটিয়া বঙৰ আঠুলৈ পৰা এটা দীঘল ফ্ৰক।

ইতি, বিনীত—

.....

কঁপা কঁপা হাতেৰে চহী এটা কৰি চকীখনত হেলান দি বহি মাকে শোভনাৰ মুখখন
কল্পনা কৰিলে।শান্ত সমাহিত এখন মুখ। হাতত পুৰস্কাৰ লৈ দুদলীয়া বেলীৰে প্ৰায়েই
পুৰস্কাৰ হাতত লৈ দৌৰি মাকক দেখুওৱা শোভনাৰ স্কুলীয়া কপটোও মাকৰ চকুৰ আগত
ভাহি উঠিল।

বুকুখনে হাঁহাকাৰ কৰি উঠিল মাকৰ। তাই চিঞৰি চিঞৰি কৈছিল, মা....মা..... মোক
বচা।

: কি? অ'চিয়ে মুখৰ ভিতৰত ভোৰভোৰাই থকা মাকক সুধিলে।

: নাই, শোভনা বৰ ভাল আৰু বাধ্য সন্তান আছিল। মাকৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত অ'চিনে তীব্ৰ ব্যঙ্গাত্মক হাঁহি এটা মাৰিলে। ক'লে—

: ভাল ল'ৰা-ছোৱালীৰহে বিপদ হয়! আপুনি যাওঁক, আমাৰ অফিচৰ গাড়ীয়ে আপোনাক ঘৰত থৈ আহিব। —অ'চিয়ে শোভনাৰ মাকক নমস্কাৰ জনাই, সসন্মানে থিয় হ'ল।

: হ'ব, মই নিজেই যাব পাৰিম। যি হ'ব লগা আছিলতো হ'লৈই, বাটৰ মানুহে মোকতো উদ্ভ্ৰান্ত ৰূপত দেখিলেই। হ'ব — মাত্ৰ তদন্ত ভালকৈ কৰক।

অ'চিৰ কৰ্মৰ পৰ্দা ঠেলি বিশালকায় এজন মানুহ ধৰমৰকৈ সোমাই আহিল। মুখত তেওঁৰ উৎকণ্ঠা। চকুত মোটা ক'লা ফ্ৰেমৰ চশমা। শোভনাৰ দেউতাক। আহিয়েই ইতিমধ্যেই যাবলৈ বুলি থিয় হোৱা শোভনাৰ মাকৰ ওপৰত চকু শুকু হৈ ৰ'ল।

অবিন্যস্ত চুলি,

মচ খোৱা সেন্দূৰ।

ঘৰত পিন্ধা কাপোৰ।

কি, কি হ'ল? কিয় ইয়ালৈ আহিছা।

মাকৰ কথাখিনি সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ নাপাওঁতেই মানুহজন মাটিত ঢলি পৰিল। অ'চিয়ে তৎক্ষণাৎ ফোনৰ নম্বৰৰ ঘূৰালে—

: ডাঃ হাজৰিকা, পুলিচ থানালৈ আহক, সাংবাদিক..... মোৰ কৰ্মতে মুৰ্ছা গৈছে।

Heart attack — ইয়াৰ আগতেও এবাৰ হৈছে বোলে। কুইক্ —

ৰুণ আৰু ৰাজে পানী এগিলাচেৰে দেউতাকৰ চকু-মুখ তিয়াই গাটো জোকাৰি দিলে।

: পাপা, পাপা.....!

শব্দ কৰি শোভনাৰ মাকে চিঞৰি চিঞৰি কান্দিবলৈ ধৰিছিল। কান্দোনৰ শব্দত থানাৰ বাকী কনিষ্টবলেৰে কমটোৰ বাহিৰ ভৰি পৰিল। অ'চিয়ে খিৰিকিৰে বাহিৰলৈ চাই দেখিলে, থানাৰ বাহিৰত কৌতুহলি মানুহৰ জুম।

ইতিমধ্যে এখন ফিয়েট গাড়ীৰ পৰা ডাক্তৰ বিনীত হাজৰিকাই নামি পোনে পোনে অ'চিৰ কৰ্মলৈ ঢাপলি মেলিলে।

: কুইক্, এখেতক মোৰ গাড়ীত তোলক — Heart attack জ্বলি.....

ৰুণ আৰু ৰাজে বাৰান্দাত বৈ থকা কেইজনমান মানুহৰ সহায়ত প্ৰকাণ্ড মানুহজনক দাঙি নি ফিয়েটত শুৱাই দিলে....। ব'লক হস্পিতেললৈ— ডাঃ হাজৰিকাই গাড়ী ষ্টাৰ্ট কৰিলে।

০০০ ওহ..... টেবুলত থকা পানীগিলাচ একেটোকে শেষ কৰি অ'চি অনল বকুৱাই ডায়েল ঘূৰালে—

: হেল্প, মই অ'চি বকুৱা — সাংবাদিক নিলিম বকুৱা আছেনে?

: কৈছে।

: বকুৱা, আপোনাৰ ৰাইভেল সাংবাদিকৰ ছোৱালী কিড্‌নেপ হৈছে। মানে পলাই গৈছে

নে কিডনেপ ক'ব নোবাৰি। শুনক, পেপাৰৰ হেড্ লাইন এটা পাই গ'ল। কালিলৈ পেপাৰত দি দিয়ক, চাওঁ আমাৰ এগেইনষ্টত লিখি থাকে নহয়, কেনেকৈ মুখ উলিয়ায়?

: ফোনৰ সিটো পাৰত সাংবাদিক বৰুৱাই বেঁকা হাঁহি এটা মাৰিলে। মনতে এটা হেডলাইন তৈয়াৰ কৰি ল'লে— “সাংবাদিকৰ জীয়েক শোভনাৰ অপহৰণ”।

(সদায় পাল্লিকৰ চাপটত চেনচেচনেল নিউজ লিখি শুৱাহাটীৰ প্ৰায়বোৰ আগশাৰীৰ পেপাৰৰ লোকেল ৰিপ'ৰ্টাৰ হৈ, আমুকাক দেখুৱা স্পৰ্দ্ধাৰ মজা পাবি।) বৰুৱাই ভাবিলে।

: থৈছে, বৰুৱা। দুই বৰুৱাই গোট খাই এইবাৰ পপুলাৰ সাংবাদিকৰ ইমেজ শেষ কৰি দিম দিয়ক। —ইটো মুৰত অ'চি বৰুৱাই মুখত তামোল এখন ভৰাই চুণখিনি জিভাত মোহাৰি দি হো-হোৱাই হাঁহি দিলে। ফোনটো থৈ দি অ'চি বৰুৱাই নিজকেই ক'লে—

: হঁ, সাংবাদিক ওলাইছে। যেতিয়ালৈকে নিজৰ ভিতৰত সাংবাদিকবিলাকৰ ভিতৰত শত্ৰুতা থাকিব, তেতিয়ালৈকে সাংবাদিকে পুলিচৰ নোম এডালো ল'ৰাব নোৱাৰে। আৰু সৎ সাংবাদিক। সৎ সাংবাদিক কাৰণে জীয়েকৰ চোঁচৰাই লৈ যায়। চাম নহয়, কোনে উদ্ধাৰ কৰে? চাম ৰ' কুকুৰ সাংবাদিক তোক — এনকুৱাৰি নকৰো, চাওঁ কি কৰ! চান্না (অগ্নীল)! শোভনাৰ দেউতাকলৈ বুলি অগ্নীল গালি এটা পাৰি অ'চিজনে আকৌ মুখৰ ভিতৰতে ভোৰভোৰালে — চান্না কুকুৰ, এমাহৰ আগতে তোৰ ৰিপ'ৰ্টতে মোৰ দুৰ্নীতিৰ বাবে ওপৰৰ পৰা জবাবদিহিৰ নটিচ আহিছে, চাওঁ বাগ্লেকে। Heart attack-ত নমৰিলেও তোৰ পেৰেলাইচিচ হ'লেই ভাল। চান্না (অগ্নীল) — চাবি কালি হেডলাইনত, বাগ্লেকে ছোৱালী ধৰি আনি দিলেও ঘৰবুটী হৈ মৰিব। কোনে বিয়া কৰাব, এবাৰ কিডনেপ কৰা ছোৱালীক ?

ড্ৰয়াৰ এটাৰ পৰা হাফ্ এটা উলিয়াই গিলাচত ঢালি একঘোট মাৰি দিলে অ'চি বৰুৱাই। — ‘চিয়েৰচ্ ফৰ ডিক্টৰি.....’ আকৌ নিজকে তেওঁ ক'লে।

০০০ হস্পিতেলত নিশা ৯ বজাত ৮ নং ৱাৰ্ডত চহৰৰ প্ৰায় মানুহৰে ভিৰ হৈছিল, বনজুইৰ দৰে বিয়পি পৰা শোভনা অপহৰণৰ বাতৰি ল'বলৈ শোভনাৰ দেউতাকৰ হস্পিতেলৰ ৮নং ৱাৰ্ডৰ বাহিৰত ভিৰ কৰিছিল, বহুতো সাংবাদিকে। বেছিভাগ সাংবাদিক শোভনাৰ দেউতাকৰ শিষ্য।

সন্ধিয়া ৮-৩০ মিনিটত সামান্য সুস্থ হোৱা শোভনাৰ দেউতাকে মুৰব্বী শিতানত উচুপি থকা ঘৈণীয়েকৰ শীৰ্ষ হাতখন ধৰি কৈছিল— ‘চিন্তা কৰিব নালাগে, ভাল পালেই জীয়েক আহি যাব। ভটুক মাতি দিয়া।’

: সি বাহিৰতে আছে, যা কল মাতি দগৈ ভটুক। “আমাৰ বাতৰি”ৰ স্থানীয় সাংবাদিক প্ৰাঞ্জল ভটুক সাংবাদিক হোৱাৰ মূলতে শোভনাৰ দেউতাকৰ তালিম।

সাংঘাতিক প্ৰজ্ঞা কৰা ভটুই মুৰব্বী শিতানত থিয় হৈয়েই নিজকে চম্ভালিব নোৱাৰি ছক্কাই কান্দি দিলে।

: চাৰ — চাৰ..... ঘৈৰ্য ধৰক। শোভনাজনী বেচেৰী.....

: শুনা ভট্ট.... —হাতখন সামান্য মেলি দি ভট্টক ওচৰলৈ আহিবলৈ ইঙ্গিত দি শোভনাৰ দেউতাকে ক'লে— নিউজটোৰ পাল্লিচিটি নিদিবা! বাকীবোৰ সাংবাদিকক কণ্টুল কৰিবা, শোভনা মোৰ ছোৱালী বুলি নহয় 'এয়া সাংবাদিকতাৰ এথিং' নহয়। দুৰ্ভাগীয়া নাৰীৰ নাম, ঘটনাৰ ৰং দি প্ৰকাশ কৰিব নালাগে, কাৰণ সমাজে ভাল চকুৰে নাচায়। সাংবাদিক অনিল বৰুৱাক মন কৰিবা। অ'চি বৰুৱাৰ এগেইনষ্টে আমি ক'ব' বিপ'টে সিহঁতৰ ষ্টেটচ আৰু ইমেজ বেয়া কৰিছে। গতিকে কালিলৈ, চহৰলৈ ৰাজ্যপাল অহাৰ কথা যেতিয়া, হাই লেভেলৰ এনকুৱাৰিৰ বাবে এম্বিকেন্সনখন মই কৈ দিছো, তুমি ৰাতিটোত টাইপ কৰি সাজু কৰিবা.....

— ভট্ট, এয়াও এক যুদ্ধ মোৰ জীৱনত। বৃটিছৰ বিৰুদ্ধে যুদ্ধ! বিদেশীৰ বিৰুদ্ধে যুদ্ধ! অসততাৰ বিৰুদ্ধে যুদ্ধৰ পিছত এয়া অসং সাংবাদিকতাৰ, চিষ্টেমৰ বিপক্ষে যুদ্ধ। মোৰ শত্ৰুৱে 'মোৰ ছোৱালী অপহৰণ' এতিয়া মূল ৱেপন কৰি ল'ব। অশোকক তুমি দেখিছিলো নহয়! আন্দোলনৰ সময়ত তাক ময়েই দেশপ্ৰেমী বুলি ঘৰতে আশ্ৰয় দিছিলো। আৰু শোভনাজনীক—তো সৰুৰে পৰা দেখিছা — কিমান সং, চোকা, ভদ্ৰ, অমায়িক..... উহ্ ভগবান! দুচকুত চকুপানী বিৰিঙি উঠিল তেওঁৰ।

: চাৰ.... চাৰ..... চাৰ..... ভট্টই শোভনাৰ দেউতাকৰ ডৰি দুটাত গৰা মাৰি ধৰি থোকাথুকি মাতেৰে কৈ উঠিল।

— চাৰ, চিন্তা নকৰিব। মোৰ ওপৰত বিশ্বাস ৰাখক, পইচা দি কিনিব পৰা সাংবাদিক মই নহয়। বিভাষ, পৰীক্ষীতহঁতেও আপোনাৰ আদৰ্শতে আগবাঢ়িছে। দৰকাৰ হ'লে কালিলৈ বৰুৱাক মই নিজেই গৈ প্ৰথমতে বিকুৱেষ্ট কৰিম। শোভনা আমাৰ চহৰৰ গৌৰৱ, 'চহৰৰ কথা চহৰতে থাকক' বুলি। আৰু গৱৰ্ণৰৰ চিঠিখন মই নিজেই টাইপ কৰি ৰেডি কৰিম। মাত্ৰ আপুনি ভাল হৈ উঠক..... শোভনাক উদ্ধাৰ কৰিব লাগিব।

০০০ পিছদিনা অ'চি বৰুৱাই ব্যস্ততাৰে ফোনটো দাঙি ল'লে। মুখত চিন্তাৰ ৰেখা।

: হেল্ল' বৰুৱা, মই অ'চি.... থেংক ইউ — লোকেল পেপাৰত নিউজটো BOLD-ত ওলাইছে। সাংবাদিকৰ ছোৱালী অপহৰণ, কিন্তু বাকীবোৰ পেপাৰৰ কবেচপণ্টেণ্ট ভট্টৰ শিষ্য। মানে ভট্ট জানে নহয়, সেই দগবাজটো — সাধু সাংবাদিকৰ চেলা, বেছিকৈ Circulation হোৱা পেপাৰবোৰত নিউজটো যোৱাৰ আশা নাই। আৰু আৰু শুনক....

I'll get back to you — ৰাজ্যপালে মাতি পঠাইছে।

আনটো ফোন বাজি উঠিল। অ'চি বৰুৱাই ফোনটো দাঙি থিয় হৈ দিলে।

: হয়, হয় চাৰ.... চাৰ, মেডাম.....!

ফোনটো থৈ দিয়েই অ'চি বৰুৱাই চিঞৰি উঠিল— 'কনষ্টেবল কন প্ৰসাদ, দুই পণ্টন পুলিচ সাজু কৰা। কুইক্ — ওপৰৰ পৰা অৰ্ডাৰ আহিছে— 'সাংবাদিকৰ ছোৱালীক উদ্ধাৰ কৰিব নোৱাৰিলে এসপ্তাহত মোৰ চাকৰি যাব'। কুকুৰ সাংবাদিকৰ পাবাৰ দেখিছা। কুইক্, এতিয়াই সাজু কৰা কৰ্চ, দুখন জিপ থানাৰ পৰা দিছো। সাংবাদিকৰ ভায়েকজন কৰ্চৰ লগত

যাব বোলে। এতিয়াই ঘৰলৈ গৈ ইনফৰ্মেচন কালেণ্ট কৰা, অশোকৰ ফটো থাকিলে লৈ ল'বা — কুইক্..... অ'চি বৰুৱাৰ সৰ্বশৰীৰ ঘামত ভিতি গ'ল। ভয়ত আৰু উত্তেজনাত।

০০০ হাৰিকেন লেম্প এটাৰ ফিটাডাল সামান্য বঢ়াই দি শোভনাৰ মুখৰ আগত দাঙি ধৰি প্ৰায় ৬০ বছৰমান গৰকা জনজাতীয় মহিলাগৰাকীয়ে কান্দোনাৰ সুৰেৰে অশোকক উদ্দেশ্য কৰি ক'বলৈ ধৰিলে— 'ইচ্..... ইচ্..... ইচ্..... এই ওঁঠ চেপিলে গাখীৰ ওলোৱা ছোৱালীজনীক তই অসুৰটোৱে কি কৰিবি? ইচ্ - ইচ্ - ইচ্..... ইমান ধুনীয়া ছোৱালীটো..... কলেজটোত পঢ়া ছোৱালীটো কি কৰি পলুৱাই আনিছ? বয়স চাগে পোন্ধৰমানহে হ'ব? যাঃ যাঃ যাঃ বোপাই, থৈ আহগৈ ঘৰত তাইৰ। ইচ্ - ইচ্ - ইচ্.....

ইচ্..... ইচ্..... ইচ্..... লেম্পৰ স্ক্ৰীণ পোহৰেদি আৰু দুগৰাকী জনজাতীয় গাটী মহিলা কমটোলৈ সোমাই আহিল। শোভনাক নিৰীক্ষণ কৰি সিহঁতেও উচ্চাৰণ কৰিলে— ইচ্..... ইচ্..... ইচ্.....

জনজাতীয় মহিলা কেইগৰাকীৰ কৰুণাৰ শব্দই আন্ধাৰ ভেদি শোভনাৰ বুকুত আশাৰ প্ৰদীপ সঞ্চাৰ কৰিলে।

সঁচাকৈ যদি অশোকে ঘৰত থৈ আহেগৈ বুঢ়ীৰ কথা শুনি।

: বহি লবি ভালকে! জনজাতীয় মহিলা দুগৰাকীয়ে শোভনাক ওচৰতে থকা বাঁহৰ চাংখনত বহুৱাই দিলে। অশোকৰ পিঠিত ঢকা এটা মাৰি এগৰাকী মহিলাই, জনজাতীয় ভাষাতেই কিবা এটা কৈ হাঁহি দিলে। আনজনীয়ে অসমীয়াতেই অশোকক ক'লে— অকণমানি ছোৱালীজনী পলুৱাই আনিছা! মাক-দেউতাকে ক'ত এৰিব?

অশোকৰ মুখেৰে একো নকৈ শোভনাক কমটোতে এৰি ভিতৰলৈ সোমাই গ'ল।

ক'ত আছে মই ?

কি ঠাই এইখন ?

এই মানুহবোৰ অশোকৰ কোন হয় ?

পাকবুৰণি খোৱা প্ৰশ্নবোৰে শোভনাক ব্যভিচ্যন্ত কৰি আছিল। আঠু আৰু হাতৰ জ্বলবোৰত বিৰিঙি থকা তেজলগা ঠাইবোৰত লেম্পৰ স্ক্ৰীণ পোহৰত শোভনাই প্ৰথমবাৰৰ বাবে বিষ অনুভৱ কৰিলে।আহ! বিবত শোভনাৰ মুখৰপৰা সামান্য শব্দ বাহিৰ হ'ল। জনজাতীয় বুঢ়ীগৰাকীয়ে শোভনাৰ হাতৰ কিলাকুটিৰ পৰা তেজ বৈ অহা ঠাইডোখৰ দেখি চিঞৰি মাতিলে বোৱাৰীয়েকহঁতক।

: ইহঁতে তোক জোৰকৈ আনিছেনে নে নিজৰ ইচ্ছাত পলাই আহিছ? শিশুৰ দৰে বুঢ়ীগৰাকীয়ে শোভনাৰ তেজ ওলাই থকা ঠাইবোৰত মুখেৰে ফুৰাই দি সুমিলে। ইচ্..... ইচ্..... পানী অলপ গৰয় কৰ। অলপমান নাৰ্জিপাত আনি লগাই দে। ই অশোকক মাতচোন। —বুঢ়ীয়ে অধৈৰ্য হৈ চিঞৰি উঠিল।

: আহা..... আই শুই থাকগৈ। অশোকৰ বয়সৰে গাঠলু বঙা-বগা চেহেৰাৰ মানুহ এজনে শোভনাৰ কাষতে ব'ল। শোভনাৰ চকুৰ প্ৰশ্নবোধক চাবনি দেখি চাগে মানুহজনে প্ৰথমতে

ইতঃস্তত বোধ কৰিলে। ক্ষণেক মনে মনে থাকি মানুহজনে শোভনাৰ ফালে চাই ভিতৰলৈ সোমাই গ'ল।

এইবাৰ অশোকক লগত লৈ অহা মানুহজনৰ গাত সামান্য ঢকা এটা মাৰি অশোকে শোভনাক কৈ উঠিল— ই চাওলাং। কেনেক চাওলাং; মোৰ কলেজৰ দিনৰ বহু, বুঢ়ী মানুহগৰাকী চাওলাঙৰ মাক, বাকী দুগৰাকীৰ এগৰাকী বৈশীয়েক আনগৰাকী বৌয়েক। এইখন গাঁৱৰ গাঁওবুঢ়া চাওলাঙৰ দেউতা। আন্দোলনত পলাই মই ইয়াতো বহুত দিন আছিলো, মোৰ ঘৰৰ দৰে। আহ.....

: ক'লৈ? প্ৰথমবাৰৰ বাবে শোভনাৰ মুখৰ পৰা শব্দ এটা ওলাল।

: ক'লৈ আৰু, কমলৈ?ইহঁতি গ'লতো।

হাতত লেম্প লৈ অশোক, চাওলাঙে দেখুৱাই দিয়া পথেৰে ঘৰৰ বাহিৰত ভঁৰালঘৰৰ দৰে থকা কোঠা এটালৈ আশুৱাই গ'ল। পিছে পিছে শোভনা.....

বাঁহৰ দুৱাৰখন খেলি প্ৰথমে অশোক আৰু তাৰ পাছত শোভনা সোমাই গ'ল কমটোলৈ। চাৰিওফালে মকৰা জালেৰে ভৰ্তি ভঁৰালঘৰ যেন লগা আন্ধাৰ কমটোৰ এটা চুকত এখন দুজনীয়া পালেং, আৰু ওচৰতে এখন কাঠৰ টেবুল।

শোভনা থিয় হৈ থাকিল। ইতিমধ্যে হাতত গৰম পানীৰ চৰিয়া আৰু অলপ গেছাই ফুলৰ পাত লৈ চাওলাঙৰ বৈশীয়েকো সোমাই আহিছিল। শোভনাক বহিবলৈ দি, গৰম পানীৰ চৰিয়াটোত ভৰি দুখন জুবুৰিয়াই দিবলৈ দিলে তাইক।

: ল' — গামোচা এখন আগবঢ়াই দি মানুহগৰাকীয়ে শোভনাক ভৰি দুটা মচি ল'বলৈ দিলে। যত্নবৎ ভাবে শোভনাই ভৰি দুটা মচি ল'লে। হাতেৰে মোহাৰি অনা গেছাই ফুলৰ পাতবোৰ শোভনাৰ দূখ পোৱা তেজবিৰিঙা অংশবোৰত লগাই দিলে।

: আহ..... বিষত শোভনাৰ চকুত পানী বিৰিঙি উঠিল।

: উফ্ — মহিলাগৰাকীৰে মুখেদি আপোনা-আপুনি বাহিৰ হ'ল।

: কিবা খাবা?

: নাখাওঁ।

: ঠাণ্ডা ভাত অলপ আছিল। ই অশোকে ৰাম বুলি কৈছে। —তেওঁ ক'লে।

: কি ঠাই এইখন? শোভনাৰ মুখৰ পৰা প্ৰথম প্ৰশ্নটো বাহিৰ হ'ল। কমটোৰ পৰা সামান্য বাহিৰলৈ ওলাই গৈ অশোকে ফুচ্ফুচাই চাওলাঙক কিবা কৈ থকা শোভনাই শুনা পালে।

শোভনাৰ সৰল মুখখনলৈ চাই মানুহগৰাকীয়ে তাইৰ মুকত হাত বুলাই ক'লে— ফাইচাং গাঁও, চহৰৰ সীমাত পৰে। আমি বৌদ্ধিচ মানুহৰ গাঁও এইখন, আমাৰ জইণ্ট ফেমিলি। মই চাওলাঙৰ বৈশী, বি.এ পাচ, মোৰ ঘৰ নাহৰকটিয়াত। ময়ো পলাই আহিছিলো। আমাৰ শহৰ দেউতা গাঁৱৰ গাঁওবুঢ়া। আমাৰ ল'ৰা চাৰিজন। সৰুটোৱে বিয়া পতা নাই। পিছে তুমি পঢ়া এৰি কিয় পলাই আহিলা? ই, মানে অশোকে গঙগোল কৰি অনা নাইতো? মানে অশোকক ভালকে জনাতো?

অলপ সংকোচ কৰি কিবা এটা ক'বলৈ মুখ মেলাওতেই অশোক আৰু চাওলাং পুনৰ

সোমাই আহিল কমটোলৈ। শোভনা মৌন হৈ থাকিল।

“অশোকক ভালকে জানাতো? মানে সম্পূৰ্ণ নোহোৱা মানুহগৰাকীৰ কথাকেইবাৰ তাইৰ মনত পাকঘূৰি খাই থাকিল। বাঁহৰ দাং মৰাৰ শব্দত শোভনাই তলমূৰ ওপৰ কৰিলে।

: অশোক !

: কি হ'ল, ভাত নাখাৰ? মই খাই ল'লো। —বগা মলিয়ন বৰণৰ ধূতি এখন সলাই, গাত থকা চাৰ্টটো খুলি অশোক বিছনাত পৰিল।

ঘৰ্..... ঘৰ্..... ঘৰ্.....

পাঁচ মিনিট পিছতে অশোক সম্পূৰ্ণ টোপনিত পৰিল। অশোকৰ ওচৰতে গাটো পেলাই দি চালৰ ফুটাই দি সম্পূৰ্ণকৈ দেখা পোৱা জোনটোলৈ চাই শোভনাৰ চকুত থকা অৱশিষ্ট পানীখিনি বিৰিঙি উঠিল।

জোনটো ডাবৰে আৱৰি ৰাখিছিল। ওচৰতে নাকৰ শব্দ কৰি শুই থকা প্ৰকাণ্ড অবয়ৱৰ মানুহটো মোৰ কোন হয়? নিজকে নিজেই তাই সুধিলে—

এয়াই নেকি প্ৰেম?

এবাৰো অশোকে তাইৰ দুখ পোৱা ঠাইবোৰ লক্ষ্য নকৰিলে।

এবাৰো নুসুধিলে কি ভাবিছে তাই! এবাৰো বুকুত সাৰটি নল'লে। মাত্ৰ এটা নিশাতে এটা মানুহৰ স্বৰূপ স্পষ্ট হৈ গ'ল। বহুৰে দেখুৱাই নিদিয়া মানুহটো এটা নিশাই দেখুৱাই দিলে।

চকুৰ আতংকত শোভনাই স্পষ্টকৈ মাক-দেউতাকক দেখা পালে, কণ আৰু ৰাজকো।

নিশ্চয় পুলিচত খবৰ দিছে পাপাই! দিয়াটোৱেই ভাল। নিজৰ বুকুখন খামোচি তাই মনত পেলাবলৈ চেষ্টা কৰিলে, মাকৰ বুকুৰ প্ৰচণ্ড গোৰটো.....।

উফ্..... বুকুখন বিবাই গ'ল শোভনাৰ। মাত্ৰ এটা নিশাই থান-বান কৰি পেলালে মোৰ পঢ়াৰ সপোন। এতিয়া যি হ'ব, একো ভাল নহ'ব।

বাগৰ সলাই ওপৰমূৰাকৈ শুই থকা অশোকক শোভনাৰ প্ৰকাণ্ড দৈত্য এটাৰ দৰেই লাগিল। বকাসুৰ! বকাসুৰ! মহাভাৰতৰ বকাসুৰ অশোক! এইটো মানুহক মই ভাল পাইছিলোনে? নিজকে সুধিলে তাই।

নিজকে সুধিম?

নিজকে উত্তৰ দিম।

আৰু কাক ক'ম? কি ক'ম? কোনে শুনিব।

চেৰেকৈ জনজাতীয় মহিলাগৰাকীয়ে গৰম পানীত তাইৰ ভৰি ধুৱাই দিয়া দৃশ্যটো তাইৰ মনত পৰি গ'ল।

বৌদ্ধিত মানুহ! দয়ালু মানুহ! এই ঘৰখন! কিন্তু কিমান দিন থাকিব লাগিব ইয়াত? শিদ্ধিবলৈতো একো কাণোৰ নাই এঘোৰৰ বাহিৰে। কলেজ চাগে আবন্ত হ'বই....। ঘৰখনে মোক ধুৱাই পালে জানো মৰম কৰিব। মহি! কশে?

নিজৰ কপালখনত নিজে হাত দি শোভনা সিঁঞৰি উঠিল। ছৰ! ভীষণ ছৰ!

মাত্র কেই ইঞ্চিমান দূৰত অশোক শুই আছিল তেতিয়া। ঘৰ...ঘৰ...ঘ...ঘ...ঘৰ..... চালাৰ ওপৰৰ পৰা সম্ভৱতঃ মেকুৰী এটাই তললৈ জপিয়াই দিলে। সামান্য শব্দ হ'ল। টোপনিত আছম অশোক টোপনিৰ পৰা উঠি চকু মেলিলে।

: পুলিচ। হাঁ! হাঁ! কিহৰ শব্দ! ভয়ত অশোক চকু মেলাৰ পৰা বিছনাত বহি দিলে।

: কিহৰ শব্দ! শুনিছনে?

: ওঁ, মেকুৰীয়ে জাপ মাৰিছে।—শোভনাই অশোকৰ ভয়াৰ্ত মুখখনলৈ চাই উদ্ভৰ দিলে।

: তই হ'বলা শোৱা নাই। শোভনাৰ ফালে চাই অশোকে সুধিলে।

: নাই।

: কিয়? এই কিয়টোৰ উত্তৰ দিবলৈ শোভনাৰ মন নগ'ল।

ৰাতিপুৱাই সূৰ্যৰ কিৰণেৰে চাদৰ সলাই লোৱাৰ অপূৰ্ব মুহূৰ্তত, এঘণ্টামান চকু জপাই থোৱাৰ পাছত শোভনা সাৰ পালে। নিজৰ কপালত হাত দি চালে। ...জ্বৰ কমা নাই এতিয়াও। অশোক তেতিয়াও টোপনিত। চুই চাবৰ মন নগ'ল তাইৰ তাক।

প্ৰথমবাৰৰ বাবে শোভনাই অনুভৱ কৰিলে, সদায় ভাবি থকা সেই কথা— প্ৰেম, মনৰ তীব্ৰ অনুভৱ। তাত দেহৰ কোনো সম্পৰ্কই নাথাকে। দেহটো যদি এটুকুৰা লোহা হয়, তেনে প্ৰেম চুৰক।

আৰু প্ৰেমবোৰ! ক'তমৈ বন্ধা থাকে — কেনেকৈ মানুহ ইমান অন্ধ হ'ব পাৰে! কেনেকৈ? অশোকে মাকৰ বুকুত মৰা গোৰটো তাইৰ মনত পৰিল। অথচ এই মাকৰ কাণৰ কাষত যোৱা বছৰবোৰত অশোকে কিমান যে ধেমেলীয়া কথা কৈছিল। কেনেকৈ মানুহ মানুহৰ পৰা পঙলৈ ৰূপান্তৰিত হয়?

থক্ - থক্ - থক্ বাঁহৰ দৰজাত কোনোবাই টুকুৰিওৱাৰ শব্দ হ'ল। ধহমহকৈ উঠি বাঁহৰ জলঙাইদি অশোকে চোৰৰ দৰে বাহিৰলৈ চালে।

: অ' বৌ — আহক।

হাতত এখাল ভাত আৰু কাহিৰ কাষত পোৰা মাছ দুটামান লৈ মানুহগৰাকী সোমাই আহিল। ভাতখিনি দেখিয়েই অশোকে মুখ ধুবলৈ বুলি বাহিৰলৈ ওলাই গ'ল।

: ব'লা, এখন মেখেলা দিওঁ, পিঙ্গি ল'বা। ঘাবোৰ ভাল পাইছা? মুখ-হাত ধুই অৱশ্যে পাকঘৰতে বহিব পাৰিবা। আমি চাৰিওবেলা ভাতকে খওঁ। গাঁৱলীয়া মানুহ।

অসহ্য মুৰৰ বিষ এটাই আৰু ছুৰে ইতিমধ্যে শোভনাক কাবু কৰি পেলাইছিল। একো কথা ক'বলৈ তাইৰ শক্তি নাই যেন লাগিল।

: ব'লক, মুখখন ধুই লওঁ। মানুহগৰাকীৰ পাছে পাছে তাই বাহিৰলৈ ওলাই গ'ল।

হাবিতলীয়া ঠাই! তাহঁত থকা ঠাইৰ পৰা অলপ দূৰত আচল ঘৰ। পক্ষ মজিয়াখনহে, দুটামান কোঠা মাটিৰ। বাসিত থকা পানীখিনি মুখত মাৰি তাই সিঞাৰি উঠিল। মুৰৰ পৰা ভৰিলৈকে যেন সাপ এটাইহে চুই গৈছে এনে লাগিল তাইৰ। পোনে পোনে পাকঘৰৰ বাহৰ মূঢ়া এগিষ্ঠ ওলোমাই থোৱা গামোচাখনত মুখখন মচি তাই পাকঘৰলৈকে সোমাই গ'ল।

: আহা, গৰম পানী দিছো। ঘাঁবোৰ ধুই ল'বা। মলম এটা লগাই লোৱা! মানুহগৰাকীয়ে শোভনাক বহিবলৈ দিলে। সমুখত গৰম পানীৰ চৰিয়াত ভৰি জুবুৰিয়াই থাকোতেই মুখ মোহাৰি অশোক সোমাই আহিল—

: বৌ, এটা জলকীয়া দিয়ক! ভাৰলেশহীন অশোকৰ চকু শোভনাৰ ঘা কেইডোখৰত বৈ গ'ল।

: হাৰে, দুখ পালি কালি? আচ্ছা, কালি বাক কেলেই চিঞৰিছিলি? মাৰ-বাপেৰে Brain একেবাৰে wash কৰাই দিলে এসপ্তাহতে। চাওঁ.....। ভৰি আৰু হাতৰ ঘাবোৰ সি চুই চালে।

: আহ — শোভনা চিৎকাৰ কৰি উঠিল।

: তোৰ গাটো দেখোন সাংঘাতিক গৰম।

শোভনাই একো নামাতিলে।

: বৌ, ভাত থালি মাৰি আহো। এইক কি দিবা! ৰাতিপুৱা তাই চাগে ভাত নাখাব। খোৱাত বৰ চিক্-চাক্। পাৰিলে চাহ একাপ বা বিস্কুট.....!

পাকঘৰত চাহ একাপ খাই, শোভনা ভৰালঘৰৰ দৰে লগা কমটোলৈ সোমাই গ'ল।

অশোক আৰু চাওলাং নাতিদূৰত পুখুৰীৰ পাৰত কিবা কথা পতাত ব্যস্ত আছিল, আৰু চাওলাঙৰ কাষত মূৰত পাণ্ডৰী মৰা এটা দীঘল পাহাৰী মানুহ। কথা কৈ থাকোতে সি মুখখন ঘূৰাই দিওঁতে শোভনাই ধৰিব পাৰিলে মানুহটো— যশবন্ত সিং! অশোকৰ বন্ধু।

কিন্তু যশবন্ত কিয় ইয়াত? কি কৰিব বাক মোক ইহঁতি!

কি কৰিব বাক মোক ইহঁতি! জনজাতীয় মহিলা কেইগৰাকীৰ মুখকেইখন মনত পেলাই শোভনাই অলপ আত্মজবোধ্য কৰিলে। নাই, ৰৌদ্ধিচ মানুহ, লিখা-পঢ়া কৰা মানুহ; মোৰ বিপদ নহয়.....

দিনটো তাইক কোনেও নজগালে। অকলে জোনটোৱে চাদৰ গাত ল'লে।

: শোভা, গধূলি হ'ল উঠ। আৰু এয়া ভাত খাই ল।

বিনা বাক্যব্যয়ে তাই কেইগৰাহমান ভাত মুখত ভৰালে। দুৰ্বল দেহটো বিছনাত আকৌ তাই পেলাই দিলে। একো ভাবিবলৈ শক্তি নাই যেন লাগিল তাইৰ। চকুদুটা তাই মুদি দিলে।

— শোভনা..... শোভা.... চাওঁ.....!

আস্! চকুদুটা মেৰি শোভনাই দেখিলে সমুখত এয়া অশোক। চালৰ ফুটাই দি জোনটো দেখিলে তাই। ঠিক মুৰৰ ওপৰত। শোভনাৰ হাত এখন দুই হাতৰ মাজত লৈ অশোকে আৰম্ভ কৰিলে.....

: বেয়া নাপাবি, আজি মই তোক সম্পূৰ্ণকৈ বিচাৰিম। যশবন্তইও কৈ গৈছে— ইতিমধ্যেই পুলিচে আমাক বিচাৰিবলৈ দুইপল্টন ফৌজ পঠাইছে। তোক এবাৰ লৈ গ'লে ঘূৰাই পোৱাৰ চাল নাই। গতিকে তই চাগে বুজি পাইছই। মানে.....

: মানে?

: মানে you have to lose your virginity –

কথাখিনি কৈ অশোক নব'ল। শোভনাৰ কাপোৰবোৰ তৰপে তৰপে খোলাত লাগিল।

হতবাক হৈ শোভনাই অশোকলৈ চাই থাকিল। এইয়া চাগে মনত পৰাৰে পৰা তাই কামনা কৰি থকা ফুলশয্যাৰ বাতিটো.....

কইনা হৈ বহি থকা শোভনা। মূৰত গোলাপ ফুল, শিৰত সেন্দূৰ জলমল। বগা বিছনাখনত ভৰি থাকিব বঙা বঙা গোলাপৰ পাপৰি। বিছনাত খৰিকাজাইৰ গোন্ধাই থকা মাল। শোভনাৰ প্ৰেম-বিহুল লাজেৰে আবৰা খুতৰিত ধৰি, ফেণ্টমে ক'ব— এই। এই চোৱা মোৰ ফালে।

লাজতে শোভনাই তেওঁক বুকুত সাবটি ধৰিব। ফেণ্টমে চুই চাব শোভনাক, ঠোঠেৰে। কিউপিডৰ দৰে ক'ব— চাইকী! মোক চুমাৰে ওপচাই দিয়া.....

প্ৰথমতে ভৰি, তাৰ পিছত কলাফুল, ওপৰলৈ, ওপৰলৈ! আৰু — আহ.....

কুমাৰীত্ব হেৰুৱাব চৰম পৰিতৃপ্তি।

শোভনা ফেণ্টমৰ বুকুত টোপনি যাব! ফেণ্টমে ক'ব— জান, টোপনি যোৱা।

শোভনাৰ চুলিত তেওঁ আঙুলি বুলাই যাব। ধীৰে ধীৰে..... প্ৰেমৰ আইনাত শোভনাই নিজকে চাই ক'ব— মই সম্পূৰ্ণ ! I am complete !

এইটো সপোনৰ ভিৰত দো খাই আছিল তাই।

জনাৰে পৰা, পুৰুষ কি জনাৰে পৰা। দেহ কি জনাৰে পৰা!! প্ৰেম কি জনাৰে পৰা, সপোন কি বুজাৰে পৰা।

আৰু এইয়া — ঠেক ভঁৰালঘৰ এটাত অসন্তুষ্টি মন এটা লৈ কোনো অনুভূতি নোহোৱাকৈ এই মানুহটোৱে কৈছে— দি দিয়া তোমাৰ কুমাৰীত্ব। তোমাক পবিত্ৰ কৰি ঘূৰাই নপঠাওঁ। মই নাগালে কোনেও নাপাব তোমাক।

প্ৰেম নে আক্ৰোশ !

হায় !

হায়! হায়! হায় - হায় - শোভনা!

আহ — বিষত কেঁকাই উঠিল তাই।

ইতিমধ্যে অশোকে তাইৰ শৰীৰটো পিষ্ট কৰি আনিছিল। অদ্ভুত ধৰণৰ পোৰণি এটা অনুভৱ কৰিলে তাই।

নাৰীয়ে পোৱা সকলো অনুভূতি কিয় যন্ত্ৰণাৰ মাজেদি যায়? কুমাৰীত্ব হেৰুৱাব অনুভূতি কিয় যন্ত্ৰণাময় হয়। ভগৱানলৈ ৰং উঠিল তাইৰ। মূৰৰ পৰা ভৰিলৈকে অসহ্য পোৰণি এটাই তাইক কাবু কৰি পোললে। হাতত থকা বিচনীখনেদি নিজকে শব্দ কৰি বিচি থাকিল তাই। উহ্ — সৰ্বশৰীৰ জ্বৰত ঘামি গ'ল তাইৰ।

গাত লুপ্তিখন মেৰিয়াই অশোক টোপনি গ'ল। ঘৰ..... ঘৰ..... ঘৰ.....

উত্তাপ বাঢ়ি অহা গাটো নিজেই চুই চাই অনুচ্চ সুৰত অশোকৰ গাত ধৰি তাই জোকৰি দিলে।

: অশোক! অশোক! উঠা! উঠাচোন। উঠাচোন.....

অশোকে সামান্য চকুদুটা মেলি আকৌ টোপনি গ'ল।

ৰাতি দুপৰ তেতিয়া। সৰু বৌদ্ধিচ গাঁওখনৰ ভৰালঘৰটোত সাৰ পাই থাকিল এজনী ছোৱালী, কুমাৰীত্বে হেৰুৱাৰ দুখে তাইক কাবু কৰি পেলালে। সৰু কালৰ সপোনটো চুৰমাৰ হোৱা শব্দই তাইক বিষন্ন কৰি পেলালে। ফুলশয্যাৰ ৰাতিৰ আবেগহীনতাই তাইক হত্যা কৰি পেলালে।

গোটেই ৰাতি উচুপি থাকিল তাই।

গোটেই নিশাটো সাৰে থাকিল তাই।

গোটেই নিশা কান্দি থাকিল তাই।

আকাশে আকৌ সূৰ্যৰ পোহৰৰ চাদৰ সলালে। অৱশ শৰীৰটো বিছনাৰ পৰা চোঁচৰাই শোভনা নামিল। খটকৈ এটা শব্দ হ'ল। অশোকে চকু মেলি ধমহকৈ বিছনাত বহি পৰিল। তন্ন তন্নকৈ অশোকে বিছনা চাদৰখন পৰীক্ষা কৰাত লাগিল ইতিমধ্যে।

: কি চাইছা? কৌতুহলবশতঃ শোভনাই সুধিলে।

: তেজ। তেজ চাইছো। কুমাৰী ছোৱালীৰ প্ৰথমবাৰ কুমাৰীত্বে হেৰুৱালে ৰঙা ৰঙা তেজেৰে ভৰি পৰিব লাগে বিছনা।

ক'তা? ক'তা, তেজ?

অশোকৰ কঠ কঢ় হৈ আহিল। ডিঙিৰ সেই ৰুঢ়তা অশোকৰ চকুলৈকে বিয়পি গ'ল। শোভনাৰ চকুলৈ চাই অশোকে অলপ জোৰকৈয়ে চিঞৰি উঠিল— Are you a virgin! হয় জানো তাই ভাৰজিন?

কি..... ই..... কি.....ই.....

শোভনাৰ সৰ্বশৰীৰ দুখ আৰু ৰঙত ভাগি পৰিল।

ইমান সন্দেহী অশোক? আৰু ইমান কথা নাজানে সি? বহু মেগাজিনত তাই পঢ়িছে খেলুৱৈ, একটিল ছোৱালীৰ কুমাৰীত্ব পুৰঠ বয়সত নিজেই কাটি যায়।

বাক নাজানে অশোকে? কিন্তু বিশ্বাস।

এইটো বিশ্বাস লৈ সি তাইক চোঁচৰাই আনিছিল ঘৰৰ পৰা।

এইটো বিশ্বাস লৈ পাগলৰ দৰে তাইক ব্যতিবস্ত কৰিছিল সি। জীৱনত প্ৰথম স্পৰ্শ কৰা মানুহজনে, প্ৰথম চুমা দিয়া মানুহজনে, তাইক নাপালে ঋণ পয়জন খাই মৰিব খোজা মানুহজনে — নিষ্পাপ, সবল, দেহ কি ভালকৈ বুজি নোপোৱা ছোৱালীজনীক সুধিছে— Are you a virgin ?

এইটো অশোকক তাই নাজানে!!!

কেতিয়াবা মুখৰ পৰা ওলোৱা এটা শব্দত প্ৰকাশ হয় এটা মানুহ, কেতিয়াবা এটা মুহূৰ্তত বিয়পি থাকে জীয়াই থকাৰ ভৱিষ্যত, কেতিয়াবা শব্দই প্ৰকাশ কৰে সত্য আৰু সত্যই জীৱন।

এটা, মাত্ৰ এটা বাক্যই দেখুৱাই দিলে শোভনাক ভৱিষ্যত।

শোভনা, তই পলা এই মানুহটোৰ পৰা।

শোভনা, এই মানুহটোৰ সন্দেহেই চৰিত্ৰৰ আধাৰ।

শোভনা, অশোক ফেণ্টম নহয়। অশোক প্ৰেমিক নহয়।

শোভনা, অশোক নিষ্পাপ নহয় — ধূর্ত!

শোভনা, যুদ্ধৰ কাৰণে সাজু হ।

যুদ্ধই তোৰ সাক্ষা পথ শোভনা — টিং টং।

অন্তৰাষ্ট্ৰাই কান্দি উঠিল শোভনাৰ। হাতত গামোচাখন লৈ শোভনা কমটোৰ পৰা ওলাই গ'ল বাঁহৰ বাথকমটোলৈ উন্মাদৰ দৰে। নিজৰ শৰীৰৰ পৰা কাপোৰবোৰ খুঁজি নিজকে শৰীৰী কৰাত লাগিল তাই।

এয়া, এয়া মোৰ অৰ্জবাসত ক'লা ক'লা কিছু দাগ। চিয়াহীৰ বৰণৰ! তেজ নহয় — তেজ বৰণৰ নহয়।

কিন্তু মইতো কুমাৰী! নিজকে প্ৰমাণ কৰাৰ অসফল ভাব এটাই তাইক জুমুৰি দি ধৰিলে— ৰামায়ণত সীতাই চাগে এনেকুৱাই কৰিছিল, নিজৰ সতীত্ব প্ৰকাশৰ বাবে জুইত জাপ দিছিল। মই কোনকুৰা জুইত জাপ দিম? কিয় দিম, কিয়? নিজক পবিত্ৰ চৰিত্ৰৰ বুলি প্ৰমাণ কৰিবলৈ?

বাথকমৰ পৰা লাহে লাহে ওলাই আহিল শোভনা, ভৰালঘৰৰ ভিতৰলৈ। অশোক বিছনাত বহি আছিল। অশোকৰ চকুলৈ স্পষ্টকৈ চালে তাই। সেই চাৰনিত ঘৃণা আৰু বেদনাৰ বাহিৰে একোৱেই নাছিল।

“তুমি মোৰ প্ৰথম আৰু শেষ পুৰুষ নোহোৱা।

তুমি মোৰ কল্পনাৰ ফেণ্টমো নোহোৱা।

তুমি সন্দেহ, হিংসাই পিষ্ট কৰা এটা ৰাক্ষস।

তুমি মোক ধৰি ৰাখিব নোৱাৰিবা।”

সঁচা প্ৰেমৰ বাহিৰে, বিশ্বাসৰ বাহিৰে মোক একোৱেই ধৰি ৰাখিব নোৱাৰে।

বিবাহত জীৱন শেষ হয় বুলি মই নাভাবো।”

হাতেৰে জোৰকৈ নিজৰে বাহু এটাত খামোচ মাৰি ধৰিলে তাই— যেন হেৰাব খোজা সপোনটোতহে খামোচ মাৰি ধৰিছে। চকুদুটা মুদি মনে মনে ভগৱানক প্ৰাৰ্থনা কৰিলে তাই, সৰল অন্তৰৰ কাতৰ প্ৰাৰ্থনা। — মোৰ ফুলশয্যাৰ ফেণ্টমৰ সপোনটো আলফুলকৈ ৰাখিবা ভগৱান। মনটো আৰু গাটো ভাল হ'লে তোমাৰ পৰা সপোনটো লৈ মই কঢ়িয়াই ফুৰিম — নিজৰ লগত। কোনেও নজনা কৈ।

এই সপোনটোৰ বাবেই মই জীয়াই থাকিম। সংগ্ৰামৰ মাজত। এই জনমত.... এই জনমত মোৰ ফেণ্টমক তুমি বিচাৰি দিবা। শিৰত সেন্দূৰ লৈ জুইৰ চাৰিওকাষে বেদৰ মন্ত্ৰ উচ্চাৰণ কৰি সেইদিনা মই নিজক সম্পূৰ্ণকৈ সপি দিম তেওঁক।

তেওঁক, যি মোত বিশ্বাস ৰাখিব।

তেওঁক, যি মোক প্ৰেমৰ বাবে বিচাৰিব।

তেওঁক, যি মোক সাহসেৰে আঁকোৱালি ল'ব।

এয়া সপোন নহয় — বাস্তৱৰ খোলাৰে আবৰা এটা শামুক। শামুকৰ টান খোলাটোৰ ভিতৰত থকা কোমলাকী শৰীৰটো। মোক জীয়াই ৰাখিবা ভগৱান।

আকৌ এবাৰ অশোকলৈ চালে তাই। তাইৰ চাবনিৰ তীব্ৰতা সত্য কৰিব নোৱাৰি সি কমটোৰ পৰা ওলাই গ'ল। খঙত তেতিয়াও কঁপি আছিল শোভনা।

নিজৰ বাহুটোৰ পৰা হাতখন একবাই দি, সদন্তে নিজকে বিব্বিৰাই তাই ক'লে —
“পাপাটিৰ বুকুৰ পৰা যাৰ বুকুলৈ যাম ; সেইজন পুৰুষ, যাৰ বুকুত মূৰ থৈ মই এক মুহূৰ্তত অনুভৱ কৰিম, মই সম্পূৰ্ণ — সেইজনেই মোৰ ফেণ্টম হ'ব মোক বৈদিক অগ্নিক সাক্ষী কৰি, নিজৰ কৰা মোৰ জীৱনৰ শেষ পুৰুষ।

সেই দিনটোলৈকে মই জীয়াই থাকিম।

শব্দক সাৱটি। সৃষ্টিক সাৱটি।

মোৰ আলসুৰা সপোনটোক সাৱটি।

পাপাটি.....। পাপাটি.....।

আকাশখন যেন মূৰত পৰি শোভনাক হেঁচা মাৰি ধৰিছিল —

এক মুহূৰ্ত মাত্ৰ — উন্মাদৰ দৰে অশোক সোমাই আহি বিছনাত পৰি থকা কাপোৰযোৰ বেগ এটাত সুমুৱাই ল'লে। শোভনাৰ হাতখনত চেঁপা মাৰি ধৰি সি সশব্দে চিঞৰি উঠিল।

: ব'ল.....পলা.....। প...লা.....শোভনা! পুলিচ..... পুলিচ..... পুলিচ.....

শোভনাৰ হাতখন খামুচি ধৰি, অশোকে বাঁহনিৰ মাজেদি প্ৰকাশ পুখুৰীটোৰ কাষেদি, জেওৰাখন জপিয়াই পাৰ হ'ল। প্ৰাণৰ তাড়নাৰে দৌৰিছে অশোক। পিছে পিছে শোভনা।

দৌৰি থকা অশোক হাবিতলীয়া এটা সৰু জনৰ কাষত ব'ল। চুটি চুটি উশাহেৰে সি শোভনাক ক'লে— দে ইয়াতে জাপ মাৰি দে। পুলিচৰ মাৰ খোৱাতকৈ মই মৰি যাওঁ। তইতো মই নাথাকিলে জীয়াই থাকিব নোৱাৰিবি। আৰু চাওলাঙৰ দেউতাকক পুলিচে এৰেষ্ট কৰিলে চাওলাংহঁতে আমাক ধৰি পুলিচত চমজাই দিব। পাৰ হৈ জানটো। কিমান বা দ! পেণ্টটো আঠলৈকে কোঁচাই বোকাৰে ভৰ্তি জানটোলৈ অশোক নামি গ'ল। কঁকাললৈকে সোমাই গ'ল অশোক পানী আৰু বোকাতে। শোভনালৈ হাত এখন আগবঢ়াই দি পিঠিত তুলি ল'লে সি তাইক। চুটি জানটো পাৰ হৈ জনৰ আনটো মূৰত শোভনাক নমাই থলে।

: আই এ..... এইবোৰ দেখোন জোক!

শোভনাৰ দুয়োটা ভৰিত মস্ত মস্ত জোক কিছুমান কিল্‌বিলাই থকা দেখিলে তাই।

: চুপ..... নিচিঞৰিবি.....!

হাতেৰে অশোকে শোভনাৰ তেজৰে বগা হোৱা ভৰিটোৰ পৰা এডাল এডালকৈ জোক একবাবলৈ ধৰিলে। সোঁফালৰ কৰঙনৰ পৰা সাপৰ দৰে পাক ৰাই থকা জোক এটা হাতৰ তলুৱাত থুৱাই দি সৰ্বশৰীৰেৰে সি টান মাৰি আনিলে। হাতী জোক।

চৌ-চোৱাই তেজ ববলৈ ধৰিলে শোভনাৰ ডক্কিৰ পৰা। জানৰ পৰা অলপ পানী কাজলীৰে আনি অশোকে শোভনাৰ তেজৰ ভৰ্তি ভৰিটোত চটিয়াই দি তাইক ক'লে—
‘ব'ল, ব'বলৈ সময় নাই.....। গম্ভীৰ হোৱাৰ আগেয়ে এই গাঁওখন পাৰ নহ'লে নিৰ্মাত পুলিচে ধৰিব।

দূৰৰ পৰা বহু মানুহৰ কঠৰ এক কোলাহল যেন আহি আছিল।

: সেয়া পুলিচ! ব'ল! হেইত..... শোভনাক এৰি থৈ অশোক দৌৰি থাকিল। পিছে পিছে শোভনামো দৌৰিবলৈ ধৰিলে। ঘন ঘন বাঁহগছ, তামোল গছেৰে, কলগছেৰে আবৰা হাবিবোৰ পাৰ হৈ, দৌৰি থাকিল সিহঁত।

ডাঙৰ ডাঙৰ বাৰীবোৰ বেৰি থোৱা জেওবাবোৰ অশোকে একেজাপে পাৰ হৈ শোভনাক হাত দি পাৰ কৰাই দিলে। প্ৰাণটাকি দৌৰি থাকিল অশোক! মাছে মাছে উদ্ভাসৰ দৰে সূৰ্যটোলৈ চাই গম ল'লে বেলি কিমান? অশোকৰ পিছে পিছে দৌৰি থাকিল শোভনা।

এটা প্ৰাণী দৌৰিছে পুলিচৰ ভয়ত।

আনটোৱে নিজেই নাজানে কিয় দৌৰিছে।

এখন..... দুখন..... তিনিখন..... চাৰিখন..... পাঁচখন.....

বহল বহল, বাৰী যেন লগা পাঁচখন বাৰী পাৰ হোৱাৰ পাছত হঠাৎ যেন আন্ধাৰে সিহঁতক আবৰি ধৰিলে। সূৰ্য লহিয়াবলৈ মাত্ৰ কেইঘণ্টামান বাকী। ঘন ঘনকৈ উপাহ সলোৱা অশোকলৈ চাই শোভনাৰ ভয় লাগিল। বোকাৰে লুতুৰি-পুতুৰি অশোক ঘামত ভিতি গৈছে। ইতিমধ্যে তেজ খাই নোদোকা হৈ পৰা দুটা জোক, শোভনাই নিজৰ ভৰিৰ পৰা খলহকৈ মাটিত পৰি যোৱা দেখিলে।

: আহ.... নে নাথাকিব। দোঁ খাই থকা জংঘলবোৰ আঁতৰাই অশোকে শোভনাক অটব্য অৰণ্য এখনৰ ভিতৰলৈ লৈ গৈ থাকিল।

: এইখন দেখোন ঘন জংঘল..... আহ.....! ভয়ত শোভনাৰ সৰ্বশৰীৰ কঁপি উঠিল।

: বেলিও পৰি আহিছে, ব'ল অশোক ঘূৰি যাওঁ চাওলাঙৰ ঘৰলৈ।

: ওঁহো, পুলিচৰ নাড়ী-নকত্ৰ মই জানো..... আন্দোলনৰ সময়ত কিমান এনেকৈ পলাইছো। সিহঁতে চাগে চাওলাঙৰ দেউতাকক ধৰি নিছে। আৰু চাওলাহঁতে আমাক বিচাৰি এইফালে আহি আছে। পালে ধৰাই দিব। দেউতাকতকৈ মই ডাঙৰ নহয়।

কুকুৰৰ পোৱালী তোৰ বাপেৰ।

: নহয়! শোভনাই প্ৰতিবাদ কৰিলে। অশোক মনে মনে থাকিল।

: তই নাজান পুলিচে খঙৰ ভয়কত তোক কি কৰিব পালে। তই ছোৱালী মনুহ — Rape কৰি দিব।

: কিয়, তই নাই জানো?

: মই কি কৰিম? পুলিচৰ ওচৰত কোনে কি কৰিব পাৰে?

অজান আশংকাত শোভনা কঁপি উঠিল।

: বাং কুকুৰৰ দৰে জপিয়াই পৰিব পুলিচ।

: এনেকুৱা নেকি পুলিচ? —ভয়ত তই শিয়ৰি উঠিল।

: ব'ল পলা! —এইবাৰ শোভনা অশোকতকৈ আগত দৌৰি মাৰিলে।

আন্ধাৰে আবৰি ধৰিলে ঘন অৰণ্যখন। সৰু সৰু জোপোহাবোৰৰ এটা জোপোহাত সোমাই অশোক বহি পৰিল। আকাশলৈ মূৰ কৰি শোভনাই দেখিলে— জোনটো নাই, আজি অমাবস্যা চাগে।

ক্রমাৎ আন্ধাৰ হৈ অহা জংঘলৰ চাপৰ জোপোহা এটাৰ ভিতৰলৈ অশোক সোমাই গ'ল, শোভনাক অশোকে দুই ভৰিৰ শ্ৰান্ত কৰাই হাতত নিয়া কাপোৰৰ বেগটো খামুচি ধৰি থাকিল। নাকেৰে দীঘলকৈ উশাহ এৰি শোভনাই হিহুছিহি অশোকক ক'লে—

: বাঘৰ নিচিনা গোন্ধাইছে....।

: ওঁ.... অশোক কপি উঠিল।

: এইকালে আহে যদি।

: পুলিচৰ হাতত ঘূৰীয়া হোৱাতকৈ বাঘৰ হাতত মৰাই ভাল।

চ.....চ্..... শোভনাৰ মুখখন হাতেৰে হেঁচি ধৰিলে সি— চ.....প্.....

— হেই — হেই.... হেই..... কোনোবাই নাতিদূৰত হাত এটা টচ লৈ কৰোবাক বিচাৰি থকাৰ শব্দ শুনিলে সিহঁতে।

: চাওলাহঁতে বিচাৰি আহিছে.... চু....প্.....

জংঘলৰ জোপোহাত চেপেটা লাগি সোমাই থকা অশোকৰ উশাহ লোৱাৰ শব্দবোৰ কেবল শোভনাই শুনিলে। এটা সময়ত চাওলাহঁতৰ মাতবোৰ অদূৰত লীন হৈ গ'ল।

: বন্ধা! — অশোকে দীঘল উশাহ এটা ল'লে।

ৰাতি ক্রমাৎ গধুৰ হৈ আহিল। গভীৰ হৈ আহিল ঘন জংঘল। চাৰিওফালৰ পৰা বিভিন্ন শব্দই সিহঁতক জুমুৰি দি ধৰিলে। কেবল ভয় আৰু উশাহৰ শব্দ বাগৰা-বাগৰি কৰি থাকিল দুয়োৰে মাজত।

হট..... হট.... হট.... হট.....

এটা বনৰীয়া গাহৰি নিচেই কাষেদি পাৰ হৈ গ'ল। আন্ধাৰ ৰাতি, গাহৰিৰ বগা দাঁত দুটা কিন্তু মেকুৰীৰ জয়াল চকুৰ দৰে জিলিকি থাকিল।

হঠাৎ শোভনাই অনুভৱ কৰিলে— তাইৰ ঠিক ভৰিৰ ওপৰেদি ঠাণ্ডা দীঘলীয়া কিবা এটা পাৰ হৈ গৈছে। তাই কেটকুট নকৰিলে।

সা.....প..... সা.....প.....

ডিঙিৰ ক'ৰবাত আৰ্দ্ৰনাদ এটা ঠেকা খাই বৈ গ'ল। চিঞৰি নোৱাৰে। কথা কোৱাৰ শক্তিও যেন লোপ পালে।

ৰাতি আৰু গধুৰ হৈ আহিল। ভিতৰৰ শব্দবোৰ বাঢ়ি আহিল। পোক-পৰুৱাৰ অদ্ভুত শব্দ।

জীৱনত এয়া প্ৰথম অত্যাৱশ্যক দেখিছে শোভনাই।

প্ৰথমবাৰ বোকাত ভৰি দিছে।

প্ৰথমবাৰ তেজলগা জোক হাতেৰে ধৰিছে।

প্ৰথমবাৰ ভয়ত পলাইছে।

অশোকৰ বাবে এইবোৰ নতুন নহয়। সকলো পৰা পুলিচৰ ভয়ত ক'তবাৰ যে ঘৰৰ বাহিৰত নৈৰ কাষৰ জংঘলত সি কটাইছে হিচাপ নাই।

মানুহ মৰাৰ কেচত।

মাৰ-পিট কৰাৰ কেচত।

আন্দোলন কৰাৰ কেচত!

কি হ'ব এতিয়া? অনিশ্চয়তাই এতিয়াৰ জীৱন। পোহৰ হোৱালৈ বাট চাবই লাগিব।
 হি..... হি..... হি..... নিজন বাতিত কাৰোবাৰ হাঁহি যেন লগা শব্দ ভাঁহি আহিল।
 নিশ্চয় মাইতে আৰু হনুমান ককাই কোৱা সাধুৰ “আলুখনি জখিনী”.....

ভৰিত কিবা এটাই পিৰপিৰাই থকা যেন পাই হাতেৰে পিটিকি বিজ্ঞানৰ অনুভৱ কৰিলে
 তাই। জোক চাগে..... তেজু খাই সৰি পৰিছে।

কন্দাৰ প্ৰশ্নই নুঠে। হাবিৰ জন্তুবোৰৰ খাদ্য হ'ব সিহঁত।

কেতিয়া বাতিপুৱাৰ ??

মকভূমিত বিচৰণ কৰি থকা, আকুল দুটা প্ৰাণীৰ দৰে একলমান পোহৰৰ বাবে অপেক্ষা
 কৰি থাকিল দুয়ো। শোভনাৰ গাৰ উত্তাপ অশোকে অনুভৱ কৰিলে।

— ইমান জ্বৰ তোৰ? ইমান গৰম তোৰ গা.....

কপালখনত হাত দি সি চকু খাই উঠিল। বেগত থকা কাপোৰখনেৰে তাইক মেৰিয়াই
 সি সাৱটি থাকিল। ঘন জোপোহাটোৰ পাতৰ পৰা টপ্ টপকৈ দুটোপাল পানী শোভনাৰ
 হাতত পৰিল। তাই মুখেৰে ওহি ল'লে পানী দুটোপাল। পিয়াহত অষ্ঠ-কষ্ঠ শুকাই গৈছিল
 তাইৰ।

দীঘল বাতিটো আৰু দীঘল হ'ল। পুনৰ সেই অদ্ভুত কিচিৰ-মিচিৰ শব্দ। ভালুকৰ উৎকট
 গোন্ধ!..... এতিয়া যদি ভালুকে আমাক আক্ৰমণ কৰে? সাপে যদি খোটে... গাৰ ওপৰেদি
 পাৰ হৈ যোৱা সাপৰ স্পৰ্শ তাইৰ মনত পৰি গ'ল।

কি অদ্ভুত এই বাতিটো! জীৱনত কেতিয়াও কল্পনাই ঢুকি নোপোৱা বাতি — মৃত্যুলৈকে
 কঢ়িয়াই লৈ যাবলগা স্মৃতি।

আজি বাতিটো বাচি যোৱা মানেই ‘ভয়ৰ সৈতে’, ‘মৃত্যুৰ সৈতে’ যুদ্ধ। ‘ভয়’ জীৱনৰ
 বাবে শেষ.... —শোভনাই নিজকে ক'লে।

তাইক দুয়োখন হাতেৰে মেৰাই ধোৱা অশোকক এটা গুহাৰ ধোৰোং যেন লাগিল।

— ইমান ভয় থাকে মানুহৰ। আন্ধাৰত অশোকৰ ভয়াৰ্ত চকুদুটা ট টকৈ জিলিকি থকা
 তাই দেখিলে।

: উহ.....! জ্বৰত তাইৰ ওঁঠখন ডিঙিৰে সৈতে শুকাই যোৱা যেন পালে।

কৰ'বাৰ পৰা মাদলৰ বিপি বিপি শব্দ ভাঁহি আহিল। মাদলৰ চাপৰ! ওচৰত বা দূৰত
 ক'ৰবাত নিশ্চয় বাগান আছে।

ঝকঝক ঝকঝক — জগবন্ধু - জগবন্ধু ফটাছাতি।

নাতিদূৰত এখন ট্ৰেইন পাৰ হৈ যোৱাৰ শব্দৰ লগতে সামান্য আন্ধাৰ ঠেলি পুহবি পুহবি
 পোৱাৰ পোহৰে সিহঁতৰ মুখ কেইখন উজ্জ্বল হৈ তুলিলে।

কু..... কু..... উ.....উ.....

কুকুৰাৰ দীঘল মাতটো, বহাগত মতা কুলিৰ কু-উ..... কুউ যেন লাগিল।

কি সকাহ।

পুহৰি পুহৰি পুৱাৰ, ঘোৰ অৰণ্যৰ মাজৰ পোহৰৰ কনাই ইমান সকাহ দিব পাৰে বুলি সিহঁতে ভবাই নাছিল।

পোহৰৰ কণাবোৰ বেছিকৈ গোট খাই, এঘণ্টা মানৰ পাছত সম্পূৰ্ণ পোহৰ কৰি তুলিলে গোটেইখন। চাৰিওফালে সন্তৰ্পণে চাই, অশোকে গোটেই ৰাতিটো একেটা ভাজতে থকা শৰীৰটো কেটকট কৰিবলৈ যথেষ্ট সময় ল'লে। এটা সময়ত অশোক থিয় হ'ল। বুকুৰ মাজত সাৱটি থকা কাপোৰৰ বেগটোৰ পৰা এঘোৰ মেখেলা-চাদৰ উলিয়াই, বহি থকা শোভনাক থিয় কৰাই দি হাতত গুজি দিলে।

সেই অভিশপ্ত মেখেলা-চাদৰঘোৰ! বায়েকে চিলাই থকা আকাশী বৰণৰ মেখেলা-চাদৰঘোৰ দেখি শোভনাৰ মুহূৰ্তৰ বাবে ৰাতিটো মনত পৰি গ'ল। অভিশপ্ত ৰাতিটো!

কিবা এটা শক্তিয়ে যেন বাৰে বাৰে তাইক এই মানুহটোৰ পৰা আঁতৰাই ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰিছে।

কি এই শক্তি! তাই নাজানে। কিন্তু অনুভৱ কৰিব পাৰে এক দৈৱিক শক্তি। কোনোবাই যেন আলাসতে তাইক বিপদৰ পৰা বচাই আছে। এই শক্তি কি?

এই শক্তিৰ পোহৰত তাই অশোকৰ সঁচা ৰূপটো দেখিছে। এক ধৰণৰ নিৰাপত্তাহীনতা আৰু ভাগৰে তাইক হেঁচি ধৰিলে।

বোকাৰে লুতুৰি-পুতুৰি, তেজ আৰু শুকাই যোৱা বোকাৰ প্ৰলেপবোৰ গছৰ ওপৰত পৰি থকা নিয়ৰ টোপালবোৰেৰে মচি তাই গাত কাপোৰঘোৰ মেৰিয়াই ল'লে।

: ব'ল, ওচৰতে চাগে ষ্টেচন আছে।

ৰাতিপুৱাৰ শীতল বতাহজাকত তাইৰ গাটো শিৰশিৰাই গ'ল।

: পেটকটা ষ্টেচন চাগে। তোৰ মূৰত ওৰণি লৈ ল। গাঁৱৰ মানুহে নহ'লে তোৰ মুখ দেখি সন্দেহ কৰিব। ব'ল জল্দি —

শেষবাৰৰ বাবে ৰাতিটো সোমাই থকা বনৰ জোপোহাটো তাই চাই ল'লে। মকৰা জালেৰে ভৰ্তি। পোহৰত জংঘলখন দেখি বুকুৰ কোনোবা ডোখৰ কঁপি গ'ল তাইৰ।

— এইখন অৰণ্যত এটা ৰাতি!

: ব'ল খৰকৈ। পেটকটাত মোৰ এটা বন্ধু আছে। নহ'লে পুলিচে ঘেৰি ল'ব আমাক। এখন, এখনকৈ দুখন সেৰেঙা বসতিৰ গাঁও।

ধূলি উৰাই চোভাল সাৰি থকা ওৰণি কামুৰি বোৱাৰী, কৌতূহলী চকু।

এইবোৰ পাৰ হৈ, ট্ৰেইন ধৰিবলৈ অহা ঘোকেট গাঁৱৰ যাত্ৰীৰ দৰে দুয়োটাই বিমান দূৰ পাৰে গৰু খোজোৰে গৈ থাকিল। অনভ্যস্ত ওৰণিখন পৰি যাব খোজাত, অশোকে হাতেৰে তুলি তাইক পুনৰবাৰ সন্ধিয়াই দিলে— 'মুখেৰে কামুৰি ল।'

কেতিয়াবা ক'ত কি মনত পৰে! সৰুতে জৰুৰীকালীন নিশাৰ ৰাতিবোৰত পাগাটিৰ সৈতে খোজকঢ়া মুহূৰ্তবোৰ মনত পৰি গ'ল তাইৰ। তাইৰ দেউতাকো অশোকৰ সমানেই বা অলপ বেছি ওখ।

দেউতাকৰ ওচৰত নিজকে তাইৰ সদায় 'লিলিপুট' যেন লাগিছিল। অশোকৰ ওচৰত

কিন্তু নালাগিল। মানুহৰ উচ্চতা চাগে সাহসৰ দ্বাৰা জোখা হয়। —তাই ভাবিলে।

মানুহৰ সমাগম বেছি হোৱা পথবোৰ পাৰ হৈয়েই ‘পেটকাটা’ ষ্টেচন। কাষৰ এটা টিনৰ ঘৰৰ দুৱাৰত অশোকক টোকা দিলে।

দৰজা খুলি সামান্য কীণ, মাণ্ডৰ বৰণীয়া মধ্যম বয়সৰ মানুহ এজন ওলাই আহিল।

: হাৰে অশোক? এওঁ?

মানুহজনৰ চকু পোনে পোনে শোভনাৰ ভৰি দুখনলৈ গ’ল। জোকে কামোৰা তেজবোৰ মেখেলা-চাদৰে বাধা দিব পৰা নাছিল।

: যা, তই বাথৰুমলৈ যা। ভাগ্য, ঘৰত পৰিয়াল আজি নাই। মাকৰ ঘৰলৈ গৈছে। অচিনাকি পৰিবেশটো সহজ কৰি মানুহজনে শোভনাক পিছে পিছে আহিবলৈ ইচ্ছিত দিলে। কন্তেক ভিতৰলৈ গৈ মানুহজনে এটা ডেটলৰ বটল তৰু পানীৰ চৰিয়া এটা লৈ সোমাই আহিল।

: লোৱা, ধুই লোৱা! ডেটল অলপ কপাহত উলিয়াই শোভনাৰ হাতত দি অলপ ডাঙৰলৈ তেওঁ ক’লে— লোৱা, ঘাবোৰত দি দিয়া।

মাতটো সামান্য সৰু কৰি তেওঁ তাইৰ কাণৰ কাষত ক’লে— মা, ইমান সৰু ছোৱালী! তাতে কটনত পঢ়া। দেউতাবা বৰ বিখ্যাত মানুহ— আমি জানো।

— চেহু গোটেইখন কষ্ট পাইছা, আলাসত উঠা ছোৱালী! (ইয়াক নক’বা আকৌ এইবোৰ) মানে অশোকতকৈ ভাল ল’ৰা পালাহেঁতেন। ইয়াৰতো বহুত জেং..... আৰু.....!

— আৰু..... জনজাতীয় মহিলাগৰাকীৰ প্লক্সক্‌শি খোৱা আৰুটোৰ দৰে এইটো আৰুও ওপঙি থাকিল। অশোক সোমাই আহিল।

লগে লগেই দুৱাৰত কাৰোবাৰ মৃদু কৰাঘাত শুনি সটম হ’ল সি। দুৱাৰৰ ফাঁকেদি চাওলাঙৰ স্পষ্ট দেখিলে সি।

: খুলি দে.....। চাওলাং বৰখৰকৈ সোমাই আহিল কমটোলৈ।

: মই জানিছিলো, হাবি পাৰ হৈ পেটকাটালৈ তইতি আহিবি। ব’ল অশোক, পিতাইক পুলিচে এৰেষ্ট কৰি নিছে, তইতক নিদিয়ালৈকে এৰি নিদিয়ে ব’ল! বুঢ়ীৰ পাছত পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে ছোৱালী কেচত বুঢ়াক থানাত থৈছে। ব’ল ব’ল — এইৰ দেউতাক বাঘৰ দৰে। সাংঘাতিক মানুহ। পুলিচে তোক দেখিলেই ওলিয়াই দিয়াৰ অৰ্ডাৰ আছে। ব’ল surrender কৰিবি।

অশোকৰ মুখখন কন্তেকৰ বাবে ক’লা পৰি গ’ল। ক’ব নোৱাৰাকৈয়ে চাওলাঙৰ তৰিত উবুৰি খাই পৰিল সি।

: বন্ধু! যশোবন্ত সিঙে ইতিমধ্যে আমাৰ ৰেজিষ্ট্ৰি বিয়াৰ ঠিক কৰিছে। পেটকাটা পাৰ হৈয়েই আমি ক’টলৈ গৈ বিয়া কৰাম আৰু তাৰ পাছত পুলিচত হাজিৰ হ’ম। এনেয়েও এই বৰ কষ্ট পাইছে। সৰু ছোৱালী।

: ওঠৰ বছৰ হৈছে জানো?

চাওলাঙৰ প্ৰশ্ন উত্তৰত অশোকক ন দি ক’লে— “নহ’ব? কলেজ পালেই ছোৱালী ওঠৰ বছৰ হয়।”

: মুৰ্খ! চাওলাং টানকৈ তালৈ চালে।

: মেজিষ্ট্ৰেট মানে — যশোবন্তই মেজিষ্ট্ৰেট এটা আমাৰ ঘৰলৈ আনিবৰ দিনাই পুলিচৰ গাড়ী 'ক্ৰচ' কৰিছে। পুলিচে তাকেই এৰেষ্ট কৰিলেহেঁতেন।

: কি? হাঁ! মাত্ৰ... মাত্ৰ এটা দিন দে ভাই। দেউতাৰ শপত, কালিলৈ পুলিচত surrender কৰিম। এতিয়া টেক্সি এখন চাই দে ভাই। ব'ল মোৰ লগতে।

বুদ্ধি কৰি চাওলাঙৰ হাতত ধৰি, শোভনাক লগত লৈ অশোক ষ্টেচনৰ কাষত শাৰী পাতি থকা নীলা ৰঙৰ টেক্সি এখনত উঠিল।

: ক'লৈ ?

: ব'ল, ৫ ঘণ্টাত নবপুৰ পোবাই দিবি, ইমাৰজেজি।

বাটৰ খুলি উৰুৱাই গাড়ী তীব্ৰ বেগত নবপুৰলৈ ৰাওনা হ'ল। বাটত কোনেও কাকো একো নক'লে। প্ৰথমবাৰৰ বাবে শোভনাই অনুভৱ কৰিলে, তাইৰ তীব্ৰ ভোক লাগিছে। পেটটো তাই হাতেৰে খামুচি ধৰিলে।

: আৰু ; পেটকাটাৰ মানুহজনৰ 'আৰু'টো মনত পৰি গ'ল তাইৰ.....

: আৰু আৰু — আৰু কি বাকী থাকিল? আৰু কি বাকী আছে? মনৰ ভিতৰৰ হুমুনিয়াহবোৰ বতাহৰ খুলিত মিহলি হৈ গ'ল।

'নবপুৰ' !

: যশোবন্তই ত অহালৈ বাট চাবলৈ সম্বন্ধীয়া পেহীৰ ঘৰতে ৰ'ব লাগিব। চাওলাং তই টেক্সিখন লৈ ঘৰলৈ যাগৈ। মই কথা দিলো, কালিলৈ কোৱা মতেই কৰিম।

চাওলাঙৰ চকুদুটা বেদনাত ৰঙা কৰবী ফুলৰ দৰে লাগিল।

: অশোক, বুঢ়াটোক পুলিচে ধৰি নিছে, তই বুজিছ নহয়! মই চিন্তাত থাকিম, তই কথা ৰাখিবি। —ননমাকৈয়ে চাওলাং টেক্সিত উঠি নেদেখা হৈ যোৱালৈকে অশোকে চাই থাকিল।

: পেহী! পেহী! —খেৰৰ সৰু ঘৰ এটাৰ দুৱাৰ খুলি পকাঢুলীয়া বীণ মানুহ এগৰাকী ওলাই আহিল।

: এইজনী দেখোন তোৰ জীয়েকৰ দৰে, কেন অ'? ইমান সৰু ছোৱালী পলুৱাই আনিছ হ'বলা। মাক-দেউতাকে চিন্তা নকৰিবনে?

মা..... মা..... পাপা..... পাপা..... কশ..... ৰাজ..... ঘৰলৈ মনত পৰি শোভনাৰ চকুত পানী বিৰিঙি উঠিল।

: এগিলাচ পানী! —শুকহি যোৱা ওঁঠখন ডিয়াই ল'বলৈ তাই পানী বিচাৰিলে। দুটা দিন পানী খাবলৈকে সুযোগ পোৱা নাই।

আন্ধাৰ কোঠা এটা পাৰ হৈ তাইক ভিতৰলৈ লৈ গ'ল মানুহগৰাকীয়ে। ঢক্ ঢক্কে পানী গিলাচ খাই তাই বাথৰুম কোমটো সূধিলে।

তামোল পাতেৰে আবৰা সৰু চেচুকীয়া ঠাই এডোখৰ আঙুলিয়াই দিলে মানুহগৰাকীয়ে। ভৰিৰ মেখেলাখন দাঙি ব্যস্তিত থকা পানী এবাৰি টালিবলৈ নিজৰ ভৰিখন দেখি তাই চক্ খাই গ'ল।তেজৰ কৰাল মৰা দাগ। মেখেলাখন আৰু উজ্জ্বল দিলে তাই। কৰন্তনত

মন্ত এটুকুৰা ক'লা দাগ! জোকে খোৱা ভৰিৰ সৰু গাঁঠিত! তলমূৰকৈ তাই ঘৰৰ ভিত্তৰ সোমাল। বহা ঘৰত ওচৰ-পাজৰৰ কোঁতুহলী চকুবোৰ দেখি তাই আচৰিত নহ'ল। এটা সময়ত মানুহবোৰে তাইক আৱৰি ধৰিলে।

— অশোকৰ !

— সৰু ছোৱালী !

— ধুনীয়া !

— চহৰৰ !

কিয়মত কৰ্মৰূপবোৰ তাইৰ কাণত বাজি থাকিল। মানুহবোৰ লাহে লাহে আঁতৰি গ'ল। ব্যক্তিটো চকুৰ টিপ এটা নমৰাকৈ আন্ধাৰ কোঠালিটোৰ ঘাম ঘাম গোছোৱা বিছনাৰ এচুকত তাই পৰি থাকিল।

— ই....হু ভৰিটো তাই আঁতৰাই দিলে। জংঘলৰ মাজৰ সাপৰ শীতল স্পৰ্শটোলৈ মনত পৰি গ'ল। আৰু কিমান দিন চাগে চকুলৈ টোপনি নাহিব। নিজলৈকে বেয়া লাগি গ'ল তাইৰ.....।

মাইতে বা কি কৰিছে ?

আৰু ৰাং কুকুৰৰ দৰে পুলিচবোৰে চাগে আমাক ঘূমুটিয়াই ফুৰিছে।

কবিতাহঁতে চাগে কলেজৰ ক্লাচ কৰি আছে।

ওঁহো, মনত নেপেলাওঁ কাকো। বেছি গুণগোল হ'লে চুইচাইড কৰি দিম।

মুচুৰ ৰক্ষা এটা তাইৰ মনলৈ আহিল। বহুত দিনৰ পিছত মৰিবলৈ মন গ'ল তাইৰ।

ইটো কোঠাৰ পৰা অশোকৰ নাকৰ ঘৰ্ঘৰণি স্পষ্ট শুনিছে তাই। নিৰাপত্তাহীনতাই তাইক বাক্ৰুদ্ধ কৰি দিলে লাহে লাহে।

কেনেকৈ মানুহে ইমান নিৰ্ভয়ে শুব পাৰে! ইমান জঙ্ঘালৰ মাজত ? কেনেকৈ খাব পাৰে ? কেনেকৈ ??

ৰাতিটো ক্ৰমাশয়ে চুটি হৈ আহিল। আন্ধাৰে মেৰাই খোৱা ৰাতিবোৰে যেন কালিনাগৰ দৰে তাইক আৱৰি ৰাখিছে। অথচ এই মুহূৰ্তবোৰত ৰাতিৰ ওৰণি থহাই তাই চকুপানীত গা ধুই থকাৰ বাহিৰে জীৱনৰ আন একো অৰ্থ নাই যেনেই লাগিছে। জীৱনৰ অৰ্থ যদি অভিজ্ঞতা হয়, তেন্তে এইবোৰ ঘটনাই অভিজ্ঞতাৰ অভিধানখন ভৰাই পেলাব বাবে বাবে।

জীৱনৰ অৰ্থ যদি সংঘাত হয়, তেন্তে ইয়াতকৈ সংঘাতৰ কিবা বলিষ্ঠ পৰিভাষা আছে যদি মই নাজানো। —তাই ভাবিলে।

কবিতাহঁত চাগে এক্সাৰচনলৈ যাব। বিৰল অনুতাপৰ উশাহে তাইক মেৰিয়াই ধৰিলে।

— এই নৰকৰ পৰা মোৰ স্বৰ্গলৈ মোৰ বাটটো তেনেই উজ্জ্বল নহ'ব।

“দেহীজনী! প্ৰেম উত্তৰণৰ বাবে। যিয়েই তোক ভাল পাব সি তোৰ উন্নতি বিচাৰিব।”

দেউতাকৰ কথাবোৰ মনত পৰি গ'ল তাইৰ। লগতে তেখেতৰ অৱয়ৱটোও। দেউতাকৰ কোলাত চকুদুটা মুদি শান্তিত উশাহ ল'বলৈ মন গ'ল তাইৰ। উচুপি উচুপি ৰাখি দিলে তাই। পাপাটি ! পাপাটি

পাপাটি ! মোক লৈ যোৱা । হৃদয় বিদাৰি ওলাল এই আকৃতি । সেই সৰুতে অলপ খোজ কাঢ়ি দুহাত মেলি কোৱাৰ দৰে পাপাটি ! কোলাত !

পাপাটি ! কোলাত !

সৰু মানে, কলেজৰ পৰা আহিওতো দেউতাকৰ কোলাত উঠিছিল তাই।

ইমান কষ্ট ! ইমান শংকা !

আৰু কিমান দিন ! অজ্ঞকাৰত দৌৰি দৌৰি ঘৰলৈ পলাই যোৱাৰ তাইৰ ইচ্ছাটোৱে কাবু কৰাৰ সময়তেই পুনৰ পোহৰ হ'ল পৃথিৱী —

এইবাৰ যাত্ৰা অশোকৰ টাউনৰ কাষৰ এটা সৰু ঘৰলৈ, চাওলাঙৰ বায়েকৰ ঘৰলৈ। নবপুৰৰ পৰা অশোকৰ টাউনলৈ প্ৰায় ৮-৯ ঘণ্টাৰ বাট, অৰ্থাৎ আবলি মানে গধূলিলৈকে চাগে সেই অচিনাকি ঠাইখন পোৱা যাব।

অশোকৰ মুখত ক্লান্ত হোৱাৰ চাপ।

গাড়ীৰ শব্দ আৰু উৎকণ্ঠা— এই দুটা শব্দৰ ভিতৰ সিহঁতৰ মাজত কথা-বতৰা একেবাৰেই নহ'ল। গধূলি টাউনখনত সোমায়ৈ অশোকে নিৰ্জন ৰাস্তা এটাৰ সমুখত ৰখাই দিবলৈ ক'লে। তাৰপৰা কোৱাৰ্টাৰলৈ দীঘল বাটছোৱা সিহঁত খোজকাটি গৈ থাকিল।

: কিয়, গাড়ীখন দেখোন ইয়াতেই ৰ'ব পাৰিলেহেঁতেন !— নিৰ্জনতা ভেদ কৰি শোভনাৰ মুখৰ পৰা অকস্মাৎ ওলাই গ'ল।

: নোৱাৰি। কি ঠিক ৰাস্তাত যদি পুলিচে ধৰি লয় ! তেন্তে সি ড্ৰাইভাৰে ক'ত গ'লো ক'ব নোৱাৰিব।

ঘৰ্মাস্ত শৰীৰেৰে দুয়োটাৰি চাওলাঙৰ বায়েকৰ সুন্দৰ কোৱাৰ্টাৰটোৰ ভিতৰত সোমাল। জনজাতীয় মহিলাগৰাকীয়ে সাদৰেৰেই তাইক ভিতৰলৈ মাতি নিলে।

: মাছ আৰু ভাত — ইয়াকেই খাবা।

খোৱাৰ কথা কোৱাৰ লগে লগেই শোভনাৰ পেটটো গুৰুগুৰাই উঠিল। কিমান দিনযে ভালকৈ খাবলৈ পোৱা নাই !

: মুখখন ধুই তাই, চিখাই লাজ নকৰাকৈ ভাতৰ পাতত বহিল। কাষত বহা অশোকলৈ চালে, সিও খোৱাত ব্যস্ত।

দুৱাৰত কলিং বেলৰ শব্দ হ'ল.....

: শোভা ! বাহিৰৰ পৰা ভিতৰলৈ সোমাই অশোকে শোভনাক কাণৰ কাষত ক'লে— 'এইমাত্ৰ খবৰ পাইছো, পুলিচে আমি এৰি অহা গোটাইবোৰ ঠাই ১০ মিনিট পিছে পিছে ৰেইড কৰিছে, সম্ভবতঃ এই ঠাই পাবলৈও বেছি দেরি নাই। ব'ল, ৰাতিটো বেলেগত কটাব লাগিব।

: ক'ত ? ক'ত ?

: ব'ল আগতে। বায়েকক মাত লগাই অশোকে বাহিৰত বৈ থকা সৰু প্ৰায় ১২ বছৰীয়া ল'ৰা এটাৰ পৰা চাইকেলখন লৈ শোভনাক কেবিনাৰত উঠাই ল'লে। কোৱাৰ্টাৰৰ পৰা পাহাৰীয়া ৰাস্তাটোৰ মাজেদি গাব সমস্ত শক্তিয়ে অশোকে চাইকেলখন চলাই গ'ল।

মাজে মাজে ভাগৰত অশোকে বৈ দিলে।

: ব'ল, ব'ল অশোক — প্ৰথমবাৰৰ বাবে শোভনাই ইচ্ছা কৰি পলাই থাকিবলৈ বিচাৰিলে।

: ৰাং কুকুৰৰ দৰে পুলিচৰ ভয়ত।

: ব'ল ব'ল — Come on.... অশোক।

প্ৰায় এঘণ্টামান আন্ধাৰ ঠেলি ঠেলি চাইকেলখন গৈ পাহাৰৰ নামনিটো এটা বস্তিৰ সৰু জুপুৰী এটাৰ সমুখত ব'লগৈ। বাকচ যেন লগা সৰু জুপুৰীটোৰ পৰা হাতত টিপচাকি এটা লৈ মজদুৰ বনুৱা এটা ওলাই আহিল।

: আহ বাবু, ভিতৰ দিগে আহিবি! গৰীব মানুহ আমি। ক্ৰুকে খবৰ পছাইচু! ৰাতিপুৱা চিমৰুৱে তহঁতক পাহাৰ বস্তি লৈ যাব! — মলিয়ন দাঁতকেইটা নিকটাই মানুহটোৱে শোভনাক ফালে চালে।

: বাবু, এতিয়াতো চহৰত বম ফেলাৰ, ঘটনা নাই আছে — ত, কিয় পলাই ফুৰিছ? দুবছৰ আগতে চিমৰুৰ স্বৰ্গস্তে আমাকে দেখিছিলিনা? চিমৰু পুলিচে বিচাৰি ফুৰিছে। লগৰ এটাক ব্ৰেডেৰে কাটি মৰাই দিলে বাবে — তাৰ ভায়েকটো 'ৰেপ কেচ'ত ফচিচিলেনা, তাৰ ভায়েক সেই মাইকীটো! তোৰ বুলেটটোৰ পিছত ঘূৰি ফুৰা মাইকীটো।

প্ৰসঙ্গ এৰাই যাবলৈ অশোকে মজদুৰটোৰ পিঠিত ঢকা এটা মাৰি শোভনালৈ দেখুৱাই ক'লে — 'চাদি কৰিছো, এইটো মোৰ মাইকী'

: হাঁ — অ'ত চোট? টাউনৰ আছে কি?

: এহু বৰ পেকপেক কৰি থাক, কি খানা বনাইছ? আধাখোৱা হ'ল ভাত।

: বেঙেনা আৰু ভাত।

: হ'ব।

দুখন এলুমিনিয়ামৰ থালত গৰম গৰম ভাত আৰু ভাজি লৈ মজদুৰৰ বৈশীয়েকজনীয়ে মাটিতে থাল দুখন থলে।

: ঋ বাবু! শুবলৈ ভি মাটিতে লাগিব। তহঁতো নেপালী বস্তিতে আহি গৈ থাক। এই মেমচাহাবটো পাৰিবকি নাই?

: পাৰিব। এতিয়া উহতি যা, আমাক শুবলৈ দে।

দুষ্টকৈ হাঁহি মাৰি দুয়োটা আঁতৰি গ'ল। সিহঁত বস্তিৰ ওচৰৰ ঘৰটোত শুব বোলে।

: মাত্ৰ আৰু এটা ৰাতি শোভা। মাটিত এখন কাপোৰ পাৰি অশোকে পেট পেলাই শুই শোভনাক পিঠিৰ ওপৰতে শুবলৈ ক'লে।

: মাটিৰ ঠাণ্ডা লাগি তোৰ জ্বৰ বাঢ়িব। আৰু এই বাকচটোত ঠায়ে নাই! কালিলৈ যশবন্ত চাগে আহি পাবহি, টাউনতে ৰেজিষ্ট্ৰি বিবাহ কৰাই ল'ম। তাৰ পিছত চিন্তা নাই। — শোভনাৰ শেঁতাপৰা মুখখন দেখি অশোকৰ চাগে বেয়া লাগিল।

বাঁহৰ দৰ্জাখনত সামান্য ফাঁক কৰি ওৰে ৰাতি অশোক পৰ দি থাকিল।

কিজানি পুলিচ ৰাং কুকুৰৰ দৰে ঠাইৰ গোন্ধ লৈ লৈ আহিয়েই যায়! এই পুলিচবোৰ! ইহঁতি সঁচাই কেঁচাই খোৱা বাঘৰ দৰে গোন্ধ পায় অপৰাধীৰ। আন্দোলনৰ সময়ৰ কথা তৰ

মনত পৰি গ'ল। এই শোভনাৰ দেউতাক নথকাইলৈতো ৰাং কুকুৰবোৰে তাক চোবাই খালেহেঁতেন! শোভনাৰ দেউতাকৰ অবয়বটোৰ খঙাল চকুকেইটা সস্তাসত মনত পেলালে সি। যদি পুলিচে ধৰি লয়, শোভনাৰ দেউতাকে খঙতে তাক হয়তো মাৰি পেলাব!

শোভনাৰ দেউতাক হয়তো ওপৰলৈকে গৈছে। যাবই! শোভনা মানুহজনৰ দেহলাও!

পিঠিত হাতখন দি শোভনাৰ কোমল অঙ্গ এটাত নোচোৱাকৈ সি দিয়া হাতখন উত্থাৰে তাই আঁতৰাই পঠালে।

— এই মানুহটোৰ স্পৰ্শই চাগে কোনোদিনাই মোক আকুল নকৰিব! কেতিয়াও! মনৰ সিদ্ধান্তই খাটাং সিদ্ধান্ত।

Are you a virgin? মুৰত যেন কোনোবাই হাতুৰীৰে কোবাই গ'ল তাইক!

কি অৰ্থহীন এইবোৰ কৰি আছে — ভাল নোপোৱা মানুহ এটাৰ বাবে! এই মানুহটোৰ পৰা মোৰ বৈদিক জুইকুৰালৈ বা কিমান বাট! তাৰ আগতে মই মৰিব নোৱাৰো। মৰিব নোখোজো মই সঁচা মানুহ এটাৰ বুকুত মুৰ নোগোজাকৈ! আৰু কিমান বছৰ লাগিব অশোকৰ পৰা মুকলি হ'বলৈ?

এবছৰ — দুবছৰ — দহবছৰ!

লাগক !

কিন্তু সেয়া হ'বই লাগিব!

আৰু পাপাটিৰ মোক ডাঙৰ কৰা সপোনটো?

কঠিন হ'ব পাৰে। কিন্তু হ'ব লাগিব --

“দূৰ এতিয়া

মোৰ পৰা পোহৰলৈ

শত যোজন বাট এতিয়া

মোৰ পৰা হিয়ালৈ ! —”

কবিতাৰ দৰে শব্দ কিছুমানে আগুৰি ধৰিলে তাইক। ময়েইতো গীতাৰ, কৃষ্ণই সখা অৰ্জুনক কোৱা মই — শ্লোকটো মনতে আওৰালে.....

ৰাতিপুৱাই চিমৰ নামৰ দুৰ্ধৰ্ষ নেপাৰীটো দৰ্জাৰ কাষতে ৰৈ থকা দেখি অশোক আগবাঢ়ি গ'ল।

‘চিমৰ’ — মুখত সংসাৰৰ দাগ, দেখিলেই ঘিণ লাগে মানুহটো। দুৰ্ধৰ্ষ অপৰাধীৰ দৰেই লাগে তাক।

: নমস্কাৰ ভাওজু। কপালত হাতখন লগাই শোভনালৈ চেলাম থুকিলে।

: ব'লক ভাই.....

: ব'ল। শুন, ৰাস্তাত পুলিচ-ভুলিচ নাইতো?

: নাই। ৰাতিপুৱা ক'ত পুলিচ থাকিব। আবে মইতো পলাই যিহি পাহাৰ বস্তুত আছে। মোকভিত্তো পুলিচে বিচাৰি আছে।

অশোকো তালৈ ইঙ্গিতেৰে মনে মনে থাকিবলৈ কোৱা শোভনাই দেখিলে। একো বাচি নানায় তাইৰ চকুৰ পৰা। বিশেষকৈ এই সময়ত। নিজেই নিৰাপত্তাহীনতাত ভোগা মানুহবোৰ চাগে এনেকৈয়ে সন্দেহী হয়। অশোকো চাগে নিৰাপত্তাহীনতাত ভোগা এক প্ৰাণী।

: ব'ল, দেৰি নকৰো। শোভনাক লৰালৰিকৈ মুখ ধুই ল'বলৈ দিলে শি।

মুখত পানীখিনি মাৰি হাতৰ আঙুলিৰে দাঁতৰ আলুকেইটা মোহাৰি ধুৱে তাই। কিমান দিনে ব্ৰাহ্ম কৰা নাই।

: এই চিমক, পইচা হ'ব? অশোকৰ ক্ষীণ মাত স্পষ্ট শুনিলে তাই।

: দুইশ টাকা দিব পাৰিম। ল.....

: হো, একশ টাকাৰে অলপ দালি, চাউল কিনি ল। পাহাৰ বান্ধিত নহ'লে আলু-কু খাই থাকিব লাগিব।

: হ'ব দে, ৰাভাতো কিনি ল'ম।

: একেযোৰ কাপোৰ..... অভিশপ্ত মেখেলা-চাদৰ। চাদৰখন সামৰি থৈ জনজাতীয় মহিলাৰ দৰে মেখেলাখন কঁকালত বান্ধি ল'লে তাই। ঘৰৰ পৰাই পিঙ্কি অহা ফুকটোৰ ওপৰত।

— এতিয়া? এতিয়া কি পিঙ্কিছ! ক'ৰবাৰ পৰা যেন মাকে তাইক থিকাৰ দি আছে!

: সৰুৰে পৰা নিজৰ ধৰণেই চলা বেপৰোৱা স্বভাৱটো কেতিয়াবা এনেকৈ পৰিস্থিতিয়ে কাবু কৰিব পাৰিব বুলি সপোনতো তাই ভবা নাছিল। ভবা কথানো কোনটো হৈছে।

শোভনা !

অশোক !

চিমক !

মজদুৰৰ ঘৰটোৰ পৰা পুহৰি পুৱাতেই তিনিওটা প্ৰাণী পৰুৱাৰ দৰে সমুখৰ পাহাৰটোবেদি দিগন্তলৈ আগবাঢ়ি গৈ থাকিল। ডাঠ সেউজীয়া বৰণৰ পাহাৰবোৰে ক্ষন্তেকৰ বাবে শোভনাক আন্তৃত আমেজ এটা আগবঢ়ালে।

“ক্ষন্তেক এটা চাৰমিনাৰ খাওক, জিৰাওক”তেনেকুৱা এক ধৰণৰ পৰিভূপ্তি!

“ক্ষন্তেক পাহাৰ চাওক, জিৰাওক”!

জিৰণি! জিৰণি শব্দটোৰ মহত্ব ইমান?

আলাসৰ জীৱনটোত জিৰণি যে কিমান আছিল! ১১ টালৈ কলেজৰ পৰা আহি মেৰিয়াই মেৰিয়াই লোৱা জিৰণি।

ভালপোৱা কিতাপবোৰ পঢ়ি ঘৰৰ কাম-বন নকৰাৰ জিৰণি।

কল্পনাৰ সাগৰত হাবু-ডুবু খাবলৈ পোৱা সময়বোৰৰ সৈতে জিৰণি!

আক এইকেইটা দিন, যুগৰ দৰে — মানুহৰ, ঘৰৰ, খোৱাৰ, পিন্ধাৰ হিচাপ নাই।

মাত্ৰ পলা — পলা, পলা!

চোৰ নেকি মই, নে ডকাইত, নে হত্যাকাৰী — মোৰ কিয় এনে হ'ব লাগে?

পাহাৰলৈ বগাই যাওঁতে ধৰি থকা অশোকৰ হাতখন তাই এবাই দিলে। — নালাগে, অকলে পাৰিম। জীৱনত কেতিয়াও পাহাৰ বগোৱা নাই যদিও পাৰিম। নিজকে সদায়েই

কল্পনাত পাহাৰৰ মাজতেই কল্পনা কৰিছিল তাই।

“সমতল ঠাইৰ মানুহৰ পাহাৰত থকা মানুহবোৰলৈ হিংসা হয়।” তাইবো হৈছিল, কটনত কমমেট, চেলভি নামৰ নগা ছোৱালীজনীক তাই বহুবাৰ কৈছিল— “Your place is like Heaven”.

পাহাৰ আৰু পাহাৰৰ জুৰিৰ প্ৰতি মোৰ সাংঘাতিক দুৰ্বলতা! — তাই কৈছিল চেলভিক।

: তেতিয়াহ'লে পাহাৰী এটাকে বিয়া কৰাই পাহাৰত থাকি যোৱা।

: ওঁ, ভাল হ'ব। পাহাৰৰ টিঙত এটা সৰু ঘৰ, দুটামান ঘোঁৰা।

: একেবাৰে Cowboy style — “Country Road take me home Country Road.” — চেলভিয়ে চিঞৰি চিঞৰি গাইছিল।

মেডিকেল কলেজৰ ছাত্ৰী চেলভি, চুটিত সিহঁতৰ কমলৈ আহি দুখত কান্দিছিল—

: ইমান পঢ়িব লাগে — তইতৰ ভাল, Arts ল'ব লাগিছিল! Arts মানেই Uncertainty! — তাই কৈছিল।

— ভুল হৈ গ'ল, কেৰিয়াৰত প্ৰাধান্য দিব লগা সময়ত প্ৰেমক প্ৰাধান্য দিয়া হ'ল।

ওঁহো, কেৰিয়াৰতো ঠিকেই আছিল। আৰু প্ৰেমতো উশাহৰ দৰে। দুয়োটাৰে Balanced ৰূপ এটা কিয় হ'ব নোৱাৰে? —

পাহাৰত ঠেকা খাই গ'ল। কিয়? কিয়? কিয়?

খোজ কাঢ়ি কাঢ়ি ভাগৰ লাগিল আটাইকেইটাৰ। এটা সময়ত সিহঁত পাহাৰৰ মাজৰ দুটা সৰু পাহাৰে আগুৰি থকা ঠাই এডোখৰত বৈ গ'ল।

: অহিএ, ইমান ধুনীয়া! ইমান ধুনীয়া পাহাৰ! — হাত দুখন মেলি দি শোভনাই পখিলাৰ দৰে জপিয়াই দিলে। ইমান.... ইমান ধুনীয়া হয় পাহাৰ! ইন্মান ধুনীয়া ??? পাহাৰৰ ঘন ঘন সেউজীয়া টেকীয়াবোৰ হাতেৰে চুই চালে তাই।

— আহ — আহ — ইন্মান ধুনীয়া! “যেন এই পথেদি গ'লে সৰগলৈ জখলা লগাই যাব পাৰি!”

যেন পাহাৰৰ মাজত লুকাই থাকিলে কোনোও ধৰি নোৱাৰিব সিহঁতক! বছৰদিনৰ মূৰত পাহাৰকেইটাই এক সৰল নিৰাপত্তাৰ ভাব তাইৰ মনলৈ আনি দিলে।

— জীৱন ধুনীয়া, প্ৰকৃতি ধুনীয়া — এই মুহূৰ্তত নিজকে ক'ব পাৰিছো যেতিয়া জীৱন সঁচাকৈয়ে ধুনীয়া।

কেমেৰাৰ অদৰ্শৰী বিলৰ দৰে, হৈ যোৱা ঘটনাবোৰ মুহূৰ্তৰ বাবে কাটি পেলালে তাই। — Believe in moments. মুহূৰ্তত বিশ্বাস কৰা। ধুনীয়া মুহূৰ্ত। মানুহ তাত গৌণ! মুহূৰ্ত মুখ্য।

— ইউৰেকা! ইউৰেকা!

পাই গ'লো। জীৱনৰ সংজ্ঞা। বলিয়াৰ দৰে, হৰিণাৰ দৰে তাই অলপ সময় দৌৰি থাকিল।

অশোকে কৌতুকভৰা চাৰনিৰে তাইলৈ চালে। পগলা ছোৱালী এইজনী! নিজৰ বয়সৰ লগত তাইৰ বয়সৰ তুলনা কৰি মনটো তাৰ কোচ খাই গ'ল।

এই বয়স তাইৰ জপিওৱাৰ বয়স, ধেমালি কৰাৰ বয়স। বিয়াৰ বয়স নহয় তাইৰ, মা হোৱাৰ বয়স নহয় তাইৰ। এয়াই সত্য।

আৰু শোভনাৰ চিন্তা-ভাবনা দহজনী ছোৱালীৰ দৰে নহয়। যিমান কোমল তাই, সিমান টান, জেদী, অহংকাৰী, এক ধৰণৰ Royal, ৰাজকীয় মেজাজৰ।

বাণী ক্ৰিওপেট্টা। নিজৰ অৱস্থিতি অক্ষুণ্ণ ৰখা ছোৱালী।

: এই পাগল — ব'ল..... ব'ল। ভিতৰত আৰু ধুনীয়া পাহাৰ আছে।

: জুৰি আছে। ধুনীয়া জুৰি? —চকুৱে-মুখে আশাই নাচি উঠিল শোভনাৰ কণ্ঠত।

: আছেতো! বহুত আছে।

: গা ধুব পাৰিম তাত? গা ধুব?

: পাহাৰীয়া ছোৱালীয়েতো জুৰিতেই গা ধোৱে। চিমকুৱে মাত লগালে— 'ভাওজু কি পাহাৰ পৰথম বাৰ দেখিছে?'

: ওঁ — ওঁ — ওঁ..... ব'লা, ব'লা — শোভনা এইবাৰ দৌৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। চিমক আৰু অশোকতকৈ আগত।

পাহাৰকেইটাই সলনি কৰি দিলে তাহাঁতৰ মুড যেন! বিশেষকৈ শোভনাৰ।

পাহাৰত যেন তাই পিক্‌নিক খাবলৈ আহিছে। অকলে! অকলে!

জান! জান!

এয়া কাক মাতিছে তাই? কাঞ্চন বৰুৱাৰ 'অসীমত ফাৰ হেৰাল সীমা'ৰ ৰঙাটিলা এইটো, তাই গোঁৰী।

পাহাৰৰ কুঁৱৰী। অন্তৰৰ ভিতৰৰ পৰা নিজকে কোনোবা জনমত খোঁৱাত উঠি ফুৰা বাণী যেন লাগে। বাণীৰ দৰে আদৰ-কায়দা।

বাণীৰ মেজাজ।

বাণীৰ হুকুমদাৰী।

মানুহক আবেদন-নিবেদন কৰাৰ কথা সপোনতো নাভাবে তেঁই, তোৰামোদ কৰাৰ কথাও — "মূৰটো তল কৰিলে যেন মূৰটো ছিগি যাব।"

জান! জান!

কাৰোবাক মাতিলে তাই। কাক মাতিলে?

তাইৰ ফেণ্টমক।

ক'ত ক'ত মোৰ জান? কেতিয়া আহিবা মোৰ জীৱনলৈ!

অশোকহঁত পাচ পৰি গৈছিল।

: লা...হে — লা...হে পাহাৰত জংঘলী মানুহ আছে!

: হাঃ? শোভনা বৈ গ'ল! জংঘলী মানুহ!

: গাৰ জোৰেৰে অশোক আগবাঢ়ি আহিল তাইৰ ওচৰলৈ। সামান্য দুৰৰ পাহাৰীয়া চাং-ঘৰবোৰলৈ আঙুলি টোৱাই সি কৈ গ'ল— "দেখিছ নহয়, সেইবোৰ নগাবন্তি। সিহঁত জংঘলী মানুহৰ দৰে। তই একো নক'বি। যি ক'ব লাগে চিমকুৱে ক'ব।"

ভাগৰ নলগাকৈয়ে সিহঁত বস্ত্ৰৰ চাং-ঘৰবোৰ পালেহি। বেলি তেতিয়া মুৰৰ ওপৰলৈ উঠিছিল। পাহাৰীয়া জুৰি এটাৰ প্ৰায় ওপৰতেই এটা বাঁহৰ চাংঘৰ। জখলা বগাই তাহাঁত ভিতৰ সোমাল চাংঘৰটোৰ।

মাজত একুৰ জুইৰ শাল।

তলত এসোপা গাহৰি।

আৰু চুকত বিড়ি হুপি থকা এটা ডেকা নগা ল'ৰা। চিমৰুৱে অশোকক কাণে কাণে কিবা এটা কৈ, ল'ৰাটোক হাতত ধৰি বাহিৰলৈ লৈ গ'ল।

বাঁহৰ ফাকেদি শোভনাই তলৰ জুৰিটো দেখি, আনন্দত আত্মহাৰা হ'ল।

: হেই অশোক, অশোক.... চা-না — চা-না..... পানী। পানী.... জুৰি — আহ্ মই যাওঁ। তললৈ, মাত্ৰ ভৰিটো তিয়াই ওচি আহিম।

যাওঁ !

যাওঁ !

চঞ্চল হৈ পৰিল তাই।

: মনে মনে বহি থাক! ইমান ফুৰ্তি কৰিব নালাগে। হাতত এক পইচা নাই এতিয়া। মইহে জানো। কিমান চিন্তা! চান্দা, চিঞৰিছিলি কেলেই? নিচিঞৰি মনে মনে আহিলে এনেকৈ পাহাৰে-জংঘনে পলাই থাকিল লগা নহুৱেই। — অশোকে ডবিয়াই দিলে তাইক।

: মই দেখোন কৈছোৱেই কিয় চিঞৰিছিলো। এতিয়া বাৰে বাৰে কৈ নাথাকো একেটা কথাকে। আৰু শুন, মোক গালি নাপাৰিবি। ওচি যাম মই নহ'লৈ।

: শুন, চাওঁ এইফালে আহ, ওচৰলৈ। — অশোকে হাতেৰে ধৰি শোভনাৰ মূৰটো তাৰ বুকুত সুমুৱাই ল'লে।

: তই জানো মোক ভাল পাব? কচোন। ভাল পালে আহিবলৈ ইমান হুলস্থূল নকৰ দেখোন!

অশোকৰ মুখলৈ নোচোৱাকৈ অশোকৰ বুকুত সোমাই থকা তাই উত্তৰ দিলে, চুটি উত্তৰ— স্পষ্ট উত্তৰ।

: মই বিয়া হ'ব নিবিচাৰো!

: নহয়, নিবিচাৰিছিলো বুলি ক। তোৰতো বিয়া হৈ গ'ল। VIRGINITY.....

: চুপ থাক। এচাৰ মাৰি শোভনা অশোকৰ বুকুৰ মাজৰ পৰা ওলাই আহিল।

: উচ্চাৰণ নকৰিবি সেই শব্দ! মোৰ মতে বিয়া এক বিশ্বাস — এক আবেগ, এক নিৰাপত্তা.... তই নুবুজিবি! কস্মিন কালেও নুবুজিবি! বুজাই থাকিলেও নুবুজিবি।

: সেন্দূৰ দিলেই বিয়া নহয়, ক'ত বায়েৰৰ তাত সেন্দূৰ দলিয়াই দি তইতো ওচৰত নাথাকিলি, বা পাণাটিক Face নকৰিলি.... আৰু VIRGINITY.... VIRGINITY IS A STATE OF MIND —

: বেশ্যাব দৰে কথা কৈছ তই, ঠিকো নাই কটনত চাগে..... সেইযে তোক পোৱা নাছিলো ৰাতিৰ ফাচনত — ক'ত বা শুইছিলি?

: Shut up..... শোভনাই চিঞৰি দিলে এইবাৰ।

: তোৰ লগত মোৰ নহ'ব অশোক। নহ'ব মানে নহ'ব। .. you donot trust me and love means trust.

উঠি অহা খংটো তললৈ বৈ যোৱা জুৰিটো চাই তাই দমাই ৰাখিলে —

বাঁহৰ চাঙৰ এটা কোণত বহি জুৰিটোলৈকে চাই থাকিল তাই।

অশোকে আৰু একো নক'লে তাইক। মাজে মাজে তাৰ তাইক ভয় লাগে। লুক-ঢাক নকৰাকৈ সঁচা কথা ক'ব পাৰে মানুহবোৰ বৰ ভয়ংকৰ।?

এক, শোভনাৰ দেউতাক।

এক, এই শোভনা।

দেউতাকৰ কাৰ্বন কপি এইজনী! যিমান কোমল, সিমান কঠিন।

যিমান পাতল, সিমান গভীৰ।

যিমান সহজ, সিমান জটিল।

— হয়তো, সুখিব নালাগিছিল তাইক কথাটো। চকুৰ আগতেই তাই ডাঙৰ হৈছে। এতিয়ালৈকে তাৰ লগতেই ইচ্ছাকৈ দৈহিক সম্পৰ্ক ৰখা নাই। কিতাপত ডুবি থকা ছোৱালী। আবেগত ডুবি থকা ছোৱালী নহয় তাই। আৰু মই— “শোভনাতো মোৰ জীৱনত মই চুই পোৱা প্ৰথম নাৰীদেহ নহয়!”

দেহৰ ভোকৰ সময়ত ঘৰ বা পৰৰ একো ব্যাকৰণতো সি মনা নাই! তেন্তে ‘‘!

চিমৰুৱে হাতত চাউল-দাইলৰ টোপোলা এটা লৈ জুহালৰ কাষত বহি ভাত বনোৱাত লাগিল।

: ই দিনত থাকিবলৈ দিছে। হিন্দু মানুহক বোলে এই বস্ত্ৰিত থাকিবলৈ নিদিয়।

: কিয় ?

: কিয় মানে.... ইহঁত খৃষ্টান। গাৰ কাষতে সোঁটো হিন্দুবক্তি, মই তইতৰ থকাৰ বন্দবস্ত কৰি আহিছো। ৰাতি থকাৰ। দিনটো ইয়াতে থাকিব।

চিমৰুৱে নাকৰ পৰা শেঙুনৰ চটা এটা উৰি গৈ ওফৰি দাইলত পৰিল।

: ছিঃ! —শোভনাৰ মুখৰ পৰা ওলাই গ'ল। ‘মই ভাত নাখাওঁ’।

: কিয় ? —অশোকে তাইলৈ টানকৈ চালে।

: এনেয়ে।মানে দাইল নাখাওঁ, নিমখ-তেল দি ভাত খাম।

ইতিমধ্যে দিনটো একো নোখোৱাৰ বাবে ভোকো লাগিছিল তাইৰ।

ভাত খাই সামান্য জিৰণি লৈ চিমৰু থিয় হ'ল।

: ব'ল ভাই — ই বৰ জেং ল'ৰা। আগতেই বস্ত্ৰিটো এৰি ওচি যাওঁ।

বাধ্য ল'ৰাৰ দৰে অশোকে হাতত থকা মোনাটোত অৱশিষ্ট দাইলৰ টোপোলাটো ভৰাই ল'লে।

: চিমৰু, যশবন্ত আহিব তোৰ বায়েৰৰ তাত। তই আজি ৰাতি গৈ তাত থাকগৈ। সিহঁতক ইয়ালৈকে লৈ আহিবি। সি পইচা অলপ যোগাৰ কৰাৰ কথা! ৰেজিষ্ট্ৰেছন টাউনত সি ঠিক কৰি থৈছেই।

চিমকৰে মূৰ দুপিয়ালে ‘হ’ব!’

যথা সময়ত আৰু এটা চাংঘৰৰ ওপৰত সিহঁতি ব’লগৈ। থিয়কৈ এটা পাহাৰ ওপৰত। ওপৰৰ পৰা চাই তাই সিঞাৰি উঠিল। পৰিলেই শেষ।

এসোপা গাহৰি চাংঘৰৰ তলত ভৰাই এজনী নগা বুঢ়ী, জখলাই দি চাংঘৰটোলৈ সোমাই আহিল।

: ওঁ ‘চিমক’ —

: এইটো ল’ৰা মানুহ, এইটো তাৰ মাইকী, বিয়া হৈছে। দুদিন থাকিব।

: হ’ব দে — হাতখন বুঢ়ীয়ে আগবঢ়াই দিলে।

: ল! —টকা পাঁচটা চিমকৰে আগবঢ়াই দিলে।

ক’লা দাঁতকেইটা নিকটাই বুঢ়ীয়ে হাঁহি এটা মাৰিলে।

জুহালৰ ওচৰৰ সৰু কুম এটালৈ বুঢ়ীয়ে সিহঁতক বাট দেখুৱাই দিলে। একাষত এখন এজনীয়া পালেগৈ।

: আমি গধূলিতে বাত খায় ককাই। —বুঢ়ীজনীয়ে অশোকলৈ চাই ক’লে।কোনো কৌতুহল নাই চাবনিত।

: ভাই থাকিব, মই যাওঁ — আন্ধাৰ হৈছেই.....

জুহালৰ পোহৰে সৰু কোঠাটোত সামান্য পোহৰৰ আভাষ এটা দি থাকিল। অবশ অবশ লগা শৰীৰটো লৈ শোভনাই সৰু কাঠৰ বিছনাখনত বহি পৰিল।

: গাক..... গাক ক’ত?

: এইটো! — মূৰৰ শিতানত থকা পিৰা এখন অশোকে আঙুলিয়াই দিলে।

: কি - ই? এইখন কাঠৰ পিৰা নে গাক? কেনেকৈ মূৰত ল’ম?

: এনেকৈ? পিৰাখনত মূৰ দি অশোক দীঘল দি পৰিল।

‘আহ’! শোভনাক কাষলৈ চপাই ল’বলৈ সি বিচাৰিলে।

: না !

: কিয় ?

: মই চাখে, মেনচ্ হৈছে —

: কি? হাঁ! ধুব..... ধুব.....!

মনৰ ভিতৰতেই অশোকে নিজকে ক’লে। সি ভাবিছিল— পলাই থাকোতেই যদি পেটত বাচ্চা এটা কৰিব পৰা যায়, সি বাচি যাব। দেউতাকেতো পেটত বাচ্চা থকা ছোৱালীজনী ঘৰত নাৰাখে। তাকেই দিব লাগিব। যশবন্তই তাকেই কৈছিল কাৰণে ঘৰৰ গাটোতে সি তাইক কিন্তু লাভেই নহ’ল। মাহেকীয়াৰ আগৰ পিৰিয়ডবোৰ ‘চেইফ’ পিৰিয়ড। তাৰ মানে — আৰু এসপ্তাহ ৰ’ব লাগিব।

ধুব..... ভবা মতে মাক কৰিব নোৱাৰা শোভনালৈ চাই থাকিল সি।

— কিয়। কিয়, কি শক্তিয়ে এইক মোৰ কৰাত বাধা দিছে ? ঘৰত তাইক যাদু-মন্ত্ৰ কৰা নাইতো, অশোকৰ মনত সেই এটা কথাই সোমাই গ’ল ম’লৈকে।

বেগত থকা চাদৰখন দাঁতেৰে ফালি তাই অশোকক বাথকমলৈ যাবলৈ জন ধৰিলে।

ঃ সেইয়া — আন্ধাৰত থিয় পাহাৰ এটাৰ তললৈ বুঢ়ীয়ে আঙুলিয়াই ধিলে।

আন্ধাৰ ৰাতি খুপি খুপি অশোকৰ হাতত ধৰি তাই তললৈ নামি গৈ থাকিল, পেচান্দ কৰিবলৈ — পিচলিলেই খতম জীৱন।

□□□ শাৰী শাৰীকৈ জুইৰ ওপৰত আঁৰি থোৱা মঙহবোৰ গাহৰিৰ। অশোকে এটুকুৰা লৈ মুখত ভৰালে। বুঢ়ীজনীয়ে হাতেৰে মোহাৰি মোহাৰি কৰি পাত, কচু, আলু এসোপা পানীত বঢ়াই, অলপ খৰিচা তাতে ঢালি দিলে।

পাঁচমিনিট মানৰ ভিতৰতে জুইৰ কাষত বহি থকা দুয়োটাকে বুঢ়ীয়ে দুখন ভাতৰ থাল, আৰু শাক-পাচলিবোৰ আগবঢ়াই দি নিজেই গো-গ্ৰাসে খোৱাত লাগিল।

— ওৱাক। ওৱাক! ভাতৰ গৰাহ মুখত লৈ, শাক-পাচলিৰ কেচেমা-কেচেম গোন্ধটোৰ বাবে শোভনাৰ উশাহ বন্ধ হৈ যোৱাৰ উপক্ৰম হ'ল। চাঙৰ বাহিৰলৈ দৌৰি গৈ তাই বমি কৰি দিলে। হালধীয়া বৰণৰ বিজলুৱা পানী!

.....একো নোখোৱাকৈয়ে তাই টোপনি গ'ল। ভাগৰত ইতিমধ্যেই কাহিল হৈছিল তাই।

আন্ধাৰ ৰাতি মুৰত গাৰু কৰি লোৱা কাঠৰ পিৰাখনৰ কৰ্কশ স্পৰ্শটোৱেহে শোভনাক সাৰ পোৱাই দিলে। এজনীয়া বিছনাখনত একাটিকৈ শুই কঁকালটো ইতিমধ্যে ভাঙি যোৱা যেনেই লাগিছিল তাইৰ। এতিয়াহে গম পাইছে।

চাৰ্চৰ গীৰ্জাৰ ঘণ্টাত ২টাৰ কোব পৰিল।

“অনুন্নত, উন্নত কথা নাই; খৃষ্টান ধৰ্মৰ মানুহবোৰে একপ্ৰকাৰৰ পৰিপাটি জীৱন এটা দিবলৈ যত্ন কৰি সফল হৈছে। বুঢ়ীজনীয়ে দিয়া শাক-পাচলিখনি মনত পৰি আকৌ বমি বমিৰ ভাব এটাই পেটটো যেন পাক মাৰি ধৰিলে।

চকুদুটা মেলি মেলি শোভনাই একাদিক্ৰমে মনলৈ আনি থাকিল..... পাৰ হৈ যোৱা দিনবোৰৰ বিচ্ছিন্ন ছবি।

কিমান অসংলগ্ন!

পিকাছোৰ ছবিবোৰৰ লগত নিমিলা লাইফ ষ্টাইলটোৰ দৰে।

হিটলাৰৰ মিছা মেইন কাম্প আৰু ইহুদীবোৰৰ দৰে।

হিটলাৰ।

পিকাছো।

ৰুজভেল্ট।

নিজে পঢ়া শ শ কিতাপৰ ভিতৰত কোনোবা এখন কিতাপৰ কথা মনত পৰিল। “পিয়েৰ লা মূৰে”ৰ — “জীৱনত প্ৰেম নাথাকিলে সকলো অৰ্থহীন” —

ঠিকেই চাগে, “লিখক হ'বলৈ গভীৰভাৱে জীৱনক উপলব্ধি কৰিব লাগে”।

— লিখক হোৱাৰ সেয়াই চৰ্ত। একমাত্ৰ চৰ্ত। ভাল লিখক হ'বলৈ গভীৰ চিন্তা লাগিব। ঘণ্টা ঘণ্টা একেলগেঠাৰিয়ে বহি বহি লিখি থাকিব পৰা ধৈৰ্য লাগিব। আৰু লাগিব শব্দৰ প্ৰতি এক অদ্ভুত প্ৰেম, ঠিক এজন পৰিচালকে ভাল এখন ছবি বনোৱাৰ দৰে এক প্ৰচণ্ড ইচ্ছা।

—প্রচণ্ড ইচ্ছা থকা মানুহ কেতিয়াও নাহাৰে।

কজ্জভেণ্টে কৈছিল, পাপাটিয়েও কৈছিল— হাৰটো বেলেগ কথা, আৰু হাৰ নামানি চলেগ লোৱাও বেলেগ কথা।

সাধাৰণ বজাৰলৈ মোনা লৈ কেউকাষে কি হৈ আছে কাম নকৰা, পোক-পৰুৱাৰ দৰে মানুহবোৰৰ পৰাতো শিকিবলৈ একো নাই!একো নাথাকে!

মুঠতে, প্ৰেমৰ পৰা শিকিব লগা আছে।

এনেকুৱাওতো হ'ব পাৰিলেহেঁতেন — অশোকে, প্ৰথম ৰাতিটো আলফুলে তাইক আগৰ দৰেই সাৰাটি ধৰিছে, চুমা খাইছে।

বা আজিৰ দিনটোত জুৰিকেইটাৰ পাৰত এখন হাতত ধৰি আলফুলে চুমা এটা খাইছে। এতিয়া সাৰাটি ধৰি আছে, ব্যতিব্যস্ত হৈ সুধিছে— জ্বৰ কিমান এতিয়া! কিমান!

নাই!

কিবা এটা শূন্যতাই তাইক সাৰাটি ধৰিলে।

“প্ৰেমহীন জীৱনৰ নিৰুদ্ধগ শূন্যতা এয়া!” এই শূন্যতা সহ্য নহয়। সহ্য নহয় এই শূন্যতা। দৌৰি দৌৰি তাইৰ ঘৰলৈ পলাই যাবৰ মন গ'ল —

এই কেইদিন ঘূৰি ঘূৰি ঘৰ আৰু পৰিয়ালৰ মূল্য চাগে তাই বুজি উঠিছে — ভালকৈয়ে।

হয়তো পাপাটিৰ মৰম আৰু আস্থাৰ বাবে জীৱনত কেতিয়াও শূন্যতা নাছিল!

আছিল। কিন্তু সেয়া প্ৰেমৰ প্ৰতি এক হাবিয়াসহে। এনেকুৱা একো ভৱিষ্যত নোহোৱা শূন্যতা নহয়। পাৰি জানো মাত্ৰ এটা মিছা মানুহৰ বাবে, জীৱনৰ সমস্ত লক্ষ্যবোৰ চুৰমাৰ কৰি ত্যাগৰ প্ৰতিমূৰ্তি হ'ব?

নাই, মই সত্যী নহয়; বেউলাও নহয়, মই প্ৰেম বিচৰা তেজ-মণ্ডহৰ এজনী মানুহহে সঁচা প্ৰেম বিচৰা —

এইটো ল'ৰাই হোটেলত একঘণ্টা দেৰিকৈ পালে পৃথিৱী কঁপাই দিছিল!

সঁচা প্ৰেম জানো ইমান সহজে শেষ হয়?

লানি নিছিগা চিন্তাৰ ধাৰ!

চকুদুটা ট-টকৈ মেলি ভাবি ভাবি ভাগৰত আকৌ যেন তাই লালকাল হৈ, নিজকে কষ্ট দিব!

হয়তো বহুত দূৰত মা আৰু পাপাটি, কণ আৰু ৰাজো সাৰে আছে।

সন্তানৰ বাবে ইমান কষ্ট জানো কাৰোবাৰ হয়?

ক'ত হৈ গ'ল ভুলটো.....

.....গীৰ্জাঘৰত চাৰিটাৰ ঘণ্টা বাজিল।

সৰু সৰু ল'ৰা-ছোৱালী, গাহনি, কুকুৰা, চৰাই — এইবোৰৰ এক কিচিৰ-মিচিৰ শব্দই অশোককো সাৰ পোৱাই দিলে।

চকু মুদিয়েই সি হাতেৰে তাইক খেণিয়াই চালে। — কি হ'ল, টোপনি ধৰা নাই? চাওঁ জ্বৰটো!

: অশোক! মই গা ধুম, কেইবাদিনো গা ধোৱা নাই; লেভেৰা লাগিছে তাতে। বৰ কষ্ট পাইছো।

অশোকে বেয়া পাব বুলি কথা ক'বলৈ আৰু তেই সংকোচ নকৰা হৈ আহিছে।

: ব, এক ঘণ্টাৰ পাছত — ছোৱালীবোৰৰ গা ধোৱা এটা জুৰি আছে। ল'ৰাবোৰ ভালৈ নাযায়।

: জুৰি..... হাঁ — ক'ত? শুই থকাৰ পৰা উঠি বহি গ'ল তই।

: পাগলী! ইমান ভাল পাব জুৰি..... পাহাৰ..... —কৌতুকভৰা চাবনিৰে শোভনাৰ উজ্জ্বল চকু দুটালৈ চাই অশোকে হোঁ-হোঁৱাই হাঁহি দিলে।

: হ্.....হ্চূপ্। —শোভনাই তাৰ ওঁঠখন হাতেৰে হেঁচা মাৰি ধৰি থাকিল। — জুৰি ভাল পালে যদি পাগল হয়, হয় মই পাগলী। মোক ইয়াতে থৈ তই যাগৈ, মই পাহাৰতে থাকি যাম!

: মই নোহোৱাকৈ তই থাকিব পাৰিবি?

অশোকৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়াৰ প্ৰয়োজনবোধ নকৰাকৈ, চুটিকে কেৱল নিশ্বাস এটা পেলালে।

: অশোক, পাপাটিৰ চাগে বৰ কষ্ট হৈছে নহয়!

: নাই হোৱা! হ'লে ছোৱালীৰ Publicity অন্ততঃ নকৰে --

: কি Publicity?

: তই বেয়া পাবি বুলি দেখুওৱা নাই, ইতিমধ্যেই পেপাৰত কথাটো ওলাইছেই।

: হাঁ — হাঁ.....!

Not possible — নিশ্চয় পাপাৰ Rival সাংবাদিকৰ কাম। সৰুৰে পৰা সাংবাদিক দেখিছো!

: তোৰ বাপেৰক ময়ো জানো!

: নাজান! মানুহক জানিবলৈ এখন সঁচা হৃদয় লাগে। সঁচা আৰু সাহসী মানুহক জানিবলৈ এখন সঁচা হৃদয় লাগে।

: তাৰ মানে মই দুই নম্বৰী!

: দুই নম্বৰীয়েইনে তিনি-চাৰি-পাঁচ-ছয় নম্বৰী? —কিয়, পাপাটিয়ে আন্দোলনত তোক আশ্ৰয় দিয়া নাছিল।

: দিছিল! কিন্তু?

: কিন্তু? কিছুমান কথাৰ কোনো কিন্তু নাথাকে! যেনে মানুহে কৰা উপকাৰৰ!

: স্বাৰ্থপৰ মানুহেহে উপকাৰী মানুহক পাহৰি যায়.....

: তোক নিশ্চয় যাদু কৰা পানী খুৱাইছে। —শোভনালৈ চাই সি বিশ্বাসভৰা কঠেৰেই ক'লে। — 'এইবাৰ তোক বেলেগ যেন লাগিছে। আগৰ মোৰ সহজ-সৰল জ্ঞানজনী নাই দেখোন!'

: একো যাদু-মন্ত্ৰ নাই, যি ভাবিছো তাকেই কৈছো। ব'ল ব'ল গা ধুবলৈ, ব'ল না.....!

ধহমহট্টা তহি নহি চাঙৰ পৰা জখলাৰে নামি গৈ অশোক তললৈ নহালৈকে মাতি থাকিল। চাঙৰ পৰা জুৰিলৈ গোটেই ষাটছোয়া তহি আনন্দতে সুখৰিয়াই গ'ল।

অশোক, এইটো বঙা পখিলা।

অশোক, চা-না এইটো ভাটো —

অশোক — আ.....হা — সেইটো জুৰি.....

: যা, মই ~~সুখৰিয়াই~~ আছে। সেই জোপোহাটো.... তাত গৈ কাপোৰ সলনি কৰ। চিমৰুৱে কৈছে, ইহঁতি পাড়কবিলাকে কাপোৰ নিপিন্ধাকৈয়ে গা ধোৱে।

অশোকে কি কৈছে কণত নোসোমল তাইৰ। জুৰিৰ পাৰৰ ঘন জংঘলৰ মাজলৈ সোমাই গ'ল তাই।

মন্ত বঙা এটা মৰাশ।

আনদিনা হ'লে তাই চিঞৰ মাৰি দিলেহেঁতেন। সেইদিনা লাঠি এডালেৰে তাক ওচাই দিলে। জংঘলবোৰক যেন তাই চিনি পাইছে।

সাপ বগাই যোৱা ৰাতিটোলৈ চাৎকৈ মনত পৰি গ'ল তাইৰ। জংঘলৰ পৰা ওলায়েই হালধীয়া মেখেলাখন মেথনি মৰাদি মাৰি ওপৰৰ পৰা বৈ অহা পাহাৰী জুৰিটোত নিজকে এৰি দিলে তাই। সন্মুখত অশোক, কোনেও নাচায় চিন্তা নাই।

ওপৰত নীলা আকাশ।

চাৰিফালে পাহাৰ সেউজীয়া —

এয়া সৰু সৰু জুৰি, যেন পাহাৰৰ পৰা ওলাই অহা এশাৰী কবিতা.....।

চৰাইৰ মাত....।

পৰুৱাৰ দৰে দুবৈৰ সহজ-সৰল জনজাতীয় পাহাৰী মানুহৰ গীত— “ল'ৰা-বুঢ়া কাক কয়, ডালিমী নুবুজ তই।”

— ডালিমী নেকি মই।

পাহাৰৰ গদাপানিৰ ডালিমী?

— আ?জুৰিৰ পানীৰ শীতল স্পৰ্শত পানীত পেখম ধৰা ম'ৰাৰ দৰে অঙ্গী-ভঙ্গী কৰি নাচি নাচি তাই গা ধুই থাকিল তাই.....

চিঞৰো নেকি? পাহাৰবোৰত ঠেকা খাই যাব। কি চিঞৰো?

এইয়ে মই ভাল পাইছো। এইয়ে মই এই দুৰ্ঘটনাবোৰ নোহোৱাহ'লে ইমান ধুনীয়া মুহূৰ্তবোৰ কেনেকৈ পালোহেঁতেন।

“ভাবিবলৈ দিয়া

মুহূৰ্তত ভৰি থাকে দিন

সুধিবলৈ দিয়া

ক'ত সজাবা তোমাৰ

ঘৰ মোৰ বুকুত

নে উদং মাটিত।

.....কুট্টিৰাজনে ভাঙি দিয়া মোৰ ঘৰটো!

এইয়া মোৰ বুকুত আছে —

কোনেও চুৰমাৰ কৰিব নোৱাৰা ঘৰ।”

মোৰ সপোন মোৰ!

মোৰ সপোন বাস্তৱ কৰাৰ দায়িত্ব মোৰ!

মোৰ সপোনবোৰত জিৰণি লোৱাৰ স্বাধীনতা মোৰ।

ভিক্ষাৰীৰ দৰে কাৰো ওচৰত হাত পাতি মই নকওঁ —

এয়া মোৰ সপোন!

মোক বাস্তৱ কৰি দিয়া —

কোনো সাধাৰণ নাৰীৰ দৰে ভবাও নাই. কোনোবা পুৰুষৰ ধনেৰে ধনী হ'ম মই—

মোৰ সপোনটো মৰমতে আৰম্ভ, মৰমতে শেষ। অমৃত্যুৰ, ইমৰজ লাগে মোক। পাহাৰ লাগে, আৰু এইয়া প্ৰকৃতিৰ লগত নাচিবলৈ লাগে.....

F-REE DOM.....

I..... am.... Jane.....

জেন..... মই.....

জেন..... আৰু ফেণ্টমৰ Tree house ক'ত —

আ.....হ.....হা..... হা.....

থিয় হৈ থকা শিল এচটা জাপ মাৰি আন এটা শিলৰ পৰা অশোক শোভনাৰ মূৰৰ পৰা ভৰিলে চাই থাকিল। যেন মহতিয়াই নিব সেই চাবনিৰে সি তাইক.....

: শুন, ছোৱালীবোৰক পানীত তিতি থাকিলে অদ্ভুত ধুনীয়া দেখি, চেপ্তি লাগে।? তোৰ বডিৰ ষ্ট্রাকচাৰটো অদ্ভুত চেপ্তি — তোৰ বাহুটো! তোৰ চুলিখিনি!

ভাল লাগি গ'ল শোভনাৰ....। এই পৰিবেশত চব ভাল লাগি যাব তাইৰ।

অশোকে দলি মাৰি দিয়া চাদৰখনেৰে গাটো মেৰিয়াই, আকৌ জুৰিত গাটো তিয়াবৰ মন গ'ল তাইৰ.....। পাৰিলে গোটেই দিনটো পানীতে তিতি থাকিব পাৰিলে বেয়া নহয়।

পিকনিক্ খাবলৈ মাকহঁতৰ লগত গৈ বছৰৰ তাই পাহাৰৰ পানী পালে বৈ থাকোতে লগৰবোৰ আগবাঢ়ি গৈছিল।

সেয়া সৰু কালৰ কথা। কিন্তু এনেকৈ, ইমান মুৰ্শলিকৈ — আহ্... এয়াইচগে স্বাধীনতা —

বুকুৰ কোনোবা এটা চুকত লুকাই থকা পেন্ ফ্ৰেইণ্ডজনীলৈ চেৰেংকৈ মনত পৰি গ'ল..... ‘জেনিছ!’

এটা সময়ত ‘মাৰ্ক টোৱেইন’ৰ মিচিচিপি পঢ়ি নিজকে বিদেশীনি বুলিয়েই ভাবি গৈছিল তাই। সমুদ্ৰ তীৰত পেট পেলাই সূৰ্যস্নান কৰিব। কোনোও কাকো নাচায়। অথচ কোনো বৰ্বৰো নহয়। মুকলি আকাশৰ তলত সম্পূৰ্ণ নিৰাভাষণ হৈ কাৰোবাক সম্পূৰ্ণকৈ নিজক দি দিয়াৰ বাসনাটো তাইৰ প্ৰবল হৈ উঠিল। মানুহৰ গভীৰ তলিৰ সকলো বাসনাই নষ্ট হয়, নষ্ট মানে নিষ্ঠাজ..... পিকাচোৰ, দা ভিলিৰ ছবিৰ নষ্টতাৰ মাজত জিলিকি থকা কলাৰ

দৰে! নগ্নতা এক সুমধুৰ বাহীৰ সুৰ। হৃদয়ৰ নগ্নতা মাজে মাজে আৱশ্যক হয়। নিজৰ উত্তৰণৰ বাবে..... মুকলি আকাশৰ তলত, পাহাৰৰ বুকুত সম্পূৰ্ণ নিৰাভৰণ দুটা দেহ — দুটা মন....!

প্ৰেমত মজি থকা দুখন হৃদয়!

যেন প্ৰেম এক প্ৰাৰ্থনা —

যেন প্ৰেম জীৱনৰ একমাত্ৰ গৌৰৱৰ ধ্বজা!

ৰাণী ক্লিওপেট্ৰাৰ হেৰোবা মুকুট।

কাৰোবাক হৃদয়ৰ তলিলৈকে বাকি দিব খোজা এক আশা দেহটো ডাঙৰ হৈ উঠাৰ লগে লগে স্ফীত হয় —

অশোক, শেষবাৰৰ বাবে তোমাৰ দোষ পাহৰি যাম.... বলিয়াৰ দৰে মোক সাৰটি ধৰি কৈ দিয়া, হেঁপাহেৰে— ‘ভাল পাওঁ মই তোক শোভা!’

কবিতা নাজানা নাই! একো নহয়।

শব্দ নুবুজা নাই! একো নহয়।

হৃদয়তো আছে! মৰমতো আছে। যদি আছে সঁচা মৰম সেই কলেজৰ গভীৰ নিশাটোৰ দৰে আবেগত কান্দি দিয়া—

ময়ো কান্দি দিওঁ —

কান্দি কান্দি দুয়ো দুয়োৰে চকুপানীবোৰ চেলেকি দিওঁ। জিভাৰে..... ওঁঠেৰে....

তেতিয়া বুজা নাছিলো মই, দেহ কি — কুমাৰীত্ব হেৰুৱাৰ ভয়ে মোক বন্দী কৰি ৰাখিছিল। মাক ফাকি দিয়াৰ সাহস নাছিল।

এতিয়াতো বুজিছো, “কেইটামান দণ্ডত জানো মানুহ ডাঙৰ হ’ব নোৱাৰে!”

জন্তুৰ দৰে নহয়, পৃথিৱীৰ একমাত্ৰ প্ৰেমিকৰ দৰে তুমি মোৰ কাষলৈ আহা — চুই দিয়া মোৰ নাড়ী-নক্ষত্ৰ..... মই লাজুকী লতা হ’ম!

মই নিজৰা হ’ম।

মই জুই হ’ম।

মই বেশ্যাব দৰে নিৰ্দয় হ’ম।

চুই দিয়া মোক — পৃথিৱীৰ আদিমতম প্ৰেমিকৰ দৰে। ইয়াত!

আকাশক সাক্ষী কৰি, পাহাৰক সাক্ষী কৰি।

মই তোমাৰ দাসী হৈ থাকিম আজীৱন।

আজীৱন! চৰ্ত এটাই— মোক পূৰ্ণ কৰিব লাগিব।

শিৱই যেনেকৈ পূৰ্ণ কৰিছিল পাৰ্বতীক।

শোভনাৰ উশাহ ঘন হৈ আহিল। সমুখত সোঁৱা নিৰুদ্বেগ অশোক.....!

ঃ ব’ল, বাহিৰত থকা ঠিক নহয় বেছি দেৰি। বহুত হ’ল খেমালি।

— যেন, আদৰৰ মাটিৰ পুতলাবোৰ কোনোবাই থানবান কৰি দিলে।

এয়া ভাগিছে কিবা.....!

হিয়া..... হিয়া ভগাৰ শব্দ বৰ নিদাক্ষ হয়, কক্ষ হয়....।

চলচলীয়া হৈ উঠিল শোভনাৰ চকুযোৰ।

: হাৰে, মোৰ আঙঠিটো — তই পিকোৱা সোণৰ আঙঠিটো নাই, হেৰাই গ'ল। —

জুৰিৰ পানীত অশোকে খেপিয়াই চালে — নাই।

: Bad sign — বিয়াৰ আঙঠি হেৰাই গ'ল! অশোকৰ মুখখন চিন্তাত বিবৰ্ণ হোৱা যেন অনুভৱ হ'ল তাইৰ। তাইৰো বেয়া লাগিল। কিয়ে হৈছে! একো ভাল হোৱা নাই.

: ব'ল.....।

চাংঘৰত বুঢ়ীয়ে বাঢ়ি থৈ যোৱা শুদা ভাতবোৰ — তাই লেপেটা কাটি বহি নাকে-মুখে ভৰাই লৈ বাঁহৰ চুঙাৰ পৰা পানী খাই গুণ কৰি দি অশোকলৈ চাই হাঁহি এটা মাৰিলে।

: ব'ল ভিতৰলৈ, ইহঁতৰ মানুহ ভৈয়ামসৈ গৈ থাকে। তলত পুলিচ যদি বৈ থাকে, সুধিলেই ইহঁতে কৈ দিব। নিমখ কিনিবলৈ দুম্কা দিলেই হ'ল।

: ব'ল!

: কেইটা বাজিলেবা, কাৰো হাতত ঘড়ী নাই। বহুত দেৰি কৰিলি গা ধুই ধুই। নিশ্চয় ১০-১১টা মান। বুঢ়ী নিশ্চয় আলু-কচু তুলিবলৈ গৈছে।

: ব'লনা অশোক, ইহঁতৰ কচু খেতি থকা পাহাৰখন চাই আহো। কণমানি ছোৱালী এজনীৰ দৰেই জেদ ধৰিলে শোভনাই।

: ওঁহো, আজি নহয়।

: কেতিয়া?

: কেতিয়াবা আহিম।

: সেই কেতিয়াবাটো কেতিয়াও নাহে। — মনটো মৰিহে গ'ল যেন।

: ৰ'হ — মোৰ পইচাৰ চিন্তা! যশৱন্তে আজি খবৰ দিয়াৰ কথা, কি স. ক ছোৱালীৰ ...

ৰৈ গ'ল কথাৰ আদৰ্শতে অশোক। কিনো ডাঙৰ ছোৱালী এইজনী? মেট্ৰিকৰ দেওনা পাৰ হৈ কলেজ গৈছিলহে। বিয়াৰ, সন্তানৰ মাক হ'ব পৰা বয়স নহয় তাইৰ! সপোনৰ পখিলা খেদাৰ বয়স তাইৰ। অভাৱ কি নজনাকৈ ডাঙৰ হৈছে তাই!

আক মই —

পেনপেনিয়া এসোপা ল'ৰা-ছোৱালীৰ মাজৰ এটা..... সৰুতে পেট ভৰাই খাবলৈ নোপোৱা এটা ল'ৰা!

কিমানযে অভাৱ থাকি গ'ল মোৰ মাজত!

এতিয়া মোৰ ঘৰৰ অট্টালিকাবোৰ, মোৰ ভাই-ককাইৰ সজল অবস্থাইতো মোৰ অষ্টান্তৰ অভাৱবোৰ মচ নুখুৱায়। বৰং মনতহে পেলাই দিয়ে। কেৱল এসাজ ভালকৈ খোৱাৰ কথা ভাবি ভাবিয়েই বেছিভাগ শৈশৱ কটাই দিলে। দেউতাই সৌকাৰে মাৰি মাৰি ধুওলা কৰি দিয়া মায়ে মোক বুকুত লৈ গোসাঁই ঘৰত সোমাই প্ৰাৰ্থনা কৰোতে দেখা মৰমৰ অভাৱ, শ্ৰদ্ধাৰ অভাৱৰ ঘৰখন।

জানৰ অভাৱ!

বুদ্ধিৰ অভাৱ।

চিন্তাৰ অভাৱ।

হ'ব পাৰে। বহুত বস্তুৰ অভাৱ হ'ব পাৰে মোৰ ; কিন্তু খাবলৈ নাপালে মোৰ মূৰে কাম নকৰে। পইচা নাথাকিলে ভয় লাগে ভৱিষ্যতলৈ। তাতে মই বিয়া কৰাইছো এইক।

ময়েইতো পঢ়িবলৈ দিয়া নাই তাইক।

ময়েইতো জোৰ কৰি.....!

— অশোকৰ চকু নিবন্ধ হ'ল দুটা মঙহাল কলাফুলত! বাঁহৰ দুবাৰখন ঠেলি এজনী ১৮-১৯ বছৰীয়া পাহাৰীয়া গাভৰু ছোৱালী কোঠাটোলৈ সোমাই আহিল।

: ককাই, চাহটো কাৰি নেকি? বুঢ়ীটো তোকে ওখিৰ কৈ গৈছেবা —

অশোকৰ পৰা তাইৰ চকু শোভনালৈ বগাই গ'ল। শোভনাই অশোকলৈ আঁৰ চকুৰে চাই স্পষ্টকৈ দৃষ্টি নিবন্ধ কৰিলে।

— ইমান লোলুপ দৃষ্টি অশোকৰ! এনেকুৱা দৃষ্টি কেৱল নাৰীয়ে বুজি পায়।

ক্ষত্ৰকতে বতাহৰ দৰে কোঠাটো এৰি যোৱা ছোৱালীজনী, যোৱাৰ ফাললৈ চাই ৰ'ল অশোকে— ঘৃনাত শোভনাই নাক কঁচাই দিলে.....

অশোকৰ মুখেদি আপোনা-আপুনি ওলাই গ'ল— জাং? কি বে জাং? অহ্!

: জাং কি?

: জাং মানে ভৰি।

শোভনাই ক'ব খুজিছিল— লাজ নালাগে! নক'লে।

গাভৰুজনী আকৌ হঠাৎ সোমাই আহিল দুবাৰ মেলি। লগত দুটা পাঞ্জাৰী মানুহ। দুয়োটাৰে মূৰত পাগুৰী।

: হাৰে.... যশবন্ত? কুলদিপ? তোৰ ভতিজাটো নহয় জানো? —অশোক বহাৰ পৰা উঠি যশবন্তক সাৱটি ধৰিলে।

: কি ভাই, ৰজাৰ নিচিনা পাহাৰত। আৰু মই তোৰ বিয়াৰ কাৰণে মেজিষ্ট্ৰেট বিচাৰি হায়ৰাণ। গণ্ডগোলীয়া কেচ কোনেও নলয়।

: তাৰ মানে জোগাৰ কৰিব নোৱাৰিলি?

অশোকৰ শেঁতা পৰা ভয়াৰ্ত মুখখনলৈ এইবাৰ নোচোৱাকৈয়ে যশবন্তই শোভনাৰ ফালে চাই চেলাউৰি উজাই কৌতুকেৰে ক'লে— 'কি শোভা! কেনেকুৱা? বিয়া হ'বা আৰু? যশবন্তৰ ধেমেলীয়া কথাবোৰে শোভনাক সকাহহে দিলে।

: ৯ টামান বজাত আমি পাৰ হ'ম পাহাৰ।

যশবন্তৰ ভতিজাক কুলদীপে অলপ ইতস্ততঃ কৰিলে— 'হাৰে, মোৰ নতুন বাইকখন, চিমকৰ ঘৰতে এৰি থৈ ৰে আহিলো, ভালকে ধৰতো?

: তোৰ খালি বাইকৰ চিন্তা! হৈ যাব, মানে কামটো হৈ গ'লই আমি শুচি যাম। ইয়াৰ পৰা চিমকৰ বায়েকৰ তালৈ গৈ কিবা এটা খাই ল'ম। মানে পৰাঠা-চৰাঠা.....

: এটা কাম কৰ নহ'লে, ইয়াতে ভাত.....

: না! অশোক, পাঞ্জাবী মানুহৰ কটি নাপালে পেট নভৰে।

: ওলা জলদি.... জলদি.....

শোভা, আমি বাহিৰতে বৈ আছে। আবে, বেচ টেৰিফিক ঠাই। দুয়োটাই খুউব বোম্বাল কৰিছ নহয়!

: বোম্বাল! —ডেকাহি মাৰি অশোকে যশবন্তলৈ চালে, যেন সি নক'বলৈ কথা এটাহে ক'লে। 'শোভা, ওলাই ল' —

ওলাবলৈ শোভনাৰ একো নাছিল। হাতেৰে চুলিখিনি কলডিলিয়া খোপা এটা বান্ধি একেটা চোলাকে পিন্ধি মেখেলাখন কঁকালত বান্ধি ল'লে।

: শুন অশোক! ৰাতিপুৱা গ'লে নহয় জানো? মায়ে কৈছিল, ৰাতি পিৰিয়ড হ'লে ওলাব নাপায়। যখিনী লাগে গাত। তাত্তে পাহাৰ!

: একো নহয়! ৰাতিপুৱা মানে পোহৰ — মোৰ মতে পুলিচ আহি সোমাইছেহি আমাৰ চহৰ। যশবন্তই খবৰো পাইছে বোলে, আমাক ধৰি নিব নোৱাৰিলে অ'চি বন্ধৰাক চাচপেণ্ড কৰিব! তোৰ বাপেৰাহে, ওপৰলৈকে হিলাই দিছে। —আক্ৰোশতেই যেন অশোকে কথাবোৰ ক'লে।

: ব'ল ব'ল, দেৰি নকৰিবি!

শোভনা চাংঘৰটোৰ পৰা সাৱধানে তললৈ নামি পেটটো খামুচি বহি পৰিল। — আই এ..... বিষাইছে!

যশবন্ত, কুলদীপ, অশোকে জুম বান্ধি তাইক ঘেৰি ধৰিলে।

: তই চাগে এইক ভালকৈ খাবলৈ দিয়া নাই ন! যশবন্তৰ তীব্ৰ চকুৰ উজ্জ্বলতাত অশোকে তললৈ মূৰ কৰি উত্তৰ দিলে— 'উপায় নাই, এই যি-তি খাব নোৱাৰে!'

: তোৰ দৰে গৰু-ছাগলীতো নহয়! আমিহঁতো এবাৰ কেলেই— পুলিচৰ ভয়ত পলাই থাকোতে কেঁচা আলু নিমখ দি খোৱা নাছিলো? সেই বালিজনৰ কেচটো কৰি! .. সেই মাৰ্ভাৰ কেচটো.....

প্ৰসঙ্গ সলাবলৈকে অশোকে শোভনাক হাতেৰে দাঙি উঠাই দিলে।

: পাৰিবিতো যাব? লাহে লাহে গৈ থাকিম।

: ওঁ, পাৰিব লাগিব। —শোভনাৰ মাতটো অলপ কঁপিছিল . বিবত! ডোকত!

দূৰৰ পৰা চালে জেনৰ পোহৰে গাখীৰ ঢলা যেন ৰাতিটোত সিহঁতক এডাল সেৰেকা কঠহাৰৰ দৰেই দেখি। যশবন্ত, কুলদীপ, অশোক, শোভনা আৰু বাটিত বৈ থকা চিমক...

শোভনাই শেষবাৰৰ বাবে ঘূৰি বস্তিটো চালে।

চাংঘৰবোৰ.....

পাহাৰবোৰ.....

গীৰ্জা ঘৰটো.....!

: কি হ'ল? এবিটলৈ মন যোৱা নাছিল? তাইৰ মনৰ ভাৱ অশোকে ধৰি পেলালে।

— 'আৰু কি জান যশবন্ত? এইজনী পানী বুলি ক'লে পাগল হৈ যায়। পাহাৰত এইক

ৰাখিবলৈ দিগদাৰ। কণ্ট্ৰ'ল কৰিবলৈ দিগদাৰ। ৰাইন্ড হৈ যায়। এই ৰাইন্ড হৈ গ'লে কণ্ট্ৰ'ল কৰিব নোৱাৰি।

: ঠিকেই হ'ল তেনেহ'লে, পাহাৰ বগোৱাৰ চাপ পাইছা। পিছে আমাৰহে হাৰাশাস্তি। বিয়া পাতিব ই, আৰু মৰিছো মই। আজি ইমান দিন পুলিচৰ পিচা। সেই চাওলাঙৰ ঘৰৰ পৰা ব'ভেই গৈছো ত'ভেই পুলিচৰ খেদা।

: এই পুলিচবোৰ!! মানুহৰ গোন্ধ পাই নেকি সিহঁতে?

: নহয়, এইৰ বাপেক powerful মানুহতো! Time limit আছে, আৰু ২ দিনৰ ভিতৰত তহঁতক ধৰিব নোৱাৰিলে বোলে তাৰ চাকৰি চেচু.....

: ব'ল ব'ল। —খৰকৈ খোজৰ গতি বঢ়াই দিলে অশোক। শোভনাক একপ্ৰকাৰ হাতত ধৰি চোঁচৰাই লৈ গ'ল।

: উহ, ইমান টানকৈ ধৰিছ। শোভনাই অশোকৰ হাতখন এৰাই দিলে— 'দুখ পাইছো!'

: সেইয়ে ৰঙা লাইটৰ কোৱাৰ্টাৰটো.... নেইমপ্লেট আছে— 'বি. প্ৰধান'। মোৰ ভিনি — সেইটো। মই আগনাবাঢ়ো। ভাওজু, চলিছো। চালাম ভাইচাহাব। —চিমক বস্তিৰ ফালে উলটিল।

.....পাহাৰবোৰ পাৰ হৈ পাহাৰৰ নামনিৰ শাৰী শাৰী কোৱাৰ্টাৰবোৰৰ এটাত সিহঁত সোমাই গ'ল। চিমকৰ বায়েক শকত-আবত নেপালী মহিলা।

শোভনাক ভিতৰলৈ লৈ গ'ল। আধাঘণ্টাতে মানুহগৰাকীয়ে বনাই দিয়া ফুলা ফুলা লুচিবোৰ সিহঁতে গো-গ্ৰাসে গিলিবলৈ ধৰিলে।

: শুবা নে?

: নাই। দুটা বাজিলেই দেখোন। ৫টা মানত আমাৰ গাড়ী আহিব। যশৱন্তই ক'লে।

সমুখৰ ডাঙৰ ৰাল ঘড়ীটোলৈ চাই সিহঁত মেকুৰীৰ দৰে জুপুকা মাৰি বহি থাকিল। ৰাতিপুৱাৰ কাহিলি কাহিলি পোহৰৰ জ্ঞান-নাজ্ঞান পোহৰত যশৱন্তৰ তীব্ৰ চকুৱে এগাড়ী পুলিচ নাতিদূৰত আহি থকা দেখি জাপ মাৰি অশোকক চিঞৰি উঠিল।

— কুলদীপ, অশোক.... এইক লৈ পলা পাহাৰলৈ।

পুলিচ! পুলিচ! পুলিচ!!

শোভনাক হাতেৰে টানি অশোকে ওচৰৰ পাহাৰটোলৈ দৌৰ দিলে। যশৱন্তই গাত মেৰিয়াই লোৱা পাতল শ্বল এখন টানকৈ মেৰিয়াই কুলদীপৰ পিছে পিছে দৌৰি থাকিল। পাহাৰৰ ওপৰৰ হাবিৰে আশুৰা ঠাই এডোখৰত সিহঁত ৰ'ল। জংঘলৰ গছবোৰৰ ফাকেদি স্পষ্ট দেখা চিমকৰ বায়েকৰ কোৱাৰ্টাৰটো লৈ আঙুলি দেখুৱাই যশৱন্তে অশোকক ক'লে।

: চা, ঐ — সেইবোৰ পুলিচ।

: কৈ দিয়ে যদি ৰায়েকে।

: না — চিমকৰে কৈ থৈছে। সিহঁত কেচত পলাই তাতে থাকে। তাতে কোম্পানীৰ মানুহ। গুণগোল নকৰিব পুলিচে।

: আৰে বে দেখিছ — পুলিচ কেনেকুৱা কুকুৰৰ দৰে আহি আছে আমাৰ পিছে পিছে.....!

তেজৰ গোন্ধত মতলীয়া পাহাৰৰ জোকবোৰে সিহঁতক বেৰি ধৰিছিল। যশবন্তে হাতেৰে জোকবোৰ একেৰাই থাকিল। ঘন জোপোহা ঠেলি কনুৱাৰ দৰে ল'ৰা এটাৰ উজ্জ্বল চকুদুট, নাতিদূৰত যশবন্তৰ চকুত পৰিল। মেকুৰীৰ দৰে শব্দ নকৰাকৈ তাৰ ফালে আগবাঢ়ি লিহুফালৰ পৰা তাক গৰা মাৰি যশবন্তই প্ৰকাশ্যে আৰ্তনাদ কৰি উঠিল— 'ইন্ফৰমাৰ, পলা অশোক, পলা.....'

পিছলৈ নোচোৱাকৈ প্ৰাণৰ কাতৰেৰে সিহঁত দৌৰি থাকিল। একেবাৰে পিছলৈ নোচোৱাকৈ..... প্ৰায় এঘণ্টামানত এটা ডাঙৰ পাহাৰ পাৰ হোৱাৰ পাছত খোৰোঙৰ দৰে চাৰিওফালে মাটি কাটি ওহাৰ দৰে কৰি থোনা কেউফালে বন্ধ ঠাই এডোখৰত সিহঁত ভাগৰত ফোপাই ফোপাই বৈ গ'ল।

: মোৰ Ray Ban Sunglass-যেৰ! —কুলদীপে কান্দোনৰ সুৰত ক'লে, 'মোৰ নতুন বাইকখন!'

: চুপ্ থাক কুকুৰ! চশমাৰ কথা ভাবিছে? ছানপ্লাচ! এইফালে পুলিচে ধৰিলে ছোৱালী কেচত মাৰি পেলাব। এইৰ দেউতাক সাংঘাতিক মানুহ। আগতে মিনিষ্টাৰ আছিল। আৰু অশোক, মূৰত গোবৰ আছে কি? এনেকৈ ছোৱালী পলুৱায়? মাথা স্বাৰাব! চান্না ঘড়ীটো বন্ধ হৈ গৈছে। —মূৰৰ ওপৰৰ সূৰ্যটোলৈ চাই অভিজ্ঞ সময়বিদৰ দৰে সি ক'লে— ১০ টা বাজিছে। আৰে থানা হজম হৈ গ'ল।

: ব'ৰ্ডাৰ লাইনলৈ যাবলৈ কমচে-কম ৭টা পাহাৰ বগাব লাগিব। আজিয়েই, আন্ধাৰ হোৱাৰ আগতে।

যশবন্তৰ মুখৰ পৰা ওলোৱা কথাবোৰ ঘন হাজৰিকাৰ 'সুৰঙ্গৰ শেষত' নামৰ নাটকখনৰ কিয়দংশ যেন বোধ হ'ল শোভনাৰ। যেন বেংক ডকাইতি কৰি সিহঁত পলাইছে— পাহাৰে পাহাৰে।

: থ্ৰিলিং! ইণ্টাৰেষ্টিং! —ভাল লাগিল শোভনাৰ। পুলিচৰ লগত লুকাডাকু খেলাৰ এই থ্ৰিলটোৰ বাবেই চোৰ, ডকাইতে বেয়া কাম কৰে। আৰু ক'ৰপৰা পাইছে এইবোৰ শক্তি?? নিজকেতো সাতটা পাহাৰ বগাব পৰা শক্তিমতী যেন লগা নাছিল।

যশবন্তৰ পাণ্ডুৰীটো খুলি অশোকে মূৰত সেইটো টান কৈ মাৰি ল'লে পাণ্ডুৰীৰ দৰেই। মানুহে চিনি নাপাবলৈ।

: এই জংঘলৰ মাজলৈ পুলিচ নাহিব, হয়তো নামনিত সিহঁতে পহৰা দিব। —যশবন্তে ক'লে।

.....খ.....ৰখ.....ৰ — পাহাৰৰ মাজে মাজে শুকান গছবোৰ ভেদি এক নিদাকল শব্দ হ'ল।

আটাইকেইটা আকৌ দৌৰিবলৈ লাগিল।

ঘন হাবিৰে আগুৱা পাহাৰ।

মূৰৰ ওপৰত প্ৰখৰ ৰ'দ।

জংঘলৰ বিভিন্ন কাইটেৰে ভৰা গছ —

জোক আৰু পোক-পৰুৱা।

মাজে মাজে সাপ, আৰু ভালুকৰ অকটা গোন্ধ।

নাকেৰে কুকুৰৰ দৰে গোন্ধ লৈ যশবন্তই দৌৰি দৌৰি গৈ থকাৰ পৰা ক্ষত্ৰেৰ ব'ল।

: ওচৰত ডাঙৰ জুৰি আছে। গম পাইছে..... ব'ল উত্তৰ দিশেদি.....।

সোঁফালেদি সিহঁত আগবাঢ়িল। আৰু এটা সময়ত সকলোকে অবাক কৰি সিহঁতে সঁচাকৈয়ে আৱিষ্কাৰ কৰিলে ঘন ডাঠ হাবি আৰু পাহাৰৰ মাজত তিনিটা ডাঙৰ নিজৰা, এখন ডাঙৰ পাহাৰী নৈ.....।

এ.....ই.....য়া য়া.....য়া... —দৌৰি শোভনা পানীত নামিল।

জুৰিৰ কাষত মন্তত ঔটেঙা গছ এজোপাৰ পৰা তলসৰি থকা ঔটেঙা এটাত কামোৰ মাৰি যশবন্তই চিঞৰি উঠিল— 'ঐ অশোক, পাঞ্জাবীয়ে ভোক সহ্য কৰিব নোৱাৰে। এতিয়া কি হ'ব? ভোক লাগিছে!'

: মোৰ চানপ্লাচযোৰ পৰি আহিল..... Ray Ban — কুলদীপে শোভনাক ফুচ্ফুচাই ক'লে।

সিহঁত ইতিমধ্যে নিজৰাটোলৈ নামি গ'ল। শোভনাই হাত দুখন মেলি জোৰেৰে উশাহ ল'লে। যশবন্ত আৰু কুলদীপ থকাৰ বাবে কিবা পাহাৰ বগাবলৈ অহাৰ দৰে লাগিল তাইৰ। পিক্‌নিকৰ বাবে অহাৰ দৰে লাগিল। তাইহঁতৰ লগৰ সম্ৰাটহঁতৰ ক্লাবটোৱে বছৰটোত ৭টামান পাহাৰ বগাই ফুৰে। তাইয়ো join কৰাৰ কথাই আছিল। ভালেই হ'ল, কলেজ গৈ join কৰিম। বিয়াৰ কথা তাই পাহৰি গ'ল।

: ব'ল ব'ল আগবাঢ়। পাহাৰীয়া মানুহে দেখিলে গুণগোল হ'ব। এইবোৰ পাহাৰত চোৰ-ডকাইতৰ বাহিৰে কোনোয়ে বগাবলৈ নাহে সিহঁতি জানে। তাতে ছোৱালী এজনী। সিহঁতে kidnap কৰা বুলি ভাবিব।

হাতত গছৰ প্ৰকাণ্ড ডাল এটা যশবন্তই ভাঙি ল'লে। এইখন পাহাৰ বাকী কেইখনতকৈ ওখ। কি ঠিক.....

হা - ও..... মাৰণ গাত, দিবলগা ভৰিটো কোচাই আনি হাতত থকা লাঠিডাল গাতটোত সুমুৱাই দিলে। লাঠিডাল অদৃশ্য হৈ গ'ল।

মাৰণ গাঁত। আগৰ দিনত ৰজাই শত্ৰুৰ বাবে খন্দোৱা গাঁত। আজি মই পৰি যোৱাহ'লে তহঁতৰ উলিয়াবৰ সাধ্য নাছিল।

: সাৱধান অশোক! শোভাক হাতত ধৰি ল। শোভা, বেয়া নোপোৱা যদি মোৰ বেগত থকা পেণ্ট এটা পিন্ধি লোৱা। জোক আৰু জংঘলৰ কাঁইটে তোমাৰ ভৰিৰ মঙহ একবাই দিব। এনেয়েও তেজ ওলাইছেই।

ভয়ত বুক কঁপি গ'ল শোভনাৰ। পাহাৰ বগোৱা খেমালি নহয়। মাৰণ গাঁতৰ দৈৰ্ঘ্যতাই যেন মৃত্যুৰ বাতৰিও দিব পাৰে। এইবাৰ মনৰ ফুৰ্তিবোৰ নিমিষতে মাৰ গ'ল তাইৰ। যশবন্তই বাট উলিয়াই গ'ল গছৰ ঠানিৰে। সিহঁত গৈ থাকিল। বগাই থাকিল পাহাৰবোৰ। ৫টা পাহাৰ..... বেলি লহিয়াইছিল।

যশবন্তই বিজ্ঞৰ দৰে তললৈ চালে। ‘দিংক্ৰং নৈ’ সেয়া, পানী পাই গ’লো। নৈয়ে নৈয়ে গৈ থাকিলে বাট ওলাই যায়। ইমান সময়ে দিশ সম্পৰ্কে, লক্ষ্যস্থান সম্পৰ্কে কাৰো কোনো ধাৰণাই নাছিল....।

পৰি অহা বেলিটোলৈ চাই ওখ পাহাৰটোৰ সমতলত থকা ঠাইবোৰ চাই যশবন্তই আকৌ ক’লে— risk ল’ব লাগিবই। বাতিবোৰ এই জংঘলত বিহ্বল। কি ওলায় ঠিকনা নাই। হাতত একো বেপন নাই। নদীৰ ওচৰত অলপ চেফ্ এটলিষ্ট, পাহাৰীয়া নদী। শিল আছে দ’নহয়। পানীত পৰি নমৰো। মাত্ৰ তললৈ বগাব লাগিব।

তললৈ চাই মূৰ ঘূৰাই গ’ল শোভনাৰ..... ‘CLIEF HANGER’ৰ দৰে থিয় পাহাৰটোৰ তলখিনি..... পৰিলেই শেষ!

পাহাৰত ওলমি থকা মজবুত লতা এডাল চাই লৈ যশবন্ত বান্দৰৰ দৰে পাৰ হ’ল। তাৰ পিছত কুলদীপ। ভয়ত কুলদীপৰ অৱস্থাটো চাবলগীয়া হ’ল। সিও শোভনাৰ বয়সৰে, সৰু। ‘যোৰা’ —শোভনাই তাক ক’লে, ‘তোমাৰ পিছতে মই!’

কুলদীপ তল পালেগৈ। অশোকৰ হাতখন এৰি শোভনা সাজু হ’ল লতা বগাবলৈ।

: অশোক যাওঁ! মৰিলে মৰিলো আক... পাহাৰৰ মাজত মৰিলে মোৰ আত্মাই শান্তি পাব! মৃত্যু যেন এক ধেমালি! সেই মুহূৰ্ত্তত তেনেকুৱাই লাগিল তাইৰ.....।

— পাপাটি, ভগৱানৰ সলনি দেউতাকৰ মুখখন তাইৰ বুকুত ভাৰি উঠিল। ‘বান, টু’— উপাহ বন্ধ কৰি লতাডালত খামোচ মাৰি ধৰি গাটো এৰি চকুদুটা তাই মুদি দিলে। পাহাৰৰ বনবিবোৰত চোচৰ খাই খাই, এটা সময়ত তলত বৈ থকা যশবন্তইতৰ কাষ পালেগৈ।

— যা.....ছ..... যা.....ছ..... কুলদীপৰ পিঠিত লাহেকৈ চাপৰ এটা মাৰি তাই ক’লে— ‘দেবিলা! হম কিচিচে কম নেহি!’

: বেচ সাহসী তুমি! —কুলদীপেও হাঁহি দিলে।

: ই চান্দা একেবাৰে ডৰপোক। —যশবন্তই অশোকক দেৰি কৰাৰ কাৰণে গালি দিলে।

‘বান, টু’ — ভয়ে ভয়ে লতাডালত ধৰি নিজকে তললৈ এৰি দিলে সি। অশোকে তললৈ পোৱাৰ মুহূৰ্ত্ততে লতাডাল ছিঙি গ’ল।

: যিহে ৰাক্ষসৰ দৰে চেহেৰা তোৰ! —যশবন্তই কৌতুকেৰে অশোকক চাপৰ এটা মাৰিলে, চাক্কাচ.....।

জোনটোৱে পোহৰৰ চাদৰ গাত পিন্ধিছিল। কোমল জোনৰ পোহৰত অটাইকেইটা নদীৰ পাৰৰ ঘাঁহনিত বহি পৰিল। ওপৰলৈ চাই কুলদীপে কৈ দিলে— “বাপৰে! ৭টা পাহাৰ এটা দিনত, ‘গিনিজ বুক ৰেকৰ্ড’, নহ’লে ‘লিমকা ৰেকৰ্ড’.....! ভাগৰ লাগিছে। ওহ্ মোৰ বাইক!মামা— ইয়াৰ পৰা টাউন কিমান দূৰ?”

: সেই পাহাৰ দুটা পাৰ হ’লেই মোৰ মতে বৰ্ডাৰ লাইনৰ টাউনখন হ’ব লাগে। আৰু চান্দাচ..... বাইক! চিএৰবি নাথাকিব, পুলিচে ধৰি লৈ যাব।

সৰু কেঁচুৱা এটাকহে যেন সি ডবিয়ালে। — “অলপ গুই লওঁ। অশোকে পহৰা দে,

কিবা আহিঁৰ্ণে কৈ দিবি। ”

: পুলিচৰেটা পাহাৰ বগাই নাহে যে খাটাং। মানে বাঘ, ভালুক আহিলে..... —তলত চাদৰ এখন পাৰি অশোক শুই পৰিল। —কুলদীপ তই পহৰা দে। আহ, পেটৰ ওপৰত অশোকে ভাগৰত ক্লান্ত শোভনাক লৈ ল'লে। শোভনাক বুকুত ধৰি অশোক উঠি বহিল। এটা অদ্ভুত শব্দ শুনিলে সি—

: ডৰপোক, বান্দৰ সেইটো! বাঘ নহয়, শুই থাক। —যশবন্তই ক'লে। অলপো সংকোচ নোহোৱাকৈ শোভনা অশোকৰ পেটৰ ওপৰতে টোপনি গ'ল। ইমান যে ভাগৰ লাগিব পাৰে তই ভাবিবলৈও সময় নাপালে। শোভনা লালকাল টোপনিত পৰিল।

- পেটৰ পৰা লাহেকৈ আলফুলে আঁতৰাই অশোকে শোভনাক ঘাঁহনিত এখন চাদৰ পাৰি শুৱাই দি জোনৰ পোহৰত উদ্ভাষিত তাইৰ স্নিগ্ধ মুখখনলৈ চাই থাকিল।

যশবন্ত আনকি কুলদীপো গভীৰ টোপনিত তেতিয়া। কাষৰ নদীৰ কুলু কুলু শব্দ.....

— ইয়াৰ পোহৰত শোভনা একেই হৈ আছে। ধুনীয়া, নিষ্পাপ, গাখীৰৰ দৰে কোমল, জেৰে কোমল পোহৰত শোভনাক চাই অশোকৰ বুকখন হাঁহাকাৰ কৰি উঠিল।

মিছা কথা কৈ পাপ কৰিছো নেকি মই!

বিয়াৰ বাবে জোৰ কৰি ইমান কষ্ট দি এইক, ভুল কৰিছো নেকি মই!

মইতো তাইৰ দৰে পবিত্ৰ নহয়— দেহেৰে - মনেৰে.....

পাপ কাম সি জীৱনত বহুত কৰিছে—

মানুহ মৰা — মিছা কোৱা আৰু..... শীলা শীলা নামৰ মাউৰা ছোৱালীজনীৰ মুখখন তাৰ চকুৰ আগত ভাঁহি উঠিল —

তাৰ ভিতৰৰ পশুটো বিবেকহীন হৈ পৰা সময়তে, কোনো নথকা নিজান দুপৰীয়া এটাট, শীলা নামৰ মাউৰা ছোৱালীজনীৰ ওপৰত সি জপিয়াই পৰিছিল। তাই চিঞৰি কৈছিল গাৰ বলেৰে তাক ঠেলি দি.....

“কুকুৰ, কুকুৰ. এৰি দে কুকুৰ!” আৰু —

‘বাই’। প্ৰায় চল্লিছ পঞ্চল্লিছ বছৰীয়া বেশ্যাজনী। দেহৰ ভোকটো বেছি হ'লে সি, যশবন্ত, আটাইবোৰ একেলগে উপভোগ কৰা নাৰীবোৰ! গণিকাবোৰ! বেশ্যাবোৰ!!

আৰু হেটোলেবোৰত নম্বৰ থকা গণিকাবোৰ — সি পছন্দ কৰা ‘ঠাণ্ডাৰ থাইৰ, চিক্ক স্মিতাৰ দৰে গণিকা —

শকত নাৰীৰ প্ৰতি,

কুমাৰী ছোৱালীৰ প্ৰতি,

গাঁৱৰ ছোৱালীৰ পাগল কৰি দিয়া গোন্ধটোৰ প্ৰতি তাৰ ভীষণ দুৰ্বলতা আছে —

এইবোৰ কথাটো শোভনাই নাজানে! জনাৰ চালো নাই। ক'বওতা লাগিব কোনোবাই!—

“সকলো পুৰুষৰে কলংকময় এটা অধ্যায় থাকে। সমাজ আৰু স্বাধীনতাই সেই অধ্যায়ৰ পথ প্ৰশস্ত কৰে।”

হত্যাকাৰী অশোক!

ধৰ্ষণকাৰী অশোক!

গুণ্ডা অশোক!

মিছলীয়া অশোক!

বিশ্বাসঘাতক অশোক!

নিজকেই সি কৈ থাকিল —

ভাল মানুহলৈ ভয় লাগে তাৰ! যেনেদৰে শোভনাৰ দেউতাকৰ মুখামুখি হোৱাৰ সৎ সাহসকণ নোহোৱাৰ বাবেই শোভনাৰ এইবোৰ কষ্ট হৈছে! মুখখুলি নক'লেও সি জানে।

নিজৰ দোষবোৰ ভবিষ্যতে ঢাকিলেই শোভনাক সি দুখ দিছিল সুধি— Are you a virgin?

সেয়াও সঁচা!

শোভনাৰ পঢ়া শেষ কৰি বিয়া হোৱাৰ প্ৰস্তাৱ জ্ঞানী আছিল, এয়াও সঁচা!

তাৰ সিদ্ধান্ত লোৱাৰ অক্ষমতাৰ বাবে, 'হু' পয়জনৰ ড্ৰামাবাজী যে অসৎ, সেয়াও সঁচা!

কিন্তু শোভনাক সি এৰি দিব নোখোজে এয়াও সঁচা!

এয়া ভালপোৱা নে মোহ, নে আক্ৰোশ সি নাজানে। মাত্ৰ জানে শোভনাক সি বেলেগৰ হ'বলৈ দিব নোৱাৰে।

তাহিৰ দেহটো, তাহিৰ সৎ স্বভাৱৰ প্ৰতি তাৰ এক দুৰ্বাৰ আকৰ্ষণ আছে। কি এই আকৰ্ষণ সি নাজানে। মাত্ৰ জানে— তাই তাৰ! শোভনা অশোকৰ, শোভনা তাৰ সম্পত্তি।

টোপনি গ'ল সকলো। সাৰে থাকিল অশোক। ভয়ত।

অপৰাধবোধত।

চিন্তাত।

পুৱাৰ জনজাতীয় মানুহ কেইজনমানে বাঁহ কটাৰ শব্দত আটাইকেইটা সাৰ পাই গ'ল। যশবন্ত শুই উঠি নদীৰ পানীৰে মুখখন তিয়াই ল'লে। বৈ লাভ নাই, আৰু দুটা পাহাৰ পাৰ হ'লেই চাগে বস্তি পাম। ব' ইহঁতক সুধি লওঁ.....

বাঁহ কাটি থকা মানুহকেইটাৰ ওচৰলৈ বেগাই গ'ল যশবন্ত!

: চহৰ কিমান দূৰ ককাই?

: এইটো হাবিদি একঘণ্টা যাই কিনি? শিৱপুৰ! ইয়াৰ পৰা তিনি ঘণ্টা...

: ঠিক আছে, ব'ল কুইক। কুলদীপ ঐ মাৰৰ ঘৰত শোৱাদি শুইছ --- এয়া চা তোৰ বাইকখন।

: হাঁ..... বাইক। কুলদীপ উঠি বহি গ'ল। আটাইবোৰে হো-হোৱাই হাঁহি দিলে।

: চল চল.....

চেঁচুক, পিচল আৰু কাইটৰ দৰে পাতবোৰৰ আঁচোৰত ক্ষত-বিক্ষত হ'ল আটাইবোৰৰ ভৰিবোৰ পিঙ্গি থকা সোলোক ঢোলোক যশবন্তৰ পেণ্টটো— কাইটবোৰে ভৰিব পৰা শোভনাৰ তেজ নিগৰাই উলিয়ালে.....

জংঘলৰ জোপোহাবোৰ আঁতৰ কৰি সমুখত যশবন্ত, কুলদীপ, অশোক আৰু শোভনা — পুনৰ পাহাৰ বগাই থাকিল।

এটা সময়ত পাহাৰৰ পৰা তললৈ বৈ পৰা চিৰি এটাৰ সমুখত সিহঁত ব'ল.....

পেটটোত হাতখন দি যশবন্তই চিঞৰি উঠিল— “তহঁত ব, মই তলত কিবা খোৱাবস্তু আছে নেকি চাই আহো। ব'ল কুলদীপ — পাঞ্জাবী মানুহে ভোক সহ্য কৰিব নোৱাৰে।”

সিহঁত মাটিৰ চিৰিয়েদি তললৈ নামি গ'ল। অশোক আৰু শোভনা চিৰিৰ কাষতে বৈ থাকিল। এক, দুই, তিনি, চাৰি, পাঁচ.....

পাঁচমিনিট মানৰ পিছত প্ৰাণৰ কাতৰেৰে দৌৰি যশবন্ত চিঞৰি চিঞৰি আকৌ পাহাৰলৈ উঠি আহি থাকিল।

— কুলদীপক পুলিচে ধৰিছে। পলা অশোক তলত পুলিচ!! পুলিচ! সি চিঞৰিবলৈ ধৰিলে। শোভনাক এৰি অশোকে দৌৰ মাৰিলে।

: যশবন্ত, শোভনাক উঠাই ল। — অশোকে চিঞৰি দিলে।

আৰু কি হ'ল বুজাৰ আগতেই সিহঁতক থাকী পোছাক পিন্ধা পুলিচবোৰে দুনলীয়া বন্দুক টোঁৱাই আশুৰি ধৰিলে।

মনেৰে মুখস্থ কৰি যোৱাৰ এক প্ৰবল বাসনা জাগিল শোভনাৰ। হৈ যোৱা ঘটনাবোৰৰ ক্ৰম।

‘চালি কুট্টি’ সিহঁতক ঘেৰি লবৰ সময়ত — এটা পুলিচে তাইলৈ চাই কৈছিল।

অবাইচ শব্দ কৰি সি খেদি অহা অৱস্থাতে তাইৰ খুৰাকে, চিঞৰি কৈছিল, এই?? চাৰৰ ছোৱালী তাই। তাইৰ কি দোষ আছে, এই ডকাইতটোক পিতক!

শোভনা ভয়ত থক্ থক্ কৈ কপিছিল,

আন্দোলনৰ সময়ত পুলিচৰ মাৰো পাইছে তাই

দেশৰ বাবে।

জেলত সোমাইছে দেশৰ বাবে। ছাত্ৰ নেতা হৈ, আৰু এইয়া অবাইচ গালি,

চালি কুট্টি।

সাধাৰন ছোৱালী হোৱা হ'লে, মই? অশোকৰ মুখখন দাগী অপৰাধী এটাৰ দৰে তললৈ মূৰ কৰি ভাৱলেশহীনভাবে বৈ আছিল।

ইমান ভয় ল'বোৰে পুলিচলৈ?

পুলিচ নহয় যেন ভুত?

হেণ্ডকাফ পিন্ধাই স্থানীয় থানালৈ যশোবন্ত, কুলদীপ, অশোকক লৈ গৈছিল সিহঁতে।

পিছে পিছে কেৰেক্সৰ দৰে কোঁতুহলী মানুহৰ ভিৰ।

থানাত অ'চিয়ে চকী এখনত বহিবলৈ দি শোভনাক কৈছিল, তোমাৰ কথা জানো, মোৰ ভাইটি তোমাৰ লগৰ।

এই দগবাজটোক ক'ত পালা? ইটো বছৰত দুই তিনিবাৰ জেলতে থাকে।

ইমান প্ৰতিভাবান ছোৱালী।

ভয় নকৰিবা।

ক'টত সঁচা কথা ক'বা। দেখিলেই গম পায়, এইটো শ্ৰেয় হ'ব নোৱাৰে।

প্ৰথম বাৰৰ বাবে শোভনাৰ সাহস হ'ল।

মূৰ তুলি চাব পৰা হ'ল। কাষতে থকা খুৰাকৰ হাত এখন ধৰি থাকিল তই।

লোকেল থানাৰ পৰা বেলেগ এখন জিপত অশোক, যশোৱন্ত, কুলদীপ, শোভনা আৰু
খুৰাক, লগত ধুৰ্ত যেন লগা দুটা পুলিচ।

জিপখন তীব্ৰ বেগত শোভনাৰ চহৰলৈ আগবাঢ়িল,

দহ হেজাৰ

পুলিচবোৰে অশোকৰ হেণ্ডকাফ খুলি দি ৰাস্তাৰ কাষত গাড়ী থন ৰখাই দিলে, কাষৰে
দোকান এখনৰ পৰা কিবা এটা কিনি আনি সি অশোকক দিলে।

সেন্দূৰৰ টেমা!!

শোভনাক হতবাক কৰি, অশোকে সেন্দূৰৰ টেমাটোৰ আধা তাইৰ কপালত ঢালি দিলে।

বেগৰ পৰা মেখেলা চাদৰ যোৰ উলিয়াই অশোকে তাইৰ গাত মেৰিয়াই দিলে।

পেণ্টৰ ওপৰত পিঞ্জি ল।

পুলিচ কেইটা তামোল খাবলৈ নামি গ'ল।

শোভনাৰ খুৰাকক কেৰেপ নকৰি অশোকে তাইক কানৰ কাষত ক'লে।

পুলিচ চিনাকি, মোৰ মানুহ; মাত্ৰ তই ক'ট আৰু থানাত কবি তোৰ বিয়া হৈছে। নহলে
যশোৱন্ত আৰু কুলদীপ চিৰকাল জেলত থকিব লাগিব। মোৰ কথা বাক বাদ। তইটো জ্ঞান,
ইহঁত নিদেখি। আৰু শুন পাহাৰ চাহাৰৰ কথা ক'ব নালাগে।

খুৰাকলৈ অশোকে চাবনি এটা নিক্ষেপ কৰিলে, ভয়তে খুৰাকে তললৈ মূৰ কৰি দিলে।

তীব্ৰ বেগত জীপ গাড়ীখন গৈ থাকিল, যেন পিক্‌নিক খাবলৈ গৈছে সিহঁত।

পুলিচে অশোকৰ পিঠিত থপৰিয়াই থপৰিয়াই হাঁহি থাকিল।

কেনেকৈ পুলিচ কেইটাক অশোকে হাতকৰি ল'লে?

আৰু বাটত গাড়ী ৰখাই, এনেকৈ সেন্দূৰ দিছে মোক? বে আইনী কাৰবাৰ।

চিঞৰি চিঞৰি সিহঁতে দেউতাকৰ বদনাম গাই গ'ল।

শোভনাৰ আশ্চৰ্য্যত মুখ মেল খাই গ'ল।

পুলিচৰ পলিটি'।

এজন সং সাংবাদিকৰ সঁচা বিপৰ্চৰ ক্লোভত ইহঁত মাত্ৰ কেইহাজাৰমান টকাত বিক্ৰি
হয় ক্ৰিমিনেলৰ ওচৰত।

আইনৰ ৰক্ষক, ঘৃণাত তাইৰ নাক কোচ খাই গ'ল। কি অৰ্থ থাকে এৰেষ্ট কৰাৰ?
এনেকৈয়ে চাগে বন্ধুত্ব হয় পুলিচ - চোৰ - দগাবাজৰ।

এইবোৰ কথা মই দেখোন জনাই নাছিলো!

ওৰে বাঢ়িতো অশোকে কেবল বুজাই গ'ল একেটাক থাকে।

এনেকৈ ক'ৰি।

তেনেকৈ ক'ৰি।

কপালত, শিৰত দিয়া সেন্দূৰ খিনিলে তাইৰ ঘিণ লাগি আহি থাকিল।

কি থাকিল সেন্দূৰৰ মূল্য?

এবাৰ দিব, এবাৰ মচিব। এবাৰ দিব, এবাৰ মচিব।

পগলাৰ দৰে খঙটো বাঢ়ি আহি এটা সময়ত তাইক কাবু কৰি দিলে।

অশোকৰ ফালে তীক্ষ্ণকৈ চাই তাই ক'লে—

চুপ থাক, আৰু ইহঁতক পাপাৰ বদনাম গাবলৈ মানা কৰি দে নহলে.....

অশোকে তাইৰ মুখখন সামান্য হেচি ধৰিলে, মনে মনে, পুলিচৰ লগত দন্দ নকৰে নহয়।

০০০ সন্ধিয়া সময়ত চহৰৰ থানাখনত মানুহৰ ভিৰৰ মাজত অপেক্ষা কৰি আছিল।

শোভনাৰ দেউতাক, মাক, কণ আৰু তাইৰ মাহীয়েক মহাক আৰু অন্য বহুত মানুহ।

লাজ আৰু খঙত তাই কালৈকো নাচালে।

বহা, অ'চি বৰাই তাইক বহিবলৈ দি দেউতাকক ভদ্রকৈ ক'লে।

চাৰ, ফৰ্মেলিটি আৰু বেয়া নাপায় যদি.....

দেউতাক ওলাই যোৱাৰ পাছত, মুখত তামোল এখন ভৰাই এলিপা চুন জিভাত লগাই,

অ'চি জনে নাটকীয় ভঙ্গীত হিচহিচাই ক'লে

তোমাৰ বাপেৰ এজন দগাবাজ, নহয় জানো!

আমাৰ এগেইনষ্টে ৰিপ'ৰ্ট কৰে,

শোভনাই একো উত্তৰ নিদিলে।

শুনা অশোক মোৰ চিনাকি, তুমি ঘৰৰ পৰা দিয়া একো বস্তু নলবা, যাদু কৰি তোমাৰ মন সলনি কৰি দিব। ইমান ধুনীয়া ছোৱালী, চোকাও, মাত্ৰ ক'বা কটত তুমি নিজেই পলাই আহিছা, নিজ ইচ্ছাত।

কিন্তু মই পলাই অহা নাই। শোভনাই উত্তৰ দিলে, আৰু মোৰ পাপা দগাবাজ নহয়।

বাক! বাক! বেছি স্মাৰ্ট দেখাব নালাগে,— অ' চিয়ে ক'লে—

এইখনত চহী কৰা.....

শোভনাই পঢ়ি চালে।

“মই নিজ ইচ্ছাই অশোকৰ লগত পলাই গৈছো, অশোক মোৰ পুৰণা প্ৰেমিক, দেউতা এই বিয়াৰ বিৰোধী আছিল, মোৰ বয়স এতিয়া ১৯ বছৰ” হাতত কলমটো লৈ শোভনা বৈ থাকিল।

কৰা চহী কৰা.....

তাই চহী কৰি দিলে,.....

এই চাৰক মাতি দে। দেউতাক সোমাই আহিল, একেজন অ'চিয়ে থিয় হৈ দেউতাকক শোভনাৰ কাষতে বাহিবলৈ দিলে, “চাৰ আপোনাৰ ছোৱালী নষ্ট হৈছে, নহ'লেনো এই

ওণ্ডাটোৰ লগত পলাই গৈছে বুলি কয়নে!” আপোনাৰ মাকৰ কথাবোৰ মনেসজা বুলি কৈছে তাই। মানে লিখিত Statement ত কৈছে এইয়া...। অ’ চিয়ে দেউতাকলৈ চাই ক’লে— মই কৈছো ক’টত বিয়াও নাই বহা বুলি ক’বা, বয়স ১৭ বুলি সঁচা কথা ক’বা। চাৰ ইহঁতক ৰাতিলৈ দি আছে ধুলাই, এতিয়া কথা পাতক, মাককো মাতি দিয়ক।

এক মহুৰ্ত্তত ইমান মিছা কথা ক’ব পাৰে? একোটা মানুহে, এনেকৈ শোভনা বাকৰুজ হৈ পৰিল, মাকে আগবঢ়াই দিয়া গাখীৰ গিলাচ হাতেৰে পেলাই, তাই সশব্দে কান্দি কান্দি দেউতাকক কৈছিল “পাপা আই হেইট ইউ, leave me alone. মাকে এটা প্ৰকাণ্ড চৰ বছৰাই দিলে তাইৰ গালত। কিয় কিয় মাৰিছ মোক। শোভনাই গালখন চুই চালে, I hate you papa, এই পুলিচবোৰে মোক বেয়াকৈ গালি পাৰিছে।

ইতিমধ্যে পুনৰ অফিচ ৰুমলৈ সোমাই অহা অ’চি বৰাই শোভনাক উত্তৰ দিলে, দেউতাকৰ ফালে চাই— মা, ইমান দিন তোমালোকক বিচাৰি দিনে-ৰাতিয়ে নুশুই নুশুই, ইহঁত বলিয়া ধৰে হৈ পৰিছিল,— (আৰু মই?) (ইমান দিন বান্দৰৰ দৰে পাহাৰ বগাই কি হ’ব লাগিছিল?) এই প্ৰশ্নটো মুখেৰে নকৰিলে তাই), যোৱা মোৰ কোবাটকতে মুখ-হাত ধুই আহোঁ,— যোৱা— চাৰ! অলপ ফৰ্মেলিতি আছে, মই ব্যৱস্থা কৰি দিওঁ, শোভনা ৰাতিটো ইয়াতেই থাকিব লাগিব, আপোনালোকো থাকক। — বাথৰুমত সোমাবলৈ গৈ বেৰৰ ৰঙা ৰঙৰ কেঁচা ৰঙবোৰত হাত পৰিল শোভনাৰ।

মিনিষ্টাৰ আহিব। সেয়ে ৰাতিয়েই থানাৰ চুণ কাম শেষ কৰিব লাগিব।

কাকো একো নামাতিলে তাই। চিন্তা কৰাৰ শক্তি যিদি যেন একেবাৰেই লোপ পালে এনে লাগিল।

বাহিৰত মুখ হাত ধুই, শোভনা পুনৰ অফিচৰ চকীখনত বহি পৰিল, কামত ৰুণ। দেউতাক আৰু মাকে ৰুণক কিবা এটা কৈ ওলাই গ’ল।

অফিচ ৰুমৰ পৰা শোভনাক লকআপৰ ওচৰত এখন বেপ্তিত কন্বল এখন দি মদ খাই বেছ হৈ থকা পুলিচ এটাই ক’লে।

লোৱা এইখন, টোপনি ধৰিলে শুই থাকিবা। পিছে পেণ্ট কেলেই পিন্ধি ছা ... অ’ টাউনৰ ছো...বা...লীটো... তাতে ডাঙৰ কলে জুত পঢ়া ছোৱালী।

তাইৰ চকুৰ আগতে মাতাল পুলিচটোৱে অফিচৰ বেৰতে পেচাব কৰি দিলে।

ৰুণ, শোভনাৰ নিচেই ওচৰলৈ আহি তাইৰ হাত খনত ধৰি তাইৰ চকুলৈ চালে।

শোভনাৰ চকুত পানী বিৰিঙি উঠিল। এটোপাল পানী তাইৰ হাততে পৰিল।

বা। ৰুণে তাইৰ হাতখনত খামুচি ধৰিলে। ৰুণক চাই থাকোতে, শোভনাৰ চকুত স্পষ্টকৈ পৰিল তিনিটা মানুহৰ মূৰ্তি, লকআপৰ অশোক, হেশোৱন্ত আৰু কুলদীপ, হাতত হেণ্ডকাফ।

পিছনত এটা এটা অন্তৰ্বাস। গা উদং কৰি দিছে পুলিচে চিঃ । লকআপৰ লোহাৰ বডেদি মুখখন ওজ্জিদি অশোকে চুমাৰ দৰে আকৃতিৰ শোভনালৈ নিঃশব্দে অংগী-ভংগী কৰিলে।

চিঃ এই পৰিবেশত এইবোৰ। নাকটো কোঁচাই দিলে শোভনাই।

ৰূপ, মোৰ ওচৰৰ পৰা নেজাবি।

পুলিচ থানাৰ পৰিবেশটো তাইৰ পচন্দ ন'হল।

“ হে ভগৱান, মই সীতাৰ দৰে কম যেন

ফাট দিয়া বসুমতি পাতালে লুকাওঁ।”

ক'তা, অনবৰত ভৱিষ্যত দ্ৰষ্টা লৈ ব্যস্ত থকা, বেজ-জ্ঞানীলৈ ব্যস্ত থকা মায়েটো কেতিয়াও কোৱা নাছিল মোৰ এনে ভৱিষ্যতৰ কথা?

ক'তা মোৰ কল্পনাই ভুলটো চুকি পোৱা নাছিল এনেকুৱা অপমান ভৰা অভিজ্ঞতাৰ কথা? আৰু নিৰ্লজ্জ অশোক? থানা নহয় যেন ঘৰ।

ঘৰ! হয় পৃথিৱীৰ পৰা বহুদূৰত যেন কৰবাত সোমাই থাকিম।

মই ঘৰলৈ যাম ৰূপ, মোৰ ভাগৰ লাগিছে। চকুৱেদি বাধা নমনা পানী বোৰ তাই মোহাৰি ল'লে।

(ৰূপ মোক ক্ষমা কৰি দে, মা ... পাপা..)

মনে মনে তাই ক'লে নিজকে,

ইয়াতকৈ আৰু কি অপমান হ'ব পাৰে

চহৰৰ সম্ভ্ৰান্ত মানুহৰ, ৰাজপৰিয়ালৰ সন্তান, পুলিচৰ থানাত।

চোৰটো কৰা নাই!

মিছাটো কোৱা নাই!

কিয়, কিয় এই শাস্তি?

পৃথিৱীত ময়েইতো একমাত্ৰ শ্ৰেমিক নহয়?

শ্ৰেমিকৰ এনে হয় জানো? কেতিয়াও শুনা নাই এইবোৰ, দেখানাই কেতিয়াও।

ক'ত ক'ত লুকাও মই, ক'ত ক'ত লুকাম, ক'ত ক'ত মই আশ্ৰয় বিচাৰিম?

ওচৰত থকা কম্বল খনেৰে তাই মুৰটো ঢাকি বেঞ্চখনত শুই পৰিল, এখন হাতেৰে ৰূপৰ হাতখন টানকৈ ধৰি থাকিল।

পুলিচৰ বিশ্বাস নাই!

অ'চি বৰুৱাৰ কুটিল হাঁহিটোৱে নাইগিয়া সাপৰ দৰে তাইৰ মুৰেদি যেন বগাই গ'ল।

“your father in a con man.” !!

পুতলা এটাৰ দৰে আলফুলে ডাঙৰ কৰা মানুহজনে তাইৰ বাবে মূৰ দোৱাব লগা হৈছে শত্ৰুৰ ওচৰত।

নিজকে থিকাৰ দিলে তাই।

আজ্জাৰ, এতিয়া সকলো আজ্জাৰ।

মোৰ ভৱিষ্যত আজ্জাৰ।

মোৰ শ্ৰেয় আজ্জাৰ।

মোৰ পৰিয়ালৰ পৰা মোৰ সম্পৰ্কত আজ্জাৰ।

দৌৰি দৌৰি নদীত জাপ মাৰি দিয়াৰ কামনা জাগিল শোভনাৰ। আৰু এইয়ে কনামটো।
পাহৰিবনে মানুহবোৰে?

তাইক আইডল কৰি সন্তানবোৰক সৌকাৰ কোব দিয়া মাকবোৰে আৰু কেতিয়াও নকৰ।

“ শোভনাক চা, কিমান ভাল!”

কলেজত লগৰবোৰে, বিশেষকৈ শত্ৰুবোৰে ভেঙুচাব।

দেখিলি, “চুপাৰ বস্তুম শোভনা।”

বিপ্লব কৰে!

শত্ৰু বোৰৰ জয়জয় ময়ময় হ'ব।

পাপাৰ শত্ৰুবোৰ।

মোৰ শত্ৰুবোৰ।

আৰু কুট্ৰিৰাজন? সি চাগে হ'হিত ফাটি পৰিব।

মৰি যাওঁ, মৰি যাওঁ ..। কঞ্চলৰ তলেদি টেবুলত পৰি থকা ব্ৰেডখন তাইৰ চকুত একান্ত
আশ্ৰয়ৰ দৰেই লাগিল।

কাষত ৰুণ,

কঞ্চলৰ কাষেদি হাতখন সন্তপনে টেবুললৈ আগুৱাই দিলে। এটা ৰেপ, হাতত, ঠিক
তলুৱাৰ ওচৰত।

মুক্তি।

মুক্তি এই জীৱনৰ পৰা, কালিলৈ কটলৈ বান্দৰৰ দৰে মানুহবোৰৰ চকুৰ পৰা।

আগবাটি যোৱা হাতখন ৰুণে খামোচ মাৰি ধৰিলে।

টেবুলত থকা ব্ৰেডখন সি খিৰিকিৰে পেলাই দিলে।

পাগল হৈছ বা? আমি আছে নহয়। ই কুকুৰক মই।

অশোকলৈ তীব্ৰ দৃষ্টিৰে ৰুণে চাই থাকিল।

ই কুকুৰে আমাক কষ্ট দিছে।

ৰুণক তাইৰ ককায়েকৰ দৰেই লাগিল। আশ্ৰয় দাতাৰ দৰে।

“ পুৰুষৰ এই পুৰুষত্ব গুণৰ বাবেই চাগে নাৰীক সদায়, প্ৰতিমুক্তৰ্ত্ততে পুৰুষৰ দৰকাৰ
হয়।”

পিতাৰ ৰূপত।

ভাতৃৰ ৰূপত।

স্বামীৰ ৰূপত।

প্ৰেমিকৰ ৰূপত।

পুত্ৰৰ ৰূপত,

সাহসী হৈয়ো, হৰিণাৰ দৰে, ৰূপেই কাল হয় নাৰীৰ। পুৰুষ হৈ পৰে অবিচ্ছেদ্য অংগ।

এইটো ৰুণেই অশোকক আইডল কৰি লৈছিল। অথচ আজি, সি দেউতাকৰ দৰে

সাহসেৰে কৈছে —

দেউতাৰ পিছত সি,

তাৰ পিছত ৰাজ।

স্বাৰ্থপৰৰ দৰে কেৱল অশোকৰ কথাই ভাবিলো,

মৰম লাগি গ'ল তাইৰ তালৈ। সৰুৰে পৰা কাজিয়া কৰি থকা ৰুণলৈ।

ৰুণে তাইৰ ওচৰত পাইচাৰী কৰি থাকিল।

যেন ৰানীৰ অনুচৰ।

সতৰ্ক প্ৰহৰি।

টেবুলৰ কাষলৈ মদখাই বেছ হৈ অহা পুলিচ এটাক সি গতা মাৰি দিলে। কি হ'ল,
কি বিচাৰিছে..... ?

□ □ □ ভয়ত সি আঁতৰি গ'লগৈ। তেখেতৰ পুৰা নাম? আপোনাৰ ?

সম্মুখত বহি আছিল, মেজিষ্ট্ৰেটজন।

শান্ত চেহেৰাৰ,

পিছদিনা ৰাতি পুৱাৰ কথা, কটত।

অলপ ইতস্তত কৰিয়েই ইংৰাজীতে তেওঁ ক'লে Sorry Girl, Did his thing
properly entered yours.??

চকুৰ পৰা টপ টপকৈ পানীয়ে তিয়াই পেলালে শোভনাক।

খিৰিকিয়েদি চাই দেখিলে, ইতিমধ্যে ৰাস্তাৰ পৰা বান্দৰৰ দৰে কৌতূহলি চকুবোৰে
তাইকে চাই আছে।

আৰে — “ চুপাৰ ডুপাৰ একটোছ বে ”

চহৰৰ আটাইতকৈ নামী ছোৱালী।

থহৰকৈ তাইৰ কানত পৰিল।

মেজিষ্ট্ৰেট জন উঠি গৈ খিৰিকি দুখন বন্ধ কৰি দিলে।

কওঁক, Yes Speak up.

I donot know. Do not know.

Did you love him?

U — R — Yes !

Or. Did you eloped with him.

U—R—Y—e—s.

But your father complained oh. Then your father is misleading us.

No — তাই সবলকৈ ক'লে।

Tell me the truth!

Do not hesitate.

(“শোভনা, যশোবন্ত, কুলদীপহঁত মৰি যাব।”)

কটলৈ অহাৰ আগতে দেউতাক অশোকৰ লকআপৰ আগত মুখামুখী হৈ, কোৱা দৃশ্যটোৰ মনত পৰি সিএৰি উঠিল তাই।

হ, মোৰ ঘৰলৈ আশ্রয় বিচাৰি ভাত খাবলৈ আহ।

I will Finish you. মোৰ ছোৱালীক mislead কৰিছ।

(কেনেকৈ আৰম্ভ কৰিম ?)

মাকৰ প্ৰকাণ্ড চৰটো মনত পৰি গ'ল তাইৰ।

Yes I love him. We got married at Kamakhya.

When ?

U — R — , One month back.

টুকি ল'লে মেজিষ্ট্ৰেটে।

Now They will take you to a virginity test

নীলা শাৰী পিন্ধা মানুহ এজনীয়ে শোভনাক লগত লৈ পুলিচ ভান খনত উঠিল।
পিছে পিছে এখন এম্বুচেদৰত ৰুগ, দেউতাক আৰু মাক।

দাগী অপৰাধী নেকি মই ?

আৰু VIRGINITY TEST ? গিনিপিগ্ মই ??

VIRGINITY TEST !

চাকচিৰ বান্দৰ শোভনা !

মানুহে চাই আছে তাইক।

হয়নে এনেকুৱা কাৰবাৰ ? নাৰীৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ গোপন কথাবোৰ নিৰ্ভজৰ দৰে
ক'ব লগা হৈছে অচিনাকী ক'লা কোট পিন্ধা মানুহক।

আৰু, নাৰীৰ জীৱনৰ আপুৰুগীয়া সম্পদকো। তাইৰ কুমাৰীত্বৰ পৰীক্ষা হৈ থাকিব।

অশোকে শুধিলে, তই VIRGIN নে ?

আইনে পৰীক্ষা কৰিব, সঙ্গম হৈছেনে ?

যেন পৃথিৱীত কোনেও প্ৰেম কৰা নাই।

যেন পৃথিৱীৰ সকলো নাৰীয়েই নিয়মৰ একান্ত অনুচৰ !

যেন শোভনা নামৰ ছোৱালী এজনীক ভগৱানে দুৰ্ভাগ্যৰ এক নম্বৰ লিষ্টত থৈছে।

কোনো দোষ নকৰাকে শাস্তি !

কোনো পাপ নকৰাকে শাস্তি !!

হস্পিতালৰ ভিতৰতো কৌতুহলী জনতাৰ ডিৰ থেলি শোভনা সোমাই গ'ল, পাৰহৈ
গ'ল।

দুটা কোঠা।

শোভনা আহক,

ডাক্তৰ হাজৰিকা আছিল।

তললৈ মূৰ কৰি কথমপি নপৰাকৈ থাকিল তাই।

মা! দেউতাৰাক কিয় কষ্ট দিলা! দেউতাৰৰ Heart attack.

মুৰটো আচম্ভাই কৰিলে শোভনাৰ।

আজ্ঞাৰ কেউকাষে। আহ মৃত্যু চাগে এইয়া।

ভৰিৰ পৰা মূৰলৈকে সামান্য কঁপনি এটা উঠিল শোভনাৰ।

এটা সময়ত শোভনা মাটিত বাগৰি পৰিল।

এই Senseless হৈ গ'ল, হাৰি আপ,

মাজনী! মুৰ্চাযোৱা শোভনাক কোলাত তুলি দেউতাকে পগলাৰ দৰে কান্দিবলৈ ধৰিলে।

হেই হাজৰিকা,

বাৰ্ড নম্বৰ ১১, তৎক্ষণাত খালি কৰাওক।

হয়টো মেণ্টেল প্ৰেচাৰ বেচি হৈছে।

ফিজিকেলি উইক।

একেবাৰে “ল’ ব্লাড প্ৰেচাৰ”।

বাট এৰি দিয়ক — মানুহবোৰে।

ইমাৰজেঞ্চি।

কুইক, কুইক

চেলাইন ঠিক কৰক।

হাৰি — নাৰ্চ,

চকু মেলা শোভনাই কাষতে বহি থকা দেখিলে মাকক, ইটো কাষত ৰুল আৰু ৰাজ।

আহ আহ ... শোভনা মূৰৰ বিষত কেঁকাই উঠিল।

নাৰ্চ এগৰাকীয়ে ইনজেকচন এটা দি গ'ল।

ক'ত মই, ঘৰত নেকি? কি হ'ল মোৰ?

একো হোৱা নাই, কঠোৰ হৈ মাকে ক'লে।

আৰু পাপাটি?

আছে, ঘৰলৈ গৈছে, আহিব। গোটেই নিশাটো বেচেৰা মানুহটো তোৰ কাষতে আছে।

তোৰ কাপোৰবোৰৰ ধুবলৈ লৈ গৈছে।

তোৰ, লেভেৰা, কাপোৰবোৰ!

চকু দুটা মুদি দিলে শোভনাই।

মুৰটো কাতি কৰি তাই দেখিলে বাহিৰত দুটা পহৰাদাৰী পুলিচ।

পুলিচ কেলেই! মই ঘৰলৈ যাম।

যাম বুলিলে যাব নোৱাৰ! মেজিষ্ট্ৰেটক কিয় মিছা কথা ক'লি। এতিয়া ভাল পালেও, এদিনৰ বাবে জেললৈ যাব লাগিব।

কি? জেললৈ! কিয়?

শোভনা আকৌ মুৰ্ছা গ'ল।

হম্পিডেলৰ দুটা দিন।

বেজিৰ খোচ !

চেলাইন!

মানুহৰ মুখ!

পৰিয়ালৰ ডিৰ!

চকু মুদি তাই শুনি থাকিল, দেউতাকে মহাকক কি কৈছে।

তই, এদিন হ'লেও জেলত থাকিবই লাগিব।

আমি custody বিচাৰিম।

কেচ ডিচমিচ মই নকৰো।

অশোকক এসেকা দিবই লাগিব।

আৰে তাই মাইনৰ, ১৮ হোৱা নাই তাইৰ, এইয়া মই লৈ ফুৰিছো তাইৰ সোঁৱৰণী, ১৭ বছৰ দুমাহ।

সৰুতে পঢ়িছে তাই, দুবছৰতে।

চোকা ছোৱালীতো।

অনৰ্গল কথা কৈ আছে বাপেকে, পাগলৰ দৰে। মানুহটো চাগে পাগল হৈ গৈছে।

বুকুখন বিষাই গ'ল শোভনাৰ।

পাগল হৈ যাম মই পাপাটিক দেখি থাকিলে।

এই মানুহটোৰ দুখ মোৰ সহ্য নহয়। হাতত থকা চেলাইনৰ বেজীটো খুলি, তাই পৰীক্ষা কৰিবলৈ অহা হাজৰিকা ডাক্তৰক ক'লে।

Uncle- I am fit to go to the jail. I just want to get rid of my family or I will simply die Uncle.

হাজৰিকাই মৰমেৰে তাইলৈ চালে।

শোভা আজিৰ পৰা ভালেমান বছৰ আগতে, দেউতাৰ প্ৰথম Heart Attack হৈছিল, কিবা মাটিৰ কেচৰ বাবে। তুমি তেতিয়া সৰু চাগে ক্লাচ চেভেন মানত।

গোটেই পৰিস্থিতি তুমি কণ্ট্ৰল কৰিছিল।

দেউতাৰা মানুহটো বৰ আনলাকি। সং হোৱা বাবে, কেবল কষ্ট হৈ থাকে।

মই দেউতাৰ ক্লাচ মেইট আছিলো। মানুহটো বৰ আনলাকি। আনলাকি, নিজৰ বাবে নহয়।

লোকৰ বাবে।

দোষ তেওঁৰ নহয়, দোষ এই চিষ্টেম বোৰৰ।

তোমাৰ অশোকৰ কথাও মই জানো, দগাবাজ এটা।

তোমাৰ কথাও —

তুমি নিদেখী বাবেই দেউতাবে উদ্ধাৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। অসং মানুহৰ জালত ভৰি দিলে আৰু ওলাব নোৱাৰি। ময়েই কৈছিলো: দেউতাবাক, আমেৰিকাত থকা মোৰ ভতিজাটোৰ লগত বিয়া দিয়াৰ কথা।

পঢ়াও হ'ব, তোমাৰ বিদেশতো থকা হ'ব। তোমাৰ কেৰিয়াৰ হ'ব। সি ভাল ল'ৰা। তোমাক সি কটনত দেখিছে। তোমাক সি ভাল পায়। আমেৰিকাৰ পৰা সি তোমাৰ কথাই কৈছে। তুমি শিকা আৰু থকাৰ প্ৰাচুৰ্য চব পালাহেতেন। মই কথাটো তোমাৰ দেউতাকক কান চোৱাইছিলো।

দেউতাকে কৈছিল তুমি I A S নিদিয়ালৈকে, সেয়া নাভাবে। অবশ্যে না-ও কৰা নাছিল।

You had a bright future.

এতিয়া আৰু।

থিক আছে যি ভাল দেখা, নিজৰ care ল'ৰা।

হাজৰিকা আছিল, Take care of my papa. মই বুজি পাইছো, লাজ কৰিলে নহ'ব। solution মোৰ হাততে হ'ব। এইখন যুদ্ধ মই শেষ কৰিম। মোৰ বাবে আৰম্ভ হৈছে যেতিয়া, মই নিবিচৰাকে। I am responsible.

: এজনী বাঠি বছৰীয়া বৃদ্ধাই জীৱনৰ সমস্ত অভিজ্ঞতাৰে কাৰোবাক কথা কৈ থকা যেন বোধ হ'ল হাজৰিকাৰ।

: God Bless you my child ! Be strong - সকলোৰে জীৱনত কেলেংকাৰী থাকে। মাত্ৰ You are unlucky. Your incident has been blown out of proportion.

দেউতাৰ সাংবাদিক শত্ৰুবোৰৰ কাম কম।

চিন্তা নকৰিবা, I will take care of him.

মই লিখি দিছো। ৰাতি যোৱাই ভাল, মানুহৰ ভীৰ কমিব, এয়া দৰব দি দিম, লগত লৈ ল'ৰা, — Bye.

হাজৰিকাই অইৰ কপালত সৰু কৈ চুমা এটা খালে।

০০০ গেকুৱা ৰঙৰ স্মাৰ্ট, এটা জেকেটেৰে শোভনা। চুলি খিনি বন্ধা, নীলা পাৰিৰ মানুহ গৰাকীয়ে ভেনৰ পৰা নমাই কাৰাগাৰৰ চাপৰিব লগা দুৱাৰ খনেদি তাইক বাট দেখুৱাই নিলে। হাতত থকা কাপোৰৰ টোপোলাটো তাইৰ হাতত দি মহিলা পুলিচ গৰাকীয়ে ক'লে।

যাওক এইয়া ঘৰৰ পৰা দি পঠোৱা কাপোৰ আৰু দৰবৰ টোপোলা, মাত্ৰ এদিন থাকক যেনেতেনে। ঘৰৰ গাড়ী আহি আছে পিছে পিছে মাত্ৰ ভিতৰত সোমোৱাৰ পাৰমিচন নাই। জেইলৰ চাহাবে আপোনাক জানে, চিন্তা নাই। আপোনাৰ বাবে ভাল ব্যৱস্থা কৰা হৈছে, যাওক কি কৰিব, দুৰ্ভাগ্য! এই কুকুৰটোক বিয়া নকৰাব।

ঘূৰি চালে তাই, গলগৈ নীলা পাৰিৰ মানুহ গৰাকী। হাতত টোপোলাটো লৈ চুচুক চামাক কৈ তাই ভিতৰ সোমাল। আন্দোলনৰ সময়ত এইখন জেললৈ আহিছে বন্ধুৰ। লগৰ বোৰক আপেল কমলা দিবলৈ।

আন্দোলনকাৰী দেউতাকক খবৰ কৰিবলৈ।

কিন্তু আজি !!!

মাথাৰ গণ্ডগোল থকা কেচ চাগে। মহিলা পুলিচ এজনীয়ে তাইৰ ফালে আঙুলীয়াই, চাৰাখিনি মুখত ভৰাই আনজনীক ক'লে।

: মাথাৰ গণ্ডগোল? মোক চাগে পাগলীৰ নিচিনা লাগিছে।

লাগক!

: মই পাগলীয়েই হৈছো। ইমানবোৰ ঘটনা পাহাৰ, জুৰি, থানা, হস্পিতাল, জেইন মানুহ পাগল হ'বই।

হয় মই পাগলী!

: নহয় অ' সেই পাহাৰ বগোৱা চাৰৰ কেচটো।

: অ' ... অ' ... পুলিচজনী আশুবাই আহি ভাইলৈ চাই ক'লে।

সেইফালে নহয়, পুৰুষৰ বাৰ্ড। এইফালে, জেইলাৰৰ কমলৈ যাওক, দিয়ক কি দিয়ে।

: মোৰ হাতততো পইচা নাই।

: তেতিয়া কি আছে (অল্লীল) এজনীয়ে বাঙ্গ কৰি ক'লে।

ভয়ত শোভনাৰ বুকুখন কঁপি উঠিল।

সেউজীয়া পৰ্দাখন খেলি অধীক্ষকৰ কোঠাটোলৈ সোমাই গ'ল তাই, হাতত টোপোলাতো।

তাইক পাগলীৰ দৰে দেখাত সহায় কৰা টোপোলাটো।

বহা, কান-মীন বগা বন্ধনৰ ডেকা অধীক্ষকজনে বহিবলৈ চকীখন আঙুলীয়াই দিলে।

অলপ ইতস্তত কৰি তেওঁ আৰম্ভ কৰিলে।

মই তোমাক জানো! একপ্ৰকাৰৰ মই আপোনেই তোমাৰ। কটনত মই তোমাক দেখিছো।

এইবোৰ কেনেকৈ হ'ল? মই জইন কৰাৰ পৰা অশোকক কেবাবাৰো এইখন জেলতে পাইছো, বেলেগ বেলেগ কেচ।

সকাহ পালে তাই, কিন্তু মুখেৰে একো নকলে।

এতিয়া চেইন, আঙুঠি এইবোৰ সব খোলক।

বহিলে অলপ বহক, কিন্তু ৬ বজাত মোৰ ডিউটি শেষ, বেলেগ এজন আৰ্হিব তাৰ আগতে আপুনি ভিতৰলৈ যাব লাগিব।

কি?

মহিলা বাৰ্ডলৈ; চিন্তা নকৰিব একো নহয়, এটা বাতিহে। আপোনাৰ দেউতা মা দুয়ো সম্ভ্ৰান্ত ঘৰৰ। এনেকুৱা কেচ এই চহৰতে বহুত হৈছে। যোৱাবাৰ প্ৰভাত দস্তৰ পুনেত পঢ়া ছোৱালীজনী পলাই গৈছিল নেপালী ড্ৰাইভাৰটোৰ লগত, ইয়াতে আছিল তাই, কিন্তু অৱশ্যে publicity নাছিল। আপোনালোক ডাঙৰ মানুহ, publicity হ'বই। কাল নকৰিব। ও, কওঁক – ব'লক মই আগ বঢ়াই দিম।

চাৰিওফালে পকাৰ বেৰেৰে আশুৰা নাৰায়ণীৰ দেশ; ৰেডিঅৰ নাটক খনৰ কথা মনত পৰি গ'ল শোভনাৰ।

নাৰায়ণী!

নাৰায়ণী!

এয়া মই, গোলাপ ফুল এপাহ শুজি লৈছো।

এইয়া মই ইয়াত চুমা খাই দিছো।

হিট ড্ৰামা আছিল সেইখন, বেডিঅ'ৰ ভলিওম বঢ়াই ঘৰৰ সবেই শুনা ড্ৰামা আছিল।

: এখেজ দুখোজকৈ আগবাঢ়ি সৰু অসম আহিৰ এটা ঘৰলৈ, দেখিলেই ধৰিব পাৰি, লেতেৰা। কেউফালে এখন সৰু ফিল্ড। সোঁফালে সৰু সৰু ঠেক কাৰাগাৰৰ চেলবোৰ— কিছুমান অবিন্যস্ত চেহেৰাৰ মহিলা, ঘূৰি ফুৰিছে। দুৰ্গন্ধত তাই না কটো হাতেৰে হেচি ধৰিলে।

: চাওঁ কোন এইজনী, হাৰামজাদী — আহিছে? নিগ্ৰোৰ দৰে ক'লা পিঠিৰ মানুহ এজনীয়ে পিঠিখন উলিয়াই দি, খিৰিকিৰ ভিতৰত থকা ছোৱালী দুজনীৰ হতুৱাই মিঠাতেলেৰে মালিচ কৰাই আছে পিঠিখন। হেই! (অশ্লীল) এনেকৈ নহয় অ' কেচাইখাতি মতা কেনেকৈ চম্ভালিবি? হেচি দে পিঠিখন। চাৰিখন বগা বগা হাতেৰে ক'লা ৰঙৰ পিঠিখন হেচি থাকিল। হেচ, হেচ জোৰকৈ জোৰকৈ (মৰতি)। শোভনাই ঠিয় হৈ এই অদ্ভুত মানুহবোৰ চাই থাকিল। হেই, লাট চাহাবৰ জীয়েক, আহ মাতিছো নহয়, এইফালে, ন'হলে চান্দি চুলি চিঙি দিম চালা। শুনা নাই, ইয়াত ময়েই ৰাণী(অশ্লীল)।

: বাইদেউ, চাৰৰ কেচটো, পেপাৰৰ কেচটো মানে, পাহাৰৰ কেচটো।

শোভনাক থবলৈ অহা মহিলা জনীয়ে আগবাঢ়ি আহি ইঙ্গিততে বুজাবলৈ চেষ্টা কৰিলে।

: অ' -। সেইকাৰনে ইমান দেমাকী, অলপ সামান্য অপ্ৰস্তুত হৈ ক'লাকৈ মানুহজনীয়ে পিঠিটো ঢাকি দিলে।

হ'ব - যা !!

বগা বগা হাত দুখন আতৰি গ'ল।

যোৱা, ভিতৰলৈ যোৱা (যেন মন্দিৰলৈহে যাবলৈ বাট এৰি দিছে মানুহজনীয়ে।) এই ভাৱতেই শোভনালৈ চাই ক'লে।

: শুনিছো, কটনত পঢ়িছিল। চাৰক চিনি পাওঁ, মানে দেউতাৰক। মৰিবলৈ কৈলৈ গৈছিল। পলাই! ডকাইতটোৰ লগত, মাৰ বাপেৰৰ তেজ খোৱা ছোৱালী, বজ্জাত।

(জহনীজাতি ছোৱালী)।

শোভনাৰ খং উঠিছিল। কাগখন বন্ধ কৰি দিলে তাই, এনেকুৱা বেয়া আৰু অশ্লীল সম্বোধন,— জীৱনত কোনেও কৰা নাছিল!

কেৰাহীকৈ মানুহজনীলৈ চাই, তলা খুলি দিয়া কমটোলৈ গৈ এচুকৰ পৰাত বহি পৰিল তাই।

টং - টং - টং - বিকট শব্দ কৰি জেলৰ ঘণ্টা এটা বাজি উঠিল। হাতত এলুমিনিয়ামৰ থালবোৰ লৈ কমটোৰ পৰা মহিলা ১০ জনী মান বাহিৰলৈ ওলাই গ'ল।

বাইদেউ নাযায়?

ক'লৈ? ওচৰতে তাহাঁতৰ বনকৰা ৰীণাৰ দৰে ছোৱালী এজনী ঠিয় হৈ আছিল। তাইয়ে সুধিলে।

খাবলৈ? খানা দিছে?

(খানা, এলুমিনিয়ামৰ থালত ভিষ্কাৰীৰ দৰে।)

শোভনা নগল।

নাযাও, অন্ততঃ ইয়াত মই খাই নমৰো।

এটা ৰাতি এই নৰকত কটাই দিম।

বুকুখন হাহাকাৰ কৰি উঠিল শোভনাৰ —

ধান বনাদি বানি থাকিল বুকুখন।

কি সাংঘাতিক অসভ্য তিৰোতা এইবোৰ —!

যোৱা, মৰম লাগি গ'ল ছোৱালীজনীলৈ তাইৰ —

তাই তেতিয়াও কামতে থিয় হৈ আছিল।

কি নাম তোমাৰ?

বীনা।

হাঁ! ভালঘৰৰ ছোৱালীৰ চেহেৰা, পঢ়া-শুনা কৰিছিলানেকি?

ইয়াত কিয় আছা?

ভাগ্যৰ দোষ বাইদেউ।

মা-দেউটা হাইজাত ঢুকাইছিল। খুড়া-খুড়ীয়ে ধন সম্পদ আয়সাং কৰিবৰ বাবে মোক চেইন চোৰ বুলি থানাত দিলে, থানাৰ পৰা জেইলত।

দুবছৰ হ'ল, মোৰ কোনো নাই, কেচ চলি আছে।

ভয়ত উশাহ বন্ধ হৈ গ'ল শোভনাৰ।

এনেকুৱাও হয়! এনেকুৱাকৈ জীয়া ফাঁকি দি নিৰ্দেখী মানুহক বন্দী কৰা হয়। এনেকৈ ছোৱালী এজনীক।

বীনা, এই জহনিতজাতি, নাখাৰ নেকি? কি লেন চেলাই আছ? চিঞৰ এটা ৰহৰকৈ কানত পৰিল।

বাইদেউ! ইহঁতৰ হিংসা, যোৱাবাৰ টি প্লেণ্টাৰৰ জীয়েক এজনী ইয়াত দুদিন আছিল। মোৰ বাহিৰে তাই কাৰো লগত কথা নহৈছিল, তাই মোক লে যাম বুলিও কৈছিল।

কিন্তু ইয়াৰ পৰা গ'লে কোনেও আক ইয়াৰ কথা মনত নেপেলায়।

: নৰক এইখন? দোৰঘোৰ পাপ কৰিলে এই নৰকখনত আহিবলৈ পায়। যোৱা জনহুত ছাগে আপুনিও পাপ কৰিছিল।

: হয়, হয় চাগে বীনা। এইখন সচাই নৰকৰ দৰে, নেদেখা হ'লে কেতিয়াও নাভানিলো হেতেন।

: বীনাৰ কোমল মুখখনে শোভনাৰ দমি থকা দমি থকা ভয় আৰু ৰংটো অলপ কমাই দিলে।

যোৱা, খাই আহাঁগৈ। শোভনাই তাইলৈ চাই ক'লে—

: কিনো ৰাম বাইদেউ, পানী পানী দাইল, আৰু পোক থকা চাউল, কাপজহেঁন কট, তাতে মেল বাৰ্ডৰ পৰা অনবৰত ভয়।

কিয়?

: এই হাৰামী বাৰ্ডেন জনীয়ে ছোৱালী বাৰ্ডৰ ছোৱালী চান্দাই কৰে যেতিয়া, ধনী অপৰাধীবোৰে মেল বাৰ্ডত ছোৱালী বিচাৰে। ইহঁতে ইয়াৰ পৰাই লৈ যায়।

: তোমাক?

: মোক পৰা নাই বাইদেউ। থানাত পুলিচ এটাই মোক বেয়া ব্যৱহাৰ কৰিব খুজিছিল, মুখত সোপা দি। নোৱাৰিলে, মই লঠিয়াই বেয়া জেগাত তাক — , তাৰ পিছত মোক গুৰুলা গুৰুলকৈ সিহঁতে মাৰিলে, এইয়া হাত এখন বেকা হৈ গ'ল। সেই খণ্ডতে সিহঁতে মোক জেললৈ চালান দিলে।

: ইয়াত মোক পাগলী আৰু খঙাল বুলি ভয় কৰে। এই বাৰ্ডেন জনীকো এদিন চুলিত ধৰি থৈছে।

: চৰিত্ৰ বেয়া হ'বলৈ নিদিও, মৰি যাম বুঢ়ী হৈ জেলত। জানে বাইদেউ, মোৰ দেউতা গাঁৱৰ স্কুলৰ শিক্ষক আছিল, মা জমিদাৰৰ ছোৱালী আছিল।

বৰ মৰমৰ আছিলো মই। কেনেকৈনো মৰিল মাহঁত। এতিয়ালৈ চাগে মই চহৰৰ কলেজত পঢ়িলো হেতেন, পঢ়াত মই ভাল আছিলো, ডাক্তৰ হ'বৰ মন আছিল।

শোভনাই বীনাক সাবতি ধৰিলে। চিন্তা নকৰিবা মোৰ দেউতা সাংবাদিক, পেপাৰত এই খবৰ মই Focus কৰিম। তুমি ন্যায় বিচাৰ পাবা। পৰা হ'লেটো মই লৈ গ'লোহেতেন তোমাক, কিন্তু কি ক'বা মোৰেই বিপদ।

কি হ'ল বাইদেউ?

যা - ও - ক, তুমি নুবুজিবা। যোৱা খোৱাগৈ।

আহক মুকলিত খোজ কাঢ়িব। বীনাই তাইক লৈ গ'ল সৰু ফিল্ড খনলৈ।

“ঐ বাম, মোকে ঐ মাৰিলে,

ঐ বাম , শ্ৰীমা, হৰবে,

ঐ বাম, মই যে দুখীয়া,

ঐ বাম, পিছনে উৰনে,”

: ইমান সুৰীয়াকৈ কোনে গীত গাইছে ? কোনে? কৌতুহল বশত অজ্ঞকাৰ চেলবোৰৰ ফালে শোভনা আশুৱাই গ'ল।

: বাইদেউ, হাতত খোৱা থালি লৈ থকা বীনাই সন্ধিয়াই দিলে — দূৰত থাকিব, পাগলি এইজনী।

এডাল শিকলিৰে ভৰিটো বান্ধি থোৱা আছে।

খিৰিকিয়েদি মানুহজনী থকা চেলটো চাই বমি কৰি দিবলৈ মন গ'ল শোভনাৰ।

অক্ - ইমান লেভেৰা, পেচাৰ পাইখানাৰ গোছ।

খিৰিকিৰ ফালেদি দলিয়াই দিয়া ৰুটি এটা একামোৰ মাৰি তাই দলিয়াই দিলে।

“খাদ্য, খাদ্য, হেৰ মই,

সোণৰ চামুচত খাইছিলো,

হেৰ, কমতো দুখতনো

পেটৰ পোৱালীতো মাৰোনো?”

শোভনা এইবাৰ মহিলা গৰাকীৰ একেবাৰে ওচৰ চাপি গ'ল। এক ইচ্ছামান দূৰত্বত
খিৰিকিখনৰ ওচৰতে ব'ল।

বগা বৰনৰ, ধূণীয়া লাহি এইজনী মানুহ। সম্ভ্ৰান্ত ঘনৰ দৰে লাগে।

: বাইদেউ, অ' বাইদেউ, আহকচোন মোৰ মনৰ কথা শুনক। মই বোলে পাগলী? মোক
এইয়া শিকলিৰে বান্ধি থৈছে, মোক ইহঁতে হত্যাকাৰী বুলি কয়।

সৌ কেইজনীয়ে চুপতা চুপতি কৰে মোক লৈ।

কোনেও মোৰ কথা বিশ্বাস নকৰে - - - - অ' বাইদেউ।

: কোৱা মই বিশ্বাস কৰিম। শোভনাই তাইৰ চকুলৈ চাই দৃঢ়তাৰে ক'লে।

সঁচাকে?

সঁচাকে, - - - - শুনক বাইদেউ, মানুহজনে মোৰ ওচৰৰে বেলেগ এজনীৰ লগত হুলিগলি
আৰম্ভ কৰিছিল, উহঃ কি আচৰ্য্যকৰ বাইদেউ।

ঘৰ দুৱাৰ চব এৰি মেট্ৰিকতে পলাই আহিছিলো। অনবৰতে ঋণ্ড উঠি থাকে বাইদেউ।
সি মোক মাৰি মাৰি আধামৰা কৰিলে।

এদিন ঋণ্ডতে কোলাৰ কেচুৱাটো থেকেচা মাৰি থণ্ড-ণ্ড সি মৰি থাকিল বাইদেউ।

আইঐ বুকুৰ সোনটো মোৰ।

কুকুৰৰ পোৱালী বাপেকতো!!

আৰু জহনিজ্ঞাতি নাতেসৰিজনী।।।

বেৰত মূৰতো আচাৰি আচাৰি তাই বিনামলৈ ধৰিলে। কান্দোনেৰ লগে লগে তাই বুন্দিয়া
কঠেৰে বিনাই গ'ল - -

ঐ ভু-ভাৰত্বতে নাই এনেকুৱা,

ঐ বোৱাৰী জীৱন মোৰ,

ঐ স্বামীক হেৰুৱালো,

ঐ পুত্ৰক হেৰুৱালো,

চিঞৰ, গীত কান্দোনেৰে পৰিবেশটো গধুৰ কৰি তুলিলে, মানুহ জনীয়ে বেৰত বুন্দিয়াই
বুন্দিয়াই থাকোতে মূৰৰ পৰা ইফালে তেজ বৰলৈ ধৰিলে।

: বাইদেউ নাযাব, মহা বদমাচী এইজনী। নাতেসৰী, কেচুৱাটো মাৰিছেই, গিৰিয়াকৰ
মতে তাই কেচুৱা মাৰি বেলেগ এটা এটালৈ পলাই যাব খুজিছিল।

থু - - - ই - - , থু ই - মানুহ জনীয়ে দূৰত থকা, বাৰ্ডৰ মানুহজনীক
থুবাই দিলে

দুটা এটা চিটিকনি শোভনাৰ গাতো পৰিল।

তাই মোহাৰি ল'লে।

: বাইদেউ ক্ষমা কৰিব, এইজনীয়ে মোক সনায় জোকহি থাকে, মোক পাগলী বুলি কয়।

সে, দে তই মোক থুবাই দে - চান্দা, কুটি, তাইৰ ভৰিত কিয়? হাততো শিকলি দিছাই

দে।

: ব' তোক তেজপুৰলৈ পঠাব নোৱাৰিলে মোৰ নাম নাই।

শিকলীৰ শব্দ, মানুহজনীৰ কান্দোন, শোভনাই হাত খনেৰে যেন কান দুখন হেচি ধৰিব।

বাইদেউ, ঘৰৰ মানুহ ব'লক। সন্ধিৎ ঘূৰি আহিল শোভনাৰ।

জেইলাৰৰ কোঠাত বৈ থকা দেউতাকক তাই চালে। সহজ হ'বলৈ শোভনাৰ সময় লাগিল।

মানুহ জনীৰ কথাবোৰ কান্দোনবোৰ ভাহি আছিল।

মা, ওচৰলৈ আহি কপালত, চুমা এটা খাই দেউতাকে কান্দি দিলে। “বুকুত দেউতাকে লৈ অহা এসোপা পুৰস্কাৰৰ চাৰ্টিফিকেট।”

মা-জনী মোৰ, দেহীজনী, এইয়া চা নিজকে তই পাহৰি গৈছ, তই তোক পাহৰি গৈছ।

মই জানিছো তোৰ কষ্ট হৈছে। কিন্তু একোনহয় তই তোৰ Statement সলনি কৰ।

: What is your liability ? Are you pregnant ?

: No papa, I donot love him.

: It is only the situation. যশোবন্ত আৰু কুলদীপ নিদেষী বাবে মই মিছা statement দিছো, সলনি নকৰো।

দেউতাকৰ চকুৰ পৰা টোপটোপকৈ পানী পৰিবলৈ ধৰিলে—

মা, কিবা খালি—?

হৌ— ল'। আপেলৰ টোপোলা এটা তাইলৈ দেউতাকে আগবঢ়াই দিলে।

এটা সময়ত তাইৰ বিবৰ্ণ মুখখনলৈ চাই, দেউতাক বিব্রত হ'ল। মোৰ ছোৱালী, মোৰ আলসুৱা ছোৱালী ইয়াত! জানটো,— পাহাৰ বাগাইছ— জানটো,— কুটা এডাল কৰিবলৈ নিদি তোলা মোৰ ৰাণীজনী — কুকুৰটোয়ে কি কৰিছে — হুকহুকাই কান্দি উঠিল দেউতাক। লগত অহা মাকেও কান্দি দিলে। তই ওলাই আহ, খঙৰে মাকে ক'লে, তোক ই যাদু কৰিছে। তই তই বাপেকৰ মাকে আকৌ হাত দাঙিলে তাইক মাৰিবলৈ।

শোভনা শিলৰ দৰে শুক্ক হৈ থকা ঠাইতে থিয় হৈ থাকিল।

কান্দিবও নোৱাৰিলে তাই।

Papa, leave me alone, মই চিন্তা কৰিম। এনেকৈ মোৰ কষ্ট হয়। যাওকগৈ, মই ভালে থাকিম। থকিবই লাগিব। আপোনাৰ পৰাজয় নহয়।

কালৈ নোচোৱাকৈ তাই নিজৰ ঘৰলৈ যোৱাৰ দৰে কাৰাগাৰৰ সৰু কোঠালী তোলৈ সোমাই গ'ল। হাতত থকা আপেলবোৰ তাই ৰীপাক দি দিলে।

গাৰ্ড এটাই মনে মনে লুকুৱাই কিবা কাগজ এখন দি গ'ল তাইৰ হাতত।

আপোনাৰ চিঠি.....

জানটো,

মা দেউতাবে Emotional blackmail কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব। তই পতি নাযাবি। মই তোৰ ওচৰতে। জেলত আছে যশবন্তইতো। অমিতা, আপেল পঠাইদিছো। শুনিছো, তই একো খোৱা নাই। এখন Application লিখ তই পৰিয়ালক লগ কৰিব নিবিচাৰ।

- I love you. অশোক।

গাৰ্ডটো বৈ আছিল। কিবা দিব?

: নিদিওঁ, যোৱা আৰু শুনা আপেলবোৰ সৌ মানুহজনীক দি দিয়া।

: বাইদেউ, উকীল!

শোভনা আকৌ উঠি গ'ল।

অশোক!

পাপাহত!

উকীল!

মুৰতো তাইৰ আচম্ভাই কৰিলে।

: অশোকৰ উকিল মই, এইখন Application চহী কৰা। personal bond বিচাৰো, তেতিয়াই প্ৰমান হৈ যাব তুমি মেচিওৰড।

আৰু! উকীল গৰাকীলৈ চালে তাই, বেচ স্মাট।

আৰু মানে, আকৌ Re- statement হ'ব কালিলৈ, সচা কথা ক'বা।

মই সচা কথা ক'লে অশোক জেলত থাকিব লাগিব।

কি?

ও, The truth is that I was kidnapped by those man

The truth is that, I do not love him. The truth is that, I don't want to marry him The truth is that he is a con man. He does not deserve me

একে উশাহতে কথাবোৰ কৈ তাই তীব্ৰ চকুৰে উকীললৈ চালে। And - Do not disturb me.

I am harassed.

I am a human being.

অশোকৰ কথা —

ঘৰৰ কথা —

উকীলৰ কথা—

জেইলাৰৰ কথা —

মেজিষ্ট্ৰেটৰ কথা —

পুলিচৰ কথা —

জেলৰ মহিলাৰ বাৰ্ডেনৰ কথা —

কাৰ কাৰ কথা নুশুনিম মই? মোৰ কথা কোনে শুনিছে? মোৰ মানসিক অৱস্থা কোনে ভবিছে???

Damn it, I was not used to all his-bloody - Go away, Go away,

শোভনাই ৰাতিটো কাৰাগাৰৰ শুনা পকাখনত বীনাই দিয়া কবুল কন লৈ উজাগৰে থাকিল। মুৰটো অসম্ভৱ বিনাইছিল।

ৰাতিৰ কাৰাগাৰৰ এই নিশাটোৱে তাইৰ বুকুত অসম্ভৱ নিৰাপত্তাহীনতাৰ ভয় এটা সুমুৱাই দিলে।

অপৰাধী, বিবৰ্ণ নাৰীবোৰ।

কান্দি থকা মানুহজনী!

বীনাৰ কথাবোৰ!

উহু ভগবান, এইবোৰ নজনাহ'লে, মই সম্পূৰ্ণ নহলোহেতেন জানো। নিজকে নিজেই সুধিলে।

এইবোৰ মানুহৰ দুৰ্দশাবোৰে মোৰ দুখবোৰ, লাজবোৰ কমাই দিছে।

যাঁকি দি লাভ নাই। মই এতিয়া Trap ত অভিমন্যু। মই। মই দুৰ্বল হ'লে নচলিব।

ভবিষ্যতে যদি পাৰো বীনা ইতৰ কথা লিখিম।

এনেকুৱা মানুহ বোৰৰ কথা শুনিম।

প্ৰেমৰ বাবে, বিশ্বাসৰ বাবে হাঁহাকাৰ কৰি থকা মানুহবোৰৰ মুখবোৰ ভাহি উঠিল তাইৰ।

“ভালেই হৈছে, যি হৈছে।” “Think positive” কিবা এক শক্তিয়ে যেন তাইৰ হাতত ধৰি বিষাদৰ জগতৰ পৰা লৈ গৈছে।

যি হ'ব, ভালেই হ'ব। নিজকে শান্তনা দিলে তাই।

ৰাতিপুৱাৰ পোহৰৰ লগে লগে বাহিৰত কথাৰ মহলা মাৰি থকা ছোৱালীবোৰক সক ফিল্ডখনত গোট খুৱাই সিহঁতক শাৰী পাতি থিয় কৰাই ক'লে।

সময়বোৰ এনেকে নষ্ট নকৰিবা।

এয়া চোৱা, মই শিকাই দিছো। যোগাভ্যাস কৰিবা, মই জেইলাৰক কৈ যাম তোমালোকক কিতাপ, বাতৰি কাকত দিবলৈ, এনেকে থাকিলে তোমালোক পাগল হৈ যাবা।

ভাল কথা চিন্তা কৰিবা, প্ৰাৰ্থনা কৰিবা।

অন্তৰেৰে কৰা, মই শিকাই দিছো।

ক'লা বাৰ্ডেন জনীয়ে হাঁহি দিলে। শোভনাৰ কাষতে বহি ছোৱালীবোৰক চিঞৰি ঢমকি দিলে। নকৰ কিয়, কৰ, শিকি ল।

ভাল কথা নিশিক! জহনী ..ত

শোভনাই ছোৱা দেখি বাৰ্ডেন জনীয়ে মুখখন বন্ধ কৰি দিলে, ছোৱালীবোৰে সঁচাকৈয়ে শোভনাই দেখুৱাই দিয়াৰ দৰে কৰি থাকিল।

বান , ভৰি কোচোৱা!

টু, এনেকে।

ধ্বি, এনেকে।

প্ৰথমবাৰৰ বাবে এইখন কাৰাগাৰত এনেকুৱা আপোনাৰ দৰে কোনোবা আহিছে। বীনাই আনন্দত, আবেগত কান্দি উঠিল।

বাইদেউৰ বাবে হাততালি দে -

চেলত থকা মানুহ জনীয়েও হাততালি দিলে।

শোভনাৰ অন্তৰখন আনন্দত ভৰি গ'ল।

মুহূৰ্তবোৰ এনেকৈয়ে ল'ব লাগে— নৰকত, স্বৰ্গ থাকে।

এই দোষী নিদেখী মানুহবোৰক শিক্ষা দিলে সিহঁতো ভাল হ'ব।

কৰুণাত, হাত দুখন ওপৰলৈ তুলি নিঃশব্দে শোভনাই ভগৱানক আকৌ এবাৰ ক'লে।

এই মানুহবোৰক শান্তি দিবা, বিশেষকৈ নিদেখী বোৰক।

নিদেখী মানুহৰ হোৱা মনোকষ্ট মই অন্ততঃ জানো!

জনাতকৈ

বেছি ভালদৰে,

বুজাতকৈ

বেছি ভালদৰে—।

সেই প্ৰেম

সেই ৰাতি, জেইলাৰে মোক সোণৰ চেইন আৰু আঙুঠিটো দি কৈছিল, personal বস্তুত আপুনি ফ্ৰি।

মই শুধিছিলো, এই ৰাতিখন ক'লৈ যাম?

তেওঁ কৈছিল, আমি নাজানো, আপুনি যাওক ঘৰলৈকে। আমি গাড়ী বা বিজ্ঞা এখন থিক কৰি দিম।

দৰাচলতে মানুহজনে মিছা কৈছিল।

কাৰাগাৰৰ দুবাৰত, মোক নিবলৈ অপেক্ষা কৰি আছিল মোৰ পৰিয়াল। মোক personal bondত নহয়, মা-দেউতাৰ custodyত দিছিল, ১৮ পৃষ্ঠাৰ সেই কৰ্টৰ সিদ্ধান্ত এক Historic সিদ্ধান্ত আছিল।

বিচাৰপতিয়ে অশোকৰ দৰে দাগী অপৰাধীৰ ওচৰত মোৰ নিৰাপত্তা নাই আৰু আত্মনিৰ্ভৰশীল নহয় বাবে, নিস্বার্থকৈ ডাঙৰ কৰা মাক দেউতাকৰ ওচৰত সন্তান নিৰাপদ বুলি মোক মা-দেউতাক গতাই দিছিল।

পাপাটিৰ জয় হৈছিল। কাৰাগাৰৰ বাহিৰ ওলায়েই, মই গম পাইছিলো, কোনোবাই মোক গৰা মাৰি গাড়ী এখনত সুমুৱাই দিছিল। খুড়া আছিল সেইটো।

মাও আছিল,

খুড়াৰ ছোৱালী হিকুও।

ঘৰত এসোপা ভকতৰ সৈতে অপেক্ষা কৰিছিল পাপা। ঘৰ সোমাই, পাপাটিক ধৰি মই প্ৰায় দুঘণ্টা চিএৰি চিএৰি কান্দিছিলো।

সকলোৱে কান্দিছিল।

দে দে তাই কান্দক, কান্দক তাইৰ বহুত কষ্ট হ'ল। কান্দি কান্দি তাই দুখবোৰ খুই পেলাওক। মোক বুকুত সুমুৱাই পাপাই গোট খোৱা মানুহ বোৰক কৈছিল। ৰাইজ আশীৰ্বাদ দিয়ক।

“অ’ হৰি, অ’ ৰাম” — গোসাই আৰু মানুহবোৰে আশীৰ্বাদ দি ঘৰাঘৰি গৈছিল।

মোৰ ভৰি কেইটা চাই পাপাটি উচুপি উঠিছিল। চাচোন এইজনীৰ ভৰি কেইটা? নিশ্চয় হাবিত এনে হ'ল। আন ঐ, এচৰীয়া গৰম পানী, ডেটল।

হে কপাল, মোৰ কঁহৰীৰ কি অবস্থা। পাপাটিয়ে মোক ভৰি ধুৱাই ধুৱাই কান্দি আছিল। পাপাটিৰ চকুৰ পানী মোৰ ভৰিত টপটপকৈ পৰিছিল।

নিজকে কচাইৰ দৰে লাগিছিল মোৰ।

পাপাটিৰ কান্দোনৰ বিভৎস দৃশ্য সেয়া।

বাগৰি বাগৰি পাপাটিয়ে কান্দিছিল।

পাগলৰ দৰে এটা সময়ত মায়ে মোৰ চুলিকোচ'ড খৰি মোক বাঢ়নী এটাৰে কোবাবলৈ
খৰিছিল অতৰ্কিতে।

এইৰ গাত ভুত লাগিছে। মোক বেজে কৈছে। চাও মই তোৰ ভুত খেদাম।

মাক খুড়াহতে খৰি শাস্ত কৰিছিল।

আক খুড়াৰ ছোৱালী হিকই মোক গা ধুৱাই দিছিল।

বহুত দিনৰ মুৰত পাপাটিৰ বুকুত, লেপ এখন লৈ মই টোপনি গৈছিলো।

যেন বহুযুগ মই শোৱাই নাছিলো,

যেন বহুযুগ মই অঘৰী আছিলো,

যেন মকভূমিত ছায়া আছিলো,

যেন মিচৰৰ মামি হৈ অভিশাপত দন্ধ আছিলো,

যেন অগস্ত্য মুনিৰ যাত্ৰা আছিলো।

প্ৰথম বাৰৰ বাবে ঘৰ, নিৰাপত্তা আৰু পৰিয়ালৰ মৰম মই বেছিকৈ উপলব্ধি কৰিছিলো।
কদৰ্য পৃথিৱী খনৰ কথা মই মনত নেপেলাও বুলি প্ৰতিজ্ঞা কৰিছিলো। অশোকৰ কথা পাহৰি
পেলোম বুলিও। মনত পৰিছিল, হৈ যোৱা পটনা বোৰ।

বীনাৰ কথা,

তাৰ্হাতক মাত লগাবলৈও সময় নাপালো।

হিম্পিতেলৰ কথা,

বান্দৰৰ দৰে ওলমি থকা মানুহ বোৰৰ কথা।

পাহৰি যাব লাগিব মই।

মোৰ পৃথিৱীখনলৈ মোহ হৈছিল।

পাপালৈ,

মালৈ, কণালৈ, ৰাজলৈ।

মোৰ বাহিৰেও আৰু বহুত দুৰ্ভাগীয়া মানুহ পৃথিৱীত আছে। পাপাটিয়ে কৰা ন্যায়ৰ যুদ্ধখন
কিমান যে কঠিন মই বুজিছিলো।

অচিহ্ননৰ টেঙৰ মুখখন মনলৈ আহিছিল।

পাহাৰৰ জুৰিটো—

যশোৱন্ত, কুলদিপৰ বুৰ্বেক বুৰ্বেক হাঁহিটো,

সপোনৰ দৰে লাগিছিল সেইবোৰ,

দুঃস্বপ্নৰ দৰে!

মই জানিছিলো মই দুটা কামেই কৰিব পাৰিম:

হৈ যোৱাবোৰ মনত পেলাই আত্মহত্যা কৰা,

হৈ যোৱাবোৰ পাহৰি জীয়াই থকা,
 পৃথিৱীৰ মোহত জীয়াই থকাৰ ইচ্ছাই মোৰ প্ৰবল হৈছিল, আৰু মোৰ ফেণ্টম!
 শুই থাকোতে দেউতাৰ বুকুত, সচাঁকে কোনোবাই মোক কানে কানে কৈছিল, মই তোমাৰ
 ফেণ্টম, মই তোমাৰ বৈদিক হোমৰ জুই। মোক তুমি পাবা শোভনা, বাট চাবা।
 নিশ্চয় সেয়া মই আছিলো, অভিলাষে শোভনাক বুকুত সাবতি ধৰিছিল।
 থিক, থিক এইদৰে পাপাটিয়ে মোক সেইদিনা সাবতি ধৰিছিল। লেপ,তুলি, বিচনা
 এইবোৰেও মোক নিৰাপত্তা দিছিল অভিলাষ!
 কিন্তু আৰু আছিল মোৰ কপালত সংঘাতৰ ৰেখা, শুনিবা চাগে? শুনা জ্ঞান, শোভনাই
 আকৌ কৈ গৈছিল।

বজা ডায়েবীৰ শেষ পৃষ্ঠা

নিজৰ পাতলিয়া দাড়িখিনিত হাত বুলাই, কাৰাগাৰৰ মন্ত গোটখনৰ মাজৰ সৰু চাপৰ গেটখনেদি হাউলি ওলাই আহিল অশোক, সগত যশোবন্ত আৰু কুলদীপ। হিৰ'ব দৰে ওলাই আহিল অশোক, চেহেৰাত ক্লান্তিৰ লেশ নাই। অভ্যাস বশতঃ সি ঘূৰি চালে।

এই পিছৰ ফাললৈ ঘূৰি চোৱাটো তাৰ এটা ভ্ৰম। এক ধকলৰ ভয়।

কিজানি পিছফালৰ পৰা কোনোবাই আক্ৰমণ কৰে।

নিজৰ জীৱনলৈ, নিজৰ দেহটোলৈ সাংঘাতিক মোহ তাৰ।

বাদাম, বুট, পানী মন্ত মন্ত লোহা লকৰ ভাঙি ভাঙি বনোৱা এই দেহটো তাৰ। এই দেহটোৰ বাবেই জেলতো মহা আৰাম। সৰু কয়দী বাবে পাল পাতি পাতি কাম কৰি দিয়ে। কাহি বাতি ধুই দিয়ে। হাত ভৰি পিঠিকি দিয়ে। যশোবন্ত থাকিলেটো কথাই নাই। কুলদীপে দেখিলে, বেচেৰাই ভয় পাহৰি গ'ল। জেলৰ ৰজাৰ দৰে সি। দুখৰ অপৰাধীয়েও ভয় কৰে তাক, আৰু পইচা থাকিলে ৰজাৰ দৰে জেলখনো ভাত ঘৰৰ দৰে কৰি ল'ব পাৰি, যি লাগে তাকেই পাব পাৰি, পইচা থাকিলে।

চৰি ভাই, দোস্ত হো তু এইচা দোস্ত।

অলপ দূৰ খোজ কঢ়াৰ পাছত যশোবন্তৰ পিঠিত ঢকা এটা মাৰি দিলে সি।

: মোৰ বাবেই তোৰ জেল হ'ল।

: বেচেৰা কুলদীপ।

: আৰু তহঁতৰ বাবেই মই ফচিলো। এতিয়া এই কেচ বোৰত মাজে মাজে কটিলে আহি Help কৰি দিব লাগিব।

যশোবন্তই একোৱেই উত্তৰ নিদিলে।

কেবাহীকে চাই কুলদীপে শুদ্ধ পাঞ্জাবীতে যশোবন্তক ক'লে। বাদ দেনা এইদেৰ জেং।

মোৰ Ray ban চান গ্লাছজোৰ।

মোৰ নতুন বাইকখন।।

কি হ'ব এতিয়া?

কি হ'ব কুকুৰ! ঘৰত যি তেল খাই থাক নহয়? পালি গম, জেলত কেনেকৈ মচৰ মাৰি থাকিব লাগে।

এটা অদ্ভুত ভঙ্গীৰে কুলদীপে যশোবন্তক দেখুৱালে, জেলত এনেকুৱা ৰজা তহঁত। মোক আৰু জেঙত নকচাবি, আৰু নতুন ভাবীক এবাৰ লগ কৰিবলৈ মন আছিল।

নতুন ভাবীজনী ব-হ-ত ভাল। কিন্তু অশোকদাৰ বহেনৰ দৰে লাগে।

বহুত আচ্ছা।

বেচেৰী। যশোবন্তৰ মুখৰ পৰা অকস্মাত ওলাই গ'ল। মূৰৰ পাণ্ডুৰীটো থিক কৰি যশোবন্তই এখন বিজ্ঞা বখালে।

ক'লৈ যাবি অশোক? সি সুধিলে,

জানো? মানে নাজানো।

অশোকৰ পিঠিত ঢকা এটা মাৰি সি ক'লে— ভাই, ঘৰত মা বাবাই চিন্তা কৰি থাকিব। তইতো কাকো কেয়াৰ নকৰ! ক'লৈ যাবি ক মোৰ ঘৰ বাদ দি। শুনিছে কুলদীপৰ দেউতাক মানে মোৰ ভিনি ফায়াৰ, মোৰ বিয়াও থিক হৈছে। জেলত সোমোৱা ল'ৰাক কোনেও ভাল ছোৱালী নিদিয়। ভাই ভাল কামত মাতিবি, আগৰ দৰে লাফৰা কামত নামাতিবি। যাও অশোক ... !

আবে, — বিজ্ঞাত উঠিব খোজা যশোবন্তৰ চাৰ্টত পিছফালৰ পৰা অশোকে থাপ মাৰি খৰিলে।

ৰবি! মই গান্ধীবাদী বুঢ়াক এসেকা দিম বে। নহলে দিল ঠান্ডা নহব। বুঢ়াটোৱে কি কৈছিল মোক থানাত? চুৰা চেলেকা কুকুৰ। এই কুকুৰৰ পোৱালীক কিবা এটা কৰিব লাগিব।

আবে মানিছে ভাই তোক, দিলত কি তোৰ পাখৰ আছে অশোক। তোক পুলিচত পলাই থাকোতে জেগা দিয়া মানুহটোৰ ছোৱালীতোক হামলা দিছ তই। তই হ'লেডি একেই কৰিবি। কচোন তোৰ জীয়েকক, মানে বেটিক, তোৰ নিচিনা এটালৈ দিবি? আকৌ শোভনাক হামলা দি ম বুলি নকৰি। তই ভাল ছোৱালী, তই কাক ঠগিবি?

বেয়া কামটো দুয়োটাই একেলগে কৰিছে।

যশোবন্তৰ গাৰ পৰা হাতখন একৰাই শূন্যতে মুঠি এটা মাৰি বস্ত্ৰিং মৰাৰ দৰে কৰি অশোকে ক'লে।— না, না যশোবন্ত, এইবাৰ শোভনাই দিগদাৰী কৰিলে খতম কৰি দিম। ঘৰৰ পাঠটো তই শুনিবই। তাতে দুনিয়াদাৰি নেদেখা ছোৱালী, কিবা লাফৰা হ'লে চব 'লাভ লেটাৰ' কৰ্ত্ত দি দিম। চব witness মই ৰাখি থৈছে। Criminal brainটো টোকা দিয়া দিগদাৰ আছে। তই কওকচোন মোক ভাল পোৱা নাছিল! মই পৰৱা নকৰো। চব কথাবে প্ৰমান লাগে। তই ভাল। মুখেৰে কবি? নহব। প্ৰমান লাগে বে। তই বেয়া। প্ৰমান ক'ত?

আবে জেল, পুলিচ, থানা মোৰ পুতলা ঘৰ। কাকো বিশ্বাস নকৰো মই, বুঢ়া যদি চৌখ ঘাতৰ চেঙেলী, মই বোম্ব ঘাতৰ চেঙেলী।

শুন যশোবন্ত, এমাহ মান মাকৰ ঘৰত থাকক তই। এইবাৰ pregnant কৰিব নোৱাৰিলো। আকৌ উঠাই দিম তাইক। তই চাথ দিবি।

ৰাবাচ আৰু বিনুক কি কম?

: কবি পইচা সি পাব। কবি ৰাবাচক, তাৰ পাছত এটা মাফিয়া পৰিছে "চুলতান" তাক ভালকৈ থাকিবলৈ কৰি। আৰু তাৰ মানুহ নামাৰিলে হাতকঁপা বেমাৰটো কমাবলৈ কৰি।

ময়েই মানুহ মৰা বাদ দিলো।— অশোকে ক'লে।

: এতিয়া ক'লৈ?

: ক'লৈ আৰু, জহমামলৈ।

: আৰে চিৰিয়াচলি?— যশোবন্তই শুধিলে।

: মোৰ কাজিনৰ ঘৰলৈ, চেঞ্জি কাজিনজনীৰ হতুৱাই পিঠিটো পিটিকাই লয়।

নিজৰ ফেমিলিৰ ভিতৰতে তাজা মালবোৰ থাকিলে, বাহিৰলৈ মাল বিচাৰি ন'গলেও হয়।— অশোকক দুপ্তৰ দৰে হাঁহি এটা মাৰি ক'লে। সন্দেহ কৰিও লাভ নাই ক'ৰে। কিন্তু এই শোভনা! ঘৰত চাগে বেচ ধুলাই খাব? বাপেকে নামাৰে, ছোৱালী বদনামত ঘৰতে বুঢ়ী হৈ যাব। কোনে বিয়া কৰাব তাইক? বাপেকে ঢোল বজাই মোক দৰা আদৰিব, নহলে ছোৱালী হয় ঘৰতে বজ্জাত হ'ব, নষ্ট পাব। যা যা, গাৰ বিষ উঠিছে, সম্ভব পাহাৰ বগোৱা বিষ। আৰু তই—

: বিলুৰ মাকৰ তালৈ যাবি নহয়। চালা, হাৰামজাদা, এইবান কুলদীপকো লৈ যা, সি বাগানৰ মেনেজাৰৰ ল'ৰা, দেখক আমাৰ দুনীয়াৰ ল'ৰাৰ কাৰণে জীৱনটো enjoy।

enjoy - - enjoy''''

সমাজ, বদনাম এইবোৰ কেবল মাইকীৰ বস্ত্ৰ।

স্বভাব, চৰিত্ৰ মাইকীৰ বাবে।

ল'ৰা বিগ্ৰাচ। নিজেই ৰজা।

ব'ল চালা, বকবাচ কৰিচ ফচাই কিনি মোক; ভাগো শোভনাই বচাই দিলে, নহলে, Kidnap কেচত যাবৎজীৱন জেল হ'লহেভেন

তোৰ শিক্ষা নহ'ব আৰু। তোক মোৰ ফেমিলিৰ কোনেও দেখিব নোৱাৰে।

তোৰ কাৰণে মোক টাউনত পুলিচে বিচাৰে।

ভাল ছোৱালীজনী নষ্ট কৰিলি। বেচেৰী ঘৰত বা কি কৰিছে।

বেচেৰী, কুলদীপেও সমানেই কৈ ৰিক্সাত উঠিল।

ইচ্ছা কৰিয়েই সি অশোকক নামাতিলে।

ব'ল, ৰিক্সাখন আগ বাঢ়ি গৈ থাকিল।

এই কুকুৰটো। ভাবীৰ কাৰনে ই ফিট নহয় সিফালে লভ্ কৰিছে প্ৰফেচনেল কিল্লাৰ লৈ ছোৱালী উঠাবলৈ যায়। কাৰেক্স নাই। বাপেকৰ চামনে ছোৱালী উঠাই লৈ আননা। আৰে পঢ়া শুনা ছোৱালী, এইমটো থাকিবই তাইৰ। ই চুবৰে তাইৰ পঢ়াৰ দুচমন হ'ল কিয়? ভাবীৰ কাৰণে ডাক্তৰ ইঞ্জিনিয়াৰ ঠিক আছে। অশোক ইমান বেয়া বুলি গম পালে তাই চাটি ফেইল কৰিব। ব'ল ভাবীক চব বতাই আহিম।— কুলদীপে যশোবন্তৰ ৰিক্সাত কৈ কৈ গৈ থাকিল।

: বুৰ্বক, ধুলাই পাবি বাপেকৰ পৰা।

: লেটাৰ লিখি দিম।

: ঘৰত পঢ়িবলৈ নিদিব।

: তেন্তে -?

অই - ৰিক্সা ৰখা— সিহঁতে টেক্সী টেন্ততে ৰ'ল।

বাই ওকক প্ৰাৰ্থনা কৰিবি। ময়ো কৰিম শোভনাৰ ভাল হওক। অশোকৰ দৰে পাছৰ

দিল নহয়। বেয়া আছিলো, কিন্তু ফেমেলি কি, বুজি পাওঁ। যশোবন্তৰ চকু-মুখ ৰঙা পৰিল। শোভনাৰ দেউতাকটো ভাল মানুহ বে। অশোকৰ চাথ আৰু নলও, সি যি কৰে কৰক।

০০০ এইখন যুঁজ যুজিব লাগিব। পইচা দি স্পাই গোটাৰ লাগিব। অলপ টনকিয়াল হৈ ল'ব লাগিব। অশোকে ইফালে ভাবি গৈ থাকিল—

ফ্ৰেচ।

বস্তি নামৰ সম্বন্ধীয় মেৰুৰী চকুৰা ছোৱালী জনীলৈ তাৰ মনত পৰিল।

ফ্ৰেচ হ'ব লাগিব।

টেক্সী ষ্টেণ্ডত থকা ল'ৰা কেইটামানে তাক চিনি পাই জোকাই দিলে।

চা-বেটা, হিৰ'ক চা, নান্দাৰ বান হিৰ'!

চালা বেটা, চাৰক জোকাই লয় বে—।

চালা আমাৰ চাৰৰ ছোৱালী ইচ্ছাত হাত দিয়ে।

হিৰ চাগে জেলৰ পৰা ওলাই আহিছে।

চা বে — বডি বনাইছে — বডিবে —।

মানিব লাগিব কিন্তু।

অশোকে মনে মনে একো নোকোৱাকৈয়ে সিহঁতক চেৰাই গৈ থাকিল।

০০০

ওম ক্ৰিং ক্ৰিং চামুণ্ডায় নমঃ

ওম ক্ৰিং ক্ৰিং চামুণ্ডায় নমঃ

ওম! তুলসিপাত, গোবৰ, দুবৰীৰে প্ৰায় পুতি পেলোৱা শোভনাৰ তিতা শৰীৰটোত আৰু একলহ পানী ঢালি, পূজাৰীজনে উচ্চস্বৰত চিএৰি চিএৰি গালে—

ওম - - - - - কিৰিং

ওম জগদম্বা দুৰ্গো নমঃ

ওম শান্তি শান্তি ।

এতিয়া গাখীৰ ঢালি দিয়ক।

এতিয়া বেলপাত।

এতিয়া কেচা গোবৰ।

থক থক কৈ কপি আছিল শোভনা - - -

শুচি কৰি দিয়ক এইক। ইমান দিন মাটিয়ে বালিয়ে আছে, দেহা অশুচিও হৈছে, আৰু সেই অসুৰটোৰ লগত এৰাতি শুইছেও, মাকে পূজাৰীক হাত যোৰ কৰি ক'লে।

হ'ব হ'ব আই। “ চাণালিনি যোগ পৰিছে এইৰ ” মান হানি। আৰু সৰ্বনাশ আছে।

এটা পঠা, এসাজ ৰঙা কাপোৰ, এসাজ ভাত আগ বঢ়াব লাগিব দেৱী মালৈ।

আৰু এবছৰ থাকিব এই ভোগ।

বন্দী কৰি থ'ব লাগিব ঘৰত। সুখই বেছি স্পৰ্শ কৰিব নোৱাৰিব।

নহলে অনর্থ হ'ব।

মাত্ৰ এবছৰ — দুবছৰ।

তাৰ পাছত শান্তিয়েই শান্তি। ছোৱালী দেশৰ মুখাফুটা মানুহ হ'ব। বিবাহ হ'ব বিদ্বেষত।

আহ কি সুন্দৰ পুৰুষ হ'ব সেইজন!

দুবছৰ কিয় মহাৰাজ, তাইৰ ভালৰ বাবে বছৰ বছৰ বন্দী কৰি ৰাখিম, মাকে আঠ ল'লে।

পূজাৰীৰ মন্ত্ৰৰ স্বৰ আৰু দীঘলীয়া হ'ল।

ওম - - -

ওম - - -

ওম - - -

থক্ থক্কে কপি থকা শোভনাৰ গালৈ চাউল চটিয়াই পূজাৰীয়ে দেৱী মূৰ্ত্তিত দিয়াৰ দৰে মৌ অলপ চটিয়াই দিলে।

শোভনা ঠাণ্ডাত কপি উঠিল, বতাহত কলপাত কপাদি কপি থাকিল তাই।

মনৰ ভিতৰখন শূণ্য, ভাবলেশহীন।

ৰাতিপুৱা উঠাৰে পৰা ইমান ঘণ্টা তাই তিতিয়েই আছে

মাকে শুচি কৰিছে তাইক।

দিনটো আৰু দুবাৰ এনেকৈ শুচি হ'ব লাগিব বোলে।

সোণ খোৱা পানীত গা ধুই তাবিজ পিছিব লাগিব।

হাতত মোনা এটা লৈ শোভনাৰ ওচৰলৈ আহিব বুদ্ধিছিল দেউতাক।

বাধা দিলে মাকে — নোসোমাব চেণ্ডেল পিছি। মহাৰাজে বেয়া পাব।

থৈ দিয়া তোমাৰ মহাৰাজ! ছোৱালীজনী ঠাণ্ডাত মৰি যাব। এনেয়ে ইমান আলৈ আত্মনি হৈছে, তাইক জিৰণিৰ দৰকাৰ। আহ মা, কিবা এটা ৰাই ল'

বৰবদাৰ! হুকুৰ উঠিল মাক — বহুত হ'ল দয়া! এইবাৰ মই কৰিম যি কৰিব লাগে।

এইৰ দায়িত্ব মোৰ। এতিয়াৰ পৰা। গোটেই দিনটো তাই একো ৰাব নালাগে। মহাৰাজে কৈছে, উপবাসে থাকি শুচি হোৱাৰ পিছতহে ৰাব পাৰিব। লেন চেলাবৰ দৰকাৰ নাই। ছোৱালীৰ গাত বেয়া বতাহ লভিছে। যাওঁক, যাওঁক!"

মোনাটো ঠেকেচা মাৰি বাপেক বাহিৰলৈ ওলাই গ'ল।

শোভনাক মাটিত শুবলৈ দি, পূজাৰী জনে জলকীয়াৰ ওৰি এসোপা জুইত দি শোভনাক, বাঢ়নী এটাৰে কোবাবলৈ ধৰিলে।

আঠ মা দুখ পাইছো, দুখ পাইছো। এবাৰত শোভনাই পূজাৰীৰ বাঢ়নীটো খাপ মাৰি ধৰিলে।

: দেখিছে, দেখিছে চাণালিনীৰ গাৰ জোৰ।

চাওঁ দিয়ক টকা এহেজাৰ আৰু ক'লা সুতা অলপ।

তৎক্ষণাত মাকে ভিতৰৰ পৰা টকা আৰু সুতা লৈ পূজাৰীৰ হাতত দিলে।

শোভনাক হেচি লৈ, মাকে তাইৰ বাহুত মন্ত্ৰ এটা টাবিজ আৰি দিলে।

ল, এইটো সূৰ্যলৈ চাই খাই পেলাবি। লগত কোনো যাব নালাগে।

মাটিৰ পৰা তিতা কাপোৰকানিবোৰ চোচৰাই, শোভনা চোতাললৈ গ'ল।

সূৰ্যৰ ফালে নোচোৱাকে মিঠাইটো তাই খাললৈ দলিয়াই দিলে।

হ'লনে মা, সেয়া পূজাৰীৰ মাত। এতিয়া গুচি আহা।

মন্ত্ৰমুগ্ধৰ দৰে তাই পূজাৰীৰ কাষত থিয় হ'ল।

এতিয়া এই আলপিনটো এই মাটিৰ বঙালাওটোত খুচি দিয়া, সেই মানুহটোৰ মুখটো ভাবি। সদায় সূৰ্য ওলোৱাৰ পাছত এনে কৰিবা।

witch craft তাই পঢ়িছে পুতলাৰ গাত মৰা আলপিন, হৰৰ চিনেমাও চাইছে।

এয়া চাগে সেয়াই।

থক থককৈ কপি থাকিল শোভনা।

শোভনাৰ গাত গাখীৰ আৰু দৈ অলপ ঢালি দি এসোপা ধুনা নাকৰ আগত দি পূজাৰী আকৌ পূজাত বহিল।

ওম - - -

ওম - - -

ওম হিং - - - ওম হিং - - - ওম

দুগাই -

তমসো - ওম - - -

পূজাৰীৰ লগে লগে কোনেও নুশুনাকৈ শোভনাই গীতাৰ শ্লোক এটা আওবালে।

“ যং হিন ব্যথয়ন্তোতে পুৰুষং পুৰুষৰং

সম দুখ সুখং ধীৰং সেহমৃতত্বয়ে কলাতে।”

দুখ সুখক সমান জ্ঞান কৰা ব্যক্তিয়েই মোক্ষ লাভ কৰে। নিজক বুজালে তাই।’

মোক্ষ লাভকৰিব লাগিব শোভনা।

এইখন যুদ্ধত ধৈৰ্য্য ধৰিব লাগিব।

সিদ্ধান্তৰ বাবে বাট চা অলপ।

সহ্য কৰিছই যেতিয়া সহ্য কৰ আৰু।

শোভনা এইয়া আৰম্ভহে।

এবছৰ সূৰ্য নেদেখা কন্দীত্ব আছে।

এইবাৰ পলাই যোৱাৰ বাট নহি।

বাহিৰে ভিতৰে হমগাৰ্ড।

থিয়হৈ মন্ত্ৰৰ দৰে উচ্চাৰণ কৰিলে তাই শব্দবোৰ।

এটা সময়ত ঠাণ্ডা, বিৰ আৰু লঘোনত তাই অচেতন হৈ পৰিলে.....

চকু মেলি তাই শুনিলে- -

মাকে ওচৰত চুবুৰীয়া কাৰোবাক কৈছে, পূজাৰ পাছতে চাগে বেয়া বতাহ শুই গ'ল।

এতিয়া গাতো পাতল লাগিছেনে মা? চুবুৰীয়া বৰ-বোৰে সুধিলে।

হিয়া দহি যোৱা চাবনি এটাৰে শোভনাই তেওঁলৈ চালে।

হাতত এগিলাচ গাৰীৰ লৈ অকনমানি ৰাজটো বায়েকৰ ওচৰত ৰ'ল।

বা থা গাৰীৰ; তোৰ ব্ৰত শেষ হৈছে।

তেতিয়া বেলি পৰিছিল। আন্ধাৰ নামি আহিছিল চহৰ খনলৈ।

আন্ধাৰ বেছিকৈ নামি আহিছিল শোভনাৰ জীৱনলৈ।

আৰু কালি কি শান্তি হ'ব মনতে ভাবিলে তাই।

০০০ এই চহৰখনত ৰাতিপুৱাকোৰ বৰ বাস্তৱতাৰ।

শোভনাৰ ঘৰখনতো,

তাইক পহৰা দিয়াটোও তাৰে এটা ব্যস্ততা।

দুয়োকাষে চাৰিটাকৈ হমগাৰ্ড। কি ঠিক অশোক জেলৰ পৰা ওলায়েই অখণ্ডৰ ঘটনা পাৰে।

বিশ্বাস নাই তাৰ।

ৰাতিপুৱা, ৰাতিটো লৈ বাথকমলৈ গা-ধুবলৈ সোমাত্তেই ৰূপে তাইৰ ৰাতিটো ধাপ মাৰি ধৰিলে।

এই! (বা বুলি সি মতা নাই!)

ৰাতি মোক দে, গা ধুম মই।

ৰূপ, মোৰ গাটো বেয়া, আগতে মই ধুই লও হাঁ। কিন্তুৰে তাই কোৱা শেষ কৰাৰ আগতেই প্ৰকাণ্ড ঘোচা এটা, ৰাতিৰ ওপৰতে তাই হামখুৰী ৰাই পৰিল। ওঠৰ পৰা চৌ চৌৱাই তেজ ববলৈ ধৰিলে তাইৰ। ওঠৰ বাঁও ফালটো ফুলি গ'ল।

তেজ এইবোৰ, ওঠলৈ হাত গ'ল তাইৰ।

গৰুক দানা দি থকা বাপেকক সাবতি তাই কান্দি দিলে। পাপা, পাপা, ৰূপে - - - , গৰুক দানা দিবলৈ এৰি বাপেকে ৰূপলৈ চোৰ্চা ল'লে।

তোৰ বায়েৰ হয়। হাত দিব নাগায় গাত।

খবৰদাৰ পাপা এইজনীৰ কাৰণে মোক গালি নাগাবিব। নহলে, হাতৰ দাতি সি বৈ গ'ল।

: কি ভই মোক হাত দাতিছ? আচৰিত হৈ গ'ল দেউতাক।

: অ'। এইজনীৰ হৈ নকব, এইক মাৰি পেলাম। চাব নেকি কেনেকৈ? বাপেকে তলকিব নোৱাৰাকৈয়ে শোভনাৰ ডিঙিত ধৰি চোচৰাই আনি সি কৰাই তাইৰ পেটত গোৰ মাৰি দিলে।

পাক ঘৰৰ পৰা ওলাই অহা মাকে ৰবি এডাল লৈ শোভনাক উঠাই মুখাই কোবাবলৈ ধৰিলে।

শোভনাৰ মুখৰ তেজ নাকৰ তেজেৰে চোতাল খন ৰঙা হৈ পৰিল।

নাকৰ তেজবোৰ এহাতেৰে ধৰি পলকতে ব্যস্ত ৰাজপথেদি ওলাই তাই দৌৰি থাকিল, দৌৰি থাকিল শোভনা, তেজবোৰ হাতেৰে সোপা মাৰি।

ক'লৈ যাব তাই নাজানে।

মাত্ৰ তাই জানে এনেকে তাই বেছি দিন জীয়াই নাথাকে। অহাৰ দিন ধৰি এই তিনি দিন কেবল অত্যাচাৰ।

মাৰপিট, গালি।

কেবল মাৰপিট।

দৌৰি দৌৰি এটা সময়ত চহৰৰ মাজত থকা বাচষ্টেণ্ডৰ একাষৰ অফিচলৈ সোমাই গৈ মহাকৰ ভৰিত উবুৰি খাই পৰিল তাই।

মহা মোক লৈ যাওঁক আপোনাৰ ঘৰলৈ মোৰ মাহীৰ তালৈ। তায়েই মোক সৰুতে ডাঙৰ কৰিছে, নহলে এয়া চাওঁক

কি তেজ! হাতত থকা কমাল খনেৰে মহাকে তাইৰ ওঁঠখন মোহাৰি দিলে, নাকটোও।

মই জীয়াই থাকিবলৈ বিচাৰোঁ মহা। মোক সহায় কৰক, মাক বুজাওক, মায়ে ৰুগকো মোক অত্যাচাৰ কৰিবলৈ লগাইছে।

বাহিৰত বৈ থকা হমগাৰ্ড দুটাক পৰ্দাৰ ফাকেৰে দেখিলে মহাকে।

ব'লা, মই থৈ আহিম, লাহেকৈ হাতত ধৰি মহাকে গাড়ীত বহাই দিলে তাইক।

তেতিয়াও ওঁঠৰ পৰা তাইৰ চৌ-চৌবাই তেজ বৈ আছিল।

গাড়ী শোভনাৰ ঘৰ পাওতেই মাক আকৌ আগবাঢ়ি আহিল তাইক মাৰিবলৈ।

বদমাচী, মানুহৰ মাজেদি দৌৰিছ, মানুহক দেখুৱাবলৈ, আমি তাইক অত্যাচাৰ কৰিছোঁ। হাৰামী মৰি যা তই, তোৰ কাৰণে শাস্তি নাইকীয়া হ'ল আমাৰ।

ৰুগে মাকৰ আঁচলত ধৰি মহাকৰ আগতেই শোভনাৰ গাত থু-বাই দিলে - - -

থু- ই, থু - - ই, থু - - ই শোভনাৰ সৰ্বশৰীৰ জিকাৰ খাই গ'ল।

চেঃ, মহাকে তাইক ভিতৰলৈ গ'ল, ডুইবোমত বহি থকা দেউতাকক, দেখি মহাকে স্বস্তিৰ নিশ্বাস পেলালে।

“ভিনদেউ, যি হ'ল হ'ল আৰু, তাই আমাৰ সকলোৰে মৰমৰ, কিন্তু এনেকৈ মাৰপিট কৰি থাকিলে হয় তাই বলিয়া হ'ব, নহয় তাই মৰি যাব। শাও লাগিব আপোনালোকৰ।”

কিয় পাহৰি গৈছে, শোভা ইমান বাধ্য ছোৱালী, চৰিত্ৰ ভাল, পঢ়াত ভাল। দুৰ্ঘটনা এটা হৈছে যেতিয়া মৰ বান্ধি তাইক সাহস দিয়াৰ সলনি আপোনালোকে অত্যাচাৰ কৰিছে। এই সৰু ছোৱালীজনীয়ে অতখন পাহাৰ বগাইছে, থানা, জেইল, বাইদেউৰ গালি। মই হ'লৈ মৰি গলোহেতেন, চাওকচোন মুখখনলৈ তাইৰ। এই পদুমৰ পাহিৰ দৰে মুখৰ ছোৱালী জনী মাৰিবলৈ কেনেকৈ মন যায় আপোনালোকৰ? কেনেকৈ মন যায়? কিবা কৰিবলৈ মন গৈছে সেই ওণ্ডাটোক কৰক। চৰেই তাইক অত্যাচাৰ কৰিব, কি ন্যায় এয়া??

বহুত দিনৰ মুৰত শোভনাৰ হৈ এযাৰ কোনোবাই ক'লে—বৈ অহা চকুলো যিনি তাই
ৰখাব নোৱাৰিলে।

মৰমৰ, বিশ্বাসৰ এই সামান্য আভাৰে তাইক যেন শান্তিৰে বুৰাই পেলাব।

শান্তিৰেই আবশ্যক, জিৰণীৰ আবশ্যক তাইৰ।

মনৰ, দেহৰ, আৰু নোৱাৰে তাই যুদ্ধ কৰিব।

মহাকৰ কথাবোৰ গাপ দি শুনি, দেউতাকে সকলোৰে ওনাকৈয়ে ক'লে—

এই মাক, পুতেক মোৰ কষ্টলৰ বাহিৰ হৈ গৈছে, ইহঁতক কৈছে, যি হ'ল হৈ গ'ল, তাইক
অলপ ৰেষ্টলৈ পৰিলৈ দে, দুনিয়াদাৰী দেখা মানুহ আমি, এনেকুৱা কেচ হৈয়েই থাকে, যোৱাশৰ
মন্ত্ৰীৰ জীয়েক নেপালী এটাৰ লগত পলাই গৈছিল। কতো গণ্ডগোল নাই— মোৰ সাংবাদিক
শত্ৰু। বিশেষকৈ বৰুৱাই প্ৰেছত দি দিলে এতিয়া পঢ়াত ভাল হৈ তাই দেখুৱাই দিব লাগিব—

Public memory is short

মই তাইক কৈছে—

Bury the past— পাহৰি যা অতীত।

অতীতত একো নাথাকে। যি অতীতে বাঢ়িবলৈ নিশিকাই সেই অতিতক বিচিন্ন কৰি
দিব লাগে। সাহসী হ'ব লাগিব। তাই মোৰ ছোৱালী। জীৱনত দুখটো আছেই।

তাপ মাৰি শুনি আছিল কণ আৰু মাকে মহাক আৰু দেউতাকৰ কথাবোৰ

বাইদেউ চাওঁ, আহক, - মহাকে ক'লে, - কণ, তুমিও আহা,-

মাক আৰু কণ ড্ৰয়িং কমলৈ আহিল।

চাওক বাইদেউ,- আপোনাৰ দুখ আমি বুজিছো-

কিন্তু আপুনি মাক। এই কণমানী ছোৱালীজনী আপোনাৰ ছোৱালী-সাহসী কাৰণে,
ইমানবোৰৰ পাছতো তাই বেলেঞ্চ হৈকৰা নাই। -তাইক বুৰাই পাই মৰম কৰাৰ সলনি
কি কৰিছে এইবোৰ।- কেচবোৰ চিজিল নোহোৱাকৈ তাই যদি মৰিও যায় আইনে
আপোনালোককে দুৰ্বি।-

কিয় কৈ আছে তাইক মৰক! মৰক! তাই জীয়াই থাকিব লাগিব, অলপ দিন যাওক,
মোৰ তালৈকে লৈ যাম। ওণাবোৰৰ ভয়তহে নিব খোজা নাই ইয়াত অন্তত পুলিচ গাৰ্ড
আছে। -তাইক জীয়াই থাকিবলৈ সাহস দিয়ক। শিক্ষয়ত্ৰী মানুহ হৈ আপুনি—কথা দিয়ক
শোভনাক এইবাৰ বি এৰ প্ৰথম পৰীক্ষাতো দিবলৈ সহায় কৰিব। তাইক মৰম কৰিব।
দিয়ক কথা! নহ'লে মই নাযাও। মহাকে টানকৈয়ে ক'লে সকলোকে।

হ'ব, সকলৈকে মাকে ক'লে, - তাইৰ মুখলৈকে নাচাওঁ-।

কণ, তুমিও বায়েক হাত নিদিবা,- জনানে বায়েকই কিমান মৰম কৰে তোমাক, কিমান
চিন্তা এইৰ তোমালোকলৈ।

হাতৰ চাটটো কোচাই সি ভেঙুচালি কৰি গোটন বুলি বাস্তলৈ ওলাই গ'ললৈ।

দেখিলা! উদণ্ড কৰিলে মাকে তাক।-

অশোক ওণাটো থকাৰপৰাই ই উদণ্ড হৈ গ'ল। এতিয়া মাকে উদণ্ড কৰিছে।

হ'ব হ'ব, বাপেকক বাধা দি ক'লে মাকে। জীয়েৰৰ প্ৰশংসা কৰিবলৈ এৰা নাই তলি উদং কৰাৰ পাছতো, জীয়েৰৰ বাবেই মৰিব আপুনি! সৰুৰে পৰা বেছি মৰম কৰি এইক উদণ্ড, অহংকাৰী কৰিলে আপুনি-।

ক'তা কালিলেকেতো (তোৰ) এইৰ বিৰুদ্ধে কোনো কমপ্লেইন নাছিল। এদিনতে এই কুলক্ষণী হৈ গ'লনে? আৰু মোকনো ক'ত শান্তি দিলি তই,- ৰিপোর্ট এটা লিখিব নোৱাৰো তোৰ গালিৰ কোবত। তোৰ সমস্ত পৰিয়াল বৰ্বৰ, তই কেনেকৈ ভাল হ'বি, তোৰ (মাৰ) আৰু কুটুৰাজন, সি কি কৰিলে তোক, কি কৰিব পাৰিছ তই? গিৰিয়েৰক গালি পাৰিছ ওৰোটো জীৱন। তয়েই ল'ৰা পঢ়ুৱাইছ, তয়েই খুৱাইছ-বুৱাইছ। অসম্ভৱতীয়া নাৰী! ভগবানৰ পূজা কৰে-? মানুহক ভাল নাপায় - ভগবানৰ পূজা কৰে!!

এই মোৰ ভগবানক তাকিল্য নকৰিব, বেয়া হ'ব কথা। মাকে উত্তৰ দিলে।

কি-ই- কৰিবি?

হ'ব, হ'ব বাইদেউ -ভিনদেউ -। আৰু নালাগিব, ৰাজটো আছে নহয়-।

ৰাজ বাবা, ক'ত আছা আহা -। হাতত কিতাপ এখন লৈ ৰাজ মহাকৰ ওচৰতে ৰ'ল,- মুখত চিন্তাৰ চাপ নথকা এখন সৰল মুখ।-

ৰাজ, বায়েৰক চাবা দেই সোণতো, জোৰ কৰি খোৱাবা, বাৰ গাটো বেয়া নহয়, কোন ক্লাচত এইবাৰ? -ক্লাচ ফাইভ-! সি মূৰ দুপিয়ালে-।

মহাক বহাৰপৰা উঠিল,-মই যাওঁ,-শোভা মা, যোৱা মোৰ আগতে পঢ়াত বহাগৈ, গৰম গাখীৰ অলপ খাই লবা, চাওঁ- ওঠটো বৰ ফুলিছে, নাকৰ হাড়-চাড় ভঙা নাই চাগে-যোৱা মুখ-হাত ধুই পঢ়াত বহাগৈ-যোৱা, মাহীয়েৰাক লৈ আমি আহিম।

আহি থাকিব, মহা। মহাকক সাৱতি ধৰি শোভনাই কান্দি দিলে। মোক কোনেও বুজা নাই মহা। মই নতুনকৈ পঢ়িবলৈ বিচাৰিছো, এয়াটো জীৱন নহ'ল। মাহীক লৈ আহিব (তেখেত) মোৰ মাৰ দৰে — কান্দি কান্দি শোভনাই ক'লে।

০০০ তিনি মাহৰ পাছৰ এটা সন্ধিয়া-শোভনা কলেজৰ পৰীক্ষা দি অহাৰ পাছৰ ঘটনা,- দুমাহ পঢ়ি, কলেজৰ পৰা পৰীক্ষা দিও শোভনা ঘূৰি আহিল —।

দুমাহ, মানে দুবছৰৰ দৰে আছিল সেয়া, প্ৰতিটো আবেলি মাকে তাইক গালিৰে থকা-সৰকা কৰিছিল-মাজে মাজে কান্দিছিল। ৰূণে টেপটো পঢ়াৰ সময়ত জোৰকৈ বজাই দিছিল। তাইৰ কলমবোৰ লুকুৱাই থৈছিল। তাইক গতা মাৰিও দিছিল, তাই কিন্তু পঢ়িছিল।

The Constitution of India provide us certain Fundamental rights..।

খালি পঢ়িছিল- খালি পঢ়িছিল। জোৰ কৰি মনৰ পৰা বাকীবোৰ কথা মচি পেলাইছিল তাই। পঢ়াৰ বাহিৰে একো ৰাজহি তাইৰ বাবে উশ্বাস নাছিল। মাথো ৰাজে তাইৰ লগত কথা পাতিছিল, তাইলৈ গাখীৰ আনিছিল, ভাত আনিছিল,-তাইৰ ওচৰলৈ নোৱাৰা প্ৰশ্নবোৰ আনিছিল, তাইক মৰম লাগিলে চুমা খাইছিল। তাই পঢ়িছিল,- দীঘল দীঘল ৰাতিবোৰ, দিনবোৰ একাকৰ কৰি-চিভিল ড্ৰেচত পুলিচে পহৰা দিছিল কলেজত তাইক! লগৰবোৰে অস্পৃশ্য প্ৰাণীৰ দৰে বয়কট

কৰিছিল। কম্মেট স্নিগ্ধাই তাই শুনাকৈয়ে কৈছিল — নিবোকা গৰু ও খোৱা য'ম, সি লেকচাৰ তাইৰ এটা সময়ত চেস্তবৰ, চেস্তি ছেবালী,- ল'ৰা নহ'লে থাকিবই নোৱাৰে।

কলম কামুৰি ১০ মিনিট মান খঙবোৰ সামৰি লোৱাৰ পাছত তাই লিখি গৈছিল-

“Directive Principles of state policy-

Theory of Demand,-

Logic আৰু সাহিত্য-। —

মন্ত্ৰৰ দৰে উচ্চাৰণ কৰিছিল তাই দেউতাকৰ কথাবোৰ— Public memory is very short —

Bury the past,

অধিৰ আগ্ৰহেৰে বাহিৰত ৰৈ থকা দেউতাকৰ হাতত ধৰি তাই নদীৰ পাৰে পাৰে ফুৰিবলৈ গৈছিল,-কেতিয়াবা তাই আবিষ্কাৰ কৰা, তাইৰ জেঠায়েকৰ ঘৰলৈ। দেউতাকৰ হাতত ধৰি ধৰি, তাই মালবাস্ত খোচা খাবলৈ বহিছিল।—

হম গাৰ্ডকেইটা দেউতাকে পঠিয়াই দিছিল—

পোন্ধৰ দিনৰ পাছত হ'ব লগা পৰীক্ষাটোৰ বাবে হোটে'লত অকলে এৰি থৈ যোৱাৰ দিনা,-দেউতাকে তাইক কৈছিল,-

মা, দেহী,-তোৰ ওপৰত মোৰ বিশ্বাস আছে,-নিজে face কৰ মানুহবোৰ। সাহসী হ'-ভাল বিজাল্ট ক'ৰ, ওফৰি যাব চৰ। দিল্লী পাবিগৈ, তাৰ পাছত যি মন যায়-। তোৰ ওপৰত মোৰ পুৰামাত্ৰা আস্থা আছে, বিশ্বাস আছে।

পোন্ধৰটা দিন তাই সাহসেৰে অকলে আছিল, এইখিনি সময়তেই এজনী বান্ধবীৰ প্ৰয়োজনে তাইক কবু কৰিয়েই পেলাইছিল।

জীৱনৰ কঠিন সময়বোৰত চাগে বন্ধুৰ দৰকাৰ হয় মানুহৰ। কেবল কথা কবলৈ, কথা শুনিবলৈ।” ভাল বন্ধু এটা পোৱা মানে ভাল ভৱিষ্যত এটা পোৱা। খুউব মন গৈছিল তাইৰ বান্ধবী এজনীৰ হাতত ধৰি নদীৰ পাৰে পাৰে অনৰ্গল কথা কৈ যোৱাৰ। কিমান যে কথা কবলৈ আছিল।

কিমান বিস্ময়!

দেউতাকক ক'ব নোৱাৰা কথাবোৰ বান্ধবীক ক'বলৈ মন গৈছিল তাইৰ।

হোটেলৰ বন্দনা, বাসনাহতে তাইলৈ চাই ঠাট্টা-মন্ত্ৰৰা কৰিছিল। তাই সহ্য কৰিছিল। চুপাৰ বাইদেৱেকে তাইক মাতি আনি মৰমেৰে কৈছিল,- শোভনা, মই বিশ্বাস নকৰো তুমি বেয়া বুলি, সেয়ে চিট দিছো হোটেলত, ভালকৈ পঢ়া, তোমাৰ দেউতাবা বৰ জ্ঞানী মানুহ, তোমাৰ ভৱিষ্যত আছে।

হাতত তাই কাগজৰ টুকুৰা এটালৈ ফুৰিছিল, কেইশাৰী মন সৰু কথা।

“বিশ্বাস আছে, তুমি পাৰিবা, পঢ়া ভালকৈ পঢ়া-। তাইৰ মৰমৰ, অধ্যাপক পঠিওৱা গোট গোট আখৰৰ চিঠিখনৰ (“বিশ্বাস” আৰু “পাৰিবা”) এই দুটা তাই আচ পাৰি লৈছিল বন্দ ইংকত।

বিশ্বাস! পাৰিবা!

এইখিনি সময়ত মোক সহায় কৰা মানুহবোৰৰ মই আজীবন নিকিনা গোলাম হৈ থাকিম।
তাই নিজকে কৈছিল মানে আজীবন —।

মৰাৰ কোনো ধৰণৰ চিন্তাই তাইক জুমুৰি দিয়া নাছিল। আচৰিত ধৰণেৰে অশোকক
তাই পাহৰি গৈছিল কষ্ট নকৰাকৈয়ে।

দৰাচলতে চাওলাঙৰ ঘৰৰ ৰাতিটোতে অশোক তাইৰ বাবে কেৱল স্মৃতি হৈ পৰিছিল।
এতিয়া তাৰ অবশিষ্টও বাকী নাছিল। তথাপিও অশোকৰ প্ৰতি এক ভয়ত ৰুমৰ ভিতৰতে
আৱদ্ধ ৰাখিছিল নিজক

সৰু সৰু মনৰ ছোৱালীবোৰে ঠাট্টা কৰিলে সিহঁতলৈ চাই- কৈছিল, তাই নিজকে
শোভনা, অসমৰ মানুহৰ শ্ৰদ্ধা নোপোৱাকৈ তই হাৰিব নোৱাৰ - মৰি যা - নাহাৰিবি।
নিজকে কল্পনা কৰিছিল, তাইৰ অটোগ্ৰাফ লব মানুহবোৰে। তাইক বেৰি ধৰি ক'ব —
তুমি যে কৰিছিলো সেইখন চিনেমা! তুমি যে লিখিছিলো গল্পটো! চুপাৰ-।

এইবাৰ তাই নিজৰ বাবে আগবাঢ়ি যাব-। নালাগে আৰু পুৰুষৰ প্ৰেম - নালাগে সপোন-
ঘৰলৈ আহিবৰ দিনা, ৰাতি এটা অদ্ভুত সপোনত সাৰ পাই গৈছিল তাই-
ঘোঁৰাত উঠি তাইৰ সন্মুখত বৈছেহি, এজন মানুহ, গাত এটা চাপকণ, — তাইক বাহুত
ধৰি ঘোঁৰাত তুলি লৈ অদৃশ্য হৈ গৈছে - পাহাৰৰ মাজত-।

এৰা গছৰ দৰে হালধীয়া বৰণৰ পাতৰ মাজত, তাইক শুৱাই দিছিল তেওঁ—

পূৰ্ণিমাৰ জোনৰ পোহৰত, হালধীয়া এপাহ ফুল হাতত দি তেওঁ কৈছিল শোভনাক,—

জান, তুমি মোৰ,-

তোমাৰ অতীত মোৰ,-

তোমাৰ সুখ মোৰ-

তোমাৰ দুখ মোৰ -

তোমাৰ আকাশ মোৰ-।

সাৰ পাই গাৰুটো সাৰাটি ধৰিছিল। তাইৰ দেহত এক ধৰণৰ উদ্ভেজনাৰ সাৰ পাই
উঠিছিল। কোন তেওঁ? কোন তেওঁ! কিমান দিন ৰম তেওঁৰ বাবে?- তাই ভাবিছিল
ৰাতিপুৱালৈকে সপোনতো।

০০০ সেই দুমাহৰ পাছত ঘৰৰ এটা সন্ধিয়াৰ কথা—

হাতত কিতাপ লৈ শোভনা বহি আছিল পঢ়া টেবুলত। ওচৰৰ বিচনাত পৰি জিৰণি লৈ
থকা মাকক তাই কৈ আছিল অনগল কথা। মাকৰ মূদ ভাল আছিল। সেই ৰাতিটোত—
মা, তোৰ মনত আছেনে, স্কিলিংত যে মই দুবছৰতে পঢ়ি দিছিলো-

A - S - S - A - M

O - I - L.

পাপাই যে মোক সাৰাটি ধৰিছিল।

আও তোৰ ইমান পুৰণি কথা মনত আছে?

আৰু যে মা, ৪ বছৰত মই মহাভাৰত খন এদিনতে পঢ়ি শেষ কৰিছিলো ২০০ পৃষ্ঠাৰ কিতাপখন।

ওঁ, কিতাপ খালী কিতাপ, ১৫ বছৰলৈকে কিতাপ লৈয়েই তই ডাঙৰ হ'লি, তোক লৈ মোৰ চিন্তাই নাছিল অ'। তোৰ বয়সৰ ছোবালীয়ে ল'ৰা চোবাত বাস্তৱ থাকোঁতে তই তই পঢ়াতে বাস্তৱ আছিলি—

তোৰ মইনামেলত,

তোৰ প্ৰতিযোগীতাবোৰত।

সদায় দৌৰি আহি, মোক হাতত দিছিলি কাপ,চিল্ড, চাৰ্টিফিকেট —

বিছবোৰত ফাষ্ট

তোৰ ককাৰেও কৈছিল, তোৰ হাত চাই-বংশৰ নাম উজ্জ্বল কৰিবলৈ তই আহিছ।

তোৰ সোঁৱৰণীতো লিখা আছিল, ভাল ল'ৰালৈকে বিয়া হ'ব তোৰ। বিদেশত থকা ল'ৰালৈকে।

কিয়ে হৈ গ'ল এইবোৰ।

বাপেকৰ শত্ৰুও ঢেৰে নহয়।

বাপেৰে পগলাৰ দৰেই হৈছে- সিদিনা খুৰাৰে আহি মোক কৈছে —

চাৰে গাৰ্ভত বোলে চবকে কৈছে, চাবিএ মোৰ দেহীয়ে IAS হৈ তহঁতক দেখুৱাই দিব।' অসম্ভৱ লাজ পাইছেতোক লৈ মানুহজনে।

উপায়োতো নাই।

ইমানৰ পাছতো এই মানুহবোৰে তোক লৈ আশা এৰা নাই তেই কিন্তু তেওঁক ফাকি নিদিবি।

নিদিও মা- চকিৰ পৰা উঠি আহি মাকক তাই সাবতি ধৰিলে।

মা তই মাত্ৰ মোক ভালকে কৰি। মৰম কৰিবি। বিশ্বাস ৰাখিবি তোৰ দুখ মই বুজি পাওঁ। মই তহঁতি ভবাৰ দৰে অস্বাভাৱিক নহওঁ মা। মই ভাল দৰে পঢ়িম। কেবল নাম উজ্জ্বল কৰিম। কুটুৰাজন হওক মোৰ বাবে তহঁতক হাঁহিবলৈ এৰি নিদিও

হঠাৎ পায়চাৰি কৰি থকা ৰূপে বাৰন্দাৰ বাহিৰত লিখি থকা দেউতাক চোচৰাই ঘৰৰ ভিতৰলৈ আনি দৰ্জা খনৰ খিলিকনি লগাই দিলে -পাপা-আপোনাক 'চেপা' মাত্ৰেৰে সি দেউতাকক ক'লে-চাৰিটা মুঠি একাৰত সোমাই অহ' ৰূপে স্পষ্টকৈ দেখিলে, সি সাবধানে বাহিৰৰ বাস্তৱটো খুলি থকা সি দেখিলে —

গগ, গগ, গগ—বুট জোটাৰ শব্দ চাৰিওফালে—

ডকাইত—ডকাইত—ডকাইত—প্ৰাণ কাতৰে মাকে চিঞৰি দিলে,লগতে দেউতাকে—

ডকাইত-ডকাইত-। ৰূপ কমৰ চুকএটাতে সোমাই কঁপি থাকিল। শোভনা কিংকৰ্ণবাহিনী

হ'ল।

কি হ'ল? ৰূপে হাতত দাখন লৈ দুবাৰৰ কাষত চোপ লৈ থাকিল -

খন্তেক নিস্তদ্ধতা,—

খোলা খিৰিকিখনৰ কাষলৈ মুখখন নি বাহিৰত কোন আছে চাবলৈ যত্ন কৰা দেউতাকক
ৰূপে সন্ধ্যাই দিলে—।

পাপা অশোকক মই দেখিছোঁ-তাৰ হাতত বন্দুক আছে —

হাঁ-মুটকৈ এটাশব্দ হ'ল—

হা.....

খিৰিকিৰ কাষতে বাহিৰৰ পৰা দেউতাক কোনোবাই হয় চুৰি নহয়, আন কিহবাই আঘাত
কৰিলে-গাঁলৰ সোমাজত।

গাত থকা এৰি চাদৰখন লবলৈ যত্ন কৰোতেই- ৰূপে চিঞৰ মাৰি দিলে -তেজ-তেজ-
তেজ -

আহ্ —

মাটিত বহি পৰা দেউতাকৰ তেজবোৰ কমটোৰ ফালে বৈ গল-.

যেন তেজৰ নদীৰ এটা সঁতি-।

কুকুৰ! দেউতাকক তাতে এৰি দাখনলৈ বাহিৰলৈ খেদি গ'ল ৰূপ।

আশোক কুকুৰ। মোৰ নিদোৰ্ষী দেউতাক মাৰিলি ,তোক মই—

বাহিৰত বৈ থকা এম্বেচাদৰ খনলৈ চাই- ৰূপে চিঞৰি উঠিল উদ্ভাদৰ দৰে —

প্ৰতিশোধ -লম -কুকুৰ—

খঙত সি হাতত থকা দাখনেৰে গোটৰ ওচৰত থকা গছজোপাত প্ৰকান্দ ঘাপ এটা
মাৰিলে-।

শব্দ কৰি বাগৰি পৰিল গছজোপা

□□□ তেজৰ ডোঙাৰ পৰা , হস্পিতেললৈ এই সময়চোৱা মাকে কান্দি গৈ থাকিল
,শোভনাই বাপেকৰ মূৰটো কোলাত ল'লে—

অপাৰেচন থিয়েটাৰত ডাক্তৰ হাজৰিকাই তেজ ৰখাবলৈ কপাহেৰে হেচি ধৰিলে ঘা
টুকুৰাত, নিশ্চয় চুৰিৰ আঘাট।

বন্দুকৰ গুলি হ'লে জীয়াই নাথাকিলেহেতেন—.

ভৰিৰ পৰা মূৰলৈকে ঘামি গল শোভনাৰ—।

হাঁ- (জীয়াই নাথাকিলেহেতেন?)

সক সকলকৈ, দেউতাকে তাইলৈ চাই-কৈ গ'ল

হে ভগবান,ছোৱালী তুলিলো।

কমত গৈ পুলিচ ভৰি পৰিল।-

বলক বাইদেউ ইয়াৰ পৰা, বেছি হৈছে- মানুহ!

এইবাৰ থানাত শইকীয়া নামৰ এজন নতুন OC আহিছে —

মই বিপটটো পঢ়িছোঁ। ব'লক বাইদেউ। ইয়াক মাডাৰি কেছত..... জেলৰ পৰা ওলাবলৈ
দিব নালাগে-।

আমি পুলিচবোৰ খৰি দিও থিকেই ,কটে এৰি দিয়ে নহয়।

এইবাৰ Witness আছে , কোন witness??

এই -মোৰ ছোবালী -। যা তই এজাহাৰ দে-।

অশোক নামৰ এজন মানুহে মোৰ দেউতাক নিজ চকুৰে আক্ৰমণ কৰা দেখিছে।

নিজৰ চহী দিলে তাই—।

কেচ নম্বৰ কিমান দিম চাব -?

চব-চব-লগাই দে Attempt - to murder-।

ইমান সাহস তাৰ...

আজিৰ পৰা আপোনাৰ ঘৰত দুটা পল্টন পুলিচে পহৰা দিব। চিন্তা নকৰিব বাইদেউ।

ভণ্ডি চিন্তা নকৰিবা। চব ঠিক হৈ যাব-। চাৰৰ দৰে ভাল মানুহ এনেকৈ নমৰে -ক'ত

পলাই সাৰিব সি—।

যাওঁক আমাৰ জীপখনে থৈ আহিব --।

নতুন অ' চিজন ভাল যেন লাগিব শোভনাৰ।

মাকক হস্পিটেলত থৈ, শোভনাক পুলিচৰ জীপখনে ঘৰত নমাই দিলে -।

শুদা ভৰিৰে -মেলা দুৱাৰেদি সোমাই ড্ৰইং কমটো তাই পোহৰাবলৈ চুইচৰ্ভট্টো

খেপিয়ালে—

ড্ৰইং কম, তাৰ পিচত ড্ৰেচিং কম পাৰহৈ দেউতাকৰ কমটোলৈ আগবাঢ়িল।

একাষত ৰাজ আঠুকাটি বহি আছে-। সন্মুখত গোটেইখন কঁৰাল মৰা তেজ।

ভয়ত সি শেতা পৰি গৈছে...।

আহ বাবা -আহ সোণটো—

আঠুকাটি তেজৰ ডোঙাৰ ওপৰত শোভনা বহি পৰিল , ৰাজক তাই হাত মেলি দি

মাতিলে -

ভয় নাখাবি জান -পাপা ঠিক হৈছে-

চব ঠিক হৈ যাব-চব ঠিক হৈ যাব-।

: চব ঠিক হব জানো বা-?

: হবতো জান, 'মই নাথাকিলেই চব ঠিক হৈ যাব-'

: চাওঁ ৰাজৰ কোলাৰ পৰা নমাই উদ্গাদৰ দৰে দৌৰি গ'ল বাবাকালৈ হাতত এটা

জুইফুলা-!

উদ্গাদৰ দৰে তেজত তিতি থকা চুৰিদাৰজোৰত জুই লগাই দিলে তাই —

মই মৰি যাওঁ -মই মৰি যাওঁ— মোৰ কাৰণে পাপাইতৰ এই অবস্থা। মোৰ কাৰণেই

ৰাজৰ এই অবস্থা-। কপৰো এনে হ'ল -

মই মৰি গলে অশোকে আক উৎপাত নকৰে।

শান্তি ! শান্তি লাগে উহ—

জুইফুলা তেজত তিতি থকা চুৰিদাৰত নজুলা দেখি পাক খবলৈ দৌৰি শোভনাই

খেপিয়াই ফুৰিলে —

ক'ত ক'ত কেৰাচিনৰ গেলেনটো ক'ত-?

ৰাজ ৰাজ ক'ত ক'ত গেলেনটো-??

তোক কেলেই বা ?

ঐ সময় নাই-ক'ত আছে ক'—

ক্ষত্বেক তলকা মাৰি ৰাজে শোভনাক ভৰি এটা খামোচ মাৰি ধৰিলে—

বা-নমৰিবি- বা- নমৰিবি—

বা-নমৰিবি- নমৰিবি বা।

শোভনাই হাতত থকা কেৰাচিন টিনটো গাত হোহোৰাই ঢালি দিলে—

ক'ত ক'ত জুইশলা—?

শোভনাৰ ভৰি এৰি জুইশলাটো কাঢ়ি লৈ ৰাজে চিঞৰি চিঞৰি ওচৰৰ বৰবৌক মাতিলে
—প্ৰাণৰ কাতৰেৰে—

বৰবৌ — বা মৰি যাব—।

কামৰ কুট্টিৰাজনৰ বিৰিকিয়েদি দুটা চকু বাঘৰ দৰে জিলিকি উঠিল -।

নমৰিবি আই-। হাতত ৰাঙ্গি থকা হেতাখন দলি মাৰি মানুহ গৰাকীয়ে শোভনাৰ গালত
প্ৰকাণ্ড চৰ এটা বহুৰাই দিলে।

ৰাজে শোভনাৰ ডিঙিটোত ধৰি ফেকুৰি উঠিল—

বা, তোৰ কাৰণে একো হোবা নাই নহয়? অশোক মামাৰ কাৰণেহে হৈছে-! তোক
কোনেও দোষ নিদিয়ো— তই নাথাকিলে মোক কোনে মৰম কৰিব-?

কোনে কৰিব?

০০০ ডিগ্ৰগড়ৰ মেডিকেলত এমাহ মান থাকিব লগা হ'ল দেউতাক। শোভনাক গাঁৱৰ
খুৰাকৰ তালৈ ৰাতিয়েই পথাই দিলে মাকহঁতে।

কি থিক, আকৌ অশোক আহিব পাৰে??

শংকা—!

ভয়—!

তাইক আচৰিত কৰি দেউতাকহঁতে পোহপাল দিয়া 'ঘটিৰাম' নামৰ অকৰাটোৱে -
অশোকে দিয়া চিঠি এখন কায়দা কৰি তাইৰ হাতত দিলে। একেলগে ৫০০ টকাত 'ঘটিৰামে
অশোকৰ প্ৰলোভনত ঘৰখনত বিশ্বাসঘাটকতা কৰিলে!

উত্তৰত অশোকলৈ ত্ৰাই লিখি পঠিয়ালে-

মই জানো, তইয়েই পাপাটিক মাৰিছ। পাপা মেডিকেলত। মই এতিয়া পলাই গৈ
স্বাৰ্থপৰৰ দৰে একো কৰিব নোৱাৰো। ঘৰত মৰিলেও মৰিম- কিন্তু-তই যদি পুনৰ মোৰ
ঘৰত কিবা কৰ -মই Suicide কৰিম-মিছাকে নহয় সটাকে। তই জান মোৰ কথা মানে
-মোৰ প্ৰতিজ্ঞা।

০০০ ঘৰলৈ মেডিকেলৰ পৰা দেউতাক কঢ়িয়াই আনিছিল, এখন আলোচনী।

শোভনাৰ প্ৰেমবিমুখ চৰিত্ৰহীন, সকলো সুখ, সাংবাদিক এজনৰ প্ৰবোচনাত পৰি প্ৰবোধ নামৰ সাংবাদিক এজনে লিখা এক বিবৃতি—

“কোনে অপহৰণ কৰিলে শোভনাক”?? লগত অশোকৰ বিবৃতি —। মানুহটোৱে বোলে হোস্টেললৈ শোভনাৰ ফটো বিচাৰিও গৈছিল। কোনোও নিদিলে। শোভনাক বদনাম কৰাৰ ইচ্ছাত—!!

উহু ভগবান! ইমান মাহৰ পাছত, এইয়া কোন শত্ৰুৰ কাম? ভাগবতা দেউতাকলৈ চাই তাই বিবৃতি দিলে আলোচনীখনলৈ—

“মই অশোকৰ প্ৰেমিক নহয় —

তাইক আচৰিত কৰি, অশোকে প্ৰচাৰ কৰি দিলে সি সঘতনে প্ৰমানৰ বাবে ৰাখি থোৱা চিঠিবোৰ-টেলিগ্ৰামবোৰ— দেউতাকে মোক ঘৰজোঁৱাই বনাব খুজিছিল। শিক্ষক মানুহটো, পইচা নাই! —

থমকি ৰ'ল শোভনা বাক্য কেইটাত?

ইমান ঠেক! তললৈ নামিব পাৰে মানুহ??

প্ৰবোধ নামৰ সাংবাদিকজনলৈ সকলো কথা ভাঙি তাই ১৫ পৃষ্ঠাৰ এখন চিঠিও লিখিলে —।

ধুবন্ধৰ বদমাচটো- প্ৰবোধৰ পৰাই তাই পিছত গম পাইছিল, প্ৰবোধক উৎসাহ দি শোভনাৰ কেচটো লিখিবলৈ দিয়া মানুহটো এটা ইৰ্যাকাতৰ, চৰিত্ৰহীন মানুহহে আছিল! সাংবাদিকতাৰ নামত নাৰী কেলেংকাৰীতে জড়িত এটা অমানুহ। নাম আছিল তাৰ প্ৰয়োগ দস্ত - এবাৰ মানুহৰ সন্মুখত এগৰাকী নিৰ্জু লেখিকাই চৰিয়াইছিল তাক।

— তোৰ উদ্ভৱণৰ সকলো পথ এই আলোচনীখনেই বন্ধ কৰি দিলে -কেতিয়াবা, তাই সম্পাদকক সুধিবি, মই মৰিলেও বা জীয়াই থাকিলেও— সাংবাদিকতাৰ এতিয়া কি? মানুহক মৰা নে জীওৱা?

হত্যা কৰানে, জীৱন দিয়া?

চেৰুচেৰুনেল বুলিয়েই যিকোনো বাতৰি প্ৰকাশ কৰা উচিতনে?

মনত ৰাখিবি এতিয়াৰ পৰা তোৰ সংঘাটৰ বাবে এই আলোচনীখনো দায়ী—

তোক, তোৰ দৰে প্ৰতিভাবান ছোৱালী জনীক, বিনা কাৰণে অসমত হেয় কৰি দিলে।

দেউতাকে তাইক কৈছিল—

তাই কেৱল কান্দিছিল। আৰু কান্দিছিল।

শাও দিছিল, আলোচনীখনৰ মানুহবোৰক!!

প্ৰেম য'ত নাই,

হৃদয় য'ত নাই,

স্বাধীনতা য'ত নাই,

জীৱনো ত'ত নাই।

অবাঞ্ছিত আছিল সকলো,— সকলোবোৰ ঘটনাই পিষ্ট কৰি দিছিল অকণমানি এখন হৃদয়— স্বাৰ্থপৰ হোৱা হ'লৈই, এই দুৰ্ঘটনাবোৰ নঘটিলেহেঁতেন তাইৰ জীৱনত! নতজাণু হৈছিল তাইৰ শৰীৰ আৰু মন, দুৰ্ভাগ্য আৰু অভিমানত। তাই নিজৰ কথা ভবা নাছিল— তেতিয়াও—। ভাবিছিল তাইৰ অকণমাণি ঘৰখনৰ কথা, অকণমানি ভায়েকেইটাৰ কথা— তাইৰ মাক আৰু দেউতাকৰ কথা— আৰু— নিজৰ অনিশ্চিত ভৱিষ্যতৰ কথা! তাইৰ শৈশৱৰ সপোন ধূলিসাৎ কৰা অশোকৰ কথাও ভাবিছিল তাই— মনে মনে ভগৱানক প্ৰাৰ্থনা কৰিছিল—

ভগৱান, অশোক নামৰ দস্যুটোক ভাল কৰি দিয়া প্ৰভু।

বেয়াকৈ ভাবিবলৈ শিকাই তাই নাছিল—, শৰতৰ শুভ্ৰ নিয়ৰকণাৰ শেৱালীৰ দৰে পৱিত্ৰ আছিল তাইৰ মনৰ চোতাল— ঘৰ নাছিল তাত—

আছিল এখন বন্ধ খিৰিকি—

এখন বন্ধ খিৰিকি,

এটুকুৰা আকাশ,

চকুভৰা চকুপানী,

চকুৰ দেখাকৈ কিতাপৰ দম আৰু

তাইৰ গীতা, বেদ, মন্ত্ৰ এখন ৰঙা ডায়েৰী আছিল—

ৰঙা ৰঙৰ সৰু ডায়েৰী,— এটা এটাকৈ অকপটে বৰ্ণনা কৰি গৈছিল,— দিনবোৰৰ হিচাপ— তাইৰ ওপৰত চলা অত্যাচাৰৰ দিনলিপি— কোনো নাছিল বিশাল পৃথিৱীখনত তাইৰ— কোনোৱেহে—। কাৰো সাহসো নাছিল— এবছৰৰ এই বন্দীত্বৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰিবলৈ তাইক— কোনেও প্ৰয়োজনবোধ কৰা নাছিল তাইক সুধিবলৈ— ক'ত, কিমান আঘাত পালে তাই!। চাৰিওফালে পুলিচে পহৰা দিছিল তাইক? মন্দিৰলৈ যাব নোৱাৰি! অকলে আকাশখন চাব নোৱাৰি— জ্ঞানটোৰ লগতো কথা পতা মনা আছিল তাইৰ—

আৰু ছোৱালী বাবেইতো তাইক অত্যাচাৰ কৰা সহজ আছিল! ৰূণে যদি এনে কৰিলেহেঁতেন? বা অশোকে? অশোকক বন্দী কৰি থলেহেঁতেননে?— ভাল আছিল বাবেই তাই আদৰ্শৰ আৰু ভাল হোৱাৰ বোজা বৰ লগা হৈছিল,— দায়িত্বৰ শিকলি এয়া— মুখ্য আছিল সমাজ,— গৌণ আছিল তাইৰ স্থিতি।

ভাগ্যই লগ নিদিয়াৰ বাবে এটা এটাকৈ আঁতৰি গৈছিল সকলোবোৰ বন্ধু— মাক— দেউতাক— যেন ইঞ্জিনৰ পৰা পৃথক হৈ পৰিছিল ডাবাবোৰ— কপলিং চিগা ৰেল আছিল তাইৰ জীৱন।

ক— প— লিং— চি— গা— ৰেল

বৰ্ম নিপিন্ধাকে যুদ্ধ কৰিব লগা হোৱা এজনী কপৌ আছিল শোভনা। বৰ্ম নিপিন্ধা যোদ্ধা!

মৰি গ'লৈই সমাধান হৈ যায় সমস্যাৰ—।

মৰি গ'লৈই তাই, যেন বাচি যাব সকলো—।

কিন্তু মৰিবলৈ মন যোৱা নাছিল তাইৰ—। শব্দৰ মোহ,— সপোনৰ মোহে তাইক বন্দী

কবি বাখিছিল—। প্ৰশ্ন কবিছিল তাই নিজক— দেখাৰ প্ৰশ্ন!

কিয় হয় এনে?

তেজৰ সম্পৰ্কই শেষ হয় জানো?

সম্ভৱ হয় জানো সং মানুহৰ জয়—?

কিয় সহজ হয় পুৰুষৰ জীৱন? আৰু নাৰীৰ?

বেয়া ছোৱালী? চৰিত্ৰহীনা—? বচ? Problem solved?

—“কিমান যে সপোনো বাট চাই আছে মোলৈ।— নিজকেই চাই থাকিল তাই মনৰ দাপোণত—। —কিমান কিতাপ যে পঢ়িব লগীয়া আছে— কাৰোবাৰ বাবেতো চাগে মোৰ মূল্য আছে? ইমান বিশাল পৃথিৱীত অকণি প্ৰেমৰ শলিতাবে মোৰ কলিজাৰ আঁকাৰবোৰ ওচাবলৈ নিশ্চয় কোনোবা বৈ আছে। শোভনাই ভাবি গ'ল— লিখি গ'ল— ৰঙা পৃষ্ঠাৰ ডায়েৰীত— কেবল এটা মানুহৰ বাবে অৰ্থশূন্য হৈ যায় নে জীৱন? আশাশূন্য হয়নে মানুহ?

সেই যে ঘৰচিৰিকাৰ দৰে ঘৰলৈ কঢ়িয়াইছিলো পুৰস্কাৰবোৰ? -- লিখি গ'ল তাই- -

এনেদৰেই বন্দী হয় আকাশ!

ধোঁৱাৰে ধূসৰিত হয়

মুক্ত আকাশ,—

ক্ষুদ্র আকাশ,—।

বন্দী আকাশ!

আৰু বন্দী মোৰ পৃথিৱী—।

মাত্ৰ এজন বন্ধু তাইৰ ঘৰলৈ আহিছিল---

মাত্ৰ এজন,—

তাইৰ ঘৰলৈ! তাইক শুধিবলৈ,— কি হৈছে এইবোৰ?---

ক'ৰ পৰা কেনেকৈ আৰম্ভ কৰিব তাই উত্তৰ দিবলৈ ভায়াই বিচাৰি নাপালে ...

০০০ মূৰত বগা কাপোৰ মৰা, মুছলমান মানুহগৰাকী তাইৰ বিচনাখনৰ সন্মুখত থিয় হৈ আছিল— তেওঁ, তাইৰ গাত সৰিয়হ চটিয়াই কিবা মন্ত্ৰ গাবলৈ ধৰিলে,— শোভনা পোন হৈ বহি, মানুহগৰাকীৰ চাদৰৰ আচল এটাত টান মাৰি ধৰিলে,— টানকৈ।

মোক ভাল কৰিবলৈ আহিছে নহয়? মোক লৈ যাওঁক আপোনাৰ ঘৰলৈ, মই ধৰ্ম্মৰ কাম কৰি দিম। কাহি বাতিও ধুই দিম। লৈ যাওঁক মোক।— এবছৰ মই বন্দী হৈ আছোঁ।

মোক পঢ়িবলৈ নিদিয়ো— মৰিবলৈও নিদিয়ো। জীৱলৈও নিদিয়ো!

বিচনাৰ পৰা মাটিত বহি শোভনাই, গাৰ চোলাতো কোচাই, গাত মৰা চিনবোৰ দেখুৱাই, সশব্দে কান্দি দিলে; চকুৰ পানীবোৰ বাধা নমন হ'ল।

উ উ উ উ উ উ উ উ —

: কওঁক, মোক লৈ যাব আপোনাৰ ঘৰলৈ? কওঁক নিবনে?

: চুপ থাক, একাটিং নকৰিবি। বহি থাক মনে মনে কলক মাত্ৰিম নেকি?

সামান্য ৰূঢ়তাৰে মাকেও জোৰ কৰি তাইক বিচনালৈ টান মাৰি লৈ গ'ল—

: নামাৰিবি—নামাৰিবি—মা, মা,—মা ৰুগক কৈদে, সি নহ'লে আকৌ মোক মাৰিব।

চাচোন ওঠৰ এই দাগটো!

ওহু চুলিবোৰত অসহ্য বিষ।

বান্ধিব নোৱাৰো,—

চাওঁক, চাওঁক—

: এইকণ, কেচি এখন লৈ আহ, এইজনীয়ে চুলি বান্ধিব নোৱাৰে বোলে, তাইৰ চুলি
কাটি তকলা কৰি দিওঁ, তাইক কাপোৰ খুলি নাঙঠ কৰি, পগলা ফাটেকত ভৰাই থৈ আহো,
তাই প্ৰেম পাগল হৈছে।

ঘৰত বোলে থাকিব নোৱাৰে।

অশোকক লাগে তাইক।

: নালাগে, নালাগে মা,—মোক একো নালাগে, মোক ভালকৈ কথা ক,

মোক পঢ়িবলৈ দে;

মোক ক্ষমা কৰি দে,—

তইতৰ বাবে মই জ্ঞান দিও দিব পাৰো।—

মাকৰ ভৰি দুটা গৰা মাৰি কান্দি থাকিল শোভনা,—

: কি; এই পাগলীজনীয়ে কি কৰিছে এইবোৰ—।

বাঃ শোভনাৰ পেটৰ সৌ মাজত এক গোৰ মাৰি দিলে মাকে,—শোভনা পকাত হামখুৰী
খাই পৰিল,—

: মোক মাৰিছ—

মাৰ—মাৰ—

গাত পিছি থকা সৰু চেমিজটো পিছি দৌৰী গ'ল শোভনা ওচৰৰ ঘৰটোলৈ।

: বৰা দা—মোক বচাওক—মই হাতযোৰ কৰিছো—

মোক ঘৰত মাৰি পেলাব—।

মোক ঘৰত মাৰি পেলাব—।

মানুহজনে কিবা কোৱাৰ আগতেই, ৰুগ সোমাই আহিল বৰা দাৰ ঘৰলৈ,—শোভনাক
পূৰ্ণহতীয়া চৰ এটা শোখাই, ৰুগে চোঁচৰাই চোঁচৰাই শোভনাক ঘৰলৈ লৈ আহোন্তে,—
বকি থাকিল—

বেডৰুমত শোভনাক সুমুৱাই গতা মাৰি দিলে ৰুগে।

মুছলমান মানুহগৰাকী ইতিমধ্যে গুচি গৈছিল,—তেওঁ দিয়া মন্ত্ৰপুত পানীবোৰ শোভনাৰ
গাত চটিয়াই মাকে বকি থাকিল,—

“এইজনী সঁচাকৈয়ে বলিয়া হ'ল অ’—

এইজনী সঁচাকৈয়ে বলিয়া হ'ল—।

: নাঙঠ হ'বলৈ ইমান মন যদি, আহ চান্দি তোক কাপোৰ খুলি হমগাৰ্ড কিটাৰ আগত

ভোক মেলি দিওঁ। দেহৰ ভোক পলাব তোৰ। চাৰ্লি বজাত। অশোকৰ লগত

থু— ই— থু— ই— থু— ই—

শোভনাৰ সৰ্বশৰীৰ মাকৰ মুখৰ পৰা উলিয়াই দিয়া থুৰ চিটিকনিৰ ভৰি গ'ল—

বাহৰ দৰে লাঠি এডাল লৈ, ক'ল আকৌ বেডকমত সোমাল—

নামাৰিবি— মোক নামাৰিবি— কমটোৰ এচুকত শোভনাই মুখ লুকুৱাই ভয়তে চেপেটা লাগিল,— মোক আধামৰা নকৰিবি—।

মোৰ দেহে আৰু তইতৰ অত্যাচাৰ নলয় অ'—।

হাঃ হাঃ হাঃ হাঃ হাঃ— হাঁহি দিলে তাই হাঃ— বাধা সম্ভৱ নাছিলো মই।

মেধাবী কলেজ ষ্টুডেন্ট— ভাল নাগৰিক—

হাঃ মই জন্তু। মই জন্তু।

নতুনকৈ কি আৰু মোক উলংগ কৰিবি, —

কলেজত, আলোচনীত জানো অশোকে মোক উলংগ কৰা নাই? আৰু অপমান।

এইবোৰ।

নিজৰ চুলিবোৰ চিঙি চিঙি বিনাই থাকিল শোভনা, বুৰীৰ সকলোৰে শুন পাইছিল সেই কান্দোন—

: এই মৰতীয়ে কান্দি কান্দি বুজাব বুজিছে আমি তাইক কষ্ট দিছো? সেই কাৰণে তাই অশোকলৈ পলাই যাব। মাৰ, মাৰ তাইক। শোধ তাইক কান্দোন বন্ধ কৰিব নে নকৰে।

কণে আৰু এটা ভুকু শোধাই দিলে,— মাকৰ আদেশ পাইছিলই যেতিয়া।

: মা— নামাৰিবা— বা মৰি যাব, অকণমানি ৰাজ কান্দি উঠিল,

: মৰ, মৰ—, তই জানো জীয়াই আছ—।

ডুইংকাম সোমাইছিল দেউতাক বাহিৰৰ পৰা— ভিতৰত গুণ্ডগোলবোৰ শুনি হাতত বেগ এটা লৈয়েই বেডকমত শোভনাক কান্দি থকা দেখিলে তেওঁ— ৰেৰি আছে মাক আৰু কণে,—

: কি হৈছে?

: কি হ'ব— আপোনাৰ ছোৱালী আকৌ পলাব বুজিছিল, কণে ধৰি অনিচে মিছাকৈ ক'লে মাকে —।

: কি— ই— আকৌ? ইমানৰ পিছতো—।

হাতত থকা বেগটো আচাৰ মাৰি পেলাই দিয়াৰ পিছত বহি নাথাকিল বাপেক— শোভনাক মাটিত বগৰাই, গুৰিয়াবলৈ ধৰিলে—।

: আহ, মাৰি পেলাওক মোক,— Please, kill me, kill me

কোনো নাই মোৰ—

কোনো নাই মোৰ—

মাক-দেউতাক এনেকুৱা নিৰ্দয় হয়নে? —

কাল হৈছে— কাল হৈছে মোৰ—।

ভগবান—

মই পিশাচিনী নেকি?

ভগবান— কি বিচাৰ এয়া—।

কান্দি কান্দি— অচেতন হৈ পৰিল শোভনা,—।

তাইক এৰি কমটোৰ পৰা ওলাই গ'ল,

প্ৰথমতে দেউতাক,

তাৰ পাছত মাক,

তাৰ পাছত ৰুণ,—

“এইজনী সঁচাকৈয়ে পগলা হ'ল,— বাপেকে কাপোৰ সলাই থাকোতে ক'লে।

ৰাজে চুচুক-চামাককৈ গিলাচ এটাত পানী অলপ লৈ লৈ ভয়ে ভয়ে— শোভনাৰ—

মুখন ঢালি— ফুচফুচাই কৈ থাকিল—

বা— উঠ— বা উঠ— বা উঠ—

বা— বা— বা— বা—

বা— বা— বা— বা—

এটা সময়ত শোভনাৰ চেঞ্চ আহিল,— ৰাজৰ গাত ভেজা দি ক্লান্ত সৈনিকৰ দৰে—

বিচনাখনত তেজ— ইতিমধ্যেই টনা আজোৰাত ফটা কাপোৰবোৰৰ সৈতেই টোপনি গ'ল—

যেন পৃথিৱীৰ সমস্ত ভাগৰে তাইক হেঁচি ধৰিছিল।

সেই প্রেম— সেই দৃষ্টান্ত

নকৰা, নকৰা শোভা,— অভিলাষৰ চকু পানীৰে পূৰ্ণ হৈ পৰিল। মোৰ শোভাজনক কোনোবাই ইমান অত্যাচাৰ কৰিব পাৰে? নিজৰ তেজৰ মানুহবোৰে? ইমান কম বয়সত! ইমান নিৰ্দয়কৈ? মই সহ্য কৰিব নোৱাৰো! হিটলাৰ নেকি মানুহবোৰ? কি জন্তুৰ দৰে ব্যবহাৰ? ইমান নিৰ্মম হয় নেকি আপোন মানুহ? উহ নকৰা শোভা, মোৰ সহ্য নহয়।

: কিন্তু মই সহ্য কৰি গৈছিলো অভিলাষ— সেই প্রেমৰ এটা সৰু প্ৰতিশ্ৰুতিৰ খাতিৰত। বিশেষ ভুল নকৰাকে— জানিছিলো,— যিদিনা মই এই ঘৰখন এৰি ওচি যাম— পুনৰ মোৰ তেজ আৰু অসহায় কান্দোন মিহলি হৈ থকা এইখন ঘৰলৈ মই আহিব নোৱাৰিম— আৰু সেই সিদ্ধান্ত মই লৈয়েই পেলাইছিলো—।

: কেনেকৈ?— অভিলাষে সুধিলে—।

: কেনেকৈ মানে? মুকলিকৈ। মায়ে মোক জোৰ কৰি মদনী চৰিত্ৰহীন মোতকৈ আধা বয়সৰ ডাঙৰ মানুহ এজনকৈ বিয়া দিবলৈ চেষ্টা কৰাৰ দিনাই, মই শেষবাৰৰ বাবে বুজিছিলো— খং-জেদ আৰু— আৰামকেন্দ্রীক চিন্তাই মাৰ মানসিকতা শেষ কৰি পেলাইছে— বৰ কটকট আছিল মোৰ এই সিদ্ধান্ত। বিচ্ছেদৰ সিদ্ধান্ত সদায় বেদনাধায়ক হয়—। প্ৰকাশৰ ভাষাই নাথাকে। কিন্তু মোৰ আত্মাই মোক কৈছিল, অন্তৰাষ্টাই—

যা শোভনা, মুকলি আকাশলৈ ওলাই যা— জীৱন তোৰ, মৃত্যুও তোৰ—। সিদ্ধান্তও তোৰ—। স্বাধীনতাও তোৰ— বহুত হ'ল আৰু — যাদৈ তোৰ চৰমতম সত্য বিচাৰি— বিচ্ছেদ হ'বই লাগিব—।

শেষ বাৰৰ বাবে মই মা-দেউতালৈ কমা বিচাৰি দীঘল চিঠি এখন লিখি পঢ়িবলৈ দিছিলো— ক'ব নোৱাৰা কথাবোৰ—। মৰিবলৈ মই নিবিচাৰিছিলো— এনেকৈ— কুকুৰৰ দৰে— কিন্তু নাই— কোনেও গুনা নাছিল মোৰ কান্দোন— কোনেও। আৰু আকৌ সাৰ পাই উঠিছিল দুৰ্গান্ত মোৰ, অজুত ৰংটো। আৰু এক ভীষণ জেদ— শোভনাই কৈ গ'ল—

মই সিদ্ধান্ত লৈছিলো, জীৱন মোৰ আৰম্ভ কৰিম আকৌ, মোৰ সিদ্ধান্তৰ কথা অশোকক জনাই এখন চিঠিও লিখিছিলো— শিক্ষাৰ দিছিলো অশোকৰ মুৰ্খতাত, যি মুৰ্খতাত জ্বলি পুৰি ছাই হৈ গৈছিল মোৰ সৰু পৰিয়ালটো—

—অশোক আহিছিল আৰু ওচি গৈছিল,— কলৰ খাঁটিৰ খোচত ধৰাশায়ী হৈ।

—কণে দেউতাৰ আঘাতৰ প্ৰতিশোধ লৈছিল,—

—আৰু অশোকে প্ৰতিজ্ঞা কৰিছিল, হেণ্ডগ্ৰেনেডেৰে মোৰ পৰিয়ালটো ধ্বংস কৰাৰ—

মই জানিছিলো, অশোকৰ বাবে এয়া আটাইতকৈ সহজ কাম আছিল—

আটাইতকৈ— সহজ— কাম!

আৰু মই? শেষবাৰৰ বাবে সিদ্ধান্ত লৈছিলো, নিজক অশোকক সমৰ্পণ কৰাৰ— মোৰ সেই মোৰ পাপাটি মা আৰু ডাইটিকিটাৰ প্ৰতি থকা অনুকম্পাৰ বাবে— জানিছিলো, শান্তিৰ বাবে, মই মোক অশোকৰ ওচৰত সমৰ্পণ নকৰিলে, পৰিস্থিতি আৰু হিংসাবোৰ নৰ'ব। নিজৰ ভৱিষ্যৎ দেখোন ধূসৰ আৰু গৌণ হৈ পৰিছিল—

—অভিলাষ সেই দিনটো মোৰ আজিও মনত আছে— ঘৰৰ দুয়োফালে থকা, পুলিচৰ সতৰ্ক প্ৰহৰী নেওচি দিন দুপৰতে মই ঘৰ এৰি আহিছিলো,— বতৰ সেইদিনা গোমা আছিল। সংগোপনে চুই চাইছিলো মুহূৰ্তৰ বাবে মোৰ ঘৰখনৰ সকলোবোৰ আচবাব। মোৰ শৈশৱৰ একান্ত লগৰী মোৰ লাইব্ৰেৰীটো। বুকুৰ ভিতৰখন চুৰমাৰ হৈ গৈছিল বিচ্ছেদত! পাপাটিৰ বিচনাখনত দীঘলকৈ তেওঁৰ বহল বুকুৰ গোন্ধটো লৈছিলো— চুই চাইছিলো মোৰ পঢ়া টেবুলখন। বাকচৰ পৰা উলিয়াই চাইছিলো মোৰ ব্ৰাউন ৰঙৰ স্কাৰ্ট-ব্ৰাউজযোৰ, চাটিনৰ ধোঁৱা বৰণীয়া ফ্ৰকটো, জনচনৰ টেমাৰ মোৰ এণ্টিক মালাবোৰ—।

বাৰে বাৰে উচ্চাৰণ কৰিছিলো— এইবোৰতকৈ শান্তি ডাঙৰ— জীৱন ডাঙৰ—।

মাৰ বাকচটো খুলি, গোন্ধ লৈছিলো মায়ে টোকোৰা চৰাইৰ দৰে মোৰ ভৱিষ্যত বিয়াৰ বাবে গোটাৰি থোৱা মেখেলা-চাদৰৰ, বাখৰ খটোৱা সোণৰ চেটটোৰ, উমান লবলৈ চেপ্টা কৰিছিলো মাৰ অন্তৰৰ ভিতৰত ফল্লৰ দৰে বৈ থকা মাকৰ মৰম!— আৰু ৰূপ,—? কাজিয়া কৰিবলৈকে আমাৰ জন্ম হৈছিল। তাৰ টেবুলখন চুই চাই চুমা এটা খাই দিছিলো, বুকুখন মোচৰ খাই গৈছিল ৰাজটোৰ কথা ভাবি—। উহ্! মাকৰ দৰে তাক মই ডাঙৰ কৰিছিলো— তাক বুকুত লৈ লৈ ভাত খাইছিলো, তাক কোলাত লৈ পঢ়ুৱাইছিলো।

কোন নিষ্ঠুৰ আছিল?

ভগৱান?

অশোক?

মা আৰু ৰূপ?

নে বিধাতা?

উদগ্ৰ খং এটাইও মোক চুই গৈছিল- বনৰীয়া গোনা মহৰ দৰে মহতিয়াই শেষ কৰি দিব পৰা খং - নহব লগা ঘটনাবোৰ কুমলীয়া মনটো চপাই যোৱা-

নীলা বৰণীয়া বিষাদ,-। আঘাত পাইছিল দেহ আৰু মনে।

হ'ব পাৰে- অধিক মৰমে মোক জেদি কৰিছিল,-

হ'ব পাৰে- কেৱল অশোকক উদ্ধাৰ কৰাই স্বপ্নই, মোৰ পৰিয়ালক অনিশ্চয়তালৈ ঠেলি দিছিল-। কিন্তু দাম নাছিল নেকি মোৰ নিৰ্দ্দোষিতাৰ। মোৰ বদান্যতাৰ? আৰু মোৰ মূৰ্খতাৰ? কাৰো ওচৰত? মোৰ কথাবোৰত ধংসকাৰী একো নাছিল। মন্দিৰৰ চূড়াল দৰে পবিত্ৰ আছিল মন। মা বা ৰূপৰ দৰে চূড়ান্ত হতাশা নাছিল। মায়ে ক'ব নোৱাৰিলেইহেঁতেন নে— অভিজ্ঞতা আৰু বয়সে পুষ্ট কৰা হাত দুখনেৰে মাতৃৰ দৰে মোক সাৰটি পাপাটিৰ দৰে— 'আমি আছো, 'তই পঢ়— কি দৰকাৰ আছিল ৰূপক উচতাই মোৰ দেহটো ঘূণীয়া কৰাৰ— যন্ত্ৰটো নাছিলো

মই? কেবল মাক হোৱাৰ অধিকাৰে জানো ধ্বংস কৰাৰ অধিকাৰ দিয়ে? চূড়ান্ত একাকিত্বস
ঠেলি দি সাজু হৈছিলো অনিশ্চয়তালৈ,— কষ্ট হৈছিল বেছিকৈ— পাপাক এৰি যোৱাৰ
সিদ্ধান্তত চকুৱেদি নৈৰ দৰে বাগৰি গৈছিল চকুপানী। পাপাটিৰ স্পৰ্শ— চুলি ফণিয়াই দিয়া
পাপাটি?

- তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাত যুক্তি লিখি দিয়া পাপাটি।
- কোলাত লোৱা পাপাটি।
- কাতি বিহত তুলসীৰ বাবে মাটিৰ টিপ সাজি দিয়া পাপাটি।
- দেৱালীত কলগছ পুতি দিয়া পাপাটি—
- মালাবাৰত থোচা খোৱা পাপাটি,—

— কি কি ৰূপত যে মোৰ সৈতে নৈৰ দৰে বৈ নাছিল তেওঁ। আৰু এই মানুহজনক
অনিশ্চয়তাৰ পৰা বচাবলৈকে মই শেষ বাৰৰ বাবে পাপাটিৰ ফটোকন বুকুত লৈ প্ৰতিজ্ঞা
কৰিছিলো— য'তেই নাথাকো, তোমাৰ বিজয়ৰ ধ্বজা উৰুৱাই থাকিম! তুমি উশাহ হৈ
থাকিবা মোৰ শিৰা উপশিৰাত, মোৰ বেদনা হৈ নহয় মোৰ প্ৰেমৰ পতাকা হৈ,— মোৰ
শ্ৰেণী হৈ। অশোকক দিয়া কলংকৰ বোজা আৰু মই তোমাগোকক ববলৈ নিদিম। ডাঙৰ
হ'ম, অকলে, নিজৰ মাজত,— জুই হ'ম— লাভা হ'ম—

বয়স আছিল জানো সেয়া?

'সেই প্ৰেমে' বিদিৰ্ণ কৰা হৃদয়ৰ বয়স নাছিল, আছিল এক শূন্যতা। এটা কিগ জিৰ'—

তেতি অশোকৰে সৈতে তোমাৰ?— অভিলাসে সুদিলে।

ও। মোৰ বিবাহ হৈছিল ৰেজিষ্ট্ৰি ঘৰৰ পৰা ওলাই পোনেই মই অশোকৰ দেশ
পাইছিলোঁগৈ। অশোকৰ মুখত, দেহত কোনো আঘাটৰ চিন দেখা নাছিলো— অশোকক
কৈছিলো সেই সাংবাদিকজনৰ কথা, যিজনে আলোচনীত মোৰ কথা আন এজন সাংবাদিকৰ
প্ৰবোচনাত লিখাৰ বাবে মোৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছিল,— তেখেতেই মোৰ বাবে বাবুৱা
কৰিছিল পঢ়াৰ— এটা মিচনেৰী সংস্থাৰ সহায়ত।

মই বিদায় ল'ব খুজিছিলো অশোকৰ পৰা— কিন্তু মোক কোনেও যাবলৈ দিয়া নাছিল—
ভয়স্বাস্থ্য— ভয় মনটোক অশোকৰ বন্ধু এজনে সুহৃদৰ দৰে বুজাইছিল, মই মানি লৈছিলো—
দুটা চৰ্তত— অশোকে যাতে মোৰ পৰিয়ালৰ কাৰো লগত শত্ৰুতা নকৰে আৰু মোৰ পঢ়া
শুনাত যেন বাধা নিদিয়ে।

আৰু বিবাহৰ পাছৰ জীৱন?— অভিলাসে জানিবলৈ বিচাৰিলে।

সেয়া এক ভাগৰুৱা অধ্যায় মোৰ সোণটো— ক্ৰান্ত পথিকৰ ওপৰত পুনৰ অত্যাচাৰৰ
অধ্যায়। অন্ততঃ এতিয়া মই ক'বলৈ নোৱাৰিম—। ক'বলৈ নিবিচাৰিম। উদগু— চাইকিক—
সন্দেহী— আৰু নিজক নুবুজা নিগোটিত চক্ৰিৰ মানুহটোৱেই অশোক। বিবাহৰ পাছত
তথাপি শুদ্ধ মন এটা লৈয়েই মই অশোকক আকোৱালি লৈছিলো— সমৰ্পণ কৰিছিলো
নিজক— ভাবিছিলো, মোৰ বিশ্বাসে অশোকক সলনি কৰিব। মোৰ সংচৰিতই অশোকক
মানুহ কৰিব! কিন্তু নাই!

আধুনিক পৃথিবীত, বন্ধাকৰ বাল্মিকী নহয়—

বিবাহৰ পাছত নতুন অত্যাচাৰ আৰম্ভ হৈছিল। মোৰ এটি সন্তানৰ জন্ম হৈছিল আৰু বুকুৱেদি ওলাই অহা হুমুনিয়াহ মই হাত পাতি ধৰিছিলো— কোনো বন্ধু নাছিল মোৰ— জীৱন সহজ নাছিল— ওপৰলৈ চাই মই ভগৱানক সুখিছিলো,— কিহৰ বিনিময়ত এই শান্তি মোৰ! বিচ্ছেদৰ, যজ্ঞপাৰ? উত্তৰ মই পাইছিলো— কোনোবাই যেন মোক কৈছিল —

উত্তৰণৰ পথ লিখিবলৈ, কষ্ট কি বুজিবই লাগিব। আনক স্বাধীনতাৰ পথ দেখুৱাবলৈ নিজে বন্দী হ'বই লাগিব, কিবা পাবলৈ, কিবা হেৰুৱাবই লাগিব,— আৰু সকলোৰে উদ্ধৃত নিজৰ সন্মান! আত্মসন্মান!

উচ্চাৰণ কৰিছিলো মই নিজৰে শব্দ কিছু—

“প্ৰেম এখন নৈৰ দৰে— চৰ্তহীন,—

এক স্বাধীনতা, বা

এক নৈমিত্ত পিৰ্জল—

এক অদ্ভুত জেদে বাহ লৈছিল মনত— এটা ধুমুহাতে সৰি পৰা ফুল মই নাছিলো—

চকুত কাজল সানি দি অশোকে যেনেকৈ মোক সজাই দিছিল, তেনেকৈ মোৰ মূৰত বন্দুক থৈ মৰাৰ ভাবুকিও দিছিল। মোৰ পৰা মোৰ সন্তানলৈ বিয়পিছিল এই অত্যাচাৰৰ মাত্ৰা। ভয়ত সজ্ঞ হৈ আত্ম পৰিচয় হেৰুৱাব খোজা মোৰ সন্তানটিক কেনেকৈ অকলে, সাহসেৰে ডাঙৰ কৰিছিলো, কেনেকৈ তাইক সুস্থ-সবল মানুহ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো—

সেয়াও এক নতুন অধ্যায় সোণ—

তুমি সহ্য কৰিব নোৱাৰিবা মোৰ দুখ—।

অৰ্জুনৰ দৰে এটাই লক্ষ্য আছিল মোৰ, দেউতাৰ সপোনবোৰ বাস্তৱত পৰিণত কৰোৱা আৰু যেতিয়া গম পাইছিলো, অশোক হত্যাকাৰী, অশোকৰ নাৰীৰ প্ৰতি দুৰ্বলতাও কমা নাছিল অলপো—। এটা সময়ত মই প্ৰতিবাদ কৰিছিলো— আৰু তুমি আহিছিলি, হিমাদ্ৰী নিশাৰ কুঁৱলী আঁতৰাই জোনাক হাতত লৈ ত্ৰাপকৰ্তা হৈ, আত্মাৰ—।

আৰু মোৰ সিদ্ধান্তই আছিল শেষ সিদ্ধান্ত,।

‘সেই প্ৰেম’ আৰম্ভ কৰিছিলো অনিশ্চয়তাতে, পাৰ হৈছিল অনিশ্চয়তাত, অথচ নিস্বার্থ মোৰ বন্ধু-বান্ধৱীবোৰে সহজ কৰি দিছিল মোৰ পথ,

‘সেই প্ৰেম’ মোৰ

আহিকে আহিকে

দিগবলয়ে বলয়ে,

মোৰ অভিলষিত দীপ্ত,

মোৰ দৃষ্টান্ত —

মই নাৰী নহয় —

মই প্ৰেম —

মই এচোতাল প্ৰেমৰ এফাল —

..... শোভনাই গাই গ'ল তাইৰ প্ৰিয় কবিতাৰ এফাঁকি।

মোৰ কোনো নাই! আৰু মোৰ সকলো আছে। এই দুয়োটাই জীৱনৰ প্ৰেক্ষণ হ'ব পাৰে, স্মৃতি পখিলাৰ দৰে; উৰি যায় আৰু জীৱন নৈৰ দৰে সত্য, গতিশীল—

অভিলাষে শুনি গ'ল—। মুহূৰ্ত্তৰ বাবে স্তব্ধ হৈ পৰিল অভিলাষ— প্ৰেমৰ বাহিৰে যে কোনোও কাকো বান্ধি ৰাখিব নোৱাৰে—। সেয়েই বন্ধন,— অভিলাষে ক'লে—। শোভনাৰ কপালত আলফুলে চুমা এটা খাই—। আৰু গভীৰ প্ৰত্যয়ৰে তাইক সাৰটি ধৰিলে—, যেন নদীয়ে সাগৰক সাৰটি লৈছে, যেন আকাশে আকোৱালি ধৰিছে বেলিটোক—। জান, অভিলাষে ক'লে শোভনাক—

তুমি আচলতে মোৰ বাবে এক প্ৰাৰ্থনা—

মোৰ শৈশৱৰ সোণালী সপোন—

বিশ্বাস আৰু মৰমৰ দোলত বান্ধ খাই থকা মোৰ আত্মাৰ প্ৰতিবিম্ব— আমি আচলতে দুয়ো অভিন্ন—।

জান—?

হ—

অভিলাষৰ মুঠিত খামোচ মাৰি চিকাগোৰ ব্যস্ত পথবোৰত উদ্ভ্ৰান্ত প্ৰেমিকৰ দৰে শোভনাই অভিলাষ আৰু অভিলাষৰ কোলাত থকা আকাশক আবেগত সাৰটি ধৰি অনৰ্গল কৈ থাকিল—

আমি যে দুয়ো—

দুয়ো দুয়োৰে স্বাধীনতাত হস্তক্ষেপ নকৰাকৈ দুয়োকে ভাল পাইছে।

দুয়োৰে অভিজ্ঞতাবোৰক বুজি পাইছে—

বুজিবলৈ চেষ্টা কৰিছে বৰ্তমানটোক—

আমনি নলগাকৈ বিয়াৰ অ'ত বছৰৰ পিছতো কবিতা গাব পাৰিছে

বিশ্বাস আৰু প্ৰেমৰ সোণালী সূতাত ধৰি ওমলি আছে—

এয়াইটো প্ৰেম—

এই প্ৰেম বিচাৰিয়েই 'সেই প্ৰেমৰ' যত্নত কেনেকৈ যে লেটাৰ দ্ব্যন্তৰ কৰ্মী জীৱনৰ দৰে আত্মগালন কৰিছিলো— নাই— নাই— নাই— আৰু শূন্যতাৰ মকদ্দমিত অকলশৰীয়া উটৰ দৰে কঠত আশা লৈ বাট চাইছিলো কেৱল নিজৰ আবেদনৰ, প্ৰাৰ্থনাৰ বলত,— জানিছিলো, সঁচা প্ৰেম থাকে,— সঁচা প্ৰেম আছে,— বিচাৰিলে, প্ৰাৰ্থনা আৰু সপোন, একাকৰ হয় বান্ধবৰ সৈতে—

ওঠৰ বছৰ বয়সত মৰিবলৈ থকা, ছোৱালীজনী সূৰ্যৰ দৰে অবিহ্বল হৈ উঠিছে—

“এই প্ৰেমৰ বাবেই—”

ঃ মৰিবলৈ মোৰ ভয় নাই অভি— শোভনাই ক'লে,— তুমি মোৰ বিশ্বাস, মোৰ পাপাটিৰ দৰে সৃষ্টিৰ হাতত ধৰি তুমি মোক লৈ গৈ আছা, মাতৃৰ দৰে, ভাতৃৰ দৰে,— এই সামান্য আবেদনখিনি বুজিলেই,— কিমান সহজ হৈ পৰে জীৱন— তোমাৰ বাবেই ভগবানে মোক জীয়াই ৰাখিছিল, মৰি মৰি মই জীয়াই আছিলো, চোৱা— এই ব্যস্ত আমেৰিকাত, ব্যস্ত চিকাগোত, কিমান বহল পৃথিৱী,— আৰু আমাৰ নিজৰ মানুহবোৰৰ মনবোৰ কিমান ঠেক—

বেয়া হ'লে সমস্যা নাই,—

ভাল হ'লেই বিপদ!

সং হ'লেহে বিপদ।

নিৰ্বোধ শিশু হ'লে বিপদ।

চকুৰে যেন মৌ বৰবিছিল অভিলাষৰ— শোভনাক কিবা ক'ব খুজিও ডিঙিত যেন শব্দবোৰ ঠেকা খাই বৈ গৈছিল,—।

শোভনা, এতিয়া তোমাৰ মা? দেউতা? তোমাৰ কণ, ৰাজ,— কেনেকৈ এনেকে তেজে তেজে ধমনিৰ বৈ থকা মানুহবোৰে, বিচ্ছেদিত হৈ থাকিব পাৰে? এয়া অহংকাৰ, জেদ, অভিমান, নে প্ৰতিহিংসা,—। এটা সামান্য ভুলৰ বাবে এনেকৈ এটা সং জীৱক পৃথক কৰি ৰাখিব পাৰে?

—অভিলাষৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিবলৈ শোভনাই সময় লৈছিল, বুকুখনত শোকে উদ্ভাল কৰিছিল তাইৰ,— আকাশৰ সীমানালৈ চাই পঠিয়াই— কৈ গৈছিল শোভনাই—

বিচ্ছেদ? একো বিচ্ছেদেই সুখৰ হ'ব নোৱাৰে সোণ। মা, পাপাটি, কণ আৰু ৰাজৰ পৰা বিচ্ছেদ হোৱাৰ সিদ্ধান্ত মই সুখী হ'বলৈ লোৱা সিদ্ধান্ত নাছিল। কাৰোবাক দুখী কৰি সুখী হ'ব পৰা স্বাৰ্থপৰ নাছিলো মই। বা কেৱল অৰ্থহীন ধন, গোলামি বা প্ৰতিশোধৰ পিছে পিছে ঘূৰি ফুৰা অমানুহো নাছিলো।

মোৰ মা?

—মা এটা অভিমानी ফছৰ ধাৰা আছিল। কেতিয়াবা দুখে মানুহক ভুল পথে পৰিচালিত কৰে,— মানুহে পাহৰি যায় কেৱলো ধৰ্ম বা ইজ্ম মানৱতাতকৈ ডাঙৰ নহয়। দুখত বিনাই থকা নিজৰ সন্তান, সহায়ৰ বাবে কান্দি থকা নিজ সন্তানৰ দুখ হাত পাতি ধৰিব পৰাকৈ মোৰ মা কৰুণাময়ী নাছিল, কাৰণ,— তুমি শুনিলে আচৰিত হ'বা এই মানুহগৰাকীয়ে দিয়া যাতনা অশোকে দিয়া যাতনাতকৈ কম নাছিল— বিয়াৰ পাচত মই কমা বিচাৰি দিয়া চিঠিবোৰ তেওঁ হয় ফালি পেলাইছিল, নহয় পুৰি পেলাইছিল, মোৰ লগত সম্পৰ্ক ৰাখিব খোজা মোৰ মানুহবোৰক মায়ে সতৰ্ক কৰি দিছিল— মই কেনে চৰিত্ৰহীন, আৰু মোৰ ঠাই নৰকত— সমাজত মোৰ বদনাম বিয়পাই ফুৰি তেওঁ শান্তি পাইছিল যেনেকৈ তেওঁ ভগৱানৰ প্ৰাৰ্থনা কৰি শান্তি পোৱা বুলি ভাবিছিল।

মোৰ কোনোতো জন্মদিনত তেওঁ অহা নাছিল বা মোৰ নৰিয়াপাটিত মাৰ মৰমী

হাতখনেৰে জগাই দিয়া নাছিল বা মোৰ আলফুল ছোৱালীজনী চাবলৈ উদ্ভাউল ছোৱা নাছিল তেওঁ, মোৰ বিপদৰ দিনবোৰত মোৰ সুখ-দুখবোৰ মোৰ বন্ধুবোৰে ভগাই লৈছিল,— সিহঁতে প্ৰায়েই কৈছিল— “অদ্ভুত প্ৰাণী তোৰ মা।” আৰু কণ। মায়ে বন্ধমূলকৈ তাৰ মগজুত সুমুৱাই দিছিল মোৰ বিপক্ষে এক জেহাদ আৰু সি ছালি পূৰি মৰিছিল, প্ৰতিশোধৰ অগ্নিত। পইচাৰ বাহিৰে সি একোৱেই চিনি নাপাইছিল,— আদৰ্শ নাছিল তাৰ একো।

আৰু ৰাজ? গভীৰ জীৱনবোধেৰে অকণমানি ৰাজটো মোৰ যেন আনটো সম্ভৱ।

কিমান বছৰ হ'ল মই তাক দেখাই নাই।

কিমান বা ডাঙৰ হ'ল সি?

ৰাজৰ পৰা বিচ্ছেদ মোৰ জীৱনৰ এক অপূৰ্ণতা। কিমান যে ভাল নাপাইছিলো মই তাক।

আৰু অশোক?—

— কাকো বিশ্বাস নকৰা, কাকো শ্ৰদ্ধা নকৰা, কাকো শুদ্ধ বুলি নভবা অশোকে প্ৰেম কি বুজি পোৱা নাছিল,— তাৰ প্ৰেম আছিল এক আক্ৰোশ, এক প্ৰভুত্ব, এক স্বাৰ্থপৰ অভিব্যক্তি। অশোকৰ বাবে প্ৰয়োজন আছিল নিজৰ জ্ঞান বৃদ্ধি, বিপন্ন কৰিব পৰা, এক সাধাৰণ জ্ঞান বৃদ্ধিৰ এজনী নাৰী— এটা দেহ। সন্দেহ, হিংসা আৰু নিগেটিভ চিন্তাত বুৰি থকা অশোক বেমাৰী আছিল। মানসিক ৰোগী। এই অশোকৰ এক সাধাৰণ মইমতালি আৰু ক্ষুণ্ণকীয়া উত্তেজনাৰ ধ্বংস হৈ গৈছিল মোৰ সৰু পৰিয়ালটো,— ৰাজশাণীৰ পৰা মই অৱনমিত হৈছিলো দাসী লৈ—। অশোকৰ “সেই প্ৰেম”ত উত্তৰণৰ চিন নাছিল, নাছিল, বুজাবুজি বা সাহস,— বহু শ্ৰদ্ধা— ইমানকৈ বুজিব পৰাকৈ অশোক মানুহৰ দৰে নাছিল। আৰু কুটিৰাজনহঁতৰ পৰিয়ালটো? —। সৰু সৰু কথাত বন্ধা বাঢ়িবলৈ, নিশিকা মানুহবোৰ কোনোদিনেই মোৰ শুভাকাংক্ষীৰ দৰে অহা নাছিল বা মা, কণ বা ৰাজ— মোৰ সৈতে সম্পৰ্ক বান্ধি দিবলৈ সিহঁতে চেষ্টাও কৰা নাছিল।

আক্ষেপ মোৰ নাছিল বা এতিয়াও নাই।

সূৰ্যলৈ কাঁড় এৰা মানুহে জানো হাতিপটী দেখি ভয় খায়?

সকলোকে অন্তৰেৰে মই ক্ষমা কৰি দিছিলো,— মোৰ তেজৰ শিৰা উপশিৰাত বৈ থকা তেওঁলোকৰ— মোৰ মা, কণ, ৰাজ বা কুটিৰাজনহঁতৰ তেজৰ বিশ্ববোৰতে; মই উপেক্ষা কৰিব নোৱাৰো,— সকলোৰে পৰা নিলগত মই সৃষ্টি, প্ৰকৃতি আৰু মোৰ শুভাকাংক্ষীসকলক লৈ মোৰ নিজৰ ঘৰ এখন পাতি লৈছিলো, যুদ্ধ কৰিছিলো,— অন্ধৰত প্ৰতিবুল পৰিস্থিতিৰ সৈতে। আচৰিত হোৱা নাছিলো— ভাগৰাও নাছিলো” সেই প্ৰেমৰ স্বাক্ষৰই— মোক শক্তিশালী কৰিছিল, মোক কঠিন শৈশৱতে কঠোৰ কৰি গঢ়িছিল— মোক ভাল মানুহ কৰি গঢ়িছিল— মোৰ দুখক মই মানুহৰ উত্তৰণৰ — প্ৰেক্ষাৰ সঁজুলি কৰি দিছিলো—

দেশৰ লগত,

পৰিয়ালৰ লগত,

সমাজৰ লগত,

মানুহৰ আৰু এটা পৰিচয় থাকে,

আপোন পৰিচয়—

আত্ম পৰিচয়—

এই জীৱনৰ সম্ভাৱনাক বিশ্বাস কৰাৰ মূলতে আছিল মোৰ মহাত্মা, পাপাটি। জানানে মানুহৰ মনবোৰ বাকুদৰ দৰে, হৃদয়বোৰ থাকে হাতৰ মুঠিত,—

পাপাটিয়ে মোৰ পৰিচয় কৰাই দিছিল, সত্যতাব সৈতে, হৃদয়ৰ সৈতে, সৃষ্টিৰ সৈতে, ন্যায়ৰ সৈতে, ত্যাগৰ সৈতে—

মানুহৰ জীৱন থাকি যায় শৈশৱত— সেই দিনবোৰ— কুটুৰাজহঁতে তচনচ কৰা দিনবোৰত যে সুখে বাহ লওঁক বুলি উজাগৰে আছিলো, দুটা মানুহৰ আকুল মিলন চাবলৈ হাঁহাকাৰ কৰিছিলো,—

নিজৰ, কেবল নিজৰ কথা ভাবিব পৰাকৈ মই কোনো কালে স্বাৰ্থপৰ নাছিলো। নাজানো! মানুহে সঁচা কথা ক'বলৈ কিয় ইমান ভয় খায়? নিজৰ দুখবোৰৰ বাবে কিয় পৰিস্থিতিক দোষাৰোপ কৰে—। সুখবোৰ দুহাতেৰে খেলি,— চিৰজীৱন নিজৰ দুখৰ বাবে আনক দোষাৰোপ কৰি আনন্দ পায়। ইমান হিচাপ নিকাচেৰে জানো জীৱন আৰম্ভ বা শেষ হয়।

ইমান হিচাপ আৰু নিকাচ।

হিচাপৰ বহীত মোৰ শৈশৱ মনোগ্ৰাহী কৰাৰ বাবে আটাইৰে ওচৰত মই ধন্য আছিলো, অথচ মোৰ নিজৰ যুক্তত মই আছিলো তেনেই অকলশৰীয়া। সম্পূৰ্ণ এটা বছৰ কথা পাতিছিলো বেৰৰ সৈতে, এটা সাধাৰণ ভুলৰ বাবেই প্ৰায়শ্চিত্ত নোহোৱা শাস্তি দিয়া হৈছিল মোক। আৰু এনেদৰেই কোনো নোহোৱাকৈ নিজৰ ভিতৰত প্ৰত্যয়ৰে ডাঙৰ হ'বলৈ শিকিছিলো! কিমান আৰু কম নিজৰ কথা? ভাগৰ লাগিছে মোৰ—।

পৃথিৱীৰ প্ৰতিজন মানুহৰে হৃদয় বহল সাগৰৰ দৰে— কোনেও দাবী কৰিব নোৱাৰে কাকো জানো বুলি।

দৰকাৰো নাই ইমান জনাৰ

কিন্তু মানুহে মানুহক সন্মান কৰিব জানিব লাগে—।

সঁচা শ্ৰেয়ৰ মূল্য বুজিব লাগে মানুহে। নিজহে নিশিকিলে কোনেও কাকো একো শিকাবও নোৱাৰে—

—অভিলাষ, তুমি সুখিছিলি নহয়, মিছা কথা ক'লে মই কিয় বেছি react কৰো—

এইবোৰৰ বাবেই। এইবোৰৰ বাবেই—

“মানুহৰ অতীতে মানুহৰ মনত কিছু কথাৰে খুন্দিয়াই থাকে” — অশোকৰ এটা মিছা কথাৰ বাবেই এটা পৰিয়ালত কি হৈছিল ওপুলাটো মুখৰ পৰা—

কবলৈ সহজ, দুখ সহ্যটো যৰ টান কাম—

সুখ মানুহৰ হাতৰ মুঠিত থাকে—

থাকে মুহূৰ্ত্তত—

জীৱাই থাকিবলৈ এক আহাৰ দৰকাৰ—

য'ত কুট্টিৰাজন, অশোকৰ দৰে মানুহবোৰ আছে, ত'ত পাপাটিৰ দৰে, তেজমাৰ দৰে
সং মানুহবোৰো আছে— সেয়ে প্ৰেম আছে, বিশ্বাস আছে —

আৰু আছে জীৱন—।

— তুমি সুখীনে মোক লৈ শোভনা? ঘৰৰ দুৱাৰখন খুলি দি সুমিলে অভিলষণে।

অজ্ঞফৰ্ডৰ পৰা ফোন কৰিছে পাহিয়ে — বাজি উঠিল ফোন —।

মা, আকাশ, তোমালোকলৈ মনত পৰিছে — শোভনাৰ আবেগত চকুপানী বৈ গ'ল।

অহু নাকান্দিবা! অন্তত মই জীয়াই থকালৈকে— শোভনাক দাঙি লৈ গ'ল অভিলষণে।

ফুলদানিবোৰৰ পৰা ফুলবোৰ উলিয়াই শোভনাৰ গালৈ চটিয়াই দি অভিলষণে ক'লে —

ব'লা জান, বাহিৰত জোনাক— জোনাকত গা নুধুবা জানো— ক'তা? তুমি নকলা,
তুমি সুখীনে?

মোৰ চকুৰ ভাষা পঢ়িব নাজানা? মোৰ হিয়াৰ অন্তৰ তলিৰ ভাষা?

দেখা নাই, কিমান সুখী মই,—

তোমাক লৈ,—

আকাশক লৈ,

পাহিক লৈ,

আৰু নিজক লৈ,—

নিজক লৈ সুখী হ'ব পৰাটোৱেইটো মূল কথা—।

ওঁ— ওঁ— no serious talk আৰু একো ক'ব নালাগে মোক—

এই— জান,—

ই— জোনাকৰ বুটা ৰচা বাগিছাত অভিলষণে গুৱাই দিলে শোভনাক ।

মুকলি আকাশৰ তলত,

জোনাকত গা ধুই,

সেউজীয়া প্ৰেমৰ দলিচাত,

সেয়া যেন দুটা স্বৰ্গৰ দেৱদূত—।

এহাল চাকৈ চকোৱা—

দুটা আদিম শিশু—

পৃথিৱীৰ আদিমতম সত্য—

আদম— ইভ্—

প্ৰেমেই সিহঁতৰ বহল, একমাত্ৰ আভৰণ,—।

সপোন মোৰ!

প্ৰাৰ্থনা মোৰ!!

জীৱন মোৰ!!

হৃদয় মোৰ!!

আবেদন মোৰ!

নিবেদন মোৰ!

অভিলাষে শোভনাৰ কাণে কাণে কৈ থাকিল—

পৰিতৃপ্তিৰে অভিলাষৰ টো খেলোৱা চুলিত হাত বুলাই— শোভনাই গাই থাকিল—

“মই শিল হৈ পৰো,

আচাৰি আচাৰি নিকা কৰা মোৰ বুকু—

মই পাহি হৈ সৰো

লাহি হৈ তুমি

হৃদয় বগোৱা—

আমি আমাৰ সৌধটো গঢ়ো।”

০০০ বাহিৰত বৰষুণ পৰিছিল।

সংগোপনে ৰেলৰ দবাবোৰৰ দৰে শোভনাৰ ভিতৰৰ মনেদি বগুৱা বাই থাকিল—
ঘটনাবোৰ

ঝক— ঝক— ঝক— ঝক—

অকণমানি শোভনা

পাপাটিৰ শোভনা

অমৃত প্ৰীতমৰ শোভনা

ফেণ্টমৰ শোভনা

অভিমানী শোভনা

জয়প্ৰকাশৰ শোভনা

অশোকৰ শোভনা

পাৰ হৈ গ'ল অধ্যায়বোৰ— মৰমবোৰ— ঘৃণাবোৰ— খংবোৰ— কুট্টিৰাজন— টিপলু—
অশোক— হাবি— জেল— পুলিচ— কাৰাগাৰ— অশোকৰ লগত দুবিশহ দিনবোৰ— ভাহি
থাকিল শোভনাৰ মনৰ কোনোবা চুকত— তেলত উপাঙি থকা পানীৰ দৰে— অৰ্থ নথকাকৈ
অৰ্থ থকা ঘটনাবোৰ!!!

বৰষুণ তেতিয়াও— দি আছিল—

চিৰিপ— চিৰিপ—

শোভনাৰ এতিয়াৰ সাম্ৰাজ্যৰ যেন তাই সম্ৰাজ্ঞী—

কাৰত সেয়া ফেণ্টম— অমৃতৰ ইমৰজ— অভিলাষ! পাহি আৰু অকণমানি আকাশ—

আহ,— তৃপ্তিৰ শোভনাৰ মুখৰ পৰা অশ্বফুট শব্দ এটা বাগৰি চুই গ'ল অভিলাষক—

কোনে কয়— সঁচা প্ৰেম নাথাকে?

কোনে কয়— তেজ মণ্ডহৰ মানুহবোৰেই নিজৰ?

কোনে কয়— সপোন সঁচা নহয়?

কোনে কয়— চকুপানীৰ মূল্য নাই?

কোনে কয়— ভগবান নাই?

কোনে কয়— সত্যৰ জয় নহয়?

কোনে কয়— কোনে কয়?

কোনে মিছাকৈ কয়??

এনেয়ে! নজনাকৈ?—

চিৰিপ, চিৰিপ,—

তিতি গৈছিল দুটা শৰীৰ—।

প্ৰেমত,

আবেগত,—

বিষাদত—

ভৃপ্তিত—

অবসাদত—।

যেনেকৈ বহু বছৰৰ আগেয়ে দিখৌৰ পানীৰ খলকনিও মুগ্ধ হৈ গকুলপুৰৰ

এহাল সৎ, সুখী, শুদ্ধ, পবিত্ৰ,

বিবাহিতাই—

জীৱনত সপোনৰ মালা

গাথিছিল।

জান আৰু জুৰি!!

শোভনাৰ মাক আৰু পাপাটি আছিল সেয়া।

বহু বছৰৰ আগৰ কথা!!!